T.C.
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZİN ADI
GÜZEL SANATLAR LİSELERİ MÜZİK BÖLÜMLERİNDE BİREYSEL SES EĞİTİMİ DERSLERİNDE ÖĞRETİLEN ESERLERİN ANTOLOJİSİ

TEZİN TÜRÜ
YÜKSEK LİSANS

ANA BİLİM DALI
SAHNE SANATLARI ANA BİLİM DALI

TEZİ HAZIRLAYAN
SEÇKİN SARDAŞ ÇELİK

ADIYAMAN/2014

GÜZEL SANATLAR LİSELERİ MÜZİK BÖLÜMLERİNDE BİREYSEL SES EĞİTİMİ DERSLERİNDE ÖĞRETİLEN ESERLERİN ANTOLOJİSİ

SEÇKİN SARDAŞ ÇELİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sahne Sanatları Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Barış TOPTAŞ

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Kasım, 2014

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Yrd. Doç. Dr. Barış TOPTAŞ danışmanlığında, Seçkin SARDAŞ ÇELİK tarafından hazırlanan ***"Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi"*** başlıklı çalışma 12 / 11 / 2014 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Sahne Sanatları Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Barış TOPTAŞ İmza:

Jüri Üyesi : Prof. Kadir KARKIN İmza:

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Ömer TÜRKMENOĞLU İmza:

12 / 11/ 2014

Doç. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK

Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum **"Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi"** başlıklı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

12. 11. 2014

Seçkin SARDAŞ ÇELİK

ÖZET

GÜZEL SANATLAR LİSELERİ MÜZİK BÖLÜMLERİNDE BİREYSEL SES EĞİTİMİ DERSLERİNDE ÖĞRETİLEN ESERLERİN ANTOLOJİSİ

Seçkin SARDAŞ ÇELİK
Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sahne Sanatları Anabilim Dalı
Kasım 2014

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Barış TOPTAŞ

Bu araştırmanın amacı, ses değişimi ve gelişimi (mutasyon) döneminde olan güzel sanatlar liseleri öğrencilerine uygun, bireysel ses eğitimi dersinde kullanılabilecek bir eser antoloji önerisi oluşturmaktır.

Bu araştırma ile Türkiye'de güzel sanatlar liseleri müzik bölümlerindeki bireysel ses eğitimi derslerinde, ses değişimi ve gelişimi döneminde olan öğrencilere hangi eserlerin öğretildiğini, öğretilirken karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin neler olduğunu saptamak üzere eser antolojisi oluşturulmaya çalışılmıştır. Her bölgeden seçilen güzel sanatlar liseleri bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlere, veri toplama aracı olarak anket uygulanmıştır.

Araştırma bireysel ses eğitimi dersinin, mutasyon dönemi öğrencilerinin seslerini aktif olarak kullandıkları derslerle birlikte başlatılması, seçilen repertuvarın öğrencinin yaşına ve seviyesine uygun olması, ses eğitimi ilkelerinin uygulanmasının önemi ve ders saatinin arttırılması şeklinde sonuçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Ses Eğitimi, Antoloji, Vokal Değişim ve Gelişim (Mutasyon) Dönemi.

ABSTRACT

THE ANTHOLOGY OF WORKS TAUGHT AT INDIVIDUAL VOCAL TRAINING IN FINE ARTS HIGH SCHOOL MUSIC DEPARTMENTS

Seçkin SARDAŞ ÇELİK
Adıyaman University Institute of Social Sciences
Department of Performing Arts
November 2014

Advisor: Asst. Assoc. Dr. Barış TOPTAŞ

The purpose of this research is to create an anthology proposal of works which can be used in individual vocal training for fine arts high school students who are in the period of vocal change and development.

With this study, an anthology of work will be collected to define which Works are being taught to students of Fine Arts High schools music departments at individual vocal training classes during vocal change and development period , the problems faced and their probable solutions in Turkey. A questionnaire has been applied to teachers of vocal training classes from every part of Turkey as a data collection tool.

Research on individualized voice training course has resulted in an increase to lesson hours and the importance of implementing the principles of sound education, appropriateness of student's age and level for the selected repertoire, the start of all the courses with actively usage of students' voices mutations period.

Key Words: Individual Vocal Training, Period of Vocal Change and Development (mutation), Anthology.

TEŞEKKÜR

Araştırmam boyunca değerli fikir, yönlendirme ve önerilerini sunarak içten yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Barış TOPTAŞ başta olmak üzere, verdiği değerli bilgilerle ve engin tecrübeleriyle araştırmama yön veren Sayın Prof. Dr. Ayşe Meral TÖREYİN'e deneyimlerinden ve görüşlerinden yaralandığım çok kıymetli Hocam Sayın Prof. Kadir KARKIN'a araştırmam boyunca değerli fikirlerini ve önerilerini esirgemeyen, her zaman güler yüzlü ve yardımsever hocam Sayın Öğr. Gör. Hande SARMAŞIK'a, eğitimim süresince bana destek olan ve bilgilerini esirgemeyen tüm bireysel ses eğitimi öğretmenlerime, anketin kapsam geçerliliğine yardımcı olan Öğr. Gör. Esin TEZBAŞARAN' a, Arş. Gör. Halil Erdem ÇOCUK'a ve Tuba GÖÇMEN'e anketin cevaplama aşamasında bilgilerine başvurduğum Güzel Sanatlar Liseleri bireysel ses eğitimi ders öğretmenlerine, eğitimim süresince bilgilerini esirgemeyen tüm bireysel ses eğitimi öğretmenlerime, anketin cevaplama aşamasında bilgilerine başvurduğum güzel sanatlar liseleri bireysel ses eğitimi ders öğretmenlerine, her zaman desteğini hissettiğim çok değerli arkadaşım ve meslektaşlarım Sayın Ayfer SÖNMEZ ve Sayın Süheyla KÖSE'ye, son derce olumlu ve anlayışlı yaklaşımları ile beni bilimsel alanda ilerlemem için teşvik eden sevgili eşim Serdar ÇELİK'e ve canım oğlum Umut Çağan ÇELİK'e, her zaman ilgilerini üzerimden eksik etmeyen canım annem Solmaz SARDAŞ'a, kayınvalidem Gülser ÇELİK'e, tüm aileme ve değerli arkadaşlarıma en içten teşekkürlerimi, saygı ve sevgilerimi sunarım.

Adıyaman-2014 Seçkin SARDAŞ ÇELİK

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....i
TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI ii
GİRİŞ iii
ABSTRACT…….....iv
TEŞEKKÜR.....v
İÇİNDEKİLER..... vi
ŞEKİLLER DİZİNİ……...ix
TABLOLAR DİZİNİ x
KISALTMALAR DİZİNİ xiv

BİRİNCİ BÖLÜM

1.Giriş 1
1.1. Problem Durumu 2
1.2. Alt Problemler.....2
1.3. Araştırmanın Amacı 2
1.4. Araştırmanın Önemi.....2
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....3
1.6. Tanımlar.....4

İKİNCİ BÖLÜM

2. Kavramsal Çerçeve..... 5
2.1. AGSL (Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi) ve Kuruluş Amaçları.....5
2.2. AGSL Bireysel Ses Eğitimi Ders Programının Özellikleri 6
2.3. Sesin Oluşumu ve İnsan Sesi.....6
2.4. İnsan Ses Sistemi ve Ögeleri 7
2.4.1. Solunum ve önemi 8
2.4.2. Solunumu geliştirici çalışmalar……...8

2.5. Ses Eğitimi 9
2.5.1. Ses Eğitimi yöntemleri ve ilgili kavramlar 9
2.5.1.1. Rejistr (lé registre)..... 10
2.5.1.2. Rejistrler arası geçişlerde yaşanan problemler 11
2.6. Ses Genişliği ve Ses Türleri 12
2.6.1. Seslerin sınıflandırılması 13
2.7. Ses Eğitiminde Diksiyon ve Önemi 13
2.8. Ses Değişim, Gelişim Dönemi (Mutasyon) Ve Önemi 14
2.9. Ses Sağlığı ve Korunması 16
2.10. İlgili Yayınlar ve Araştırmalar 17

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. Yöntem 19
3.1. Yöntem 19
3.1.1. Araştırma modeli 19
3.1.2. Çalışma grubu 19
3.1.3. Araştırmada kullanılan veri toplama aracı 19
3.1.4. Veri analizi 20
3.2. Araştırmanın Bulguları 21

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. Sonuç Ve Öneriler 50
4.1. Sonuç 50
4.2.Öneriler 52
KAYNAKÇA 55
EKLER 59
Ek 1. 59

Ek 2. ..... **60**
Ek 3. ..... **60**
Ek 4. ..... **63**
ETÜTLERE ÖRNEKLER-PANOFCA – CONCONE - VACCAJ **68**
OKUL ŞARKILARI **72**
HALK TÜRKÜLERİ **85**
MARŞLAR **143**
LIEDLER …… **154**
ARYA ANTİKLER **186**
ARYALAR **230**
NAPOLİTENLER **244**
KANONLAR ÇOK SESLİ ESERLER **258**
ÖZGEÇMİŞ **266**

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Sesin Oluşumu 6
Şekil 2. Seslere Göre Rejistrler 11

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Ses Sistemi Ögeleri (Akbulut,2002:9) 7
Tablo 2. Ses Tellerinin Boyutları.....12
Tablo 3. Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgiler bölümünde belirtmiş oldukları mezuniyet ana dal (ana çalgı) dağılımları 21
Tablo 4. Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgiler bölümünde belirtmiş oldukları öğretmenlerin meslekteki yıl dağılımları. 21
Tablo 5. Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgiler bölümünde belirtmiş oldukları öğretmenlerin çalıştıkları iller ve dağılımları 22
Tablo 6. Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgiler bölümünde belirtmiş oldukları okuldaki çalışma yıl dağılımları. 23
Tablo 7. ile "Mutasyon döneminde karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşleriniz nelerdir?" birinci (1.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin frekans ve yüzde değerleri 23
Tablo 8. ile "Mutasyon döneminde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?" ikinci (2.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri. 25
Tablo 9. ile "Mutasyon döneminde sesini (hiç) kontrol edemeyen kaç öğrenciniz var? " üçüncü (3.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri.....26
Tablo 10. ile "Mutasyon döneminde sesini kontrol edemeyen öğrenciler için hangi çalışmaları yapıyorsunuz?" dördüncü (4.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri 27
Tablo 11. ile "BSE dersinde eserlerin farklı tonlarına ihtiyaç duyuyor musunuz?" beşinci (5.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri.....28

Tablo 12. ile “5. Soruya ilişkin görüşleriniz nelerdir?” altıncı (6.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri. ..29
Tablo 13. ile “Bireysel Ses Eğitimi dersinin sadece son sınıfta olması yeterli midir?” yedinci (7.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri.....29
Tablo 14. “Çalıştırdığınız ses etütleri nelerdir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.....31
Tablo 15. “Ses etütleri olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 32
Tablo 16. “Ses etütlerini hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 32
Tablo 17. “Çalıştırdığınız okul şarkıları nelerdir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.....33
Tablo 18. “Okul Şarkıları olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 34
Tablo 19. “Okul şarkılarını hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 34
Tablo 20. “Öğrettiğiniz Halk Türküleri nelerdir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.....35
Tablo 21. “Halk Türküleri olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 37
Tablo22.“Halk Türkülerin hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?”sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.....38

Tablo 23. “Öğrettiğiniz Marşlar nelerdir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 39
Tablo 24. “Marş olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri. 40
Tablo 25. “Marşları hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri. 40
Tablo 26. “Öğrettiğiniz Lied’ler nelerdir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 41
Tablo 27. “Lied olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 43
Tablo 28. “Lied’leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 43
Tablo 29. “Öğrettiğiniz Arya Antik’ler nelerdir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.....44
Tablo 30. “Arya Antik olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri. 45
Tablo 31. “Arya Antik’ leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri. 45
Tablo 32. “Öğrettiğiniz Arya’lar nelerdir?”sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri. 46

Tablo 33. “Arya olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri. 46
Tablo 34. “Arya’ları hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.....47
Tablo 35. “Öğrettiğiniz Napoliten’ler nelerdir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.....47
Tablo 36. “Napoliten olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?”sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri 48
Tablo 37. “Napoliten’ leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri. 48
Tablo 38. “Çalıştırdığınız Kanonlar ve Çok Sesli eserler nelerdir?” sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri. 49

KISALTMALAR DİZİNİ

AGSL: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

BMK: Batı Müziği Koro

BSE: Bireysel Ses Eğitimi

BSEÖ: Bireysel Ses Eğitimi Öğretmeni

GSL: Güzel Sanatlar Lisesi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MÜZED: Müzik Eğitimcileri Derneği

MİOY: Müziksel İşitme Okuma ve Yazma

TMK: Türk Müziği Koro

BİRİNCİ BÖLÜM

1.Giriş

İnsan yaşamında sesin, konuşmak ve müzik yapmak gibi, iki önemli yeri vardır. Müzik yapmaya yarayan diğer araçların tek başına oluşturamadığı çeşitli renklerin tamamını içeren insan sesi, dilden aldığı güçle de, etkinliğini bir kat daha arttırmış, kendine özgü teknik ve yöntemleriyle de, müzik yapmaya yarayan araçların yanındaki değerli ve tutarlı yerini almıştır (Egüz,1991: 1).

Ses eğitimi yöntemleri; ses eğitiminin pek çok bilimsel ve sanatsal disiplinle doğrudan ilişkili bir özel alan eğitimi olması nedeniyle, tüm ses sitemi ve yapılarının denetimli, kontrollü ve bilimsel kullanılması ile birbirleriyle uyum içinde çalışmasını öğreten yöntemlerin tümünü kapsar. Bu bakımdan ses eğitiminin amaçlarına uygun olarak; ses eğitimi türünün saptanması gerekir (Töreyin,2008: 112).

Mesleki müzik eğitimi, mesleğin gerektirdiği seviyede yeteneğe sahip bireylere, örgün eğitim kurumlarında, alanlarında uzman ve yetkin öğretmenler tarafından belli programlarla verilir. Bu bağlamda ses eğitimi ise, bu duruma uygun müzik ve ses yeteneği olan bireylere, bulundukları eğitim kurumunun amaçları doğrultusunda hazırlanan programlarla, alan uzmanı ses eğitimcileri tarafından verilir (Töreyin,2008: 108).

Mesleki sanat eğitimi veren kurumlarda öğrencilerin müziksel işitme, okuma yazma ve koro derslerinde seslerini yoğun olarak kullandıkları, üniversiteye giriş yetenek sınavlarında bir repertuvar seslendirmekle sorumlu oldukları ve uzun vadede insan sesi ve ses organının, müzik yapma ve yaratmada en doğal, en kullanışlı, en yetkin ve en etkili araç olduğu gerçeği dikkate alınarak ses eğitiminin yeri ve önemi yadsınamaz. Ses eğitimi genel olarak müzik eğitiminin içeriksel açıdan genel kapsamındadır (Akt.MEB,2008: 8).

1.1. Problem Durumu

Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde bireysel ses eğitimi dersinde öğretilen eserlerin antolojisi nasıldır?

1.2. Alt Problemler

Bu araştırma ile "Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde bireysel ses eğitimi dersinde öğretilen eserlerin antolojisi nasıldır" sorusuna karşılık olarak aşağıdaki alt problemlere yanıt aranacaktır.

Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde bireysel ses eğitimi dersinde öğretilen eserler nelerdir?

Bireysel Ses Eğitimi dersinde eser seçiminde karşılaşılan sorunlar ve çözümleri nelerdir?

Bireysel Ses Eğitimi dersinde mutasyon dönemi öğrencilerinin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma ile güzel sanatlar liseleri bireysel ses eğitimi derslerinde mutasyon dönemi göz önünde bulundurularak seslendirilmesi istenen eserlerin neler olduğu ve bu eserler arasında ortak eserler olup olmadığı ayrıca derste kullanılabilir bir kaynak önerisi oluşturulması amaçlanmaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu güne kadar güzel sanatlar liseleri müzik bölümlerinde bireysel ses eğitimi derslerinde öğretilmek üzere seçilen eserlerin bir sıralaması yapılmamıştır. Bu bakımdan ilk olması adına önemlidir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

Güzel Sanatlar Liseleri 12. sınıf bireysel ses eğitimi dersi ve bu derse giren öğretmenlerle sınırlandırılmıştır.

Yıl olarak 2013-2014 (yarıyıl I, yarıyıl II) eğitim-öğretim yılını kapsamaktadır.

Bu araştırma, konuyla ilgili kaynak tarama, uygulanan anket, öğretmenle sesli görüşme sonuçları ve bireysel ses eğitimi dersinde öğretilen eserler ile sınırlı olacaktır.

Araştırma kapsamında güzel sanatlar liseleri bireysel ses eğitimi öğretmenlerine anket uygulaması yapılmak üzere Milli Eğitim Bakanlığı izni alınarak Türkiye genelinde her bölgeden seçilmiş olan illere değerlendirmek üzere gönderilmiştir.

Anket uygulaması üzere seçilen iller; Marmara Bölgesi'nde Bursa, Balıkesir, İstanbul, Çanakkale, Edirne, Sakarya; Ege Bölgesi'nde Denizli, Kütahya, İzmir, Aydın, Uşak, Akdeniz Bölgesi'nde; Antalya, Adana, Osmaniye, Hatay, Burdur, Doğu Anadolu Bölgesi'nde; Erzincan, Hakkâri, Van, Kars, Malatya, Erzurum, İç Anadolu Bölgesi'nde; Aksaray, Eskişehir, Sivas, Kayseri, Konya, Niğde, Kırıkkale, Ankara, Karadeniz Bölgesi'nde; Bolu, Karabük (Safranbolu), Samsun, Kastamonu, Bartın, Ordu, Zonguldak, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ise; Adıyaman, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Siirt olarak belirlenmiştir. Anketi cevaplayarak geri dönüş yapanlar yalnızca 30 ildeki güzel sanatlar lisesi bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenler olmuştur. Araştırmama ve anket değerlendirmesine değerli bilgileri ile destek veren bireysel ses eğitimi dersi öğretmenlerinin bulundukları iller ise; Balıkesir, İstanbul, Denizli, Kütahya, İzmir, Antalya, Adana, Osmaniye, Erzincan, Van, Kars, Malatya, Erzurum, Aksaray, Eskişehir (2 öğretmen katılımı), Sivas, Kayseri, Konya, Niğde, Ankara, Kırıkkale, Bolu, Karabük (Safranbolu), Samsun, Kastamonu, Gaziantep, Adıyaman (2 öğretmen katılımı) Şanlıurfa'dır.

1.6. Tanımlar

Alto: Kalın kadın sesi.

Aria(İt.): Arya. Genellikle operalarda insan sesi için yazılan beste biçimi.

Aria Antiche (İt.) : Arya Antik. Barok dönem şarkıları.

Artikülâsyon: Boğumlanma. Bir dilin birbirinden farklı tüm seslerinin dudaklar, dil ve diğer artikülâsyon odakları tarafından anlaşılır biçimde oluşturma işidir.

Bariton (Yun.): Orta kalınlıkta erkek sesi.

Bas: En kalın erkek sesi.

Buffo (İt.): Güldürücü, komik.

Basprofondo: Derin bas sesidir.

Dramatik soprano: Güçlü ve coşkulu kadın sesi.

Entonacion(İsp.): Ses rengi, ses tutarlığı.

Fonasyon: Ses üretimi.

Koloratura (Al.): Kıvrak ve süslü söyleyiş.

Koloratur Soprano: Bütün soprano türleri arasında en hareketli en seri sestir.

Kontralto: Rengi koyu, sıcak olan ve çok az bulunan en kalın kadın sesidir.

Kuartet (Fran.): Dört çalgı ya da dört ses için müzik.

Larenks: Gırtlak

Lied (Al.): Şarkı.

Lyrique (Fr.): Lirik Lir eşliğinde söylenmeye özgü, bestelenen yazı, şiirsel.

Lyrique soprano: Lirik soprano. Yumuşak ve akıcı kadın sesi.

Lyrique tenor: Lirik tenor. Hafif, berrak ve temiz ses.

Mezzo soprano (İt.): Orta soprano, kontralto ile soprano arası kadın sesi.

Napoliten: Napoli'den kaynaklanan halk şarkıları.

Nuance (Fr.): Ayırtı, (nüans).

Repertoire (Fr.): Dinleti programı, çalışmak için elde bulunan yapıtlar, repertuvar.

Rezonance (Fr.): Rezonanas. Tınlayış, titreşim**.**

Soprano (İt.):Üst ses, en ince kadın sesi.

Tenorino (İt.): Ses sınırı dar ancak parlak, sevimli bir sesle söyleyebilen tenor.

Türkü: Ezgi eşliğinde söylenen Türk halk şiiri.

Transportare (İt.): Transpoze**.** Aktarmak. Bir müziği tümüyle koruyarak, özgün yazıldığı tondan başka bir tonaliteye aktarmak.

İKİNCİ BÖLÜM

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. AGSL (Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi) ve Kuruluş Amaçları

Anadolu güzel sanatlar liseleri, ortaokul üzerine 4 yıl öğrenim veren yatılı, gündüzlü ve karma okullardır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır (Değişik:16.12.2006/26378 RG).

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan müzik eğitimi Mesleki Sanat Eğitimi kapsamındadır. Mesleki Sanat Eğitimi, sanat alanının bütün, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, sanata belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, kolun, dalın işin ya da mesleğin gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar.(Milli Eğitim Bakanlığı [MEB],2008:7).

Orta Öğretim kademesi içerisinde yer alan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin amaçları, öğrencilerin;

- ✓ Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini,
- ✓ Özel yetenek gerektiren yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını,
- ✓ Yabancı dil öğrenmelerini,
- ✓ Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,
- ✓ Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır (MEB,2008: 7).

2.2. AGSL Bireysel Ses Eğitimi Ders Programının Özellikleri

Bireysel Ses Eğitimi [BSE] dersi öğretim programı, Türkçeyi doğru kullanma, solunum tekniklerini uygulama, sesini tanıma ve doğru-etkili kullanma, ses eğitimi tekniklerine uygun olarak halk türkülerini, okul şarkılarını Türk ve Dünya müziğinden değişik eserlerin seslendirilmesini kapsamaktadır.

Anadolu Güzel Sanatlar liselerinde öğrenim gören öğrencilere; bireysel ses eğitimi dersi aracılığıyla mutasyon dönemi özellikleri de göz ardı edilmeden, doğru ve sağlıklı ses üreterek, güzel ve etkili konuşma ve şarkı söyleme, sesini doğru kullanma ve koruma alışkanlığı kazandırılması amaçlanmaktadır (MEB,2008: 94).

2.3. Sesin Oluşumu ve İnsan Sesi

Ses, kulağın iletmesiyle beyni uyarıcı etkiyi sağlayan fiziksel bir olaydır. Sesin oluşumu için, bu etkiyi yaratan bir kaynak, uyarıcı etkinin kulağa kadar gelmesini sağlayan ortam ve ayrıca bu etkiyi saptayacak kulak ve beynin bulunması gerekir. Bunlardan birinin yokluğu durumunda ses de yoktur. Ses ancak bu üç öğe sayesinde var olabilir (Çevik,1999: 17).

İnsan sesi, belli bir basınçla akciğerlerden gelen havanın gırtlak içerisinde ses tellerini titreştirmesi ile oluşur. (Helvacı,2012: 5).

Şekil 1. Sesin Oluşumu

2.4. İnsan Ses Sistemi ve Ögeleri

İnsanın ses sistemi 3 temel ögeden oluşur. Her öğede değişik görevler üstlenen çeşitli anatomik yapılar vardır. Aşağıdaki tabloda insan ses sistemi ve ilgili anatomik yapıları gösterilmiştir.

Tablo 1. Ses Sistemi Ögeleri (Akbulut,2002: 9)

İnsanın Ses Sistemi Ögeleri	İlgili Anatomik Yapılar	Görevleri
I-Solunum-Üfleyici (Aktivatör)	1-Akciğer 2-Soluk Borusu 3- Diyafram 4- Kaburgalar 5- Karın Kasları	1- Yaşamamız için gerekli hava alışverişini yapar. 2- Sesin elde edilebilmesi için ihtiyaç duyulan enerjiyi sağlar.
II-Titreşim Verici (Ses jeneratörü)	Gırtlak (Larenks)	Ses üretir.
III-Yankı-Yansıtıcı (Rezonatör)	1- Ağız 2- Yutak 3- Baş (Kafa) boşlukları 4- Göğüs boşluğu	Larenksin ürettiği sesi; 1- Gürleştirir. 2- Yankılandırır. 3- Renklendirir.

2.4.1. Solunum ve önemi

Soluk alma ve soluk verme işleminin ikisi birlikte solunum olarak adlandırılmaktadır. Solunum organlarının insan vücudu için temel görevi, organ ve yapıların oksijen ihtiyacını karşılamaktır (Töreyin,2008: 95).

Genellikle soluk alıp verirken nasıl soluk aldığımıza dikkat etmeyiz çünkü her şey kendiliğinden oluşur dolayısıyla soluğu alırız, aldığımız oranda da geri veririz. Böylelikle hiç düşünmeden bazen burnumuzdan, bazen de ağzımızdan aldığımız soluk; boğaz, soluk borusu ve bronşlardan geçerek akciğerlere ulaşır. Diyafram soluğu ses eğitimine en uygun soluktur (Sabar,201: 37). Diyafram; göğüs bölgesinin altında ana taşıyıcı olarak geniş, şemsiye biçiminde bir kastır (Kartal, 2013: 65).

Diyafram nefesi hakkında, Sarmaşık ile yapılan sesli görüşme şu şekilde kaleme alınmıştır;

Sarmaşık'a (2014) göre, genelde diyafram soluğu dediğimizde sanki farklı bir organa soluk alıyoruz gibi algılanmaktadır. Biz soluğu hangi etkinlik için olursa olsun (şan dersi, yoga vb.) sadece soluk almamıza yarayan organımıza yani akciğerlerimize almaktayız. Akciğerlerimizin alt kısmında alveol adı verilen hava kesecikleri bulunmaktadır. Soluğumuzun daha fazlasını bu kısma doğru aldığımızda şişen akciğerlerin etkisiyle karın ve göğüs boşluğunu ayıran diyafram zarının da desteğiyle karın boşluğundaki organlar öne ve arkaya doğru bombe yapar. Bütün yaşamımız için daha faydalı olan diyafram soluğunu bu şekilde kavramak gerekir.

2.4.2. Solunumu geliştirici çalışmalar

Öğrencinin, ses eğitimine yönelik solunum denetim ve kontrolünü sağlayabilmek için, bu işe en uygun kas olan diyafram ve yan bel kaslarının kullanılma gerekliliği ayrıntılı olarak anlatılıp," bilinçli farkındalık" ile çalıştırılmasına önem verilmelidir. BSE dersinde en önemli enstrümanımız olan sesimizi kullanmadan önce üzerinde önemle durulması gereken ilk adım gevşemeyi düşünmek olmalıdır. Rahatlama ve yumuşamayı sağlamak için, içten ve dıştan çözülme işi birlikte ele alınmalı, bu uygulamada içten çözülmeğe öncelik tanınmalıdır (Egüz,1991: 32).

2.5. Ses Eğitimi

Ses eğitimi, bireylere konuşma ve/veya şarkı söylemede seslerini doğru, etkili ve güzel kullanabilmeleri için gereken davranışların kazandırıldığı ve içinde konuşma, şarkı söyleme, koro ve şan eğitimi gibi alt ses eğitimi basamaklarını barındıran, disiplinler arası bir özel alan eğitimi olarak ele almaktadır (Töreyin,2008: 82).

Töreyin'e (2008) göre, ses eğitiminin genel amacı; bireye; konuşurken ya da şarkı söylerken, kendi yaşantısı yoluyla sesini, en doğru, en güzel ve en etkili oluşturmaya ve ses sağlığını korumaya ilişkin davranışlar kazandırırken gözden kaçırılmaması gereken en önemli nokta; verimli düşünülen ses eğitiminin konuşma için mi, şarkı söyleme için mi verileceği, hangi yaş grubu bireylere, hangi ses eğitimi türü kapsamında verileceğinin saptanmasıdır (Töreyin, 2008:103).

2.5.1. Ses eğitimi yöntemleri ve ilgili kavramlar

Ses eğitimi yöntemleri; öğrencinin ses yapısı ile ses sağlığı, genişliği, gürlüğü, rejistr geçiş tonları vb. gibi özellikleri, öğretilecek tarz ve dönem özellikleri dikkate alınarak saptanır. Ses eğitimi, bireysel olarak ve aktif metot kullanılarak gerçekleştirilir.

İster konuşurken ister şarkı söylerken olsun, sesin oluşum biçimi aynı koşulları ve öğeleri gerektirdiği için, her tür düzeye yönelik ses eğitiminde kazandırılması gereken temel davranışlar, ses eğitiminin öğeleri olan solunum, fonasyon, rezonans ve artikülâsyona ilişkin doğru davranışlardır (Töreyin,2008: 111).

Ses oluşumu ve kullanımında; duruş, atak, sesin tutulması, ses kalitesinin kontrolü, rejistr göğüs sesi, orta tonlar ve göğüs sesinden kafa sesine geçiş, kafa sesine yönelik davranışlar kazandırılması ve bunlara ilişkin yöntemlerin doğru belirlenmesi ve uygulanması, solunum denetim ve kontrolünde büyük önem taşır (Töreyin,2008: 116).

2.5.1.1. Rejistr (lé registre)

Archaınbaud'a (1936) göre; rejistr "gereğince homojen, aynı ilkelerle üretilmiş sesler demeti" olarak tanımlamaktadır (Archaınbaud,1936: 12).

Rejistr, Garcia'ya göre ise; "birbirinden sonra gelen homojen, peslerden tizlere doğru çıkıcı tonların, aynı mekanik prensiplerle üretilmiş olmasıdır ve onu farklı kılan yine bir dizi şeklinde olan farklı mekanik prensipte üretilmiş ses dizisidir. Aynı rejistrın kapsamı içerisinde bulunan bütün tonlar aynı türden sayılırlar. Tınlamaları ya da güç farklılıkları değişse bile doğal yapıları hep aynıdır (Helvacı, 2003: 34) (Akt: Töreyin,2008: 122).

Zamanın ünlü ses otoritesi Manuel Garcia dalarengoskopla ses tellerinin fonasyon sırasında yaptığı hareketleri incelemiş ve şarkıcının bir çizgide ses tınlatırken ses tellerinin genel durumunun belli bir noktaya hemen hemen aynı kaldığını, sonra değişikliğe uğradığını, bu değişme sırasında ton kalitesinin de farklılaştığını görmüş ve bunu daha o devirde rejistr değişikliği olarak tanımlamıştır (Sabar,2008: 94).

Vennard'a (1967) göre; insan sesi üç rejistr'a sahiptir. Bunlar erkek sesinde göğüs, kafa ve falsetto; kadın sesinde göğüs, orta ve kafa rejistrleri olarak adlandırılırlar (Helvacı,2012: 80).

Helvacı' ya (2012) göre; Çocukluk döneminden ergenlik dönemine geçişte doğru ses alışkanlıklarının oturması çok önemlidir. Bu dönemde oluşturulan yanlış ses alışkanlıklarını daha sonra düzeltmek çok zor ve yıpratıcı olabilir. Yanlış ses oluşturma alışkanlığı edinmiş yetişkinlerde, fonksiyonel ses bozukluklarına bağlı olarak seste;

- Ani kırılmalar
- Ani kesilme
- Ton tutamama
- Hışırtı
- Aşırı hava kaçağı (pus) rejistr geçişlerini de etkilemektedir(Helvacı,2012: 86).

2.5.1.2. Rejistrler arası geçişlerde yaşanan problemler

Geçit tonu olarak adlandırabileceğimiz rejistrler arası geçiş şarkı söyleme eğitimi sırasında karşımıza çıkabilecek önemli problemlerdendir (Helvacı,2012: 86). Doğal rejistr anlayışına uygun olarak her gırtlağın ses türüne göre geçiş, diğer bir deyişle pasaj noktaları vardır. Bu geçişler yarım, bir veya bir buçuk ton aşağı veya yukarı kayma yapabilir, bu da ses yapısının daha tiz veya pes olmasıyla ilgilidir, ama yine aynı bölgedeki ses grubunu kapsar. Üst rejistr ulaşan yolda, orta seslerde, sesin toplanarak taşındığı noktalar bazı uzmanlar tarafından1. Pasaj olarak kabul edilir, bu durumda üst rejistr geçişi hazırlayan esas adaptasyon noktasında 2. Pasaj/ döndürme noktası olarak adlandırılır. Burada iş yine soluk desteğine düşer, soluk çok dikkatli, itmeden veya kontrollü kullanılmalıdır yani; soluk desteği her zamankinden daha iyi olmalıdır (Sabar,2008: 102).

Her tipteki sese göre değişiklik göstermekle birlikte genellikle bu bölgeler şöyle belirtilebilir:

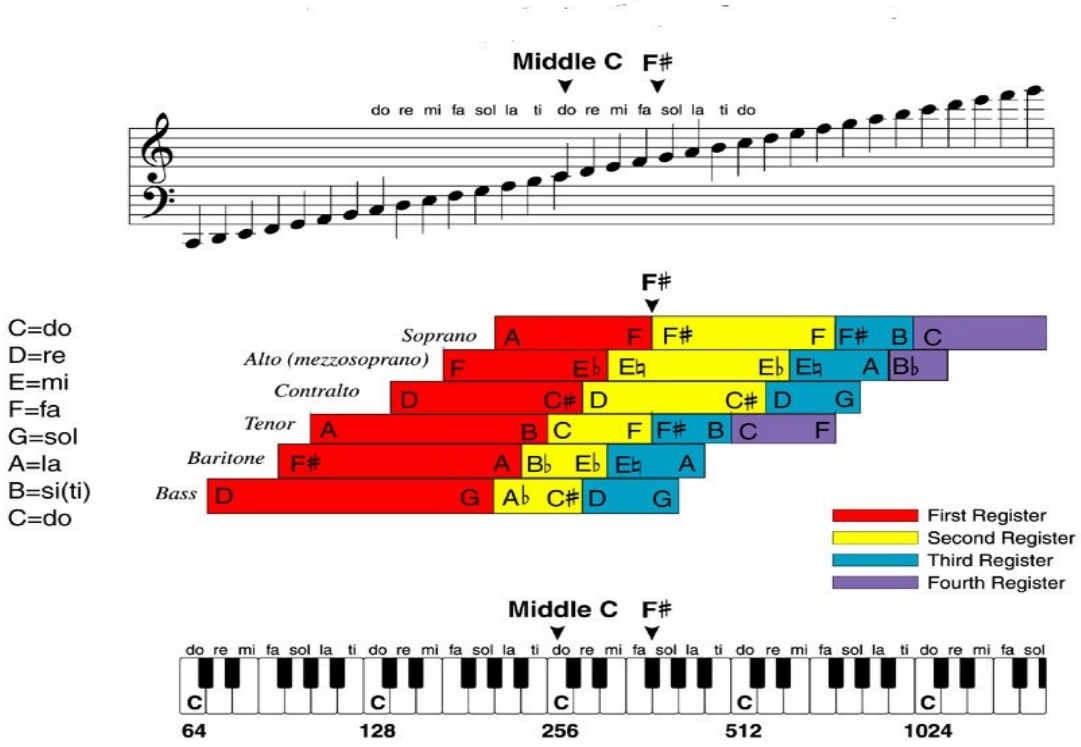

Şekil 2. Seslere Göre Rejistrler

2.6. Ses Genişliği ve Ses Türleri

İnsan sesinin genişliği konusunda yapılan araştırmaların, literatürde yer alan sonuçlarına göre ortalama ses kapasitesi iki oktav sınırındadır. Eğitilmiş (artistik) bazı seslerde bu sınırlar üç oktava kadar genişlemektedir.

Ses türlerini ve genişliklerini etkileyen en önemli anatomik özelliklerin başında ses tellerinin boyutları gelmektedir. Değişik ses karakterlerine göre ses tellerinin boyutları şu şekilde belirlenmiştir;

Tablo 2. Ses Tellerinin Boyutları

Ses Tellerinin Boyutları	
Soprano	14mm – 17mm
Mezzosoprano	18mm – 21mm
Kontralto	18mm – 19mm
Tenor	18mm – 20mm
Bariton	21mm – 27mm
Bas	24mm – 25mm

Belgin'e (1990) göre, sesi etkileyen başka bir faktör de rezonans bölgelerinin anatomik yapısıdır. Genellikle büyük rezonans boşlukları alçak frekanslı, (pes) küçük rezonatörler ise daha yüksek frekanslı (tiz) sesleri üretirler. Bunların yanında, damak ve larenksin boyutlarıda önemlidir. Geniş bir soluk borusu ve larenks iyi ve kaliteli bir sesin özellikleridir. Sinüs boşlukları rezonansta etkin olurken, burun, rezonans dengesini sağlayan tek ve en önemli organdır. Ses tellerinin ürettiği ilk rezonans bölgelerinde son şeklini alır (Çevik,1997: 41).

Seslerin sınıflandırmasını şu şekilde gösterebiliriz:

2.6.1. Seslerin sınıflandırılması

Ana Gruplar

1-Kadın Sesleri	***2- Erkek Sesleri***
Soprano - Mezzosoprano - Alto	Tenor - Bariton – Bas

Kadın Sesleri

1- Soprano	***2- Mezzosoprano***
Dramatik - Lirik - Spinto -Leger Subret - Kolaratür – Dramatik	Lirik - Dramatik

3- Kontralto

Oratoryo Kontraltosu - Sahne Kontraltosu

Erkek Sesleri

1-Tenor	***2-Bariton***
Dramatik – Lirik – Leger	Dramatik – Lirik

3-Bas

Basprofondo – Basbuffa – Basbariton

(Çevik,1997: 41,42).

2.7. Ses Eğitiminde Diksiyon ve Önemi

Ses aynı zamanda bir iletişim aracıdır. Ses eğitiminin amaçlarından biri de bireye, eğitilmiş bir sesle güzel ve etkili konuşma becerisi kazandırmaktır. Bireysel ses eğitiminde aynı zamanda öğrencilerin konuşurken ürettikleri sesi doğru solunum, doğru fonasyon, doğru diksiyon ve artikülâsyonla oluşturmaları ve yaşamlarına aktarılması düşünülen en önemli becerilerdendir (MEB,2008: 16).

Diksiyon (söyleyiş) ,duygularımızı ve düşüncelerimizi sözle ifade ederken seslerin ve sözcüklerin hakkını vererek; cümleleri doğru, güzel, etkili ve yalın bir biçimde söyleyerek; sesimizi doğru ve düzgün kullanarak; tonlama, durak ve vurgulara dikkat ederek etkili ve güzel bir biçimde seslendirme sanatıdır (Güler ve Hengirmen,2005: 113).

2.8. Ses Değişim, Gelişim Dönemi (Mutasyon) Ve Önemi

Toplumsal bir varlık olan insan hayatında, konuşma ve iletişim kurma çok önemlidir. Kendini doğrudan ifade etme aracı olarak da sesini kullanmaktadır. Hayatı boyunca sağlıklı ve dinamik olarak sesini kullanması için sesin hassas yapısını ve gelişim süreci içerisinde uğradığı değişiklikleri bilmesi ve bu dönemlerde sesin nasıl kullanılması ve korunması gerektiği hakkında bilinçli olması gerekmektedir. Bu bilinç çocukluk yıllarında aşılanmalı ve eğitimle ses gelişimine yardımcı olunmalıdır (Kızıldeli,2006: 615).

Mutasyon yaşı ırk, iklim, beslenme ve çevresel etkenlere bağlı olarak değişiklik gösterir. Amerika Birleşik Devletlerinde bu sınır erkek çocuklarda 13.5 – 18 yaş, kız çocuklarda 9.5 – 14 yaş arasındadır (Belgin,2001: 210).

İnsanda larenks, fetal hayatın 3. Ayında belirmeye başlar ve yaşam boyunca devamlı bir değişim içerisindedir (Belgin,2001: 209).

Frekansı yaklaşık 440 olan doğum esnasında ağlama, insanın ürettiği ilk ses olarak kabul edilmekle birlikte ilk aylarda 294–587 Hz yüksekliğine sahip olan ses giderek genişler. Bebeklerde çığlık sesi 2637 Hz'e kadar çıkabilir. Gelişmenin sonuca ulaşma aşamasında yüksek frekanslar giderek kaybolur. Fiziksel gelişimle birlikte larenks ve dolayısı ile ses de gelişir (Çevik,1997: 35).

Sağlıklı çocuklarda ses organı 1-2 yaşına kadar 5 yarım ton iken ses kapasitesi, 12 yaşında 14–19 yarım tona çıkar. Kız ve erkek çocuklarda ses yönünden pek farklılık yoktur. Her iki ses türü de soprano ve alto kabul edilir. Gelişme giderek yukarı doğru olur. Püberte (ergenlik) sırasında önce yukarı doğru gelişme olur. Sonra da sesin alt ve üst sınırları (erkek çocuklarda) bir oktav iner (Birol,1999: 115).

Ergenlik çağında değişmekte olan sesi eğitmemiş olan birçok ses öğretmeni, bu tür seslerde nasıl bir teknik ve yol izlenmesi gerektiğini bilememektedir. Ayrıca, bu konuda değişik görüşlerde vardır. Bazı ses eğitimcileri ses değişim aşamasını tamamlamış erkek seslerine eğitim verilmesi gerektiğini savunurken, bazıları da bu tür seslerin sadece rahat ettikleri dar bir ses aralığında çalışmalarını uygun görmektedir.

Şüphesiz ki, ergenlik döneminde değişme evresinde olan erkek seslerini eğitirken, ses eğitimcileri çok dikkatli davranarak, sesin gelişimini de önemle takip

etmelidir. Ancak, bu süreçteki seslerin müzikal açıdan sessiz kalmaları, yani ses eğitimi almamaları ve seslerini kullanmamaları doğru değildir.”Sesleri değişmekte olan genç erkeklerin, bu değişimi tamamlamadan önce, ses eğitimi almaları ve seslerini müziksel açıdan kullanmaları seslerinin sağlığı ve gelişimi açısından sakıncalıdır.” düşüncesi doğru değildir. Kuşkusuz bu tür seslerin eğitiminde son derece titiz davranarak doğru bir eğitim tekniği yürütülmelidir. Ancak, seslerini susmak yerine aktif olması ve dikkatli bir eğitimden geçmeleri, bu tür seslerin hem ses organlarının gelişimi, hem de seslerinin kazandırılması düşünülen estetik ve müzikal olmaları açısından çok önemlidir (Yener,2006: 5).

Bu dönem hem fiziksel hem de psikolojik olarak çok hassas bir dönemdir. Kişiliğini bulmamış sese yapılacak müdahaleler ve yanlış eğitim teknikleri çocuklarımızın ileriki yaşamlarında daima olumsuz bir iz bırakacaktır. Bu nedenle mutasyon dönemindeki sesi aşağıdaki kurallar içerisinde eğitmek yararlı olacaktır (Belgin,2001: 211).

1-Sesin alt ve üst sınırları kesinlikle zorlanmamalı,
2-Ses kırılmalarına izin verilmemeli,
3-Egzersizler doğal sınırlar içinde kalmalı,
4-Alt ve orta rejistr bölgeleri kullanılmalı kafa sesi denenmemeli,
5-Uygun repertuvar seçilmeli,
6-Çalışma süreleri kısa tutulmalı (Haftada üç defa yarım saat),
7-Sert atak kullanılmamalı.

Mutasyon döneminde ilkokul çocuklarının yaş dönemini üçe ayırmaktayız;

1.Yaş dönemi (6-7, 11-12) yaşlar arası; İlkokul çağı
2.Yaş dönemi (12-13, 14-15) yaşlar arası; Ortaokul çağı
3.yaş dönemi (15-16-17-18)yaşları arası; Lise çağı ‘dır (Belgin,2001: 211).

Erişkinlerdeki ses sorunlarının çok büyük bir kısmı çocukluk ve ergenlik dönemindeki yanlış kullanma ve eğitimlerin sonucu ortaya çıkar. Bu nedenle bu aşamada özellikle sınıf öğretmenlerinin ve müzik öğretmenlerinin bilgilendirilmesi gereklidir (Belgin,2001: 211).

2.9. Ses Sağlığı ve Korunması

Yaşayan her insan gibi, sesiyle müzik yapan, özellikle yaşamını bu yolla sürdüren bir insan, beden ve ruh sağlığının genel kurallarına daha da sıkı sıkıya uymalıdır. Güzel bir ses, ancak sağlıklı bir beden ve ruh ile birleşirse, amacına ulaşabilir.

Sesiyle müzik yapan ve yaşamını bu yolla sürdüren kişilerin, uzun süre şarkı söyleyebilmeleri için;

1-Beden sağlığı,

2-Ruh sağlığı,

3-Ses tekniği açıdan kullanımına dikkat etmesi gerekir.

Kaliteli bir ses, ancak sağlıklı bir beden ve sağlıklı bir ruhla birleşirse başarıya ulaşacaktır.

Ses sağlığı ve korunması hakkında, Sarmaşık ile yapılan sesli görüşme şu şekilde kaleme alınmıştır;

Sarmaşık'a (2014) göre, bazı besinlerin "dondurma, acı, asitli içecekler, soğuk ve sıcak sıvılar vb." ses sağlığına zarar verdiği şeklinde bir yaklaşım her zaman doğru olmayabilir. Çünkü yaşanılan bölgelerin coğrafik ve iklim şartlarının özellikleri nedeniyle kişilerin genetik yapılarında farklılıklar görülebilir. Bununla birlikte kültürel farklılıklarda önemli rol oynamaktadır. Örneğin, ülkemizin Güneydoğu Bölgesinde yaşayan bir kişi bir avuç acı yese bile hiçbir rahatsızlık duymazken, ülkemizin Batı ve Kuzey Bölgelerinde acı tüketimi ve acıya dayanıklılık daha az olabilir. Buradan yola çıkarak kendi vücudumuzu tanımalı bizi neyin etkileyip etkilemediğine bakarak yasaklar koymalı, sevdiğimiz ve zararı olmayacak bir şeyi boşu boşuna hayatımızdan çıkartmamalıyız (Sarmaşık,2014).

2.10. İlgili Yayınlar ve Araştırmalar

Şenkibar, Z. F.*"Türkiye'de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Bireysel Söyleme Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi"* isimli yüksek lisans tezinde bireysel söyleme derslerinde öğretilen eserlerin antolojisi ele alınarak bu eserlerin neler olduğu ve en çok hangilerinin öğretildiği, eserler arasındaki benzerlikler, ortak eserlerin olup olmadığının araştırılması yapılmış aynı zamanda şan dersinin tarihçesi ve eğitimi hakkında bilgiler verilerek teknik konular üzerinde durulmuş ve ses eğitimi sırasında izlenebilecek yolları araştırmıştır.

Mustan, H. (2010*) "Anadolu Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri Müzik Bölümü 12. Sınıf Öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Karşılaştıkları Zorluklar Üzerine Bir Araştırma"* isimli yüksek lisans tezinde Anadolu güzel sanatlar ve spor liselerinin müzik bölümlerinde uygulanan bireysel ses eğitimi ile ilgili bir takım sorunlar ve bu sorunların giderilmesine yönelik çözüm önerileri hakkında öğretmen ve öğrencilere ayrı ayrı anket uygulamış elde edilen bulgularda, özellikle bireysel ses eğitimi ders saatleri ile ilgili olarak hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin zorluk yaşadıklarını, ayrıca öğrencilerin eğitim süresince öğrendiklerini uygulayabilecekleri ve kendilerine olan güvenlerini geliştirebilecekleri ortamların (konser, dinleti) gibi etkinlik konuları hakkında araştırmaya yer vermiştir.

Gürgan Öztürk, F. Akgün, G. (2014) "*Ses Eğitiminde Şarkıların Kullanılma Durumları (Gazi Üniversitesi Örneği)"* isimli araştırma ile öğrencilerin bireysel ses eğitiminde şarkıların kullanılma durumlarını inceleyen betimsel bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın evrenini Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 2009-2012 yılları arasında bireysel ses eğitimi dersi alan öğrencilerin final sınav programları incelenmiş, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinden oluşturmuştur. Araştırma öğrencilerin bireysel ses eğitiminde seslendirdiği "arya antik, arya, lied, napoliten, okul şarkıları ve türküler" eserleri anlatarak ve bu eserlerin kullanılma durumlarını saptamak amacı ile yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda, sınıf düzeyine göre ses eğitimi derslerinde en çok kullanılan şarkılar saptanmış, ses eğitimcilerine ve bu eğitimi alan öğrencilere yönelik bir örnek oluşturulmuştur.

Kızıldeli, N. *"2000 Ve 2006 Yılları Arasında Müzik Öğretmenlerinin Mutasyon Dönemindeki Çocukların Ses Özellikleri Ve Eğitimi Konusundaki Düşünce Ve Deneyimlerine Karşılaştırmalı Bir Bakış"* bildirisinde müzik öğretmenlerinin mutasyon dönemi ile ilgili birikim ve deneyimlerini tespit etmiş, konuya ilişkin bulgular 200-2001 eğitim – öğretim yılında yapılmış olan çalışma ile karşılaştırıp yorumlanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda da önerilerde bulunmuştur.

Üzeren, Ö. (2008) yılında hazırlamış olduğu *" Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Dersinin Öğrenci Görüşlerine Göre İncelenmesi"* isimli yüksek lisans tezinde bireysel ses eğitimi dersinin işlenişinde karşılaşılabilecek sorunları ve dersin amacına ulaşabilmesi için uygulanması gerekenleri araştırmıştır. Araştırmada öğrencilerin bu derse ilişkin görüşleri, bireysel ses eğitiminde karşılaşılan güçlükler ve repertuar seçimi gibi konular yer almaktadır.

Ses eğitiminin önemini vurgulayan bir diğer çalışmada Gürgan Öztürk, F. tarafından 2003 yılında yapılmıştır. *" Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ses Eğitiminin Önemi ve Bireysel Ses Eğitimi Dersi"* isimli makalesinde, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki ses eğitiminin önemi üzerinde durulmuş ve bireysel ses eğitimi dersinin genel bir değerlendirmesinin yapılmasına çalışılmıştır. Bu kapsamda, ses eğitimi programlarının çağdaş program geliştirme tekniklerin en uygun olarak geliştirilmesi ve gittikçe azaldığı gözlenen haftalık ders saatlerinin yıllara yayılarak artırılması gibi önemli sonuçlar ortaya çıkmıştır. Çalışmada belirlenen sorunların çözümüne ilişkin temel öneriler getirilmiştir.

Metin, E. (2001) "*İnsan Sesinde Fizyolojik Değişim Ve Gelişim (Mutasyon) Döneminin Şarkı Söylemeye Etkilerinin İncelenmesi"* konulu yüksek lisans tezinde ergenlik dönemini ses eğitimi açısından ele almış, insan hayatının üzerinde biçimlenmiş değişen sesin gençler üzerindeki etkisine değinilmiş, gençlerin şarkı söylemeye bakış açıları, gelişme çağında seste karşılaşılabilecek sorunlar ve çözüm önerileri, çocukluktan gençliğe geçerken ne derece hazırlıklı oldukları, gençlerin hangi tür müzik dinlediği konularına yer verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. Yöntem

3.1. Yöntem

Bu bölümde tezin modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve veri analizi aşamaları açıklanmaktadır.

3.1.1. Araştırma modeli

Bu tez, mevcut durumu sorgulayan betimsel bir araştırmadır; ” Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi”ni araştırmak amacıyla tarama modeline dayalı açık uçlu anket yoluyla gerçekleşmiştir. Tarama desenleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 1999:77).

3.1.2. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2013-2014 öğretim yılı güz döneminde Türkiye’ de güzel sanatlar liseleri müzik bölümlerinde bireysel ses eğitimi dersine giren toplam 30 gönüllü öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan bireysel ses eğitimi öğretmenlerinin mezuniyet ana dalları, mesleki kıdemleri, çalıştığı kurum, okuldaki çalışma yılına ilişkin bilgiler tablo 3-6’da gösterilmiştir.

3.1.3. Araştırmada kullanılan veri toplama aracı

Anket hazırlanırken, alanla ilgili uzman kişilerin görüşlerine başvurulmuş ve yapılan öneriler dikkate alınarak anket soruları araştırmacı tarafından geliştirilerek bilgi toplama formu hazırlanmıştır. Anket uygulanmak üzere Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 28/03/2014 tarihli ve 21658195/605/1312480

sayılı Makam Onayı alınmıştır. Anket formu, kişisel bilgiler, mutasyon dönemi sorunları ve öğretilen ortak eserlerin saptanmasına yönelik sorular olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Açık uçlu anket formu hazırlandıktan sonra, soruların kapsam geçerliliğini, anlaşılırlık özelliklerini değerlendirmeleri için iki müzik eğitim uzmanına "Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD Prof. Dr. Ayşe Meral TÖREYİN ve Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Opera Ana Sanat Dalı Başkanı Öğr. Gör. Hande SARMAŞIK" iki program geliştirme uzmanına "Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi / Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme A.B.D. Anabilim Dalı Öğr. Gör. Esin TEZBAŞARAN ve Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Arş. Gör. Halil Erdem ÇOCUK" ve bir Türkçe eğitimi uzmanına "Nevit KODALLI GSL Türk Dili ve Edebiyat Öğretmeni Tuba GÖÇMEN'e" sunulmuştur. Uzmanların önerileri doğrultusunda sorular yeniden gözden geçirilerek açık uçlu anket formu oluşturulmuştur. *Kişisel Bilgi Formu:* Katılımcıların mezuniyet ana dalları, mesleki kıdemleri, çalıştığı kurum, okuldaki çalışma yılı vb. özlük özelliklerine ilişkin bilgiler kişisel bilgi formu aracılığıyla elde edilmiştir. *Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi Açık Uçlu Anket Formu:* Bireysel Ses Eğitimi öğretmenlerinin mutasyon dönemi sorunlarına ilişkin görüşlerini almak amacıyla 7 adet açık uçlu soru, öğretilen ortak eserlerin saptanmasına yönelik ise 25 adet soru ankette yer almıştır. Soruları öğretmenler, gerekli açıklamalarla yanıtlamışlardır.

3.1.4. Veri analizi

Araştırmada veri toplama araçları ile elde edilen veriler, araştırma soruları doğrultusunda analiz edilmiştir. Öncelikle öğretmenlerin veri toplama aracına verdikleri yanıtlar tablolaştırılarak frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Bu süreçte elde edilen veriler kodlanmış ve bireysel ses eğitimi dersi öğretmen ifadeleri bu kodlarla oluşturulmuştur. Raporlaştırmada doğrudan alıntılar yapılırken her bir öğretmen için bir kod adı verilmiş (BSEÖ1: **B**ireysel **S**es **E**ğitimi **Ö**ğretmeni 1 gibi), böylelikle katılımcılar gizli tutulmuştur. Daha sonra ise öğretmenlerin bu sorulara ilişkin gerekçelerini yazmış oldukları yanıtlar, bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Son aşamada ise sayısal veriler, öğretmenlerin yanıtları ile desteklenerek yorumlanmıştır.

3.2. Araştırmanın Bulguları

Veri toplama aracı olarak uygulanan anket üç bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgilerine alınan cevaplar, frekans ve yüzde değerleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3. Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgiler bölümünde belirtmiş oldukları mezuniyet ana dal (ana çalgı) dağılımları

Mezuniyet Ana Dal	Frekans (f)	%
Şan	22	74
Piyano	3	10
Keman	3	10
Viyola	1	3
Gitar	1	3
Toplam	**30**	**100**

Tablo 3 incelendiğinde, Bireysel Ses Eğitimi dersine giren 22 öğretmenin (%74) ile; Üniversitelerin müzik bölümü "Şan" (Ses Eğitimi) ana dalından mezun oldukları, 8 öğretmenin ise farklı ana dallardan (piyano, keman, viyola, gitar) mezun oldukları görülmüştür.

Tablo 4. Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgiler bölümünde belirtmiş oldukları öğretmenlerin meslekteki yıl dağılımları.

Meslekteki Yıl	(f)	(%)
1 - 5	2	7
6 - 10	9	30
11 - 15	11	37
16 - 20	7	23
21 - 25	1	3
Toplam	**30**	**100**

Tablo 4 incelendiğinde, bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin meslekteki kıdemleri incelendiğinde (21-25) yılını tamamlayan öğretmenlerin daha az olduğu, çoğunluğun ise (11-15) yılı tamamladığı görülmektedir.

Tablo 5. Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgiler bölümünde belirtmiş oldukları öğretmenlerin çalıştıkları iller ve dağılımları

Çalıştığı Okul GSL	(f)	%
Adana	1	3
Adıyaman	2	7
Aksaray	1	3
Ankara	1	3
Antalya	1	3
Balıkesir	1	3
Bolu	1	3
Denizli	1	3
Eskişehir	2	7
Erzincan	1	3
Erzurum	1	3
Gaziantep	1	3
İstanbul	1	3
İzmir	1	3
Karabük	1	3
Kastamonu	1	3
Kars	1	3
Kayseri	1	3
Kırıkkale	1	3
Konya	1	3
Kütahya	1	3
Malatya	1	3
Niğde	1	3
Osmaniye	1	3
Samsun	1	3
Sivas	1	3
Şanlıurfa	1	3
Van	1	3
Toplam	**30**	**100**

Not: Bazı okullar iki anket göndermiştir. Bu sebeple yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 5 incelendiğinde, güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerden yalnızca, Adıyaman ve Eskişehir'den 2'şer öğretmen katılımı olup diğer illerden ise sadece 1'er öğretmen katılımı olduğu görülmüştür.

Tablo 6. Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin demografik bilgiler bölümünde belirtmiş oldukları okuldaki çalışma yıl dağılımları.

Okuldaki Çalışma Yılı	(f)	%
1 - 5	17	55
6 - 10	8	26
11 - 15	4	16
16 - 20	1	3
21 - 25	1	2
Toplam	**30**	**100**

Tablo 6 incelendiğinde, bireysel ses eğitimi dersine giren öğretmenlerin okullarındaki çalışma yıl süreleri (21-25) yılını tamamlayan öğretmenlerin daha az olduğu, çoğunluğun ise (1-5) yılı tamamladığı görülmektedir.

Araştırmanın ikinci bölümü " mutasyon dönemi sorunlarına" ilişkin olup açık uçlu 7 (yedi) sorudan oluşturulmuştur. Aşağıda anket analiz sonuçları " yüzde ve frekans değerleri" öğretmen görüşlerine göre sıralanmıştır.

Tablo 7. ile "Mutasyon döneminde karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşleriniz nelerdir?" birinci (1.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin frekans ve yüzde değerleri

Sorun Sırası	Sorun(S)	(f)	%
S1	Ses eğitimi sürecinde ki sorunlar	11	13
S2	Ses sağlığı sorunları	10	12
S3	Öğrencilerin seslerini kontrol edememesi (özellikle erkek öğrencilerde)	8	10
S4	Konuşmada karşılaşılan sorunlar	7	9
S5	Eserlerin niteliği ve seçiminin dikkatli yapılması	6	8
S6	Öğrencilerde ruhsal değişiklik	6	8
S7	Mutasyon dönemi sorunları	6	8
S8	Ses aralığının dar olması	6	8
S9	Register sorunları	6	8
S10	Ailelerin mutasyon konusunda bilinçlendirilmemesi	4	5
S11	Şarkı söylemede rahat olamama	4	5
S12	Ses eğitimine ilk olarak koro ve solfej dersleri ile başlamaları	4	5
S13	Müfredat işlemekte sıkıntı	1	1
Toplam		**79**	**100**

Not: Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir. Yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 7 incelendiğinde, mutasyon döneminde karşılaşılan sorunlara ilişkin 11 öğretmen (% 13) ile "ses eğitimi sürecinde ki sorunlar" şeklinde görüş bildirirken, bazı öğretmenlerin soruya yönelik görüşleri şöyledir;

"İnsandaki fiziksel değişikliğin yanında sesteki fizyolojik değişme yaşandığı bu dönem genellikle seste; güçsüzlük, çatallaşma, kısıklık, boğazında sürekli bir şey varmış gibi hissetme, öğrencinin kendi sesini tanıyamaması gibi durumları sıralayabiliriz."(BSEÖ30)

"Bu konuyla ilgili yüksek lisans tezim var ve oldukça önemsiyorum. Özellikle müzik bölümü olan okullarda yanlış eğitim veriliyor. Müziksel işitme okuma ve yazma (MİOY) dersleri ile koro derslerinde görev alan öğretmen arkadaşların bu dönemi göz önüne alarak eser veya solfej örnekleri seçmeleri, öğrencileri zorlamamaları gerekiyor. Mesela güzel sanatlar liseleri bireysel ses eğitimi dersi sadece 12. sınıfta ve 1 saat bize yani (BSE öğretmenlerine) gelinceye kadar öğrenciler zaten seslerini yanlış kullanmış ve zorlamış olabiliyorlar. Bu konudaki sıkıntı bence BSE dersi en azından her sene birer saat olacak şekilde düzenlenirse biraz olsun çözüme kavuşabilir. GSL dışındaki diğer okullarda ve halk arasında da durum pek farklı değil. O dönemde çocukluktan gençliğe adım atmaya çalışan bireye çoğu zaman dalga konusu olarak bakılıyor. Erkek öğrenciler bu durumu çok daha sıkıntılı bir şekilde yaşıyorlar. Bu durum hakkında ailenin de bilinçlendirilmesi gereklidir."(BSEÖ2,18)

"En büyük sıkıntı özellikle erkek çocuklarındaki belirgin değişimdir. Kişide utangaçlık ve başarısızlık duygusu uyandırıyor. Öğrenciler seslerini kontrol edememekte, öğretilmek istenen şarkılarda partisyonları okumakta zorlanıyorlar, verimli sesi yakalamakta zorlanıyoruz. Özellikle erkek çocuklarda ton tutamama, kızlarda fısıltılı bir ses yapısı, yine koro derslerinde entonasyonu düzgün bir şekilde sağlayamama, kız ve erkek seslerinde ses bölgelerini bulamama ve ses bölgeleri arasında geçiş yapamama çok daha fazla ses sorunu yaşamaktayız." (BSEÖ3,9,22,12,14,25,15,29)

Tablo 8. ile "Mutasyon döneminde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?" ikinci (2.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri

Öneri Sırası	Öneri(Ö)	(f)	%
Ö1	Sesleri zorlamadan egzersizler yapılmalı	14	16
Ö2	Ses sağlığının korunması, yöntemleri ve önemi anlatılmalı	12	14
Ö3	Öğrenciler mutasyon dönemi hakkında bilgilendirilmeli	9	10
Ö4	Ses registerine uygun eserler çalışılmalı	8	9
Ö5	Daha erken ses eğitimine başlanmalı	7	8
Ö6	Mutasyon dönemi hakkında broşür dağıtılmalı ve aileler bilinçlendirilmeli	6	7
Ö7	Diyafram nefesinin tam anlamıyla öğretilmesi	6	7
Ö8	Eser seçiminin önemi	4	5
Ö9	Derse başlamadan önce kültür-fizik hareketlerinin yapılması	4	5
Ö10	Ses alanı darlığı ve yetersizliğinin anlatılması	4	5
Ö11	Yüksek sesle şarkı söylememesi ve konuşmaması gerektiği	4	5
Ö12	Müziksel işitme okuma ve yazma dersi ile koro derslerine giren öğretmenlerin mutasyon dönemi hakkında daha fazla eğitim almaları gerektiği	4	5
Ö13	Gerekli görülürse doktor kontrolünün yapılması	3	4
Toplam		**85**	**100**

Tablo 8 incelendiğinde, mutasyon döneminde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileri hakkında öğretmenlerin büyük bir bölümünün (% 16) ile "sesleri zorlamadan egzersizler yapılmalı" şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bazı öğretmenlerin soruya yönelik görüşleri şöyledir;

"Mutasyon dönemindeki bireye ses eğitimi uzman kişilerce belirlenmeli ve eser seçimi ses aralığı çerçevesinde yapılmalı. Seslerini koro, işitme gibi derslerde seslerini nasıl koruyacakları ve kullanacakları öğretilmeli ve bu dersin öğretmenlerine de çocukların düzeylerine uygun çalıştırılmaları konusunda bir eğitim verilmeli ayrıca ses hastalıkları varsa tedavi yoluna gidilmelidir" (BSEÖ3,10,17,14,11)18,6,5,8).

Tablo 9. ile "Mutasyon döneminde sesini (hiç) kontrol edemeyen kaç öğrenciniz var? " üçüncü (3.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri

Sesini (hiç) Kullanamayan Öğrenciler	(f)	%
Denizli	18	24
Kayseri	7	9
Bolu	6	8
Karabük	5	6
Sivas	5	6
Erzincan	4	5
Eskişehir	3	4
Konya	3	4
Ankara	2	3
Kırıkkale	2	3
Antalya	2	3
Balıkesir	2	3
Kars	2	3
İstanbul	2	3
İzmir	2	3
Osmaniye	2	3
Van	2	3
Kastamonu	2	3
Kütahya	1	1
Aksaray	1	1
Samsun	1	1
Adıyaman	1	1
Malatya	0	0
Erzurum	0	0
Niğde	0	0
Gaziantep	0	0
Adana	0	0
Urfa	0	0
Toplam	**75**	**100**

Tablo 9 incelendiğinde, mutasyon döneminde sesini (hiç) kontrol edemeyen öğrencilerden en fazla 18 öğrencinin (% 24) ile sesini kontrol edemediği görülürken sesini hiç kontrol edemeyen öğrencilerinin olmadığını belirten öğretmenler ise "An itibariyle yok", "Yok", "12.sınıf ders aşaması olduğundan bu dönem atlatılmış oluyor", "Hiç kontrol edemeyen yok fakat zorlanan öğrencilerim var", "Hiç kontrol edemeyen yok, ancak kontrol kaybı ya da güçlüğü yaşayan öğrencim var" şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 10. ile "Mutasyon döneminde sesini kontrol edemeyen öğrenciler için hangi çalışmaları yapıyorsunuz?" dördüncü (4.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri

Tespit Edilen Çalışma Sırası	Çalışmalar(Ç)	(f)	%
Ç1	Ses aralığına uygun egzersiz çalışması uygulanmalı	10	19
Ç2	Diyafram ve soluk çalışmaları yapılmalı	9	17
Ç3	Ses sağlığının önemi anlatılmalı	7	13
Ç4	Ses aralığına uygun eser seçimi yapılmalı	6	11
Ç5	Rezonans çalışması yapılmalı	5	9
Ç6	Basit eserlerle başlanmalı	5	9
Ç7	Ses aralıkları doğru belirlenmeli	4	7
Ç8	Uyun register geçişi çalışması yapılmalı	3	6
Ç9	"U" vokali ile egzersiz çalışılmalı	3	6
Ç10	Diksiyon çalışmalarına ağırlık verilmeli	2	3
Toplam		**54**	**100**

Tablo 10 incelendiğinde; mutasyon döneminde sesini kontrol edemeyen öğrencilere uygulanan çalışmalarda 10 öğretmenin (% 19) ile ; "ses aralığına uygun egzersiz çalışması uygulanmalı " (%17) ile "diyafram ve soluk çalışmalarının" önemli olduğu şeklinde görüş bildirirken bazı öğretmenlerin soruya yönelik görüşleri şöyledir;

"BSE dersi öğretim sürecimiz de önceliğimiz, öğrencilerimize özellikle ses gelişim dönemlerinde doğru, doğal ve uygun ses perdelerinde registre geçişleri gerçekleştirmek ve onların tüm yaşantıları boyunca seslerini olabildiğince geniş alanda kullanma becerisi kazandırmaktır. Mutasyon döneminde sesini kontrol edemeyen öğrenciler için ses egzersizleri arttırabilir ve bu sayede ses terapisi yapılarak bu dönem daha rahat atlatılabilir" (BSEÖ11,20,9,23,12).

"Ses aralıklarını belirlemeye çalışıyorum. Bildiği eserden yola çıkıyorum. Önce çok basit parçalarla başlıyorum. Biraz sabır gerekiyor. Öğrenciyi de bıktırmamak lazım, müziği ve sesiyle müzik yapmayı sevdirmek gerekiyor. Olumlu dönütler önemli (yapabiliyorsun, aferin vb.) diyebiliriz. Özellikle concone " ses etüt" kitabından etütler" (BSEÖ2,14).

"Özellikle erkeklerde sorun çok fazla. Seslerini tizlerde zorlamadan ve pesler de daha da fazla kalınlaşmasını önlemek adına vokal egzersizler yapmıyorum. Kapalı ağız egzersizlerini bu durumlarda daha çok kullanıyorum. 'U' egzersizlerini ve kapalı ağız çalıştırıyorum. Sesini yormayan çalışmalar yapıyorum. Doğru solunumla da bu sorunları azalttığında görmekteyim. Birde öğrencilerimden boğazlarını asla temizlememelerini istiyorum. Belki size tuhaf gelebilir ama bir şan hocamızın öğrettiği uygulamayı öğrencilerime de öğrettim. Çok özür dileyerek; atların kişnemeleri gibi yapmalarını öneriyorum, buna gülseler de her defasında seslerinin bozulacağı akıllarına geliyor ve bu olayı gerçekten yapıyorlar" (BSEÖ21, 4,10,3,1).

Tablo 11. ile "BSE dersinde eserlerin farklı tonlarına ihtiyaç duyuyor musunuz?" beşinci (5.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri.

İhtiyaç Duyma	Açıklama	(f)	%
EVET	İnternetten buluyorum. Transpozesini kendim yapıyorum.	27	90
HAYIR	En uygun tonu buluyorum.	3	10
Toplam		**30**	**100**

Tablo 11 incelendiğinde, BSE derslerinde farklı tonlara ihtiyaç duyuyor musunuz?" sorusuna %90 oranında "evet", % 10 oranında "hayır" demişlerdir. Öğretmenler "internetten buluyorum", "Transpozesini kendim yapıyorum", "En uygun tonu buluyorum" şeklinde görüş bildirmişlerdir. BSE derslerinde eserlerin farklı tonlarına % 90 oranında ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

"Devletin verdiği kitabı yetersiz buluyorum bu yüzden kendi repertuvarımı kullanıyorum. Kullandığım eserlerin tonlarında bazen oynama yapma gereği duyuyorum, çocukların rahat söyleyebilmeleri için ayrıca eserlerin transpozelerinin de bulunduğu bir kitap olursa eser okutacak öğretmenler kolay bir şekilde eseri öğretebilecektir. Ayrıca yıllardır tüm güzel sanatlarda aynı eserler okutuluyor (BSEÖ26,12,1,8,2,6,14,11,).

Tablo 12. ile "5. Soruya ilişkin görüşleriniz nelerdir?" altıncı (6.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri.

Görüş Sırası	Görüş(G)	(f)	%
G1	Farklı kaynaklara ihtiyaç duyuyorum	17	39
G2	Bilgisayar programında" transpoze" yapıyorum	9	20
G3	BSE kitabını eser açısından yetersiz buluyorum	8	18
G4	İnternetten farklı tonlarını buluyorum	5	11
G5	Elimdeki kaynaklar yeterli geliyor	3	7
G6	Türkçe eserlerin farklı tonlarına ihtiyaç duyuyorum	2	5
Toplam		**44**	**100**

Tablo 12 incelendiğinde, farklı kaynaklara ihtiyaç olması durumunda 17 öğretmen (% 39) ile " farklı kaynaklara ihtiyaç duyuyorum" 2 öğretmen (% 5) ile; "Türkçe eserlerin farklı tonlarına ihtiyaç duyuyorum" şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 13. ile "Bireysel Ses Eğitimi dersinin sadece son sınıfta olması yeterli midir?" yedinci (7.) açık uçlu anket sorusuna karşılık öğretmen görüşleri ve bu görüşlerin yüzde ve frekans değerleri

Yeterlilik Durumu	Açıklama	(f)	%
HAYIR	Ders saati yetersiz İlk yıldan başlatılmalı	29	97
EVET	Ders saati yeterli	1	3
Toplam		**30**	**100**

Tablo 13 incelendiğinde; bireysel ses eğitimi dersinin sadece son sınıfta olmasının ve ders saatlerinin yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır, (% 97) "hayır" "ders saati yetersiz, alt sınıflardan başlatılmalı" şeklinde ifade ederken, (% 3) ile "evet" "ders saati yeterli" şeklinde görüş bildirirken bazı öğretmenlerin soruya yönelik görüşleri şöyledir;

"Kesinlikle yetersiz. Öğrenciler mutasyon dönemi içerisinde oldukları için seslerini henüz kontrol edememektedirler. Ayrıca GSL' de 9.sınıfta MİOY,10. Sınıfta ise KORO dersi başlamaktadır. Bu derslerde bazı öğretmenler kendilerinin lisansta öğrendiği eserleri henüz mutasyon sürecindeki ses problemi olan öğrencilere öğretmektedirler. Öğrenciler ise; seviyelerinin ve ses sınırlarının üzerindeki bu eserleri okumakta zorlanmaktadırlar ve BSE dersi son sınıfta olduğu için teknik eksiklikler sebebiyle (seslerini soluk destekli kullanamadıkları için, doğru fonasyon, sesini koruma vb.)seslerine zarar verebilirler. 9.sınıftan itibaren çalışmalara başlanmalıdır" (BSEÖ26,17,14, ,4).

"Hayır, yeterli değildir. Ses eğitiminin sadece 12. Sınıfta ve haftada 1 ders saati olması ve aynı anda 2 ve daha fazla öğrenci ile ders yapmamız da göz önünde bulundurulursa kesinlikle yetersizdir. Tabii ki yetersiz koro dersi 10. sınıfta başlıyor çocuklar henüz sesini kullanmayı öğrenmeden birlikte söylemeye çalışıyorlar bu yüzden koronun yanında BSE derslerinde başlaması daha doğru diye düşünüyorum" (BSEÖ27,12,19).

"Evet" (BSEÖ7).

"HAYIR. 10.sınıfta başlamalı, 11.sınıfta egzersizler ve repertuvar kazandırılmalı ve 12. Sınıfta yorumlama ve müzikalite öğrenciye verilmeli, 12. Sınıf öğrencisi maalesef Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) için kendini derse vermemekte ve dönemin 3/1' ni raporla geçirmektedir. Bence bu bir sorundur. BSE dersinin 9. Sınıftan başlaması gerektiğine inanıyorum. Nasıl ki bir enstrümana 9.sınıftan başlanıyorsa bu derse de aynı önem verilmeli diye düşünüyorum daha yararlı olması açısından" (BSEÖ3,13,5).

Araştırmanın üçüncü bölümü ise; "öğretilen ortak eserlerin tespitine" yönelik olup 25 sorudan oluşturulmuştur. Aşağıda anket analiz sonuçları "yüzde ve frekans değerleri " öğretmen görüşlerine göre tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 14. "Çalıştırdığınız ses etütleri nelerdir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Ses Etütleri	Açıklama	(f)	%
Panofca-VokalABC (H.PANOFCA)	BSE kitabındaki etütler, öğrencinin sesine uygun birkaçı	14	35
Concone (G.CONCONE)	Seslerine (ses sınırı) uygun olanlar	8	20
Vaccaj (N.VACCAJ)	Seslerine (ses sınırı) ve seviyesine uygun olanlar, öğrencinin sesine uygun birkaçı	8	20
Piyano Eşlikli Halk Türküleri (S.EGÜZ)	Kolay ve anlaşılır olması nedeniyle	4	10
Şan İçin Piyano Eşlikli Albüm (G.ŞİMŞEK)	Ses etüdü olarak çalıştırmakta	2	5
Şan İçin Piyano Eşlikli Türküler E.TUĞCULAR	Ses etüdü olarak seviyesine göre çalıştırmakta	1	2
Koro Eğitimi Kitabı (S.ÇEVİK)	Ses etüdü olarak çalıştırmakta	1	2
Türkü Düzenlemeleri (M.ÖZDEMİR)	Ses etüdü olarak çalıştırmakta	1	2
Legato ve Staccato	Etüt olarak çalıştırmakta	1	2
Toplam		**40**	**100**

Not: Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir. Yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 14 incelendiğinde, BSE ders kitabındaki etütler (kitapta sadece 1 etüt bulunmaktadır), 14 öğretmen öğrencinin sesine uygun bazı eserler " (% 35) ile **"**Panofca-Vokal ABC" olduğu, (% 20) Concone, (% 20) Vaccaj ve diğer 4 öğretmenin "E.TUĞCULAR, piyano eşlikli halk türküleri " kitabından **"**kolay ve anlaşılır olması sebebiyle", (% 2) ile farklı kaynaklardan kendilerince uygun gördükleri etüt niteliği bulunan eserleri, etüt olarak derste çalıştırdıkları görülmüştür.

Tablo 15. "Ses etütleri olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Sıra	Eserleri Seçme Nedenleri	(f)	%
1	Sesini nefes destekli ve kontrollü verme	14	15
2	Eseri doğru seslendirme(nota, sus değerlerine dikkat)	12	13
3	Etütleri seslendirirken rahat olmaları	10	11
4	Teknik ve müzikal bütünlüğe dikkat edebilme	9	10
5	Öğrenci seviyesine uygunluğu	8	9
6	Öğrencilerin severek söylemesi	8	9
7	Uygun ve doğru register geçişi yapabilme	8	9
8	Öğrencinin ses yapısına uygunluğu	7	8
9	Entonasyon, artikülâsyon uygun söyleme	6	7
10	Eserlerde ton çeşitliliğinin olması	5	5
11	Nefes kontrolü ve legato tekniğini kavratmak	4	4
Toplam		**91**	**100**

Tablo 15 incelendiğinde, ses etütlerinde 9 farklı kaynak tercih etmektedirler. 14 öğretmenin bu ses etütlerini tercih etme nedenleri (% 15) ile "Sesini nefes destekli ve kontrollü verme", 12 öğretmenin (% 13) ile "eseri doğru seslendirme" şeklinde olduğu görülmüştür.

Tablo 16. "Ses etütlerini hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Grup	Ses Grupları	Düzey	(f)	%
G1	Soprano	Orta-Kolay	18	26
G2	Mezzosoprano	Orta	10	14
G3	Alto	Orta-Kolay	9	13
G4	Tenor	Orta	15	22
G5	Bariton	Orta	10	15
G6	Bas	Orta-Kolay	7	10
Toplam			**69**	**100**

Tablo 16 incelendiğinde, öğretmenlerin ses etütlerini en fazla soprano ses grubuna (% 26) ile "orta ve kolay düzeyde" ve (% 10) ile en az ses etüdünü "orta ve kolay" düzeyde bas ses grubuna öğrettikleri diğer eserlerin oranları ve düzey durumları tablo 16'da gösterilmektedir.

Tablo 17. "Çalıştırdığınız okul şarkıları nelerdir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Okul Şarkısı	Besteci	Okullar (GSL)	(f)	%
Ömürde Çiçek Gibi	S.EGÜZ	Bolu, Niğde, Denizli, Van, Adıyaman, İzmir Balıkesir, Gaziantep Kayseri, Adana, Kütahya, İstanbul, Eskişehir, Samsun Malatya, Osmaniye, Kırıkkale	17	24
Ninni	Z.AYDINTAN	Bolu, Kırıkkale, Gaziantep, Denizli, Kayseri, Adana, İstanbul, Eskişehir, Malatya, İzmir, Osmaniye, Van Niğde Samsun	14	20
Bu Ülke	İ.BEKSAÇ	Bolu, Van, Denizli, Adana, Balıkesir, Osmaniye Kayseri, Urfa, İzmir, Kars, Niğde, Kırıkkale	12	17
Güzel Anadolu	S.EGÜZ	Denizli, Adıyaman, Kütahya, Balıkesir, Ankara, Gaziantep, Osmaniye, Kırıkkale, Van Karabük	10	14
Yurdumun Renkleri	L. ÇOKER	Bolu, Denizli, Osmaniye, Balıkesir, Kars, Urfa, İzmir Kayseri, Kütahya, Kırıkkale	10	14
Palandöken	S.EGÜZ	Denizli, Van, Adıyaman, Balıkesir, Ankara, Kütahya, Malatya, Niğde	8	11
Toplam			**71**	**100**

Tablo 17 incelendiğinde, öğretmenlerin en fazla çalıştırdığı okul şarkısı "Ömürde Çiçek Gibi" (% 24) ile en az öğrettikleri eser ise (% 8) ile "Palandöken" olmuştur. Diğer eserlerin oranları ve okullarda kullanılma durumları tablo 17'de gösterilmektedir.

Tablo 18. "Okul Şarkıları olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Sıra	Okul Şarkılarını Seçme Nedenleri	(f)	%
1	Ses sınırlarına uygunluğu	8	15
2	Tekniğin daha kolay öğretilmesi	7	13
3	Kolay öğrenilmesi ve melodik olması	6	10
4	Eşliğinin olması	5	9
5	Seviyelerine uygunluğu	5	9
6	Ton çeşitliliği olması	4	8
7	Severek söylemeleri	4	8
8	Diksiyon ve artikülâsyonda kolaylık sağlaması	4	8
9	Yetenek sınavlarında seslendirmeye uygunluğu	3	6
10	Ses rengine uygunluğu	3	6
11	Prozodiyi uygulamaya elverişli olması	2	4
12	Yaş düzeylerine uygunluğu	2	4
Toplam		**53**	**100**

Tablo 18 incelendiğinde, öğretmenlerin okul şarkılarını seçme nedenlerini (% 15) "ses sınırlarına uygunluğu", (% 13) "tekniğin daha kolay öğretilmesi" ile ifade edilirken (% 10) ile "kolay öğrenilmesi ve melodik olması" şeklinde açıklamışlardır.

Tablo 19. "Okul şarkılarını hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Grup	Ses Grupları	Düzey	(f)	%
G1	Soprano	Kolay-Orta	15	26
G2	Alto	Orta	13	23
G3	Tenor	Kolay-Orta	15	26
G4	Bas	Kolay-Orta	14	25
Toplam			**57**	**100**

Tablo 19 incelendiğinde, öğretmenlerin okul şarkılarını en fazla soprano ses grubuna (% 26) ile "kolay ve orta düzeyde", tenor ses grubuna (% 26) ile "kolay ve orta düzeyde", (% 25) bas ses grubuna "kolay ve orta düzeyde" öğretirken (%23) ile en az ses etüdünü orta düzeyde alto ses grubuna öğrettikleri görülmektedir.

Tablo 20. "Öğrettiğiniz Halk Türküleri nelerdir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Halk Türküleri	Besteci	Okullar (GSL)	(f)	%
Çarşıya Vardım	S. EGÜZ	Niğde, Bolu, Van, Adıyaman, Kars, Kayseri, Kütahya, Eskişehir, Adana Osmaniye, Malatya, Konya, İstanbul, Kastamonu, İzmir, Samsun, Kırıkkale, Urfa, Karabük, Aksaray, Balıkesir, Urfa, Erzincan, Erzurum, Ankara Gaziantep, Adana, Sivas	28	10
Efem	S.EGÜZ	Kayseri, Kütahya, İstanbul, Eskişehir, Urfa, Malatya, İzmir, Samsun, Osmaniye, Sivas, Kırıkkale, Adıyaman, Kars, Erzurum Balıkesir, Kütahya, İstanbul, Bolu	18	7
Ninni	S. EGÜZ	Van, Niğde, Adıyaman, Gaziantep, Adana, Kütahya, İstanbul, Eskişehir, Malatya, İzmir, Samsun, Kastamonu, Balıkesir, Sivas, Kütahya, İstanbul	16	5
Yörük Ali	S. EGÜZ	Bolu, Kars, Kayseri, Kütahya, İzmir, Osmaniye, Samsun, Kastamonu, Urfa, Karabük, Balıkesir, Adıyaman, Erzurum Eskişehir, Sivas, Malatya	16	5
Yârim Gitti	S. EGÜZ	Kayseri, İzmir, Malatya, Samsun, Niğde, Bolu, Kütahya, Eskişehir, Balıkesir, Samsun, Adıyaman, Gaziantep, Adana, İstanbul, Sivas	15	5
Gemiler Giresune	E.TUĞCULAR	Kayseri, İzmir, Malatya, Samsun, Niğde, Bolu, Kütahya, Eskişehir, Karabük, Antalya Erzincan Balıkesir, Samsun, Aksaray	14	5
Yurda Veda	S.EGÜZ	Kastamonu, Gaziantep, Adana, Kütahya, İstanbul, Konya, Osmaniye, Sivas, Adıyaman, Balıkesir Kütahya, İstanbul	12	4
Çoban	S. EGÜZ	Van, Adıyaman, Ankara, Kütahya Eskişehir, Malatya, İzmir, Samsun, Balıkesir, Samsun, Sivas	11	4
Yenice Yolları	S. EGÜZ	Van, Malatya, Samsun, Kırıkkale, Kütahya, Sivas İstanbul, Balıkesir, Samsun, Adıyaman, Antalya	11	4
Aman Avcı	S. EGÜZ	Kayseri, Niğde Adana, Eskişehir, Sivas, Malatya, Samsun, Van Adıyaman, Antalya, Gaziantep	11	4

Altın Bişşik	M. SARI	Bolu, Kars, Kayseri, Kütahya, İzmir, Osmaniye, Samsun, Kastamonu, Urfa, Balıkesir	10	4
Halay	S. EGÜZ	Kütahya, Eskişehir, Sivas Malatya, Samsun, Kastamonu, Kırıkkale, Konya Balıkesir,	10	4
Dağlar	S. EGÜZ	Van, Niğde, Adıyaman, Samsun, Balıkesir, Sivas, Gaziantep, Adana, Kütahya, İstanbul	10	4
Bir Ateş Ver	S. EGÜZ	Adana, Kütahya, İzmir, Balıkesir, Samsun, Van, Adıyaman, Antalya, Gaziantep, Sivas	10	4
Bebek	M.SUN	Bolu, Van, Kütahya, Samsun, Kütahya, İstanbul, Urfa, İzmir, Balıkesir	9	3
Kütahya'nın Pınarları	E.TUĞCULAR	Kayseri, Niğde, Bolu, İzmir, Karabük, Samsun, Aksaray, Antalya, Erzincan	9	3
Karadır Kaşların	E.TUĞCULAR	İzmir, Malatya, Van, Sivas, Karabük, Aksaray, Adıyaman, Eskişehir, Erzincan	9	3
Sabahın Seherinde	E.TUĞCULAR	Eskişehir, Malatya, İzmir, Samsun, Aksaray, Antalya, Karabük, Ankara, Erzincan	9	3
Osmanım	E.TUĞCULAR	Eskişehir, Samsun Aksaray, Adıyaman, Karabük, Erzincan, Gaziantep, Adana, Kütahya	9	3
Beyaz Giyme	E.TUĞCULAR	Eskişehir, İzmir, Samsun, Karabük, Bolu, Adıyaman, Antalya, Erzincan	8	3
Çökertme	E.TUĞCULAR	Eskişehir, Malatya, Samsun, Aksaray, Antalya, Karabük, Ankara, Erzincan	8	3
Kahve Koydum Fincana	E.TUĞCULAR	Malatya, Eskişehir, Samsun, Aksaray, Karabük, Adıyaman, Ankara, Erzincan	8	3
Deniz Üstü Köpürür	E.TUĞCULAR	İzmir, Niğde, Kütahya, Karabük, Aksaray, Adıyaman, Erzincan	7	2
Karahisar Kalesi	E.TUĞCULAR	Eskişehir, Samsun, Aksaray, Antalya, Karabük, Ankara, Erzincan	7	2
Çatal Çama Kurşun Attım	K. KARKIN	Kütahya, Adıyaman, Malatya, Van	4	1
Beri Bak	K.KARKIN	Niğde, Adıyaman, Malatya, Kütahya,	4	1
Menevşe	N. KODALLI	Eskişehir, Samsun, Kütahya, Ankara	4	1
Toplam			**287**	**100**

Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir. Yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 20 incelendiğinde, öğretmenlerin en fazla öğrettiği halk türküsü "Çarşıya Vardım" (% 10) ile, en az öğrettikleri (% 4) ile "Menevşe" adlı halk türküsü olmuştur. Diğer halk türkülerinin oranları ve okullarda kullanılma durumları tablo 20'de gösterilmektedir.

Tablo 21. "Halk Türküleri olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Sıra	Halk Türkülerini Seçme Nedenleri	(f)	%
1	Öğrencilerin severek söylemeleri	8	19
2	Yetenek sınavlarına uygunluğu	6	14
3	Ses sınırlarının uygunluğu	5	11
4	Zengin repertuvara sahip olması	4	9
5	GSL' de öğretilecek eser sayısının azlığı	4	9
6	Ses özelliklerine uygunluğu	4	9
7	Ses rengine uygunluğu	3	7
8	Tekniğin kolay uygulanabilmesi	3	7
9	Melodik yapısı ve eşliğinin olması	3	7
10	Ezgilerinin uygunluğu	2	4
11	Hikâyelerinin olması	2	4
Toplam		**44**	**100**

Tablo 21 incelendiğinde, öğretmenlerin halk türkülerini tercih etme nedenlerini (% 19) ile "öğrencilerin severek söylemeleri", (% 14) "yetenek sınavlarına uygunluğu" ile ifade edilirken (% 2) ile "hikâyelerinin olması" şeklinde açıklamışlardır.

Tablo 22. "Halk Türkülerin hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?"sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Grup	Ses Grupları	Düzey	(f)	%
G1	Soprano	Kolay-Orta	26	29
G2	Alto	Kolay-Orta	25	27
G3	Tenor	Kolay-Orta	22	24
G4	Bas	Kolay-Orta	18	20
Toplam			**91**	**100**

Tablo 22 incelendiğinde, öğretmenlerin halk türkülerini en fazla soprano ses grubuna (% 29) ile "kolay ve orta düzeyde" ve alto ses grubuna (% 27) ile "kolay ve orta düzeyde" öğretirken, (% 24) orta ve basit düzeyde tenor ses grubuna ve bas ses grubuna ise (% 20) ile "kolayve orta düzeyde" öğrettikleri görülürken, mezzosoprano ve bariton ses gruplarına öğretmedikleri görülmüştür.

Tablo 23. "Öğrettiğiniz Marşlar nelerdir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Marşlar	Besteci	Okullar (GSL)	(f)	%
İstiklal Marşı	O. Z. ÜNGÖR	Niğde, Bolu, Denizli, Konya, Adıyaman, Antep, Kars, Kayseri, İstanbul, Adana, Eskişehir, Urfa, Sivas, İzmir, Osmaniye, Malatya, Samsun, Kastamonu, Kırıkkale Van	21	21
Gençlik Marşı	C. AKIN	Bolu, Erzurum, Kars, Antalya, Kastamonu Adana, Karabük, Antep, Samsun Kayseri, Konya, Kütahya, İstanbul Eskişehir, Urfa, İzmir, Osmaniye, Malatya, Samsun, Kırıkkale	21	21
Cumhuriyet Marşı (10. Yıl Marşı)	C .R. REY	Niğde, Eskişehir, Bolu, Aksaray, İzmir Kars, Adıyaman, Erzurum, Antep, Urfa, Konya, İstanbul, Eskişehir, Osmaniye, Malatya, Samsun, Kastamonu	17	17
Atam	Z.AYDINTAN	Niğde, Kayseri, Kars, Adıyaman, İstanbul, Malatya, İzmir, Samsun, Kütahya, Kastamonu, Urfa	11	11
İzindeyiz	F.CANSELEN	Niğde, Antalya, Konya Adana, İstanbul, Malatya, Kastamonu Kırıkkale, Urfa,	9	9
50. Yıl Marşı	N.K. AKSES	Adıyaman, Antalya, Adana, Eskişehir, Urfa, Malatya, İzmir, Kastamonu	8	9
Gençlik Marşı	S.S. TARCAN	Bolu, Kütahya, İzmir Karabük, Kastamonu, Gaziantep	6	6
Cumhuriyet Marşı	İ.BARAN	Aksaray, Konya, Adana, İzmir Kastamonu	5	4
Toplam			**103**	**100**

Not: Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir. Yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 23 incelendiğinde, öğretmenlerin en fazla öğrettikleri marşların başında "İstiklal Marşı" (% 21), en az çalıştırdıkları (% 5) ile "Cumhuriyet Marşı" olduğu görülmüştür. Diğer marşların oranları ve okullarda kullanılma durumları tablo 23'de gösterilmektedir.

Tablo 24. "Marş olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Sıra	Marşları Seçme Nedenleri	(f)	%
S1	Ses sınırlarının uygunluğu	6	20
S2	Ezgisinin kolay algılanması	5	16
S3	Koro derslerinde de söylemeleri	4	13
S4	Öğrencinin istekli söylemesi	3	10
S5	Teknik ve müzikal bütünlük	3	10
S6	GSL marş öğretilmeli	3	10
S7	Milli birlik ve bütünlüğün perçinleşmesi	2	7
S8	Yetenek sınavlarında "Türkçe "sözlü eser istemeleri	2	7
S9	Seviyelerine uygun olması	2	7
Toplam		**30**	**100**

Tablo 24 incelendiğinde, öğretmenlerin marşları seçme nedenlerini (% 20) ile "ses sınırlarına uygunluğu", (% 16) "ezgisinin kolay algılanması" ile ifade edilirken (% 7) ile "seviyelerine uygunluğu" şeklinde açıklamışlardır.

Tablo 25. "Marşları hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Grup	Ses Grupları	Düzey	(f)	%
G1	Soprano	Kolay-Orta	13	25
G2	Alto	Kolay-Orta	15	29
G3	Tenor	Kolay-Orta	13	25
G4	Bas	Kolay-Orta	11	21
Toplam			**52**	**100**

Tablo 25 incelendiğinde, öğretmenlerin marşları en çok alto ses grubuna (% 29) ile "kolay- orta düzeyde", soprano ve tenor ses grubuna (% 25) ile "kolay-orta düzeyde" öğretirken, (% 21) ile en az bas ses grubuna kolay- orta düzeyde öğrettikleri görülürken, mezzosoprano ve bariton ses gruplarına öğretmedikleri görülmüştür.

Tablo 26. "Öğrettiğiniz Lied'ler nelerdir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Lied	Besteci	Okullar (GSL)	(f)	%
Sincap	L.V. BEETHOVEN	Aksaray, Gaziantep, İzmir, Adıyaman, Adana, Van, Antalya, Karabük, Konya, Ankara, Kayseri, Kütahya, Malatya, Bolu, Samsun, Kastamonu	16	12
Güzel Mayıs	W.A. MOZART	Bolu, Aksaray, Adıyaman, Antalya, Van, Karabük, Ankara, Kayseri, Konya, Adana,Kastamonu, Kütahya, Malatya,Samsun, Sivas,	15	11
Seni Seviyorum	L.V. BEETHOVEN	Bolu, Aksaray, Erzurum Antalya, Ankara, Kayseri, Adana, Sivas, Osmaniye, Malatya, İzmir, Van, Kars, Samsun	14	10
Ninni	F.SCHUBERT	Adıyaman, Konya, Erzurum, Antalya, Karabük, Kayseri, İzmir, Kütahya, İstanbul, Sivas, Osmaniye, Aksaray, Kars,	13	9
Gülmek ve Ağlamak	F.SCHUBERT	Bolu, Aksaray, Van, Adıyaman Erzurum, Antalya, Ankara, Kayseri, Kütahya, Sivas, İzmir, Kastamonu	12	9
Değirmencinin Çiçekleri	F.SCHUBERT	Bolu, Aksaray, Van Antalya, Ankara, Gaziantep, Kütahya, Malatya, Adana İzmir, Samsun	11	8
Ninni	J.BRAHMS	Bolu, Aksaray, Samsun, Van, Adıyaman, Erzurum, Kayseri, Adana, Kütahya, İstanbul,	10	7
Sevgilim Dinle Beni	W.A.MOZART	Bolu, Aksaray, Van, Gaziantep, İzmir, Kütahya, Malatya, Samsun, Adana, Kastamonu	10	7
Ninni	B.FLIES	Bolu, Konya, Van, Aksaray, Adıyaman, Ankara, Samsun, Osmaniye, Malatya,	9	7

Mutluluk Şarkısı	F.SCHUBERT	Bolu, Aksaray, Van, Adıyaman, Antalya, Ankara, Gaziantep	7	4
Uzaktan Selam	C.M.WEBER	Bolu, Aksaray, Van, Ankara, Adıyaman, Karabük, Samsun	7	4
Dere	C.W.GLUCK	Bolu, Aksaray, Van, Kütahya	4	2
Ninni	L.V. BEETHOVEN	Bolu, Aksaray, Kastamonu Van	4	2
Yakarış	J.BRAHMS	Van, Aksaray, Adıyaman	3	2
Genç Kızın Şarkısı	J.BRAHMS	Antalya, İzmir	2	1
Thule'nin Kralı	K.F.ZELTER	Antalya, Samsun	2	1
Sır	F.SCHUBERT	Ankara, Malatya	2	1
Pazar Günü	J.BRAHMS	Ankara, Kastamonu	2	1
Nilüfer Çiçeği	R.SCHUMANN	Ankara, Malatya	2	1
Menekşe	W.A. MOZART	Ankara, Adıyaman	2	1
TOPLAM			**136**	**100**

Not: Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir. Yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 26 incelendiğinde, öğretmenlerin en fazla öğrettiği lied'lerden "Sincap" (% 11) ile, en az çalıştırdıkları (% 4) ile "Menekşe" eseri olmuştur. Diğer lied'lerin oranları ve okullarda kullanılma durumları tablo 26'da gösterilmektedir.

Tablo 27. "Lied olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Sıra	Lied'leri Seçme Nedenleri	f)	%
S1	Öğrencinin isteyerek söylemesi	6	14
S2	Teknik ve müzikal bütünlük kazandırma	5	11
S3	GSL'de uygulanabilecek eser sayısının azlığı	5	11
S4	Ses aralığının uygunluğu	4	8
S5	Ezgisinin kolay algılanması	4	8
S6	Seviyelerine uygunluğu	4	8
S7	Hedeflenen davranışı kazandırma	4	8
S8	Eser yorumlama becerisi	4	8
S9	Eserlerin bazılarında sesin parlaklığını ortaya çıkartması	3	6
S10	Yetenek sınavlarında" Türkçe "sözlü eser istemeleri	3	6
S11	Dönem hakkında bilgi edinilmesi	2	4
S12	Türkçe sözlü olması	2	4
S13	Seslerini gösterebilmeleri	2	4
Toplam		**48**	**100**

Not: Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir. Yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 27 incelendiğinde, öğretmenlerin lied'leri seçme nedenlerini (% 14)"öğrencinin isteyerek söylemesi", (% 11) "teknik ve müzikal bütünlük kazandırma" ile ifade edilirken (% 4) ile "seslerini gösterebilmeleri" şeklinde açıklamışlardır.

Tablo 28. "Lied'leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Grup	Ses Grupları	Düzey	(f)	%
G1	Soprano	Kolay-Orta	15	23
G2	Alto	Kolay-Orta	19	29
G3	Tenor	Kolay-Orta	15	23
G4	Bas	Orta	17	25
Toplam			**66**	**100**

Tablo 28 incelendiğinde, öğretmenlerin lied' leri en fazla alto ses grubuna (%29) ile "kolay- orta düzeyde", (%25) ile bas ses grubuna "orta düzeyde", en az soprano ve tenor ses grubuna (%23) ile "kolay- orta düzeyde" öğrettikleri görülürken, mezzosoprano ve bariton ses gruplarına öğretmedikleri görülmüştür.

Tablo 29. "Öğrettiğiniz Arya Antik'ler nelerdir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Arya Antik'ler	Besteci	Okullar (GSL)	(f)	%
O Cessate Di Piagarmi	A.SCARLATTI	Bolu, Adıyaman, Antalya, Karabük, Adana, Kastamonu Gaziantep, Kütahya, Samsun, Eskişehir, Ankara, İzmir,	12	16
Sebben, Crudele	A.CALDARA	Bolu, Karabük, İzmir, Ankara, Aksaray, Gaziantep, Kütahya, İstanbul, Eskişehir, Adana, Samsun	11	15
Se Tu M'ami	C.B. PERGOLESI	Bolu, Antalya, Gaziantep, Adana, Kütahya, Sivas, İstanbul, Eskişehir, İzmir, Samsun	10	14
Se Florindo E Fedele	A.SCARLATTI	Bolu, Ankara, İzmir, Adana, Kütahya, İstanbul, Eskişehir,	7	10
Selve Amiche	A.CALDARA	İstanbul, Sivas, Kastamonu, Eskişehir, Malatya, Samsun İzmir	7	10
CaroMio Ben	G.GIORDANI	Bolu, Aksara, Sivas, İstanbul, Eskişehir, Malatya	6	8
Nina	C.B. PERGOLESI	Bolu, Adana, İzmir, Sivas, Samsun	5	6
Son Tutta Duolo	A.SCARLATTI	Bolu, Ankara, Adana, Eskişehir, Samsun	5	6
Sento Nel Core	A.SCARLATTI	Gaziantep, Adana, Eskişehir	3	4
Nel Cor Piu Non Mi Sento	G.PAISIELLO	İstanbul, Eskişehir	2	3
Amarilli, Mia Bella	G.CACCINI	İstanbul, Samsun	2	3
Se Tu Della Mia Morte	A.SCARLATTI	Eskişehir, Samsun	2	3
Lasciar D'amarti	F.GASPARINI	Ankara	1	1
Le Violette	A.SCARLATTI	Ankara	1	1
Piacer D'amor	J.P.MARTINI	Bolu	1	1
Toplam			**75**	**100**

Not: Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir. Yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 29 incelendiğinde, öğretmenlerin en fazla (% 15) ile öğretilen arya antik'lerden "O CessateDi Piagarmi", en az çalıştırdıkları (% 1) ile "Piacer D'amor" eseri olmuştur. Diğer arya antik oranları ve okullarda kullanılma durumları tablo 29'da gösterilmektedir.

Tablo 30. "Arya Antik olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Sıra	Arya Antik' leri Seçme Nedenleri	(f)	%
S1	Öğrencinin severek söylemesi	8	25
S2	Seviyelerine uygunluğu	6	19
S3	Teknik ve müzikal bütünlük kazandırma	5	16
S4	Eser yorumlama becerisi kazandırma	4	13
S5	Melodik olması	3	9
S6	Ses rengini göstermesi	3	9
S7	Ses sınırlarına uygunluğu	3	9
Toplam		**32**	**100**

Tablo 30 incelendiğinde, öğretmenlerin arya antik'leri seçme nedenlerini (% 25) ile "öğrencinin severek söylemesi", (% 19) "seviyelerine uygunluğu" ile ifade edilirken (% 9) oranları ile "melodik olması, ses rengini göstermesi, ses sınırlarına uygunluğu" şeklinde açıklamışlardır. Diğer arya antik oranları ve kullanılma durumları tablo 30'da gösterilmiştir.

Tablo 31. "Arya Antik'leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Grup	Ses Grupları	Düzey	(f)	%
1	Soprano	Kolay-Orta	11	29
2	Alto	Kolay-Orta	8	21
3	Tenor	Kolay-Orta	12	32
4	Bas	Kolay-Orta	7	18
Toplam			**38**	**100**

Tablo 31 incelendiğinde, öğretmenlerin arya antik'leri en fazla (%32) ile tenor ses grubuna "kolay ve orta düzeyde", (% 29) soprano ses grubuna "kolay ve orta düzeyde", (% 21) ile alto ses grubuna ve en az bas ses grubuna (% 18) ile "kolay ve orta düzeyde" öğrettikleri görülürken, mezzosoprano ve bariton ses gruplarına öğretmedikleri görülmüştür.

Tablo 32. "Öğrettiğiniz Arya'lar nelerdir?"sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Arya'lar	Besteci	Okullar(GSL)	(f)	%
Figaro (Barbarina'nın Aryası)	W.A. MOZART	Antalya, Eskişehir, Malatya, İzmir,	4	22
Figaro (Cherubino'nunAryası)	W.A. MOZART	Antalya, Ankara, Eskişehir, Malatya,	4	22
Ombra Mai Fu (Opera Serse)	G.F. HANDEL	İstanbul, Eskişehir, Malatya	3	17
Don Juan (Zerlina'nın Aryası)	W.A. MOZART	Bolu, Eskişehir, Malatya,	3	17
Toplam			**18**	**100**

Tablo 32 incelendiğinde, arya'lardan en çok öğretilen (% 22) ile "Figaro (Barbarina'nın Aryası)", "Figaro (Cherubino'nun Aryası)" en az öğretilen (% 17) ile "Ombra Mai Fu (Opera Serse)" ve "Don Juan (Zerlina'nın Aryası)" dır.

Tablo 33. "Arya olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Sıra	Arya'ları Seçme Nedenleri	(f)	%
1	Teknik yenilik kazandırma	6	35
2	Eser yorumlama becerisi kazandırma	4	24
3	Melodik olması	4	24
4	Öğrencinin severek söylemesi	2	12
5	Ezgisinin bilinmesi	1	5
Toplam		**17**	**100**

Tablo 33 incelendiğinde, öğretmenlerin arya'ları seçme nedenlerini (% 35) ile "teknik yenilik kazandırma", (% 24) "eser yorumlama becerisi ve melodik olması" ile ifade edilirken (% 12) ile "öğrencinin severek söylemesi" ve (% 5) "ezginin bilinmesi" şeklinde açıklamışlardır.

Tablo 34. "Arya'ları hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Grup	Ses Grupları	Düzey	(f)	%
G1	Soprano	Kolay-Orta	6	38
G2	Alto	Orta	4	25
G3	Tenor	Kolay	5	31
G4	Bas	Kolay-Orta	1	6
Toplam			**16**	**100**

Tablo 34 incelendiğinde, öğretmenlerin arya 'ları en fazla (% 38) ile soprano ses grubuna "kolay ve orta düzeyde", (% 31) "tenor ses grubuna" kolay düzeyde" (% 25) alto ses grubuna orta düzeyde, en az öğretilen bas ses grubuna ise (% 6) ile "kolay ve orta düzeyde" öğrettikleri görülürken, mezzosoprano ve bariton ses gruplarına arya öğretmedikleri görülmüştür.

Tablo 35. "Öğrettiğiniz Napoliten'ler nelerdir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Napoliten	Besteci	Okullar(GSL)	(f)	%
Santa Lucia	ANONİMO	Bolu, Aksaray, Karabük, Ankara, Gaziantep, İstanbul, Eskişehir, Samsun	8	34
Torna A Surrriento	E. De CURTIS	Bolu, Gaziantep, Kütahya, Eskişehir, Malatya,	6	25
O Sole Mio	E. Di CAPUA	Bolu, Aksaray, Ankara, Kütahya, Eskişehir, Malatya	6	25
Mamma	ANONİMO	Ankara, Eskişehir	2	8
Cielito Lindo	C. FERNANDEZ	İstanbul,	2	8
Toplam			**24**	**100**

Tablo 35 incelendiğinde, 8 öğretmenin napoliten'lerden (% 34) anonim olan "Santa Lucia" , 6 öğretmenin (% 25) ile "Torna A Surrriento", O Sole Mio" ve en az (% 8) oranı ile "Mamma ve Cielito Lindo" öğrettiği görülmüştür.

Tablo 36. "Napoliten olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?"sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri

Sıra	Napoliten'leri Seçme Nedenleri	(f)	%
1	Ezgisinin (bilinmesi) uygunluğu	4	22
2	Ses sınırına uygunluğu	4	22
3	Öğrencinin isteyerek söylemesi	3	18
4	Teknik ve müzikal bütünlük kazandırma	3	18
5	Eser yorumlama becerisi kazandırma	2	12
6	GSL' de uygulanabilir olması	1	6
Toplam		**17**	**100**

Not: Bazı öğretmenler birden fazla görüş bildirmiştir. Yüzdelikler yuvarlanmıştır.

Tablo 36 incelendiğinde, öğretmenlerin napoliten'leri seçme nedenlerini (% 22) ile "ezgisinin (bilinmesi) uygunluğu", (% 22) "ses sınırına uygunluğu" ile ifade edilirken (% 6) ile "GSL' de uygulanabilir olması" şeklinde açıklamışlardır. Diğer napoliten'leri seçme oranları tablo 36'da gösterilmektedir.

Tablo 37. "Napoliten'leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Grup	Ses Grupları	Düzey	(f)	%
G1	Soprano	Kolay	7	29
G2	Alto	Orta	5	21
G3	Tenor	Kolay	9	28
G4	Bas	Kolay-Orta	3	12
Toplam			**24**	**100**

Tablo 37 incelendiğinde, öğretmenlerin napoliten'leri en fazla tenor ses grubuna (% 28) ile "kolay düzeyde", (% 29) soprano ses grubuna" kolay düzeyde" (% 21) alto ses grubuna orta düzeyde, en az öğretilen bas ses grubuna ise (% 12) ile "kolay ve orta düzeyde" öğrettikleri görülürken, mezzosoprano ve bariton ses gruplarına öğretmedikleri görülmüştür.

Tablo 38. "Çalıştırdığınız Kanonlar ve Çok Sesli eserler nelerdir?" sorusu alandaki öğretmenlere sorularak söz konusu anket sorusuna ilişkin öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar yüzde ve frekans değerleri.

Kanonlar ve Çok Sesli Eserler	Besteci	Okullar(GSL)	(f)	%
Caro Mio Ben	G.GIORDANİ	Bolu, Erzurum, Kars, Kayseri İstanbul Kars, Malatya, İzmir, Niğde, Eskişehir Adıyaman,	11	31
Türkü (İki Sesli Kanon)	M.SARISÖZEN	Kars, Erzurum, Ankara, Kayseri,Samsun,Malatya, Adıyaman,Niğde, Eskişehir	9	26
Kâtip (Üç Sesli Eser)	E.ZUCKMAYER	Erzurum, Kayseri, Kars, İzmir, Samsun, Niğde, Adıyaman, Eskişehir	8	23
Kahraman Erler (İki Sesli Eser)	G.BIZET	Erzurum, Kayseri, İzmir, İstanbul, Kars, Malatya, Eskişehir	7	20
Toplam			**35**	**100**

Tablo 38 incelendiğinde, 11 öğretmenin en çok öğrettiği çok sesli eser (% 31) ile, "Caro mio Ben" , (% 26) "Türkü (iki sesli kanon)", öğretilirken, (% 23) "Kâtip (üç sesli eser)" , (% 20) ile "Kahraman Erler (iki sesli kanon)" olduğu görülmüştür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. Sonuç Ve Öneriler

4.1. Sonuç

Araştırmada güzel sanatlar lisesi 12.sınıf müzik bölümü öğrencilerinin bireysel ses eğitimi dersinde öğretilen eserlerin antolojisi öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmiş ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Bireysel Ses Eğitimi öğretmenlerinin verdiği cevaplar doğrultusunda güzel sanatlar liseleri müzik bölümünde bireysel ses eğitimi dersinde öğretilmek üzere seçilen eserlerin neler olduğu ortaya çıkmıştır. Bireysel ses eğitimi dersinde ses etütleri olarak öğretilen "BSE kitabında; Panofca – Vokal ABC, Concone ve Vaccaj, diğer kaynaklar ise Piyano Eşlikli Halk Türküleri, Şan İçin Piyano Eşlikli Albüm, Koro Eğitimi Kitabı, Türkü Düzenlemeleri ayrıca Okul Şarkıları, Marşlar, Lied'ler, Arya Antik'ler, Arya'lar, Napoliten'ler, Kanon ve Çok Sesli eserlerin öğretildiği BSE kitabı dışında ki kaynaklardan yararlanıldığı görülmüştür.

Bireysel Ses Eğitimi öğretmenlerinin verdiği cevaplar doğrultusunda güzel sanatlar liseleri müzik bölümünde bireysel ses eğitimi dersinde öğretilmek üzere seçilen ortak eserlerin olduğu ortaya çıkarılarak tablolarda gösterilmiştir.

Öğretmenlerin bireysel ses eğitimi dersinde öğretilmek üzere seçilen eserleri en çok tercih etme nedenlerine genel olarak bakıldığında öğrencilerin sesini soluk destekli ve kontrollü kullanması, eserlerin ses sınırlarına uygunluğu, eserleri severek söylemeleri, teknik kazandırma ve ezgilerin uygunluğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Bireysel Ses Eğitimi öğretmenlerinin verdiği cevaplar doğrultusunda öğretilen eserlerin soprano, mezzosoprano, alto, tenor, bariton, bas ses gruplarına

öğretmenlerin, uygun ses aralığında olan seslerini yormayacak şekilde eser verdikleri ve genellikle kolay ve orta düzeyde öğrettikleri görülmüştür.

Bireysel Ses Eğitimi dersinde karşılaşılan sorunların başında eserlerin farklı tonlarına ihtiyaç duyulmasıdır. Eserlerin transpozelerinin de bulunduğu bir kaynak olması halinde öğretmenler kolaylıkla eseri öğretebilecek, aksi halde birçok öğretmen transpozenin uğraştırıcı olduğu düşüncesi ile yaklaştığında, öğrencilerin ses sağlığının tehlikeye gireceği düşünülmektedir. Bu sebepten dolayı öğrencilerin ses aralığına uygun bir repertuvara sahip olma konusunda hem fikir oldukları çıkan sonuçlar arasındadır.

Bireysel Ses Eğitimi dersinde karşılaşılan diğer bir sorun bireysel ses eğitimi ders kitaplarındaki eserlerin yetersiz olduğudur.

12.sınıfta görülen BSE dersinden önce 9. sınıftan itibaren MİOY, 10. sınıftan itibaren ise koro dersleri başlamaktadır. Koro dersinde eğitici ne kadar uygulama yaptırılırsa yaptırılsın genel çalışıldığı için bireysel hatalar büyük bir oranda fark edilemez. Koro dersinde ses grupları oluşturularak çok sesli eserlerde söyletilmektedir. Sesini kullanma bilinci yerleşmemiş, sesle ilgili hiçbir çalışma yapmamış olan öğrencilerin bu derslerde çok dikkatli çalıştırılmaları ve doğru ses gruplarında olmaları gerekmektedir. BSE dersini ilk kez gören öğrenciler için örneğin; iki öğrencinin aynı anda ders yapmalarının yararı olacağı düşünülürken öğrencilerin birbirlerini dinlerken farklı yorumlayıp yanlış yapmalarına sebep olabilirler. Bu nedenle BSE dersinin, mutasyon dönemi öğrencilerinin seslerini aktif olarak kullandıkları (koro, mioy vb.) derslerle birlikte başlatılması ve ders saat sayısının arttırılması kesinlikle gereklidir sonucuna varılmıştır.

Ders saat sayısının yeterli olmaması dersin içinde öğrencilere öğretilecek konuların, “iç ve dış yumuşama egzersizleri, ses eğitimi, doğru soluk, doğru fonasyon, artikülâsyon çalışmaları, Türkçe’ yi doğru güzel ve etkili konuşma” gibi konuları yeterli düzeyde işlenememektedir, bu durum bireysel ses eğitimi dersinin tam olarak amacına ulaşamadığı sonucunu vermiştir.

Güzel Sanatlar Liseleri bireysel ses eğitimi dersi gören öğrencilerin mutasyon dönemi içinde olmaları sebebiyle bu dönemde karşılaştıkları en önemli sorunun "ses eğitimi sürecindeki sorunlar" olduğu görülmüştür. İnsandaki fiziksel değişikliğin yanında sesteki fizyolojik değişimin yaşandığı bu dönemde genellikle seste; güçsüzlük, çatallaşma, kısıklık, boğazında sürekli bir şey varmış gibi hissetme, öğrencinin kendi sesini tanıyamaması, erkek öğrencilerde ton tutamama, kızlarda fısıltılı bir ses yapısı şeklinde gösterirken vücuttaki diğer değişiklikler nedeniyle ruhsal yapının değişkenliği ve şarkıların gergin bir şekilde seslendirilmesi gibi bazı durumlar öğrencide utangaçlık ve başarısızlık duygularını ortaya çıkartmakta dolayısıyla bu durum sese yansımakta ve bütün bu değişimler ses eğitimi sürecini ciddi şekilde etkilemekte olduğu sonucuna varılmıştır.

Müzik alanında belirlenen beceriler; öğrencilerin yaşamlarından ve mesleklerinde kullanabilecekleri nitelikte belirlenmiştir. Bu beceriler, ses sistemini oluşturan organ ve bölgeleri eşzamanlı ve uyumlu kullanma, konuşmada sesini doğru, güzel ve etkili kullanma, şarkı söylemede sesini doğru, güzel ve etkili kullanma, ses gelişim (mutasyon) döneminde uygun registre geçişleri yapma, ses sağlığını koruma ve icra (yorumlama) becerisidir.(MEB,2008: 15)

Bireysel Ses Eğitimi dersi gören bazı öğrencilerin mutasyon dönemi içinde olmaları nedeniyle sesini " hiç" kullanamadığı belirtilmiş ve bu öğrenciler için rezonans çalışması, "u" vokali ile basit ses aralıklarında egzersizler, diyafram soluğunun doğru kullanımının önemi ve ses sağlığı hakkında bilgi verildiği görülmüştür. Öğretmenlerin genel düşüncesine baktığımızda bu öğrencilerin derse dahil olmalarının önemli olduğunu ve sabırla öğretilen bu çalışmaların onlara faydalı olacağı söylenebilir.

4.2.Öneriler

Aşağıda araştırmada elde edilen bulgulardan yola çıkarak güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin bireysel ses eğitimi dersinde öğretilen eserlerin antolojisi konusunda araştırmacı tarafından getirilen önerilere yer verilmiştir.

Güzel sanatlar liseleri müzik bölümlerinde bireysel ses eğitimi dersinde öğretilmek üzere oluşturulan ortak eserlerden öğrencilerin ses düzeyine uygun olanların seçilerek, başka uygun eserleride araştırarak ve tüm ses gruplarının transpozelerinin de olduğu kaynak bir kitap oluşturulmalıdır.

Bireysel Ses Eğitimi ders kitabı yenilenirken, ilgili kurumların yardımı ve bu konuda uzman kişilerin, güzel sanatlar lisesindeki öğretmen ve öğrencilerin fikirleri alınarak tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bireysel Ses Eğitimi dersinin haftalık ders saat sayısının arttırılması ve bu dersin 9. sınıfta başlaması gerekir. İlk iki yılda diyafram soluğu ve önemi üzerinde durularak, çok basit ses egzersizleri ile ses sağlığını koruma yolları ve Türkçe'yi doğru – etkili kullanma eğitimi ve mutasyon dönemi hakkında bilgilendirme için ayrılmalıdır.

Güzel Sanatlar Lisesi koro öğretmenlerinin mutasyon döneminin farkındalığı ile eser seçmesi ve çalıştırması gerekir. Bunun için de Üniversite'de Müzik Eğitim Fakültelerinde, ses değişim ve gelişim dönemi (mutasyon) süreci ile ilgili dersin konulması, en azından öğretmen adayına temel olarak verilmesi bu konuda bilinçli farkındalık yaratılması sağlanmalıdır.

Mutasyon dönemi içerisindeki öğrencilere özellikle soluk çalışmalarına ağırlık verildiği dönemde, teknik özelliği nedeniyle lied verilmemesi, veriliyorsa da mutasyon dönemine uygun eserler seçilmesi ve orijinal dilinde söyletilmesi uygundur.

Bireysel Ses Eğitimi ders öğretmeni mutasyon döneminin önemi hakkında öğrencileri ve velileri bilgilendirmeli, gerekirse velilere ve öğrencilere broşür hazırlayıp dağıtmalıdır.

Bireysel Ses Eğitimi öğretmenlerin kendilerini geliştirmek adına sağlıkları el verdiği ölçüde ses eğitimlerine her daim devam etmeleri ve gerekirse yardım almaları çok önemlidir. Öğretmenlerin sanatsal etkinliklere gitmesi, ayrıca öğrencileri bu etkinliklere hem dinleyici hem de katılımcı olarak teşvik etmesi önerilir.

Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olup, üniversitelerin müzik ile ilgili bölümlerinde eğitime başlayan öğrencilerin ilk yıllarında sesindeki her türlü gelişim sürecinin incelenmesi araştırma konusu olarak ele alınabilir.

Kaynakça

Akbulut, Y. (2002). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İçin Koro Ders Kitabı Hazırlık Sınıfı*. Ankara: Akşam Sanat Okulu Matbaası.

Belgin, E. (2001). Gazi Üniversitesi Gazi Eğiti Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı. I.Ulusal Koro Eğitimi Ve Yönetimi Sempozyumu. Isparta: *Mutasyon Dönemi Ses Sorunları* 01-02-03 Kasım.

Birol, B. (1999). *Koro Eğitimi Ve Yönetiminde İlkeler Ve Yöntemler.* Isparta: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Concone, G. 50 *Lezıonı Dı Canto Per Il Medıum Della Voce*.

Çalışır, F. (Tarihsiz). *Müzik Dili Sözlüğü.* Ankara: Dağarcık Yayınları.

Çevik, S. (1997). *Koro Eğitimi ve Yönetim Teknikleri.* Ankara: Doruk Yayımcılık.

Davran, K. Öztürk, F. G.(2009). *Şan İçin Piyano Eşlikli Şarkılar.* Ankara: Sözkesen Matbaası.

Egüz, S. (1978). *Okul Şarkılarıyla Ses Eğitimine Giriş, Piyano Eşlikli Okul Şarkıları I* .Ankara.

Egüz, S. (1991). *Toplu Ses Eğitimi I* Ankara: Ayyıldız Matbaası.

Güler, E. Hengirmen, M. (2005). *Ses Bilimi ve Diksiyon*. Ankara: Engin Yayınevi.

Gürgan Öztürk, F. Akgün, G. (2014). *Ses Eğitiminde Şarkıların Kullanılma Durumları, Gazi Üniversitesi Örneği.*
www.idildergisi.com (Erişim Tarihi: 23.02.2014).

Gürgan Öztürk, F. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ses Eğitiminin Önemi ve Bireysel Ses Eğitimi Ders* Makalesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 23,Sayı:1 sy:79-85.

www.arastirmax.com/system/files/dergiler/5672/makaleler/23/1/arastirmax-muzik-ogretmeni-yetistiren-kurumlarda-ses-egitiminin-onemi-bireysel-ses-egitimi-dersi.pd (Erişim Tarihi: 12.08.2014). Ankara (2003).

Helvacı, A. (2012). *Şarkı Söyleme Eğitimi.* Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.

Karkın, K. (2002). Eşlikli Şarkılar. Ankara: Sim Matbaası.

Kartal, M. (2013). *Nefes Teknikleri.* İstanbul: Ray Yayıncılık.

Kızıldeli, N. (2006), *2000 ve 2006 Yılları Arasında Müzik Öğretmenlerinin Mutasyon Dönemindeki çocukların Ses Özellikleri Ve Eğitimi Konusundaki Düşünce Ve Deneyimlerine Karşılaştırmalı Bir Bakış* 26-28 Nisan 2006, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi. Denizli: (Erişim Tarihi: 01.04.2014) http://muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/pamukkale/N-Kizildeli.pdf

Kodallı, N. (1971), *Türk Halk Türküleri Ağzında, Şan ve Piyano İçin* Benzetmeler. Ankara:Devlet Konservatuvarı Yayınları.

Metin, E. (2001). *İnsan Sesinde Fizyolojik Değişim Ve Gelişim (Mutasyon) Döneminin Şarkı Söylemeye Etkilerinin İncelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Milli Eğitim Bakanlığı, (2008). *Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

Milli Eğitim Bakanlığı, (2013). *Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri Bireysel Ses Eğitimi Ders Kitabı 12.Sınıf*. Ankara: Saray Matbaacılık. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Mustan, H. (2010). *Anadolu Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri Müzik Bölümü 12. Sınıf Öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Karşılaştıkları Zorluklar Üzerine Bir Araştırma.* Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Sabar, G. (2008). *Sesimiz Eğitimi ve Korunması*. İstanbul: Pan Yayıncılık.

Şenkibar, Z. F. (1999) *Türkiye'de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Bireysel Söyleme Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi.* Yüksek Lisans Tezi Denizli:Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şimşek, G. (2009). *Şan İçin Piyano Eşlikli Albüm; Lied, Aria Antiche, Aria, ve Napoliten Şarkılar.* Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.

TDK, *Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük* http://www.tdk.gov.tr(Erişim Tarihi:26.04.2014).

Töreyin, A, M. (2008). *Ses Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yöntemler* Ankara: Sözkesen Matbaacılık.

Tuğcular, E. (1996). *Şan İçin Piyano Eşlikli Türküler.* Ankara: Evrensel Müzikevi Yayınları.

Tuğcular, E. (2008). *Şan İçin Piyano Eşlikli Türküler II.* Ankara: Evrensel Müzikevi Yayınları.

Tuğcular, E. (2008*). Şan İçin Piyano Eşlikli Türküler III.* Ankara: Evrensel Müzikevi Yayınları.

Üzeren, Ö. (2008) *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Dersinin Öğrenci Görüşlerine Göre İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Vaccaj, N. *Metodo Pratico Di Canto Italiano Da Camera* . Contralto o Basso.

Yener, H. (2006). "Ergenlik Çağında Değişmekte Olan Erkek Seslerinde Ses Eğitimi Ve Uygulanan Değişik Teknikler". *MÜZED*. 13(5).

İnternet Siteleri

1.http://ilgiliforum.com/insan-sesi-nasil-olusurt68221.0.html
(ErişimTarihi:11.08.2014)

2.http://www.schillerinstitute.org/music/rev_chart.html
(Erişim Tarihi:01.09.2014)

3.http://www.nedirnedemek.com/repertuvar-nedir-repertuvar-ne-demek
(ErişimTarihi:11.08.2014).

EKLER

Ek 1.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Sayı : 21658195/605/1358106
Konu : Anketler

02/04/2014

ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Altınşehir Mah. 3005 Sokak No:13
02040 ADIYAMAN

İlgi: a) Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 28/03/2014 tarihli ve 21658195/605/1312480 sayılı Makam Onayı,
b) Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün 01/04/2014 tarihli ve 21658195/605/1341163 sayılı Makam Onayı.

Üniversitenizin Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü Sahne Sanatları yüksek lisans öğrencisi Seçkin Sardaş ÇELİK'in "Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi" konulu tezi ile aynı bölümün yüksek lisans öğrencisi Ayfer SÖNMEZ'in "Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Dersinin Doğru ve Güzel Etkili Konuşma Becerisine Etkisi" konulu tezinde kullanılacak veri toplama araçlarının ülke genelinde belirlenen okullarda uygulanması, ilgi (a) ve (b) onay ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Halil İbrahim TOPÇU
Daire Başkanı V.

EK: Onay (2 sayfa)

Güvenli Elektronik İmzalı Aslı İle Aynıdır.
02 Nisan 2014
Ömer Faruk KORKMAZ
Bilgisayar İşletmeni

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır
Evrak teyidi http://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 0eac-7e42-3f96-9ae0-61dc kodu ile yapılabilir.

Atatürk Blv. 06648 Kızılay/ANKARA
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: ogm_program@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Programlar ve Öğretim Materyalleri GB .
Tel: (0 312) 413 15 07
Faks: (0 312) 418 07 39

Ek 2.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Sayı : 21658195/730.08.03/1312480 28/03/2014
Konu : Anket

BAKANLIK MAKAMINA

İlgi: Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğünün 21/03/2014 tarih ve 26117301-730.08/1308 sayılı yazısı.

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sahne Sanatları yüksek lisans öğrencisi Seçkin Sardaş ÇELİK'in "Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi" konulu tezinde kullanılacak ankete ilişkin ilgi yazı eki incelenmiştir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, söz konusu anketin adı geçen üniversitenin öğretim görevlisinin sorumluluğunda uygulanması için gerekli iznin verilmesini, araştırmacı tarafından geliştirilen anketin ülke genelinde belirtilen söz konusu okullarda uygulanması ve çalışma sonucunun bir örneğinin Bakanlığımıza gönderilmesini olurlarınıza arz ederim.

Halil İbrahim TOPÇU
Daire Başkanı V.

O L U R
.../03/2014

Hülya ERTÜRK KOÇ
Bakan a.
Genel Müdür V.

EK: Yazı ve Anket (7 sayfa)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

Atatürk Blv. 06648 Kızılay/ANKARA
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: ogm_program@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Programlar ve Öğretim Materyalleri GB .
Tel: (0 312) 413 15 07
Faks: (0 312) 418 07 39

Ek 3.

ANKET (DEĞERLENDİRME FORMU)

Değerli Meslektaşım,

Bu anket**,"Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Öğretilen Eserlerin Antolojisi"**ni araştırmak amacı ile yapılmaktadır. Anket sorularına vereceğiniz cevaplar bilimsel bir çalışmada kullanılacak olup kişisel bilgileriniz üçüncü şahıslarla kesinlikle paylaşılmayacaktır.

Birinci bölüm, sizinle ilgili kişisel bilgileri saptamaya, ikinci bölüm "mutasyon dönemi sorunları" hakkındaki görüşlerinizi almaya, üçüncü bölüm ise "öğretilen ortak eserlerin saptanmasına" yöneliktir.

Değerli zamanınızı ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Saygılarımla…

Seçkin SARDAŞ ÇELİK
Adıyaman Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

BİRİNCİ BÖLÜM

Mezun olduğunuz üniversite:

Mezun olduğunuz ana dalınız:

Meslekteki yılınız:

Çalıştığınız okul adı:

Okuldaki çalışma yılınız:

İKİNCİ BÖLÜM

1-Mutasyon döneminde karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşleriniz nelerdir?
……..

2-Mutasyon döneminde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?
……....

3-Mutasyon döneminde sesini (hiç) kontrol edemeyen kaç öğrenciniz var?
……....

4-Mutasyon döneminde sesini kontrol edemeyen öğrenciler için hangi çalışmaları yapıyorsunuz?
……....

5- BSE dersinde eserlerin farklı tonlarına ihtiyaç duyuyor musunuz?
……....

6- Beşinci (5.) soruya ilişkin görüşleriniz nelerdir?
……....

7- Bireysel Ses Eğitimi dersinin sadece son sınıfta olması yeterli midir?
……....

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1-Çalıştırdığınız ses etütleri nelerdir? (Çalıştırdığınız eserleri ve bestecilerini alt alta sıralayınız).
……....

2- Ses etütleri olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?
……....

3- Ses etütlerini hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?
……....

4- Çalıştırdığınız okul şarkıları nelerdir? (Çalıştırdığınız eserleri ve bestecilerini alt alta sıralayınız).
……....

5- Okul şarkılarından en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?
…….

6- Okul şarkılarını hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?
……....

7-Öğrettiğiniz Halk Türküleri nelerdir? (Çalıştırdığınız eserleri ve bestecilerini alt alta sıralayınız).
……....

8-Halk Türküsü olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?
……....

9- Halk Türkülerini hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?
……....

10-Öğrettiğiniz Marşlar nelerdir? (Çalıştırdığınız eserleri ve bestecilerini alt alta sıralayınız)
……....

11-Marş olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?
……....

12-Marşları hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?
……....

13- Öğrettiğiniz Lied'ler nelerdir? (Çalıştırdığınız eserleri ve bestecilerini alt alta sıralayınız).
……....

14- Lied'lerden en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?
……....

15-Lied'leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?
……....

16-Öğrettiğiniz Arya Antik'ler nelerdir? (Çalıştırdığınız eserleri ve bestecilerini alt alta sıralayınız).
……....

17- Arya Antik ‘lerden en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?
……....

18-Arya Antik’leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?
……....

19- Öğrettiğiniz Arya’lar nelerdir? (Çalıştırdığınız eserleri ve bestecilerini alt alta sıralayınız).
……....

20- Arya olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?
……....

21-Arya‘lardan hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?
……....

22- Öğrettiğiniz Napoliten’ler nelerdir? (Çalıştırdığınız eserleri ve bestecilerini alt alta sıralayınız).
……....

23- Napoliten olarak en çok tercih ettiğiniz eserleri seçme nedeniniz nedir?
……....

24-Napoliten‘leri hangi ses gruplarına, hangi düzeyde öğretmektesiniz?
……....

25-Çalıştırdığınız Kanonlar ve Çoksesli eserler nelerdir?
……....

Ek 4.

ANTOLOJİ DİZİNİ

ETÜTLERE ÖRNEKLER (Panofca-ConconeVaccaj)……68
Panofca - Vocal ABC (H.PANOFCA) ……69
Concone Op.9-Part 1(G.CONCONE)...……...……..70
Leccon I- Vaccaj (N.VACCAJ)……..…… ……...71

OKUL ŞARKILARI…….. ……....72
Ömürde Çiçek Gibi (S.EGÜZ)…….. ……..73
Ninni (Z.AYDINTAN)……..…. … ……....74
Bu Ülke (İ.BEKSAÇ)…….....……76
Güzel Anadolu (S.EGÜZ)……..…….……....79
Yurdumun Renkleri (L. ÇOKER)…… …….....81
Palandöken Dağı (S.EGÜZ)…… …….....84

HALK TÜRKÜLERİ…….. 85
Çarşıya Vardım (S. EGÜZ) ……..86
Efem (S.EGÜZ) ……..……..87
Ninni (S.EGÜZ) ……..……..89
Yörük Ali (S. EGÜZ) ……..90
Yarim Gitti (S. EGÜZ) ……92
Gemiler Giresune (E. TUĞCULAR) ……..93
Yurda Veda (S. EGÜZ) ……95
Çoban (S. EGÜZ) ……..96
Yenice Yolları (S. EGÜZ) ……....97
Aman Avcı (S. EGÜZ) ……98
Altın Bişşik (M. SARI) ……101
Halay (S.EGÜZ) ……..103

Dağlar (S. EGÜZ)…….. 104
Bir Ateş Ver (S. EGÜZ)……. ……....105
Bebek (M. SUN)…… ..…..…….....108
Kütahya'nın Pınarları (E.TUĞCULAR)…… ……..…109
Karadır Kaşların (E.TUĞCULAR)…….....….111
Sabahın Seherinde(E.TUĞCULAR)……..…….. ..…..114
Osmanım(E.TUĞCULAR)…….. ……....…117
Beyaz Giyme (E.TUĞCULAR)…….. ……..…119
Çökertme (E.TUĞCULAR)…….…… 121
Kahve Koydum Fincana (E.TUĞCULAR)……..... 126
Deniz Üstü Köpürür (E.TUĞCULAR)……..…. ……128
Karahisar Kalesi (E.TUĞCULAR)…….....131
Çatal Çama Kurşun Attım (K.KARKIN)…… ...…..…134
Beri Bak (K.KARKIN)…….…….....136
Menevşe (N. KODALLI)…… ..…..…….……....139

MARŞLAR……... …….…….....143
İstiklal Marşı (O.Z. ÜNGÖR)…… ……...….....144
Gençlik Marşı (C. AKIN)…… ……..….....145
Onuncu Yıl Marşı (C. R. REY)…….. ….……...…….148
Ata'm (Z. AYDINTAN)…… ….…….149
İzindeyiz (F.CANSELEN)……..... …….150
Cumhuriyetimizin 50. Yıl Marşı (N. K. AKSES)…… ……..…...…...…...151
Gençlik Marşı (N. K. AKSES)……...…….152
Cumhuriyet (İ.BARAN)…….. …….....153

LIEDLER……..…..…….…..…..... ….154
Sincap (L. V. BEETHOVEN)…… ……..…....155

Güzel Mayıs (W. A. MOZART) ……..……..…….…156
Seni Seviyorum (L. V. BEETHOVEN)…….…..…….157
Ninni (F.SCHUBERT)…….....159
Gülmek ve Ağlamak (F.SCHUBERT)……. ….....160
Değirmencinin Çiçekleri (F.SCHUBERT) …… ….....163
Ninni (J. BRAHMS)…… ….……....164
Sevgilim Dinle Beni (W. A. MOZART)…… …… …..…....165
Ninni (B. FLIES)……..…..…...166
Mutluluk Şarkısı (F.SCHUBERT) ……..…….167
Uzaktan Selam (C. M.. WEBER)…….. …..168
Dere (C. W. GLUCK)…….……...…..169
Yakarış (J. BRAHMS)…… …..……..……..…..172
Genç Kızın Şarkısı (J. BRAHMS) …… ……..…...173
Thule'nin Kralı (K. F. ZELTER)……..……..….175
Sır (F.SCHUBERT) …… …….....176
Pazar Günü(J. BRAHMS) ……..…….....178
Nilüfer Çiçeği (R. SCHUMANN)…….……....….....181
Menekşe (W. A. MOZART)……..……...183

ARYA ANTİKLER ……..……186
O Cesate Di Piagarmi (A. SCARLATTI)…… …..……...…..…...187
Sebben, Crudele (A. CALDARA)…… …..……...188
Se Tu M'ami (C. B. PERGOLESI……...……...….190
Se Florindo e Fedele (A. SCARLATTI)……..…….....193
Selve Amiche (A. CALDARA)……. ……...…197
Caro Mio Ben (G. GIORDANI)……..…199
Nina (C. B. PERGOLESI)…… …….....201
Son Tutta Duolo (A. SCARLATTI) …….. …….....203

Sento Nel Core (A. SCARLATTI)…….……..…....…206

Nel Cor Piu Non Mi Sento (G. PAISIELLO)…… …….…….....….209

Amarilli, Mia Bella (G. CACCINI)…… …..211

Se Tu Della Mia Morte (A. SCARLATTI) …….....214

Lascıar D'amarti (F. GASPARINI)…….…217

Le Violette (A. SCARLATTI) ……220

Piacer D'amor (J. P. MARTINI)…….... …..225

ARYALAR……...230

Figaro (Barbarina'nın Aryası) (W. A. MOZART)…….....…..231

Figaro (Cherubino'nun Aryası) (W. A. MOZART)……233

Ombra Mai Fu (G. F. HANDEL)……...……..238

Don Juan (Zerlina'nın Aryası) (W. A. MOZART)…….....…240

NAPOLİTENLER……..…….……244

Santa Lucia (ANONIMO)……..……245

Torna a Surriento (E. De CURTIS)…….…...…..247

O Sole Mio (E. Di CAPUA)…….…..…... …..249

Mamma (ANONIMO)……..……...…251

Cielito Lindo (C. FERNANDEZ)…….…..…..256

KANONLAR VE ÇOK SESLİ ESERLER…….……..... …..258

Caro Mio Ben (Dört Sesli Eserler) (G. GIORDANI)……...……259

Türkü (İki Sesli Kanon) (M. SARISÖZEN)…….…..…... …..263

Kâtip (Üç Sesli Eser) (E. ZUCKMAYER)…….…..…. …..264

Kahraman Erler (İki Sesli Eser) (G. BIZET)……... …….265

ETÜTLERE ÖRNEKLER

PANOFCA – CONCONE - VACCAJ

PANOFKA - Vocal ABC
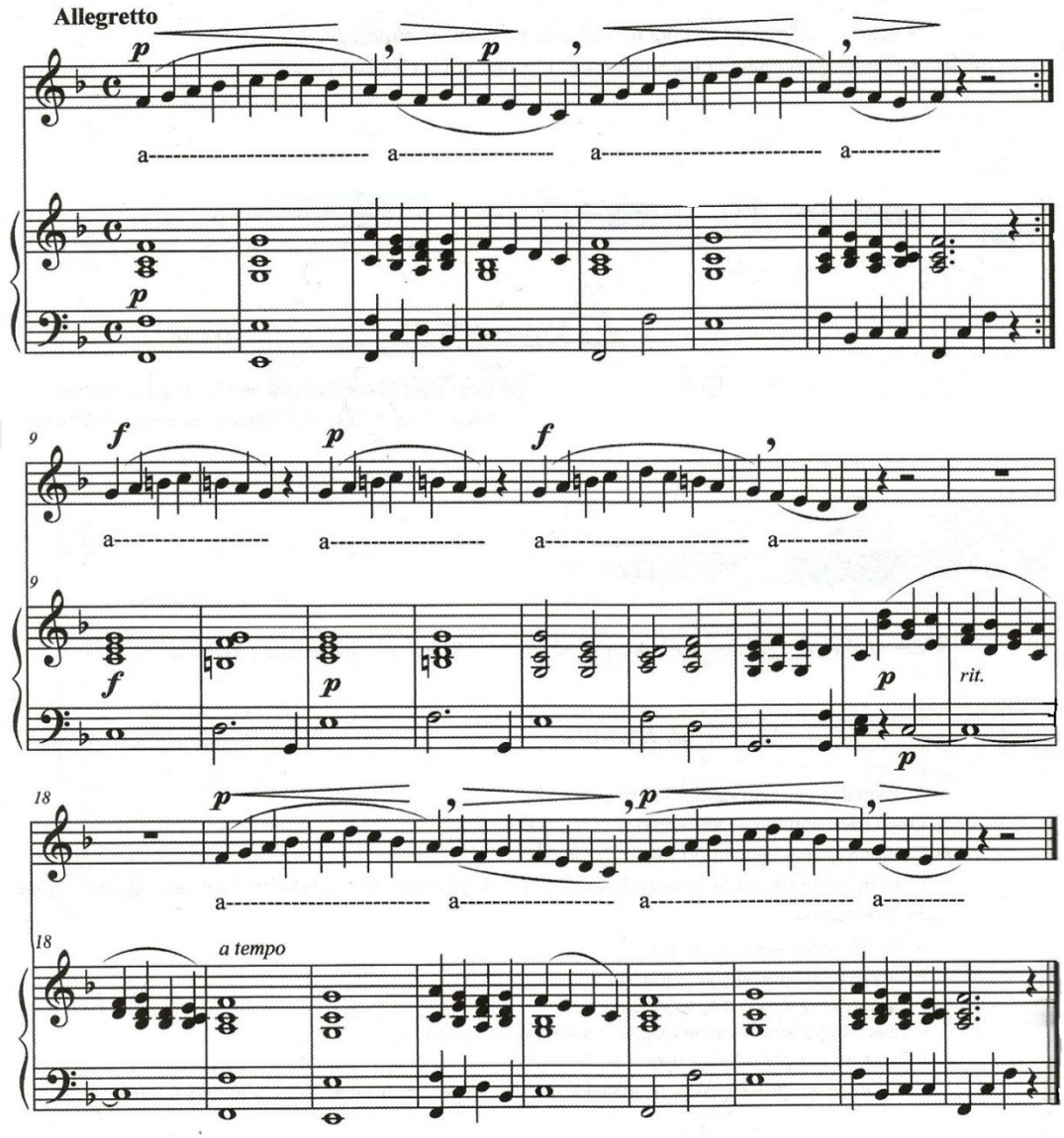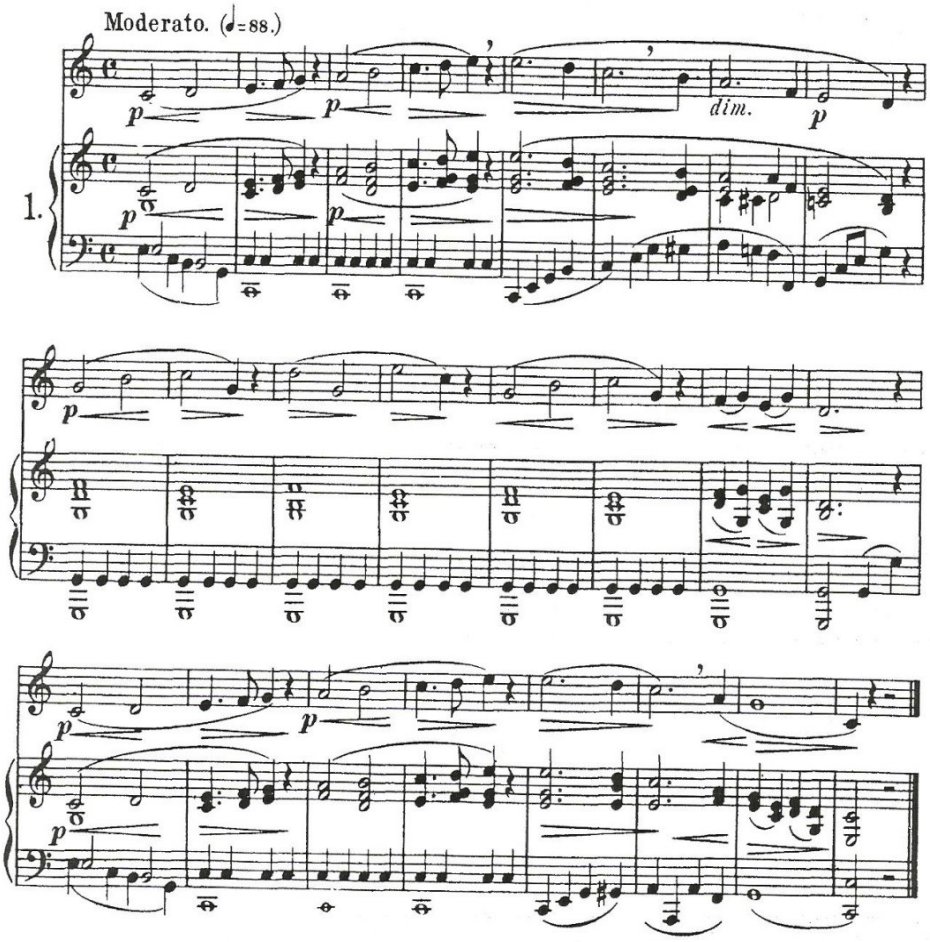
Moderato. (♩=88.)
p
dim.
1.

LECCIÓN I

La Escala

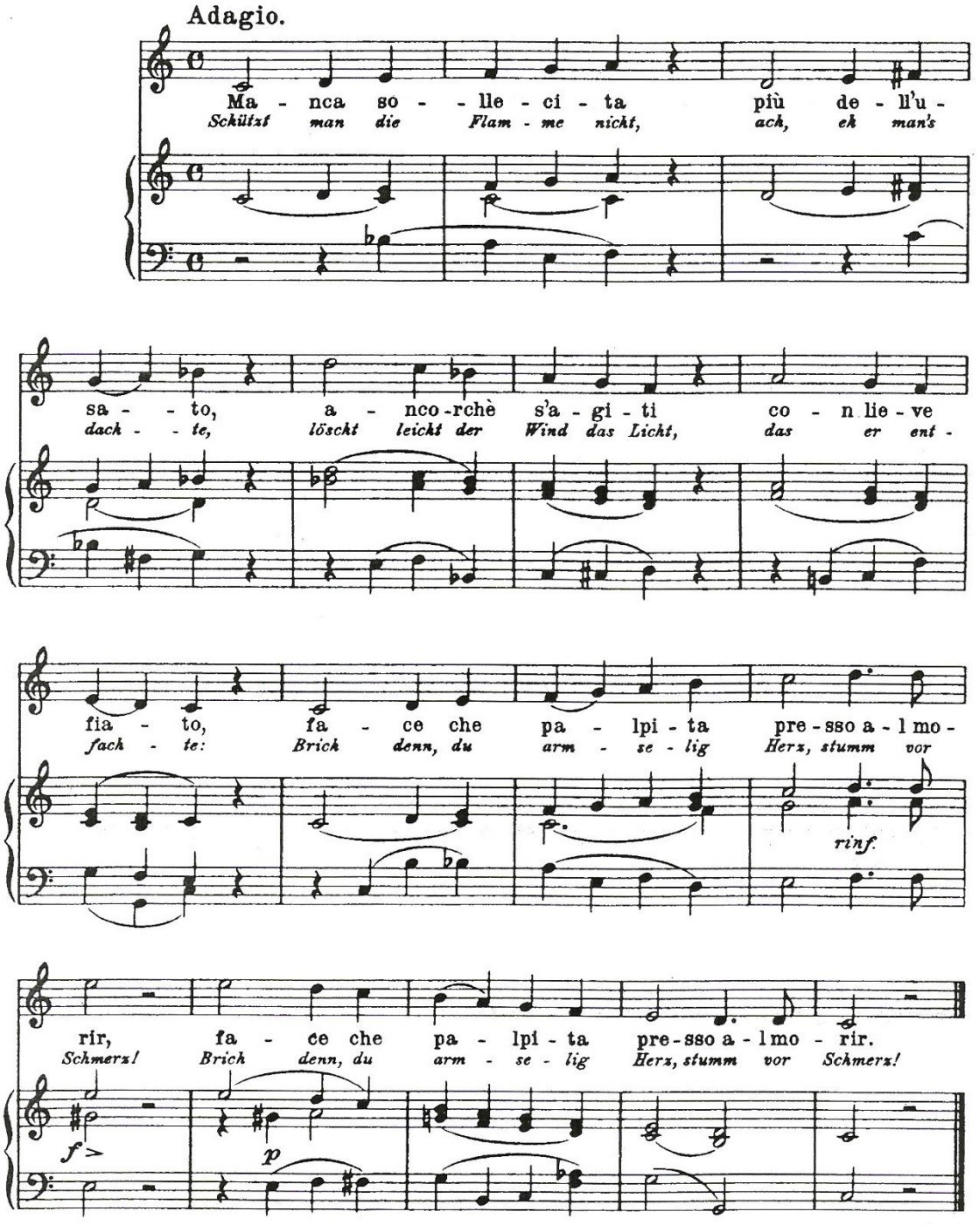

OKUL ŞARKILARI

2. Okul Şarkısı

ÖMÜR DE ÇİÇEK GİBİ

(İskoç Şarkısı)
Uyarlama: Ali Ulvi ELÖVE
Düzenleme: Saip EGÜZ
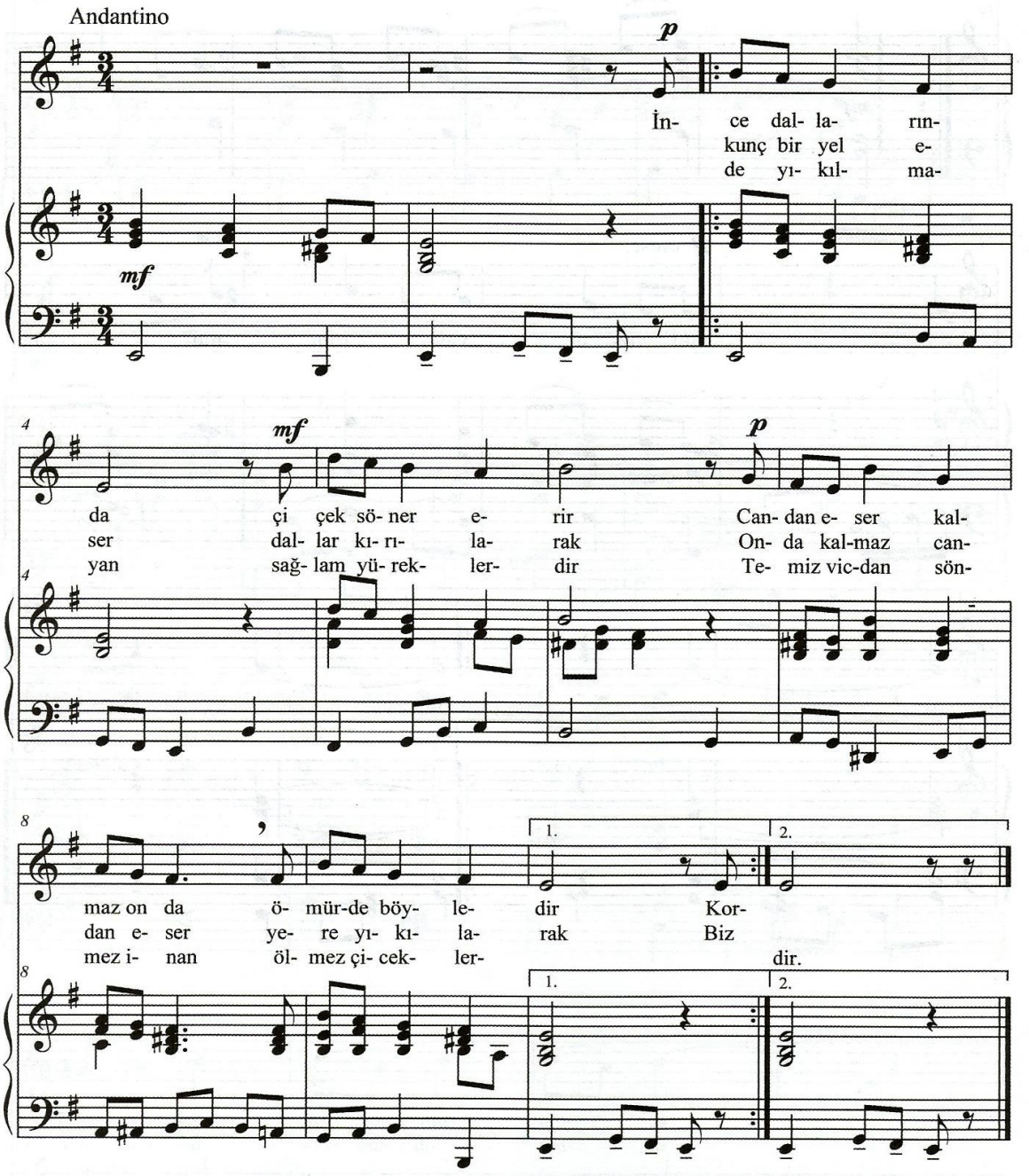
1. Okul Şarkısı

NİNNİ

Söz ve Müzik : Ziya AYDINTAN
Düzenleme: Saip EGÜZ

Andantino
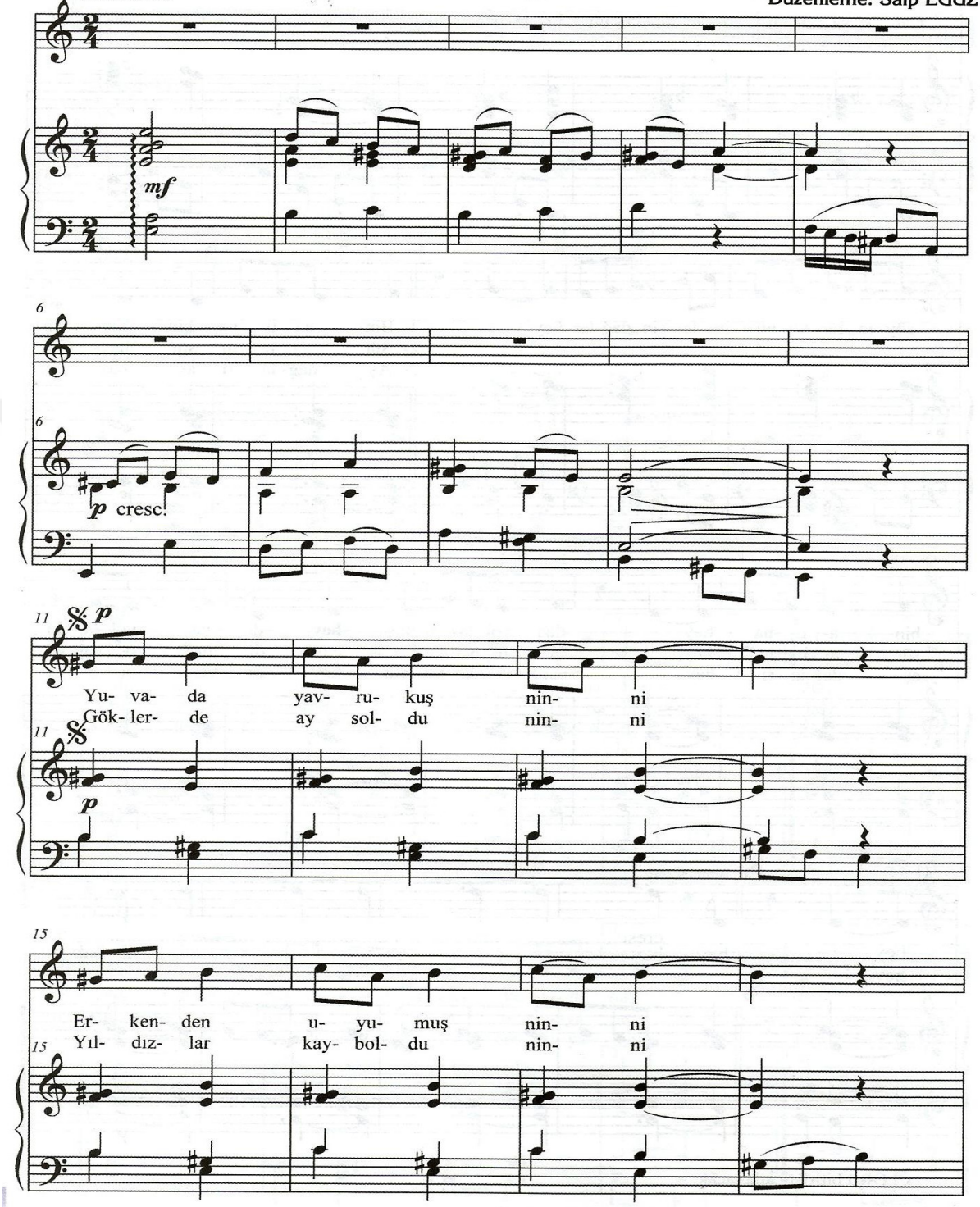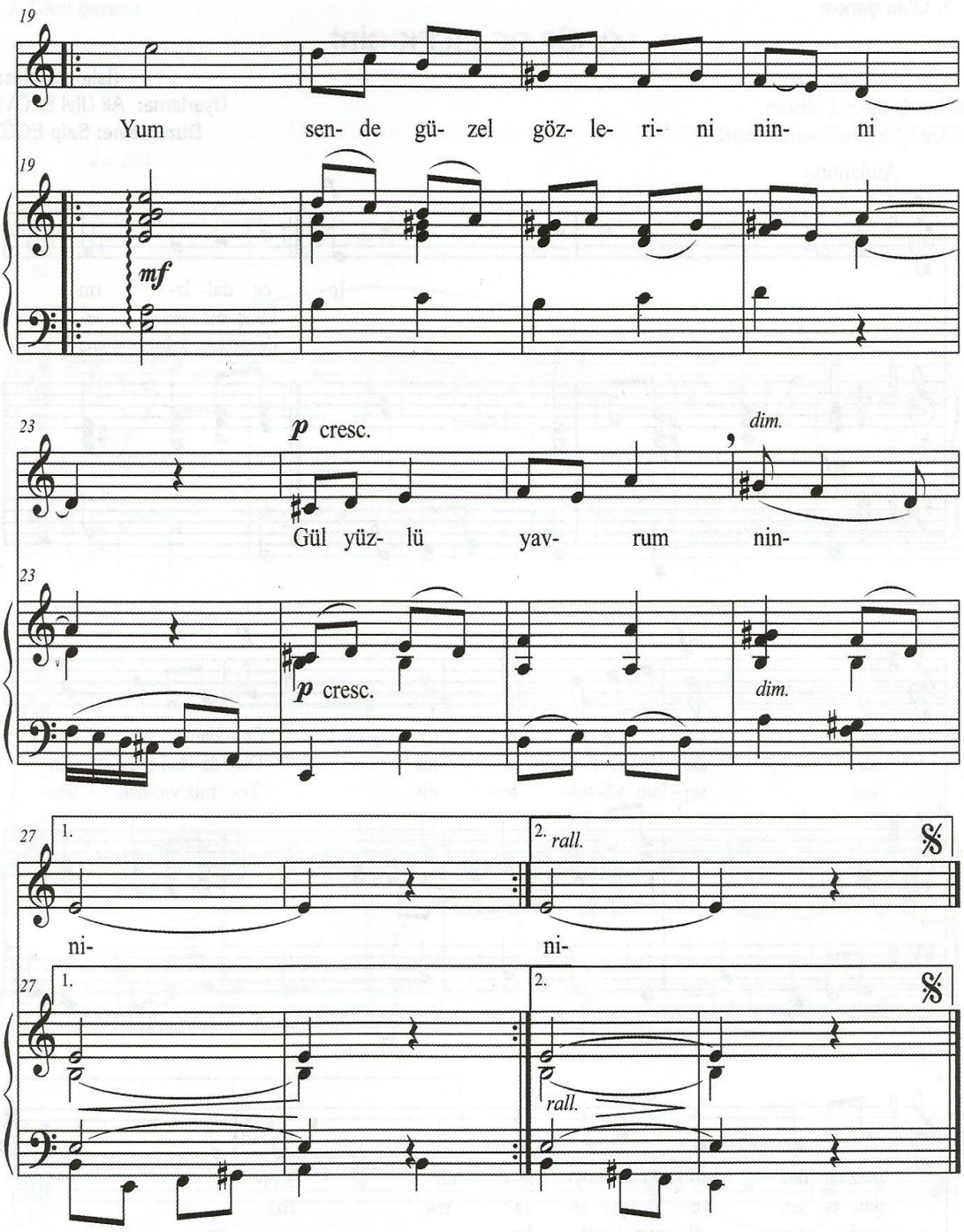
19
Yum sen- de gü- zel göz- le- ri- ni nin- ni
19
mf
23
p cresc.
dim.
Gül yüz- lü yav- rum nin-
23
p cresc.
dim.
27
1.
2. rall.
ni- ni-
27
1.
2.
rall.
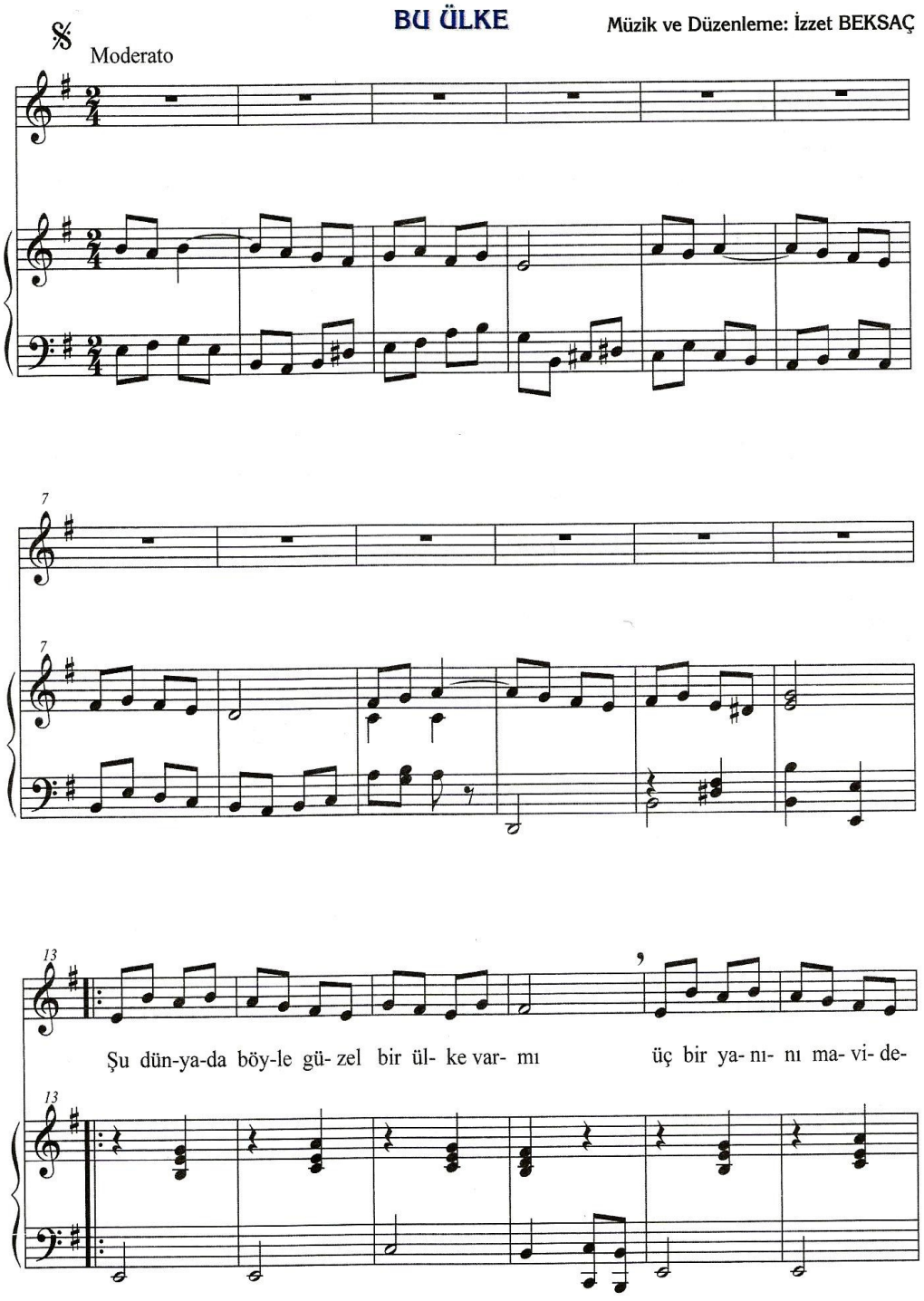
BU ÜLKE
Müzik ve Düzenleme: İzzet BEKSAÇ
Moderato
Şu dün-ya-da böy-le gü- zel bir ül- ke var- mı
üç bir ya- nı- nı ma- vi- de-
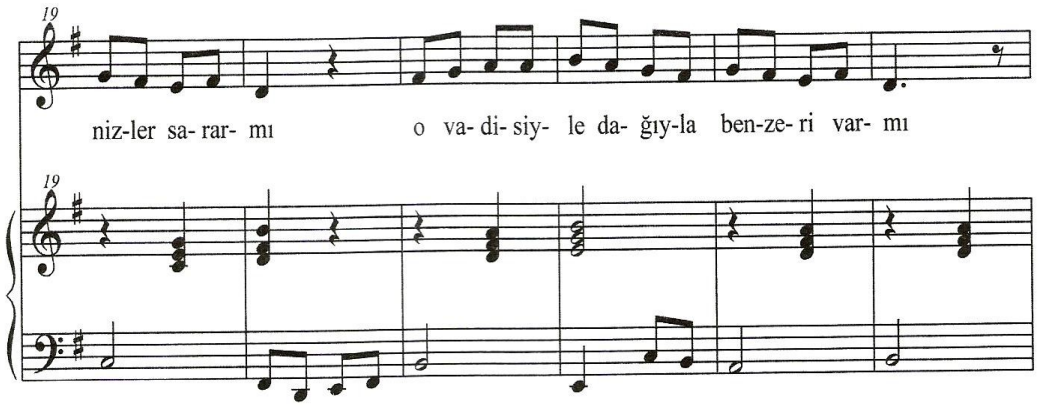
19
niz-ler sa- rar- mı o va- di- siy- le da- ğıy-la ben-ze- ri var- mı
19
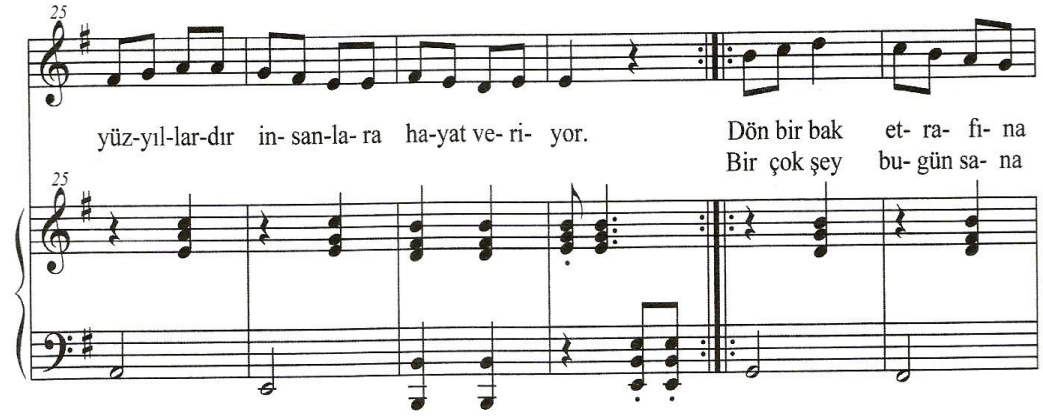
25
yüz-yıl-lar-dır in- san-la- ra ha-yat ve- ri- yor. Dön bir bak et- ra- fı- na
Bir çok şey bu- gün sa- na
25
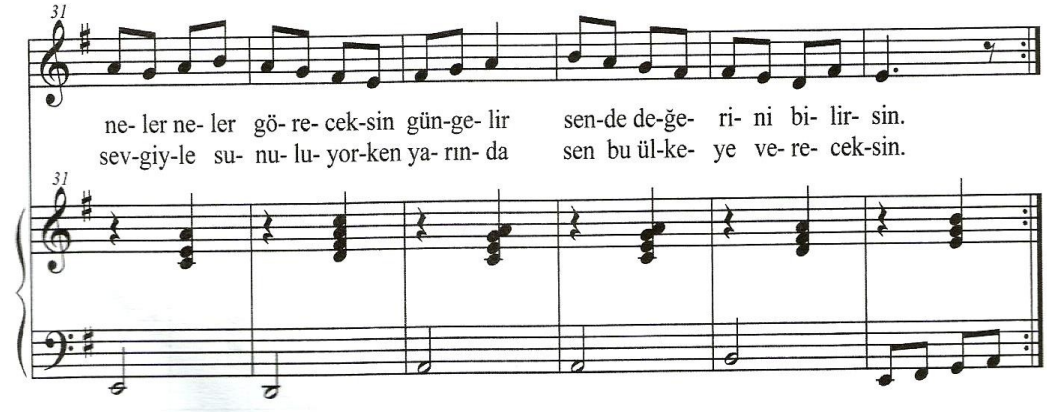
31
ne- ler ne- ler gö- re- cek-sin gün-ge- lir sen-de de-ğe- ri- ni bi- lir- sin.
sev-giy-le su- nu- lu- yor-ken ya- rın- da sen bu ül-ke- ye ve- re- cek-sin.
31
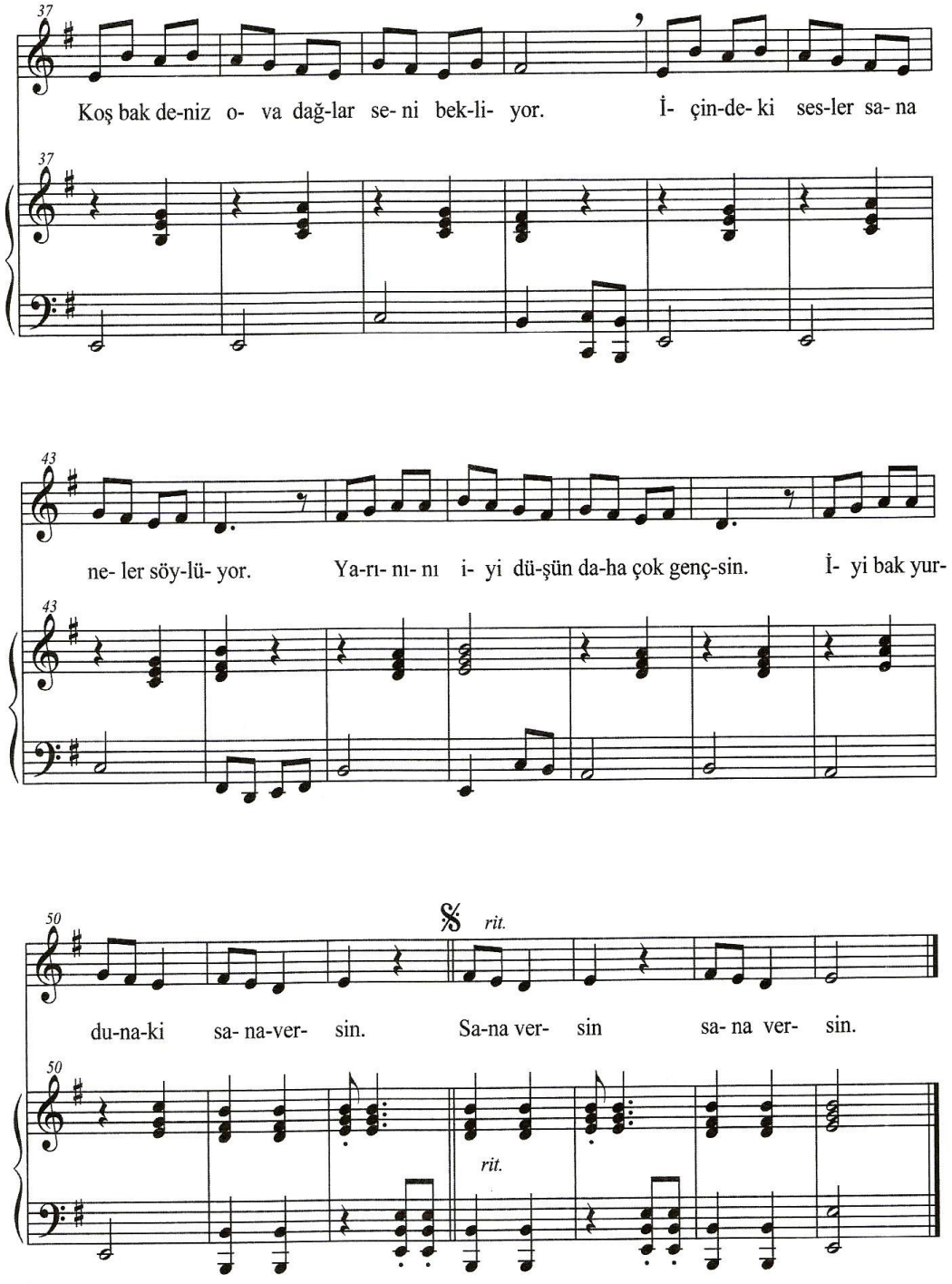
37
Koş bak de-niz o- va dağ-lar se- ni bek-li- yor.
İ- çin-de- ki ses-ler sa- na
37
43
ne- ler söy-lü- yor.
Ya-rı- nı- nı i- yi dü-şün da-ha çok genç-sin.
İ- yi bak yur-
43
50
𝄋
rit.
du-na-ki sa- na-ver- sin.
Sa-na ver- sin
sa- na ver- sin.
50
rit.

GÜZEL ANADOLU

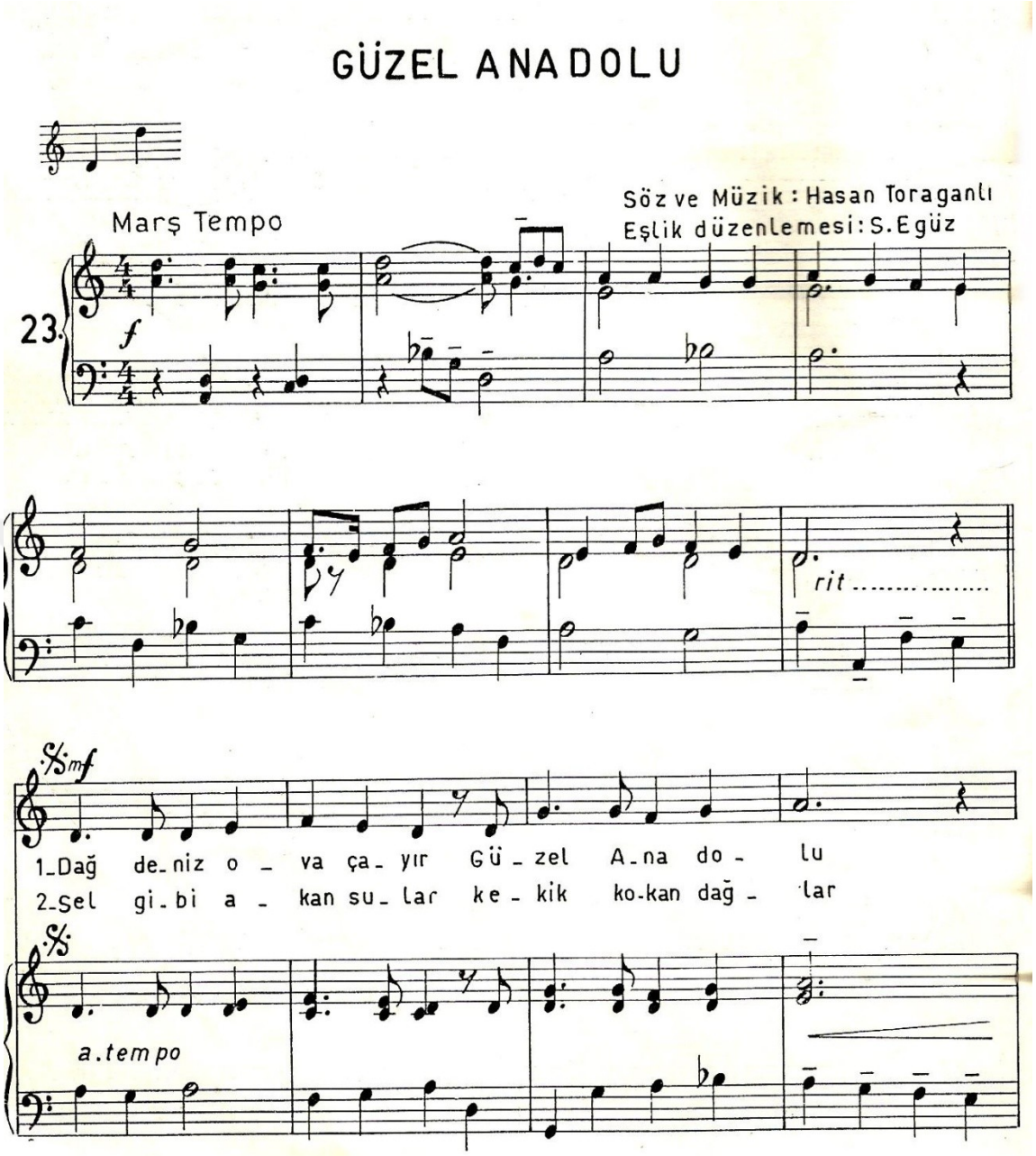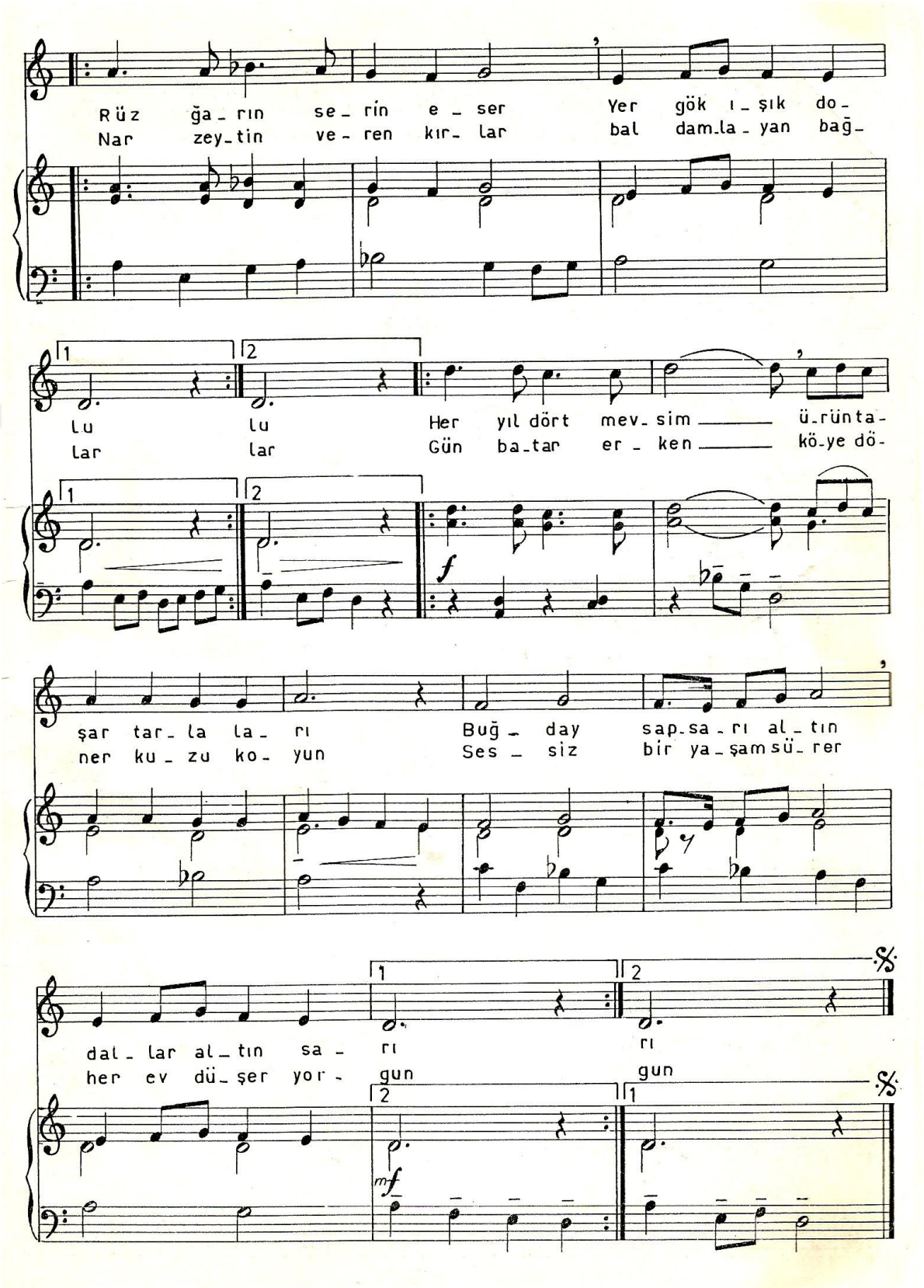

Rüz ğa_rın se_rin e_ser Yer gök ı_şık do_
Nar zey_tin ve_ren kır_lar bal dam_la_yan bağ_
lu lu Her yıl dört mev_sim ü_rün ta_
lar lar Gün ba_tar er_ken kö_ye dö_
şar tar_la la_rı Buğ_ day sap_sa_rı al_tın
ner ku_zu ko_yun Ses_siz bir ya_şam sü_rer
dal_lar al_tın sa_rı rı
her ev dü_şer yor_gun gun
1
2
f
mf

YURDUMUN RENKLERİ

♩= 120

Müzik ve Düzenleme : Levent ÇOKER
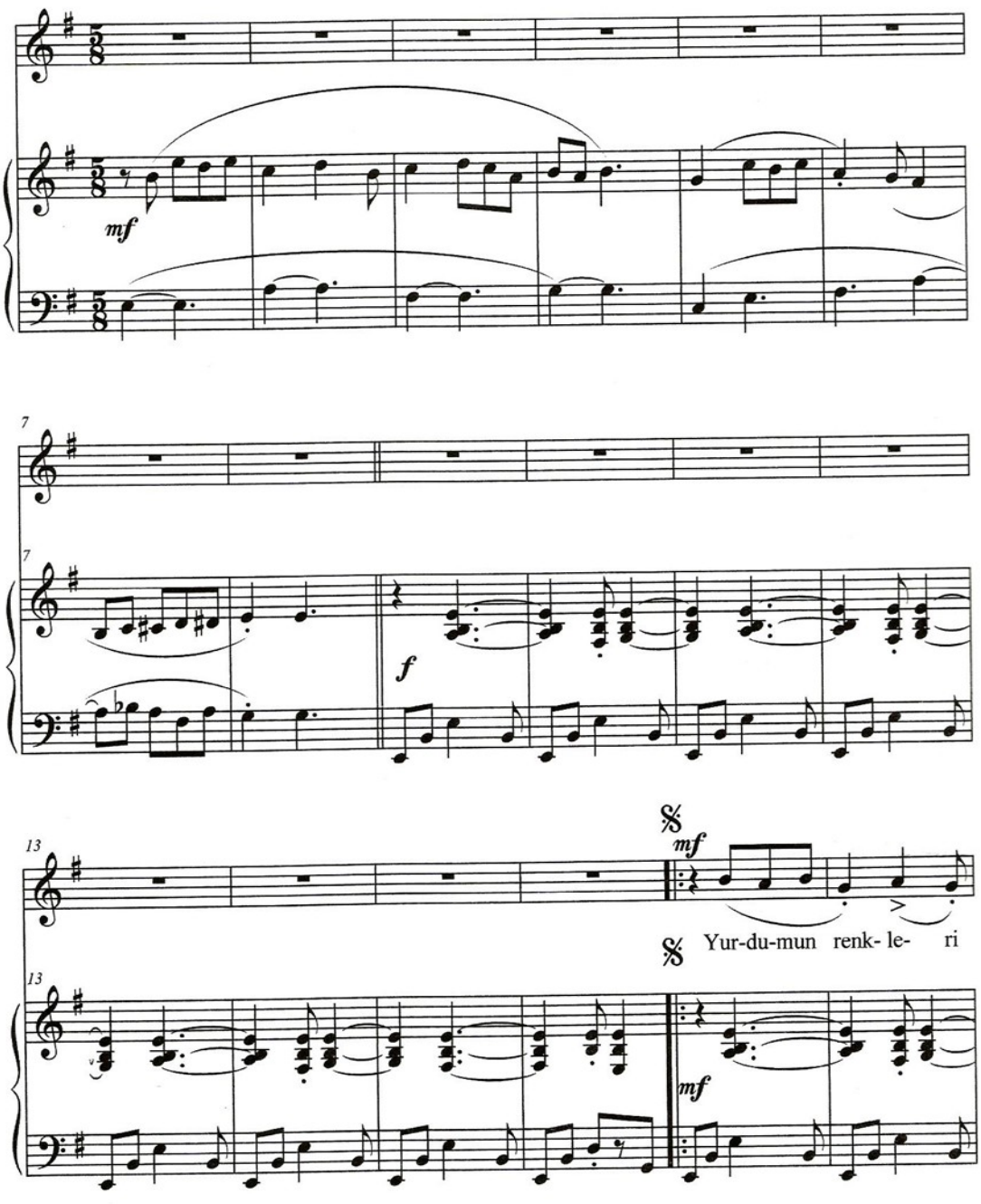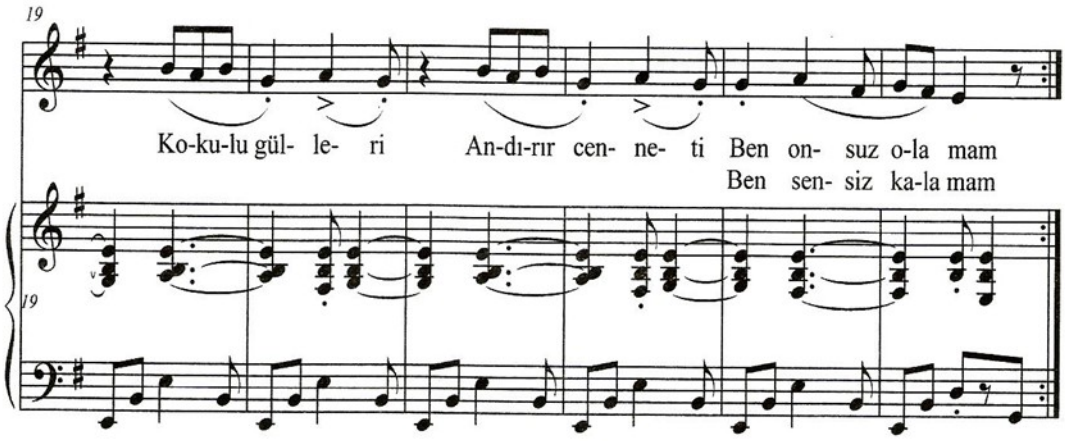
19
Ko-ku-lu gül- le- ri An-dı-rır cen- ne- ti Ben on- suz o-la mam
Ben sen- siz ka-la mam
19
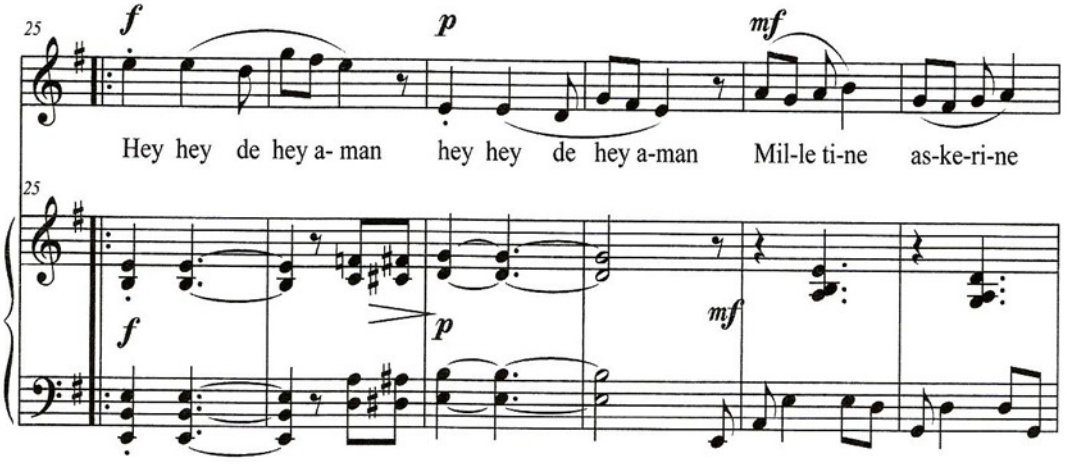
25
f
p
mf
Hey hey de hey a- man hey hey de hey a-man Mil-le ti-ne as-ke-ri-ne
25
f
p
mf
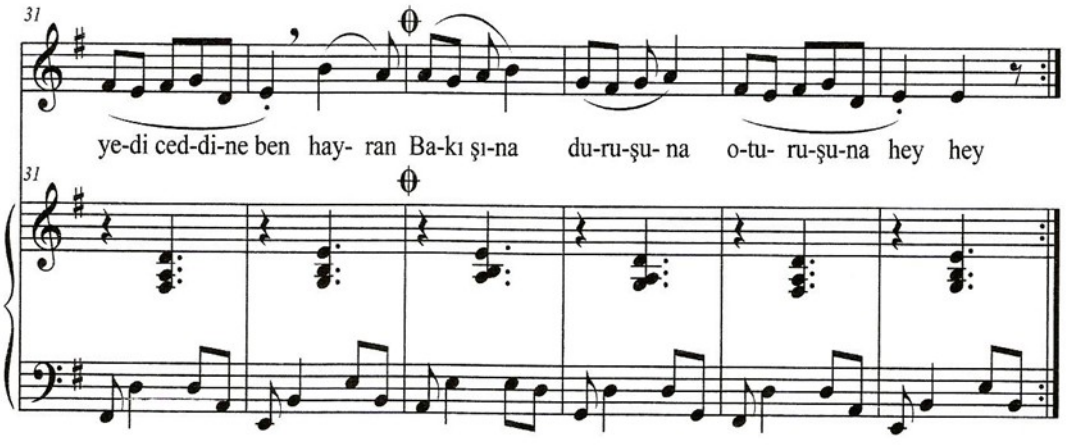
31
ye-di ced-di-ne ben hay- ran Ba-kı şı-na du-ru-şu- na o-tu- ru-şu-na hey hey
31
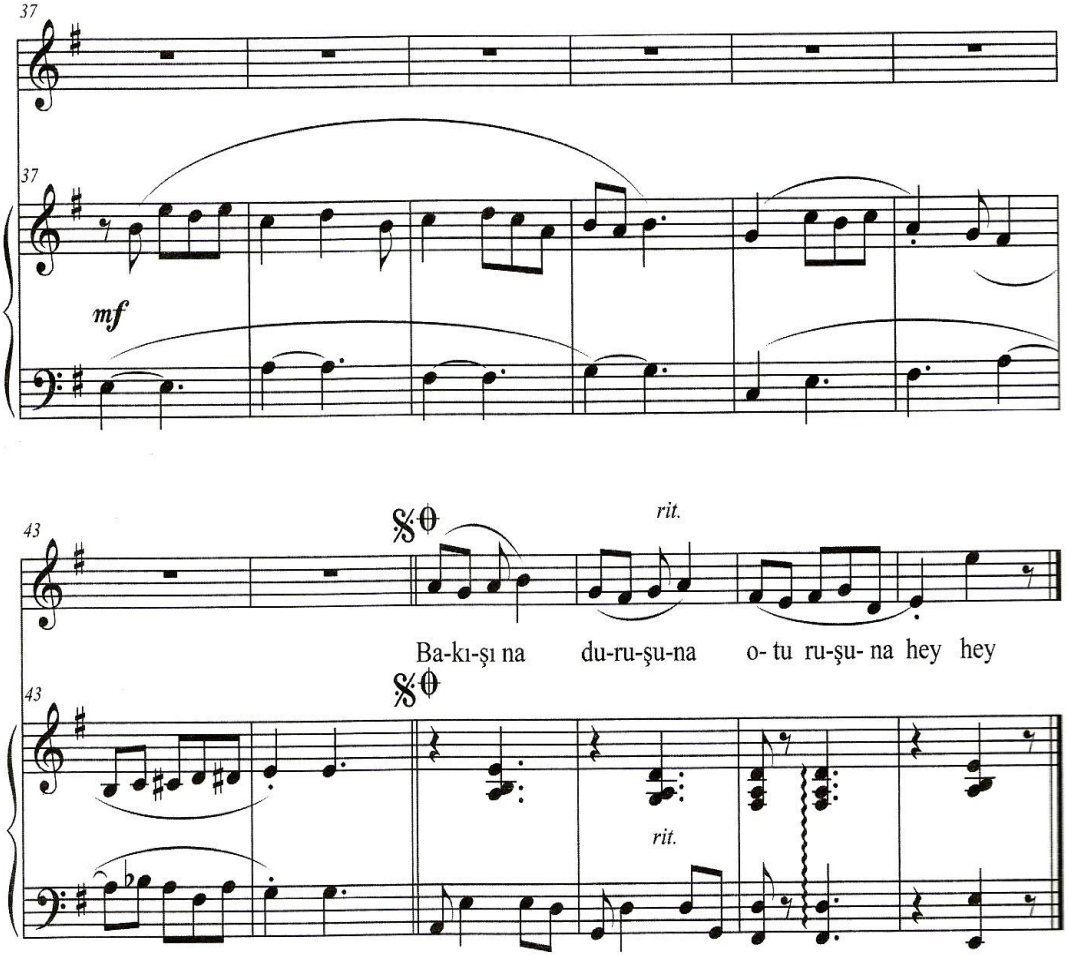
37
37
mf
43
rit.
Ba-kı-şı na du-ru-şu-na o- tu ru-şu- na hey hey
43
rit.

PALANDÖKEN DAĞI

Ezgi: İ. Hümayi Elçioğlu
Eşlik Düzenlemesi: S. Egüz

Moderato

16.
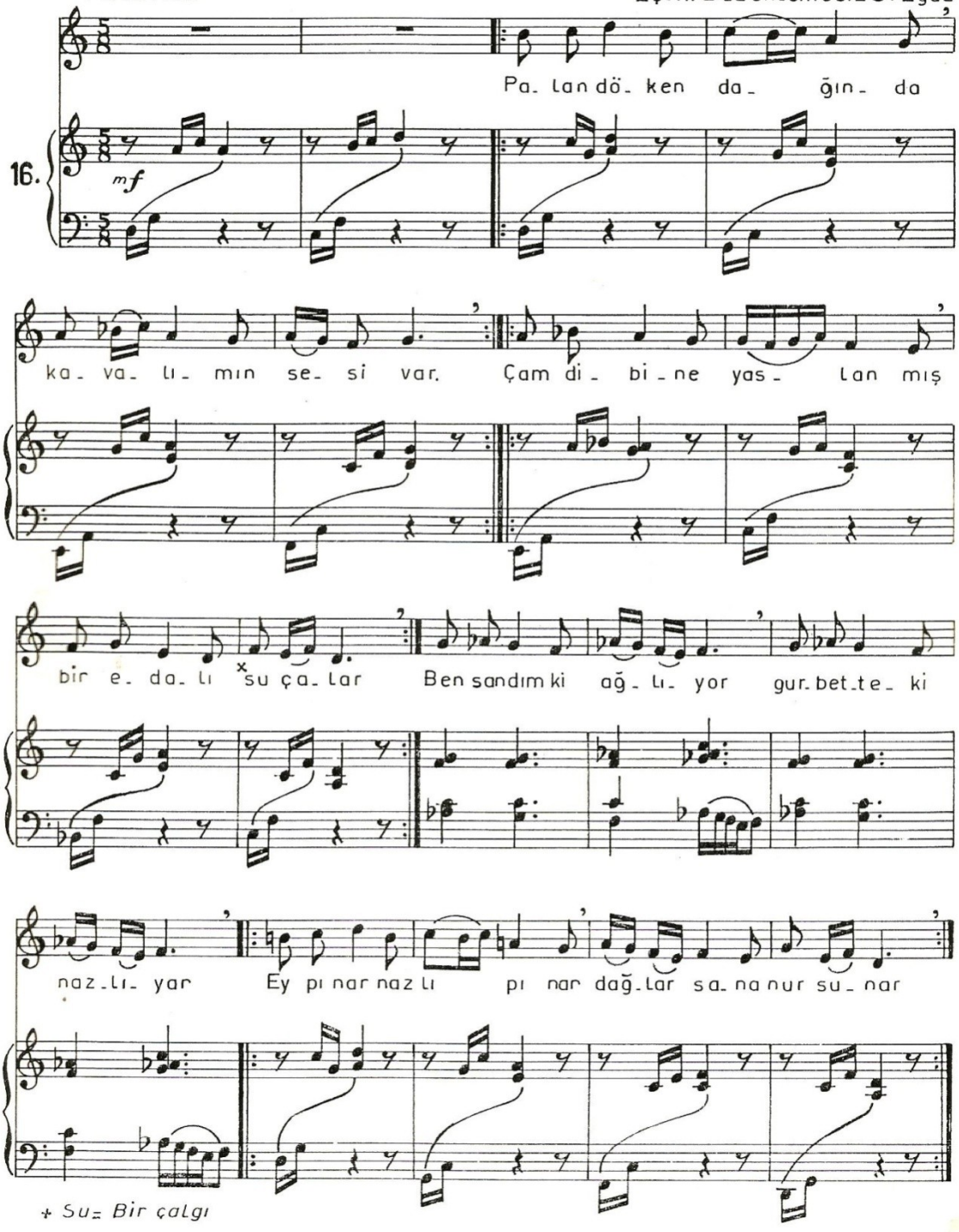
HALK TÜRKÜLERİ

1. Türkü

ÇARŞIYA VARDIM

Düzenleme: Saip EGÜZ
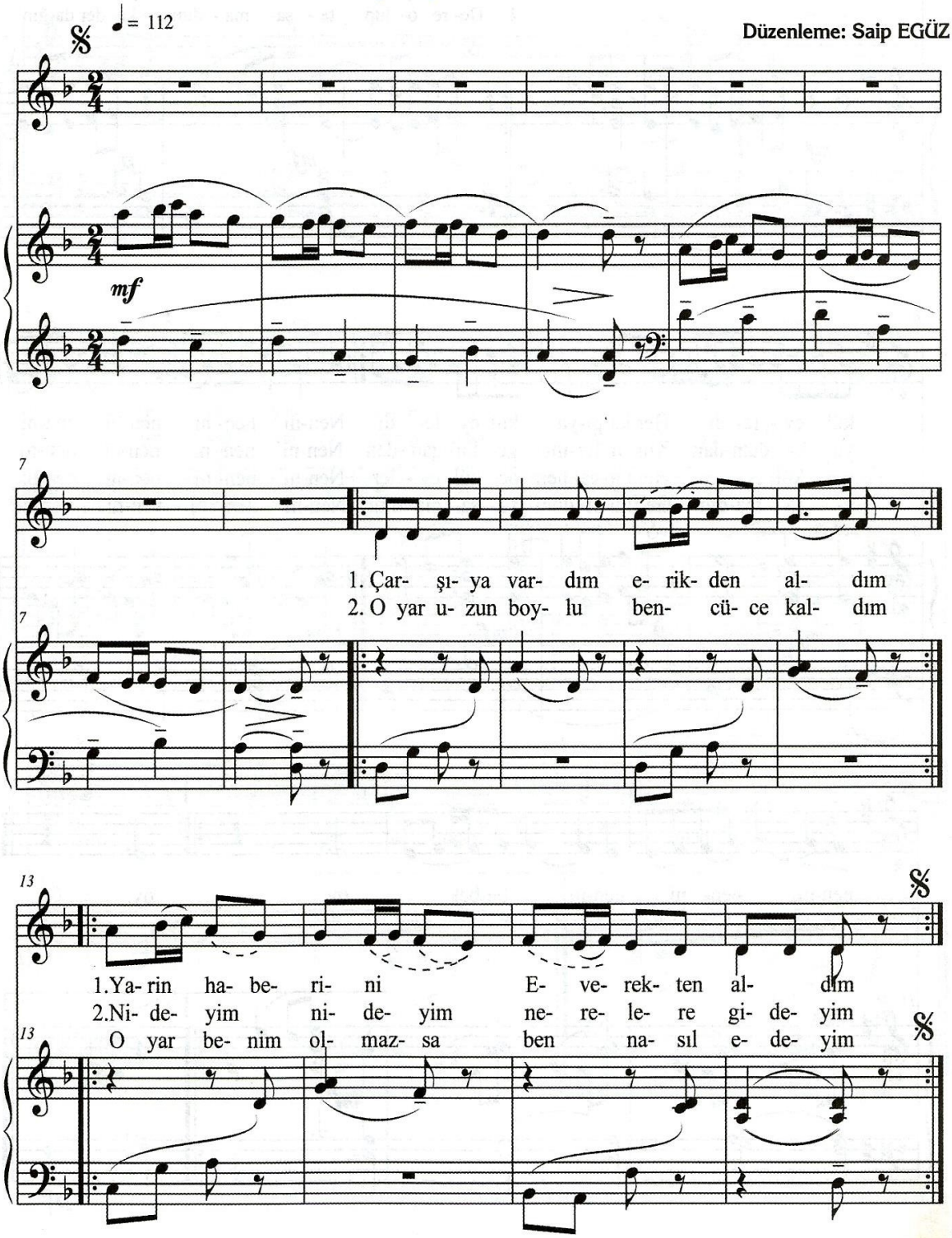
6. Türkü

EFEM

Söz ve Müzik: Saip EGÜZ
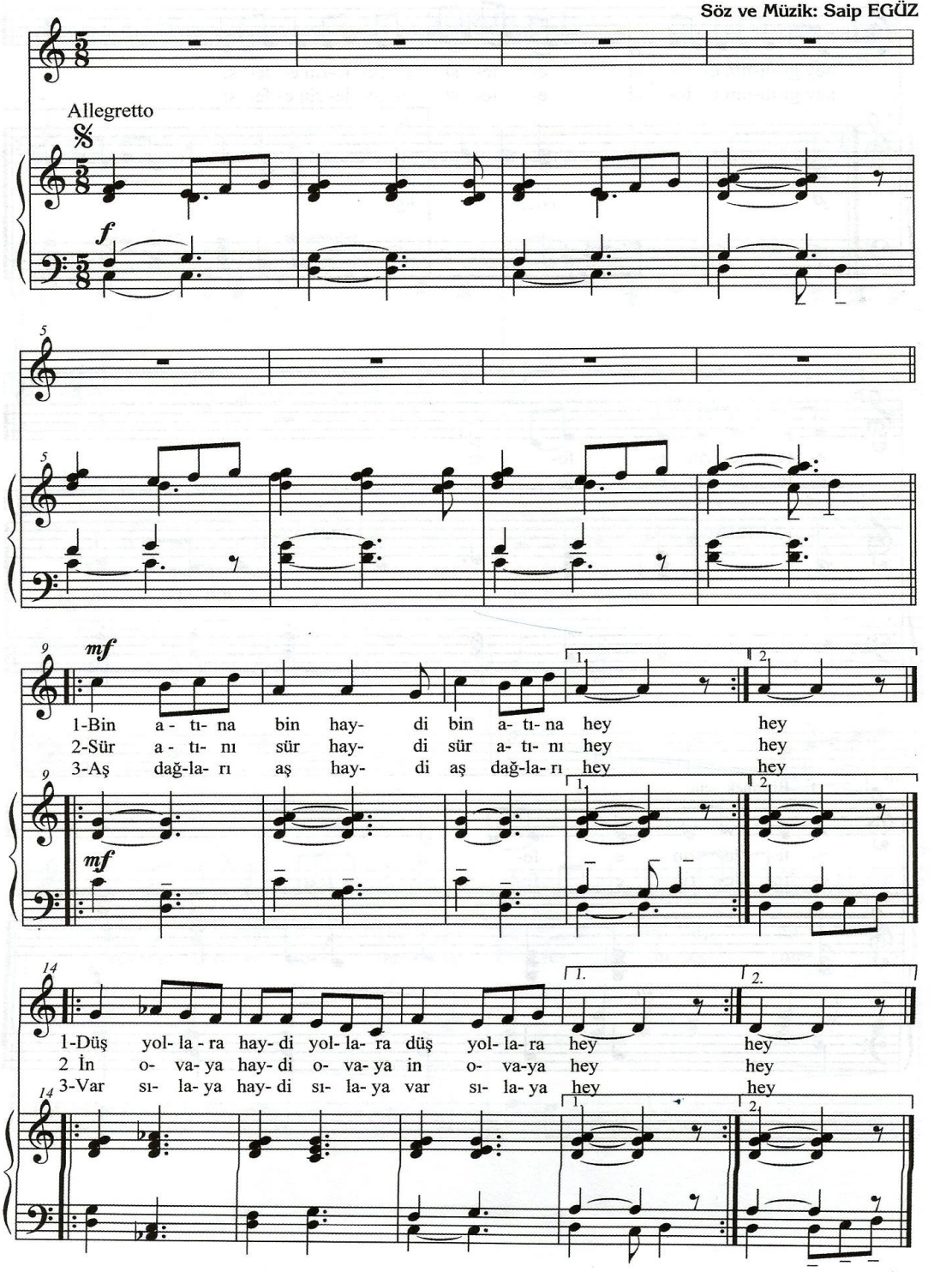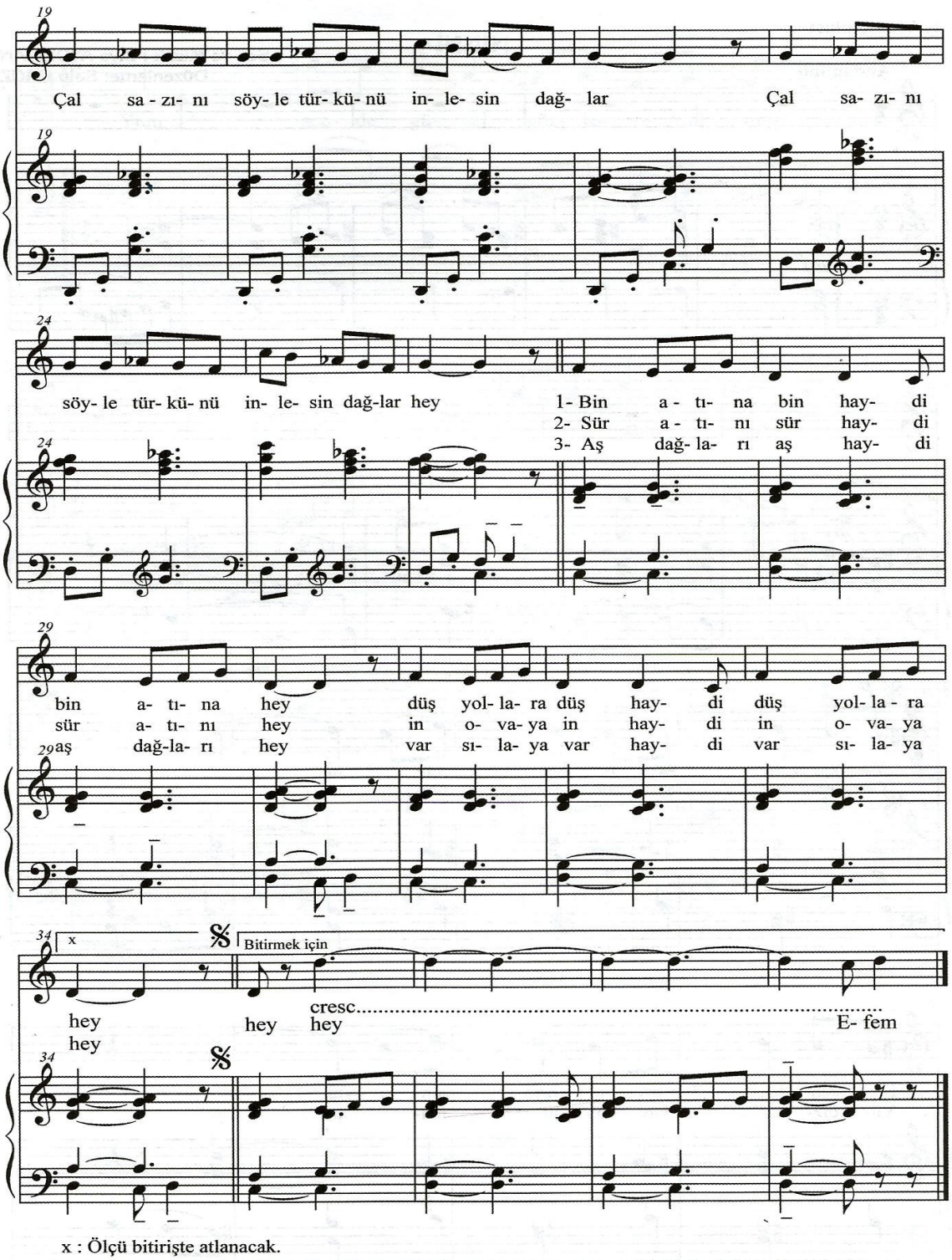
x : Ölçü bitirişte atlanacak.

NİNNİ
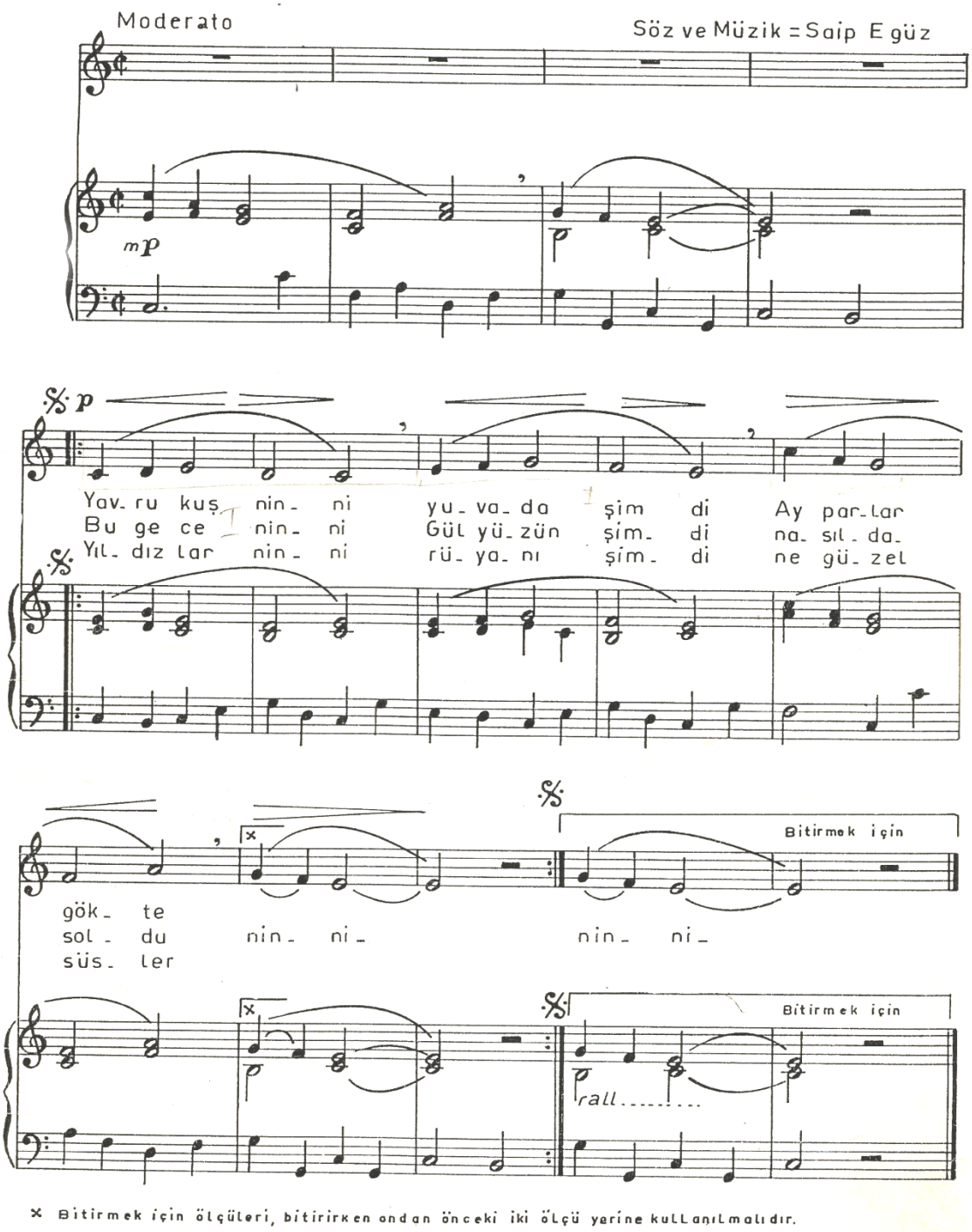
× Bitirmek için ölçüleri, bitirirken ondan önceki iki ölçü yerine kullanılmalıdır.

YÖRÜK ALİ

Düzenleme: Saip EGÜZ
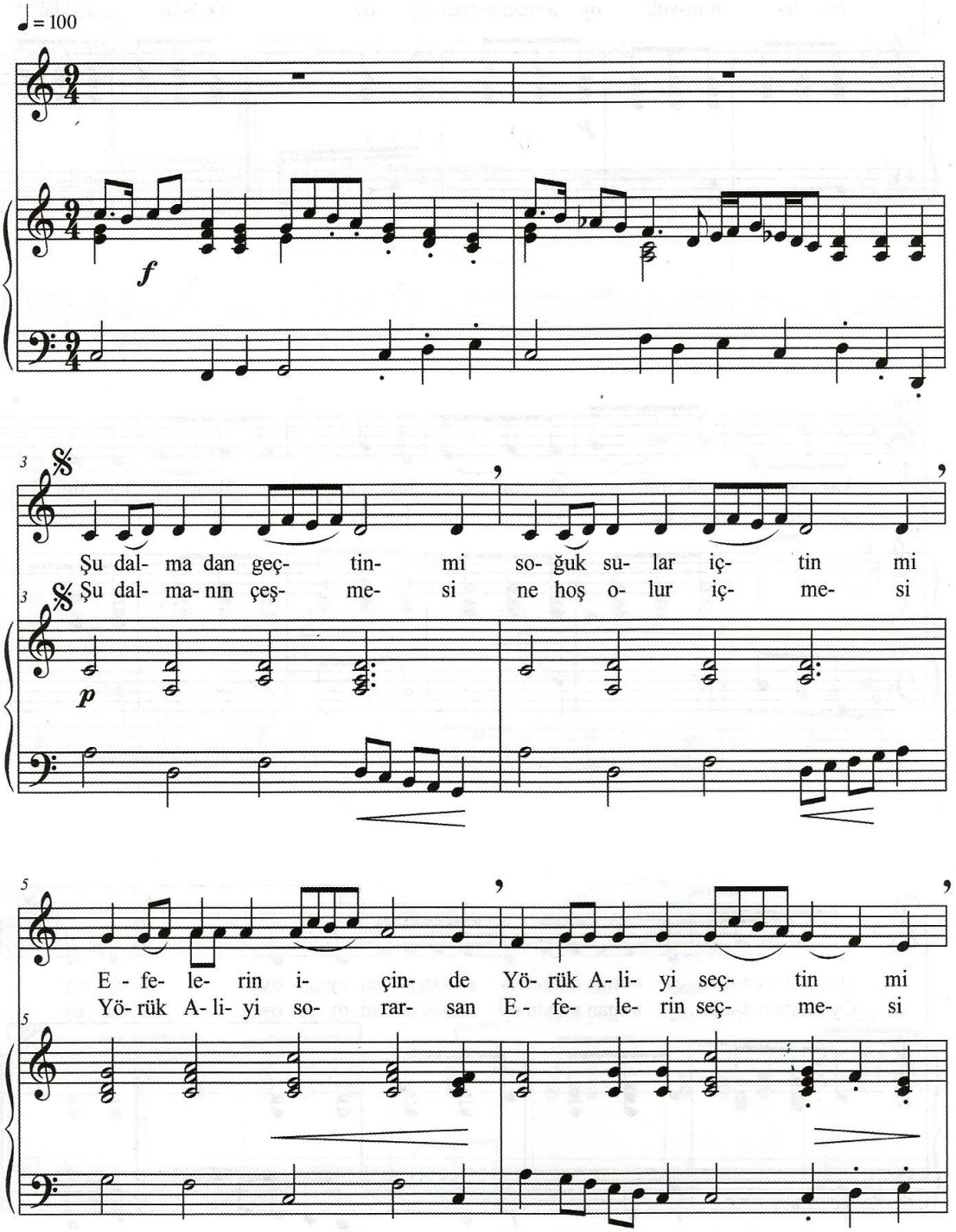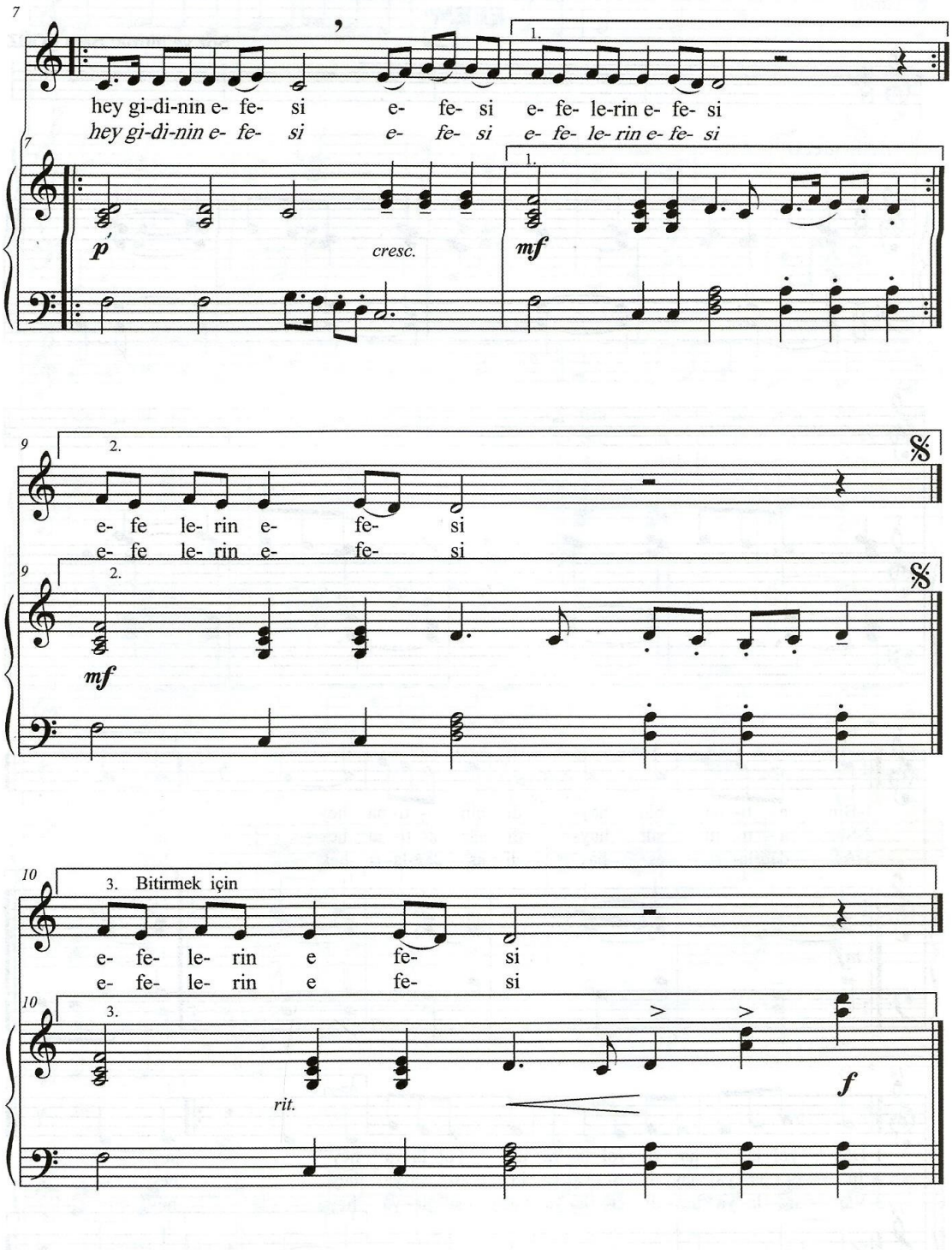
7
hey gi-di-nin e- fe- si e- fe- si e- fe- le-rin e- fe- si
hey gi-di-nin e- fe- si e- fe- si e- fe- le- rin e- fe- si
1.
p
cresc.
mf
9
2.
e- fe le- rin e- fe- si
e- fe le- rin e- fe- si
mf
10
3. Bitirmek için
e- fe- le- rin e fe- si
e- fe- le- rin e fe- si
rit.
f

YARİM GİTTİ

Düzenleme: Saip EGÜZ
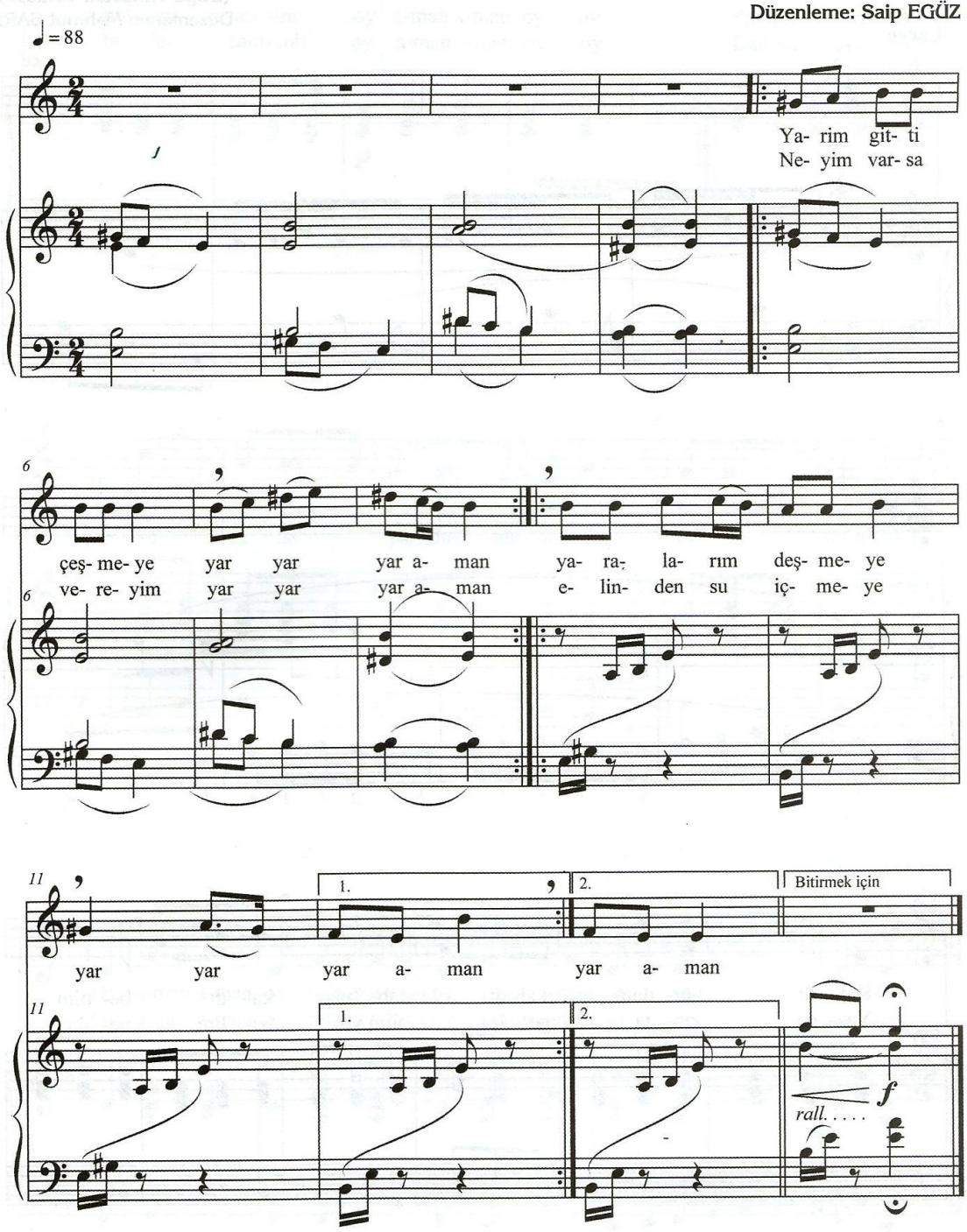
Gemiler Giresune

Trabzon Türküsü

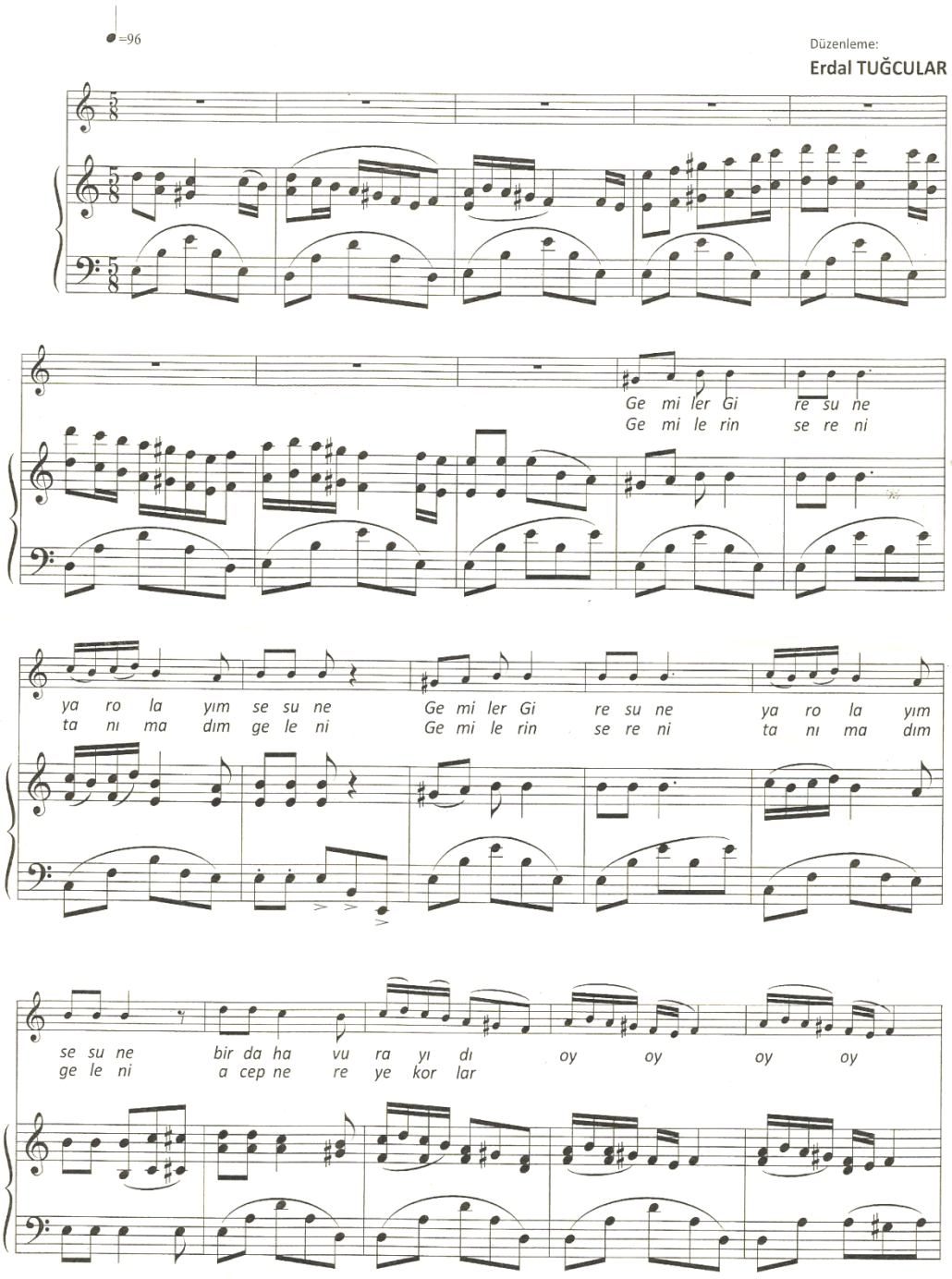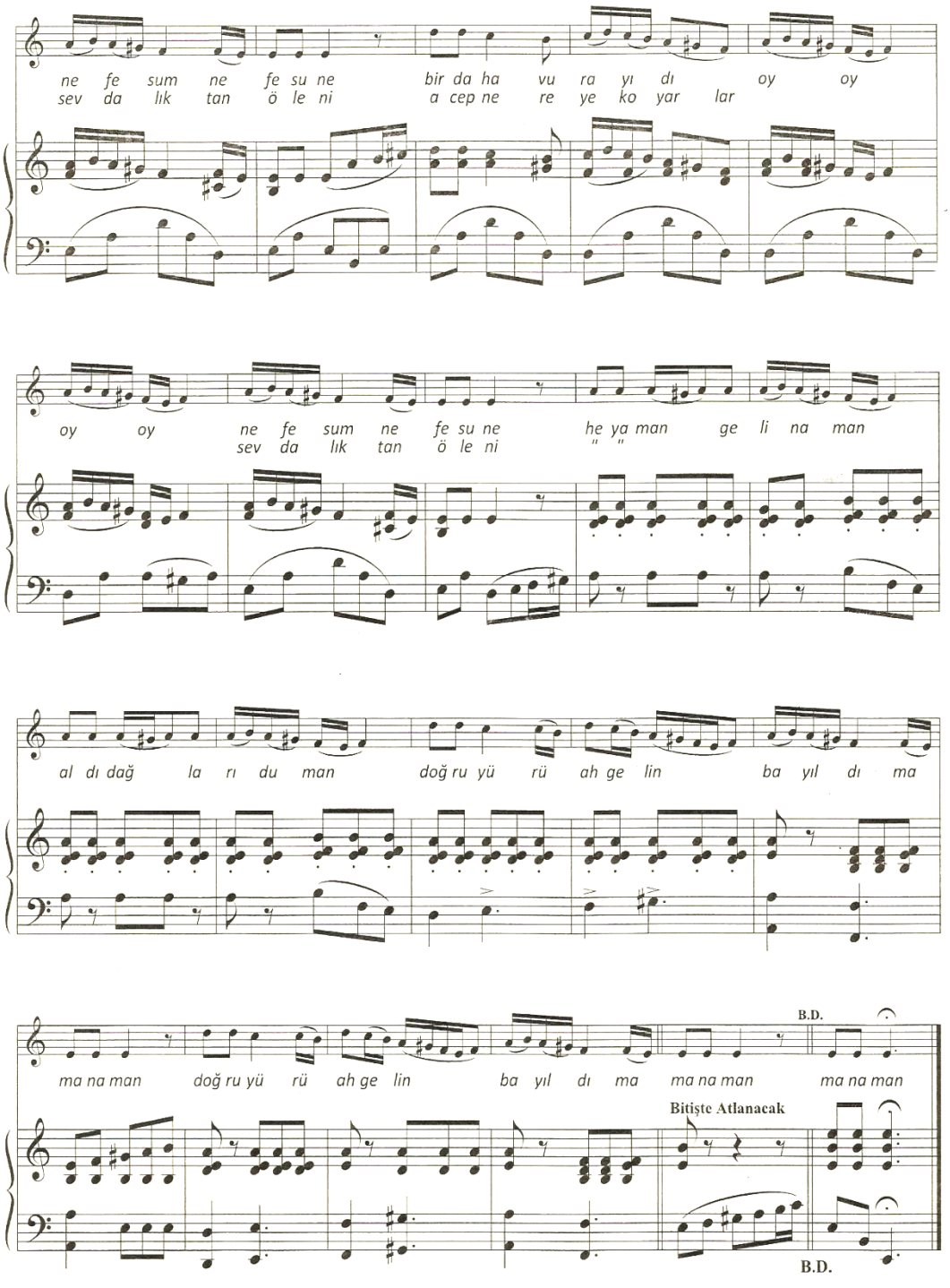

ne fe sum ne fe su ne bir da ha vu ra yı dı oy oy
sev da lık tan ö le ni a cep ne re ye ko yar lar
oy oy ne fe sum ne fe su ne he ya man ge li na man
sev da lık tan ö le ni " "
al dı dağ la rı du man doğ ru yü rü ah ge lin ba yıl dı ma
ma na man doğ ru yü rü ah ge lin ba yıl dı ma ma na man ma na man
B.D.
Bitişte Atlanacak
B.D.

YURDA VEDA

Alman Şarkısı
Türkçeye Uyarlayan: S.E-Z.A.
Eşlik düzenlemesi: S.Egüz

Moderato

1 El-- ve--da be-nim gü
Gi--di---yor----ken ya--ban-
2 El--ve---da ye-şil kuy-
Du--man-lı dağ-lar--ma-

zel yur-dum ar----tık sa-na ve----da
cı e-le ar----tık sa-na ve----da 1.2.Ay-rıl-
tu or-man ar----tık sa-na ve----da
vi gök-ler ar----tık sa-na ve----da

cresc. de cresc.
sam--da şim-di ben sendenay-rıl-maz kal-bim yi---ne senden gü

1. 2.
zel yur-dum ve---da ay--rıl- da.

ÇOBAN

Moderato

Söz : N. Nahit Edgüer
Müzik: Saip Egüz
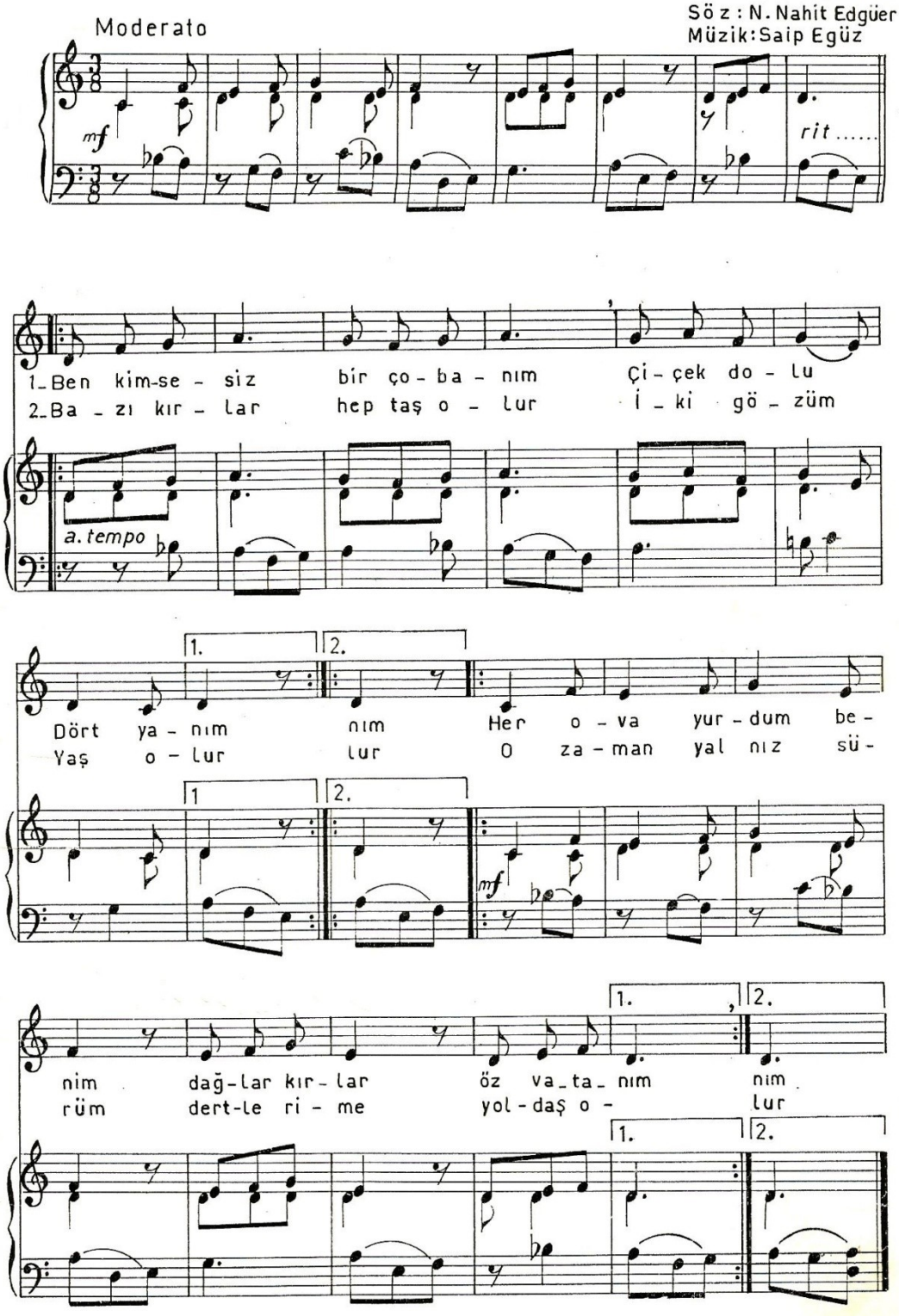
YENİCE YOLLARI

♪=168

Eşlik Düzenleme .
Saip EGÜZ
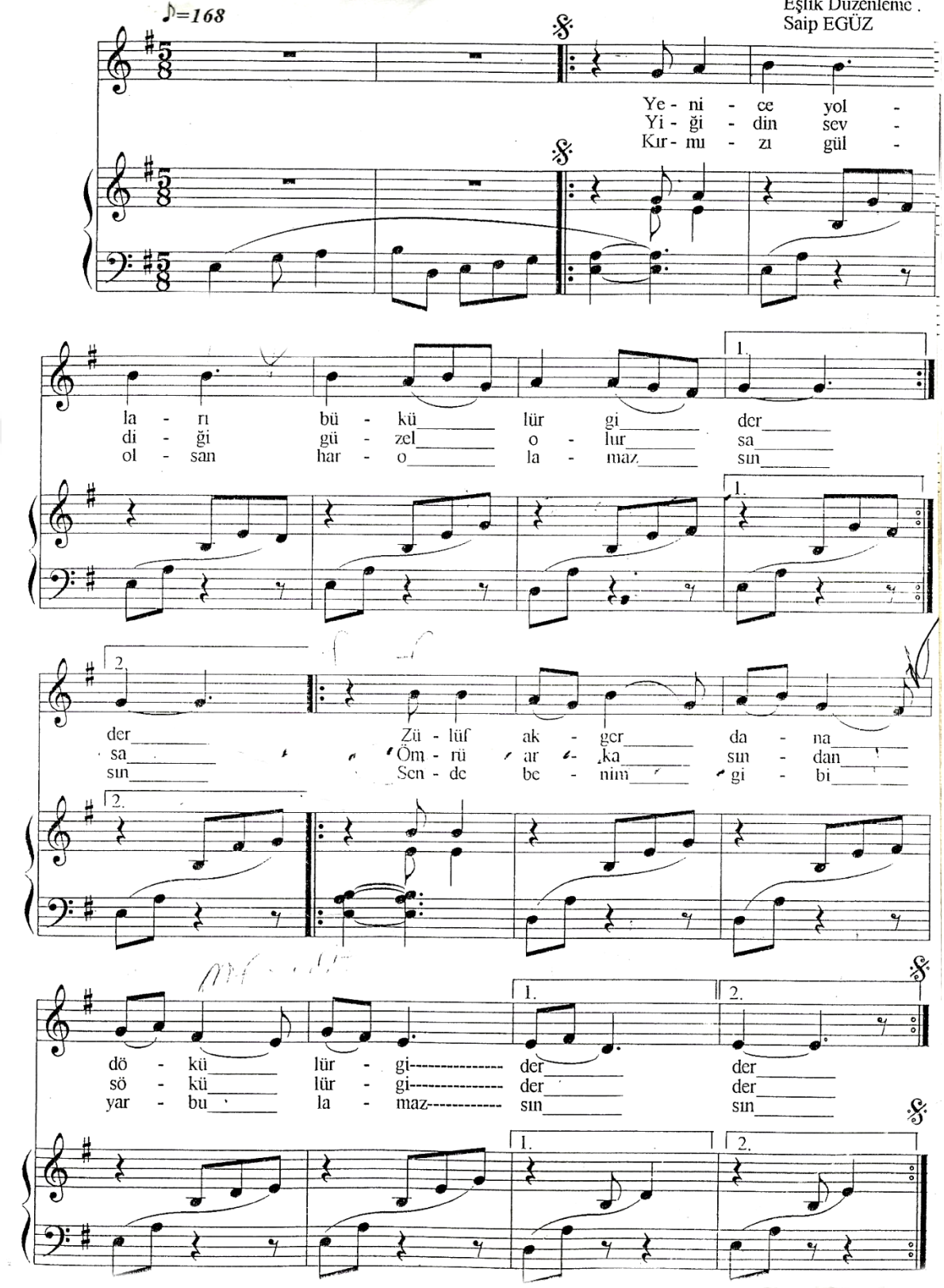
AMAN AVCI

Eşlik Düzenleme :
Saip EGÜZ
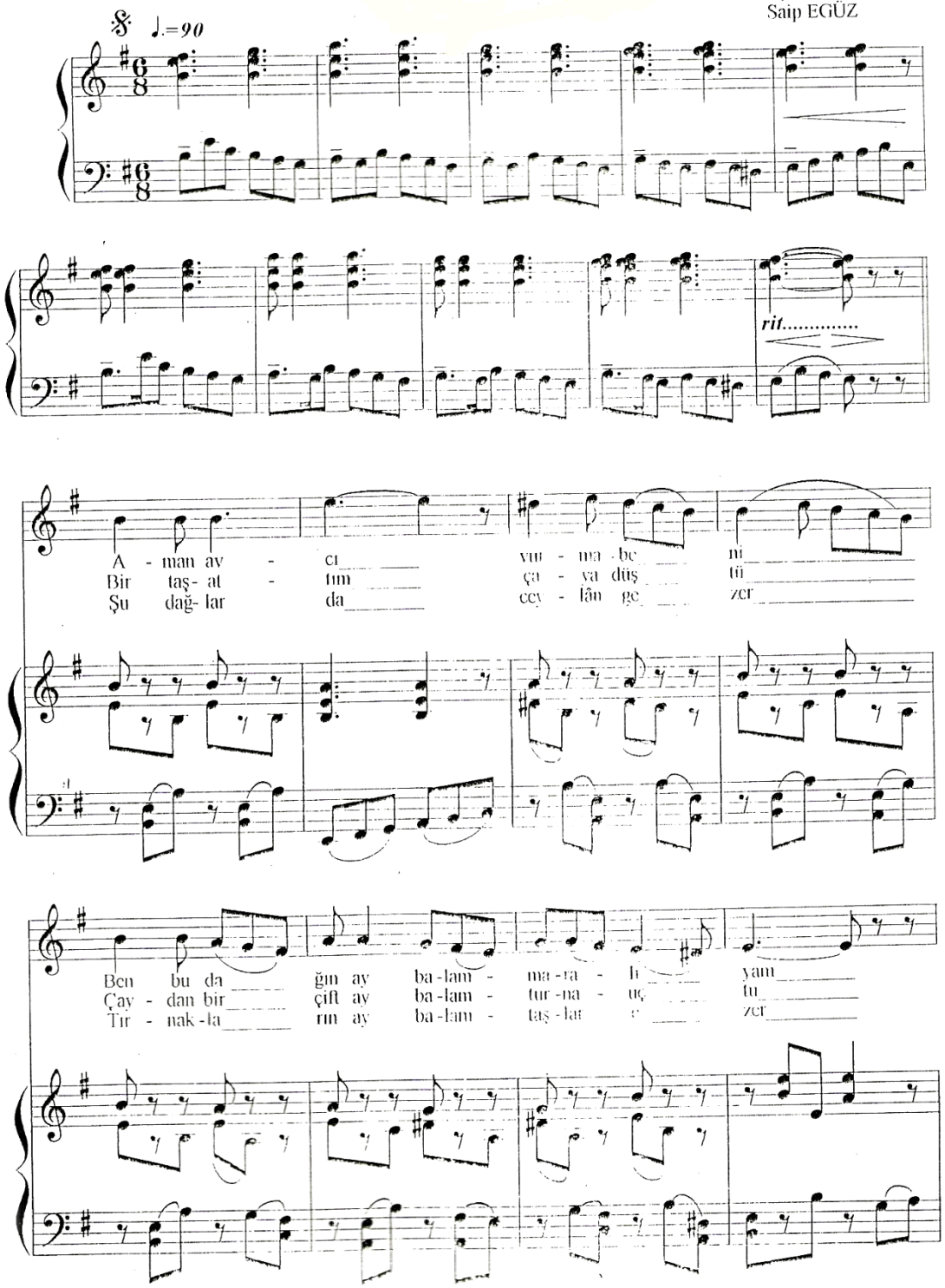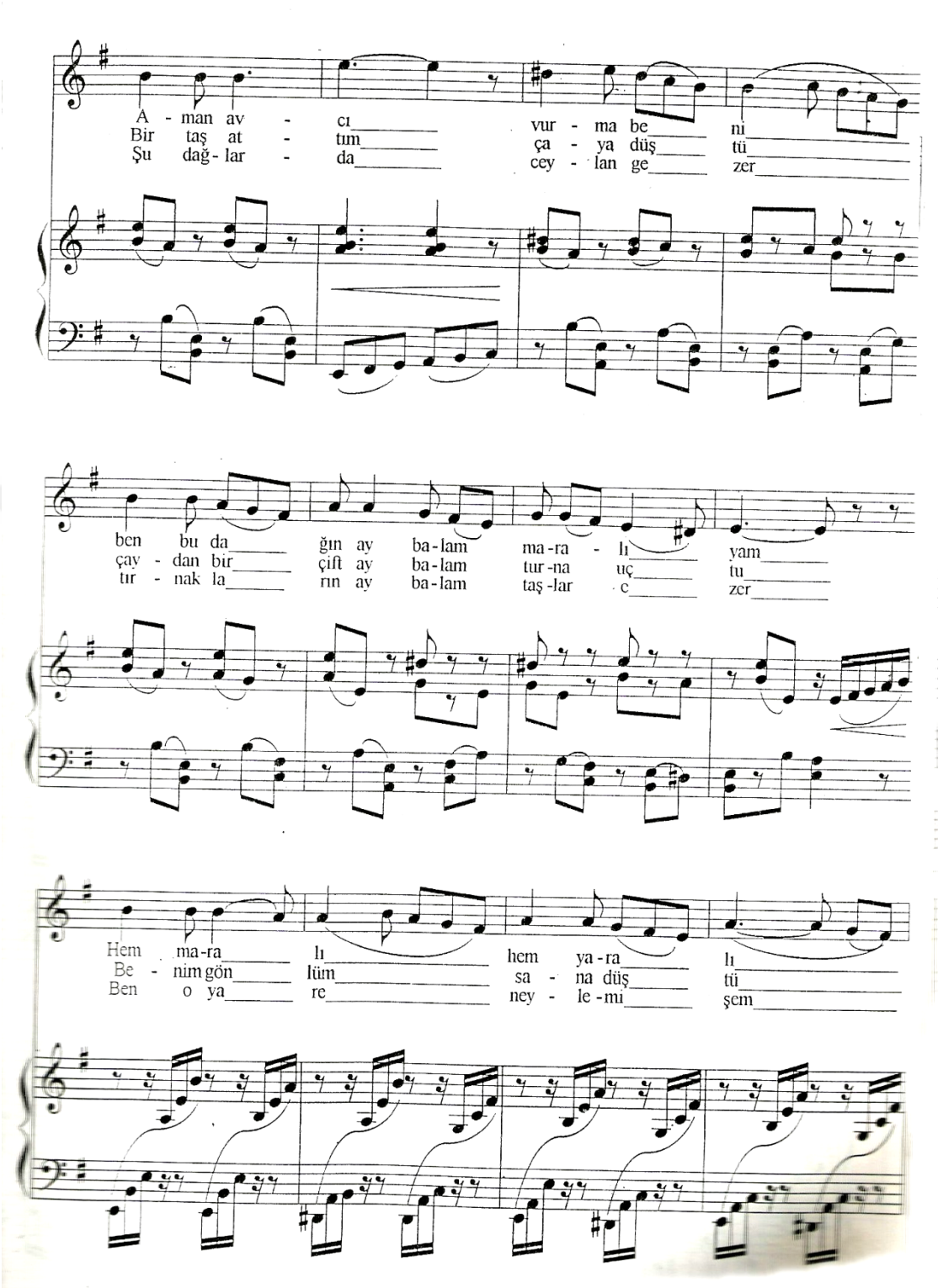
A - man av - cı vur - ma be ni
Bir taş at - tım ça - ya düş tü
Şu dağ - lar - da cey - lan ge zer
ben bu da ğın ay ba - lam ma - ra - lı yam
çay - dan bir çift ay ba - lam tur - na uç tu
tır - nak la rın ay ba - lam taş - lar c zer
Hem ma - ra lı hem ya - ra lı
Be - nim gön lüm sa - na düş tü
Ben o ya re ney - le - mi şem

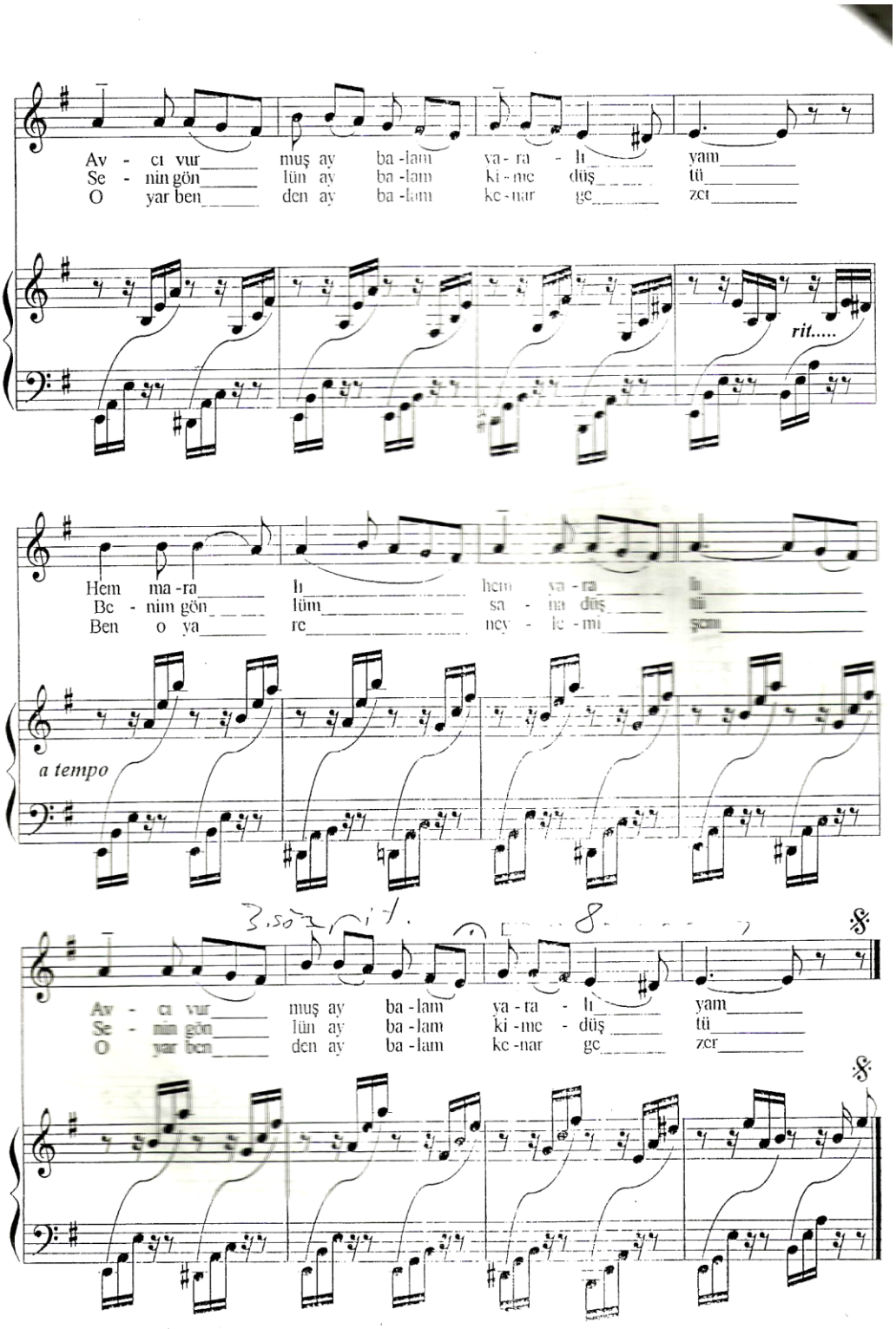
Av - cı vur muş ay ba - lam ya - ra - lı yam
Se - nin gön lün ay ba - lam ki - me düş tü
O yar ben den ay ba - lam ke - nar ge zer
rit.....
Hem ma - ra lı hem ya - ra lı
Be - nim gön lüm sa - na düş tü
Ben o ya re ney - le - mi gam
a tempo
3.sözü yok.
Av - cı vur muş ay ba - lam ya - ra - lı yam
Se - nin gön lün ay ba - lam ki - me - düş tü
O yar ben den ay ba - lam ke - nar ge zer

ALTIN BİŞŞİK

(Doğu Türkistan Türküsü)
Düzenleme: Mahmut SARI
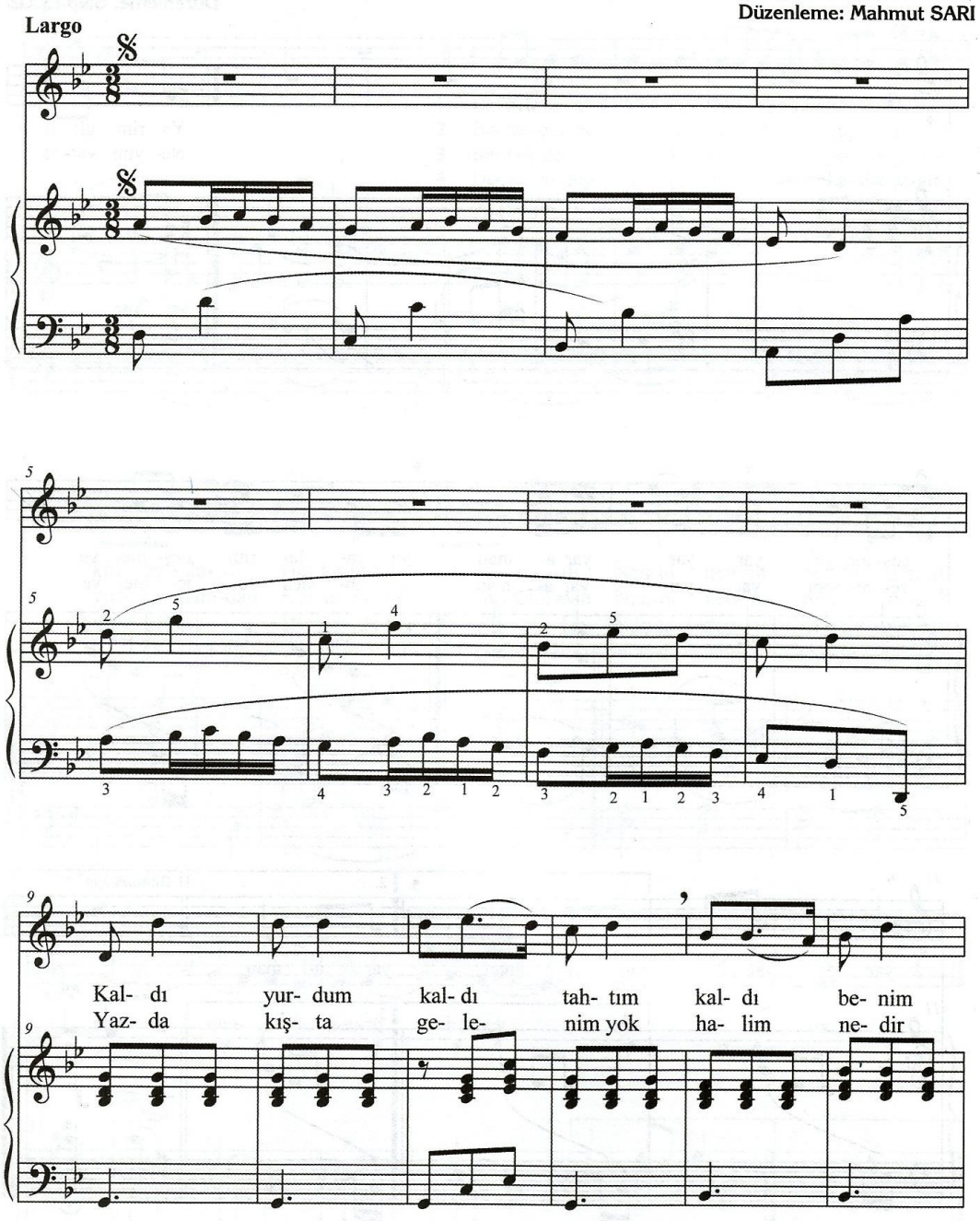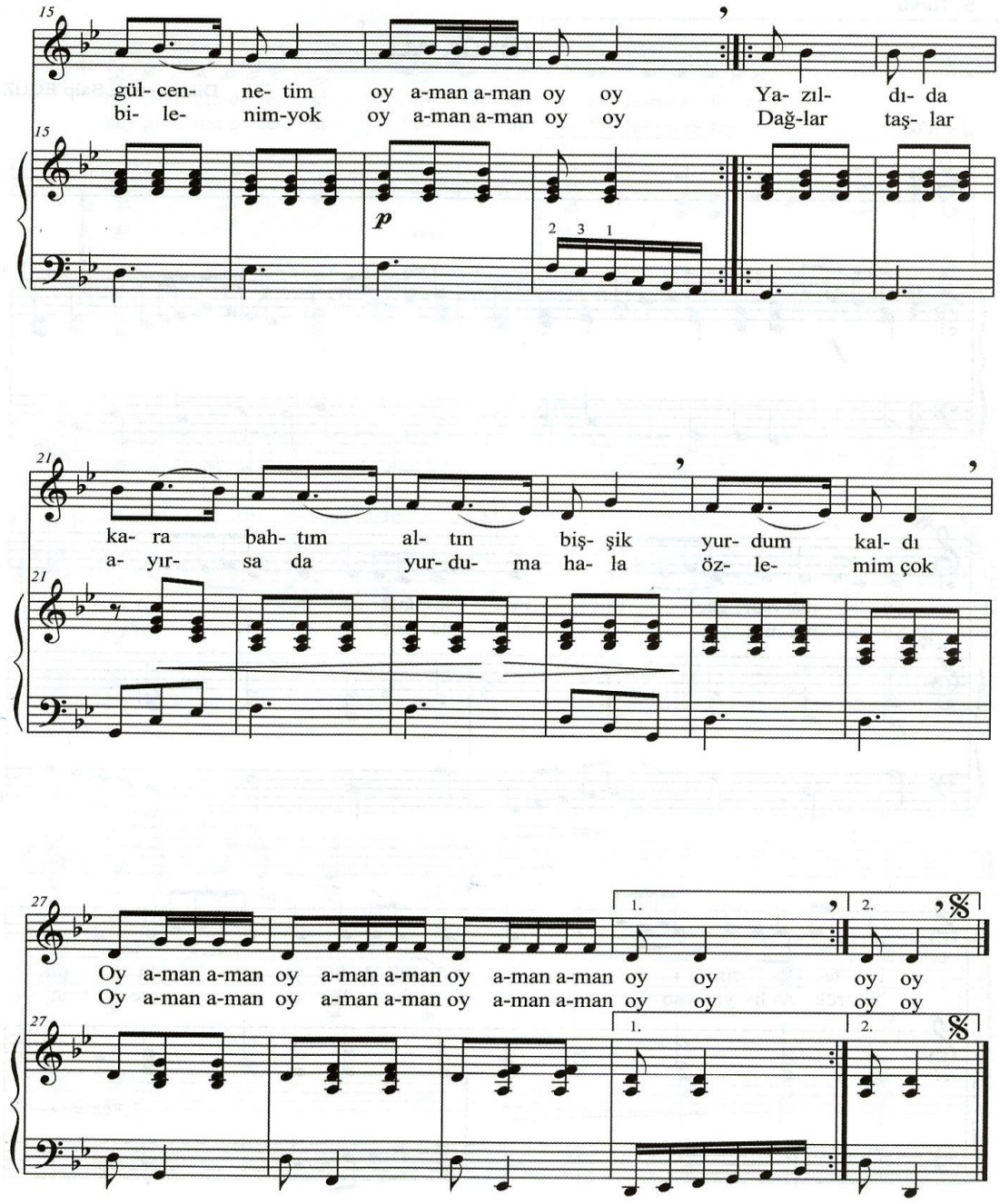
15
gül- cen- ne- tim oy a-man a-man oy oy Ya- zıl- dı- da
bi- le- nim-yok oy a-man a-man oy oy Dağ-lar taş- lar
p
2 3 1
21
ka- ra bah- tım al- tın biş- şik yur- dum kal- dı
a- yır- sa da yur- du- ma ha- la öz- le- mim çok
27
1. 2.
Oy a-man a-man oy a-man a-man oy a-man a-man oy oy oy oy
Oy a-man a-man oy a-man a-man oy a-man a-man oy oy oy oy

HALAY

Söz ve Müzik: Saip Egüz
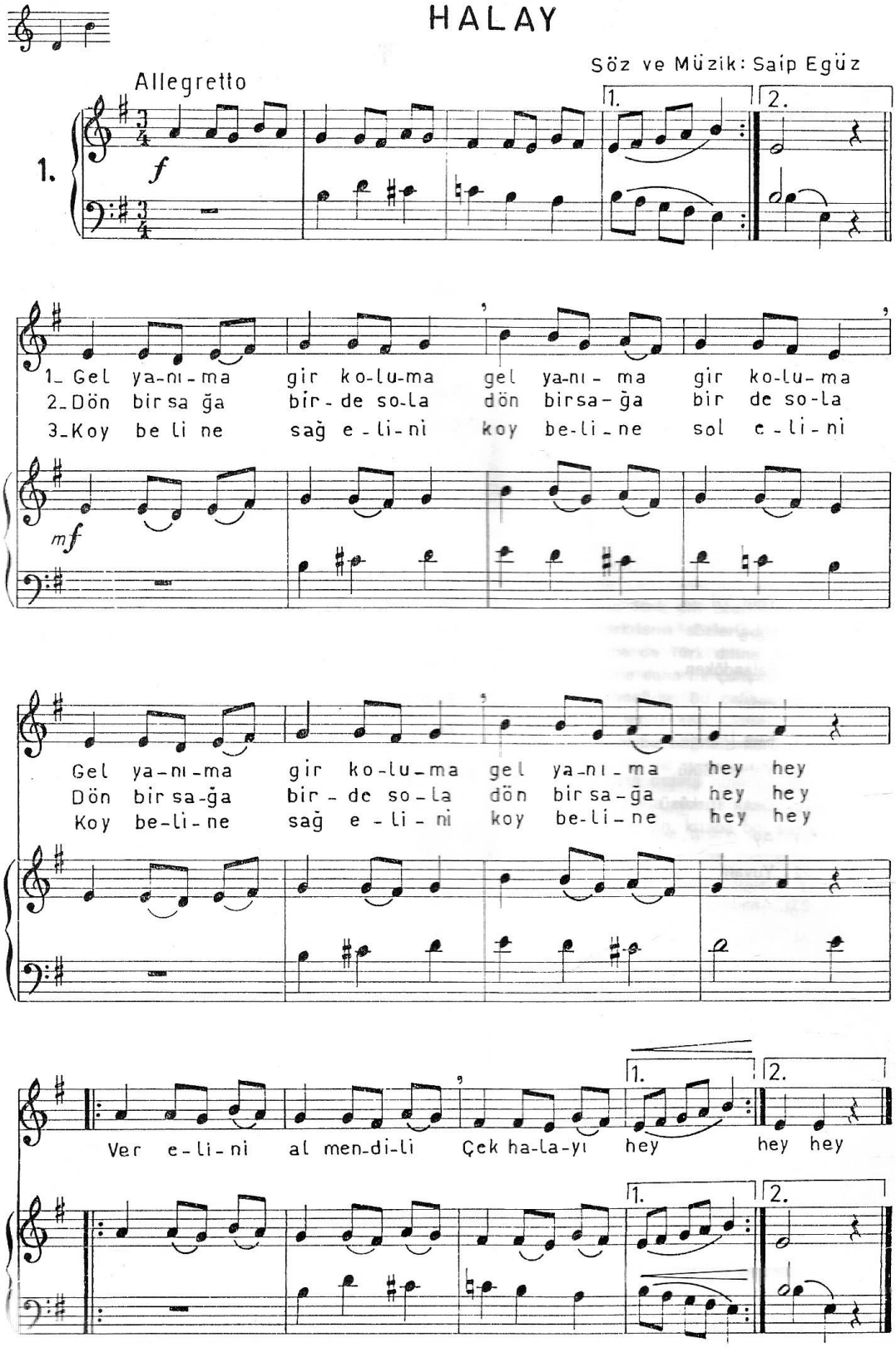
DAĞLAR
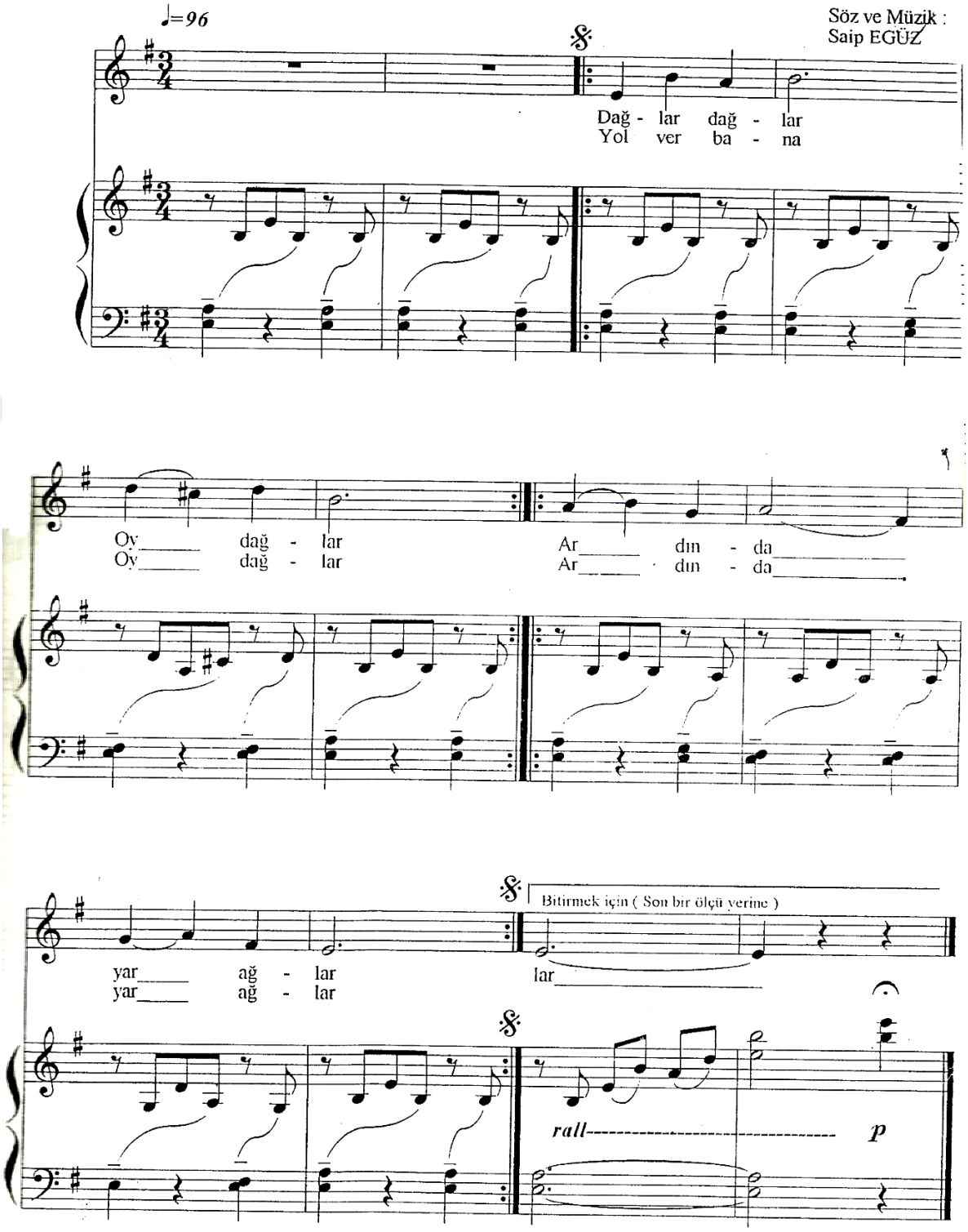
♩=96
Söz ve Müzik :
Saip EGÜZ
Dağ - lar dağ - lar
Yol ver ba - na
Oy dağ - lar
Oy dağ - lar
Ar dın - da
Ar dın - da
yar ağ - lar
yar ağ - lar
lar
Bitirmek için (Son bir ölçü yerine)
rall
p

BİR ATEŞ VER

Eşlik Düzenleme :
Saip EGÜZ
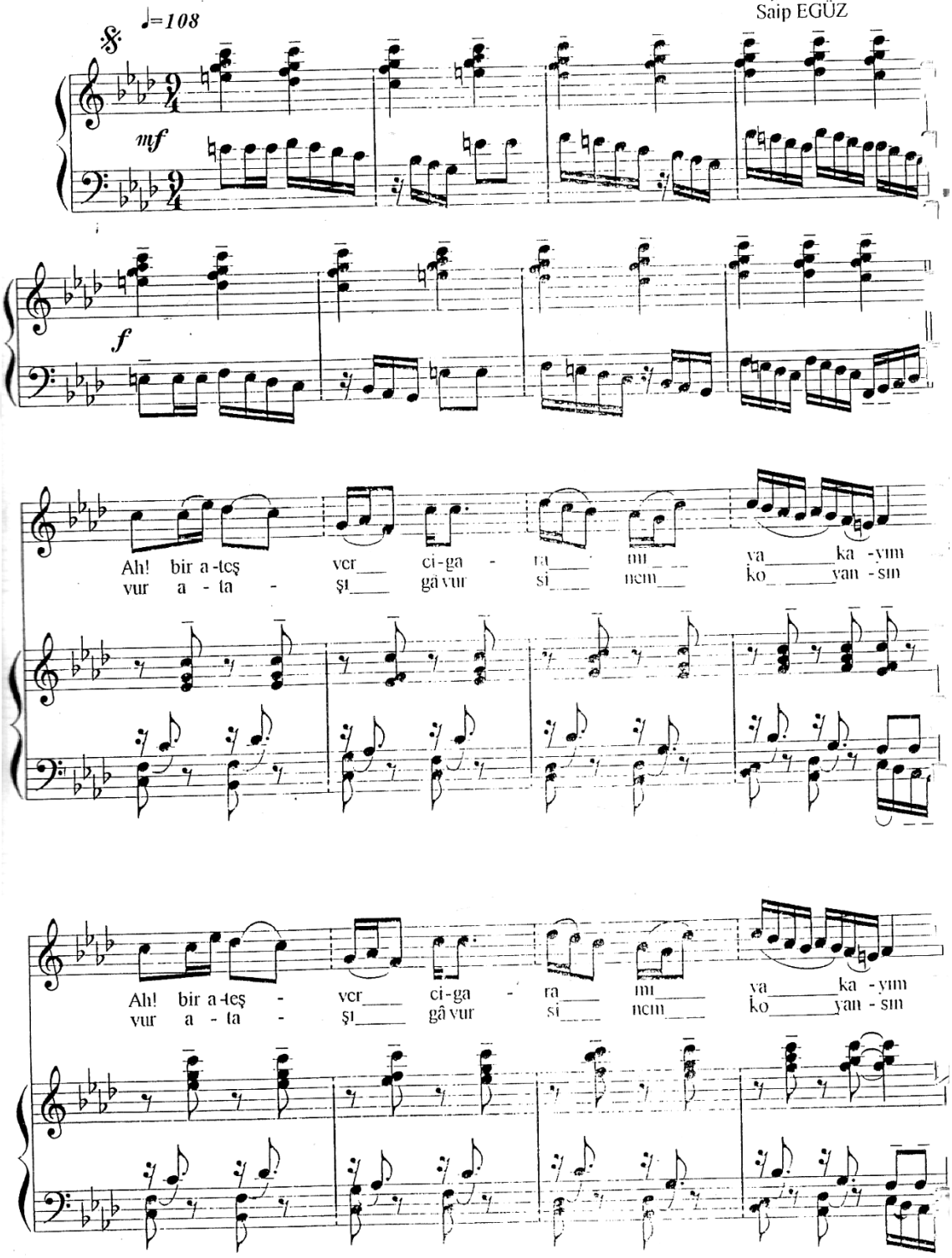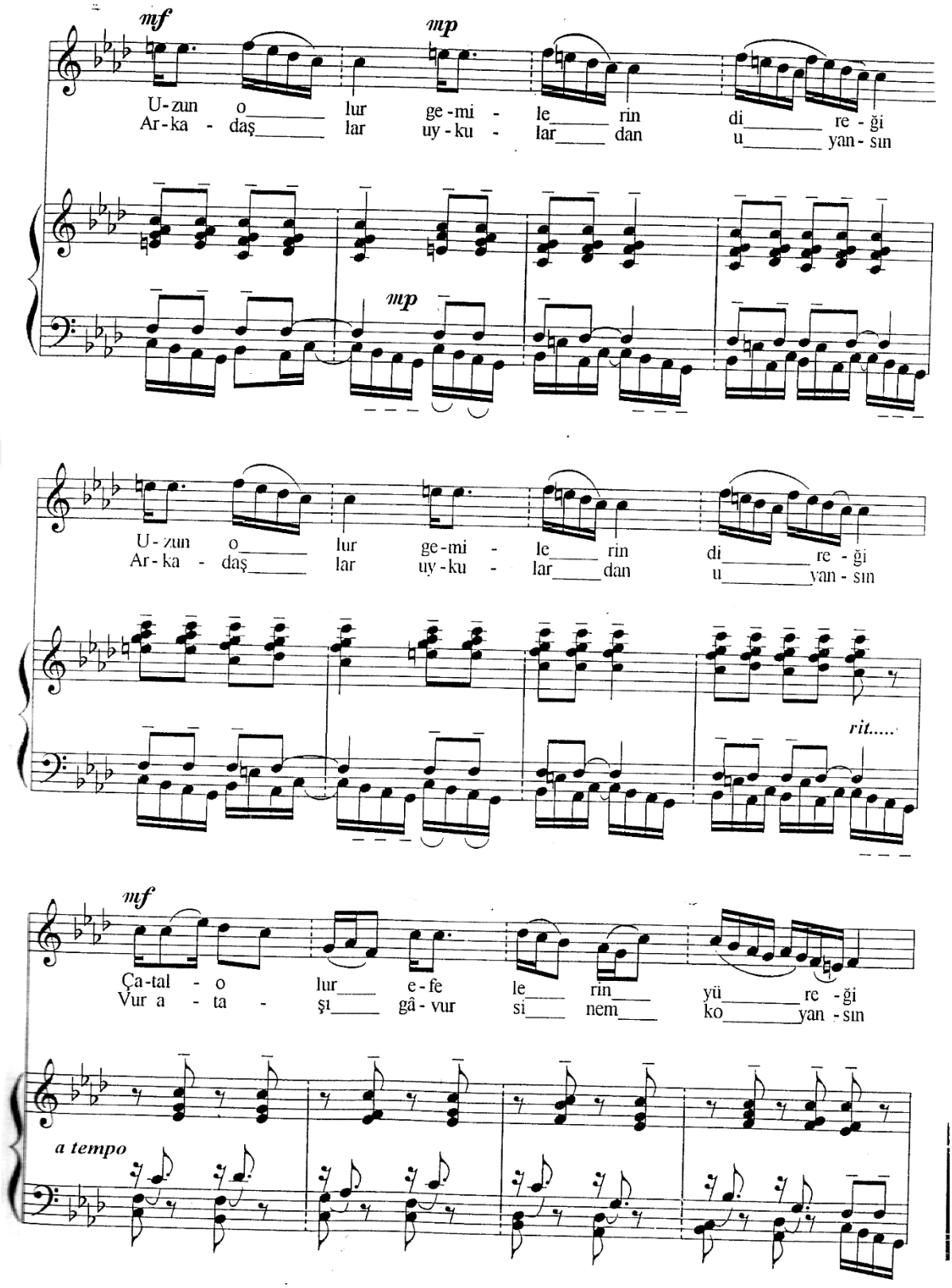
mf
mp
U-zun o lur ge-mi - le rin di re - ği
Ar-ka - daş lar uy-ku - lar dan u yan - sın
mp
U-zun o lur ge-mi - le rin di re - ği
Ar-ka - daş lar uy-ku - lar dan u yan - sın
rit.....
mf
Ça-tal - o lur e-fe le rin yü re - ği
Vur a - ta - şı gâ - vur si nem ko yan - sın
a tempo
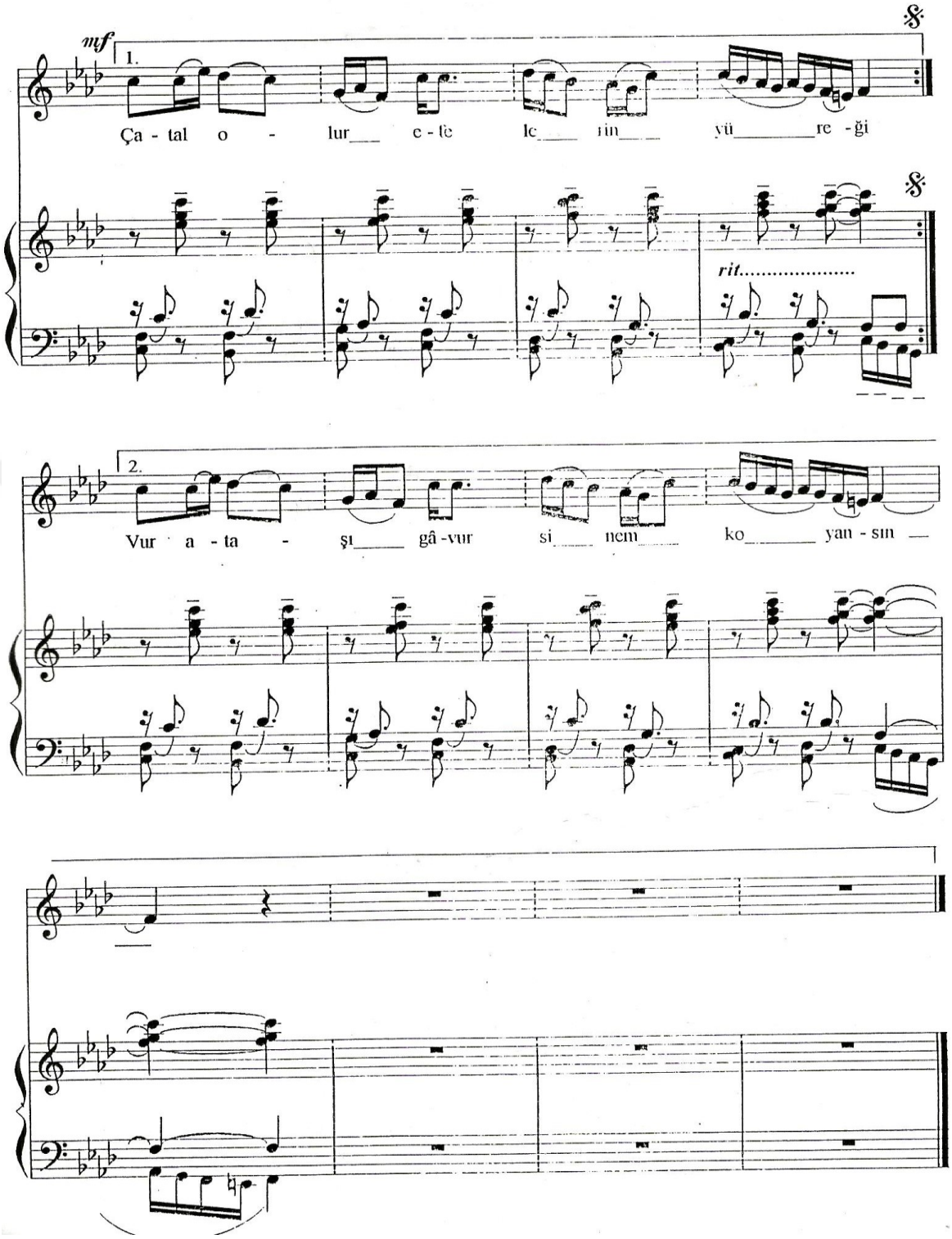
mf
1.
Ça - tal o - lur___ e - le___ le___ rin___ yü_____ re - ği
rit.....
2.
Vur a - ta - şı_____ gâ - vur si____ nem____ ko_____ yan - sın

BEBEK

Düzenleme: Muammer SUN
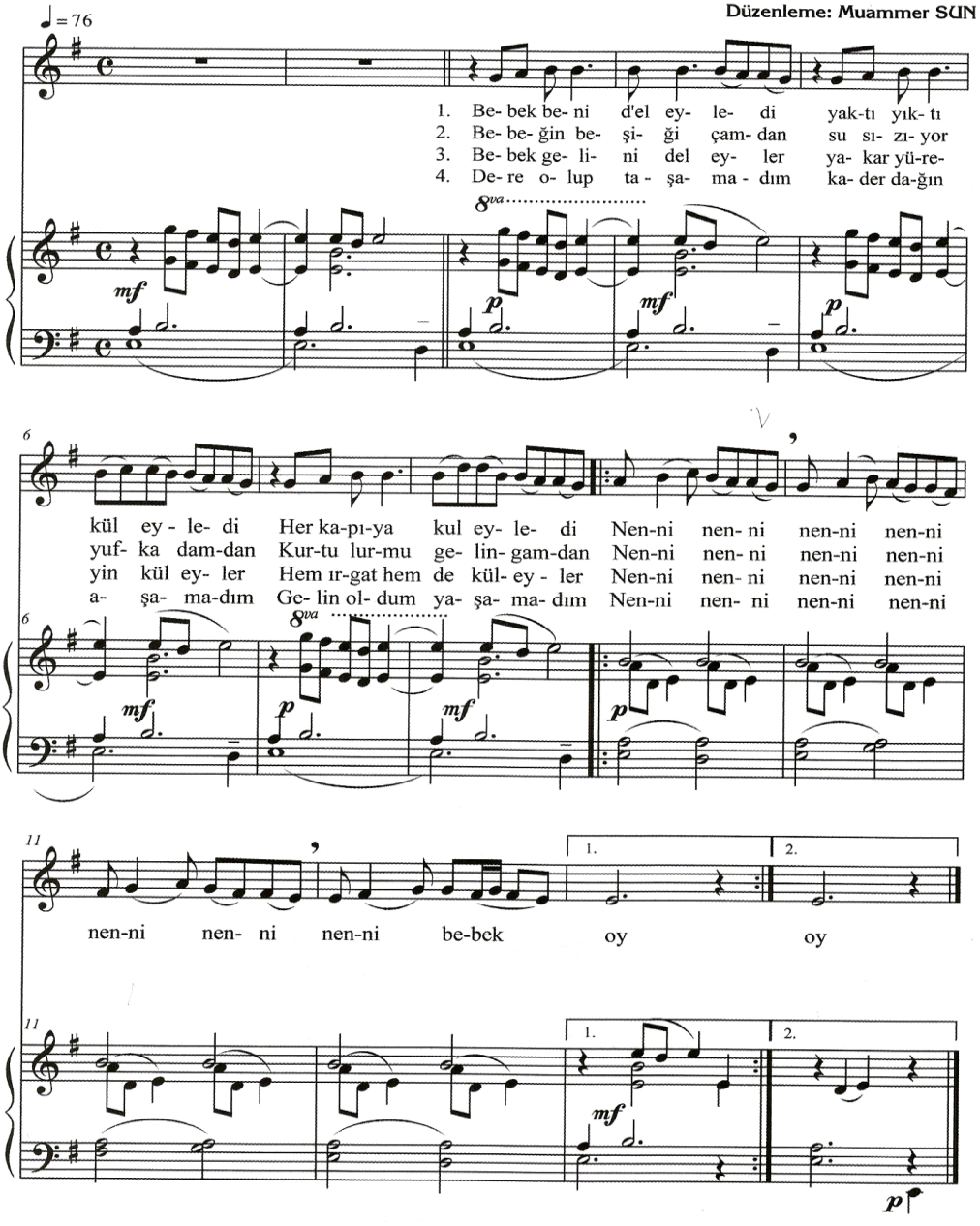
Kütahya'nın Pınarları

Kütahya Türküsü

♩=86

Düzenleme:
Erdal TUĞCULAR
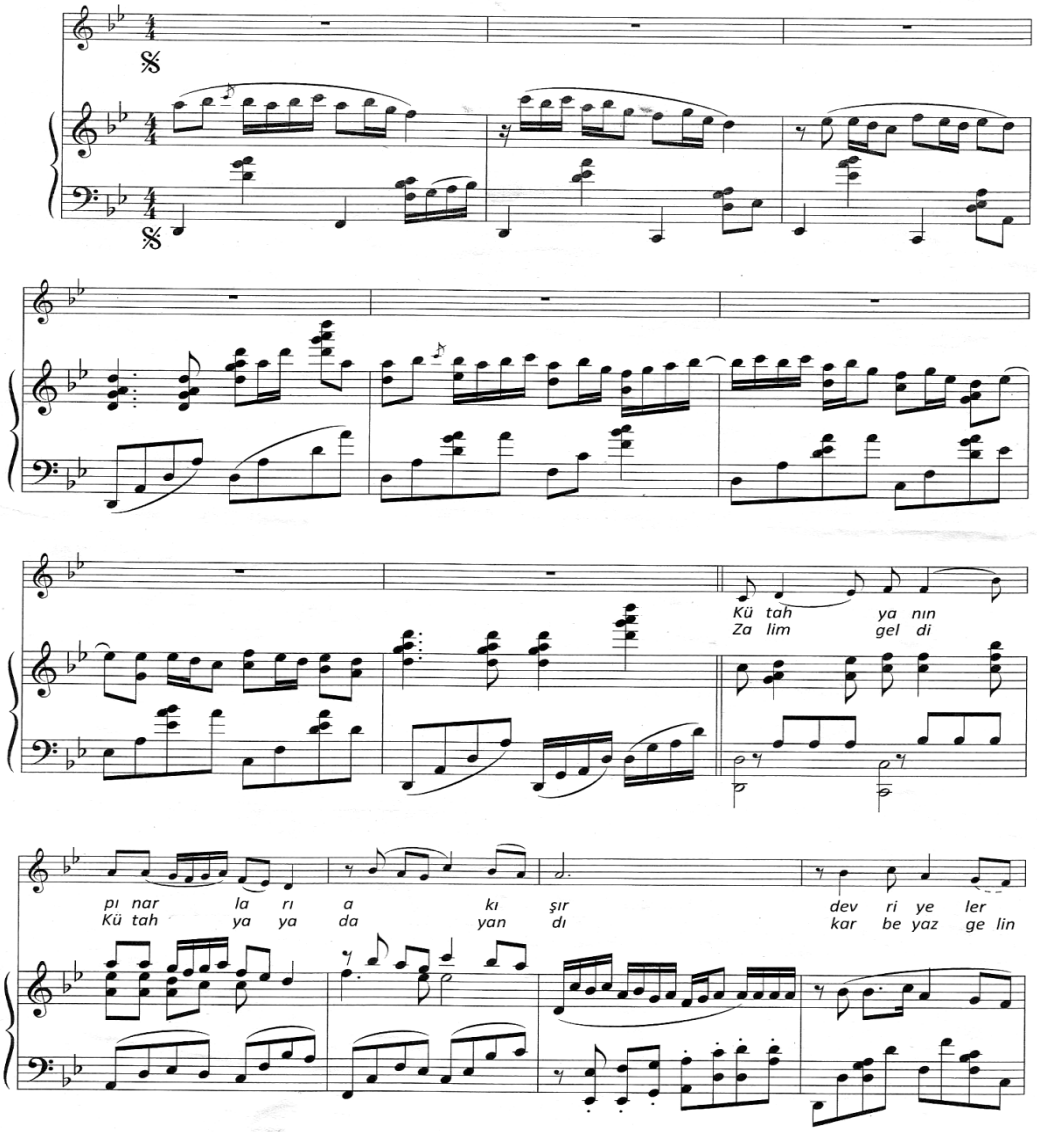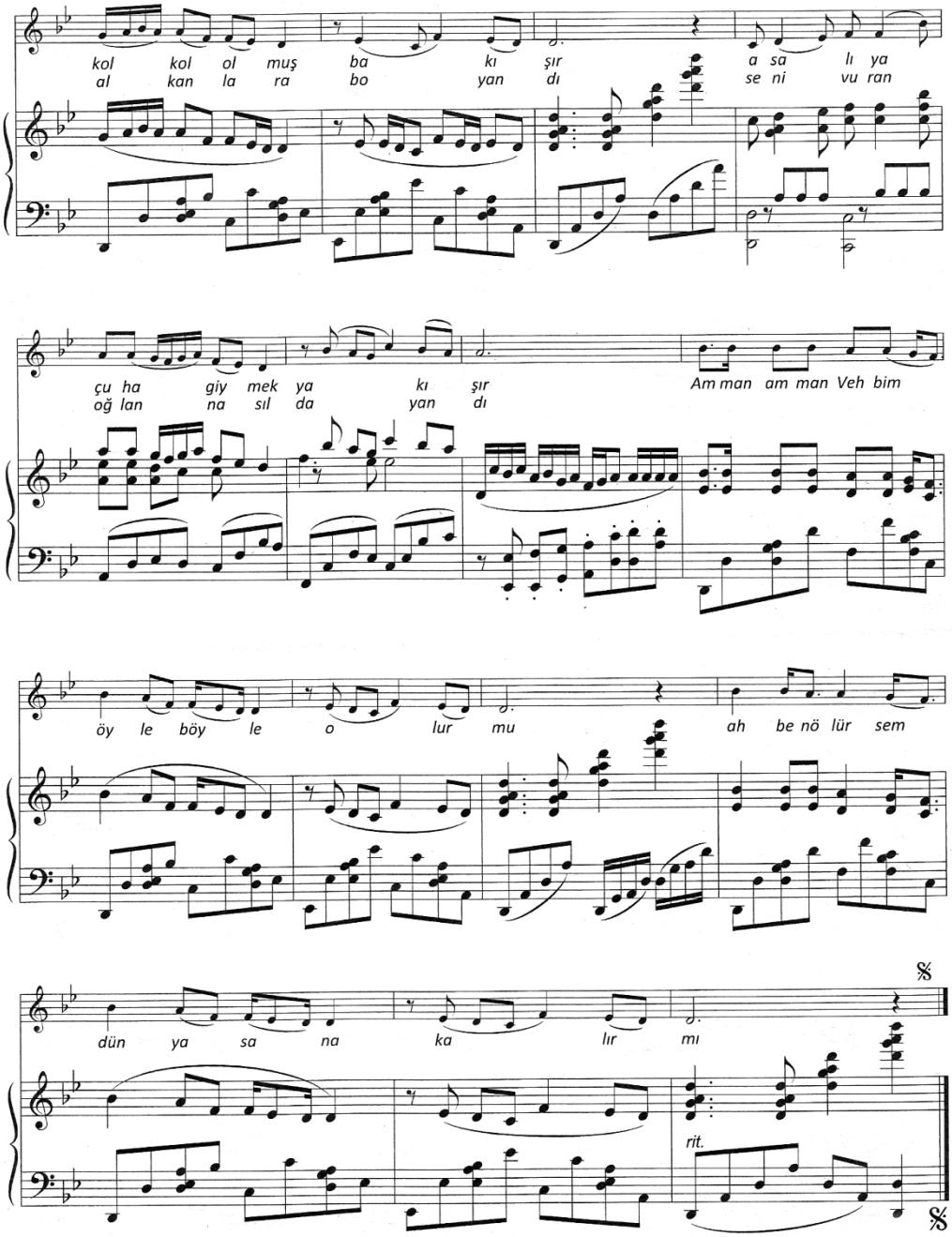
kol kol ol muş ba kı şır a sa lı ya
al kan la ra bo yan dı se ni vu ran
çu ha giy mek ya kı şır Am man am man Veh bim
oğ lan na sıl da yan dı
öy le böy le o lur mu ah be nö lür sem
dün ya sa na ka lır mı
rit.

KARADIR KAŞLARIN

Eşlik Düzenleme :
Saip EGÜZ
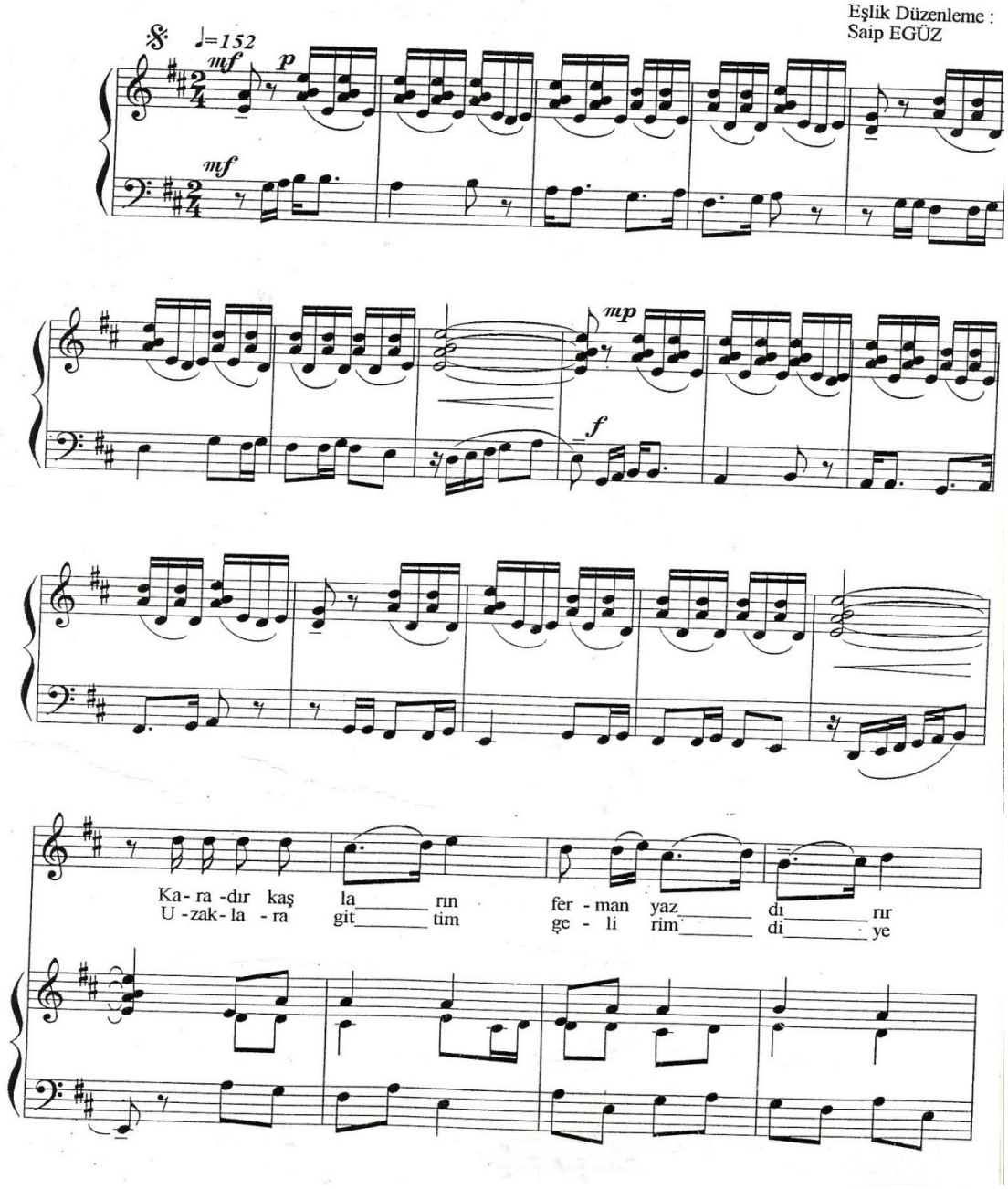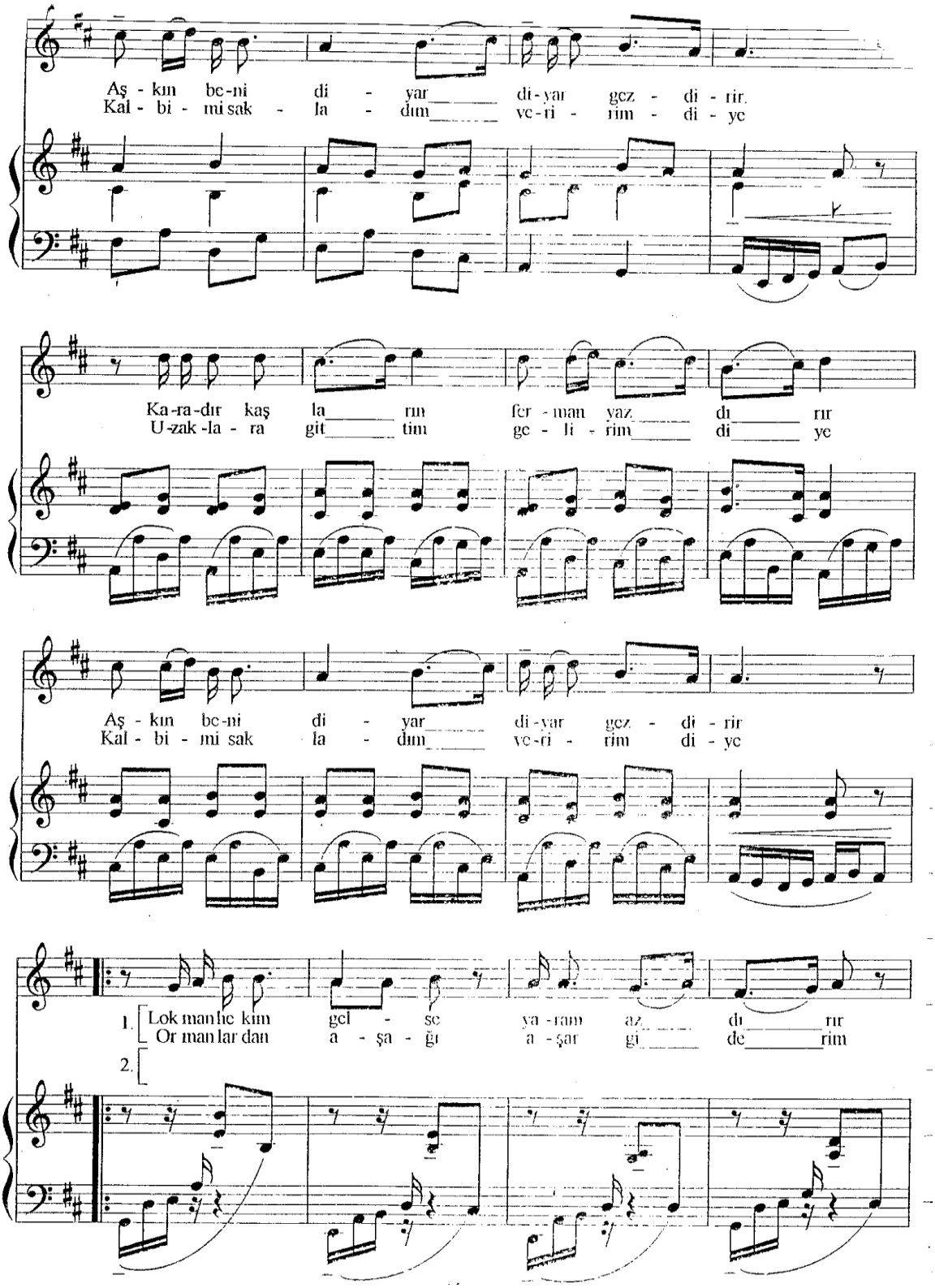
Aş - kın be-ni di - yar di-yar gez - di - rir.
Kal - bi - mi sak - la - dım ve-ri - rim - di - ye
Ka-ra-dır kaş la rın fer - man yaz dı rır
U-zak-la - ra git tim ge - li - rim di ye
Aş - kın be-ni di - yar di-yar gez - di - rir
Kal - bi - mi sak la - dım ve-ri - rim di - ye
1. Lok man he kim gel - se ya - ram az dı rır
Or man lar dan a - şa - ğı a - şar gi de rim
2.
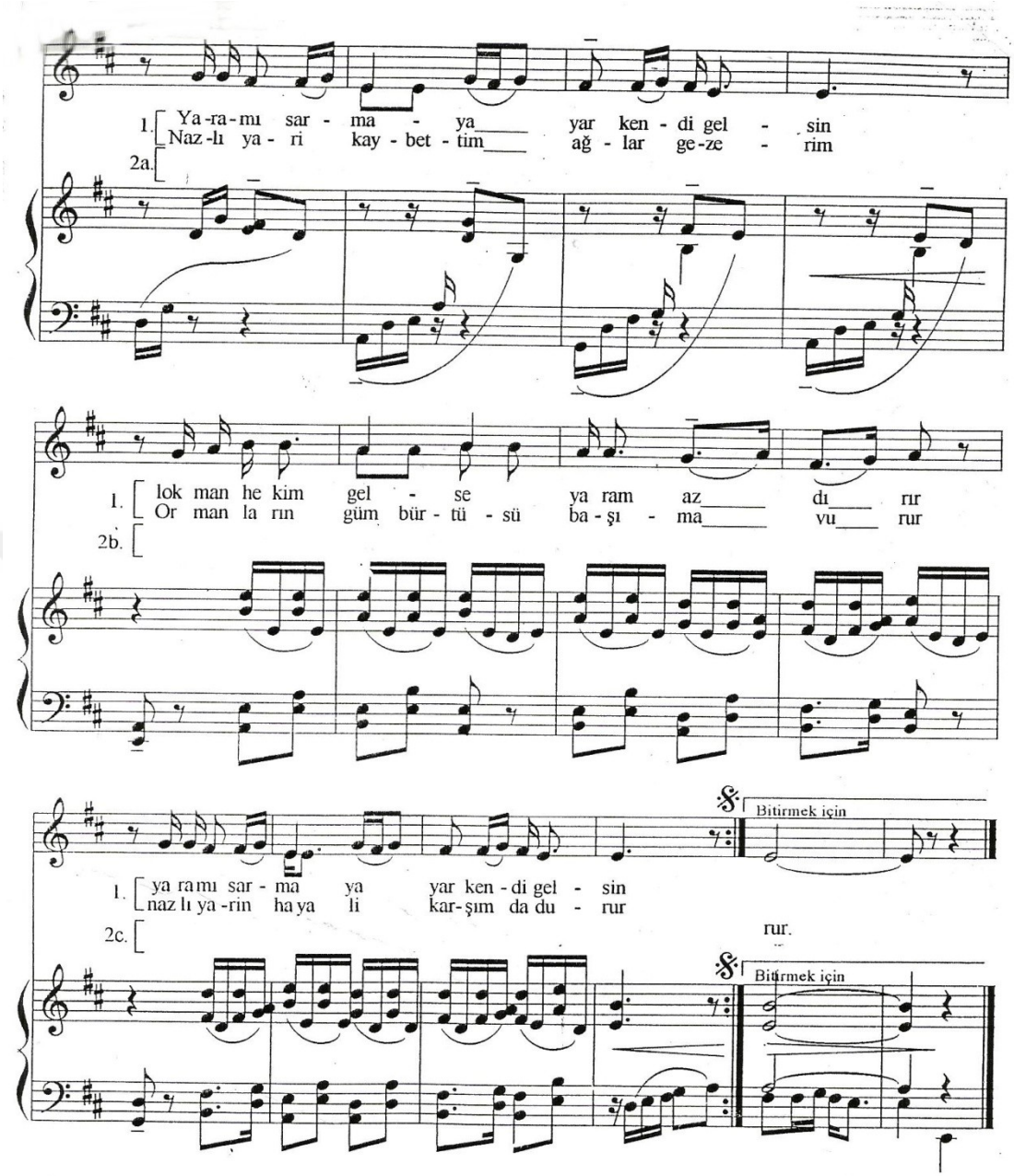
2. Hiç aklıma gelmez ölürüm diye
Ormanlardan aşağı aşar giderim

2b. Hiç aklıma gelmez ölürüm diye
Ormanların gümbürtüsü başıma vurur

2a. Ölüm ver allahım ayrılık verme
Nazlı yari kaybettim ağlar gezerim

2c. Ölüm ver allahım ayrılık verme
Nazlı yarin hayali karşımda durur

Sabahın Seherinde

Tokat Türküsü

Andante

Arr. Erdal TUĞCULAR
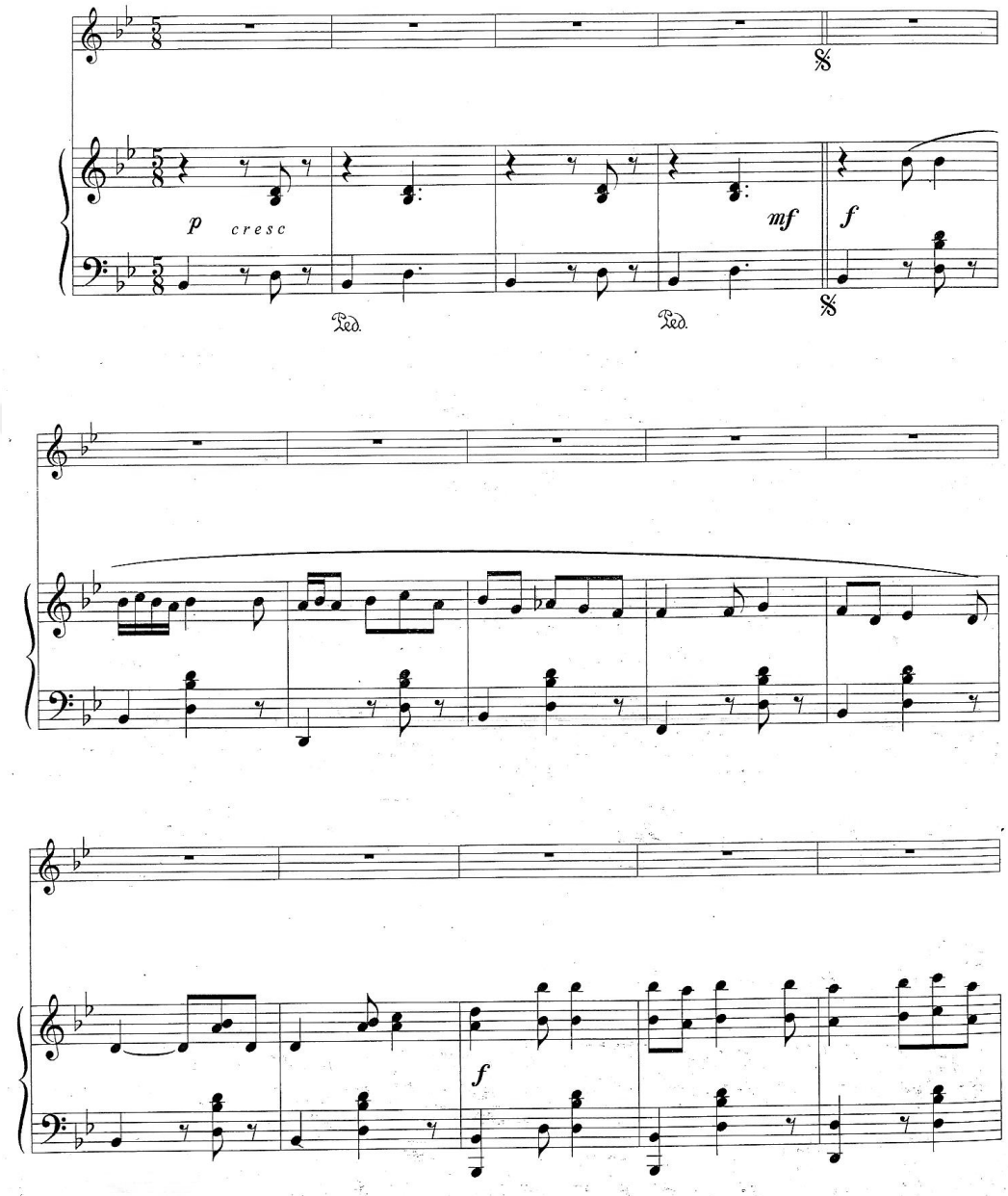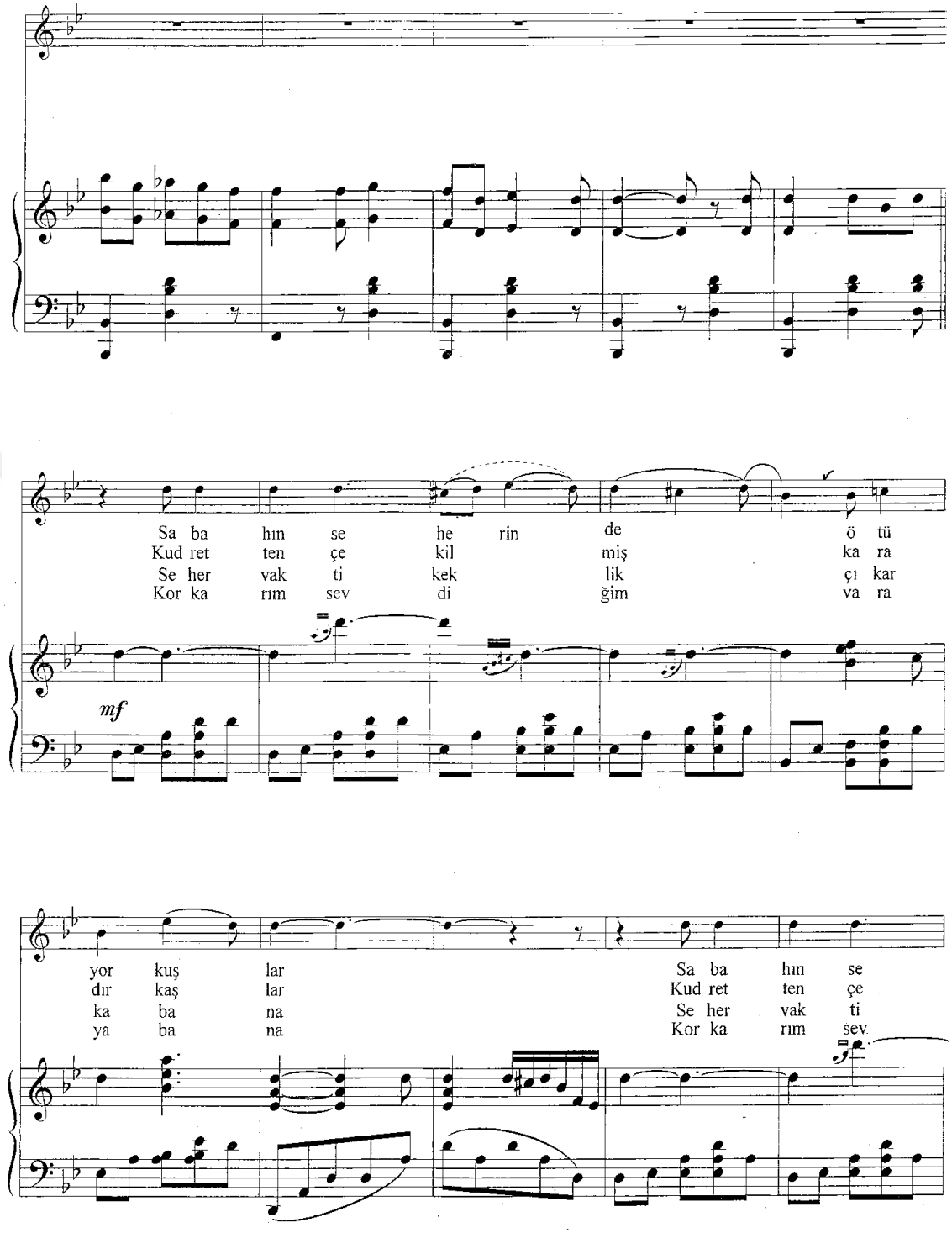
Sa ba hın se he rin de ö tü
Kud ret ten çe kil miş ka ra
Se her vak ti kek lik çı kar
Kor ka rım sev di ğim va ra
mf
yor kuş lar Sa ba hın se
dır kaş lar Kud ret ten çe
ka ba na Se her vak ti
ya ba na Kor ka rım sev
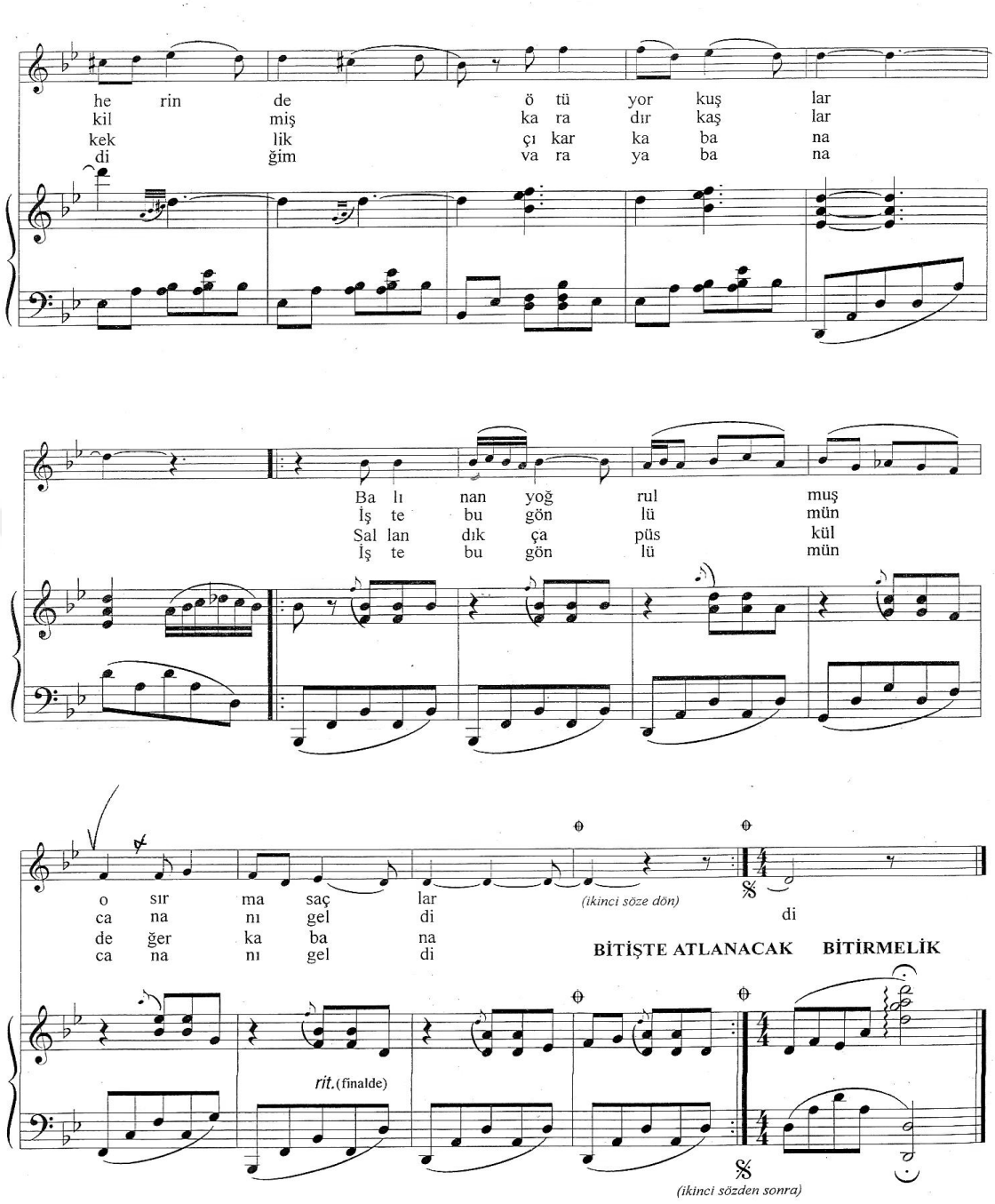
he rin de ö tü yor kuş lar
kil miş ka ra dır kaş lar
kek lik çı kar ka ba na
di ğim va ra ya ba na
Ba lı nan yoğ rul muş
İş te bu gön lü mün
Sal lan dık ça püs kül
İş te bu gön lü mün
o sır ma saç lar
ca na nı gel di
de ğer ka ba na
ca na nı gel di
(ikinci söze dön)
di
BİTİŞTE ATLANACAK BİTİRMELİK
rit. (finalde)
(ikinci sözden sonra)

Osmanım

Denizli Türküsü

Düzenleme:
Erdal TUĞCULAR
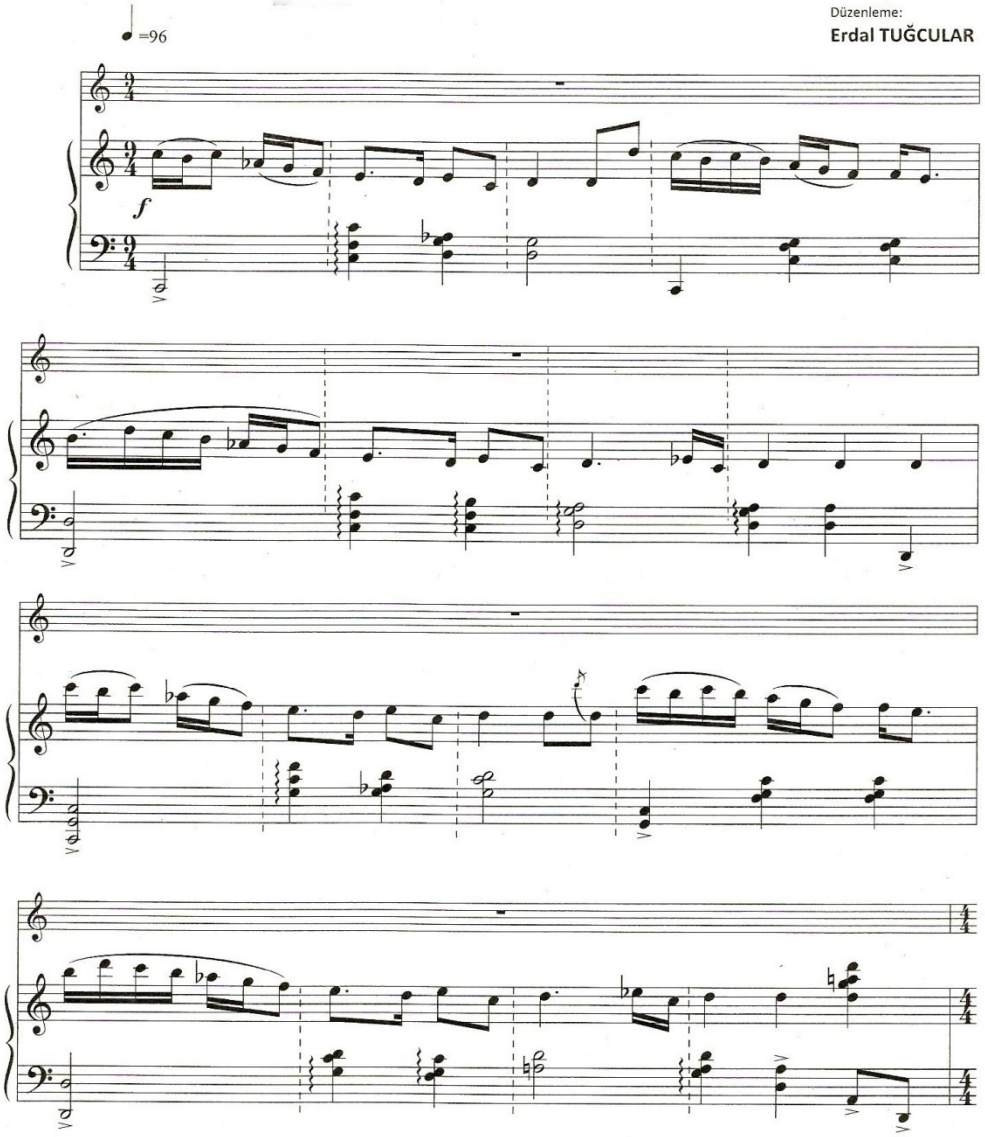
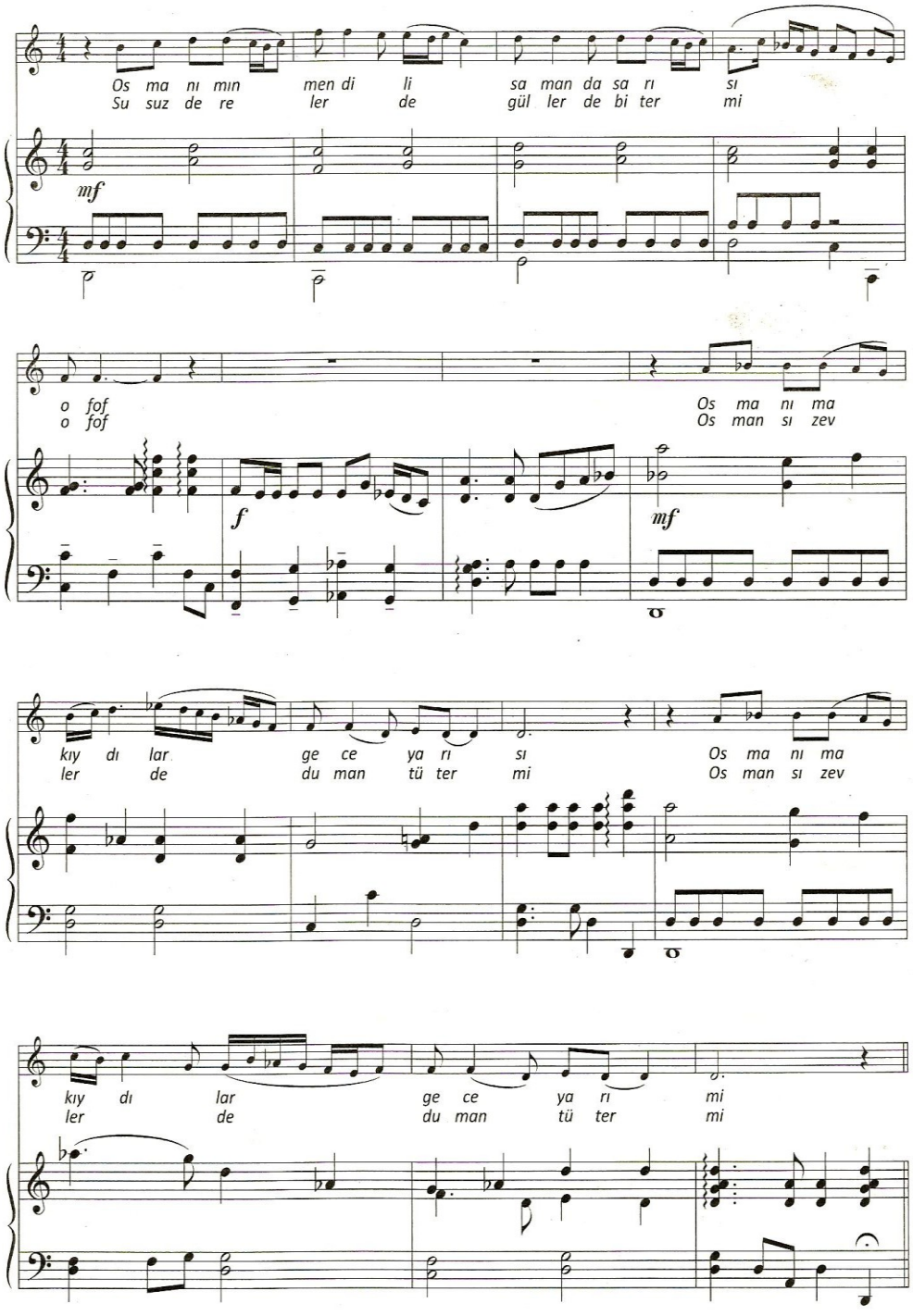
Os ma nı mın men di li sa man da sa rı sı
Su suz de re ler de gül ler de bi ter mi
mf
o fof Os ma nı ma
o fof Os man sı zev
f
mf
kıy dı lar ge ce ya rı sı Os ma nı ma
ler de du man tü ter mi Os man sı zev
kıy dı lar ge ce ya rı mi
ler de du man tü ter mi

Beyaz Giyme

Bolu Türküsü
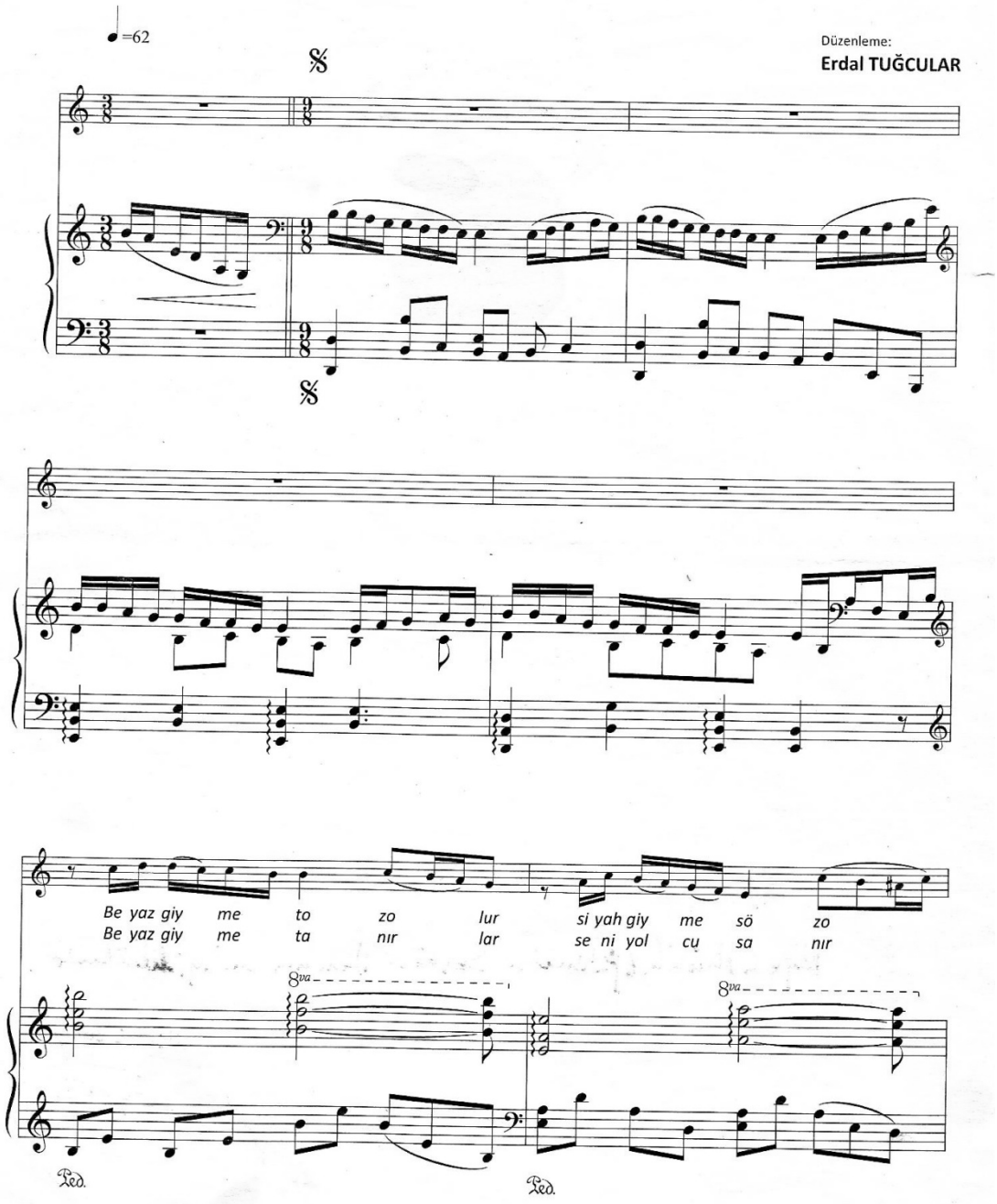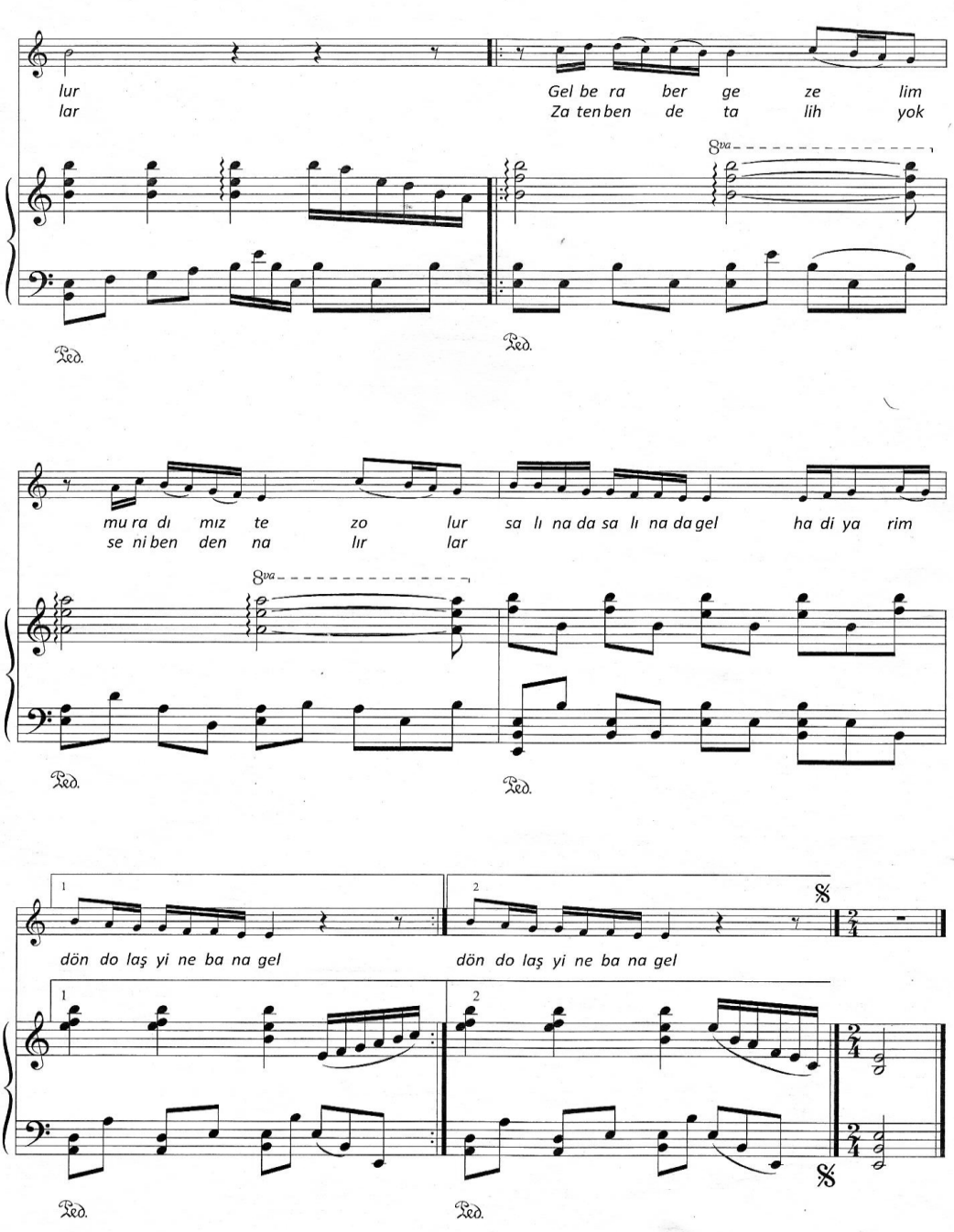
lur
lar
Gel be ra ber ge ze lim
Za ten ben de ta lih yok
8va
Ped.
mu ra dı mız te zo lur sa lı na da sa lı na da gel ha di ya rim
se ni ben den na lır lar
8va
Ped.
1
2
dön do laş yi ne ba na gel
dön do laş yi ne ba na gel
1
2
Ped.

Çökertme

Muğla Türküsü

Allegro

Arr. Erdal TUĞCULAR
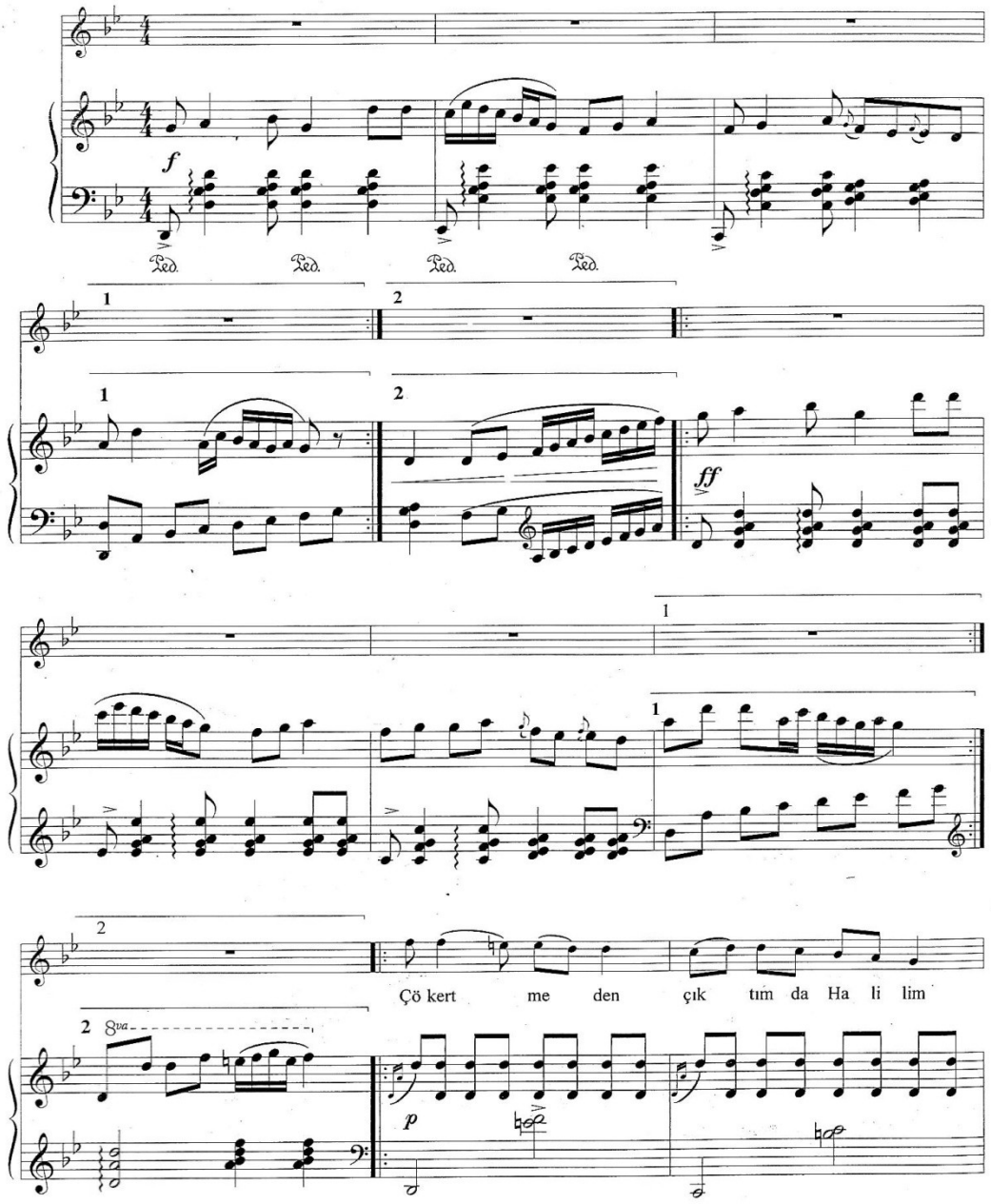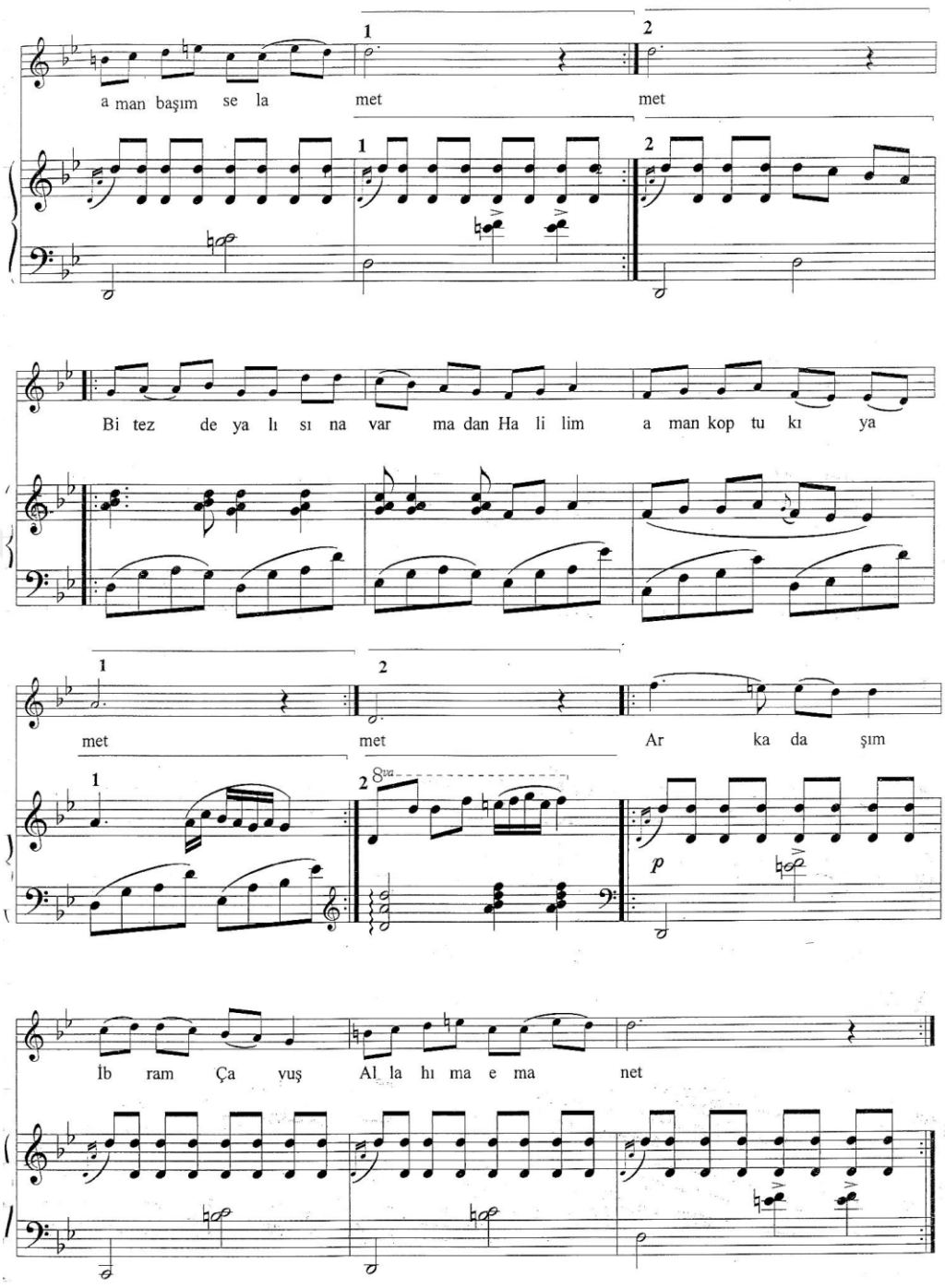
a man başım se la
met
met
Bi tez de ya lı sı na var ma dan Ha li lim a man kop tu kı ya
met
met
Ar ka da şım
8va
p
İb ram Ça vuş Al la hı ma e ma net
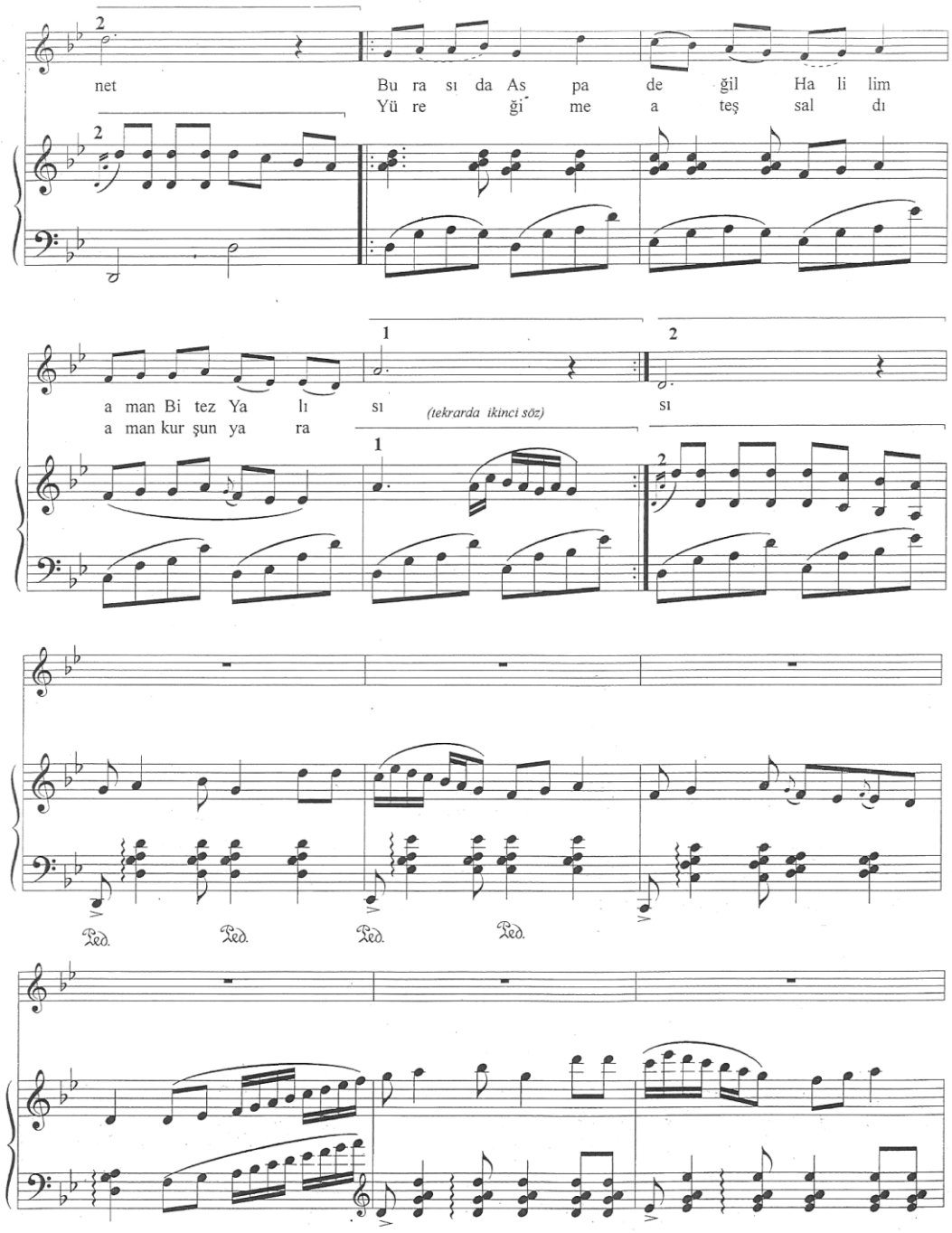
net
Bu ra sı da As pa de ğil Ha li lim
Yü re ği me a teş sal dı
a man Bi tez Ya lı sı
a man kur şun ya ra sı
(tekrarda ikinci söz)
Ped. Ped. Ped. Ped.
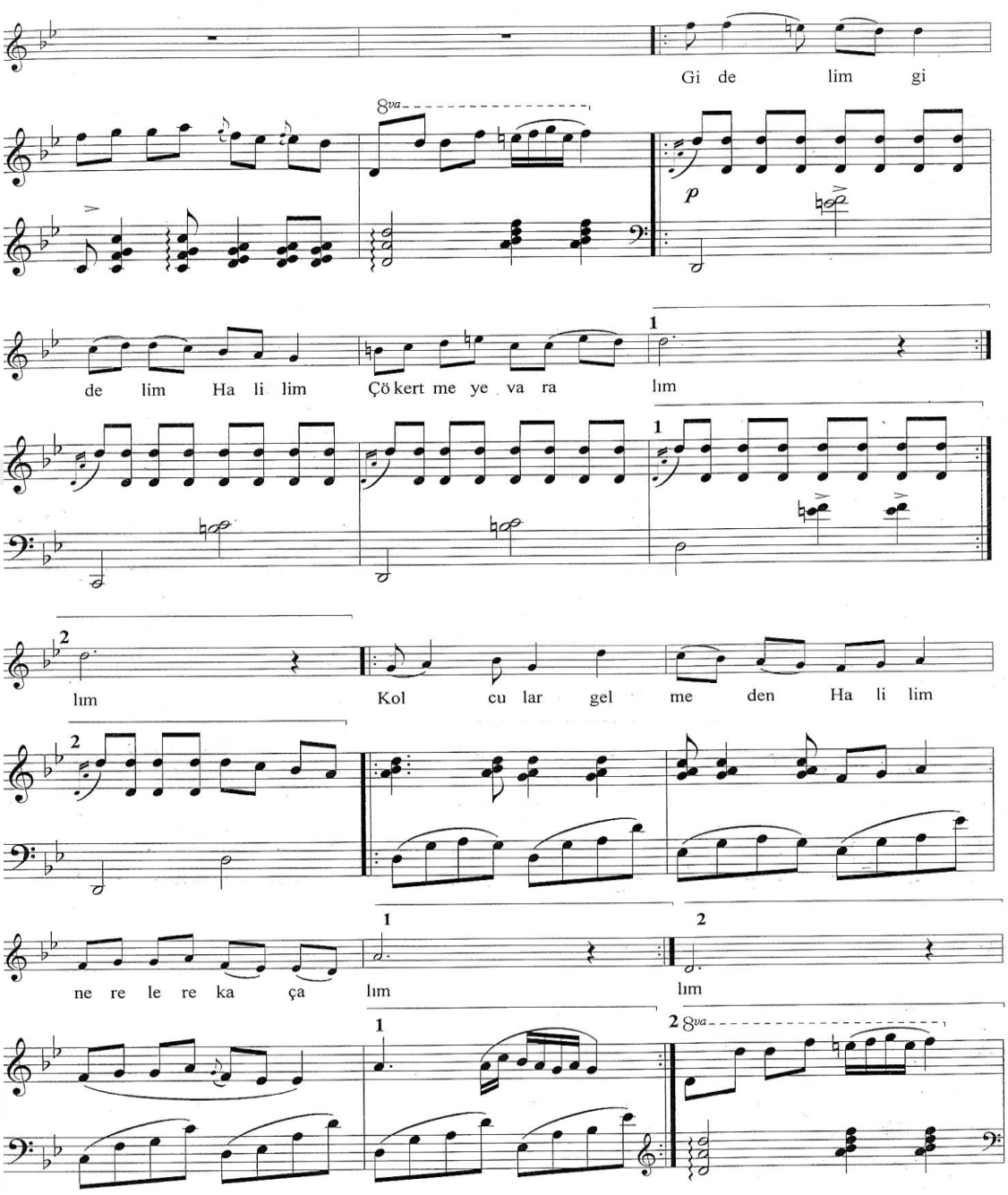
Gi de lim gi
8va
p
de lim Ha li lim Çö kert me ye va ra
1
lım
1
2
lım
Kol cu lar gel me den Ha li lim
2
1
2
ne re le re ka ça
lım
lım
1
2
8va
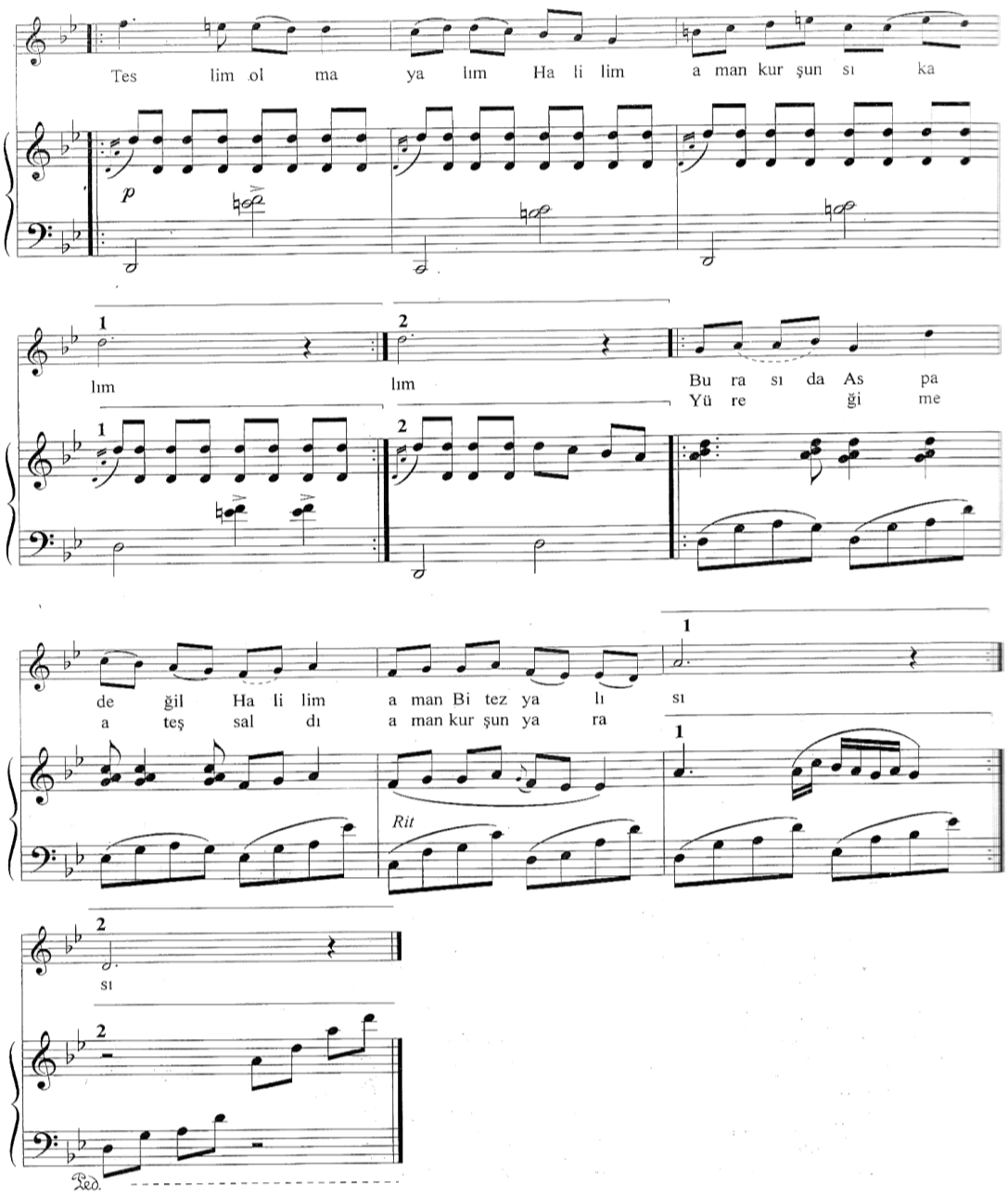
Tes lim ol ma ya lım Ha li lim a man kur şun sı ka
p
1
lım
2
lım
Bu ra sı da As pa
Yü re ğı me
de ğil Ha li lim a man Bi tez ya lı sı
a teş sal dı a man kur şun ya ra
Rit
sı
Ped.

Kahve Koydum Fincana

Giresun Türküsü

Adagio

Arr. Erdal TUĞCULAR
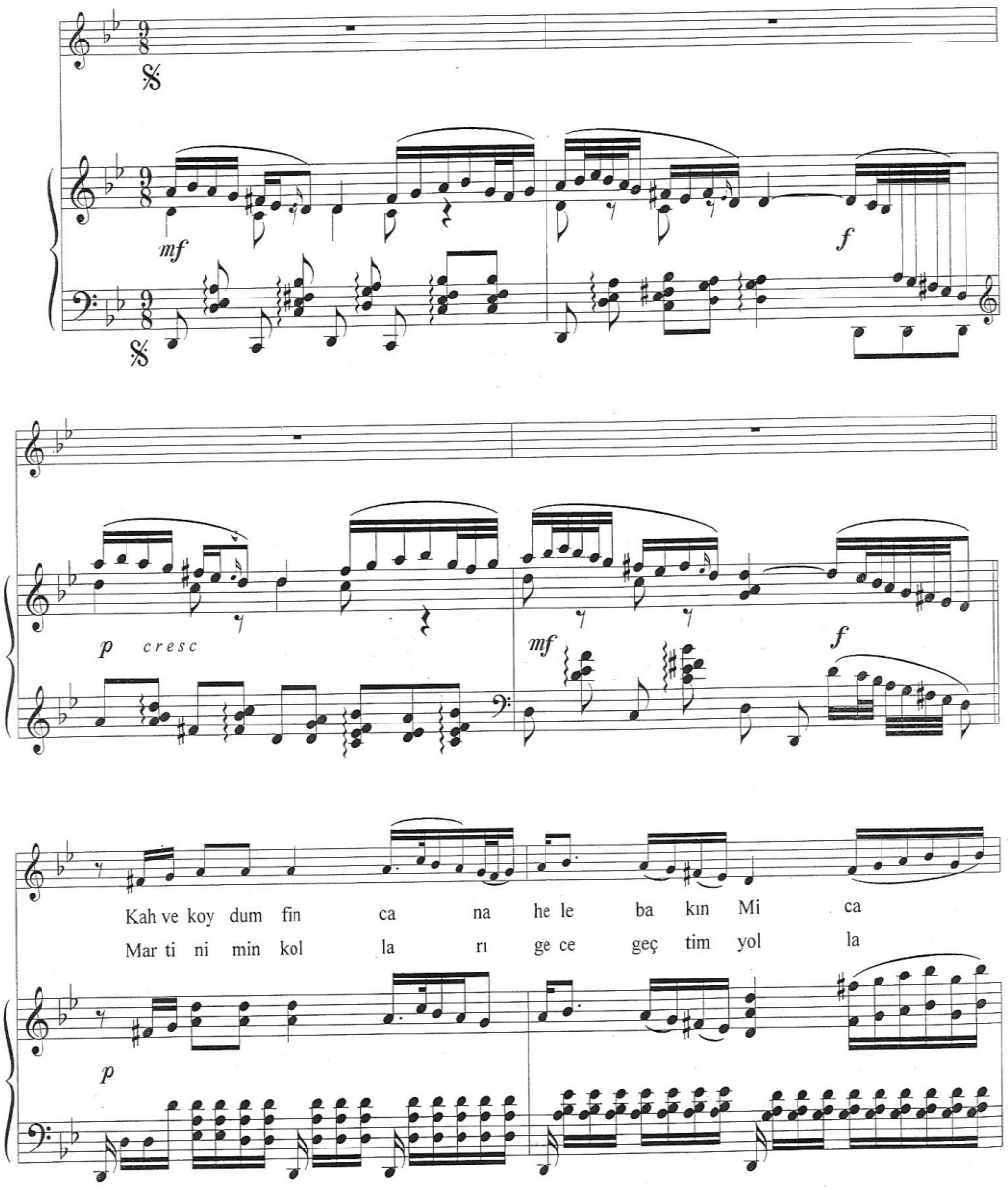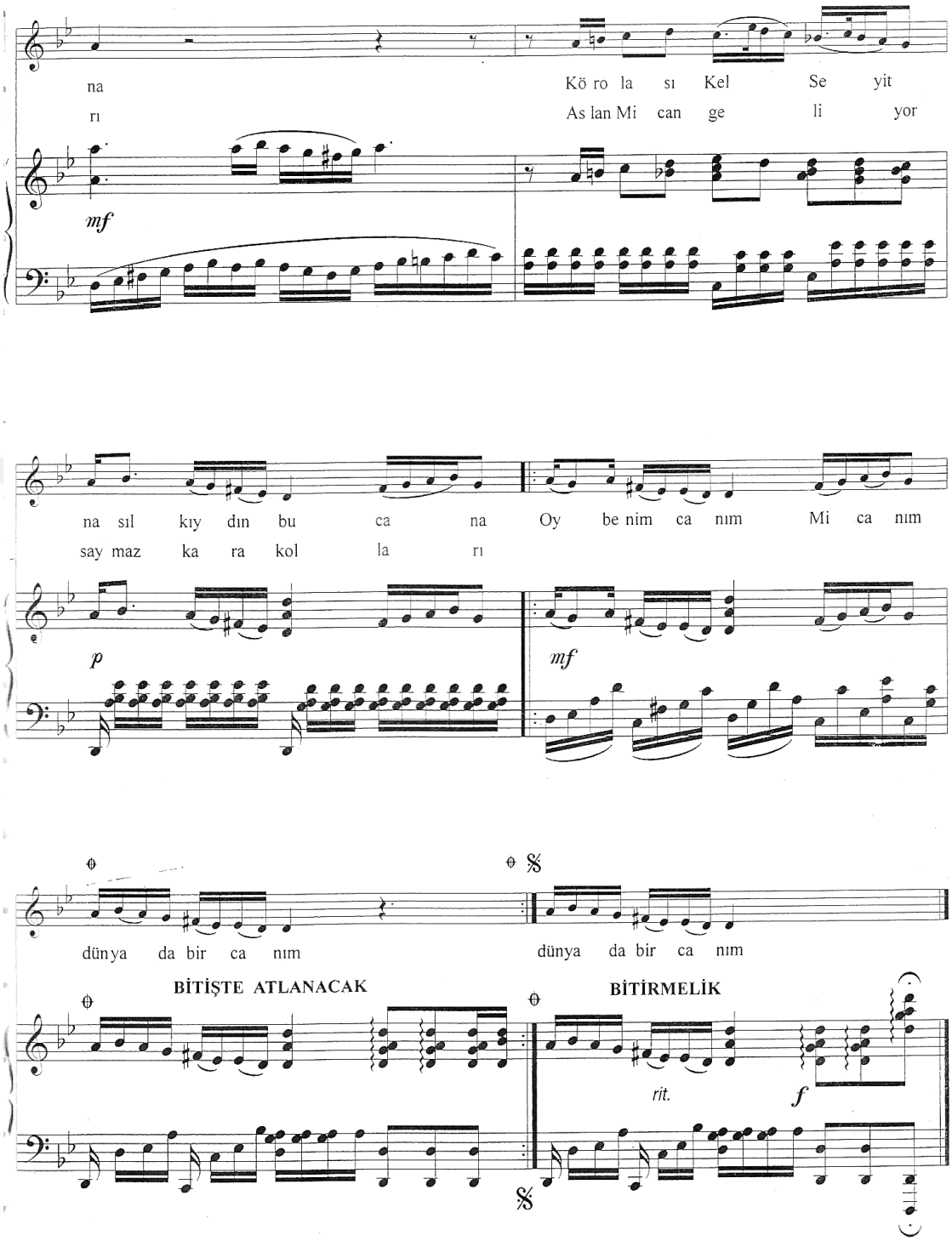
na
rı
Kö ro la sı Kel Se yit
As lan Mi can ge li yor
mf
na sıl kıy dın bu ca na Oy be nim ca nım Mi ca nım
say maz ka ra kol la rı
p
mf
dünya da bir ca nım
dünya da bir ca nım
BİTİŞTE ATLANACAK
BİTİRMELİK
rit.
f

Deniz Üstü Köpürür

Muğla-Ula Türküsü
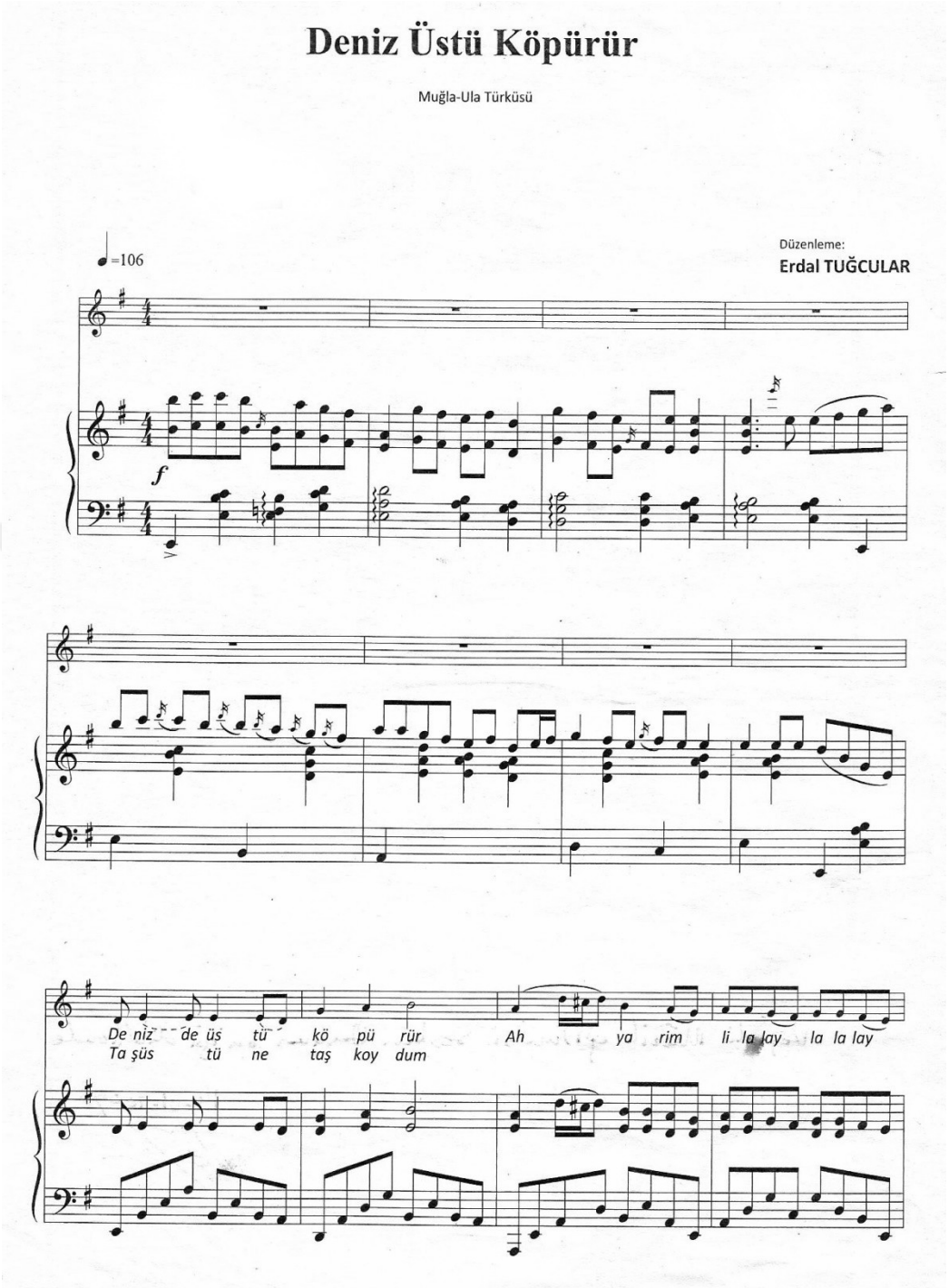
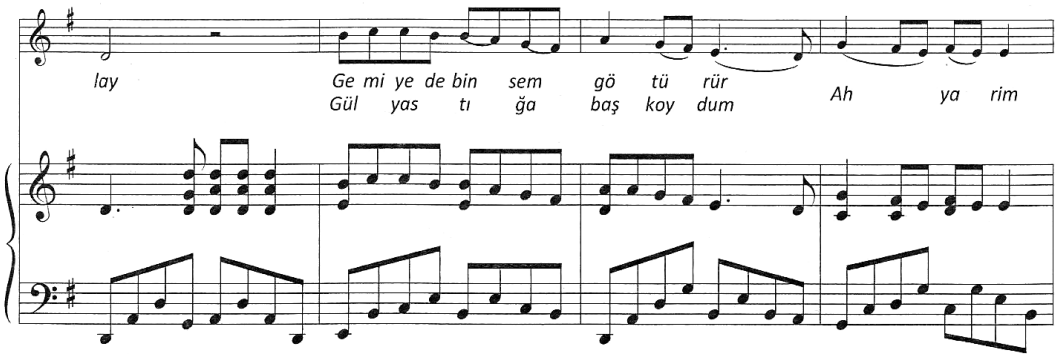
lay
Ge mi ye de bin sem gö tü rür
Gül yas tı ğa baş koy dum
Ah ya rim

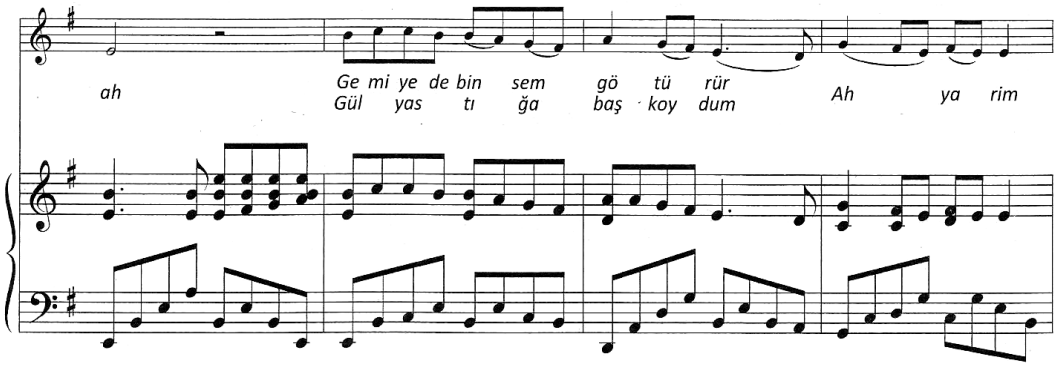
ah
Ge mi ye de bin sem gö tü rür
Gül yas tı ğa baş koy dum
Ah ya rim

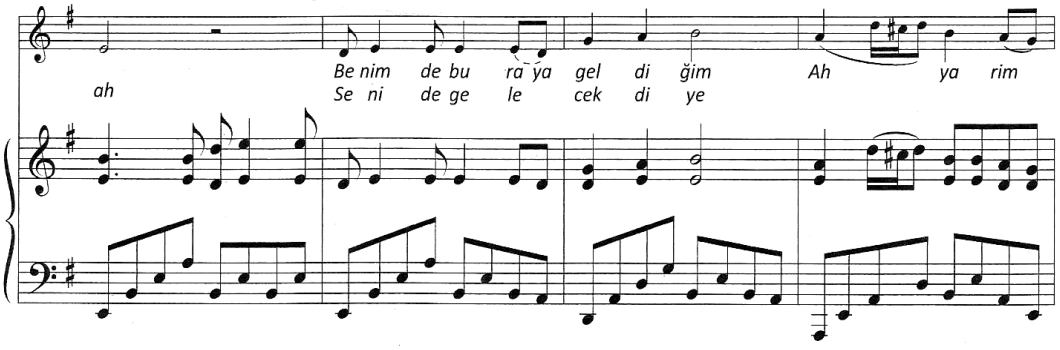
ah
Be nim de bu ra ya gel di ğim
Se ni de ge le cek di ye
Ah ya rim
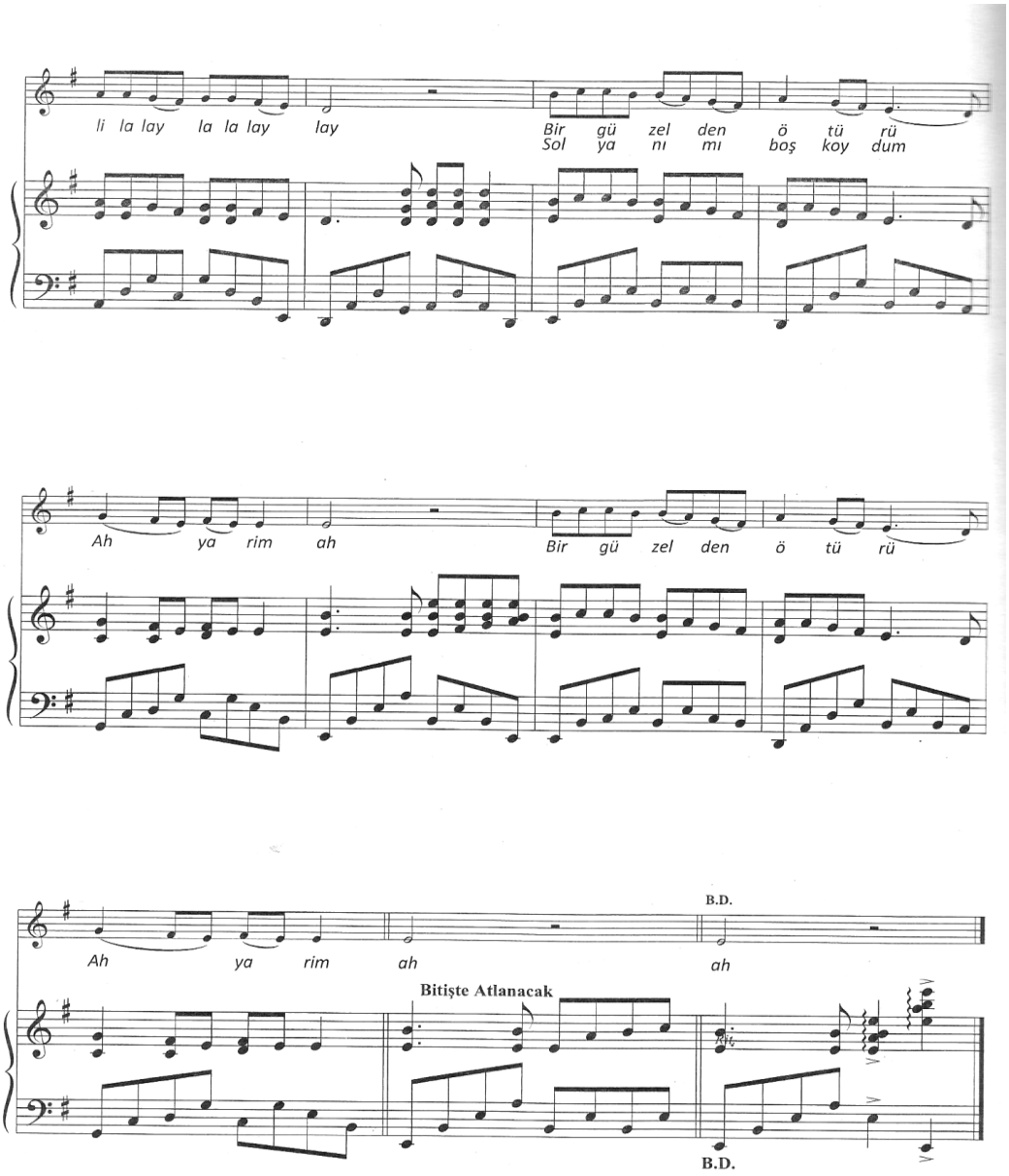
li la lay la la lay lay
Bir gü zel den ö tü rü
Sol ya nı mı boş koy dum
Ah ya rim ah
Bir gü zel den ö tü rü
Ah ya rim ah
B.D.
ah
Bitişte Atlanacak
B.D.

Karahisar Kalesi

Afyonkarahisar Türküsü

Moderato

Arr. Erdal TUĞCULAR
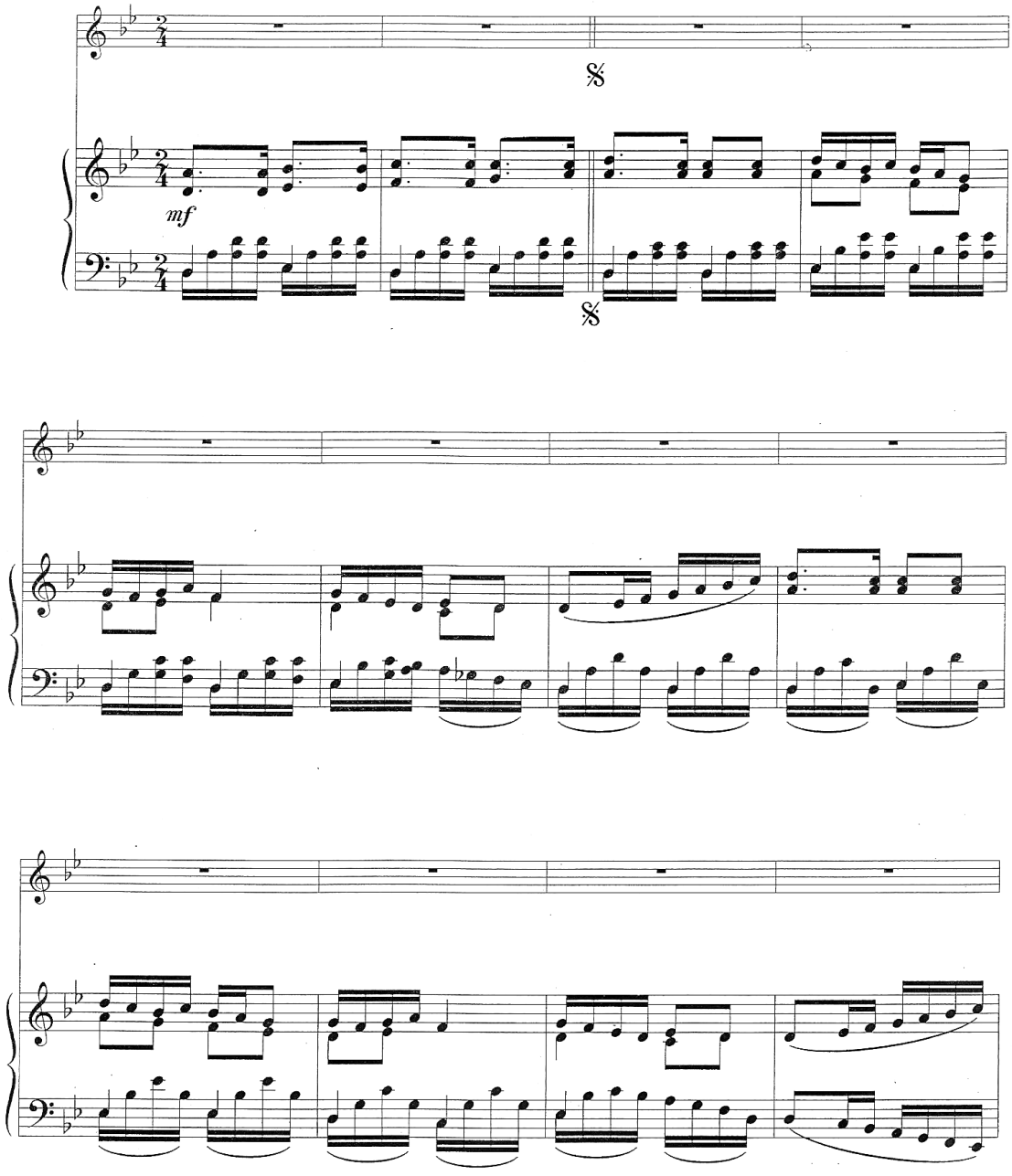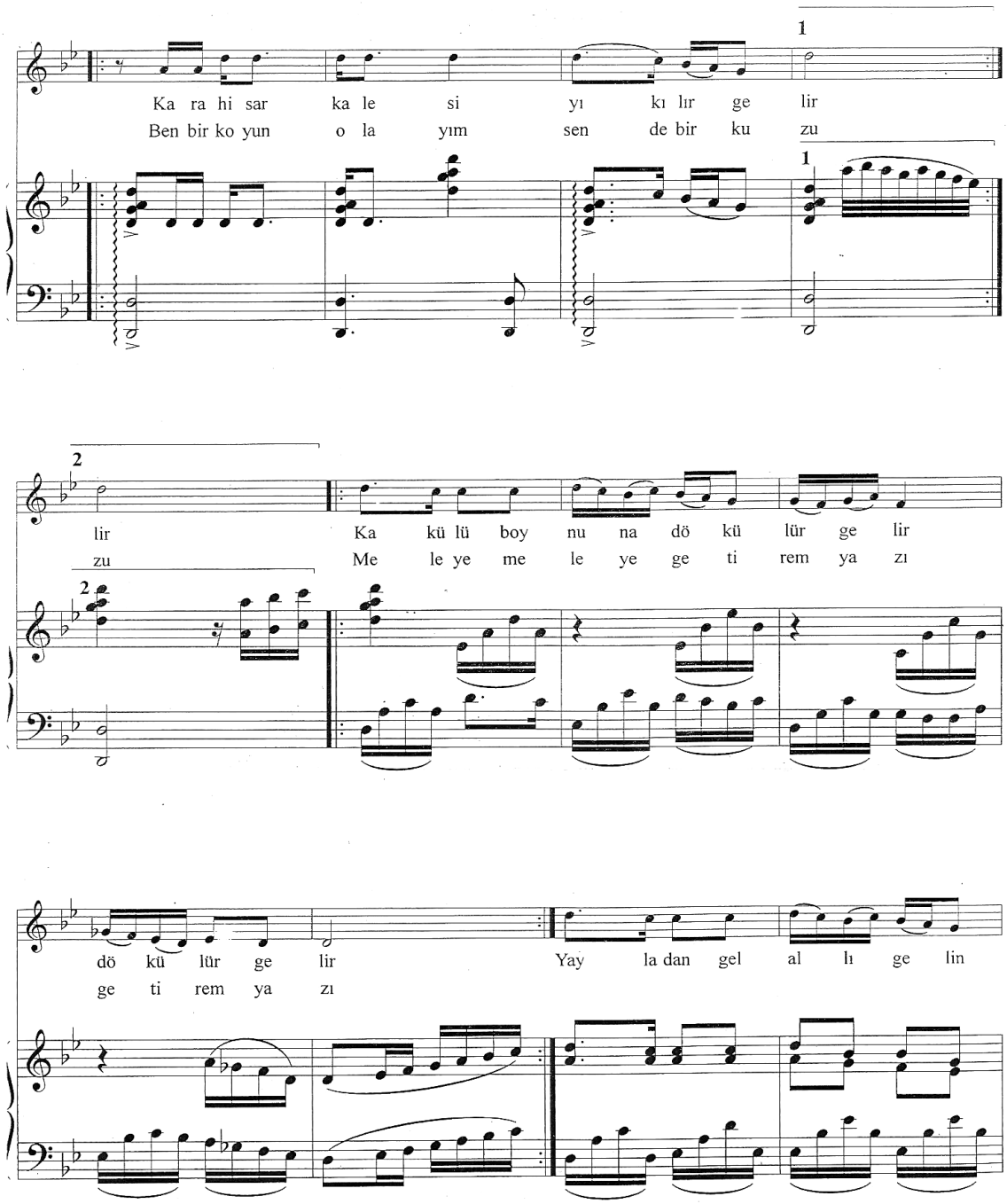
1
Ka ra hi sar ka le si yı kı lır ge lir
Ben bir ko yun o la yım sen de bir ku zu
1
2
lir Ka kü lü boy nu na dö kü lür ge lir
zu Me le ye me le ye ge ti rem ya zı
2
dö kü lür ge lir Yay la dan gel al lı ge lin
ge ti rem ya zı
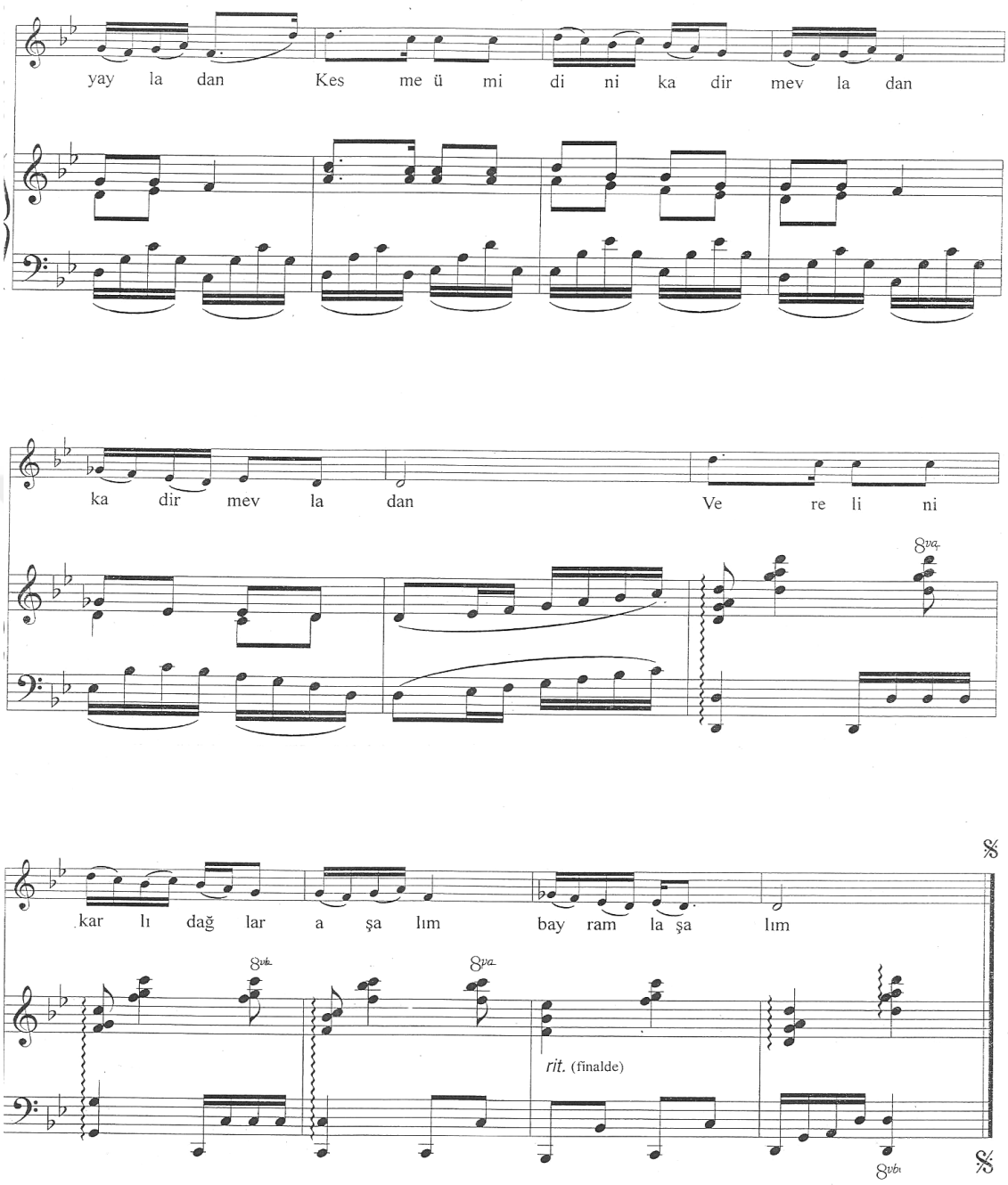
yay la dan Kes me ü mi di ni ka dir mev la dan
ka dir mev la dan Ve re li ni
8va
kar lı dağ lar a şa lım bay ram la şa lım
8va
8va
rit. (finalde)
8vb
𝄋
𝄋

ÇATAL ÇAMA KURŞUN ATTIM

(Öşürcü Türküsü)

Arr.:Kadir KARKIN
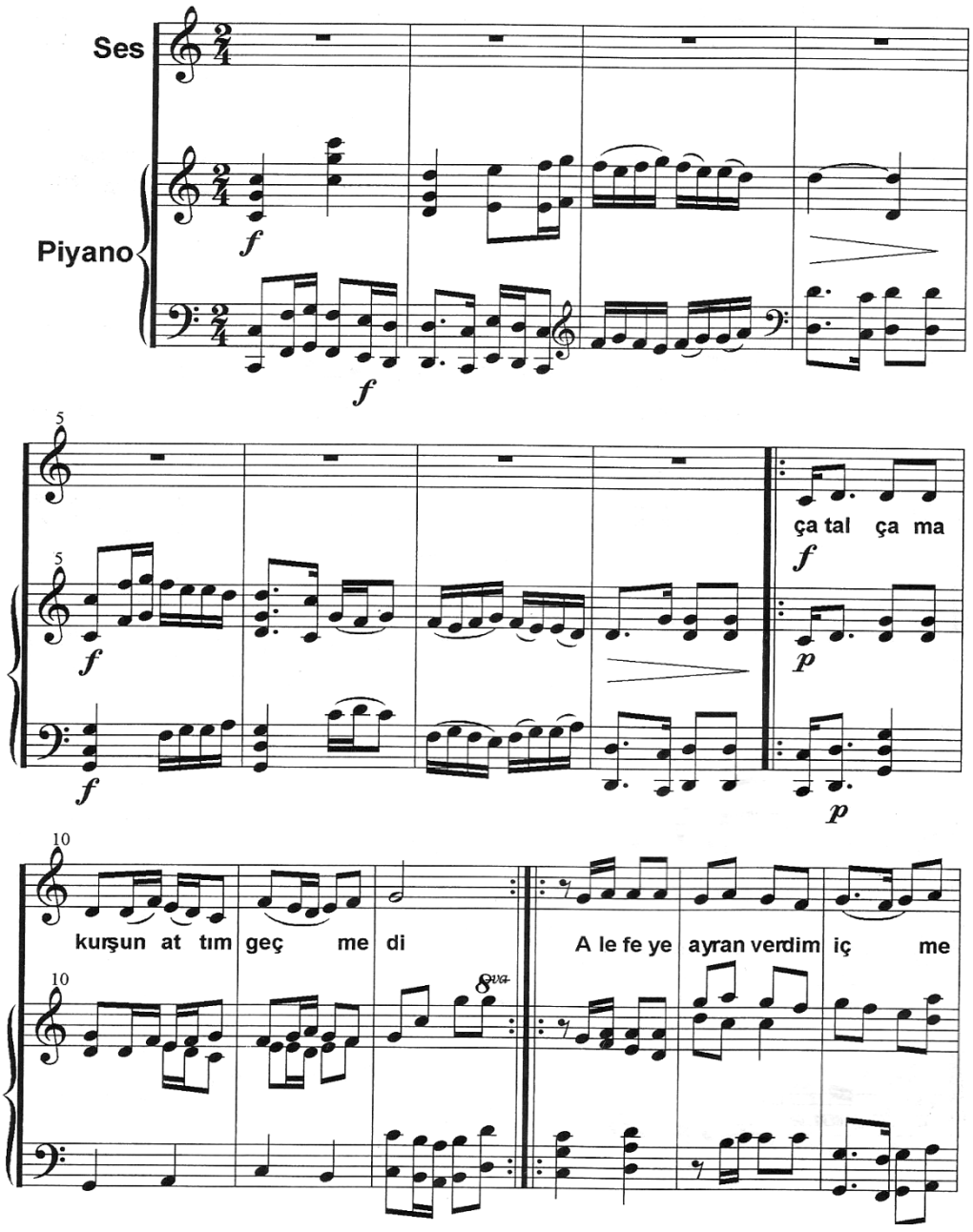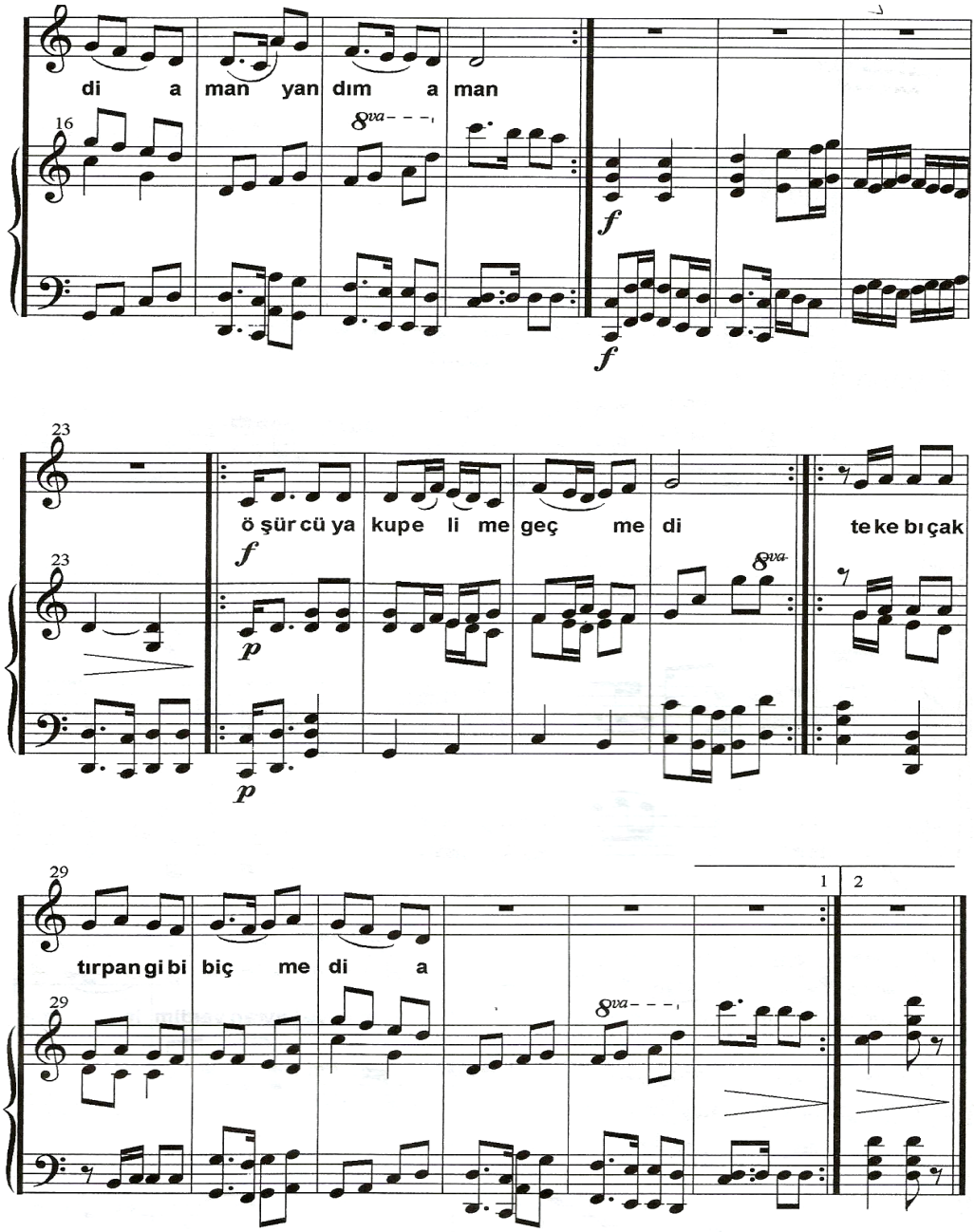
di a man yan dım a man
16
8va
f
f
23
ö şür cü ya kupe li me geç me di te ke bı çak
23
f
p
p
8va
29
tırpan gi bi biç me di a
29
1
2
8va

BERİ BAK

Halk türküsü

Moderato

Arr.:Kadir KARKIN
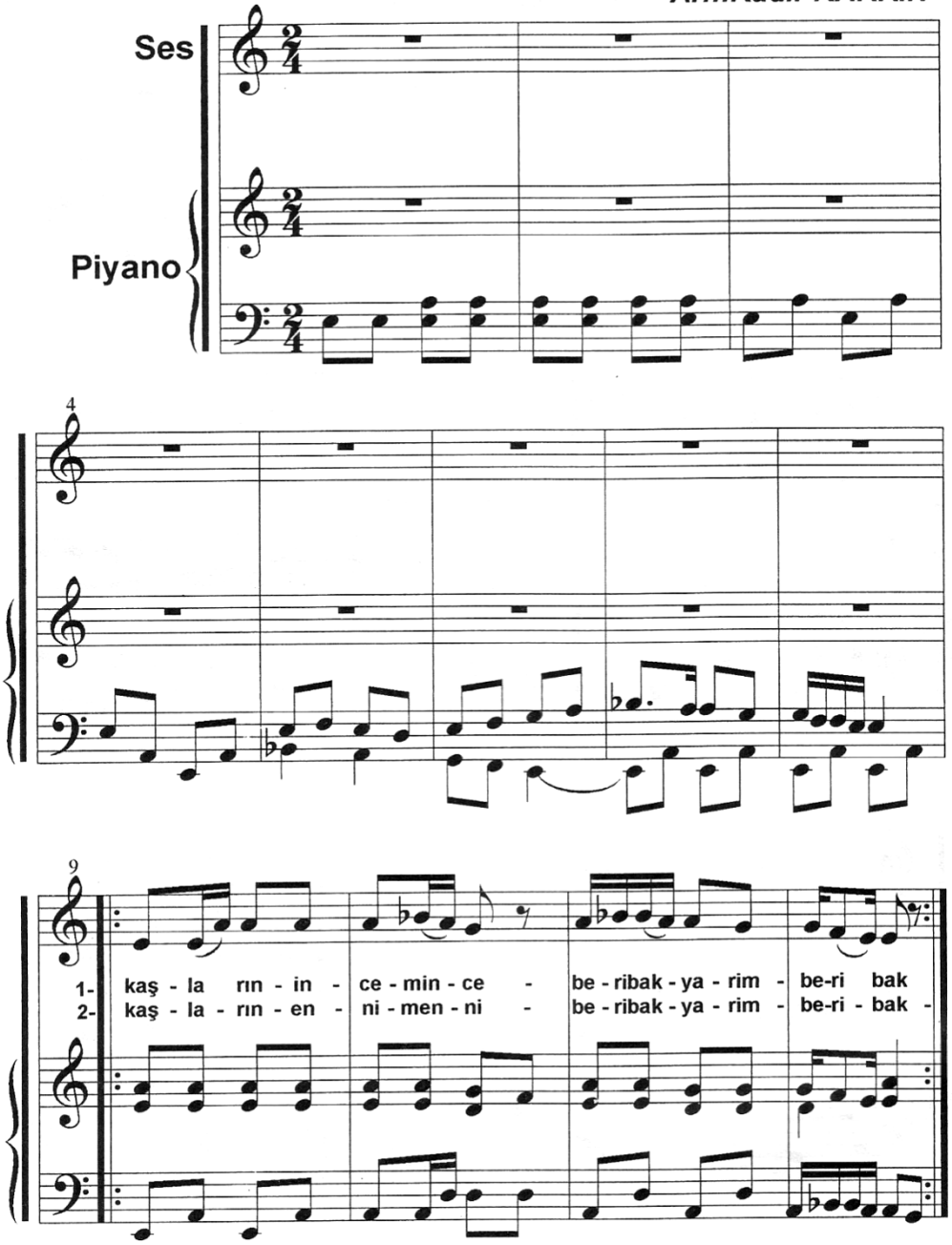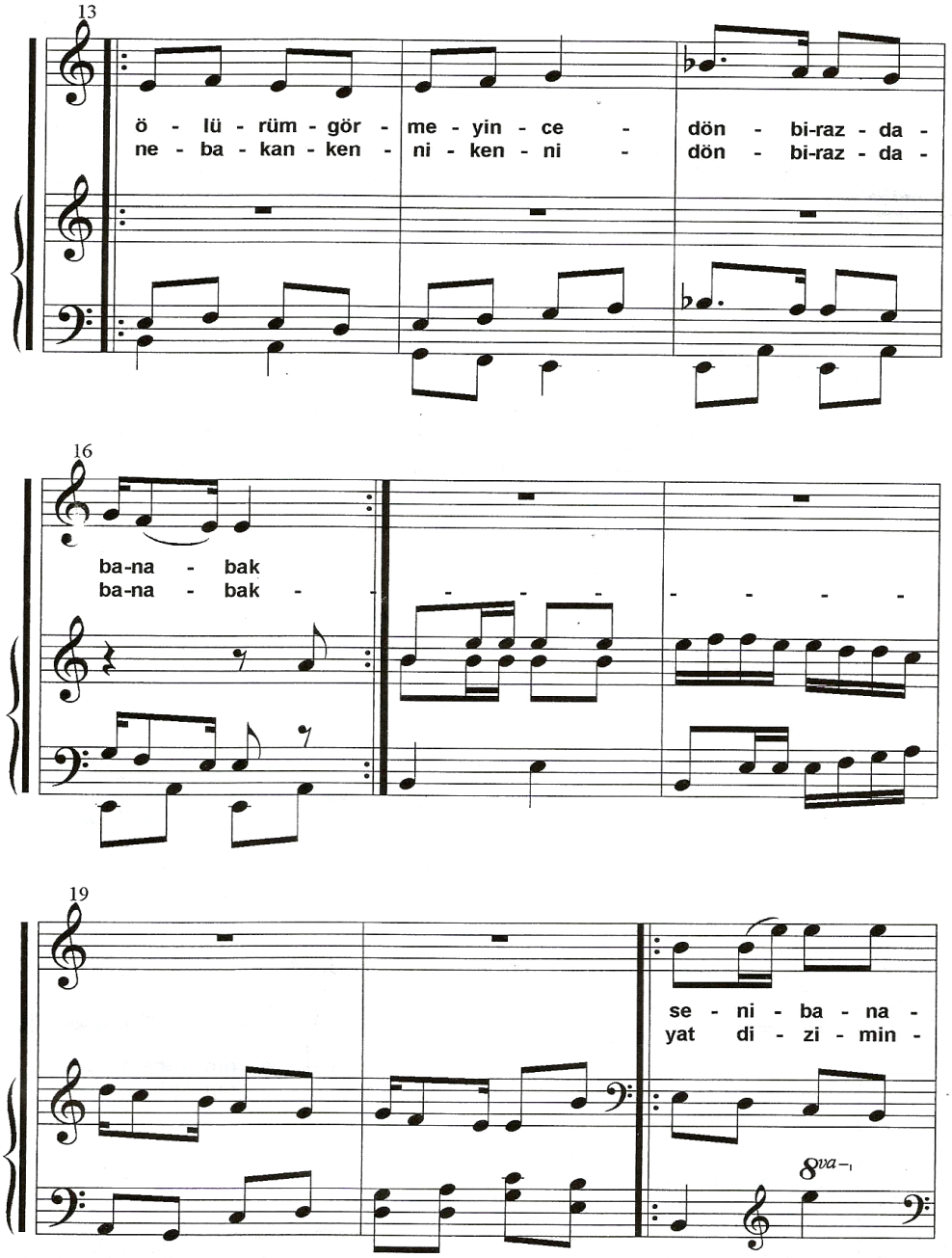
13
ö - lü - rüm - gör - me - yin - ce - dön - bi-raz - da -
ne - ba - kan - ken - ni - ken - ni - dön - bi-raz - da -
16
ba-na - bak
ba-na - bak -
19
se - ni - ba - na -
yat di - zi - min -
8va

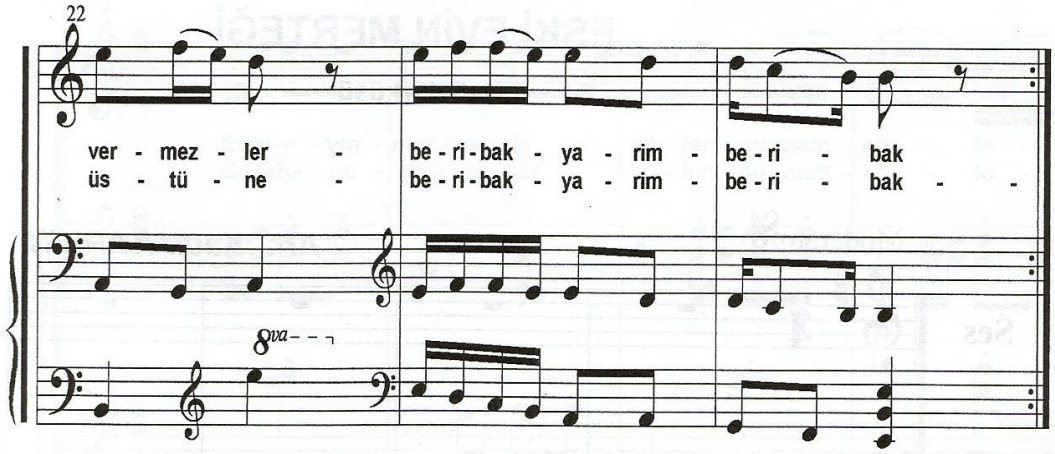
22
ver - mez - ler - be - ri - bak - ya - rim - be - ri - bak
üs - tü - ne - be - ri - bak - ya - rim - be - ri - bak -
8va
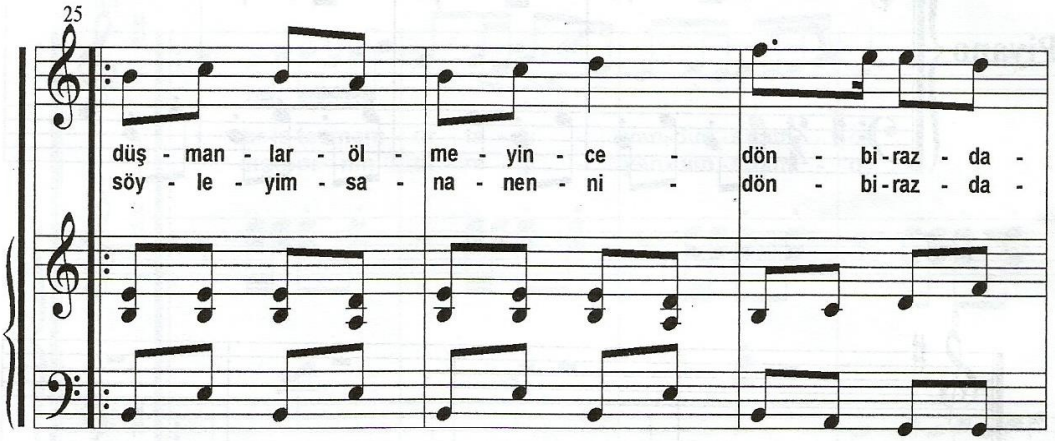
25
düş - man - lar - öl - me - yin - ce - dön - bi - raz - da -
söy - le - yim - sa - na - nen - ni - dön - bi - raz - da -

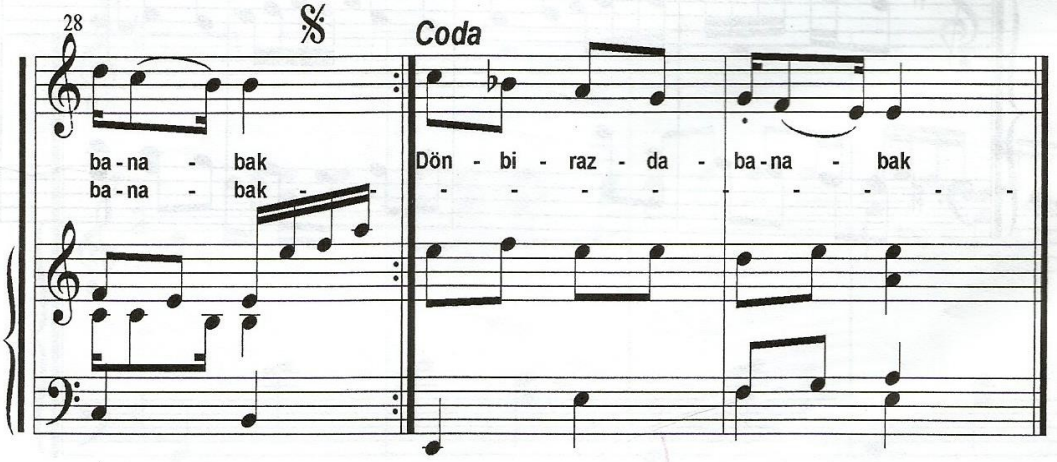
28
𝄋
Coda
ba - na - bak
ba - na - bak -
Dön - bi - raz - da - ba - na - bak

MENEVŞE

SÖZ
KARACAOĞLAN'DAN

MÜZİK
NEVİT KODALLI
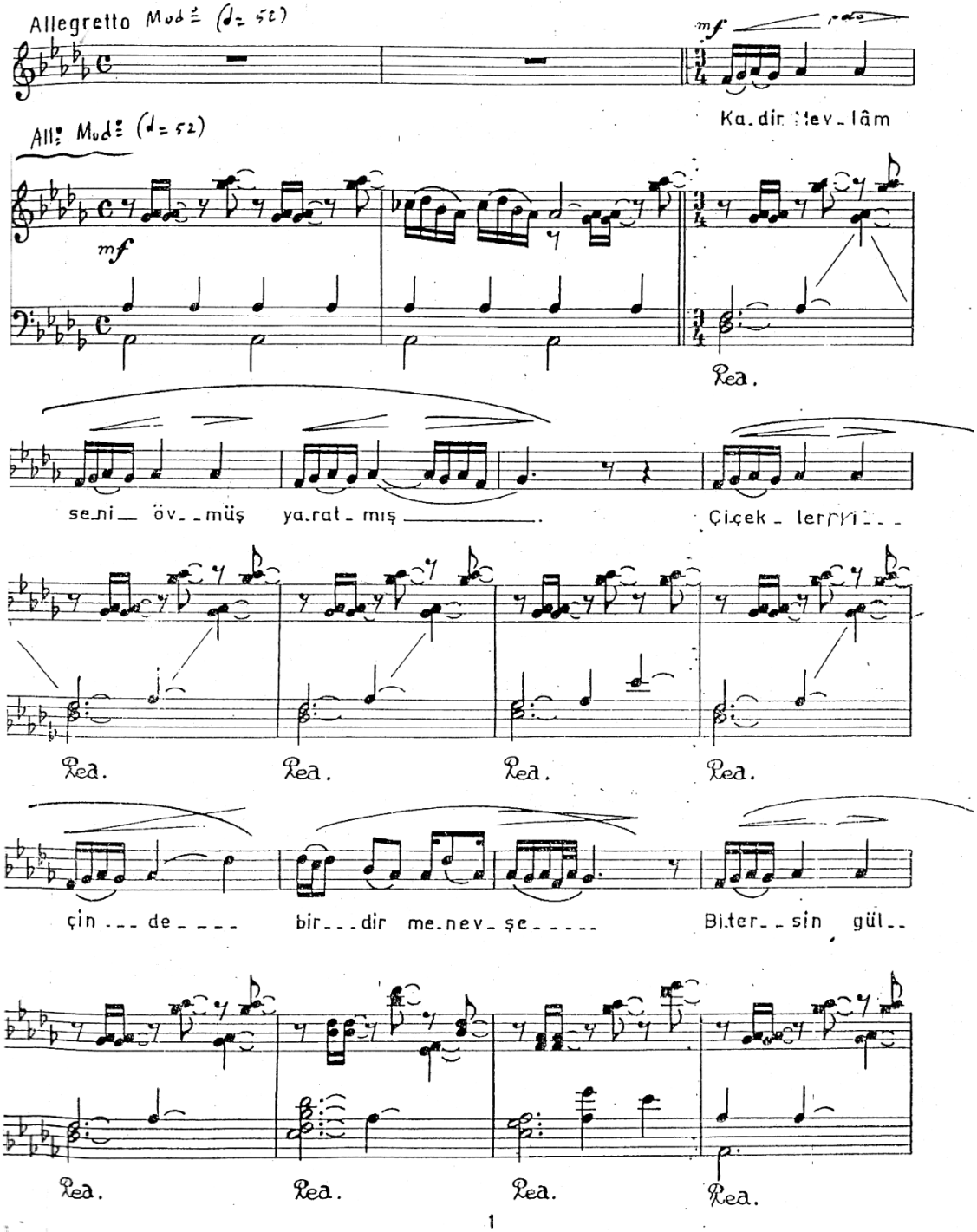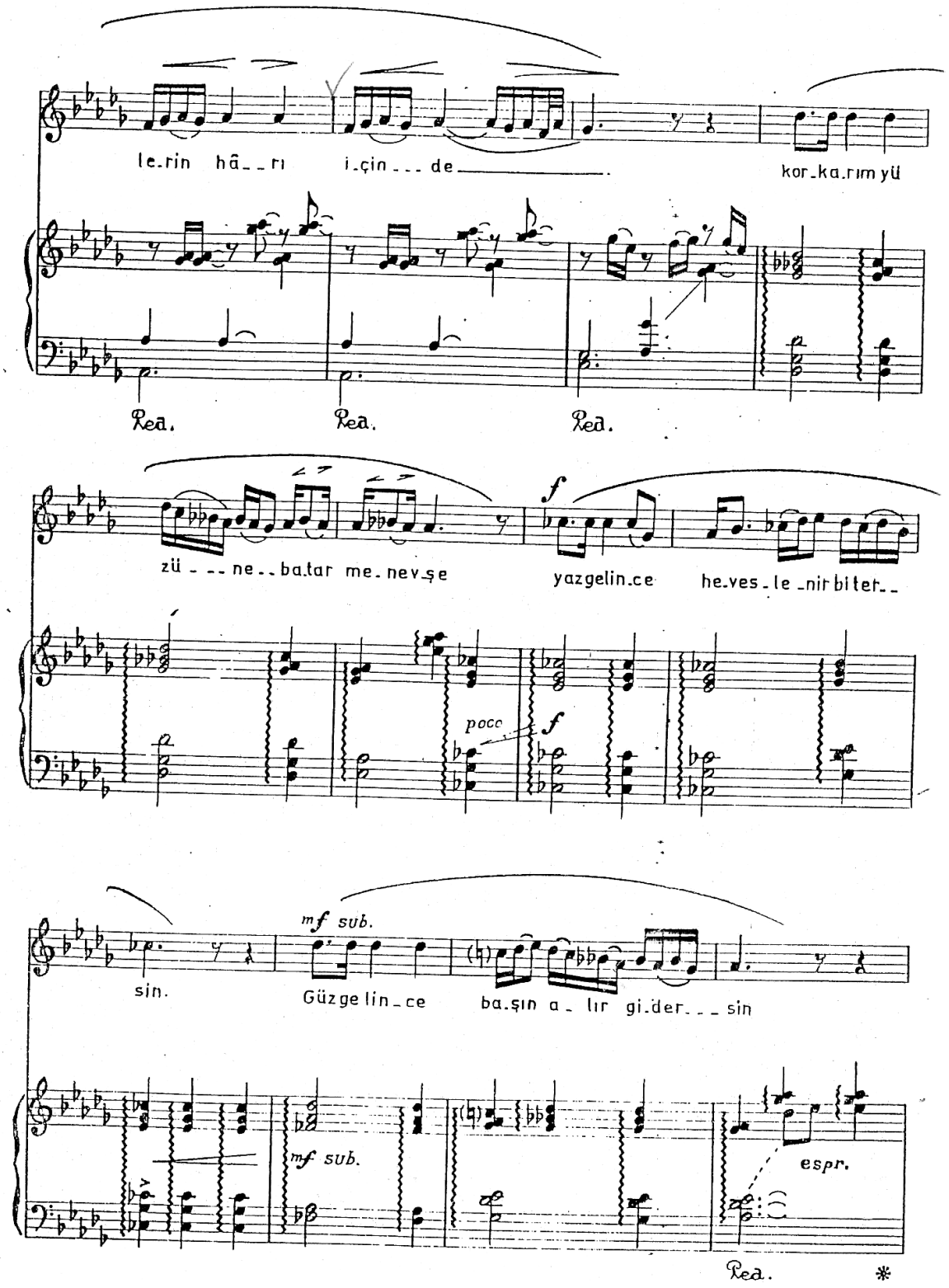
le.rin hâ_rı i_çin_de
kor_ka.rım yü
Ped. Ped. Ped.
zü_ne_ba.tar me.nev_şe
yazgelin.ce
he.ves_le_nir biter_
poco
f
sin.
mf sub.
Güzge lin_ce
ba.şın a_lır gi.der_sin
mf sub.
espr.
Ped.
*
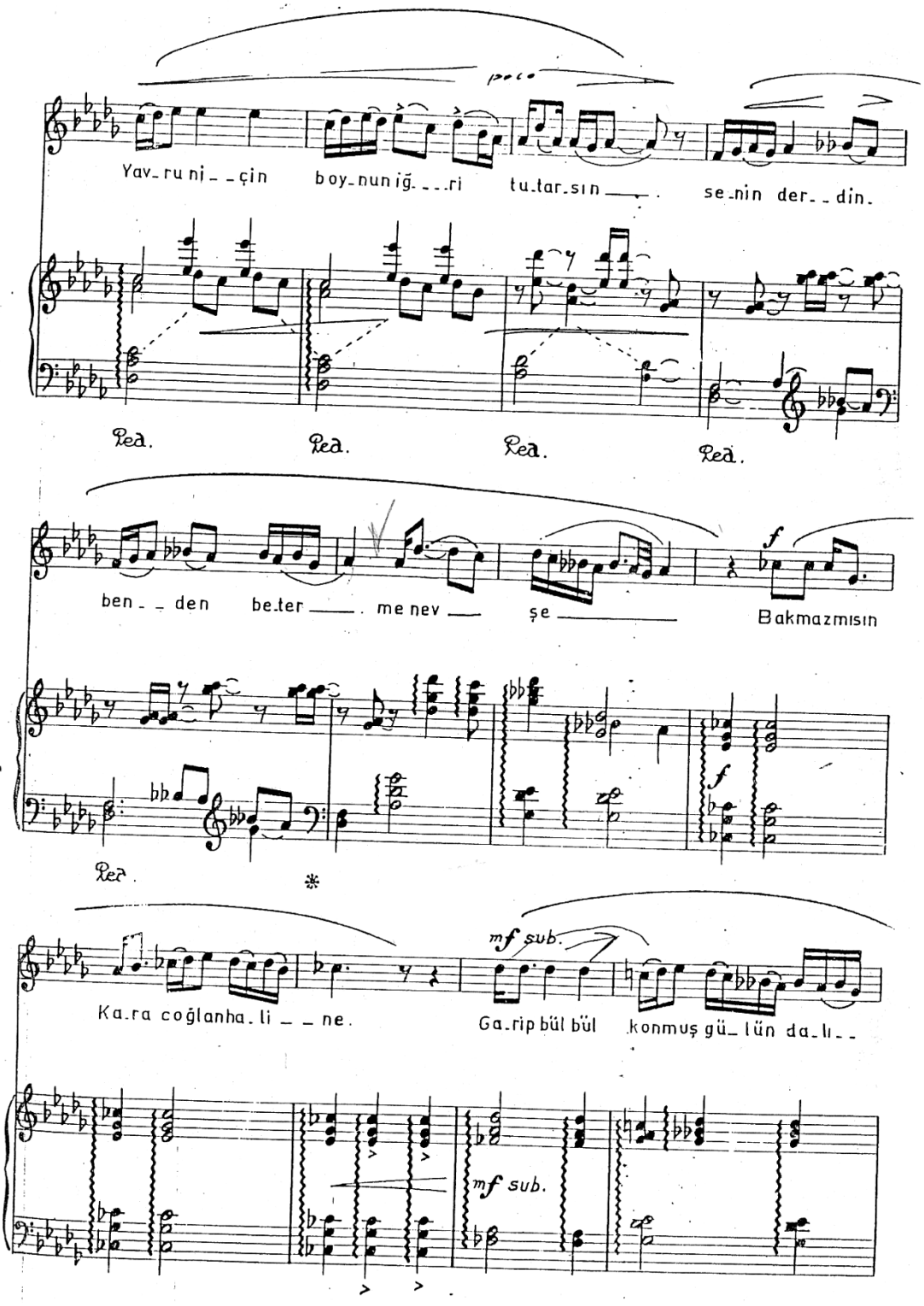
poco
Yav-ru ni--çin boy-nunığ---ri tu-tar-sın ---. se-nin der--din.
Ped. Ped. Ped. Ped.
ben--den be-ter---. me nev--- şe---
f
Bakmazmısın
f
Ped.
*
mf sub.
Ka-ra coğlanha-li--ne.
Ga-rip bül bül konmuş gü-lün da-lı--
mf sub.
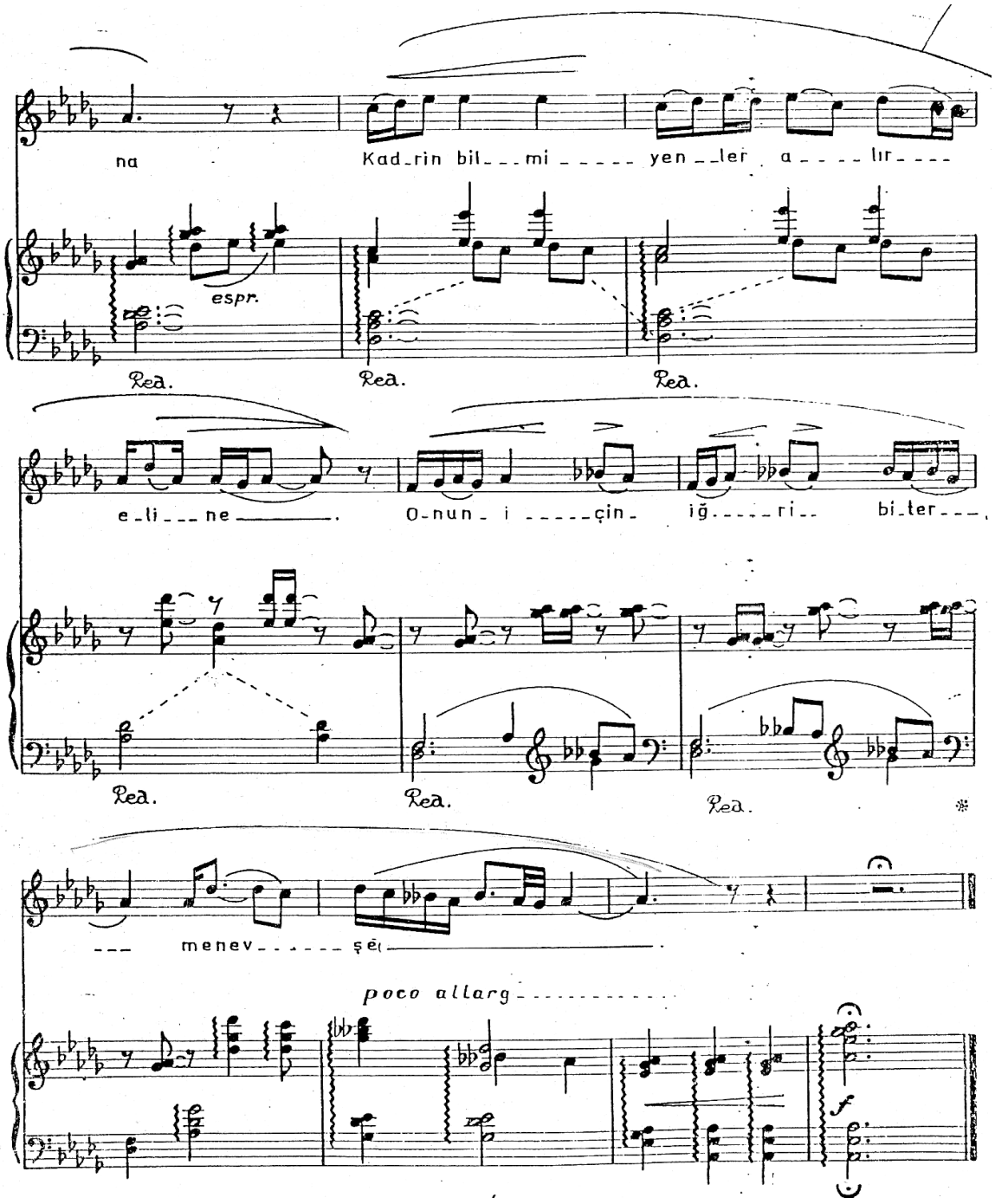
na
Kad_rin bil___mi _____ yen__ler a_____lır____
espr.
Ped.
Ped.
Ped.
e_li___ne _____.
O-nun_ i _____çin_ iğ.____ri__ bi_ter___
Ped.
Ped.
Ped.
___ menev_____şé(
poco allarg_____
f

MARŞLAR

İSTİKLAL MARŞI

Söz: Mehmet Akif Ersoy
Müzik:Zeki Üngör
Piyano Eşlik: E. Zuckmayer
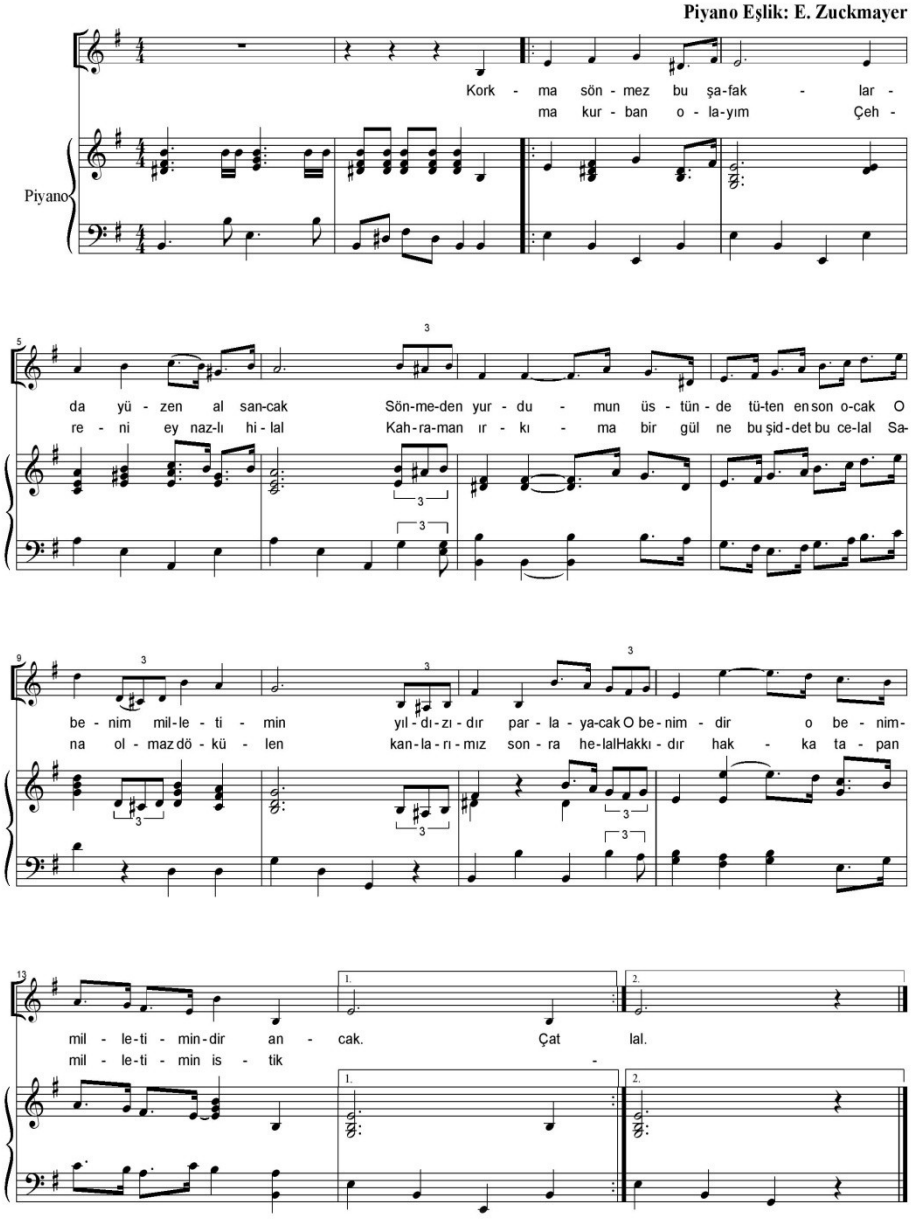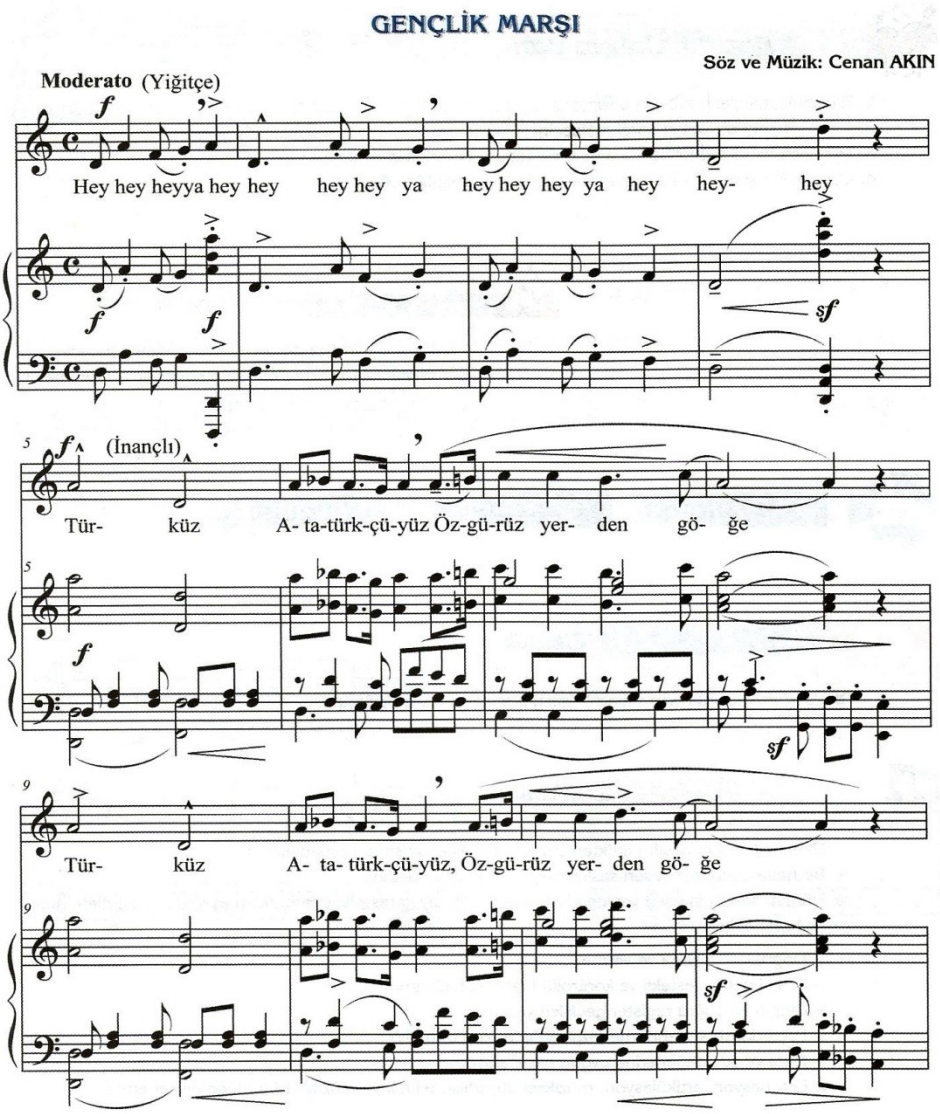
GENÇLİK MARŞI
Söz ve Müzik: Cenan AKIN
Moderato (Yiğitçe)
Hey hey heyya hey hey hey hey ya hey hey hey ya hey hey- hey
(İnançlı)
Tür- küz A- ta-türk-çü-yüz Öz-gü-rüz yer- den gö- ğe
Tür- küz A- ta- türk-çü-yüz, Öz-gü-rüz yer- den gö- ğe
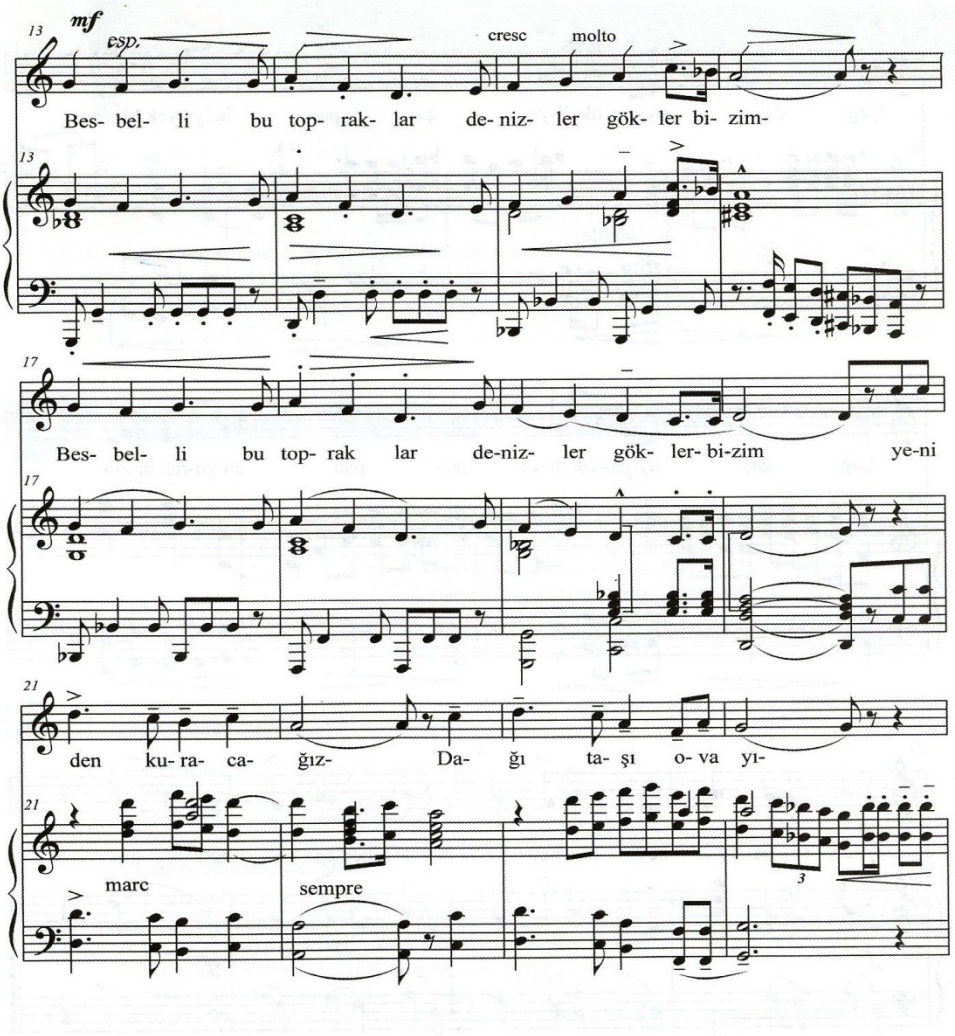
mf
esp.
cresc molto
Bes- bel- li bu top- rak- lar de- niz- ler gök- ler bi- zim-
Bes- bel- li bu top- rak lar de-niz- ler gök- ler- bi-zim ye-ni
den ku- ra- ca- ğız- Da- ğı ta- şı o- va yı-
marc
sempre
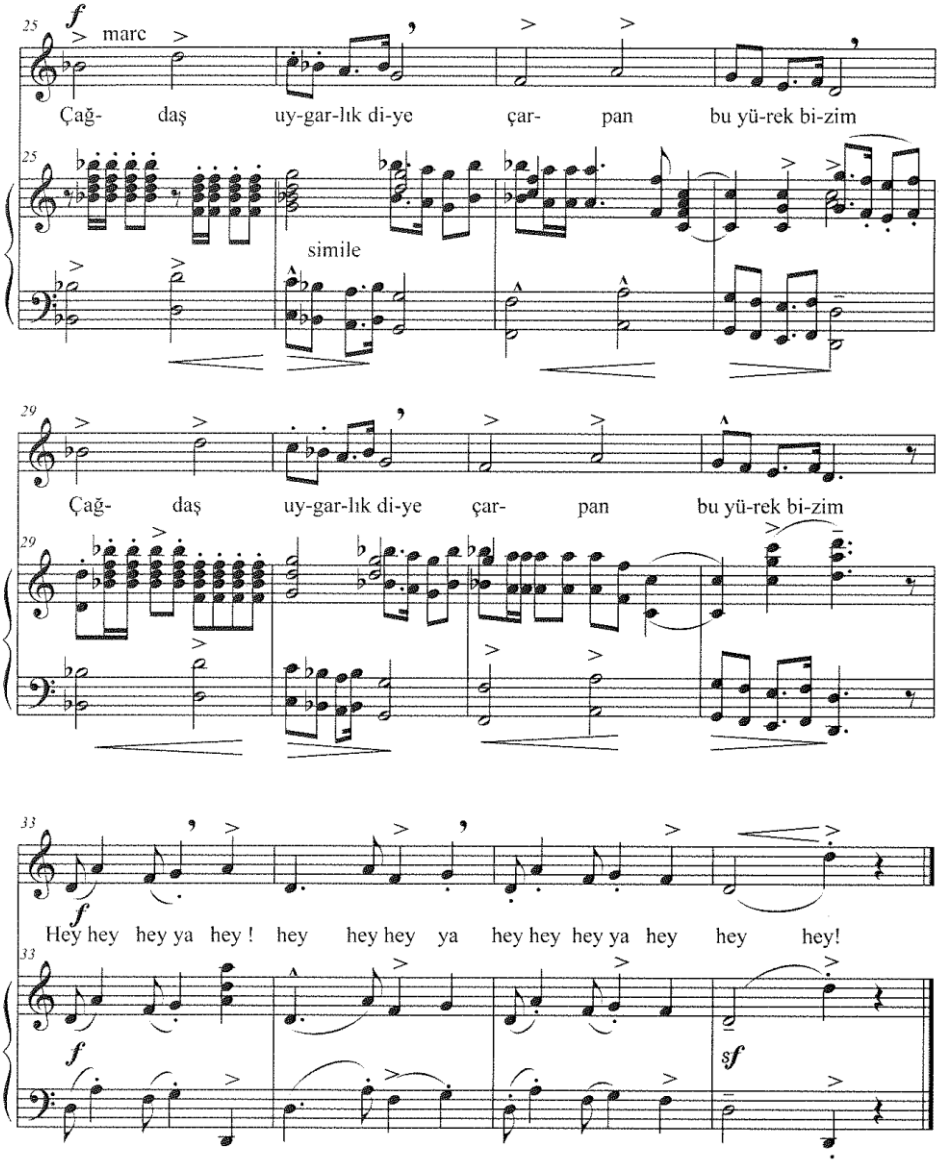
25
f
marc
Çağ- daş uy-gar-lık di-ye çar- pan bu yü-rek bi-zim
simile
29
Çağ- daş uy-gar-lık di-ye çar- pan bu yü-rek bi-zim
33
f
Hey hey hey ya hey ! hey hey hey ya hey hey hey ya hey hey hey!
sf

Onuncu Yıl Marşı

Beste : Cemal Reşit Rey

Güfte : Behçet Kemal Çağlar
Faruk Nafiz Çamlıbel

Marş temposu
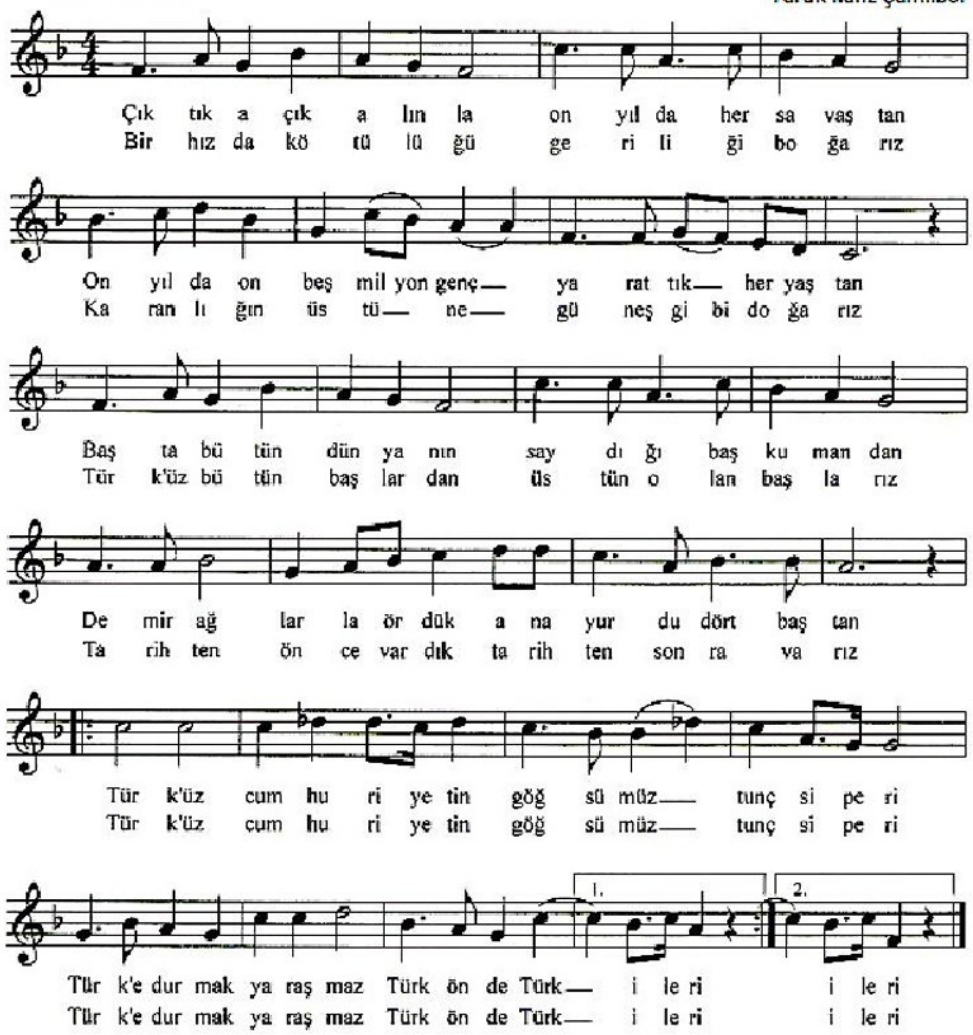
Çizerek kanımızla öz yurdun haritasını,
Dindirdik memleketin yıllar süren yasını.
Bütünledik her yönden istiklâl kavgasını,
Bütün dünya öğrendi Türklüğü saymasını.

Örnektir milletlere açtığımız yeni iz,
İmtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kütleyiz.
Uyduk görüşte bilgi, gidişte ülküye biz,
Tersine dönse dünya yolumuzdan dönmeyiz.

Türküz Cumhuriyetin göğsümüz tunç siperi,
Türke durmak yaraşmaz Türk önde Türk ileri.

Türküz Cumhuriyetin göğsümüz tunç siperi,
Türke durmak yaraşmaz Türk önde Türk ileri.

ATA'M

Söz ve Müzik: Ziya Aydıntan
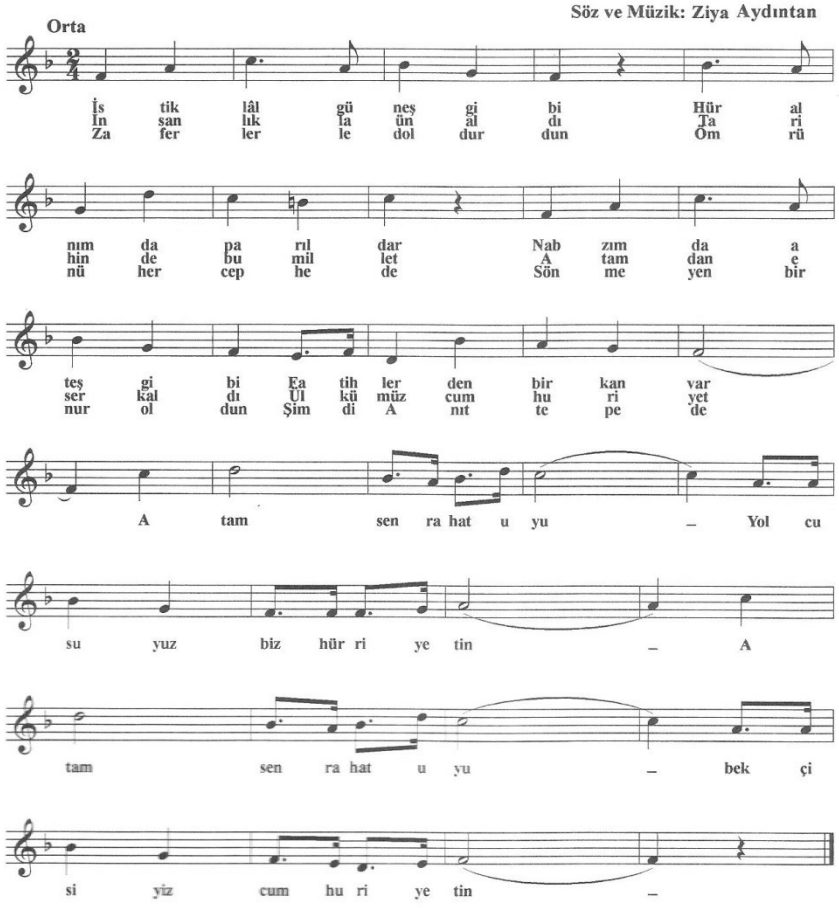
İZİNDEYİZ
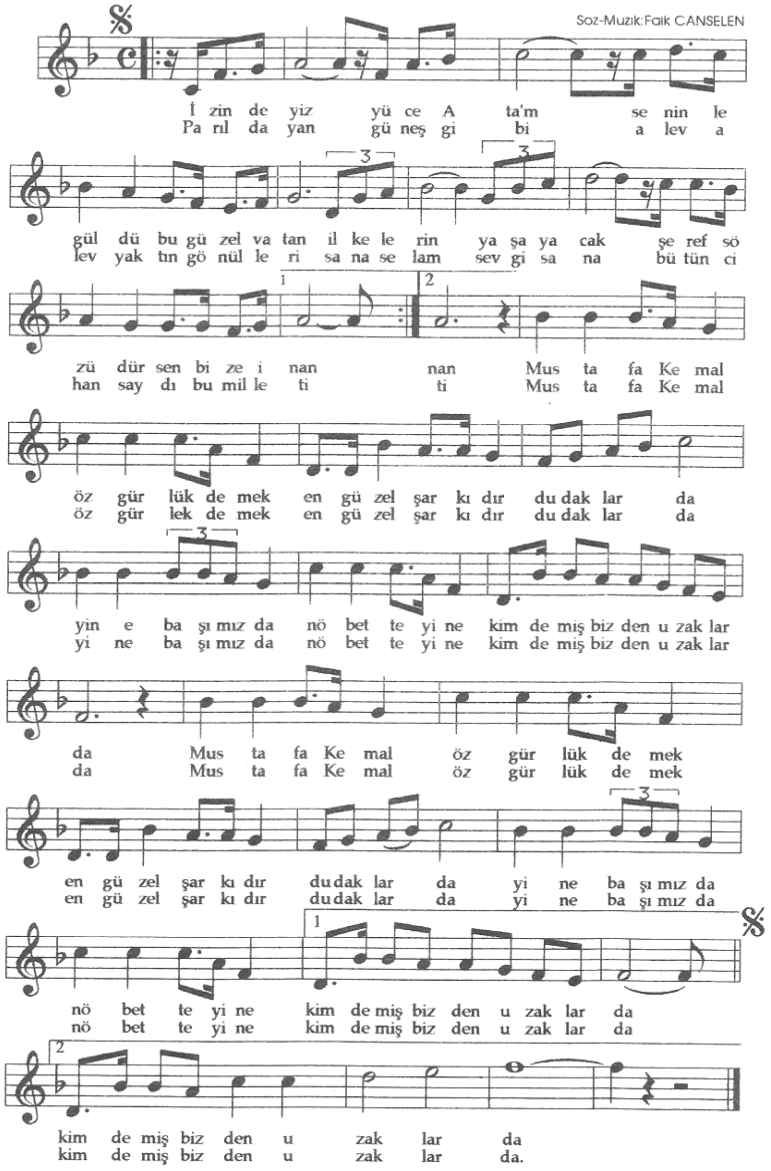
Soz-Muzik:Faik CANSELEN
İ zin de yiz yü ce A ta'm se nin le
Pa rıl da yan gü neş gi bi a lev a
gül dü bu gü zel va tan il ke le rin ya şa ya cak şe ref sö
lev yak tın gö nül le ri sa na se lam sev gi sa na bü tün ci
zü dür sen bi ze i nan nan Mus ta fa Ke mal
han say dı bu mil le ti ti Mus ta fa Ke mal
öz gür lük de mek en gü zel şar kı dır du dak lar da
öz gür lek de mek en gü zel şar kı dır du dak lar da
yin e ba şı mız da nö bet te yi ne kim de miş biz den u zak lar
yi ne ba şı mız da nö bet te yi ne kim de miş biz den u zak lar
da Mus ta fa Ke mal öz gür lük de mek
da Mus ta fa Ke mal öz gür lük de mek
en gü zel şar kı dır du dak lar da yi ne ba şı mız da
en gü zel şar kı dır du dak lar da yi ne ba şı mız da
nö bet te yi ne kim de miş biz den u zak lar da
nö bet te yi ne kim de miş biz den u zak lar da
kim de miş biz den u zak lar da
kim de miş biz den u zak lar da.

CUMHURİYETİMİZİN 50. YIL MARŞI

Söz:Bekir Sıtkı ERDOĞAN
Müzik:Necil Kazım AKSES
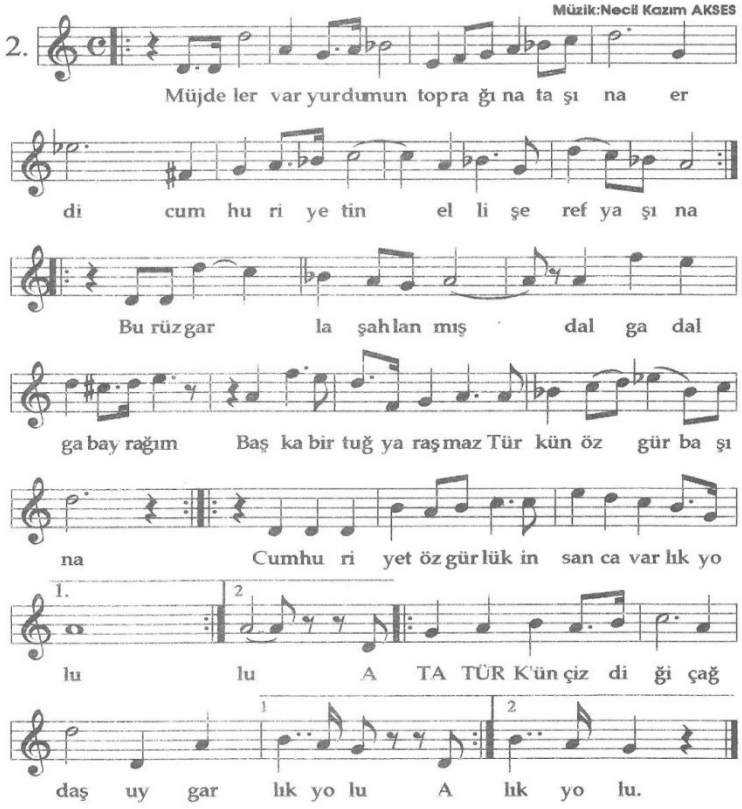
Yaşasın hür ulusum soylu gencim benliğim
Yaşasın şanlı ordum sarsılmaz güvenliğim.
Ersin elli yıllara nice mutlu çağlarım.
Örnek olsun cihana Devletim düzenliğim.
Cumhuriyet özgürlük insanca varlık yolu
ATATÜRK'ün çizdiği çağdaş uygarlık yolu

Gençlik Marşı

Tre Trallande Jäntor
(Tralalla Diyen Üç Kız)

Beste : Felix Körling
İsveççe söz : Gustaf Fröding
Türkçe söz : Ali Ulvi Elöve
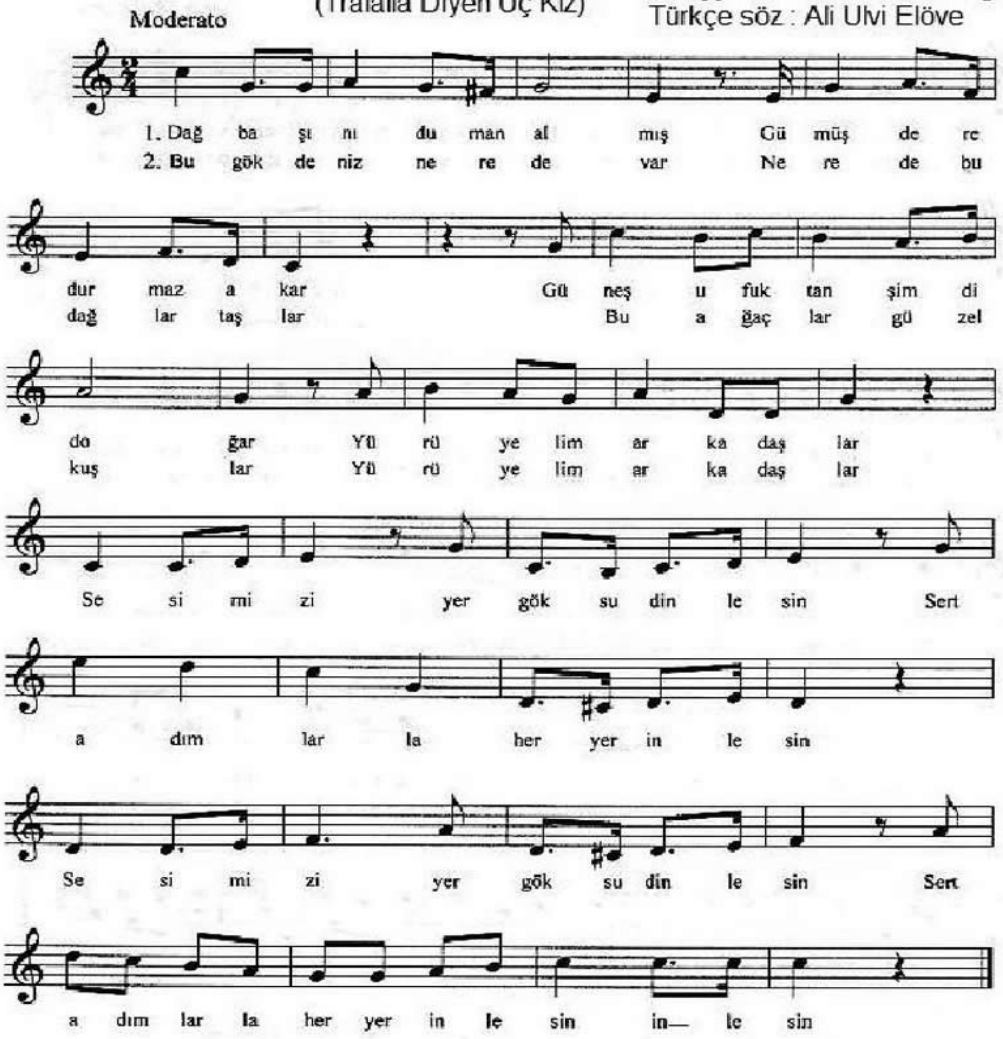
Dağ başını duman almış,
Gümüş dere durmaz akar.
Güneş ufuktan şimdi doğar,
Yürüyelim arkadaşlar.

Bu gök deniz nerede var,
Nerede bu dağlar taşlar.
Bu ağaçlar güzel kuşlar,
Yürüyelim arkadaşlar.

Nakarat :

Sesimizi yer gök su dinlesin,
Sert adımlarla her yer inlesin.

CUMHURİYET

Söz : Mahmut ÖĞRETİM
Müzik : İlhan BARAN
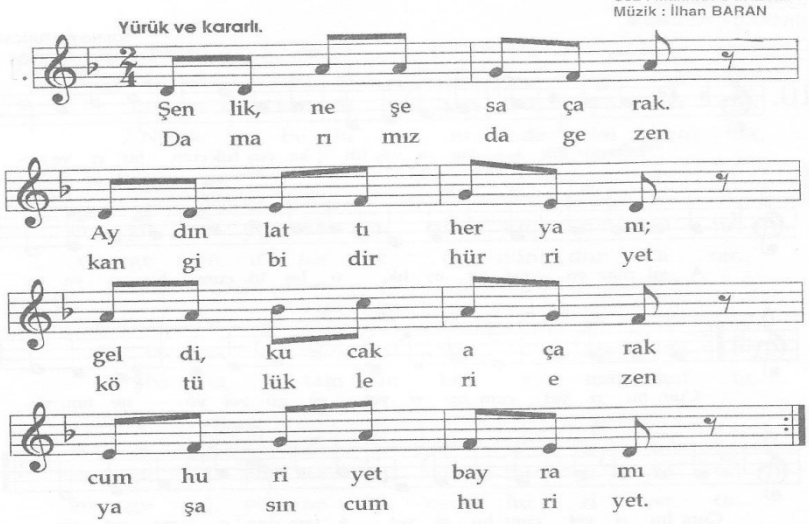
LIEDLER

SİNCAP

(Lied des Marmottenbuben)

L. van BEETHOVEN
(1770 – 1827)
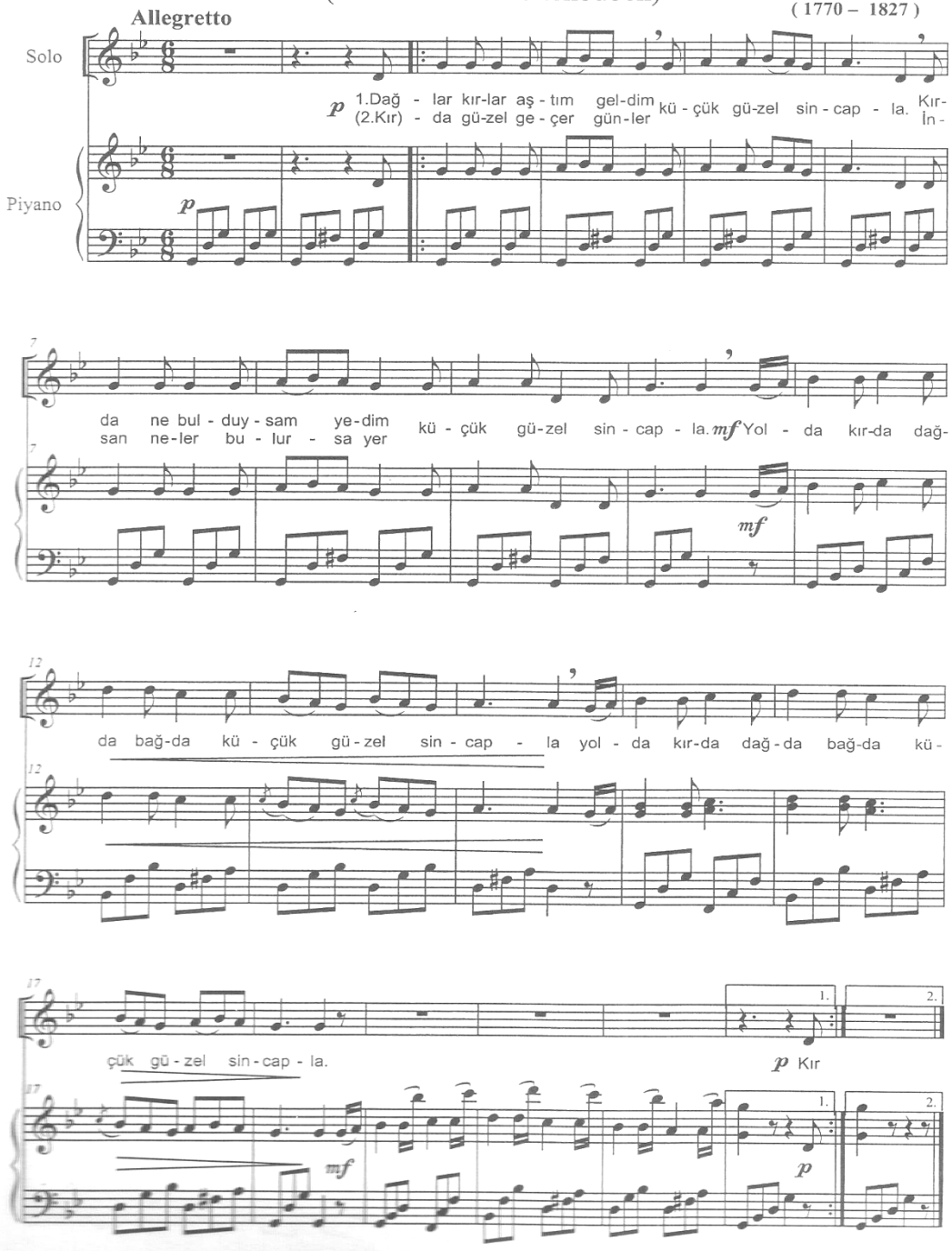
GÜZEL MAYIS

(Sehnsucht nach dem Frühlinge)

W. A. MOZART
(1756 – 1791)
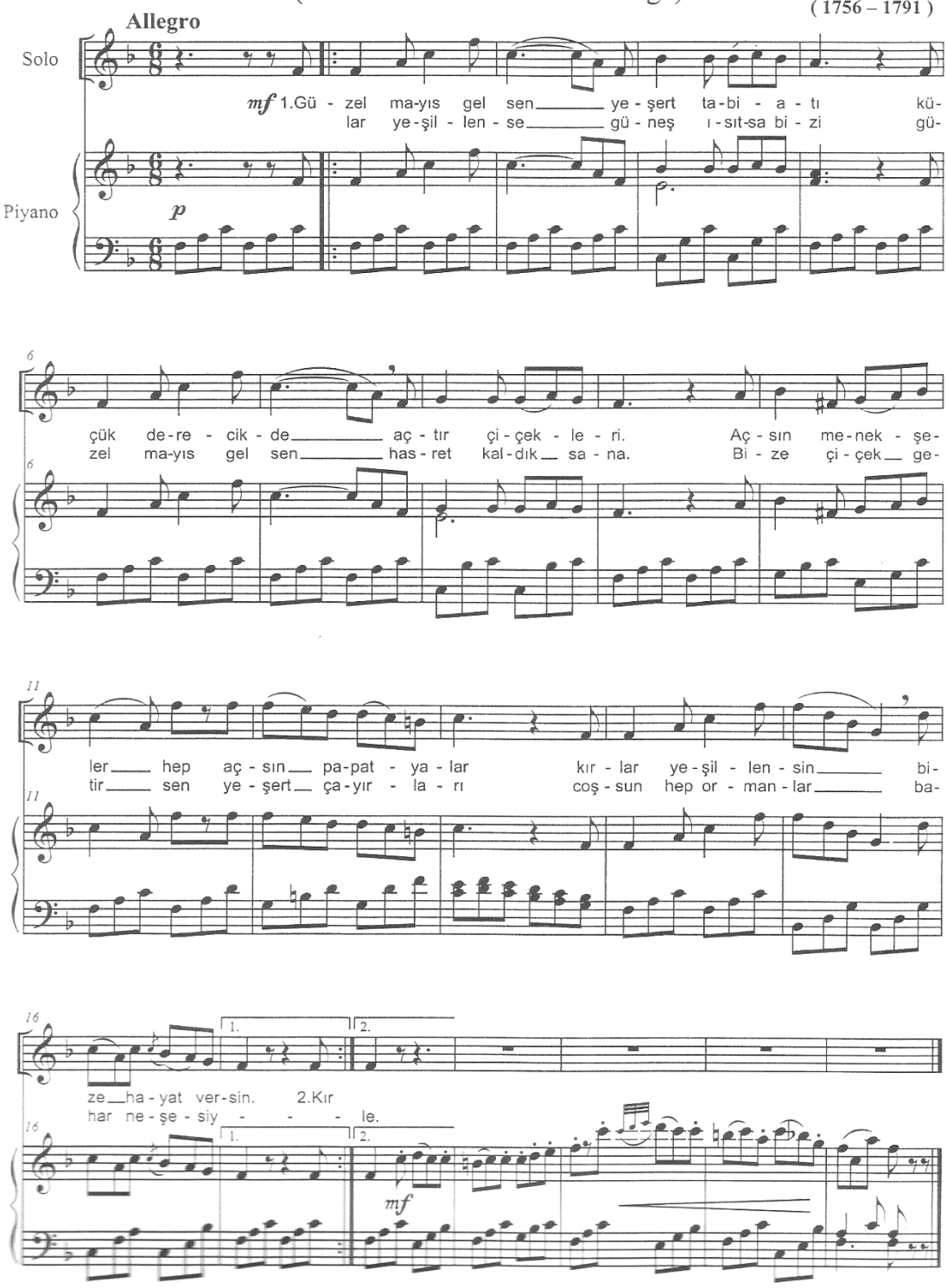
SENİ SEVİYORUM

(Ich Liebe Dich)

L. van BEETHOVEN
(1770 – 1827)
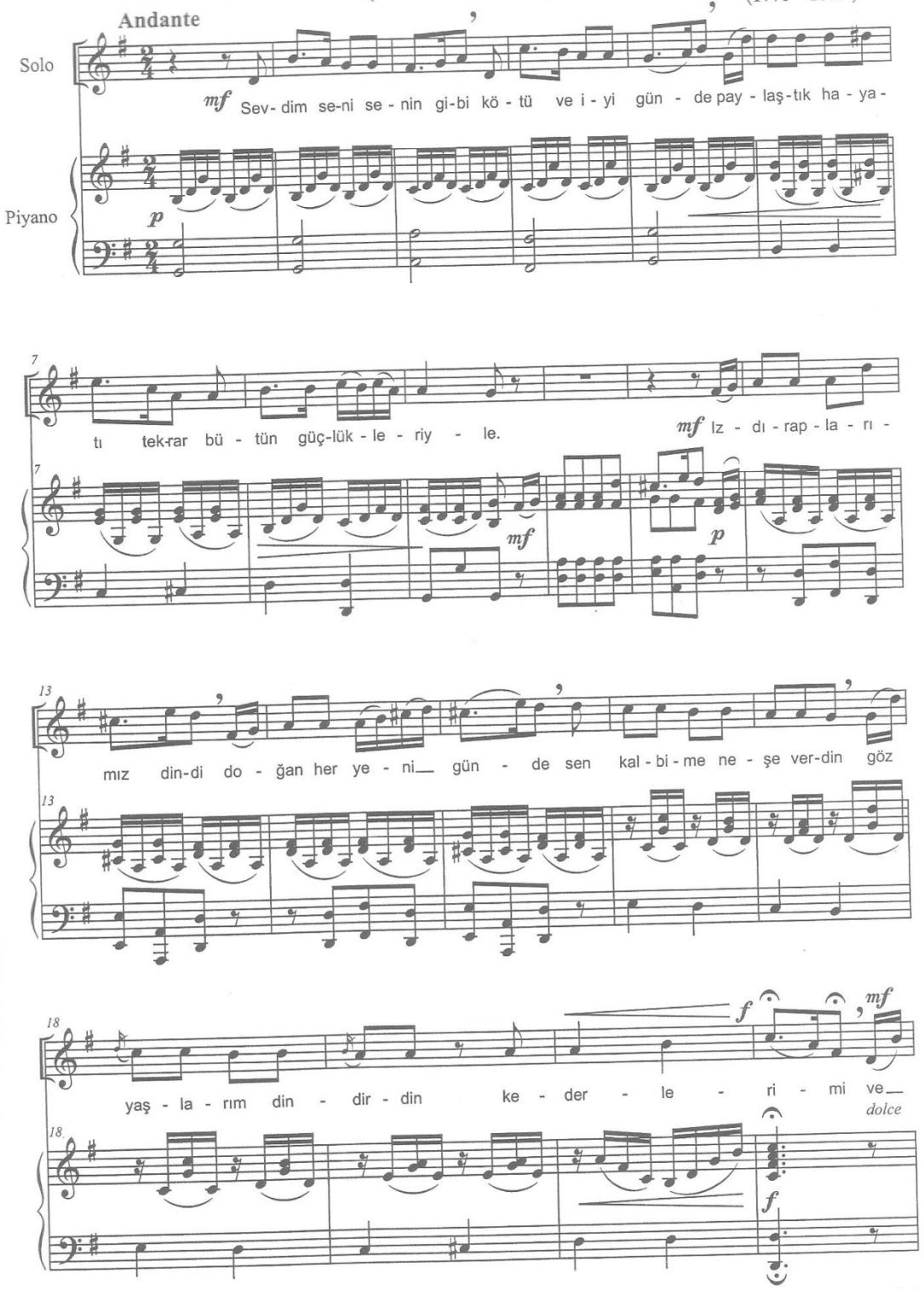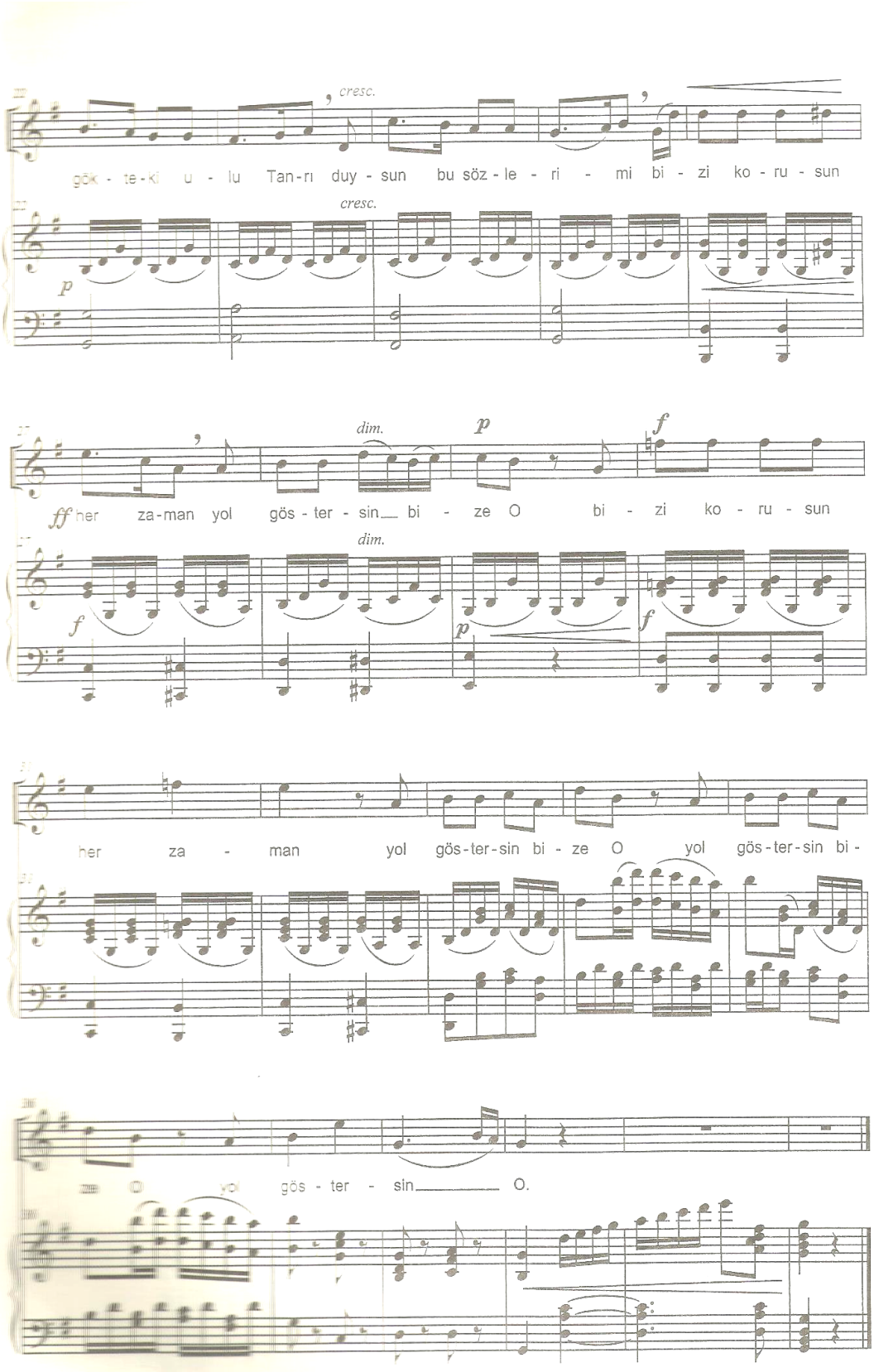
cresc.
gök - te - ki u - lu Tan - rı duy - sun bu söz - le - ri - mi bi - zi ko - ru - sun
cresc.
p
dim.
p
f
ff her za - man yol gös - ter - sin bi - ze O bi - zi ko - ru - sun
dim.
f
p
f
her za - man yol gös - ter - sin bi - ze O yol gös - ter - sin bi -
O yol gös - ter - sin O.

NİNNİ

(Wiegenlied)

F. SCHUBERT
(1797 – 1828)
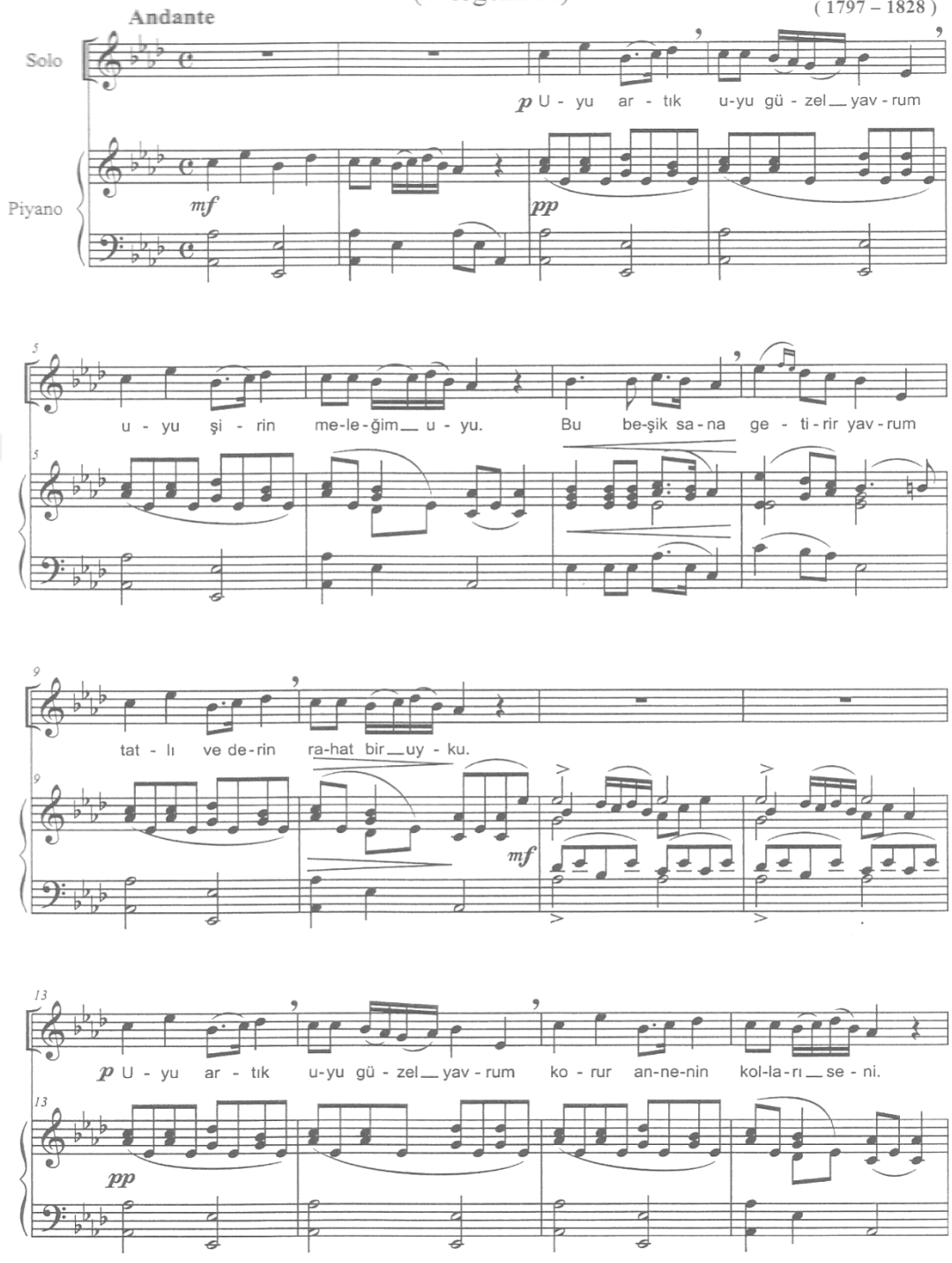
GÜLMEK VE AĞLAMAK

(Lachen und Weinen)

F. SCHUBERT
(1797 – 1828)
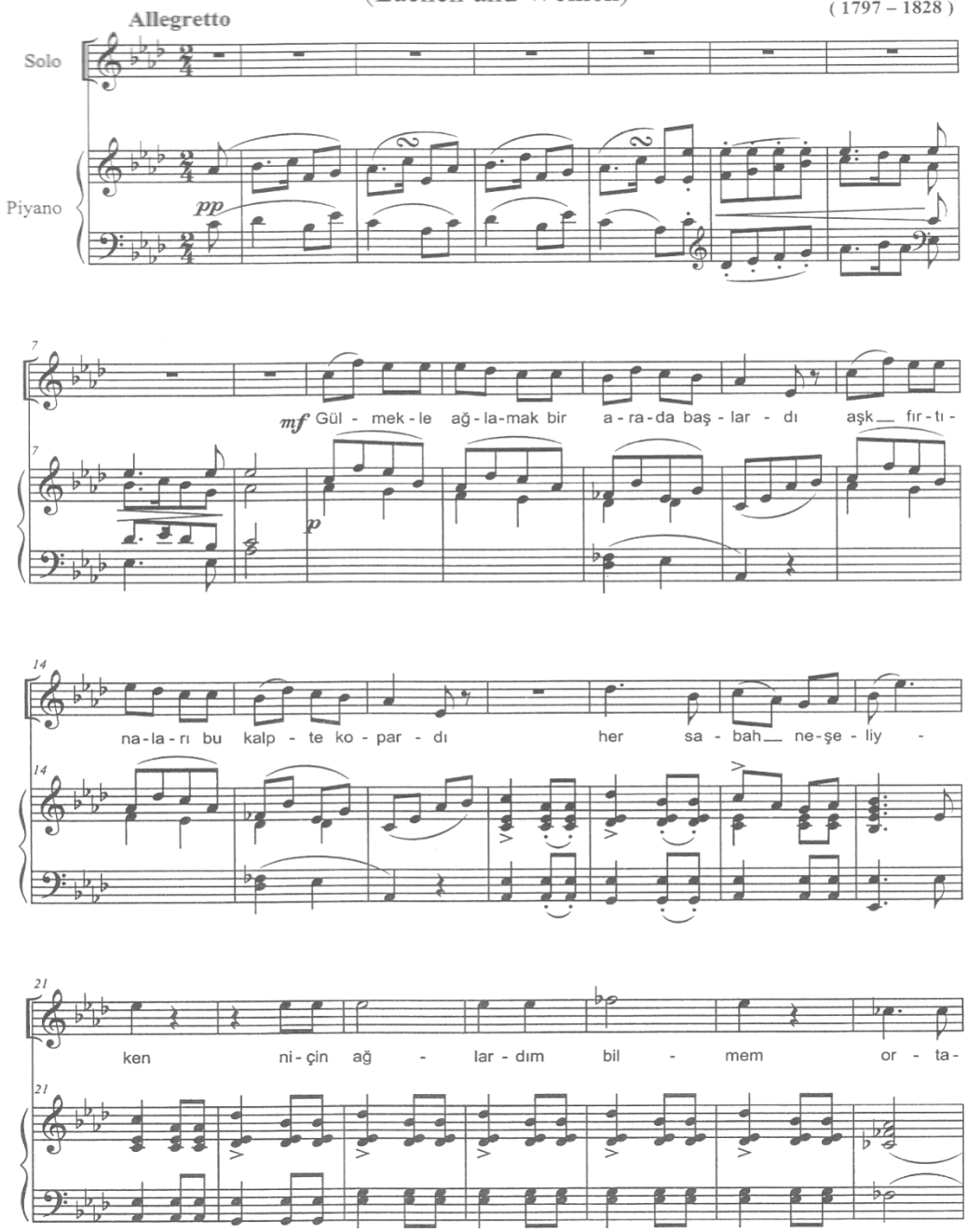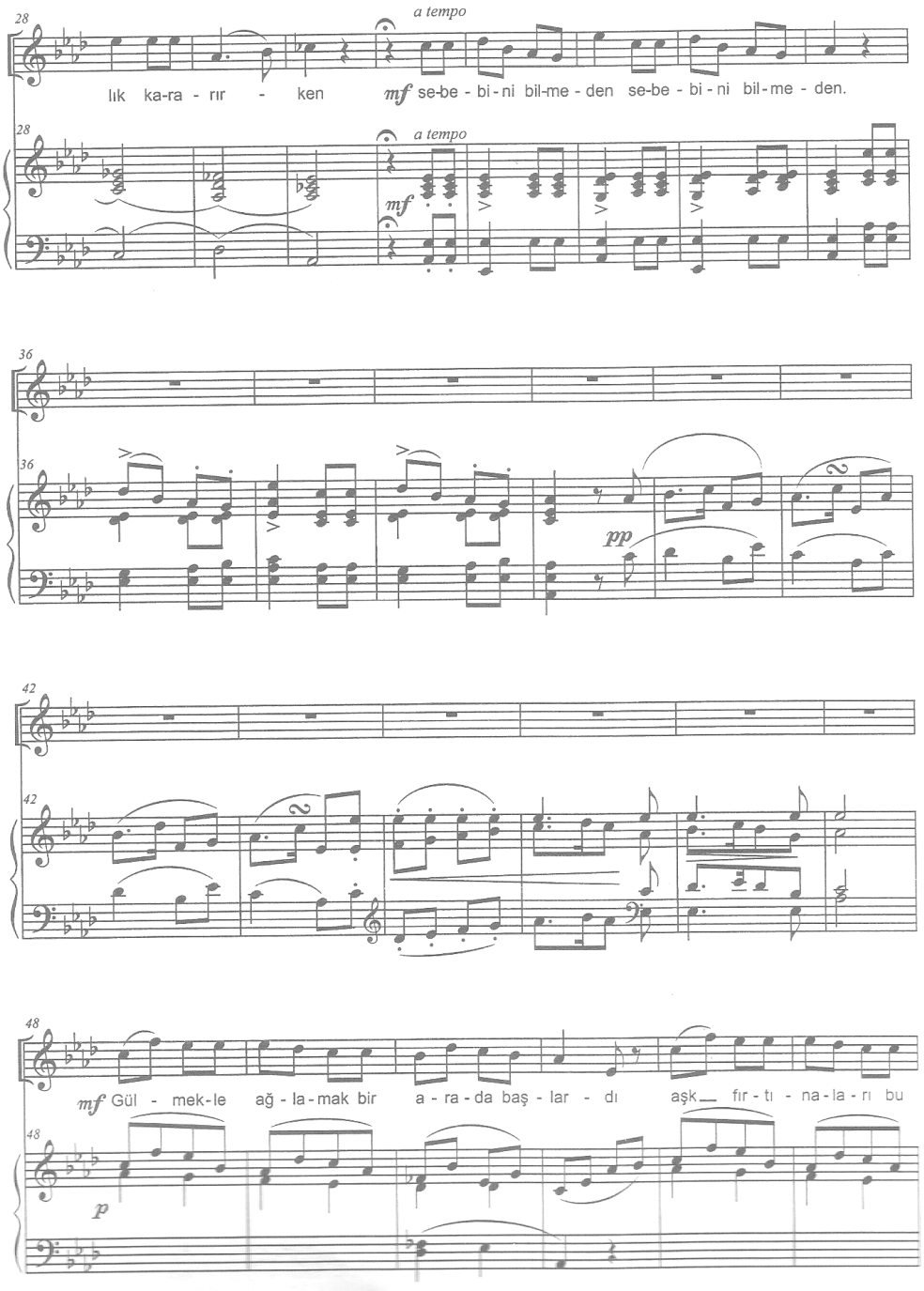
28
a tempo
lık ka-ra - rır - ken
mf se-be - bi - ni bil-me - den se-be - bi - ni bil - me - den.
28
a tempo
mf
36
36
pp
42
42
48
mf Gül - mek-le ağ - la-mak bir a - ra - da baş - lar - dı aşk fır - tı - na-la - rı bu
48
p
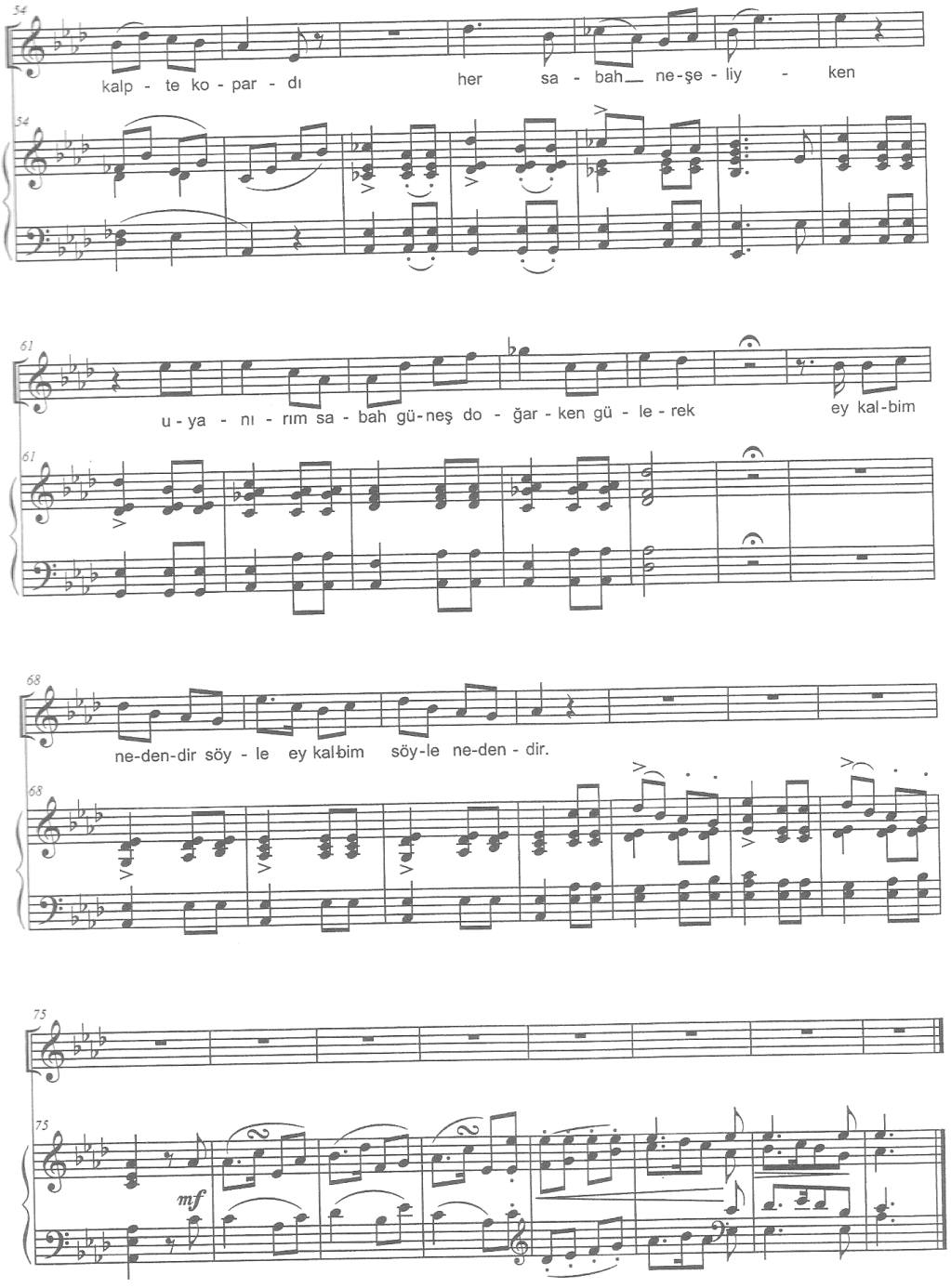
54
kalp - te ko - par - dı her sa - bah ne-şe - liy - ken
61
u - ya - nı - rım sa - bah gü-neş do - ğar - ken gü - le - rek ey kal-bim
68
ne-den-dir söy - le ey kal-bim söy-le ne-den - dir.
75
mf

DEĞİRMENCİNİN ÇİÇEKLERİ

(Des Müllers Blumen)

F. SCHUBERT
(1797 – 1828)
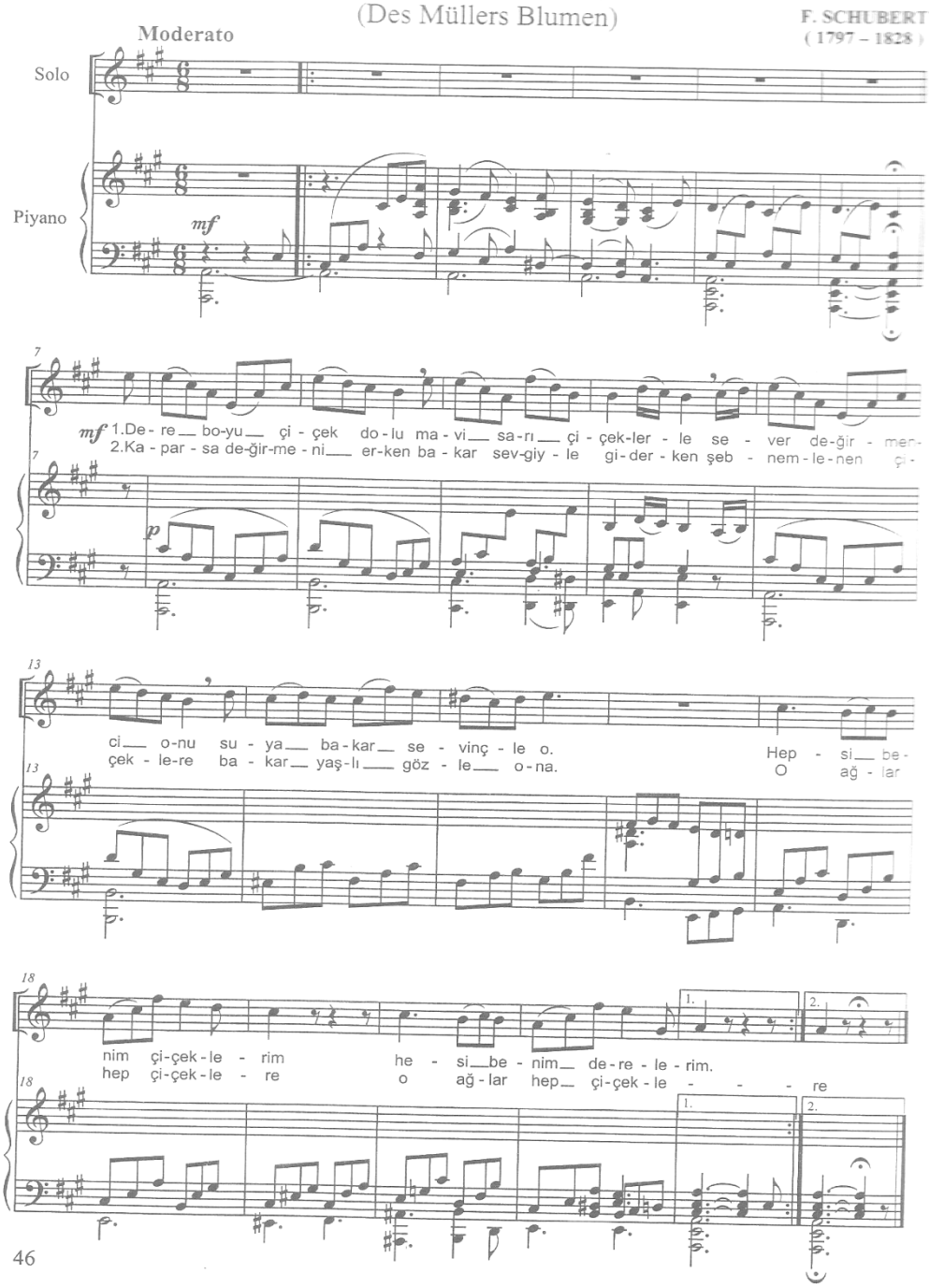
NİNNİ

(Wiegenlied)

J. BRAHMS
(1833 – 1897)
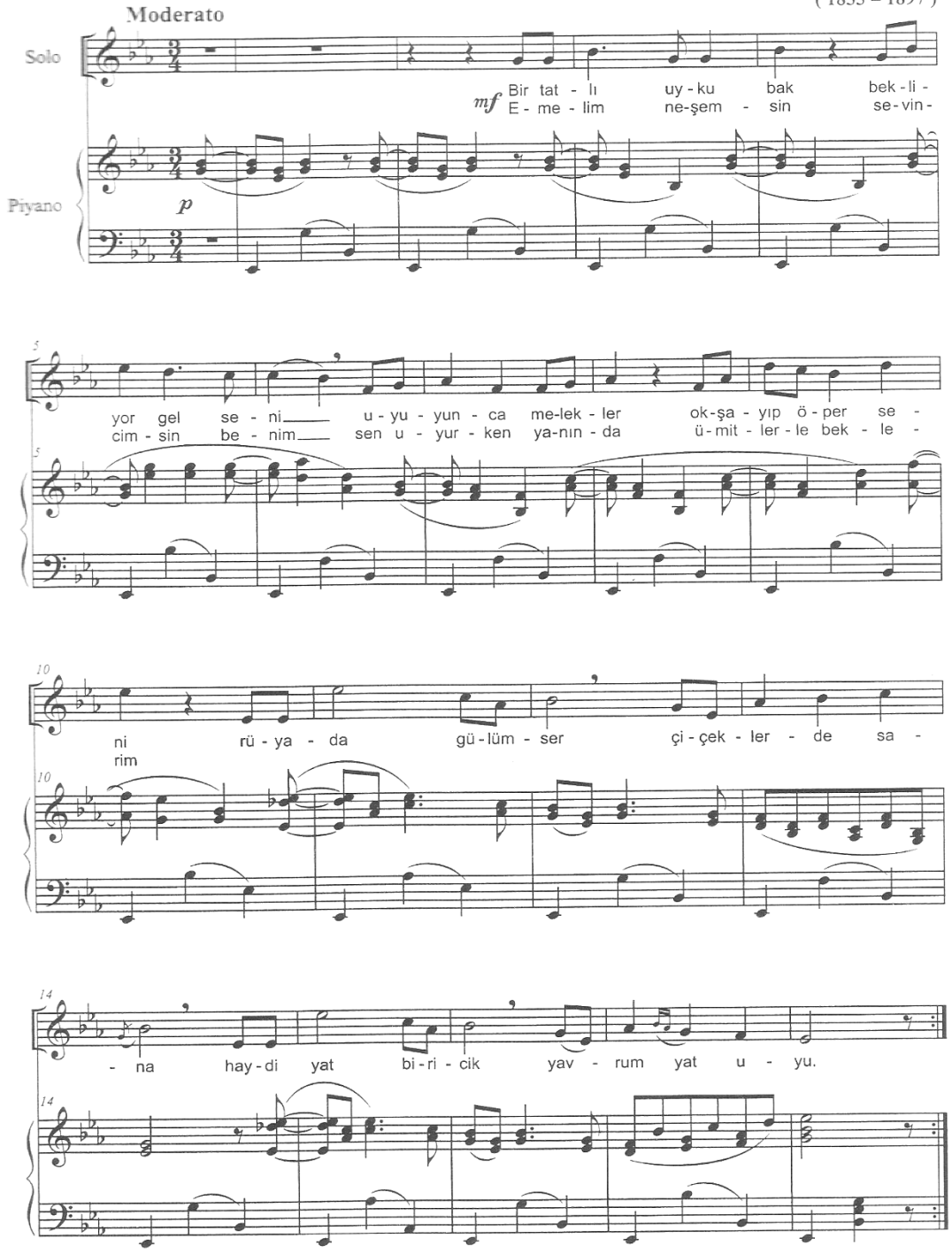
SEVGİLİM DİNLE BENİ

(Liebes Mädchen, hör mir zu)

W. A. MOZART
(1756 – 1791)
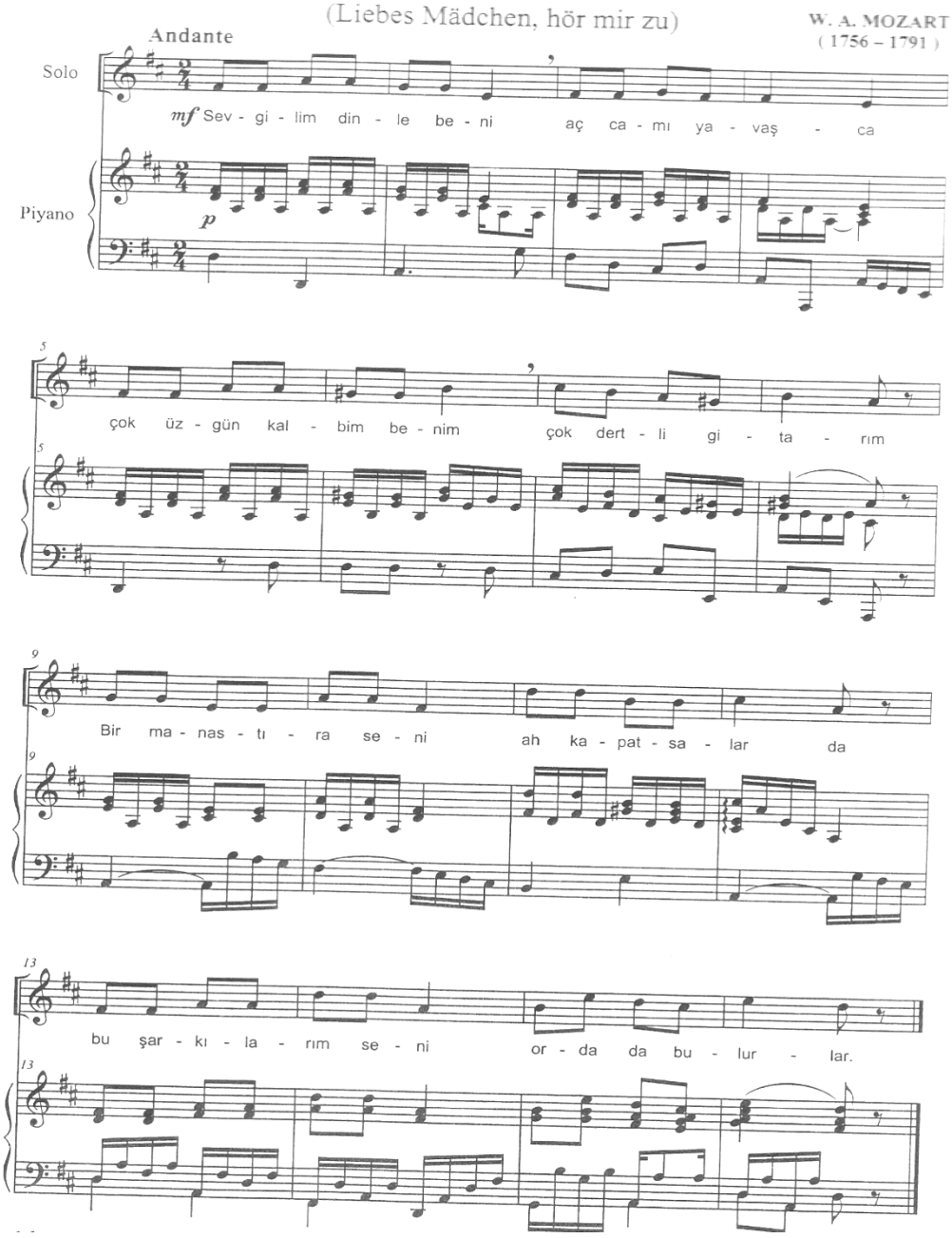
NİNNİ

(Wiegenlied)

BERNH. FLIES
(1796)
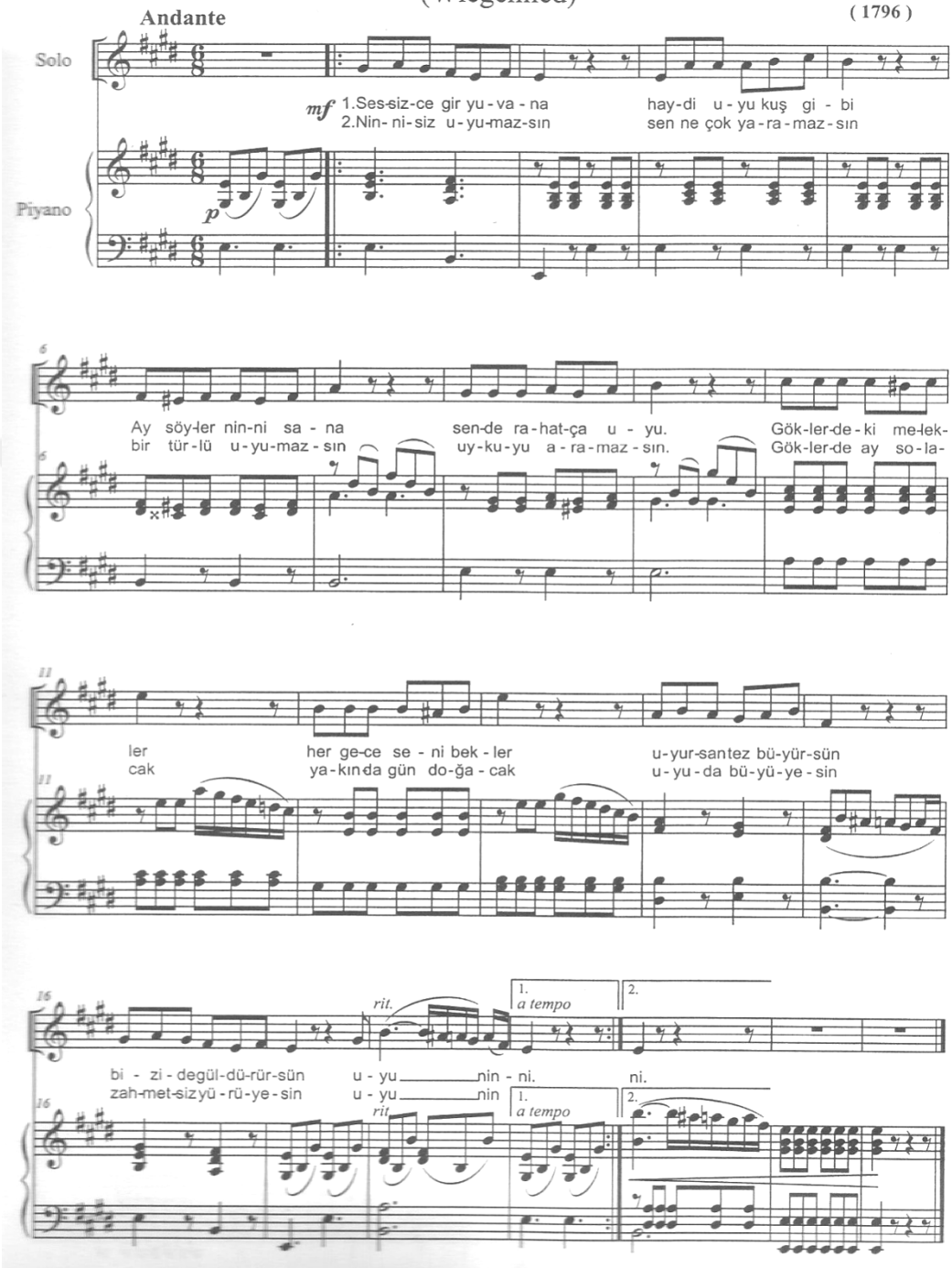
MUTLULUK ŞARKISI

(Minnelied)

F. SCHUBERT
(1797 – 1828)
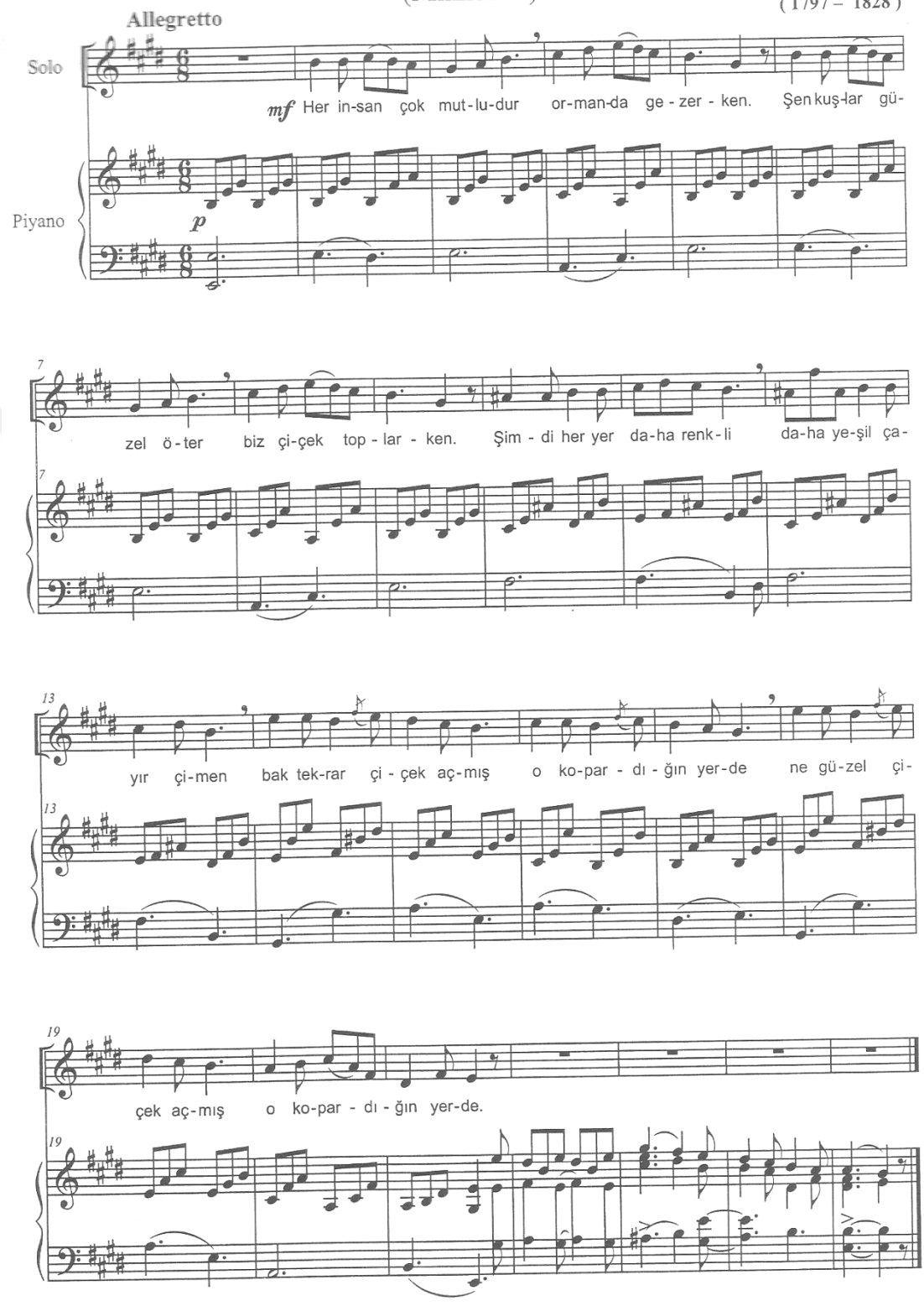
UZAKTAN SELAM

(Liebesgruß aus der Ferne)

C. M.von WEBER
(1786 – 1826)

Moderato, legatissimo
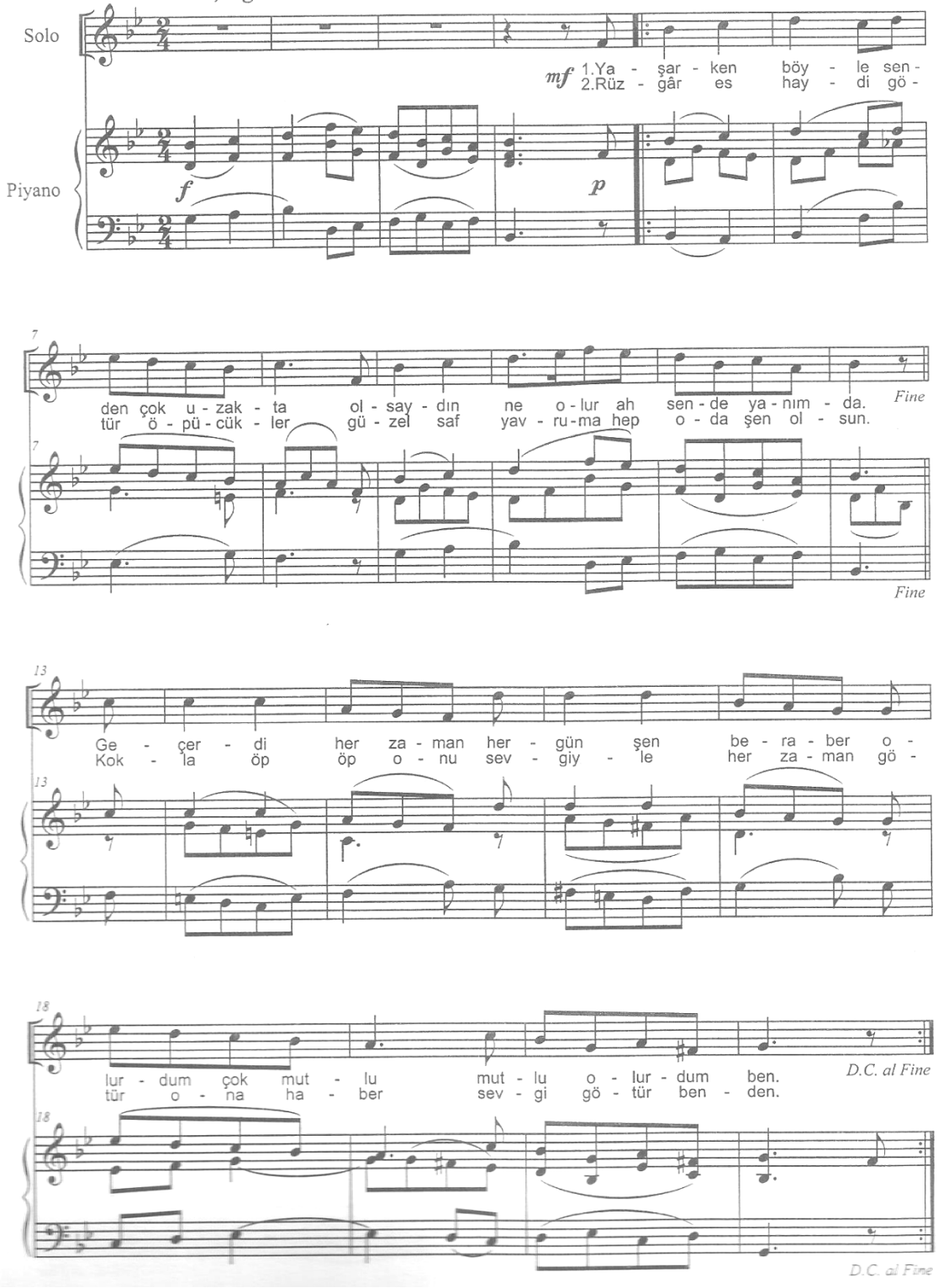
DERE

(Einem Bach, der Fließt)

C. W. GLUCK
(1724 – 1787)
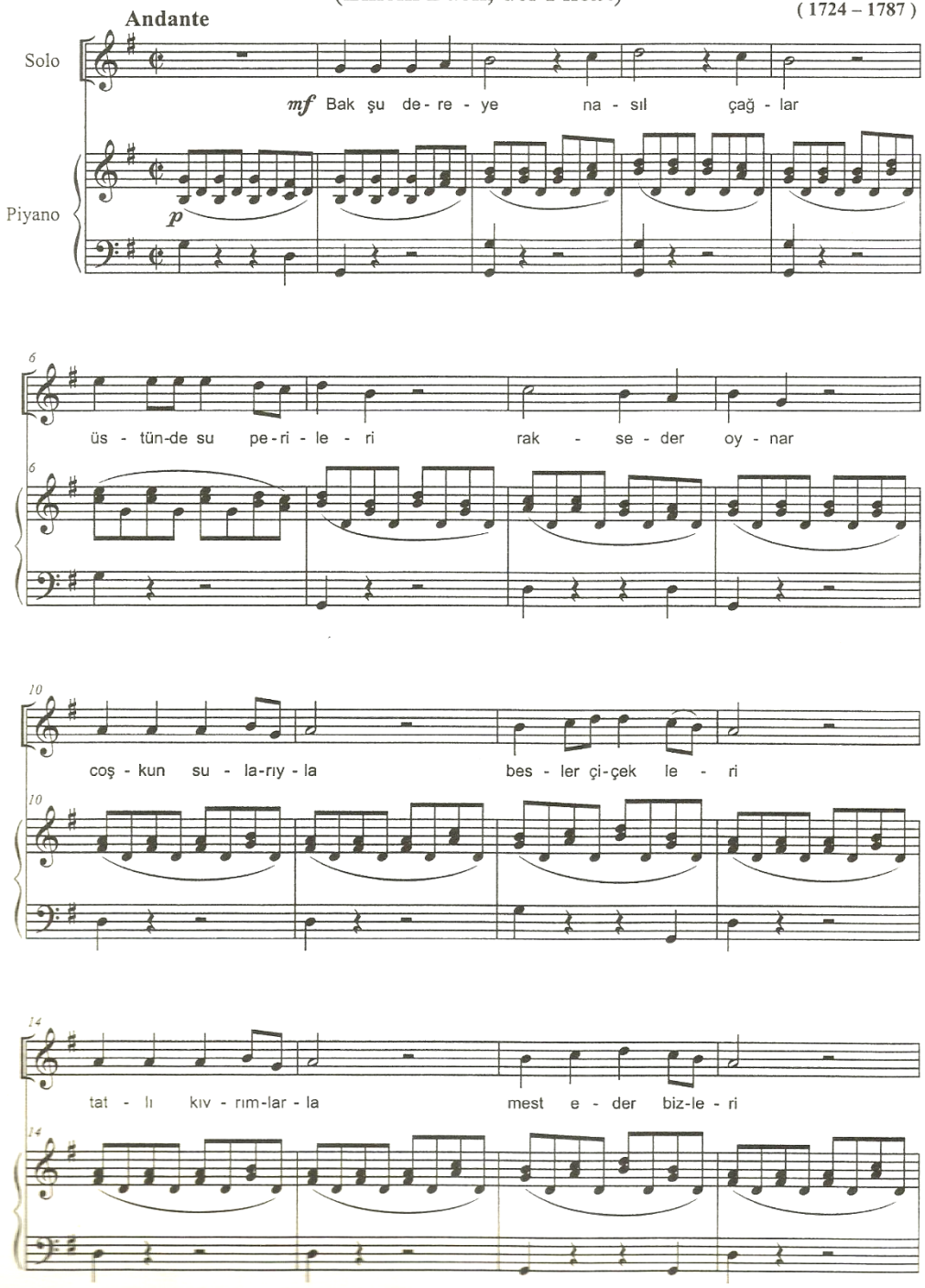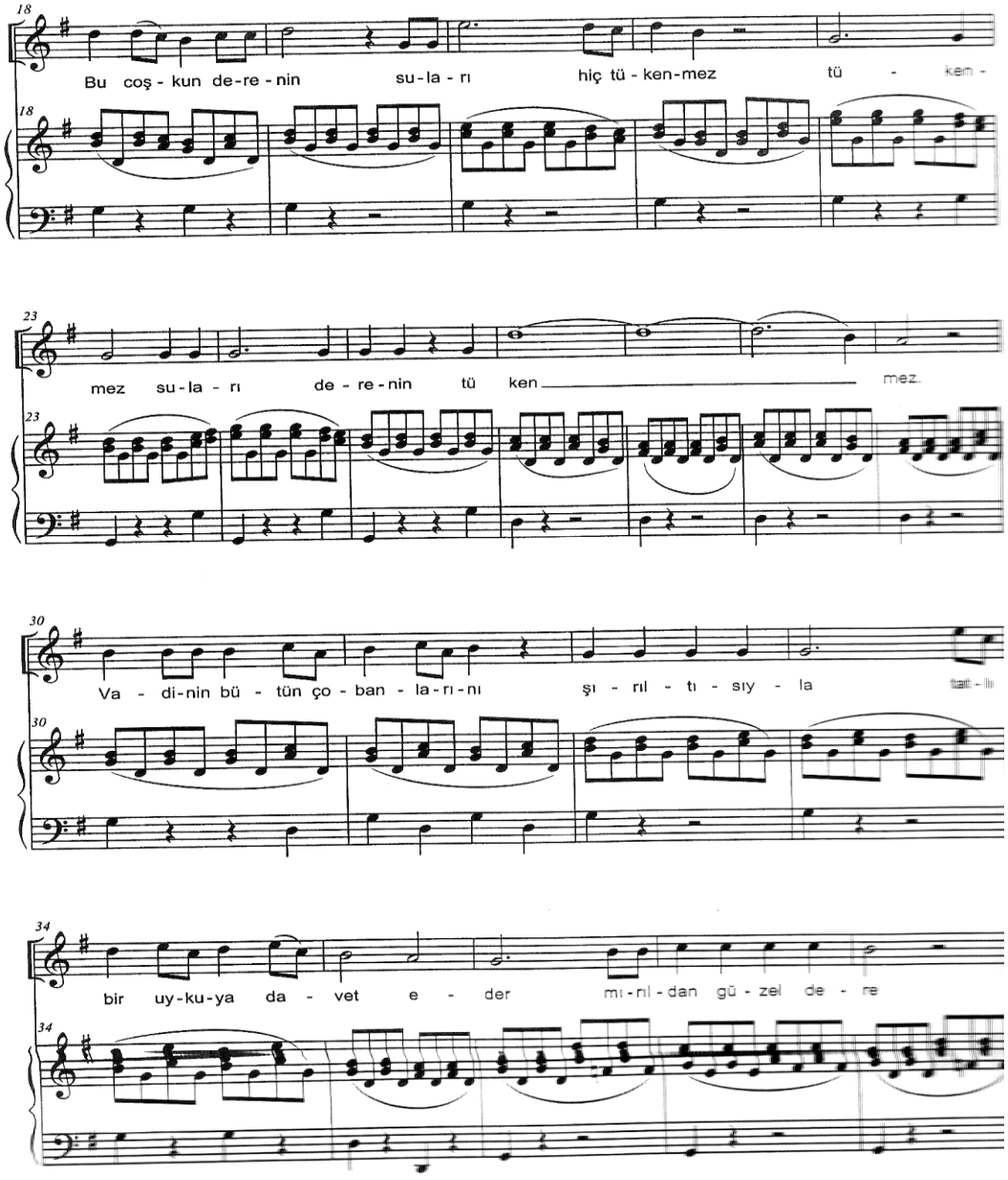
18
Bu coş - kun de-re - nin su-la - rı hiç tü - ken-mez tü - kem -
23
mez su-la - rı de - re - nin tü ken mez.
30
Va - di-nin bü - tün ço - ban - la-rı-nı şı - rıl - tı - sıy - la
34
bir uy-ku-ya da - vet e - der mı-rıl-dan gü - zel de - re
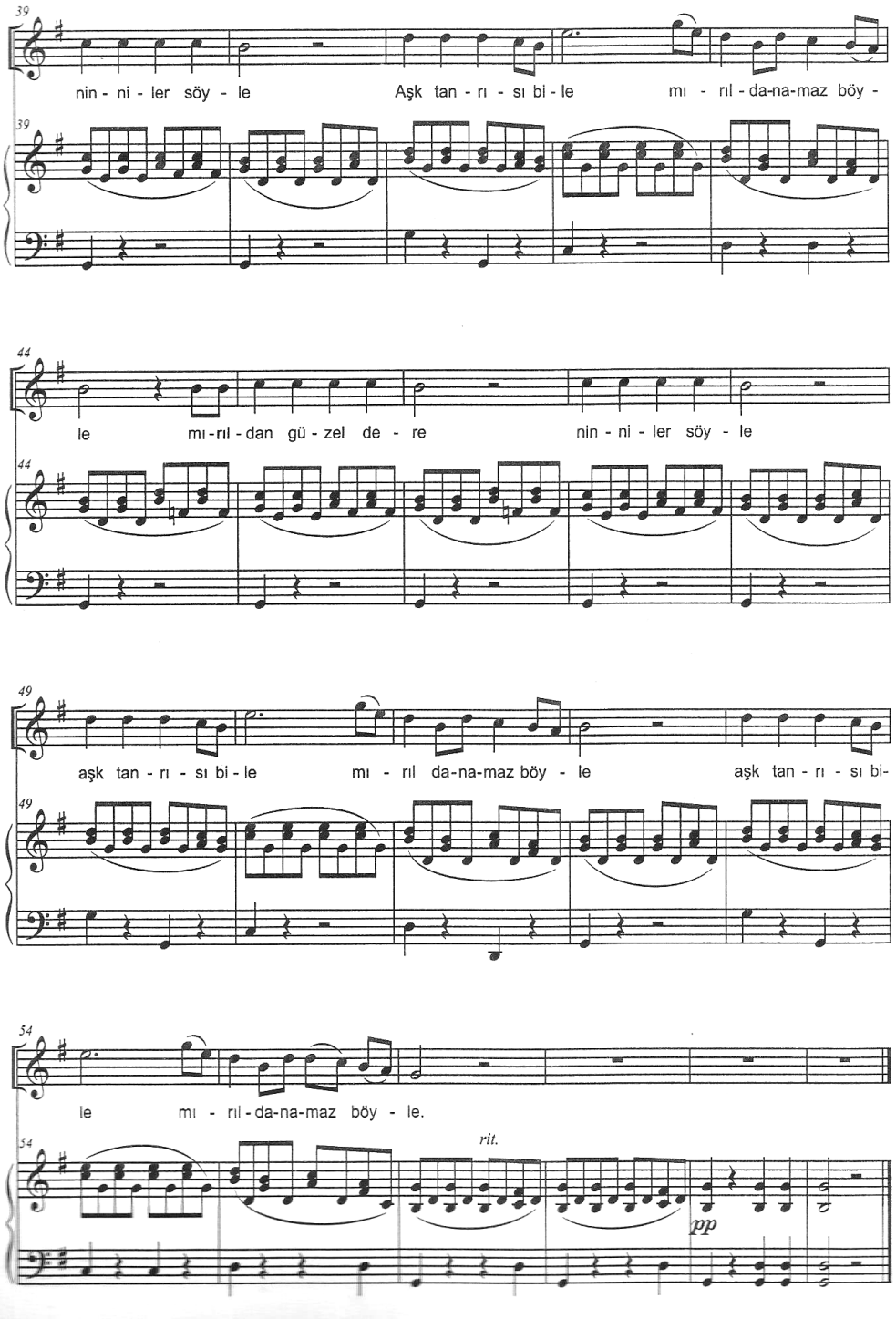
39
nin - ni - ler söy - le
Aşk tan - rı - sı bi - le
mı - rıl - da-na-maz böy -
44
le
mı - rıl - dan gü - zel de - re
nin - ni - ler söy - le
49
aşk tan - rı - sı bi - le
mı - rıl da-na-maz böy - le
aşk tan - rı - sı bi-
54
le
mı - rıl - da-na-maz böy - le.
rit.
pp

YAKARIŞ

(Klage)

J. BRAHMS
(1833 – 1897)
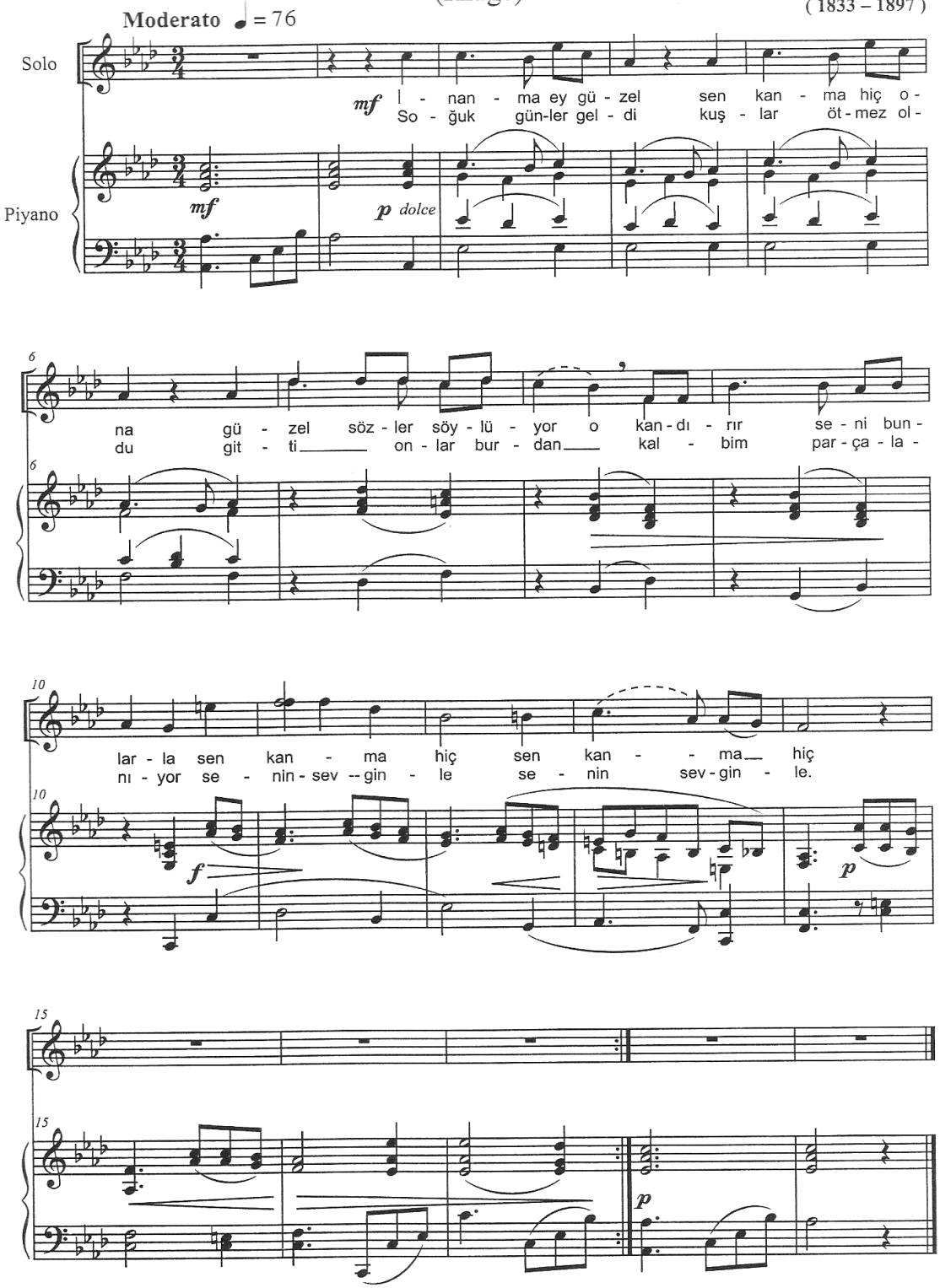
GENÇ KIZIN ŞARKISI

(Mädchenlied)

Op.107 No.5

Johannes BRAHMS
(1833 – 1897)
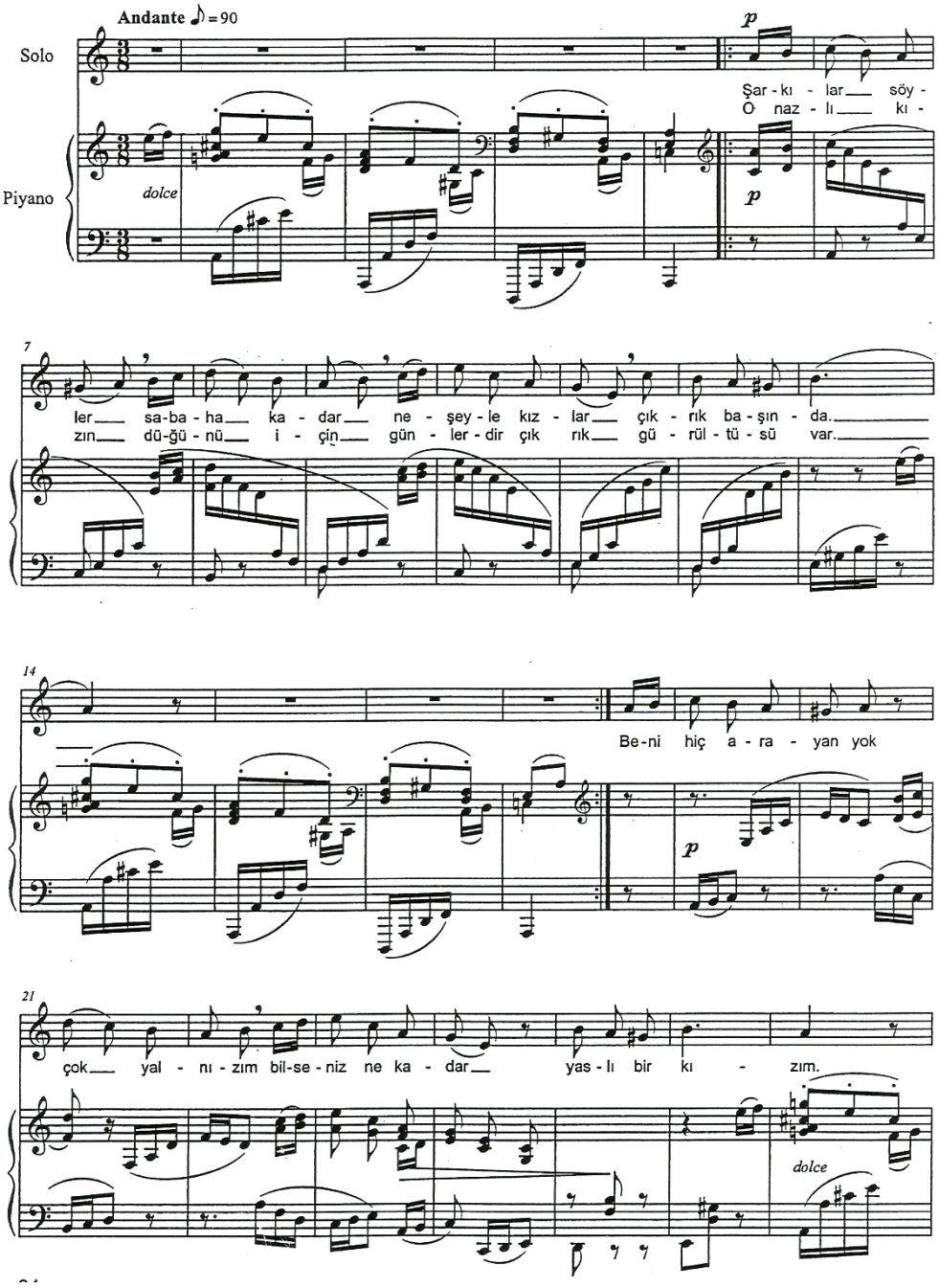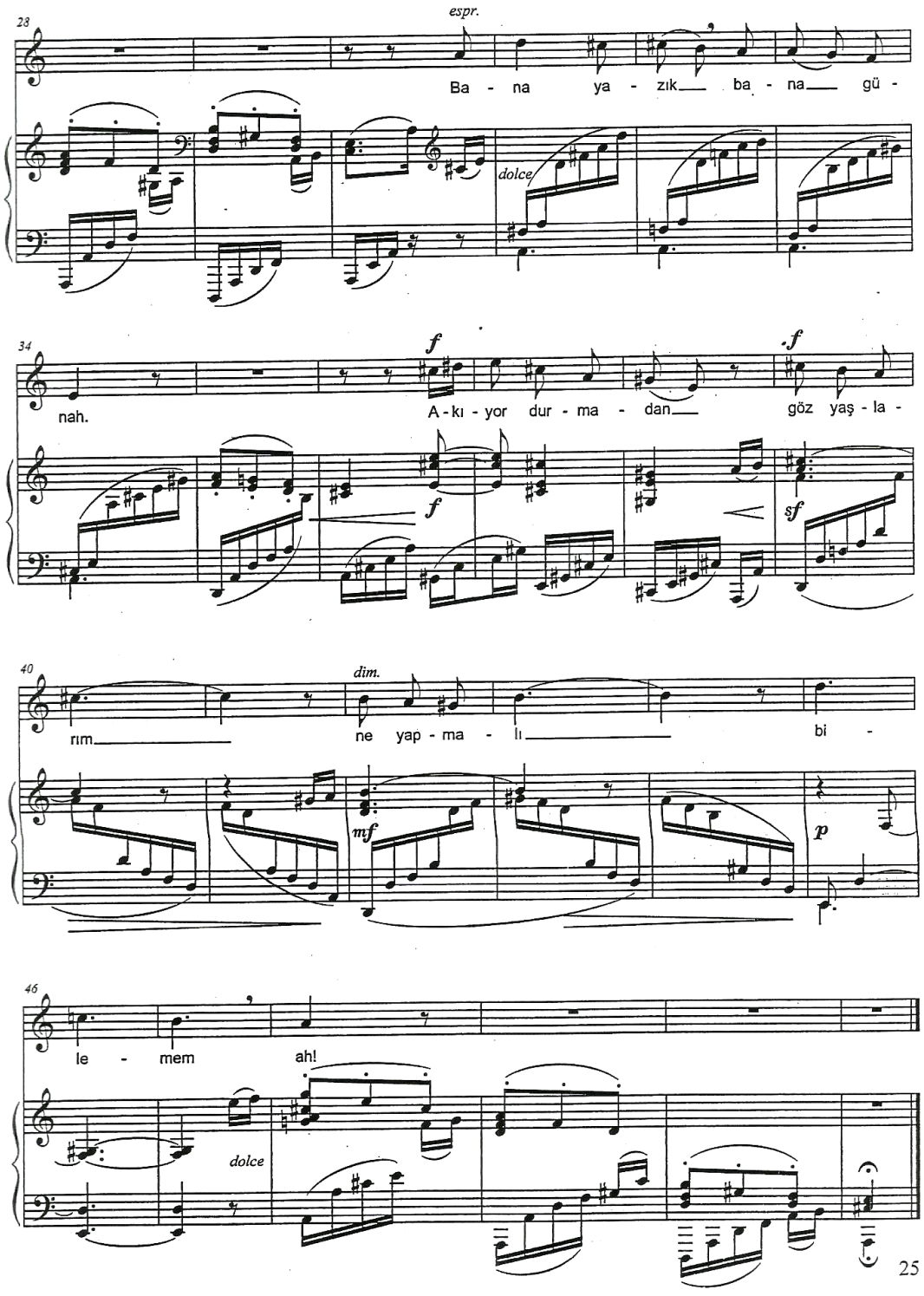
28
espr.
Ba - na ya - zık ba - na gü -
dolce
34
f
nah.
A - kı - yor dur - ma - dan
göz yaş - la -
f
f
sf
40
dim.
rım
ne yap - ma - lı
bi -
mf
p
46
le - mem
ah!
dolce

TULE'NİN KRALI

(Der König in Thule)

Karl Friedrich ZELTER
(1758 – 1832)
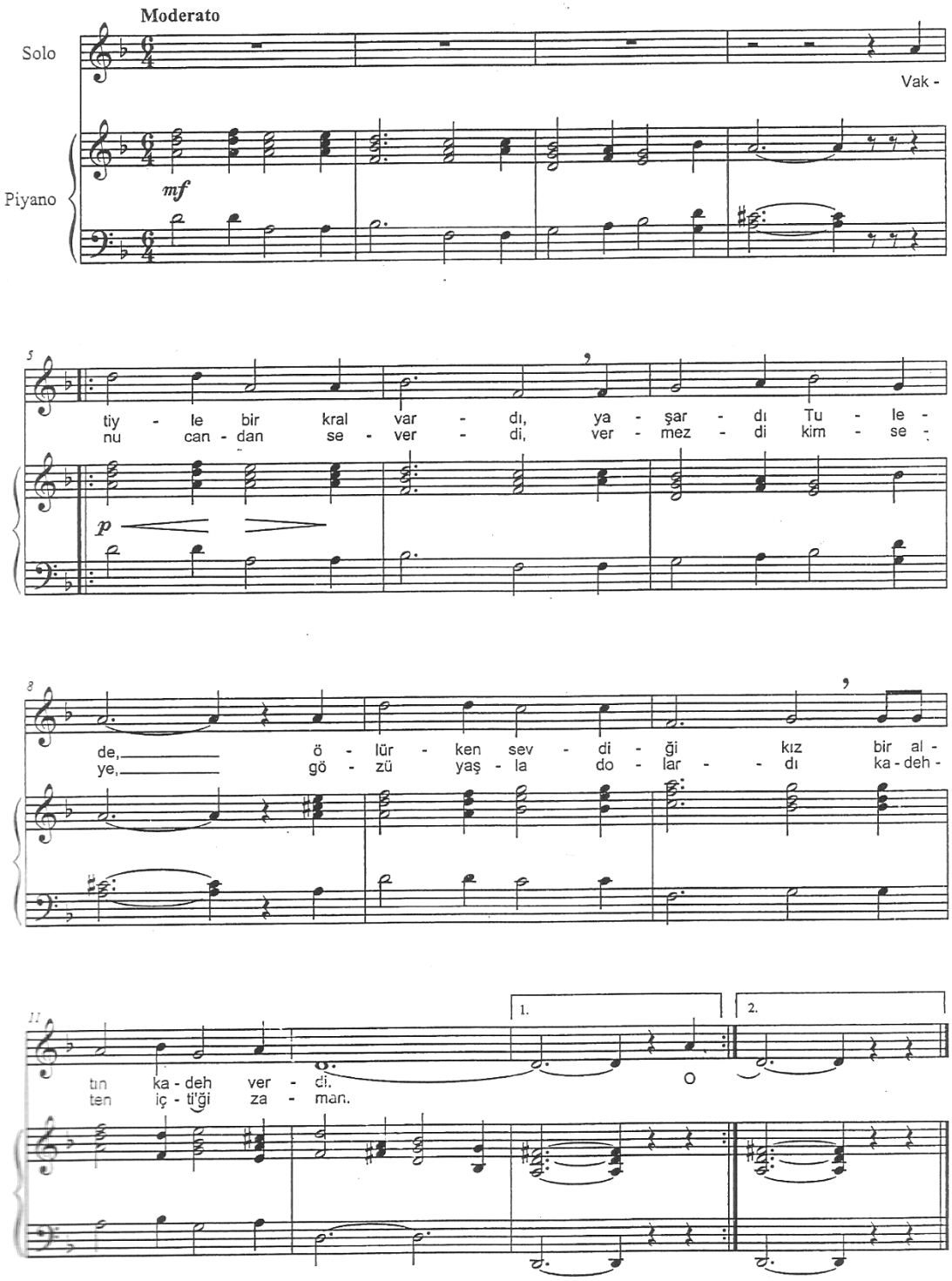
SIR

(Geheimes)

Op.14 No.2

Franz SCHUBERT
(1797 – 1828)

Andante ♩= 90
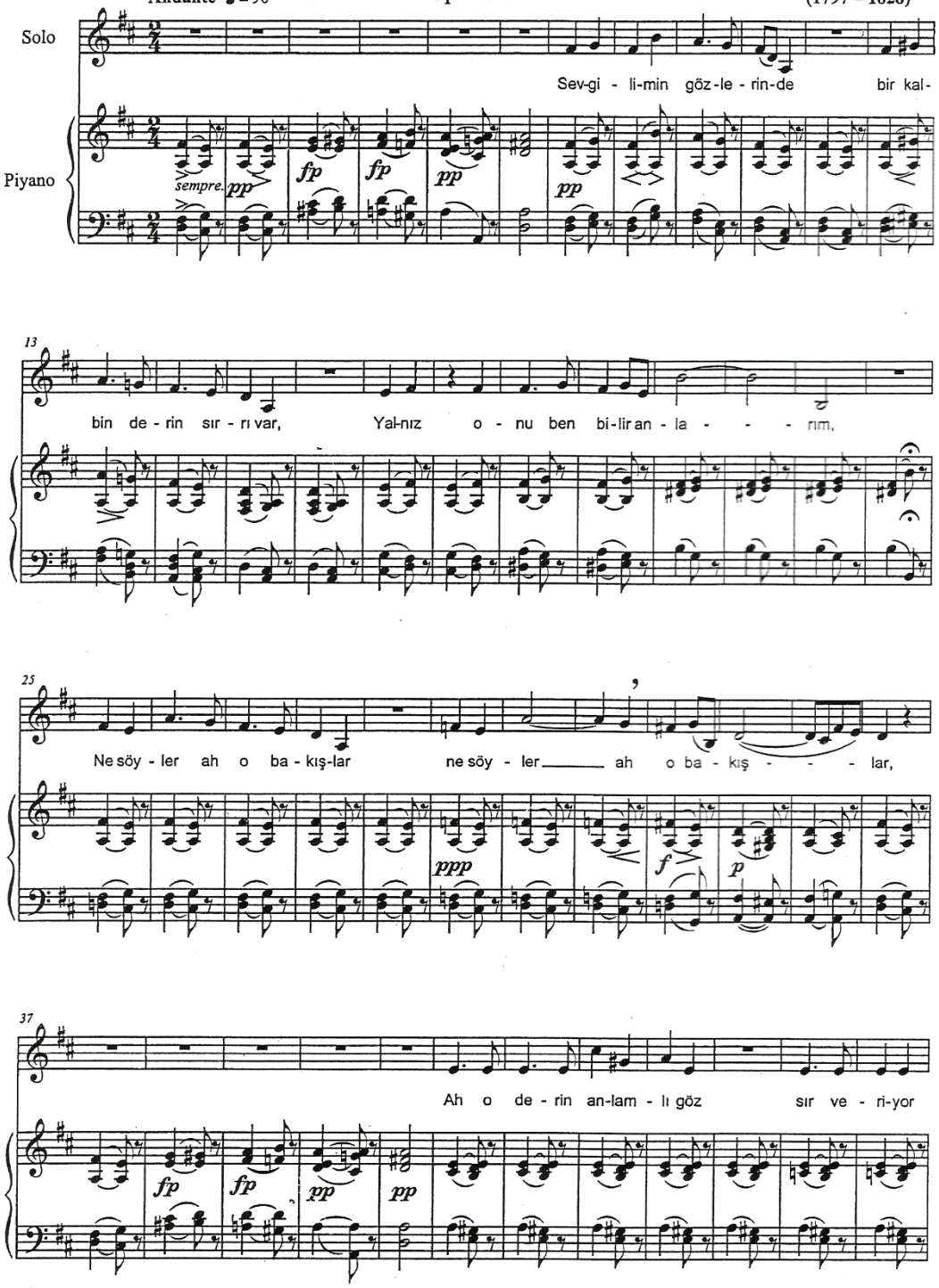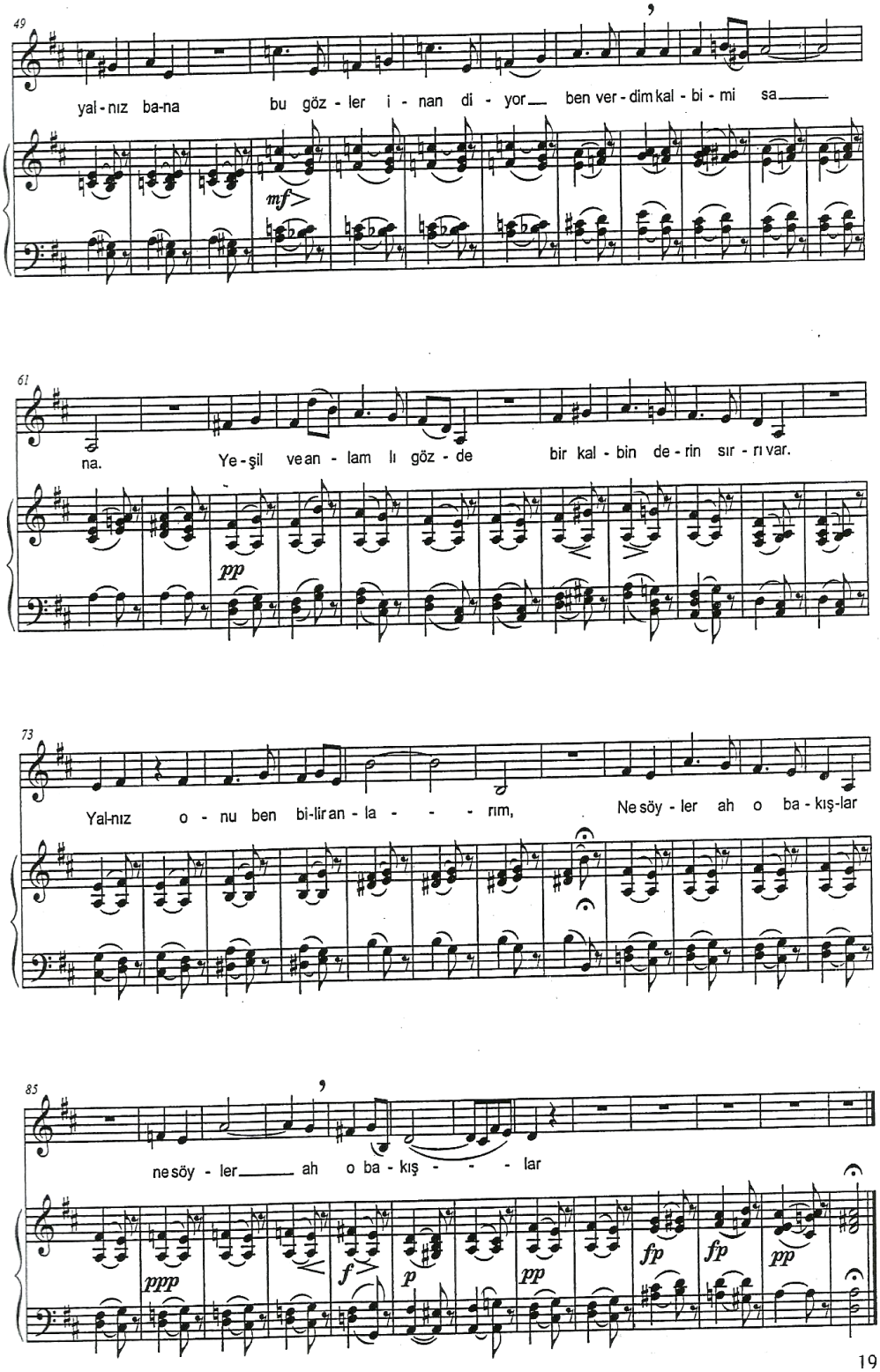
49
yal - nız ba-na
bu göz - ler i - nan di - yor
ben ver - dim kal - bi - mi sa
mf
61
na.
Ye - şil ve an - lam lı göz - de
bir kal - bin de - rin sır - rı var.
pp
73
Yal-nız o - nu ben bi-lir an - la - - - rım,
Ne söy - ler ah o ba - kış-lar
85
ne söy - ler
ah o ba - kış - - - lar
ppp
f
p
pp
fp
fp
pp

PAZAR GÜNÜ

(Sonntag)

Op.47 No.3

Johannes BRAHMS
(1833 – 1897)
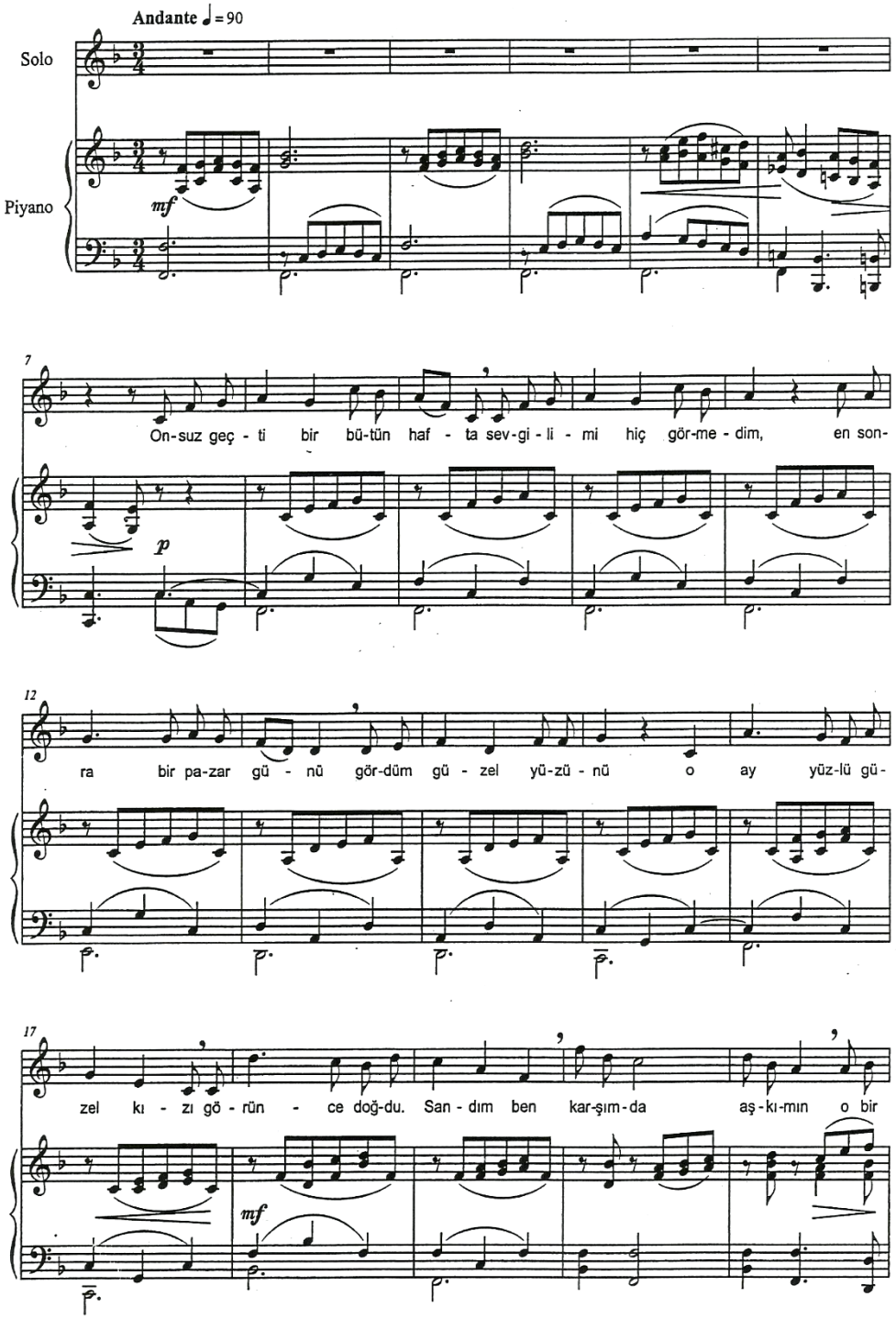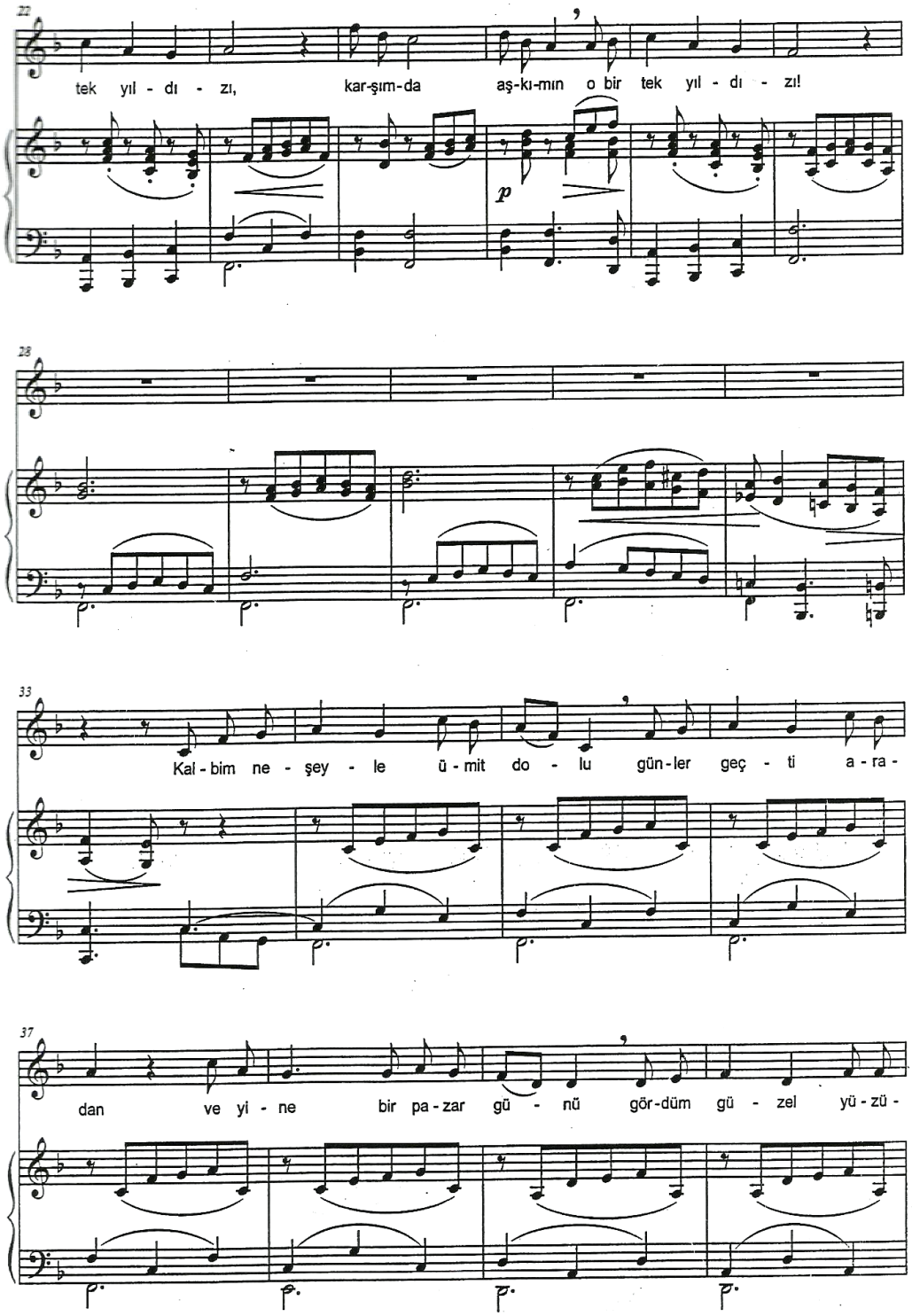
22
tek yıl - dı - zı, kar-şım-da aş-kı-mın o bir tek yıl - dı - zı!
p
28
33
Kal - bim ne - şey - le ü - mit do - lu gün - ler geç - ti a - ra -
37
dan ve yi - ne bir pa - zar gü - nü gör-düm gü - zel yü - zü -
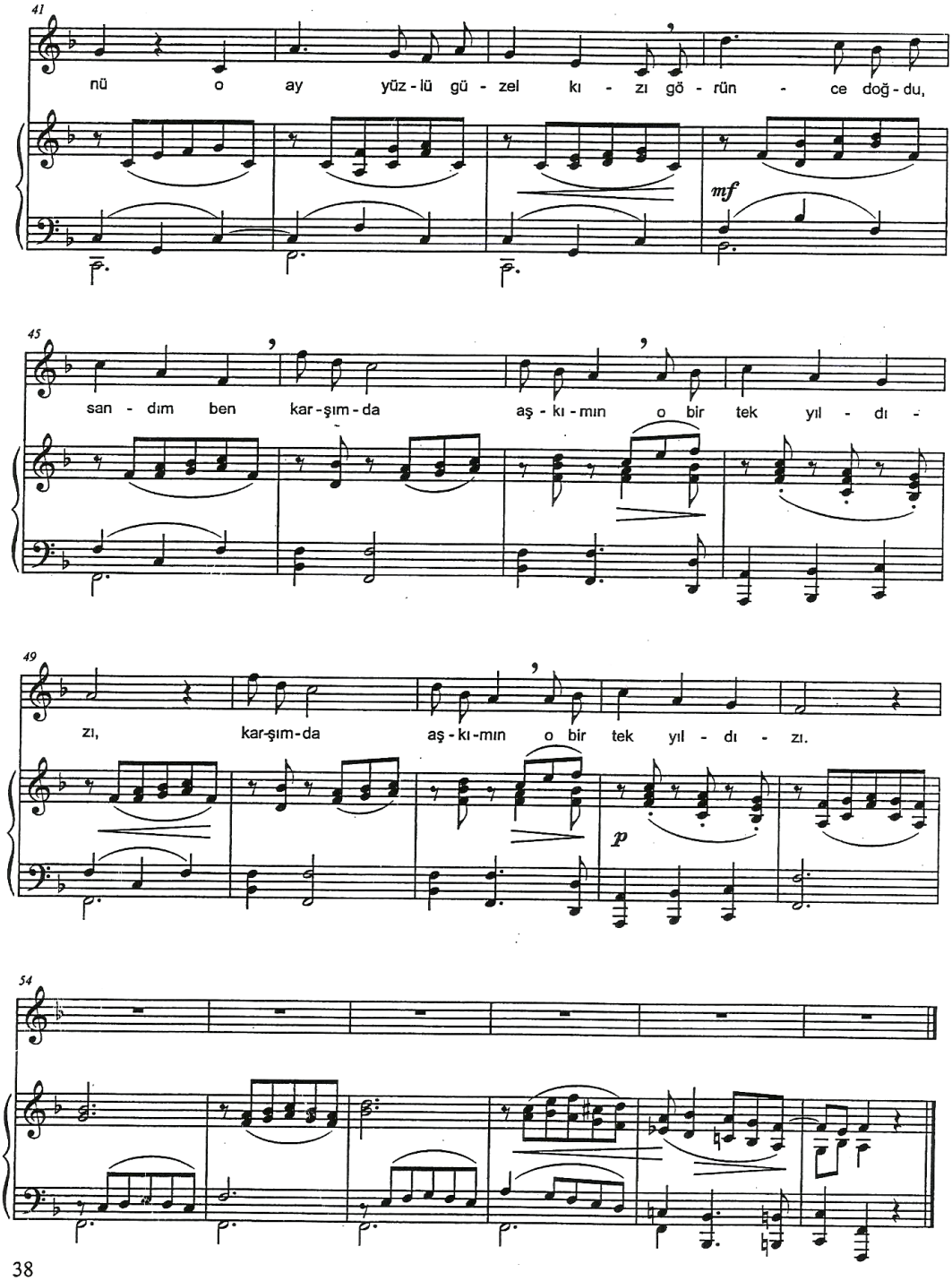
41
nü o ay yüz - lü gü - zel kı - zı gö - rün - ce doğ - du,
mf
45
san - dım ben kar - şım - da aş - kı - mın o bir tek yıl - dı -
49
zı, kar - şım - da aş - kı - mın o bir tek yıl - dı - zı.
p
54

NİLÜFER ÇİÇEĞİ

(Die Lotosblume)

Robert SCHUMANN
(1810 – 1856)
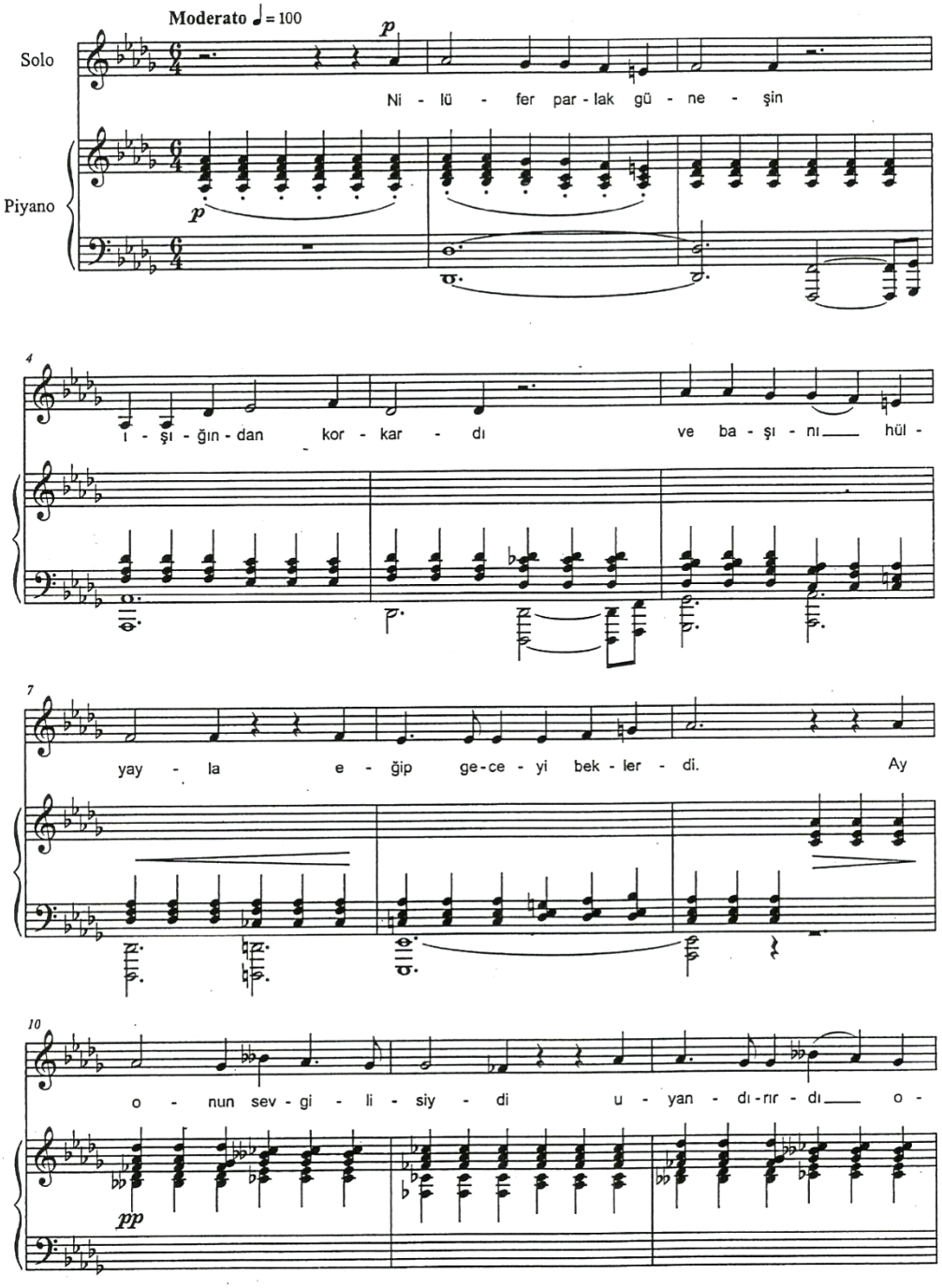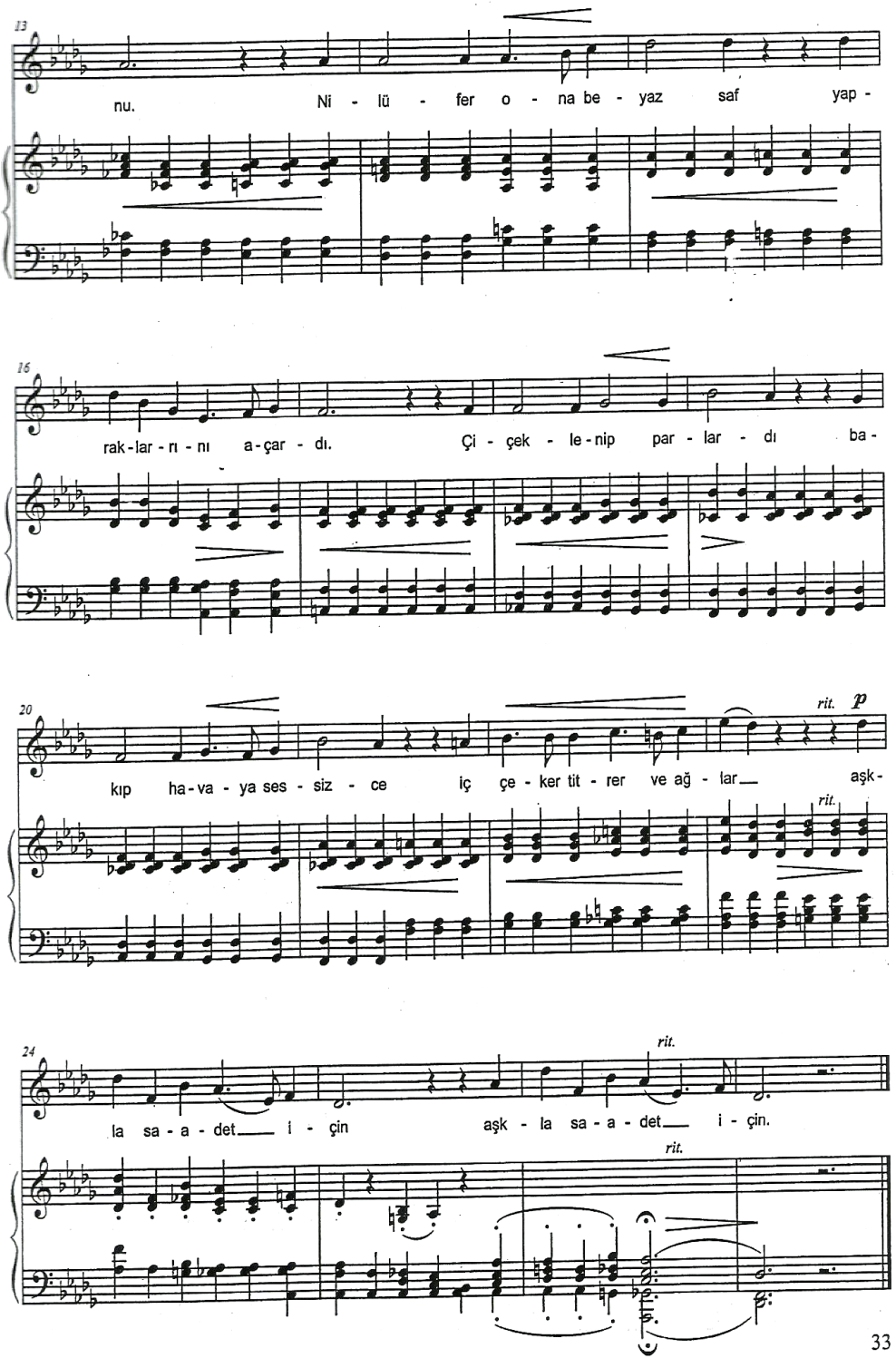
13
nu. Ni - lü - fer o - na be - yaz saf yap -
16
rak-lar-rı-nı a-çar-dı. Çi - çek - le-nip par - lar - dı ba -
20
rit. p
kıp ha-va-ya ses - siz - ce iç çe - ker tit - rer ve ağ - lar aşk -
rit.
24
rit.
la sa - a - det i - çin aşk - la sa - a - det i - çin.
rit.
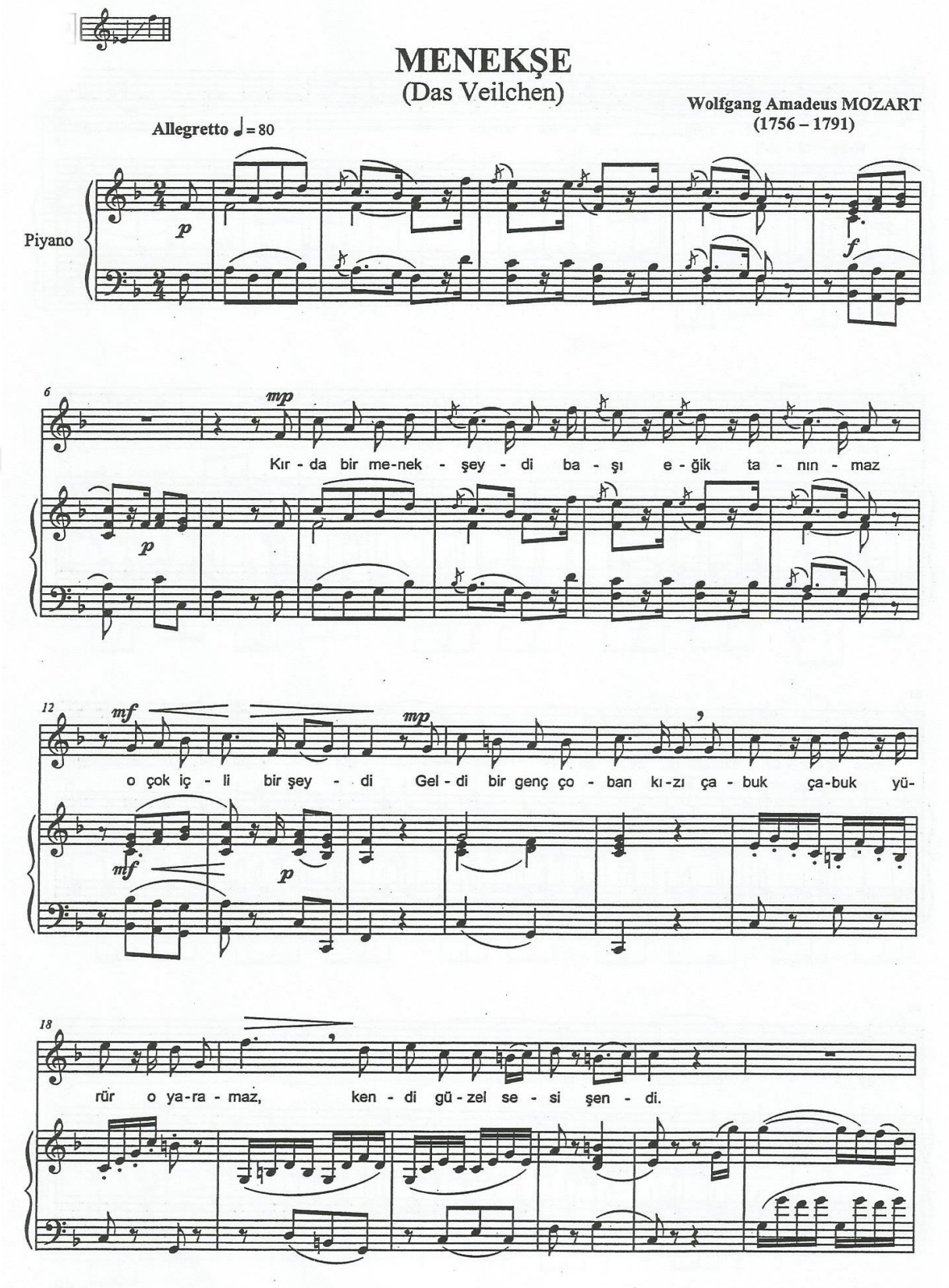
MENEKŞE
(Das Veilchen)
Wolfgang Amadeus MOZART
(1756 – 1791)
Allegretto ♩= 80
Piyano
Kır - da bir me-nek - şey - di ba - şı e - ğik ta - nın - maz
o çok iç - li bir şey - di Gel - di bir genç ço - ban kı-zı ça - buk ça-buk yü-
rür o ya-ra - maz, ken - di gü - zel se - si şen - di.
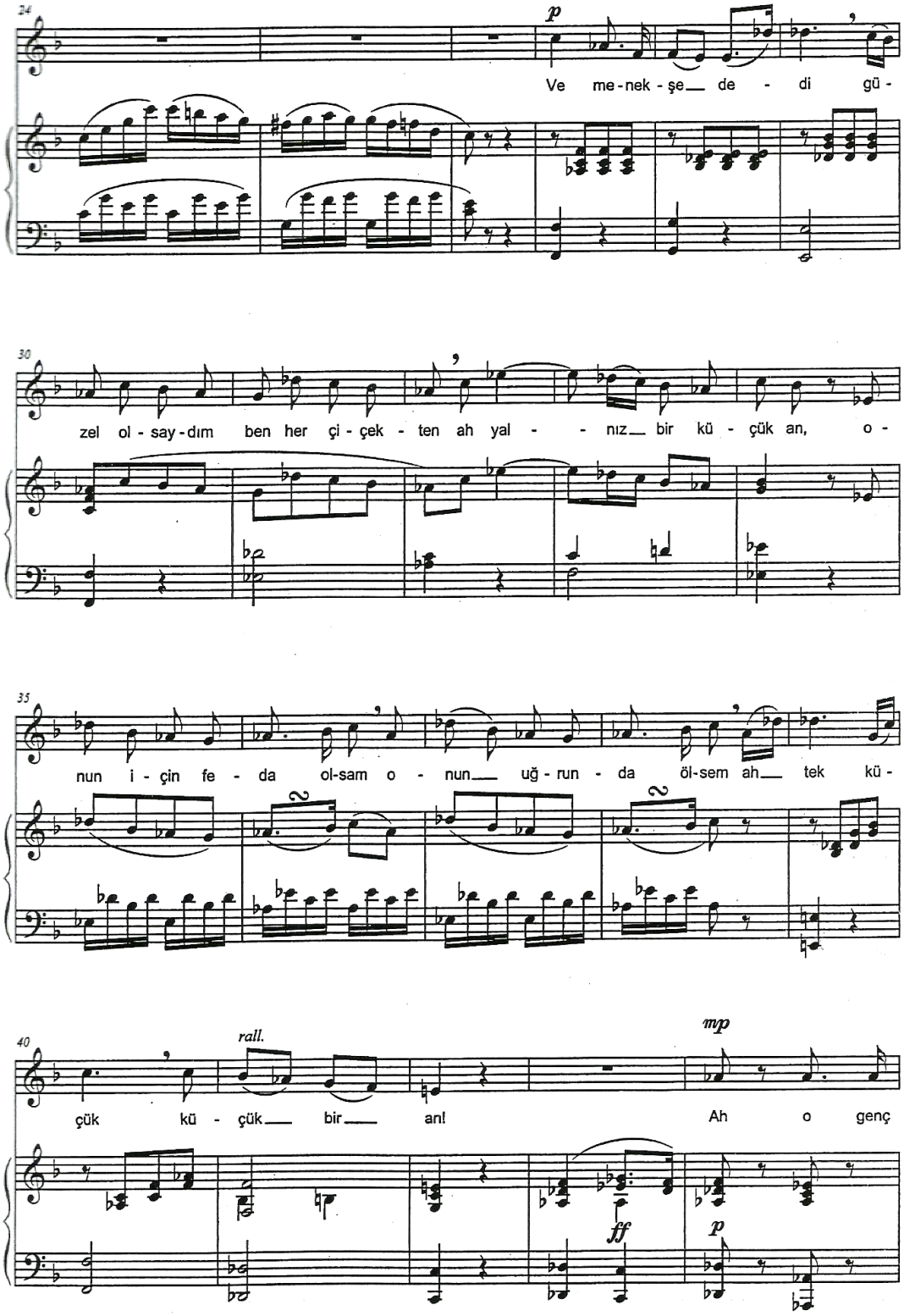
24
p
Ve me-nek-şe de - di gü -
30
zel ol - say-dım ben her çi - çek - ten ah yal - - nız bir kü - çük an, o -
35
nun i - çin fe - da ol-sam o - nun uğ-run - da öl-sem ah tek kü -
40
rall.
mp
çük kü - çük bir an!
Ah o genç
ff
p
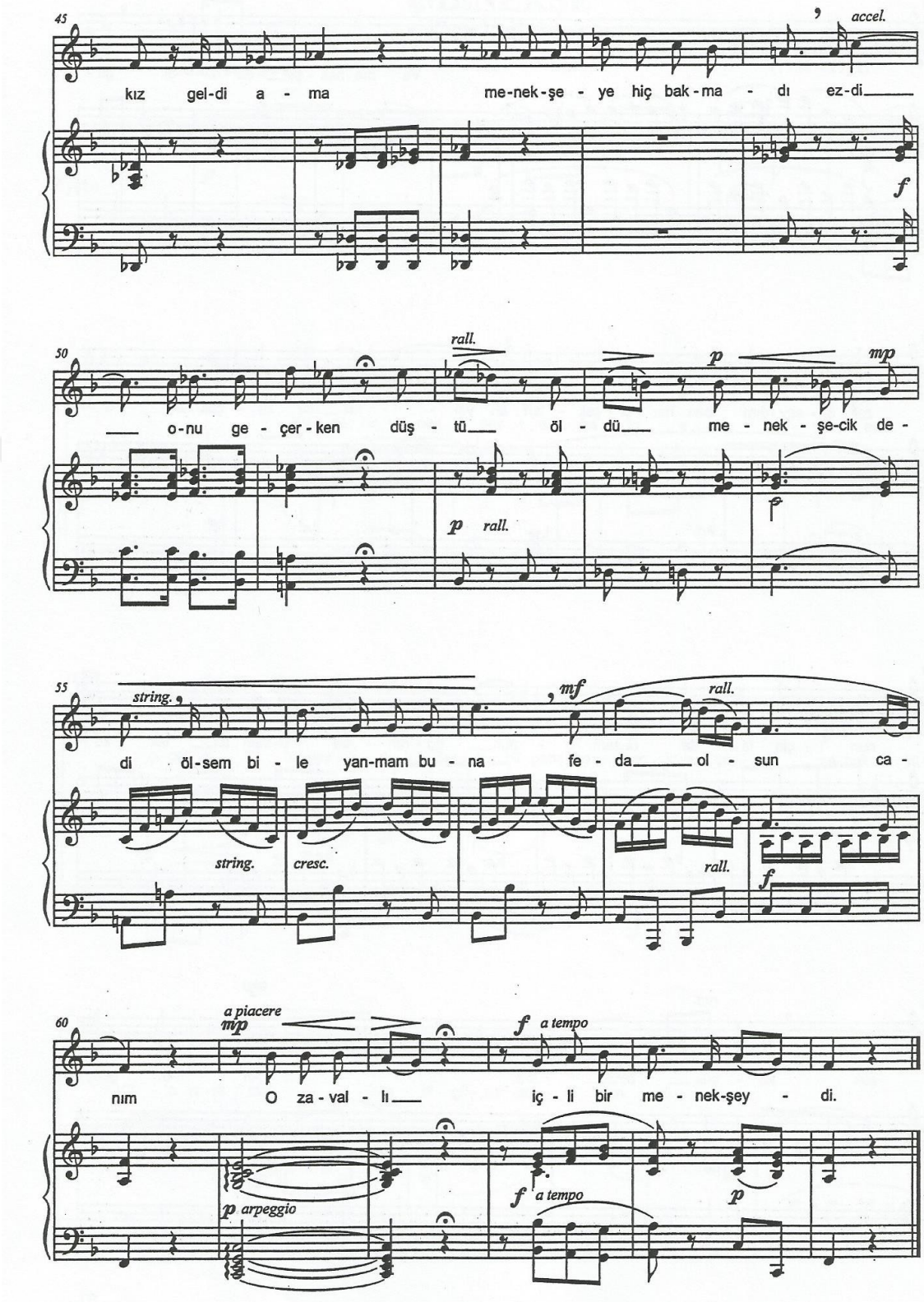
45
accel.
kız gel-di a - ma me-nek-şe - ye hiç bak-ma - dı ez-di
f
50
rall.
p
mp
o-nu ge - çer - ken düş - tü öl - dü me - nek - şe-cik de -
p rall.
55
string.
mf
rall.
di öl-sem bi - le yan-mam bu - na fe - da ol - sun ca -
string.
cresc.
rall.
f
60
a piacere
mp
f a tempo
nım O za - val - lı iç - li bir me - nek-şey - di.
p arpeggio
f a tempo
p

ARYA ANTİKLER

O CESSATE DI PIAGARMI

A. SCARLATTI
(1660 – 1725)
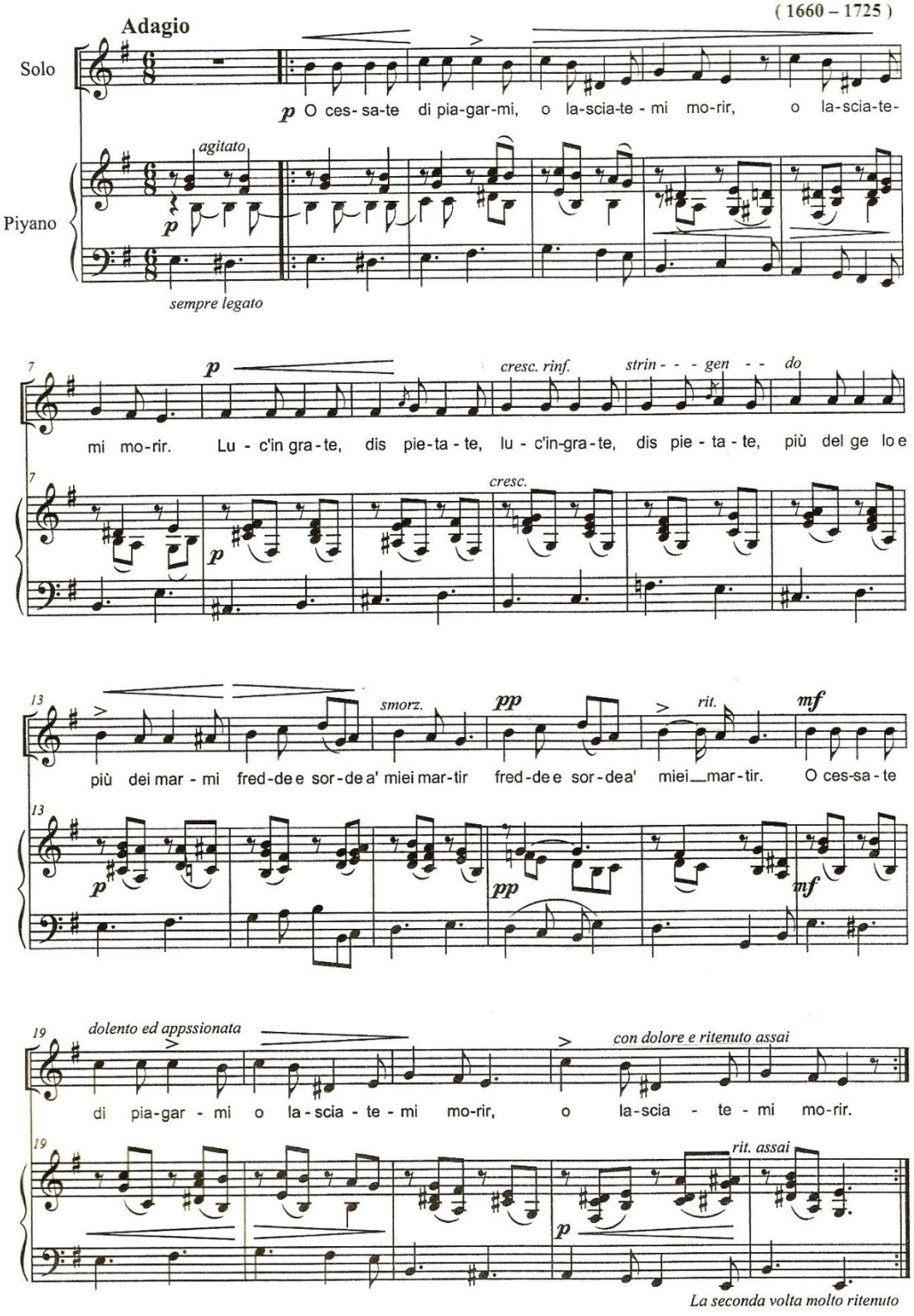
SEBBEN, CRUDELE

A. CALDARA
(1671 – 1763)
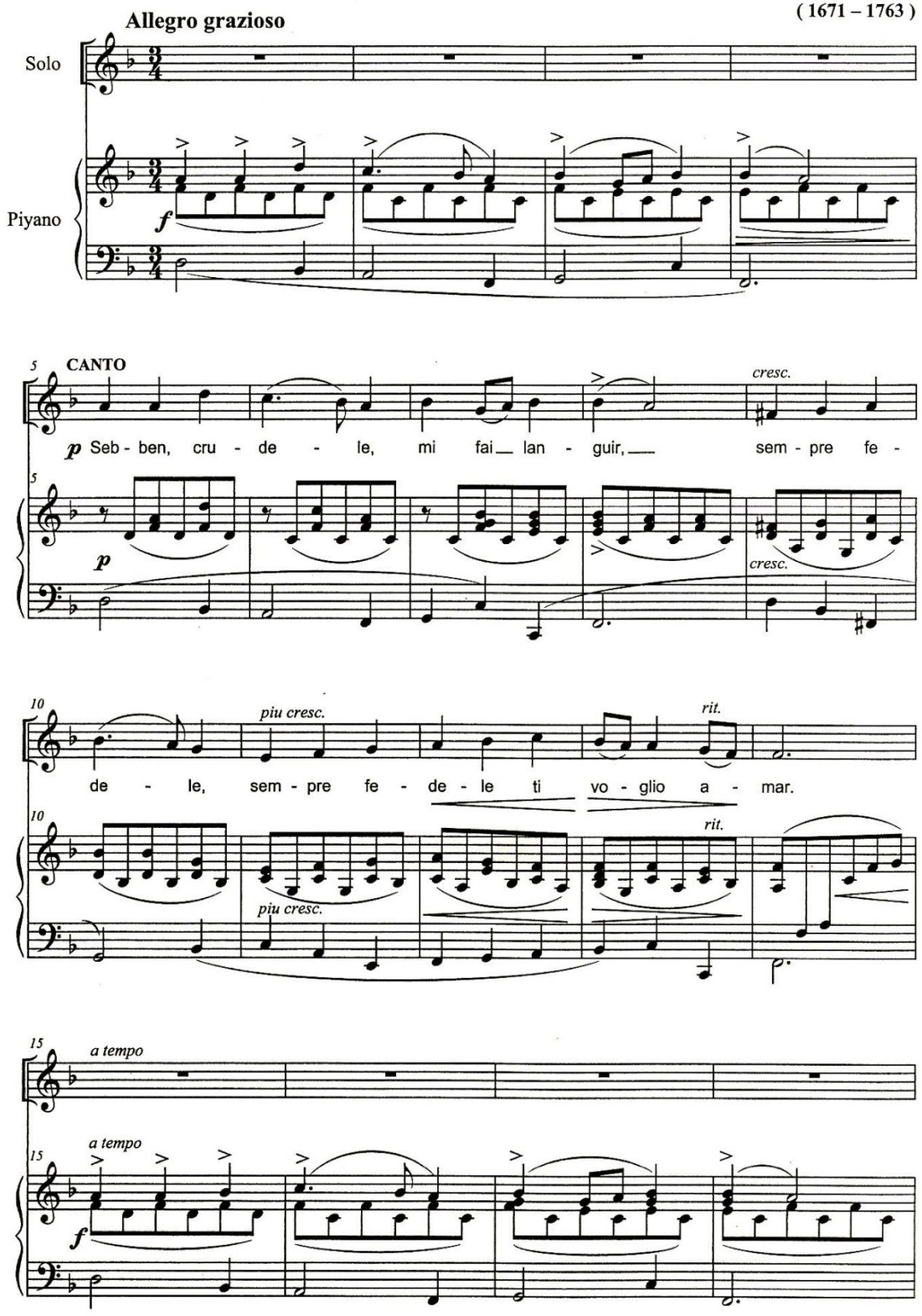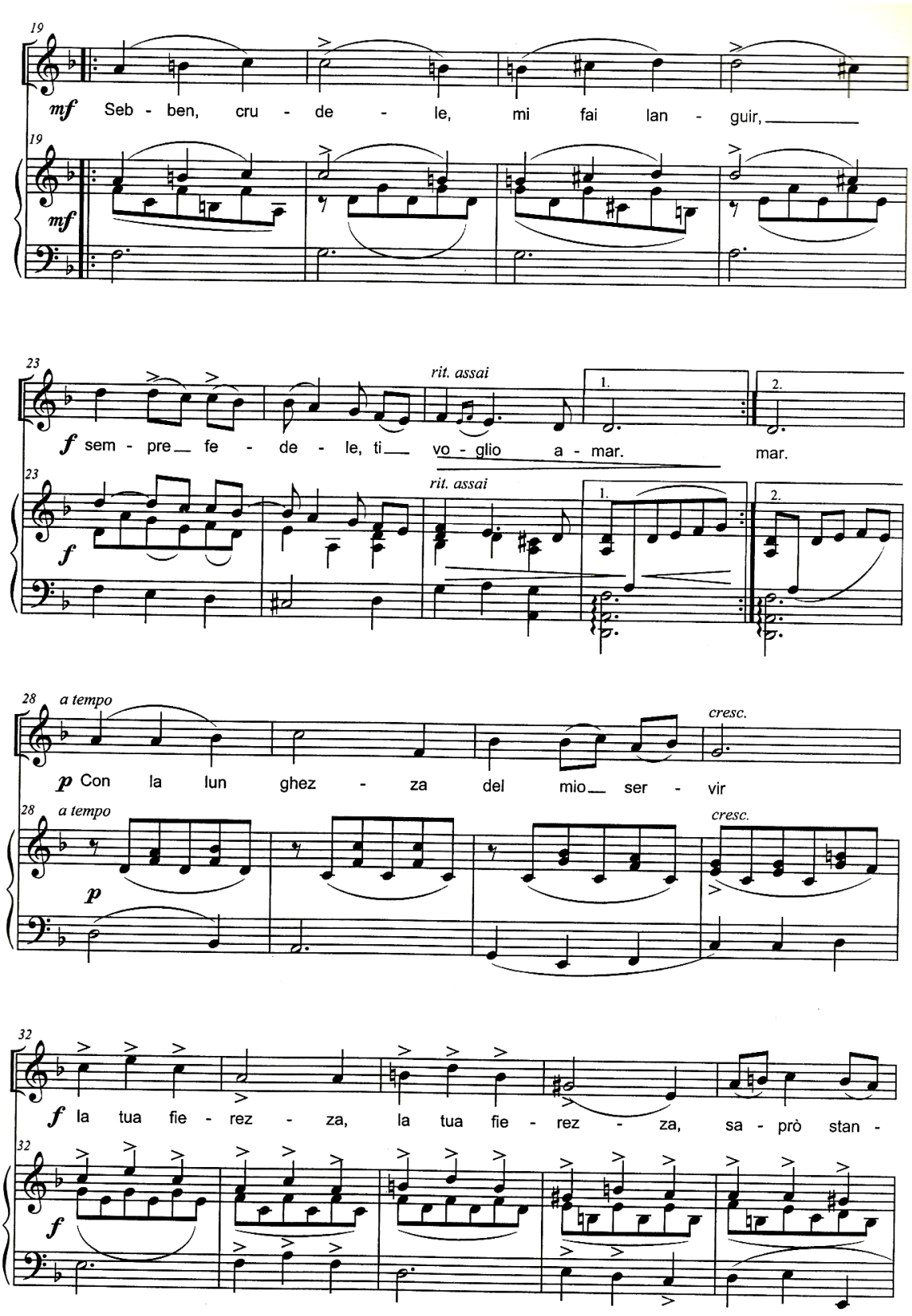
19
mf
Seb - ben, cru - de - le, mi fai lan - guir,
19
mf
23
rit. assai
1.
2.
f
sem - pre fe - de - le, ti vo - glio a - mar.
mar.
23
rit. assai
1.
2.
f
28
a tempo
cresc.
p
Con la lun ghez - za del mio ser - vir
28
a tempo
cresc.
p
32
f
la tua fie - rez - za, la tua fie - rez - za, sa - prò stan -
32
f

SE TU M'AMI

C. B. PERGOLESI
(1710 – 1736)

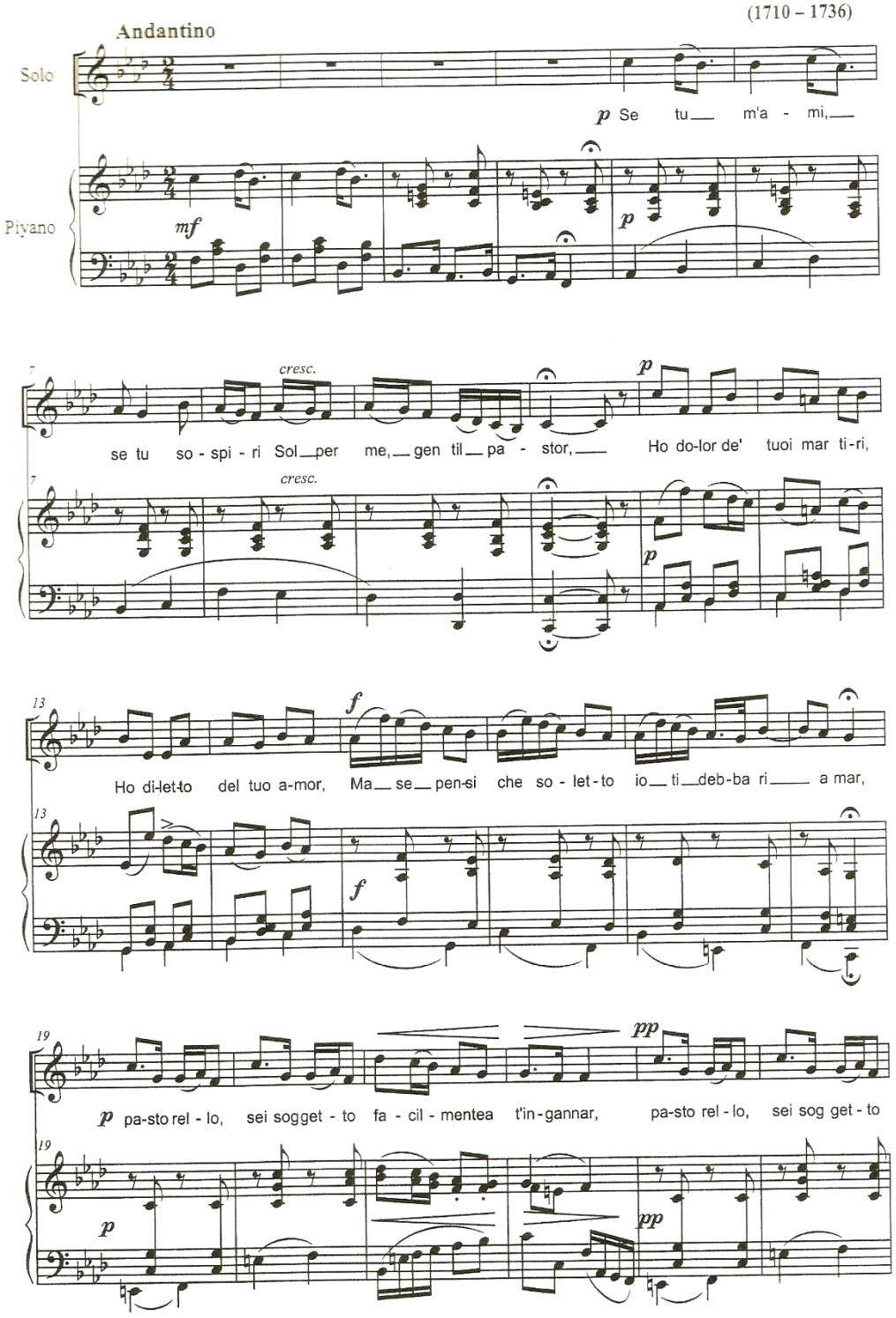

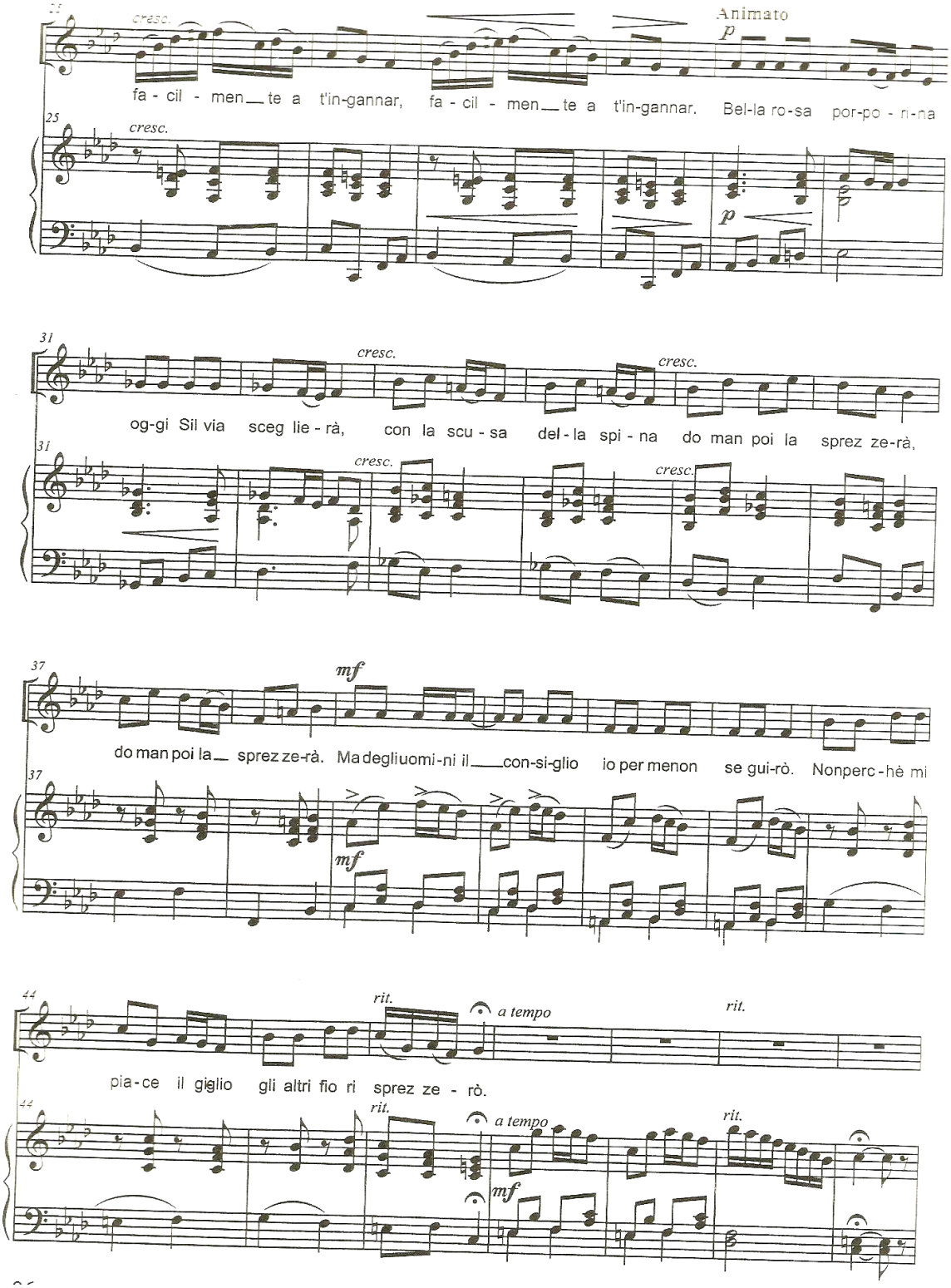
25
cresc.
Animato
p
fa - cil - men__te a t'in-gannar, fa - cil - men__te a t'in-gannar. Bel-la ro-sa por-po - ri-na
25
cresc.
p
31
cresc.
cresc.
og-gi Sil via sceg lie - rà, con la scu - sa del - la spi - na do man poi la sprez ze-rà,
31
cresc.
cresc.
37
mf
do man poi la__ sprez ze-rà. Ma degliuomi-ni il__con-si-glio io per menon se gui-rò. Nonperc-hè mi
37
mf
44
rit.
a tempo
rit.
pia-ce il giglio gli altri fio ri sprez ze - rò.
44
rit.
a tempo
rit.
mf
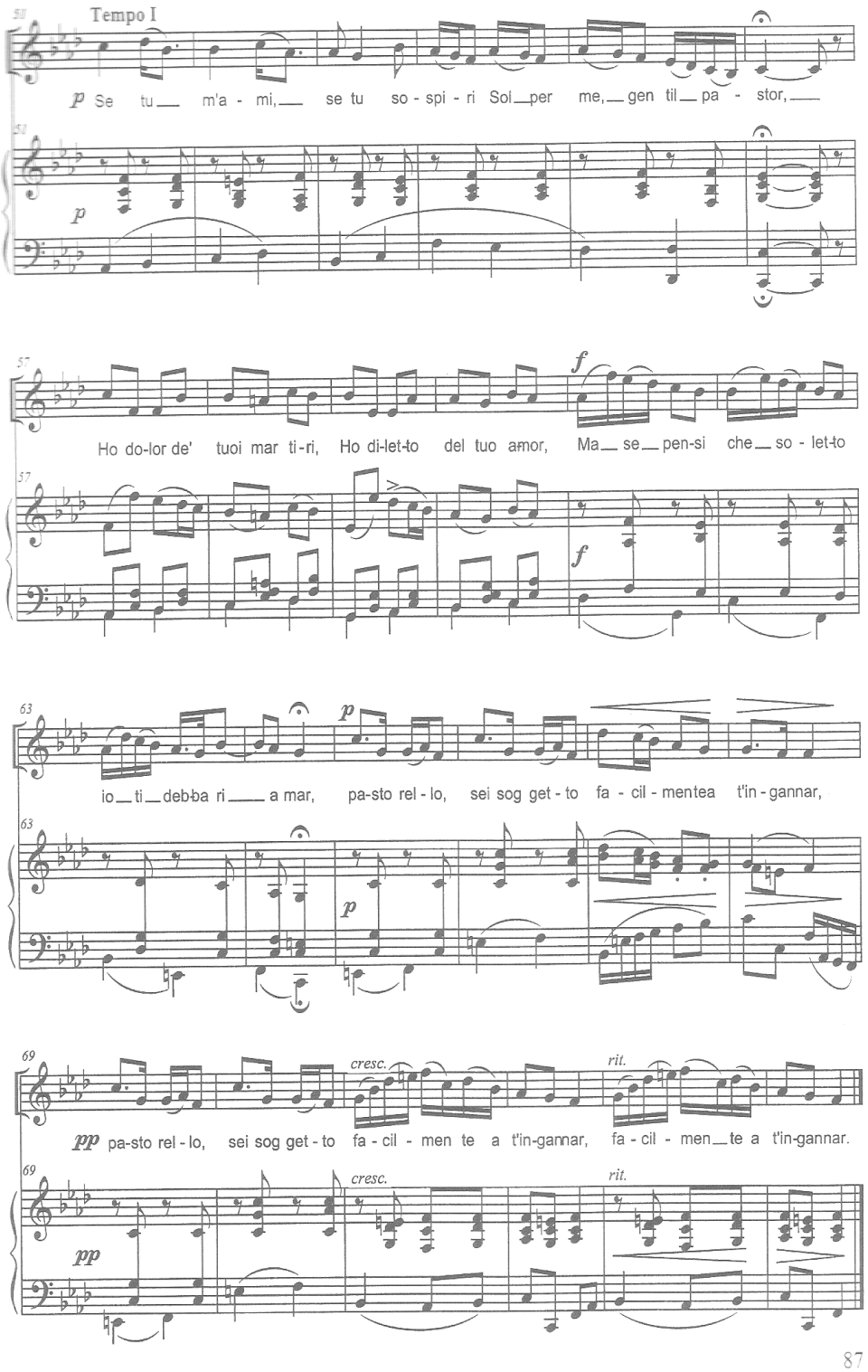
Tempo I
p Se tu m'a - mi, se tu so - spi - ri Sol per me, gen til pa - stor,
Ho do-lor de' tuoi mar ti-ri, Ho di-let-to del tuo amor, Ma se pen-si che so - let-to
f
io ti deb-ba ri a mar, pa-sto rel - lo, sei sog get - to fa - cil - mentea t'in - gannar,
p
cresc.
rit.
pp pa-sto rel - lo, sei sog get - to fa - cil - men te a t'in-gannar, fa - cil - men te a t'in-gannar.

SE FLORINDO E FEDEFLE

A. SCARLATTI
(1660 – 1725)
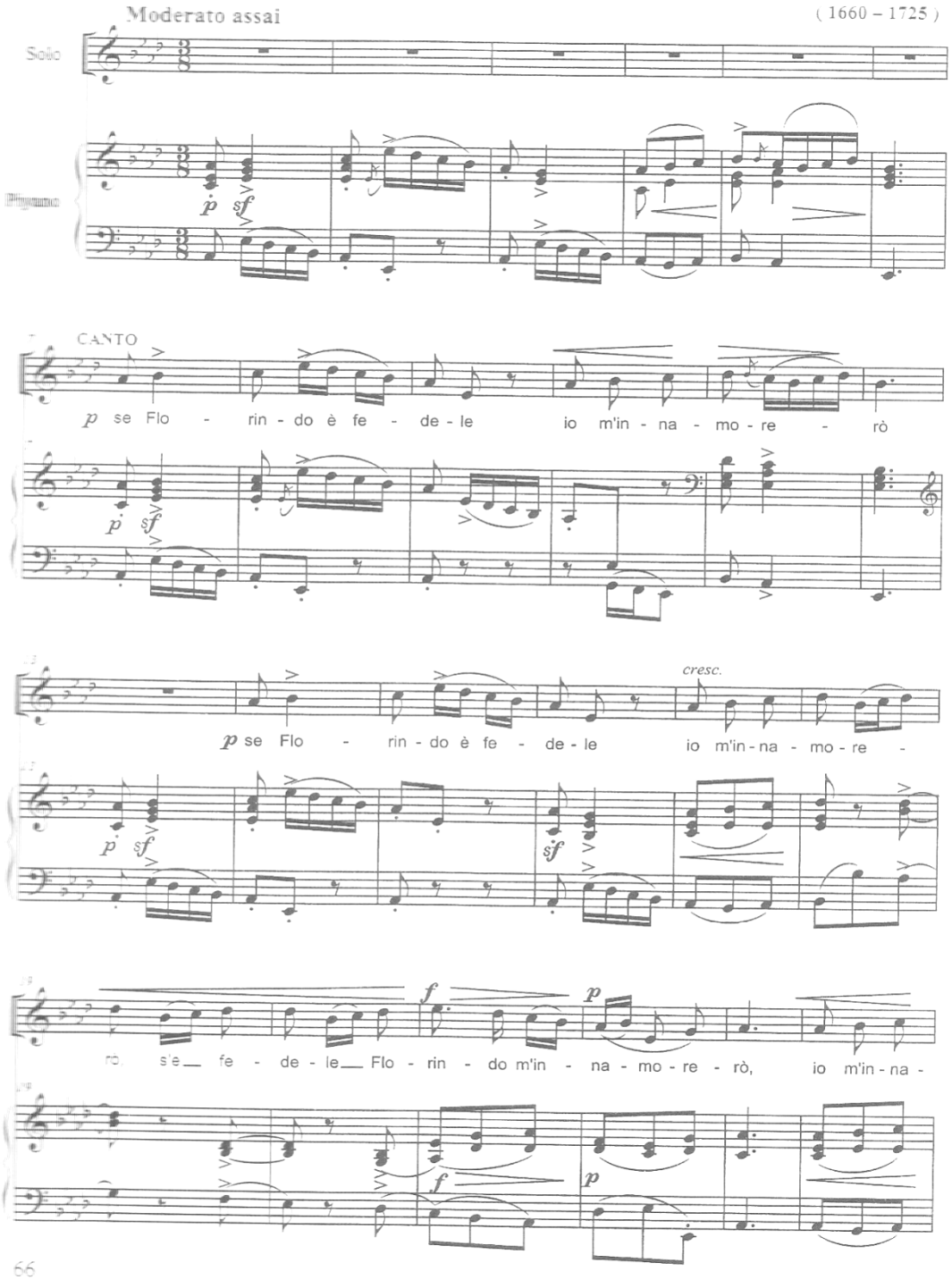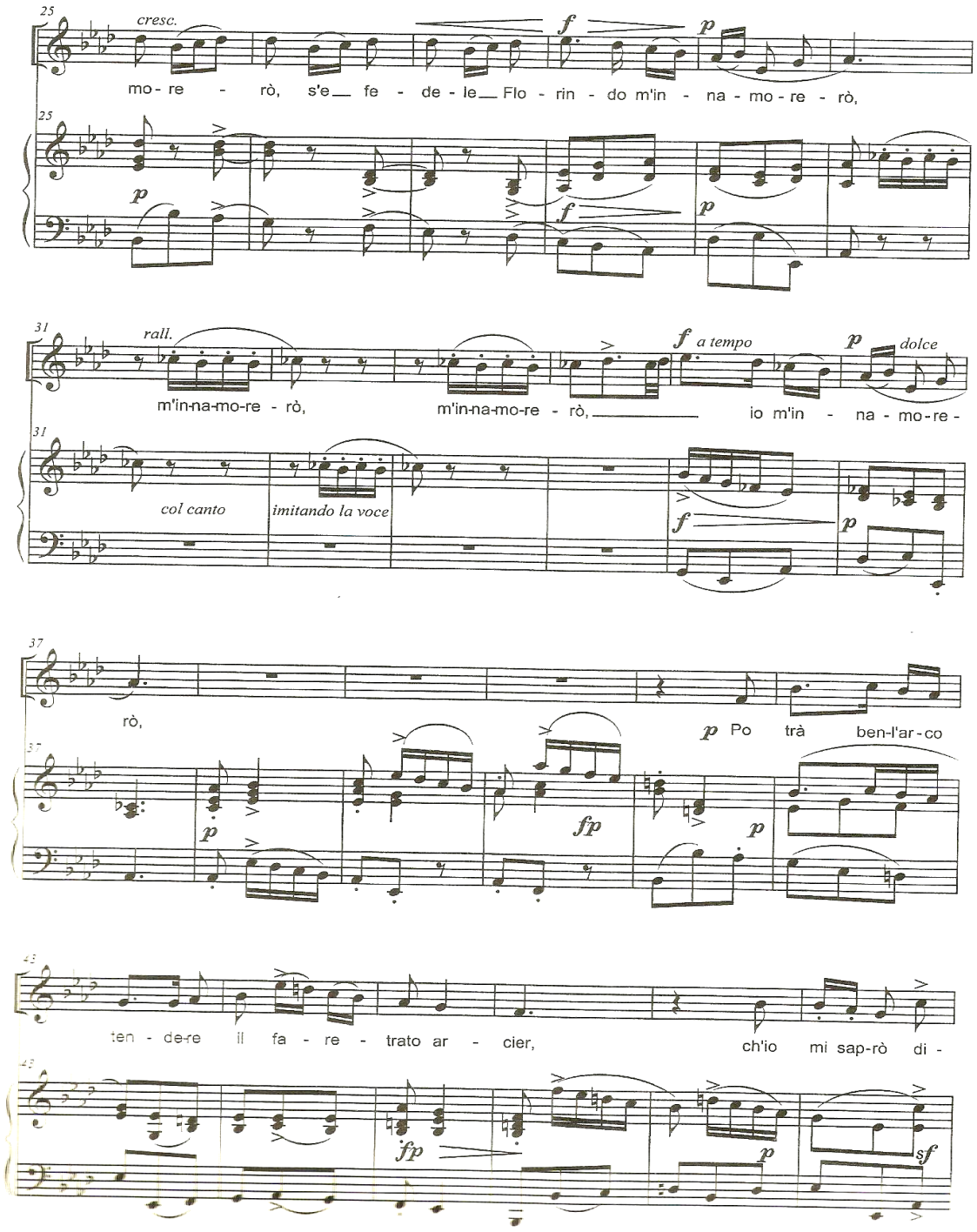
25
cresc.
mo - re - rò, s'e fe - de - le Flo - rin - do m'in - na - mo - re - rò,
31
rall.
m'in-na-mo-re - rò,
a tempo
dolce
m'in-na-mo-re - rò,
io m'in - na - mo-re -
col canto
imitando la voce
37
rò,
Po trà ben-l'ar-co
43
ten - de-re il fa - re - trato ar - cier,
ch'io mi sap-rò di -
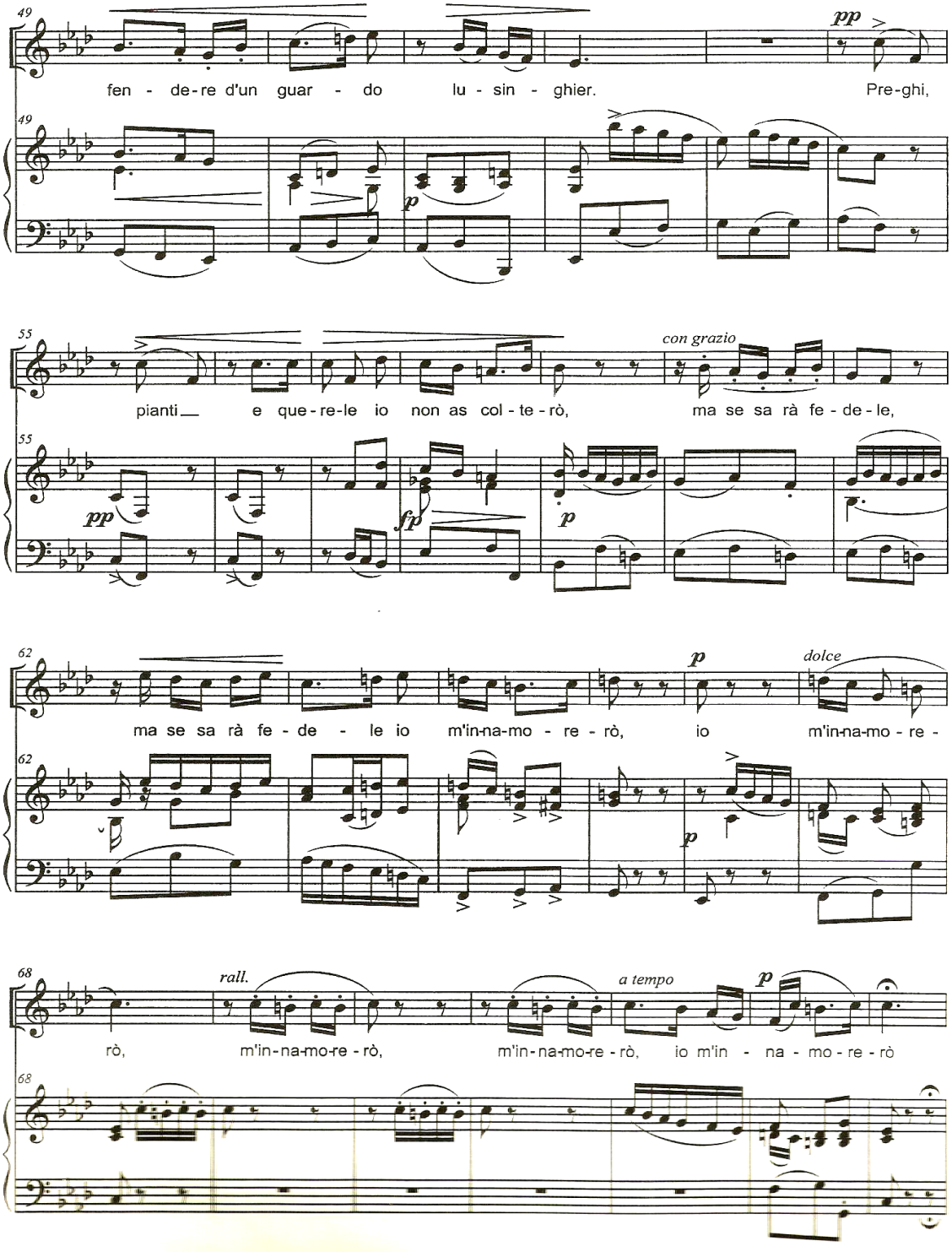
49
fen - de-re d'un guar - do lu - sin - ghier.
pp
Pre-ghi,
p
55
pianti e que-re-le io non as col - te - rò,
con grazio
ma se sa rà fe - de - le,
pp
fp
p
62
ma se sa rà fe - de - le io m'in-na-mo - re - rò,
p
dolce
io m'in-na-mo - re -
p
68
rò,
rall.
m'in-na-mo-re - rò,
a tempo
m'in-na-mo-re - rò, io m'in - na - mo - re - rò
p
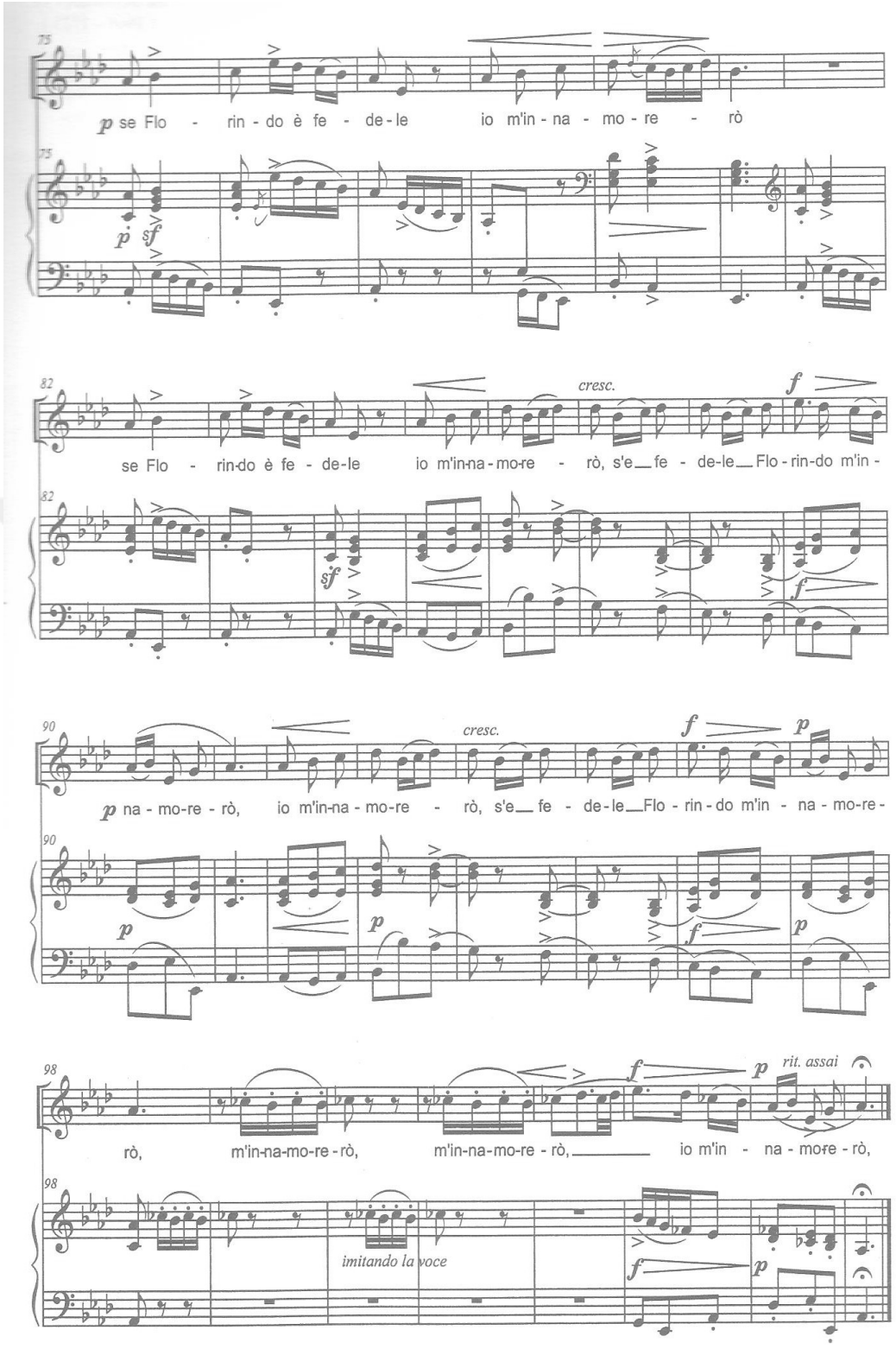
75
p se Flo - rin - do è fe - de - le io m'in - na - mo - re - rò
p sf
82
cresc.
f
se Flo - rin-do è fe - de-le io m'in-na - mo-re - rò, s'e_ fe - de-le_Flo - rin-do m'in -
sf
f
90
cresc.
f
p
p na - mo-re - rò, io m'in-na - mo-re - rò, s'e_ fe - de-le_Flo - rin - do m'in - na - mo-re -
p
p
f
p
98
f
p
rit. assai
rò, m'in-na-mo-re - rò, m'in-na-mo-re - rò, io m'in - na - mo-re - rò,
imitando la voce
f
p

SELVE AMICHE

A. CALDARA
(1671 – 1763)
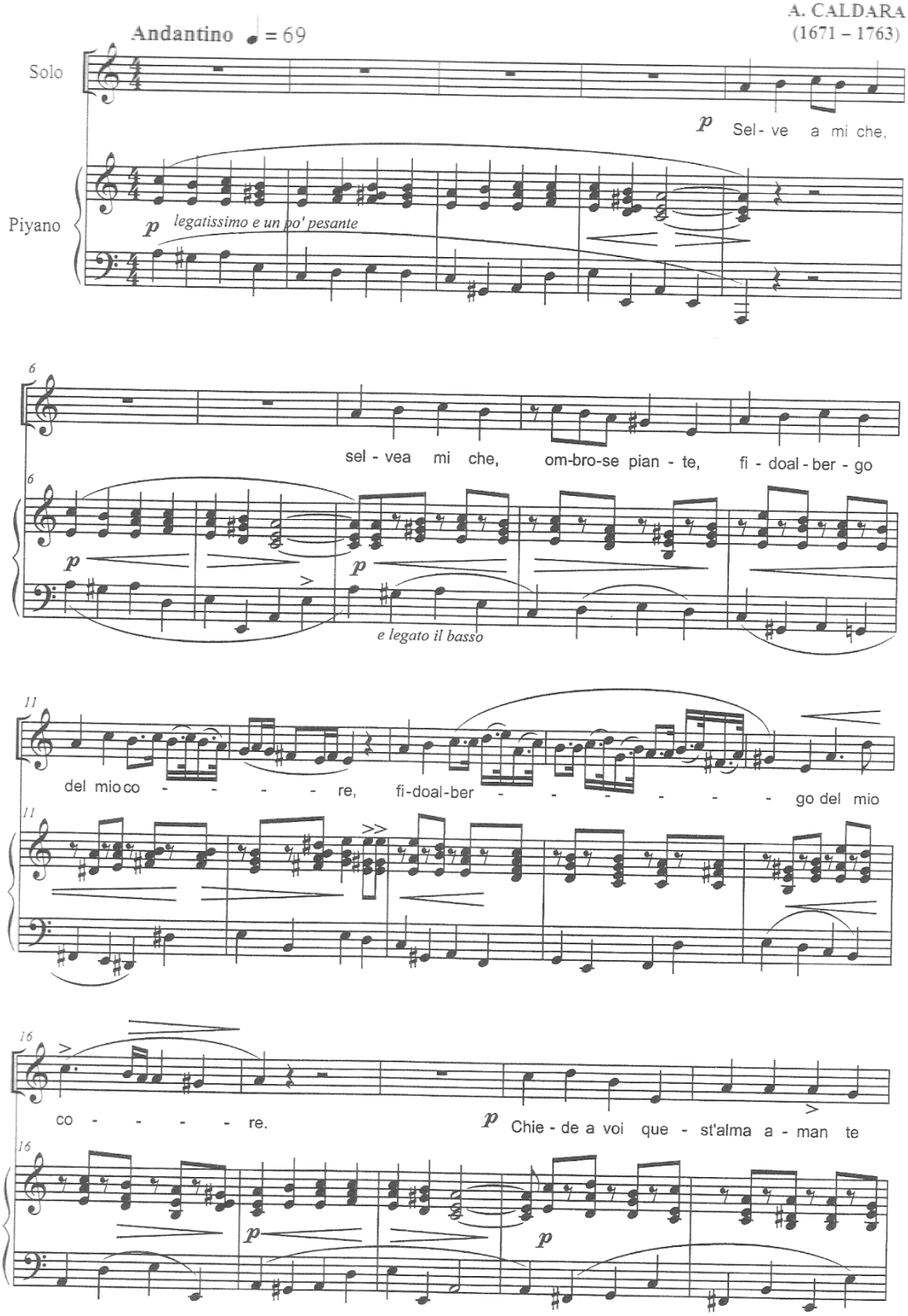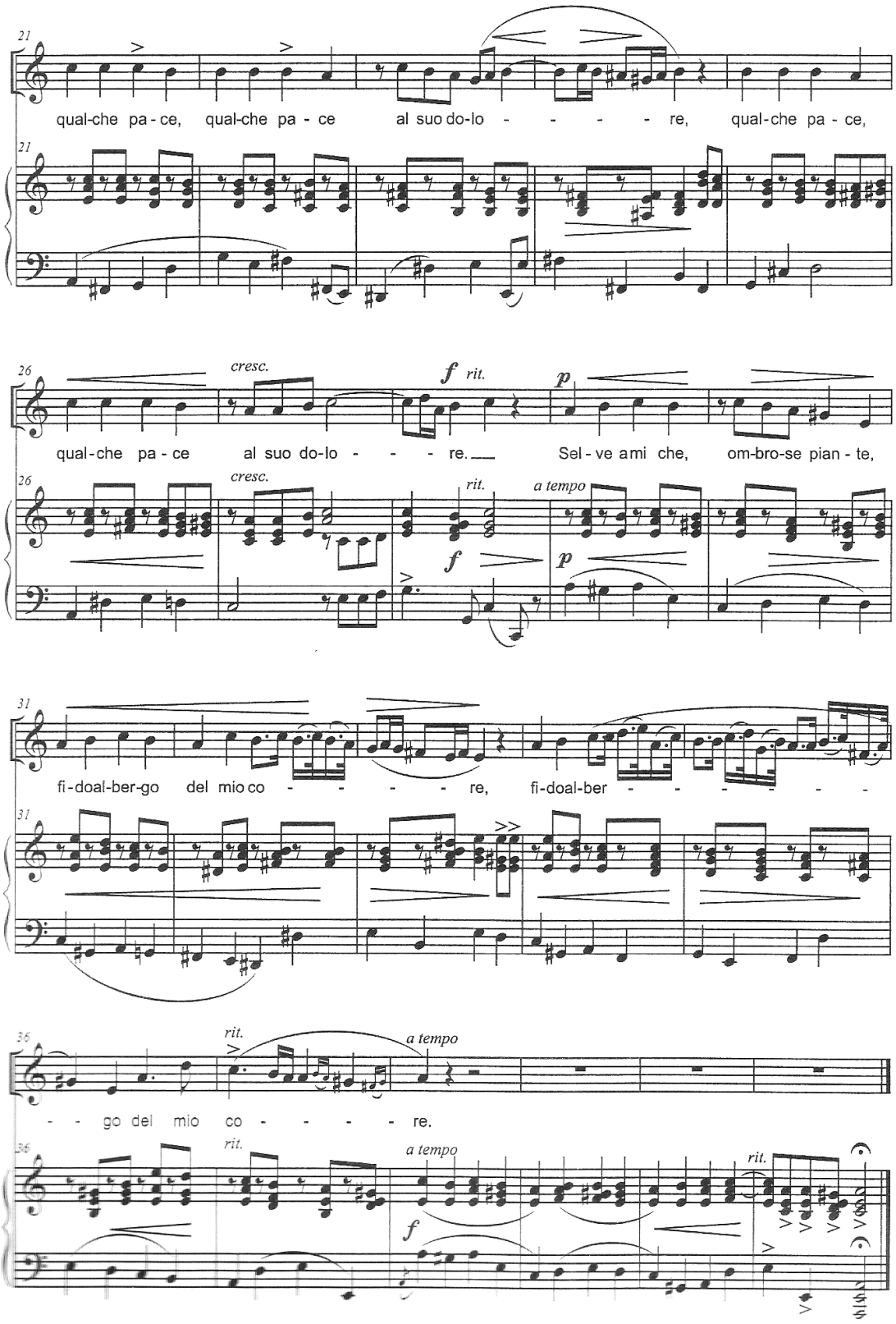
21
qual-che pa - ce, qual-che pa - ce al suo do-lo - - - - re, qual-che pa - ce,
21
26
cresc.
f rit.
p
qual-che pa - ce al suo do-lo - - - re. Sel - ve a mi che, om-bro-se pian - te,
26
cresc.
rit.
a tempo
f
p
31
fi-doal-ber-go del mio co - - - - - re, fi-doal-ber - - - - - -
31
36
rit.
a tempo
- - go del mio co - - - - - re.
36
rit.
a tempo
rit.
f

CARO MIO BEN

G. GIORDANI
(1774 – 1798)
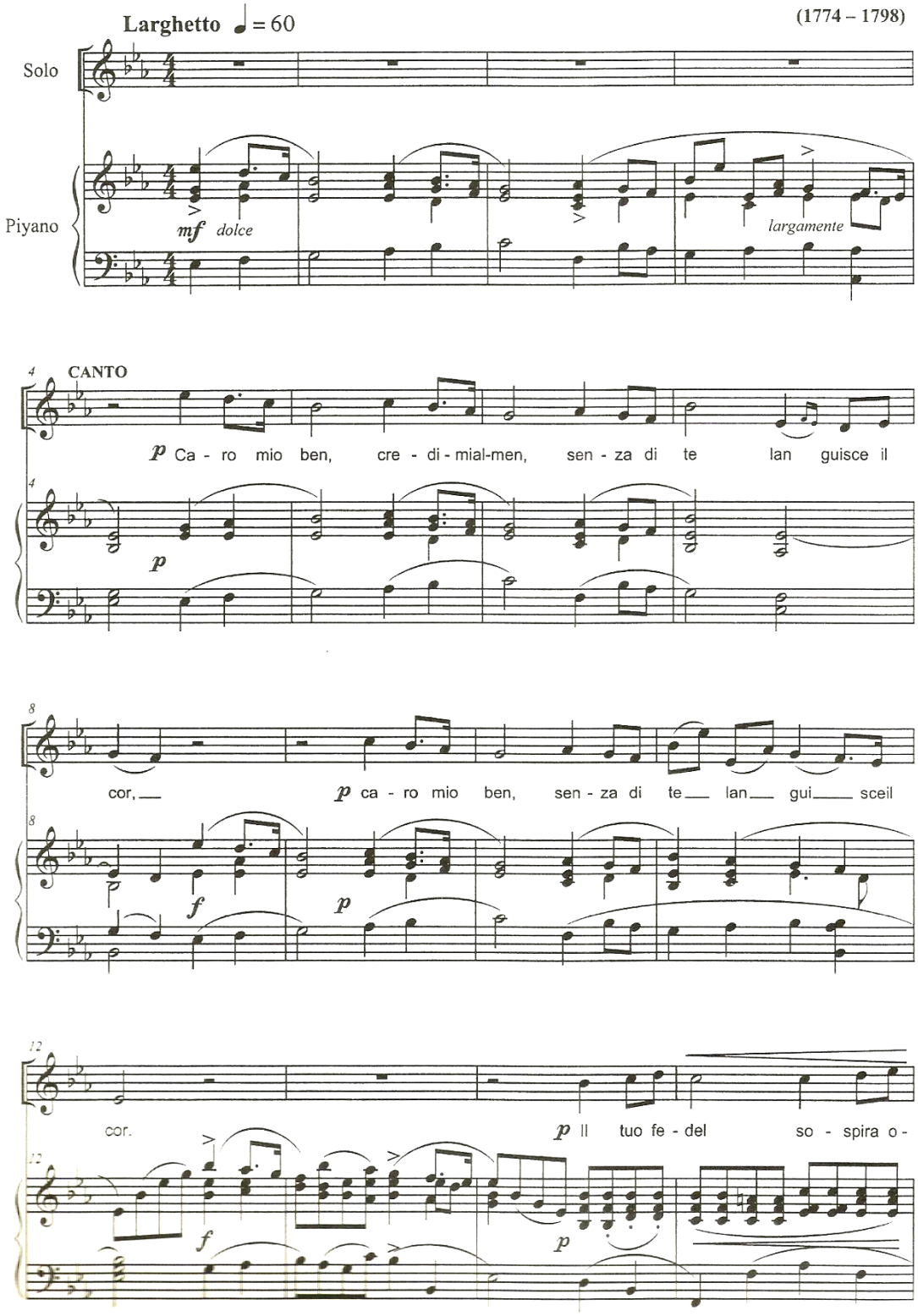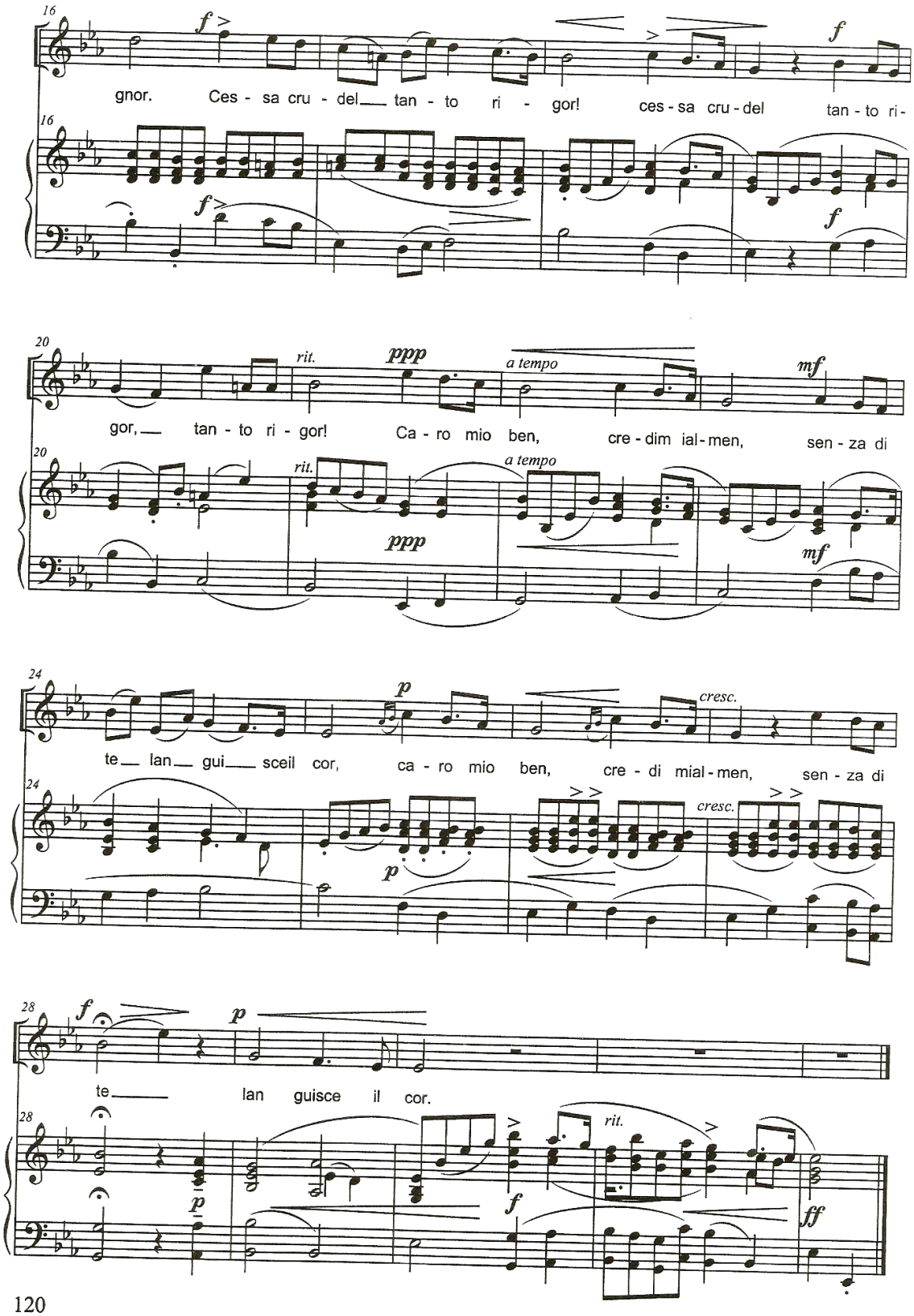
16
f
gnor. Ces - sa cru - del tan - to ri - gor! ces - sa cru - del tan - to ri -
20
rit.
ppp
a tempo
mf
gor, tan - to ri - gor! Ca - ro mio ben, cre - dim ial - men, sen - za di
24
p
cresc.
te lan gui sceil cor, ca - ro mio ben, cre - di mial - men, sen - za di
28
f
p
te lan guisce il cor.
rit.
ff
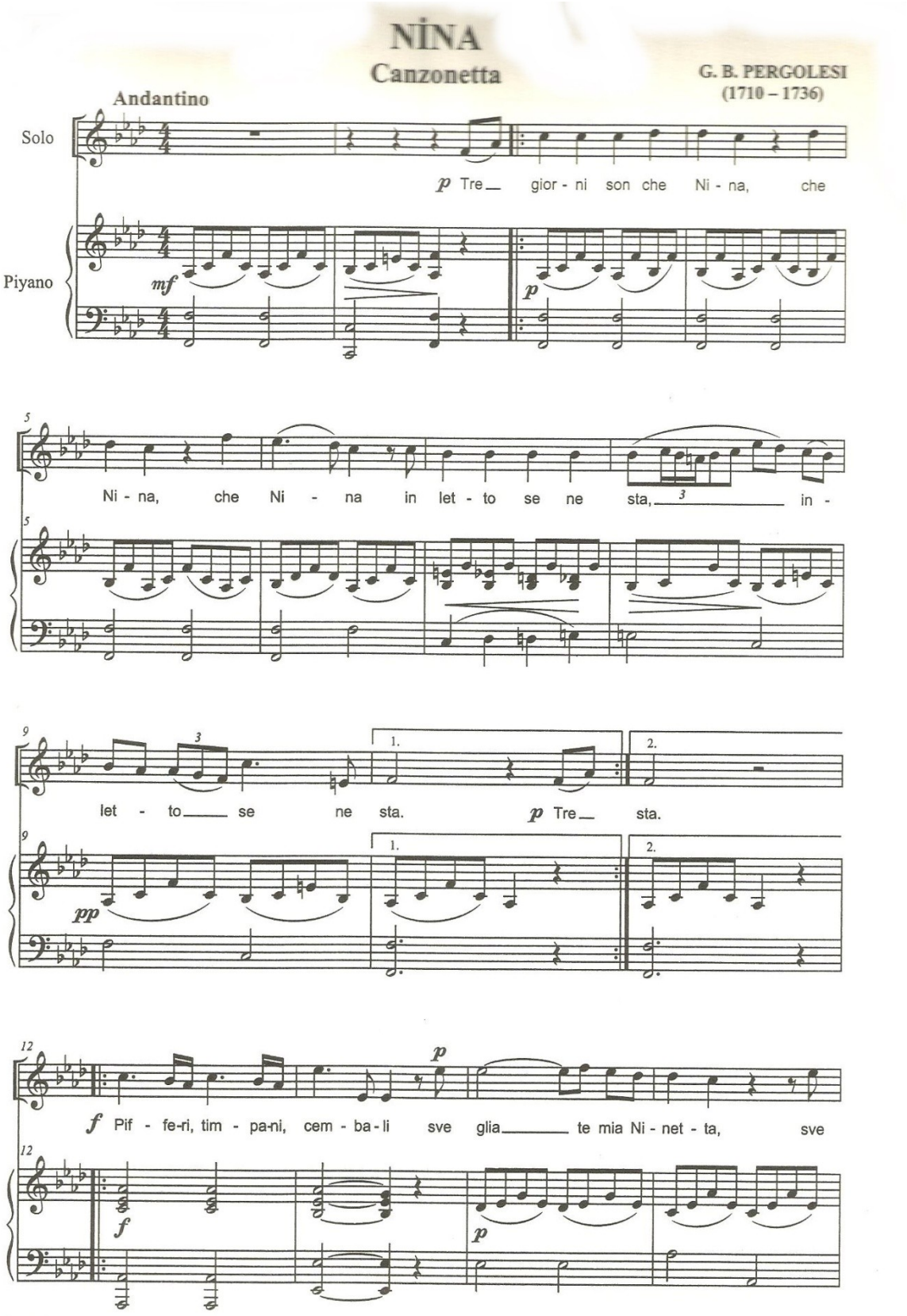
NİNA
Canzonetta
G. B. PERGOLESI
(1710 – 1736)
Andantino
Solo
Piyano
p Tre_ gior - ni son che Ni - na, che
mf
p
Ni - na, che Ni - na in let - to se ne sta, 3 in -
let - to_ se ne sta.
1.
2.
p Tre_ sta.
pp
f Pif - fe-ri, tim - pa-ni, cem - ba - li sve glia_ te mia Ni - net - ta, sve
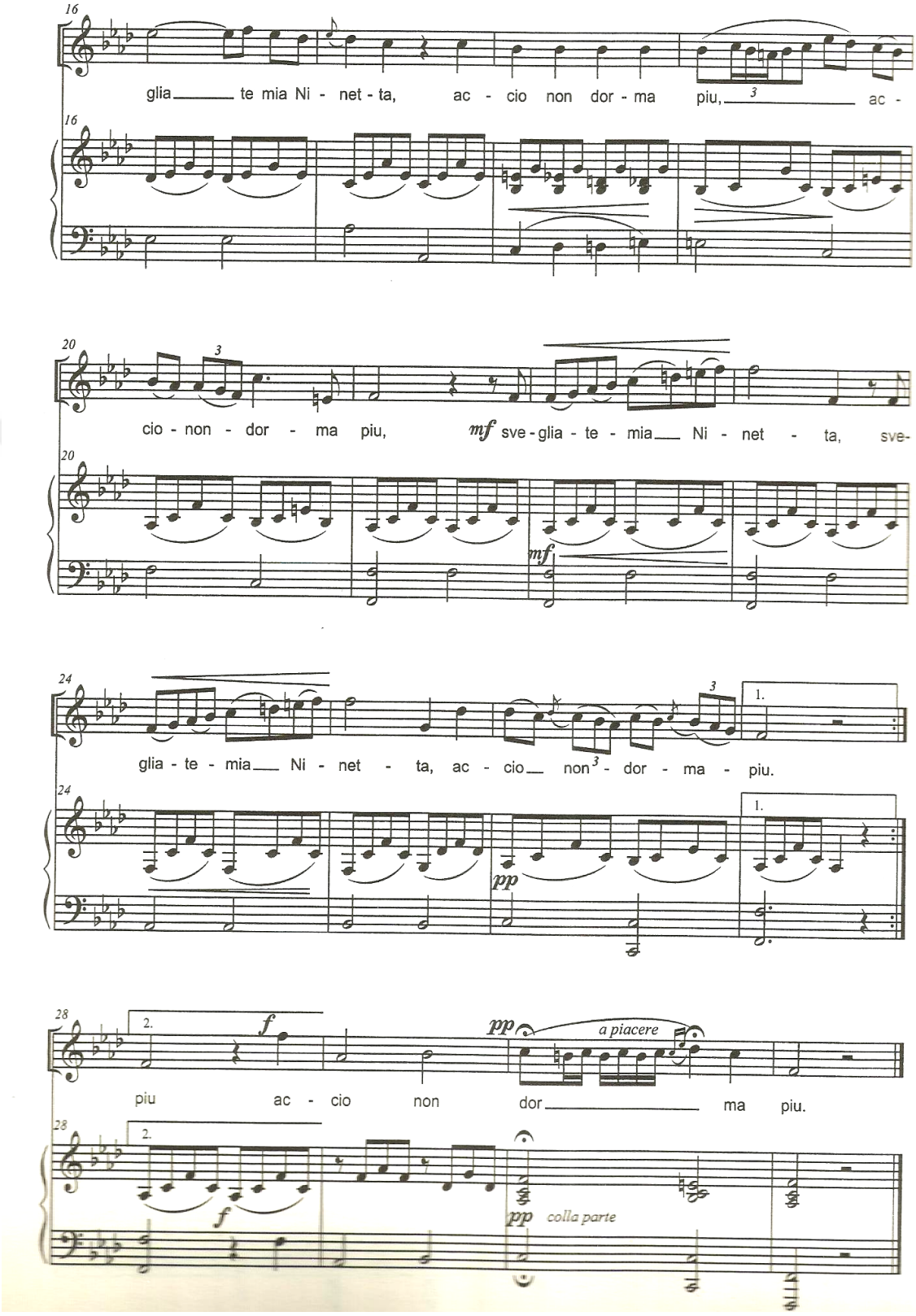
16
glia te mia Ni - net - ta, ac - cio non dor - ma piu, ac -
20
cio - non - dor - ma piu, mf sve - glia - te - mia Ni - net - ta, sve-
24
glia - te - mia Ni - net - ta, ac - cio non - dor - ma - piu.
1.
pp
28
2.
f
pp a piacere
piu ac - cio non dor ma piu.
colla parte

SON TUTTA DUOLO

A. SCARLATTI
(1660 – 1725)
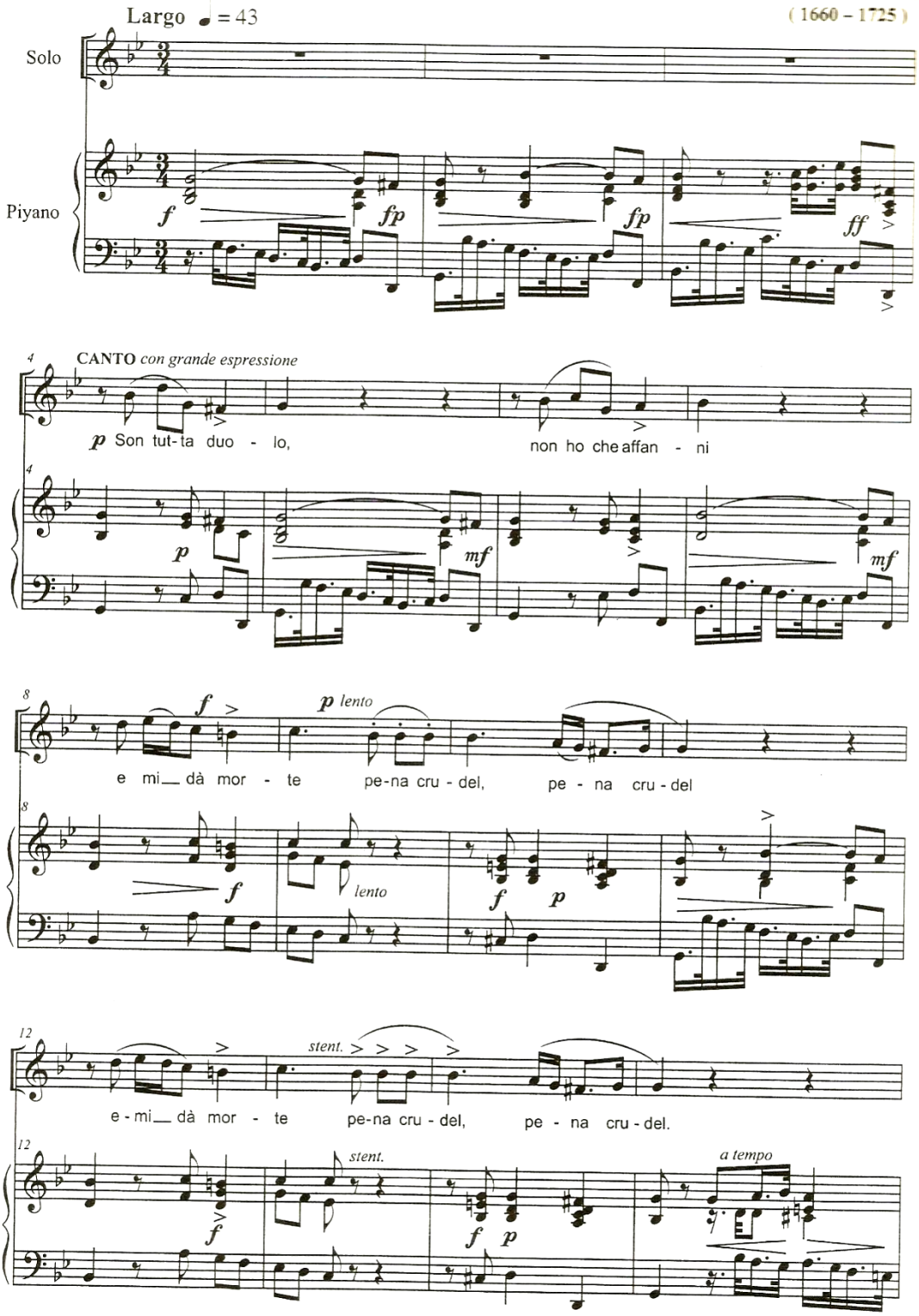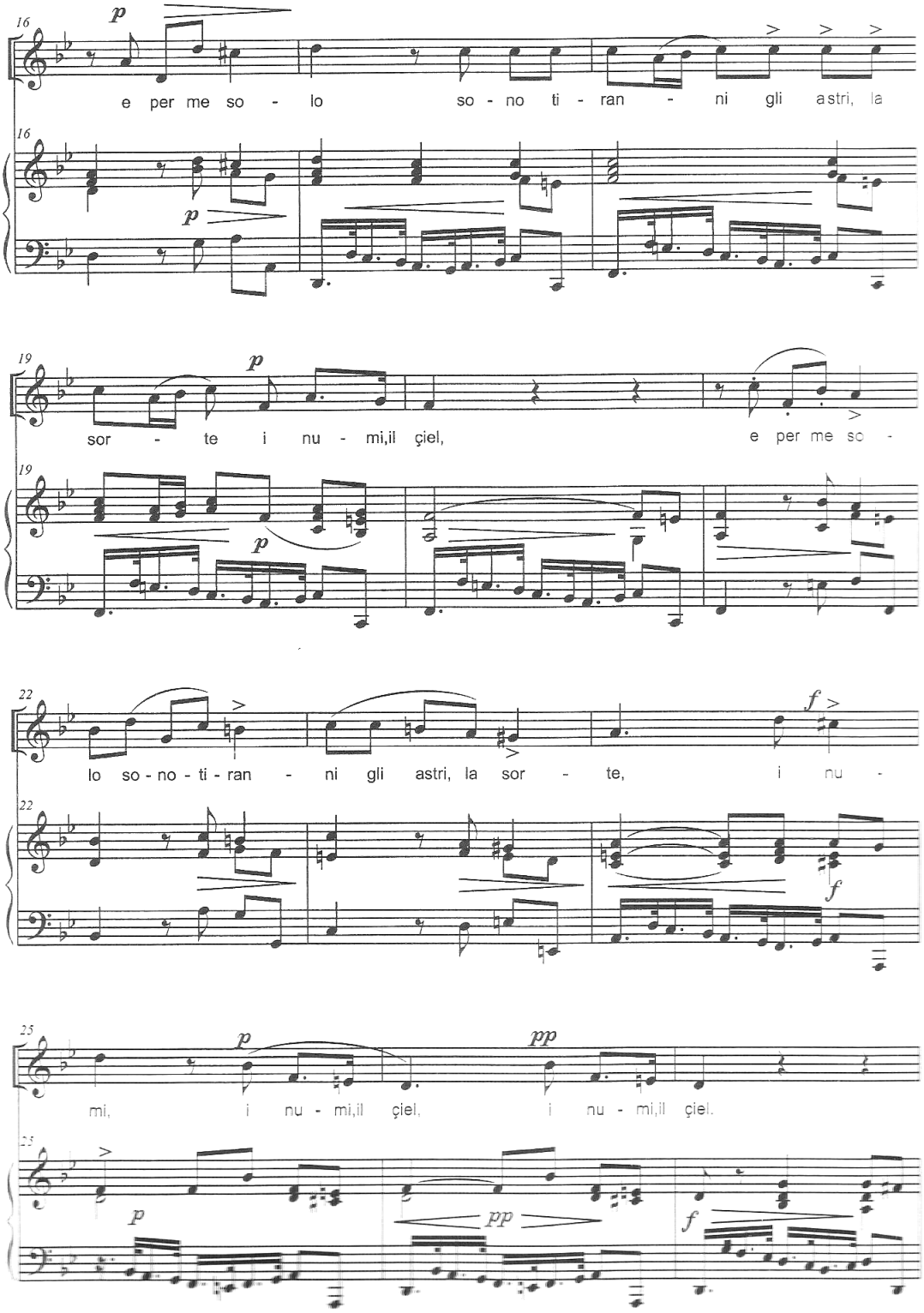
16
p
e per me so - lo so - no ti - ran - ni gli astri, la
16
p
19
p
sor - te i nu - mi,il çiel, e per me so -
19
p
22
lo so - no - ti - ran - ni gli astri, la sor - te, i nu -
22
f
25
p
pp
mi, i nu - mi,il çiel, i nu - mi,il çiel.
25
p
pp
f
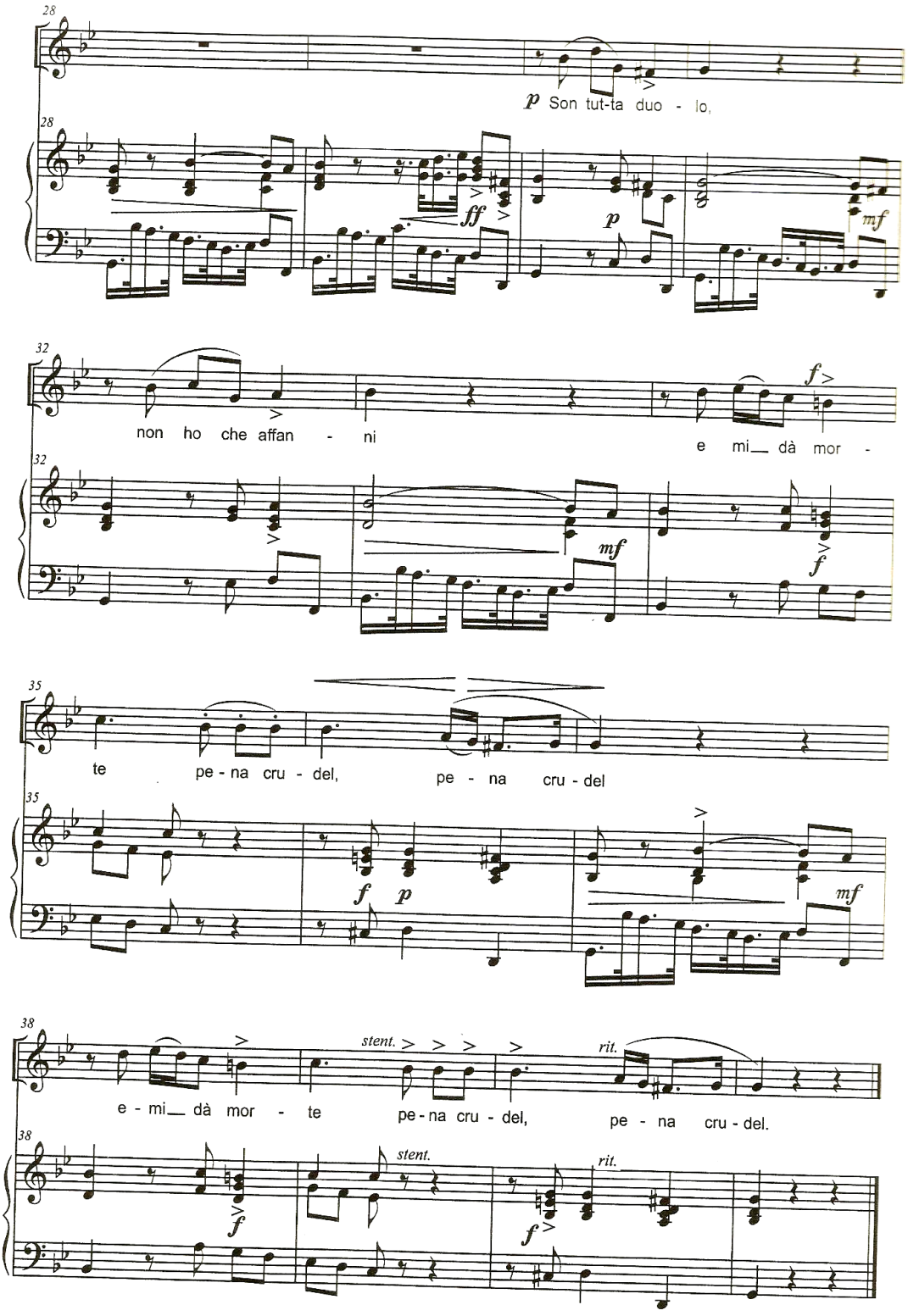
28
p Son tut-ta duo - lo,
ff
p
mf
32
non ho che affan - ni
e mi_ dà mor -
f
mf
f
35
te pe - na cru - del, pe - na cru - del
f
p
mf
38
e - mi_ dà mor - te pe - na cru - del, pe - na cru - del.
stent.
rit.
f
stent.
f
rit.

SENTO NEL CORE

A. SCARLATTI
(1660 – 1725)
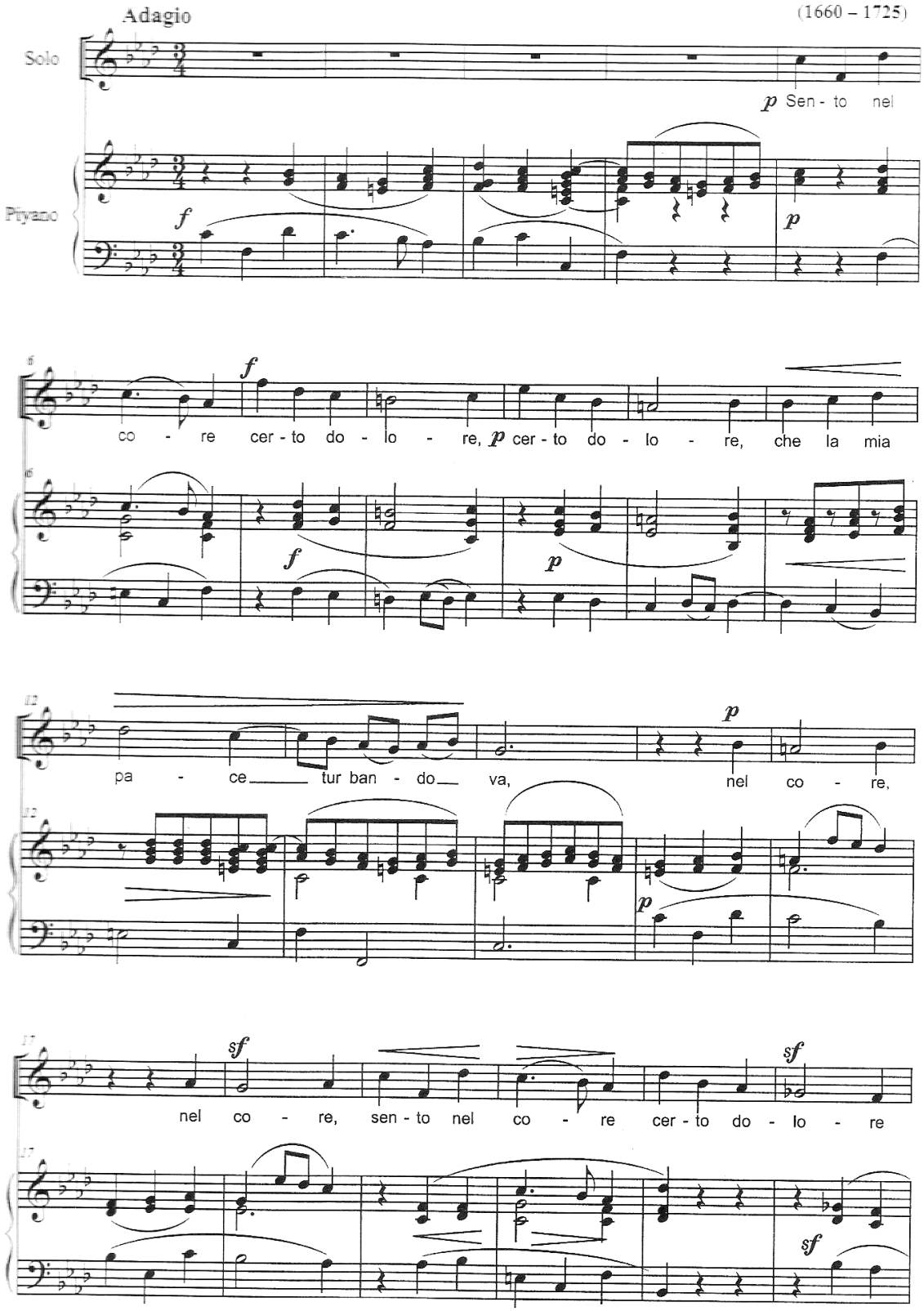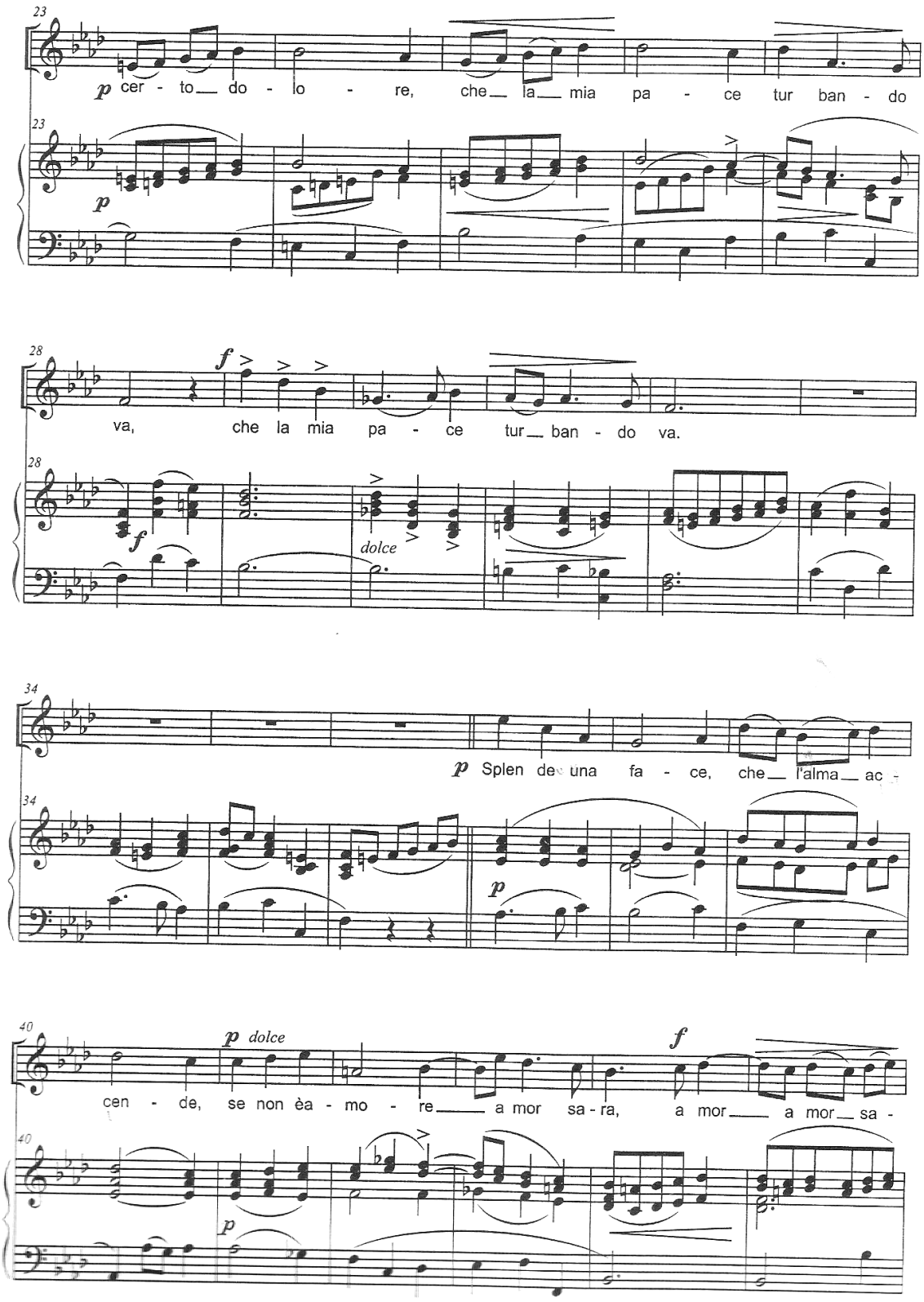
23
p cer - to do - lo - re, che la mia pa - ce tur ban - do
23
p
28
f
va, che la mia pa - ce tur ban - do va.
28
f
dolce
34
p Splen de una fa - ce, che l'alma ac -
34
p
40
p dolce
f
cen - de, se non èa - mo - re a mor sa - ra, a mor a mor sa -
40
p
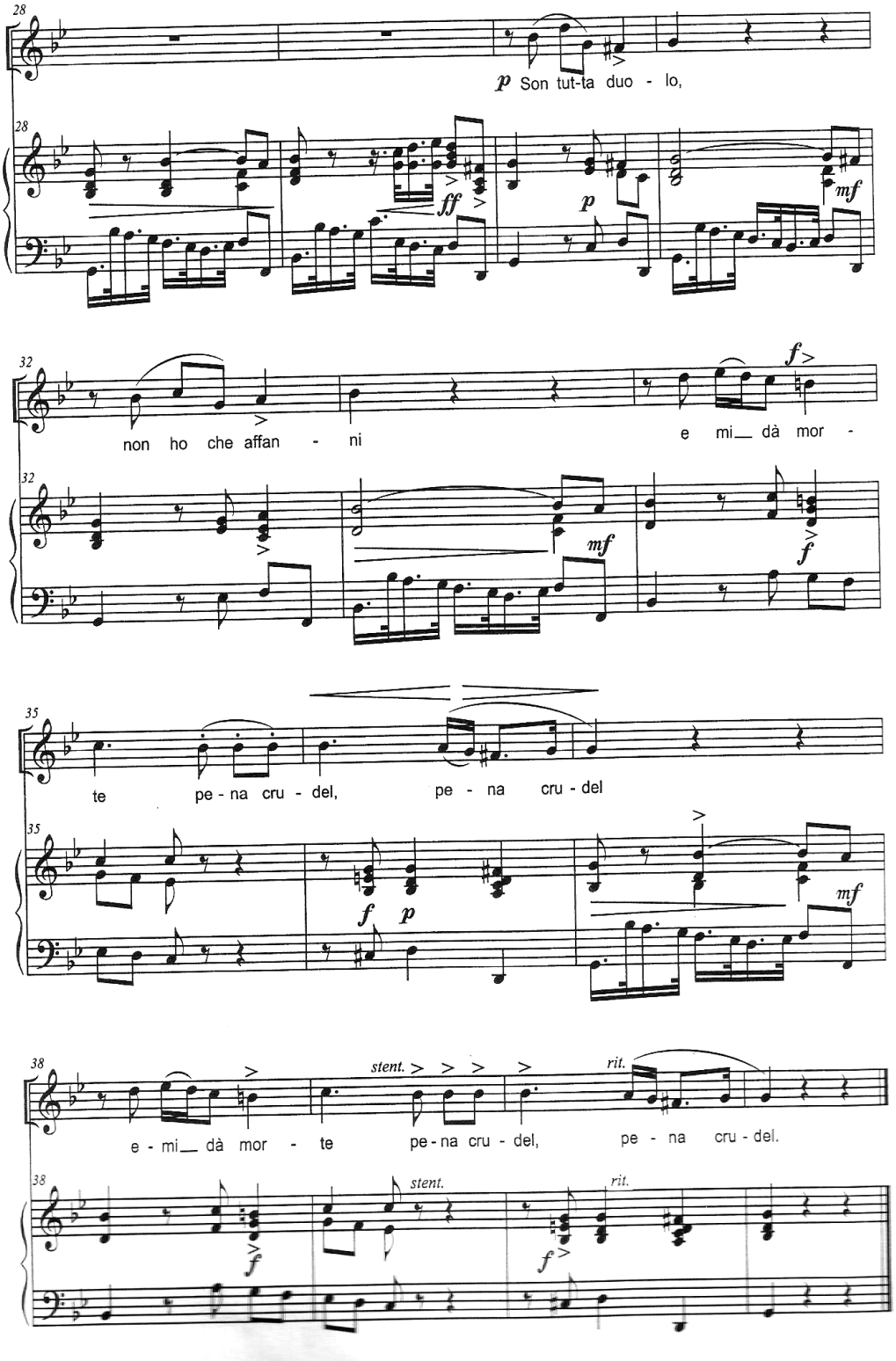
28
p Son tut-ta duo - lo,
28
ff
p
mf
32
non ho che affan - ni
e mi__ dà mor -
32
mf
f
35
te pe - na cru - del, pe - na cru - del
35
f
p
mf
38
e - mi__ dà mor - te pe - na cru - del, pe - na cru - del.
stent.
rit.
38
f
stent.
f
rit.

NEL COR PIU NON MI SENTO

G. PAISIELLO
(1741 – 1816)
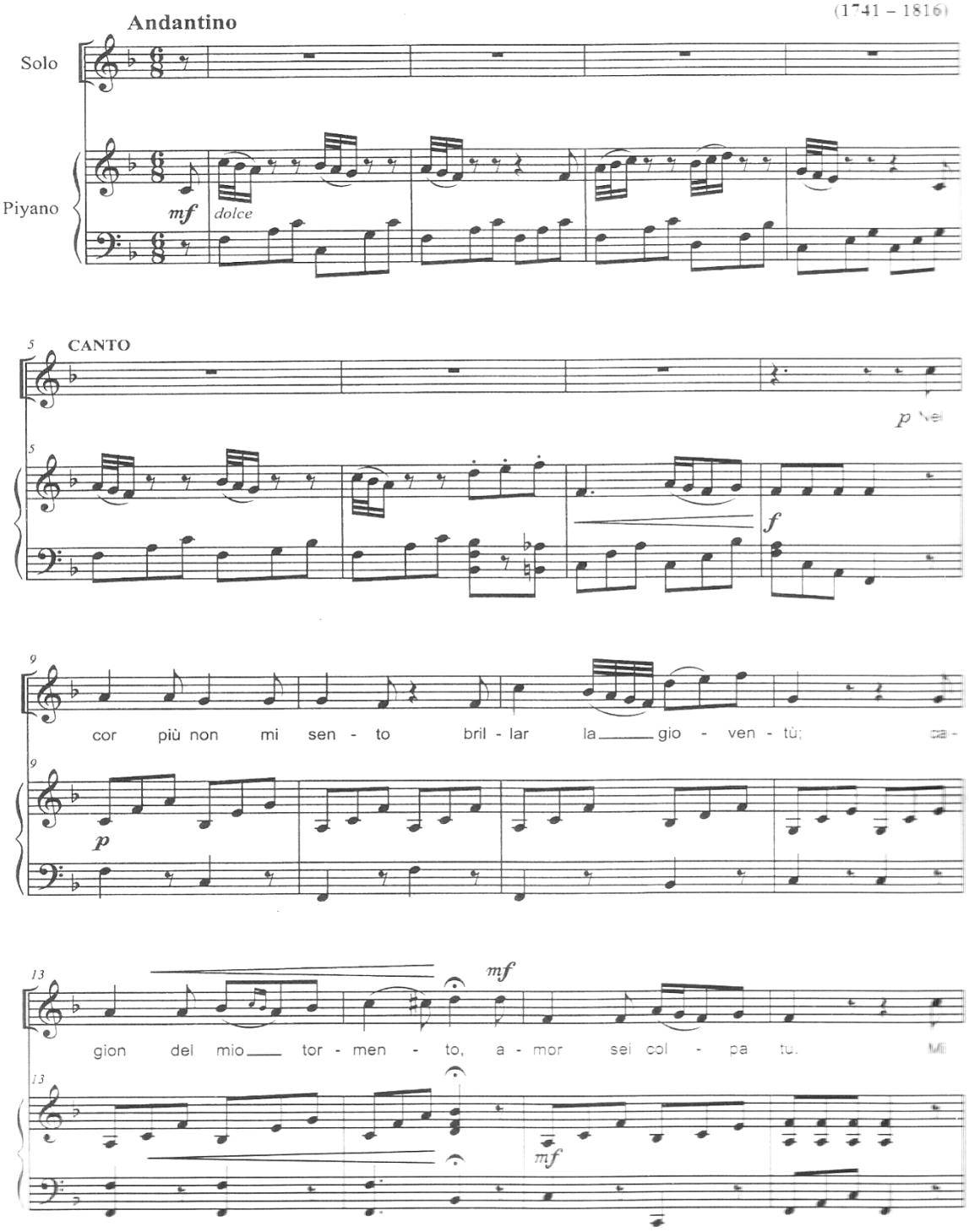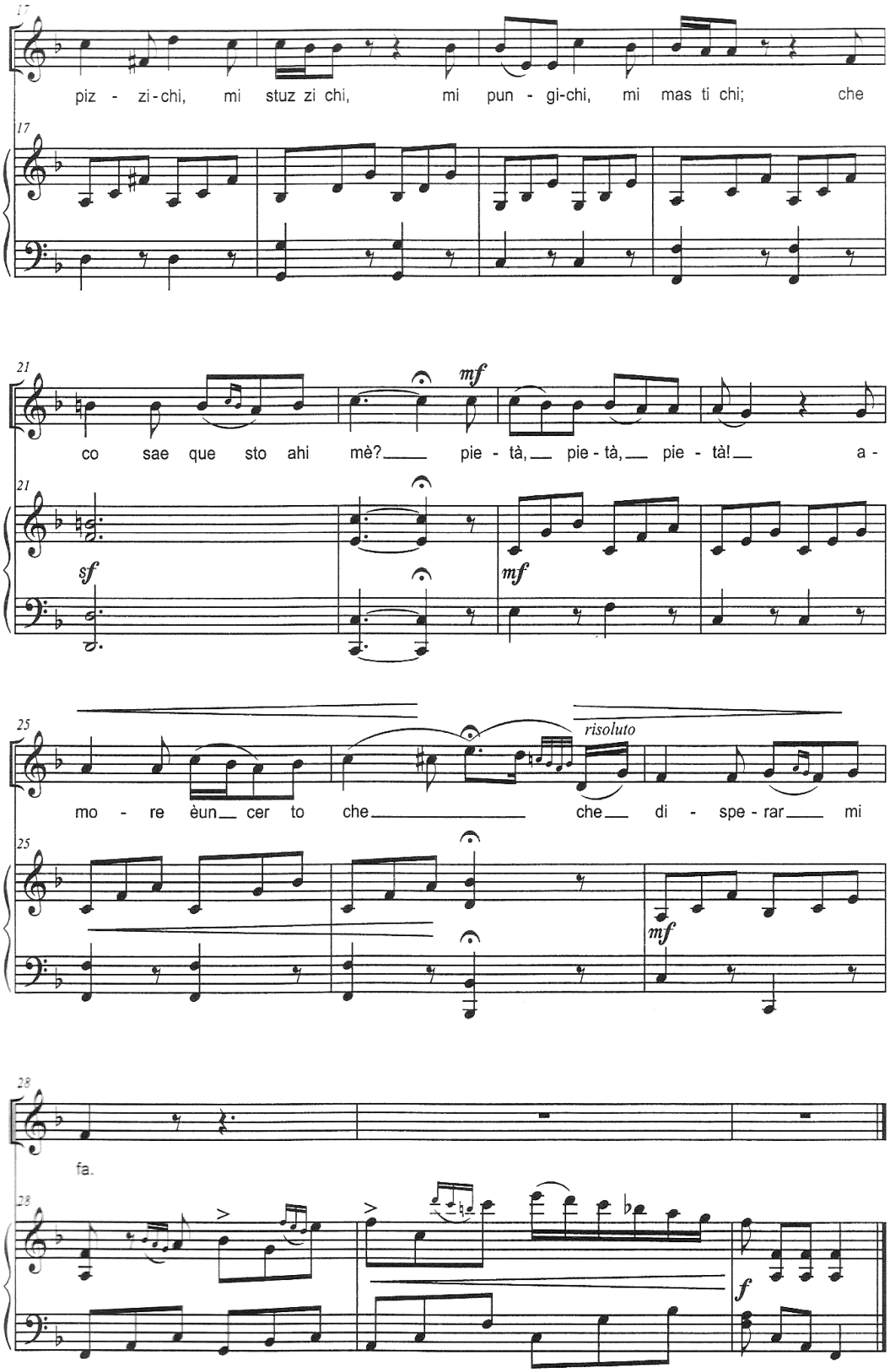
17
piz - zi-chi, mi stuz zi chi, mi pun - gi-chi, mi mas ti chi; che
17
21
mf
co sae que sto ahi mè? pie - tà, pie - tà, pie - tà! a -
21
sf
mf
25
risoluto
mo - re èun cer to che che di - spe - rar mi
25
mf
28
fa.
28
f

AMARILLI, MIA BELLA

G. CACCINI
(1546 – 1618)
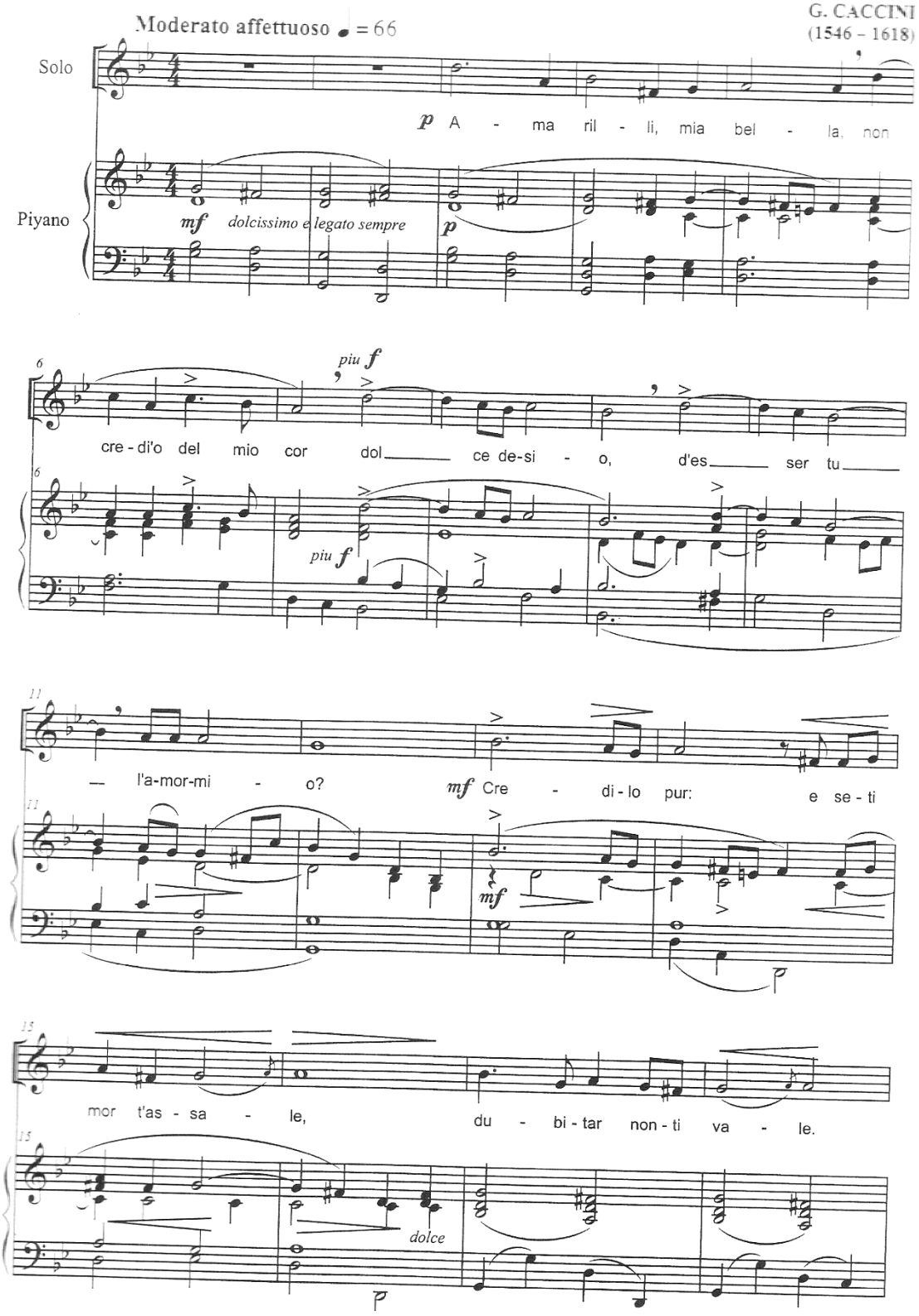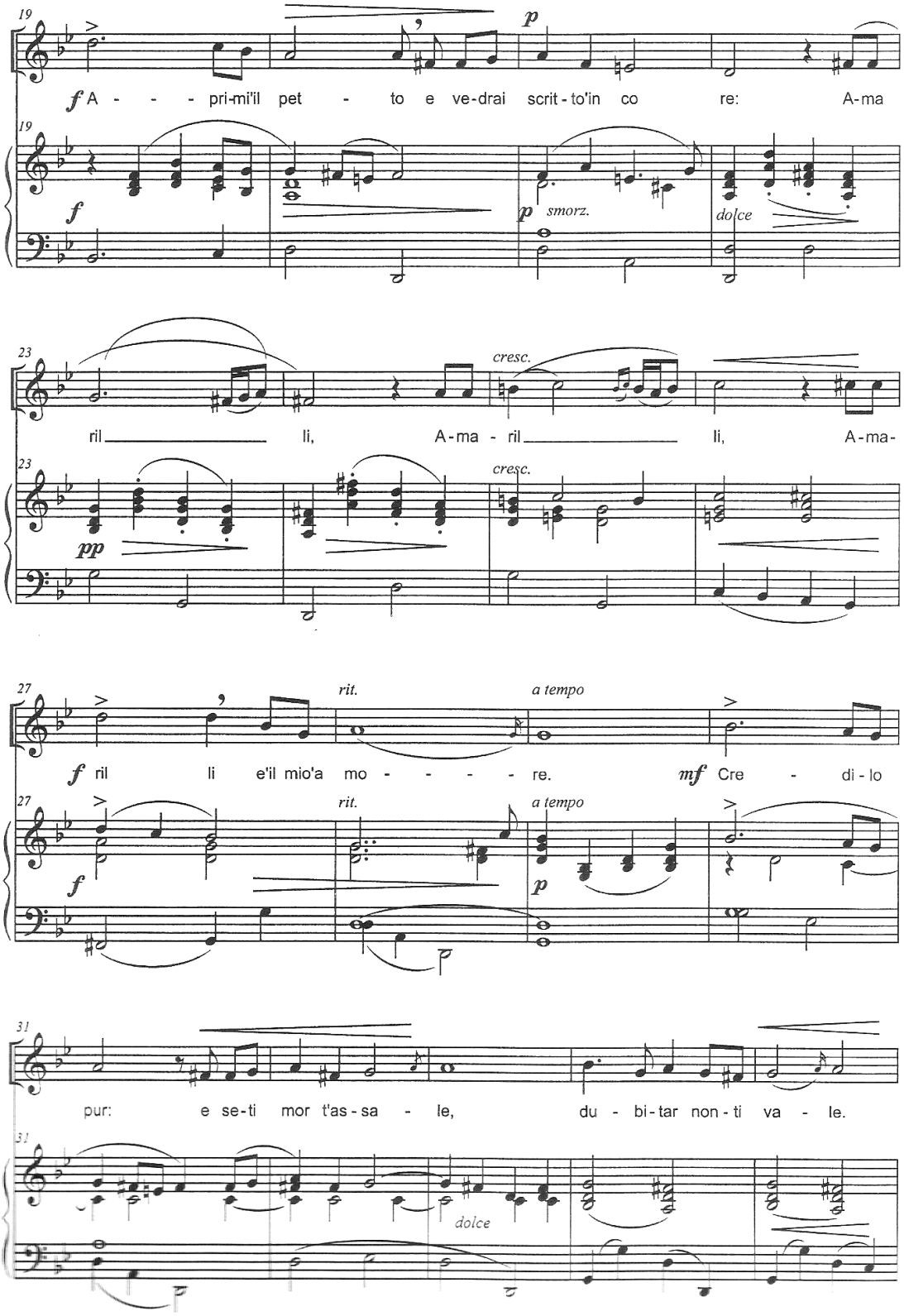
19
f A - - - pri-mi'il pet - to e ve-drai scrit-to'in co re: A-ma
p
f
p smorz.
dolce
23
ril li, A-ma - ril li, A-ma-
cresc.
pp
27
f ril li e'il mio'a mo - - - - re.
rit.
a tempo
mf Cre - di-lo
31
pur: e se-ti mor t'as-sa - le, du - bi-tar non-ti va - le.
dolce
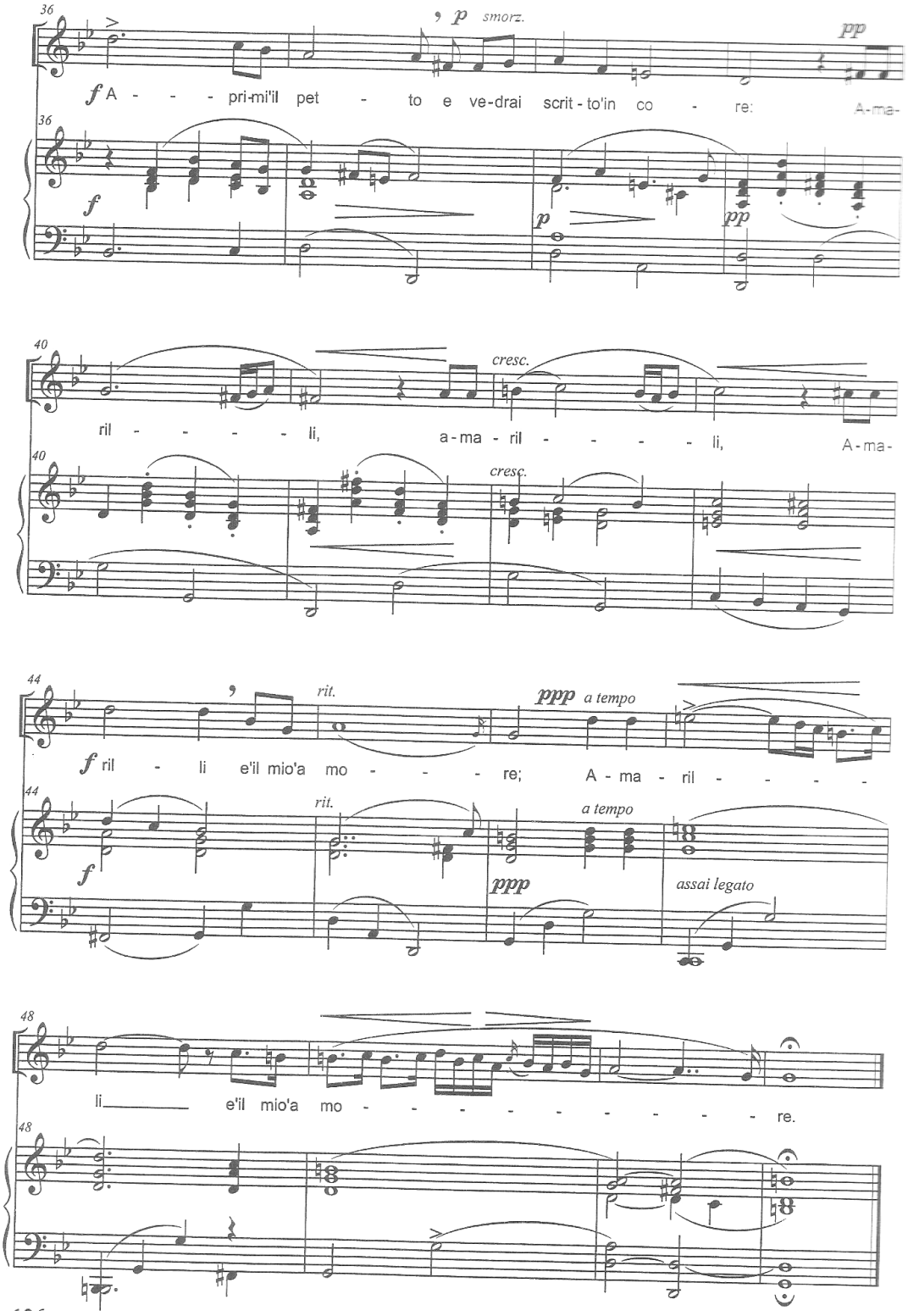
36
f A - - - pri-mi'il pet - to e ve-drai scrit-to'in co - re:
p smorz.
pp
A-ma-
40
ril - - - - - li,
a-ma - ril - - - - - li,
cresc.
A-ma-
44
f ril - li e'il mio'a mo - - - - re;
rit.
ppp a tempo
A - ma - ril - - - -
assai legato
48
li e'il mio'a mo - - - - - - - - - re.

SE TU DELLA MIA MORTE

A. SCARLATTI
(1660 – 1725)
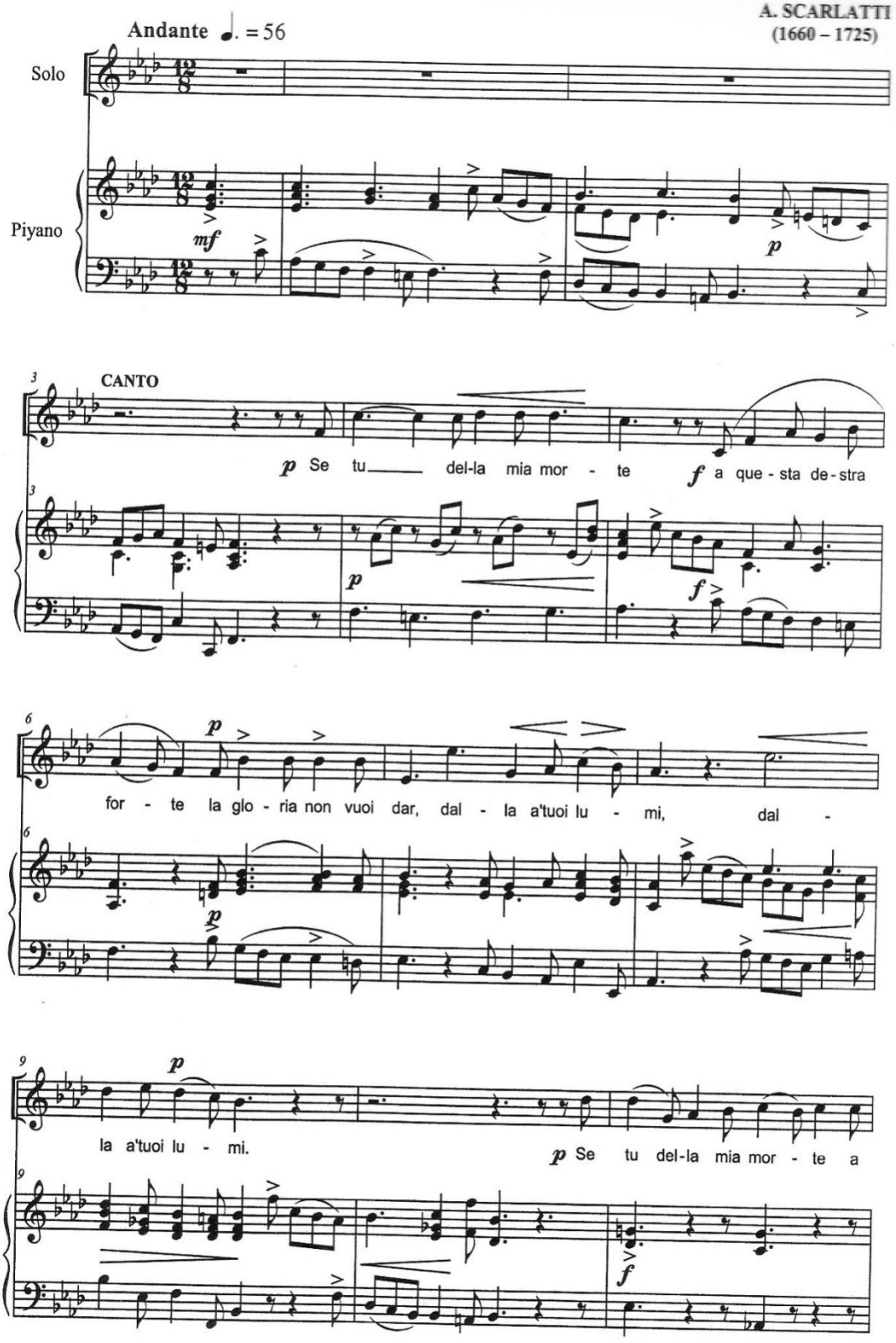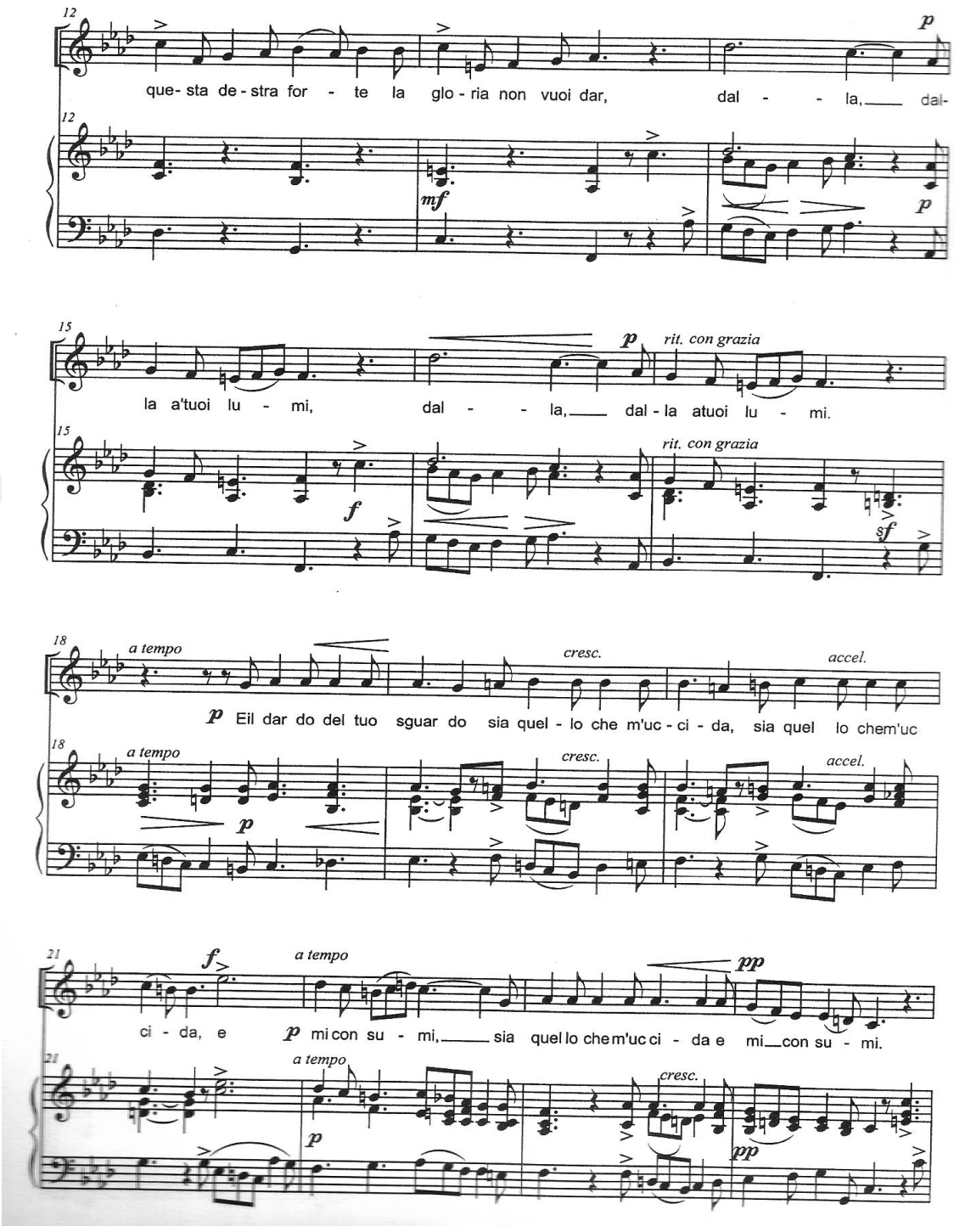
12
que- sta de - stra for - te la glo - ria non vuoi dar, dal - - la, dal-
mf
p
15
la a'tuoi lu - mi, dal - - la, dal - la atuoi lu - mi.
rit. con grazia
f
sf
18
a tempo
cresc.
accel.
p Eil dar do del tuo sguar do sia quel - lo che m'uc - ci - da, sia quel lo chem'uc
21
f
a tempo
pp
ci - da, e p mi con su - mi, sia quel lo che m'uc ci - da e mi con su - mi.
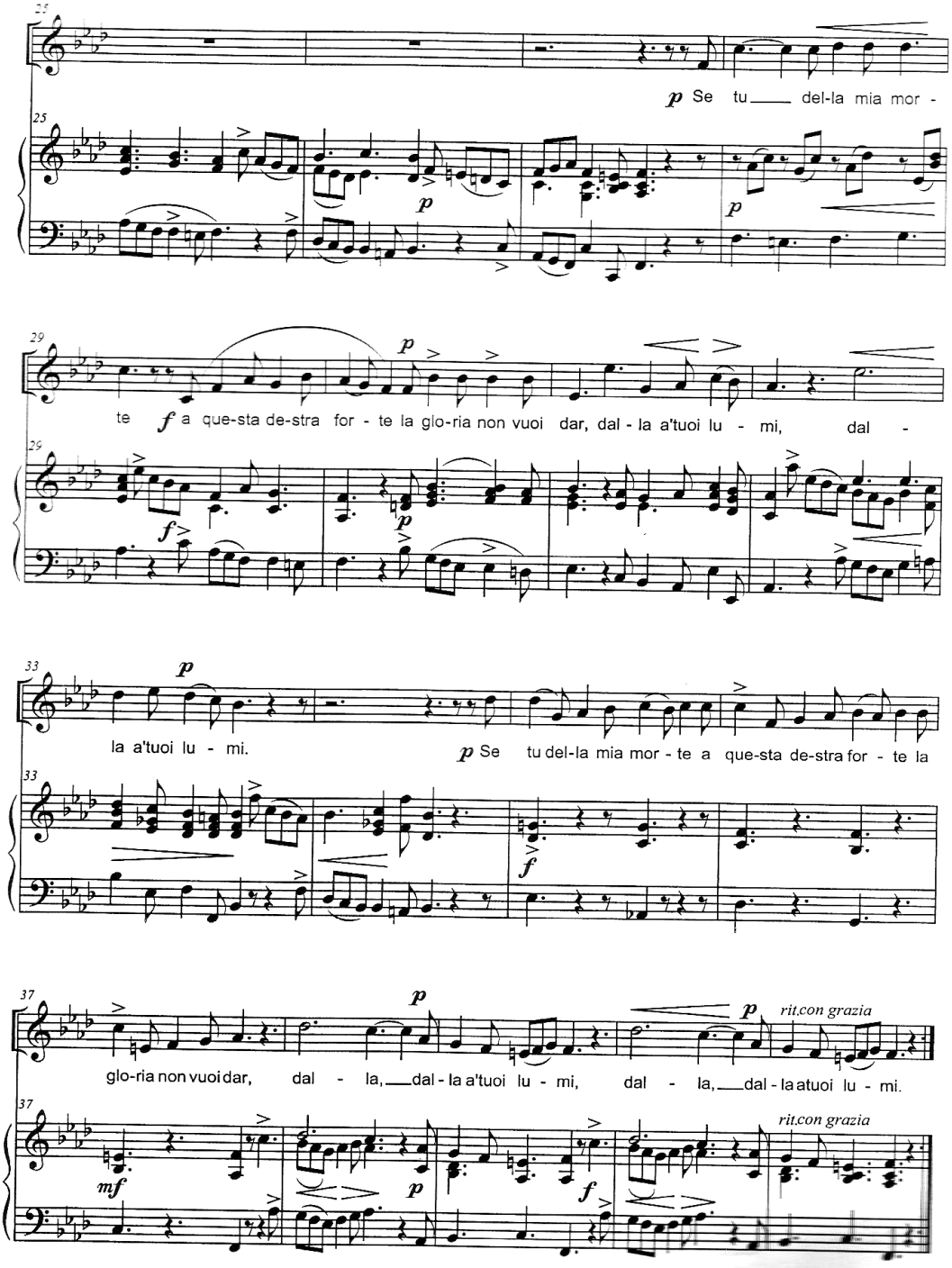
25
p Se tu del-la mia mor -
25
p
p
29
p
te f a que-sta de-stra for - te la glo-ria non vuoi dar, dal - la a'tuoi lu - mi, dal -
29
f
p
33
p
la a'tuoi lu - mi.
p Se tu del-la mia mor - te a que-sta de-stra for - te la
33
f
37
p
p
rit.con grazia
glo-ria non vuoi dar, dal - la, dal - la a'tuoi lu - mi, dal - la, dal - la atuoi lu - mi.
37
rit.con grazia
mf
p
f

LASCIAR D'AMARTI

F. GASPARINI
(1668 – 1727)
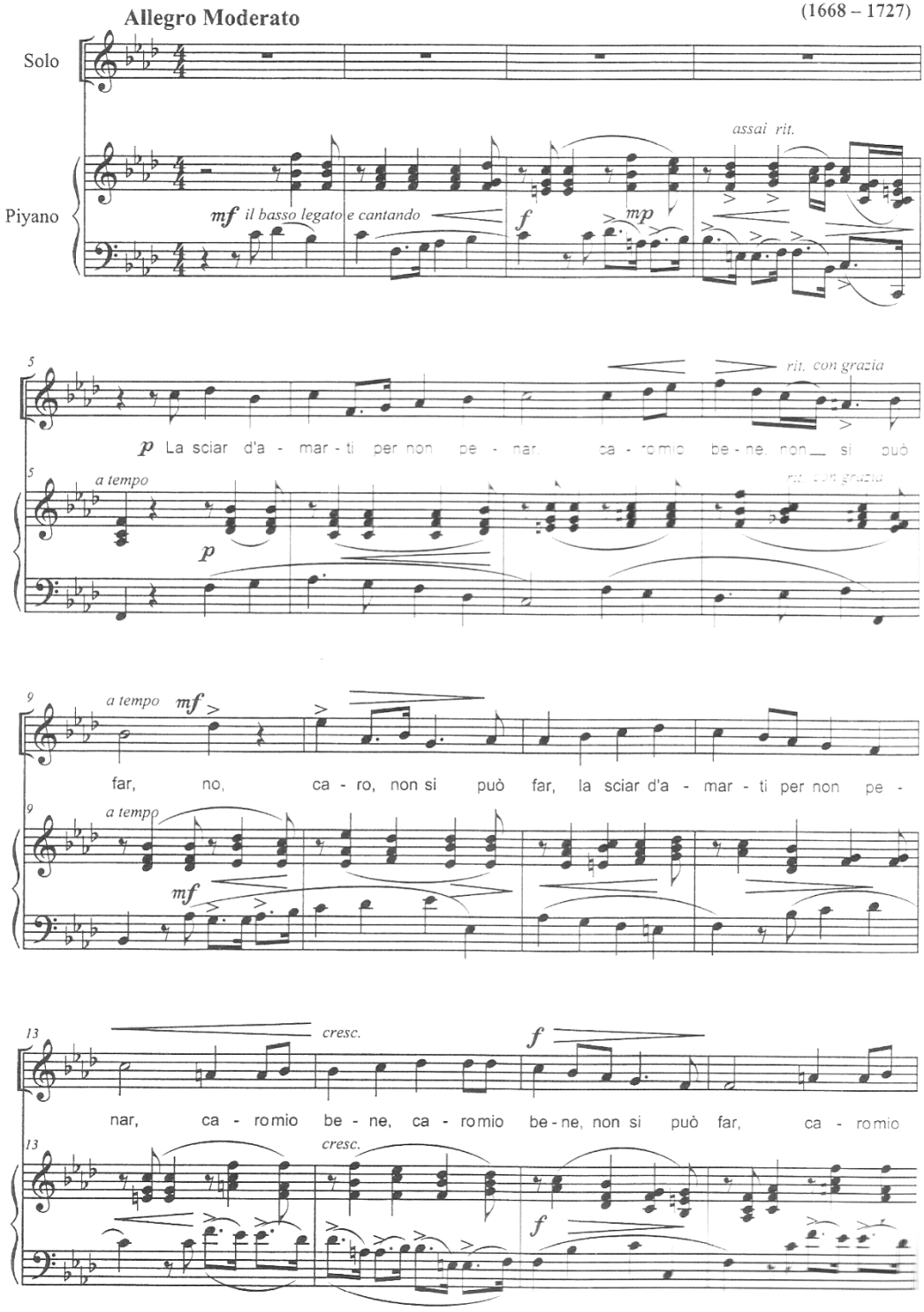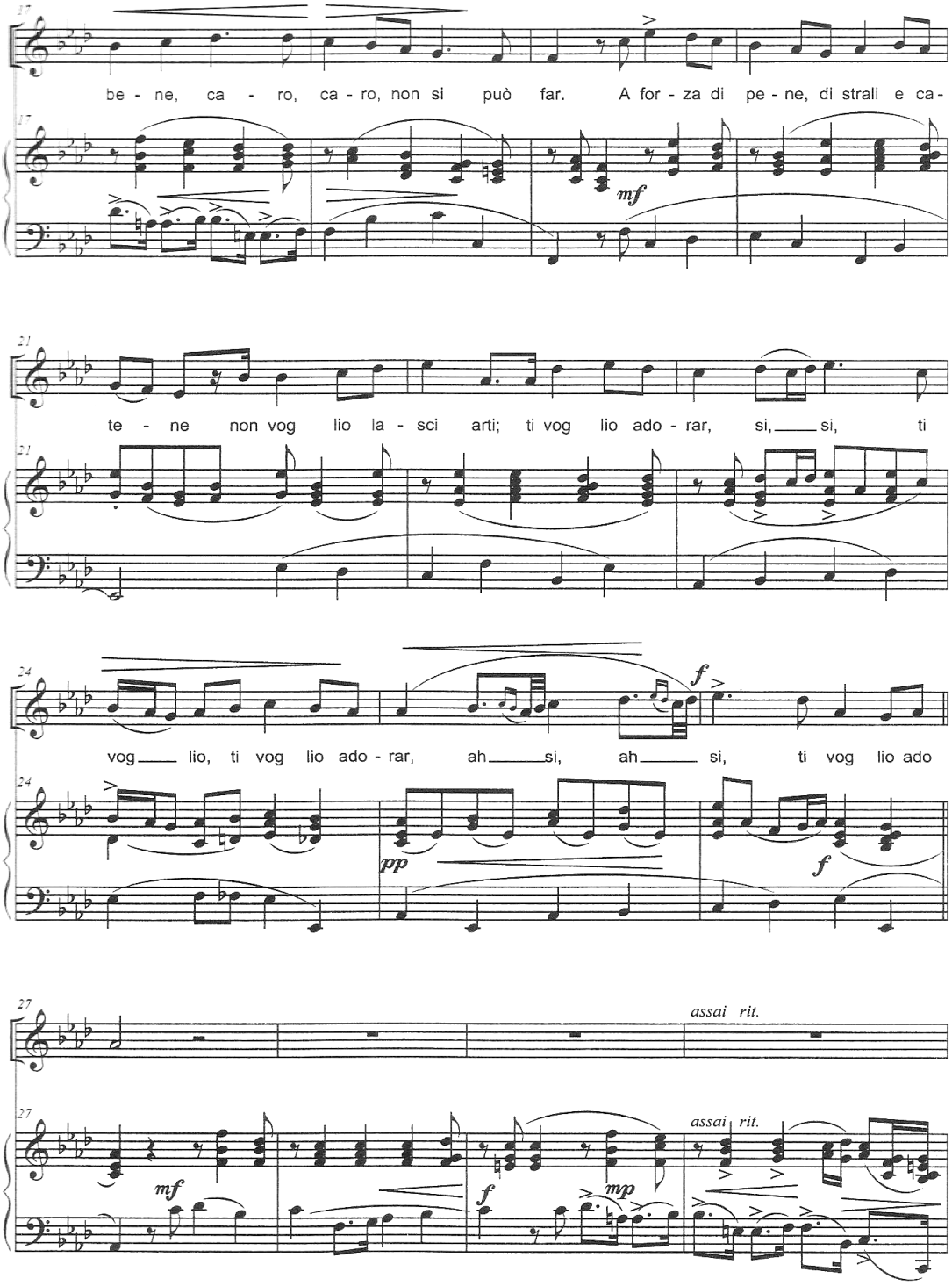
17
be - ne, ca - ro, ca - ro, non si può far. A for - za di pe - ne, di strali e ca -
mf
21
te - ne non vog lio la - sci arti; ti vog lio ado - rar, si, si, ti
24
vog lio, ti vog lio ado - rar, ah si, ah si, ti vog lio ado
f
pp
f
27
assai rit.
mf
f
mp
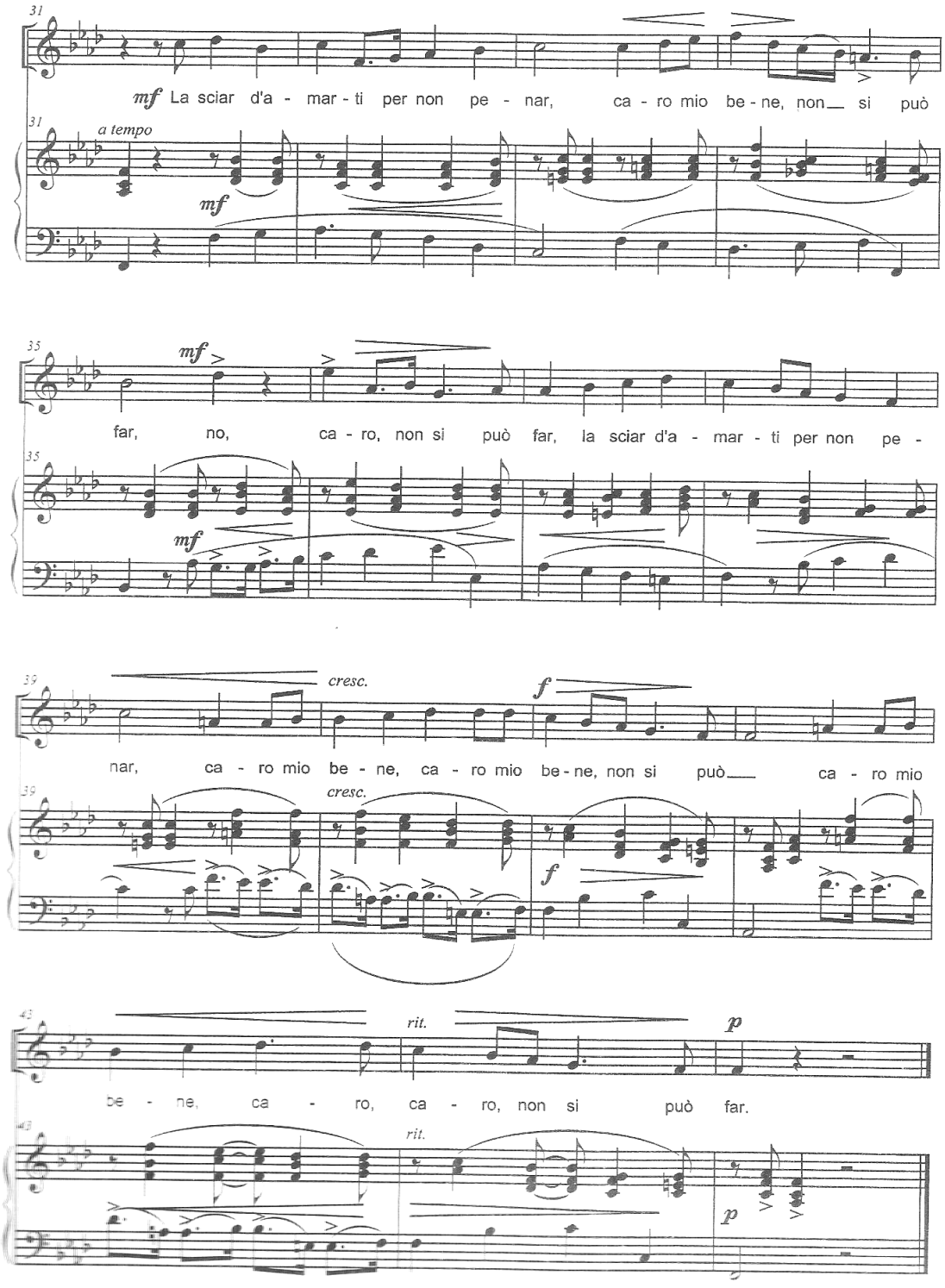
31
mf La sciar d'a - mar - ti per non pe - nar, ca - ro mio be - ne, non si può
31
a tempo
mf
35
mf
far, no, ca - ro, non si può far, la sciar d'a - mar - ti per non pe -
35
mf
39
cresc.
f
nar, ca - ro mio be - ne, ca - ro mio be - ne, non si può ca - ro mio
39
cresc.
f
43
rit.
p
be - ne, ca - ro, ca - ro, non si può far.
43
rit.
p

LE VIOLETTE

(Menekşeler)

Alessandro SCARLATTI
(1660 – 1725)
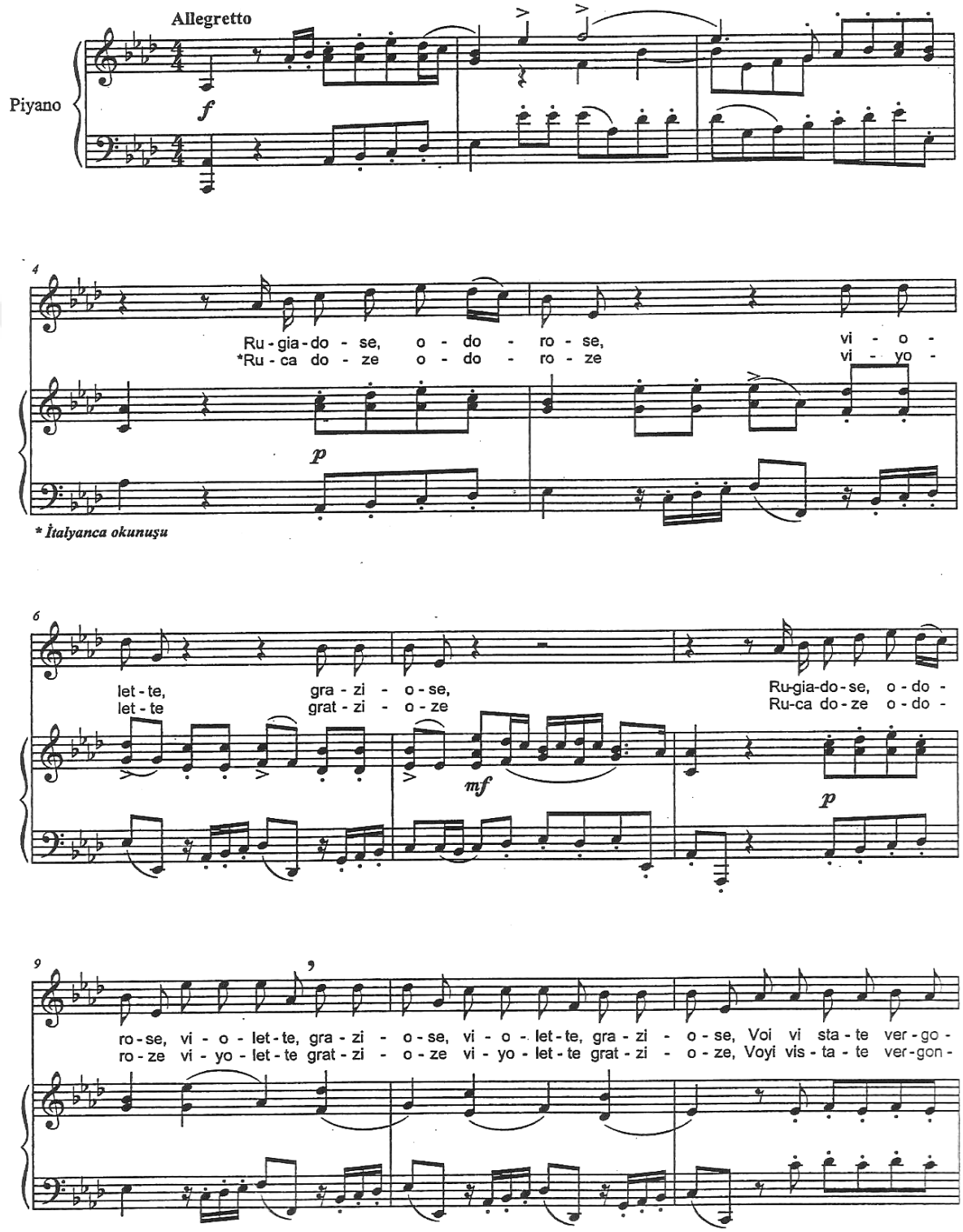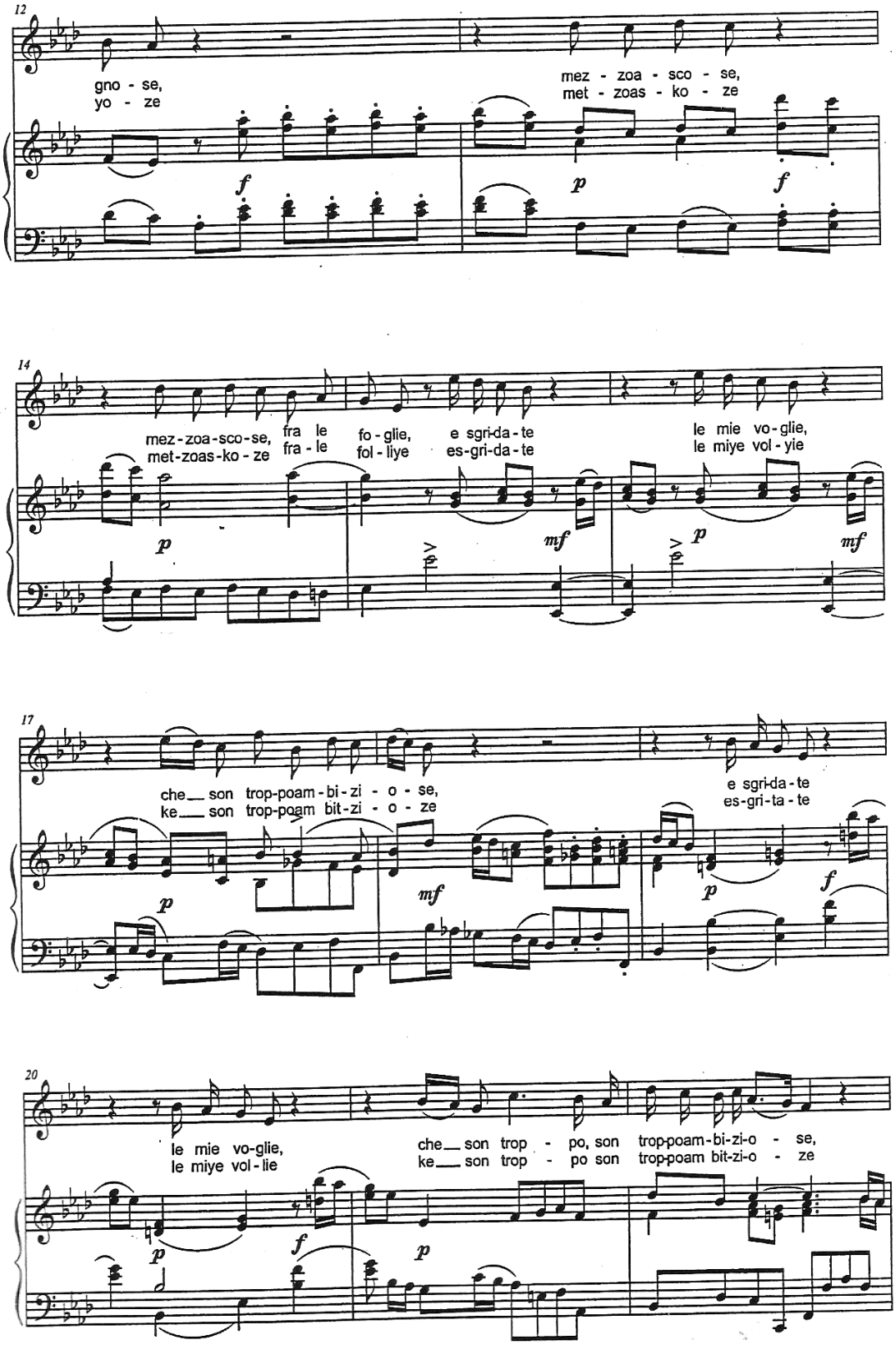
12
gno - se,
yo - ze
mez - zoa - sco - se,
met - zoas - ko - ze
14
mez-zoa-sco-se,
met-zoas-ko-ze
fra le
fra - le
fo - glie,
fol - liye
e sgri-da-te
es-gri-da-te
le mie vo-glie,
le miye vol-yie
17
che__ son trop-poam-bi-zi - o - se,
ke__ son trop-poam bit-zi - o - ze
e sgri-da-te
es-gri-ta-te
20
le mie vo-glie,
le miye vol-lie
che__ son trop - po, son trop-poam-bi-zi-o - se,
ke__ son trop - po son trop-poam bit-zi-o - ze
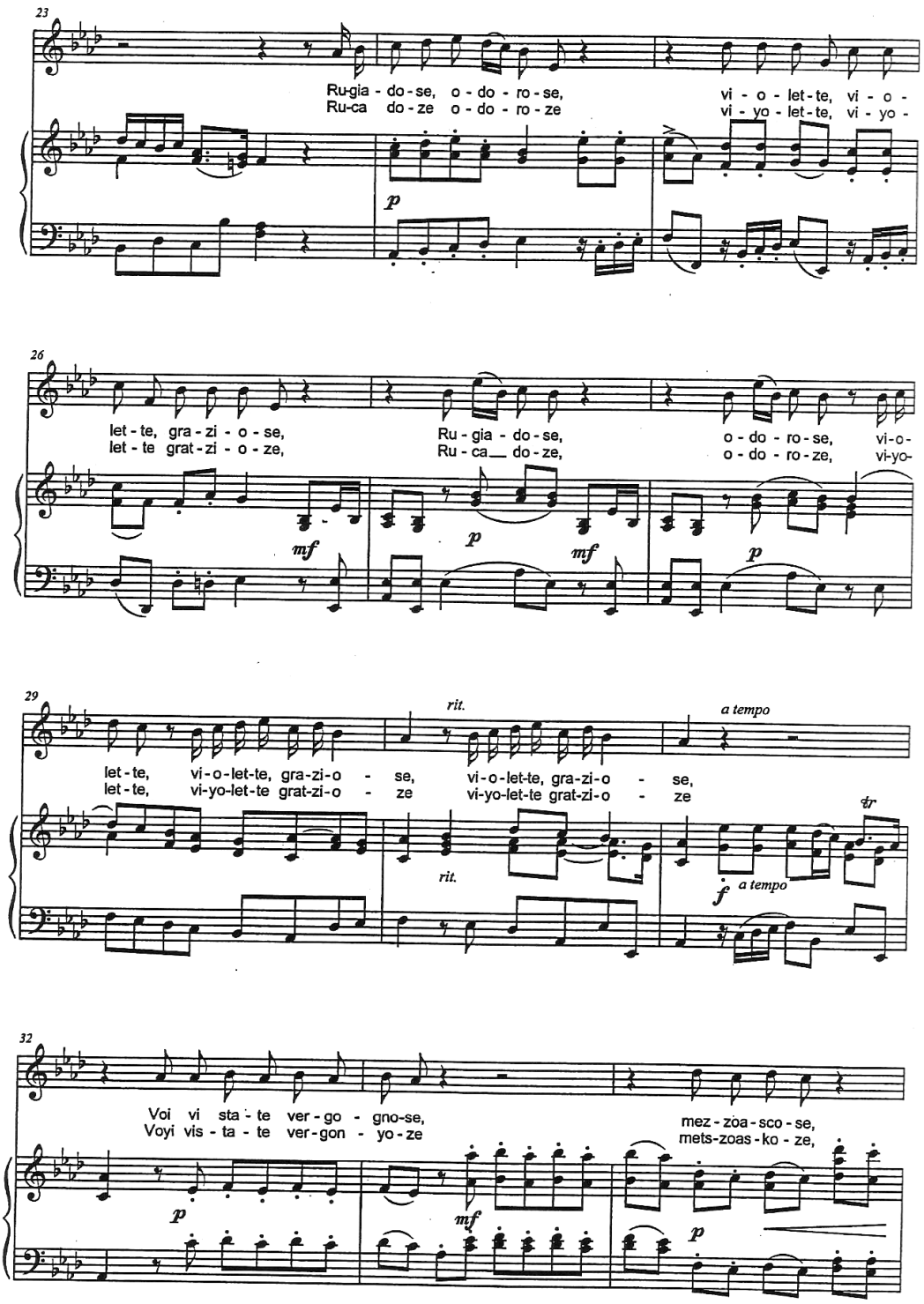
23
Ru-gia - do - se, o - do - ro - se,
Ru-ca do - ze o - do - ro - ze
vi - o - let - te, vi - o -
vi - yo - let - te, vi - yo -
p
26
let - te, gra - zi - o - se,
let - te grat - zi - o - ze,
Ru - gia - do - se,
Ru - ca__ do - ze,
o - do - ro - se, vi - o -
o - do - ro - ze, vi - yo -
mf
p
mf
p
29
rit.
a tempo
let - te, vi - o - let - te, gra - zi - o - se,
let - te, vi - yo - let - te grat - zi - o - ze
vi - o - let - te, gra - zi - o - se,
vi - yo - let - te grat - zi - o - ze
rit.
tr
f
a tempo
32
Voi vi sta - te ver - go - gno - se,
Voyi vis - ta - te ver - gon - yo - ze
mez - zoa - sco - se,
mets - zoas - ko - ze,
p
mf
p
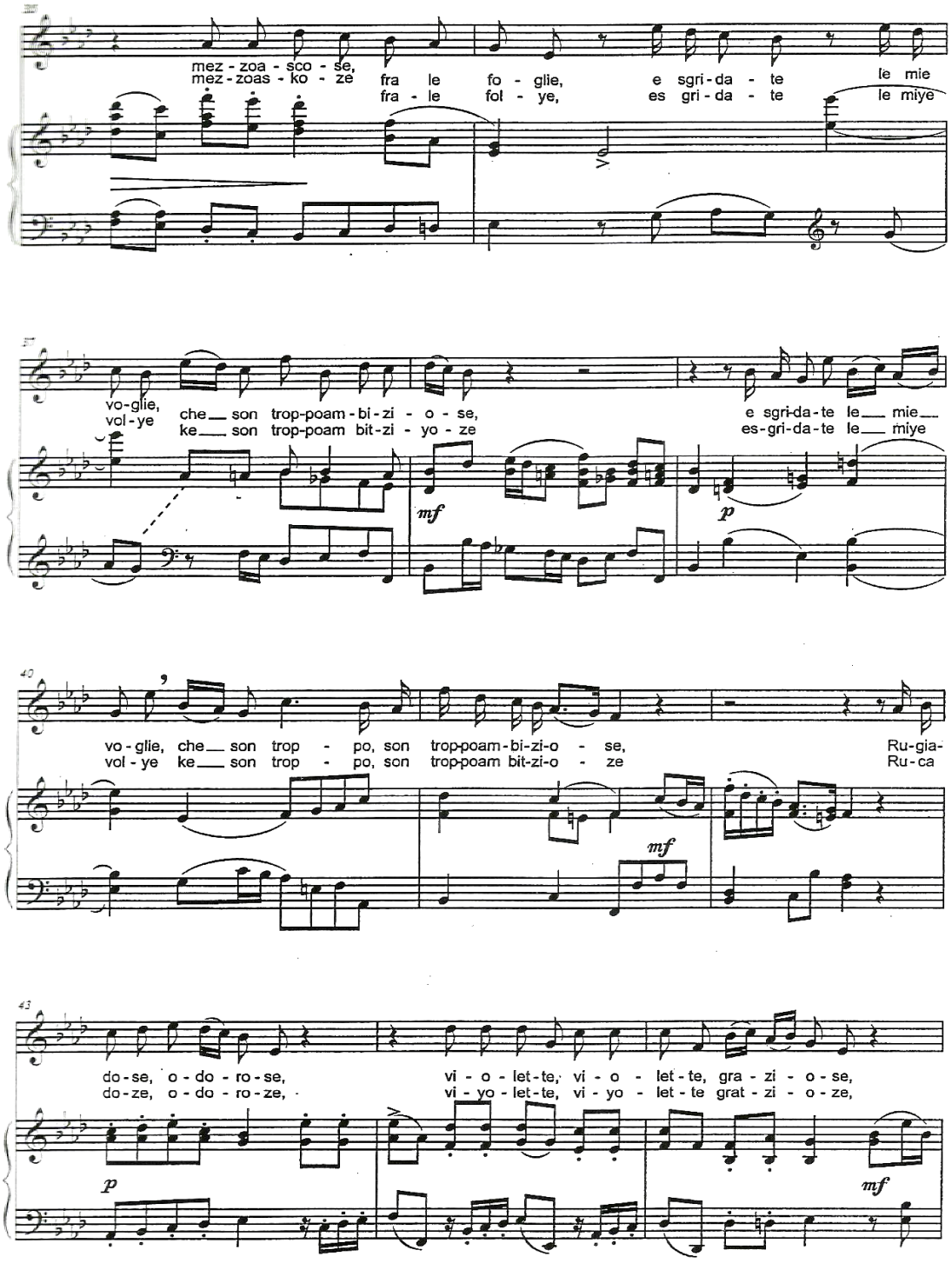
mez - zoa - sco - se,
mez - zoas - ko - ze
fra le fo - glie, e sgri - da - te le mie
fra - le fol - ye, es gri - da - te le miye
vo-glie,
vol-ye
che son trop-poam - bi - zi - o - se,
ke son trop-poam bit-zi - yo - ze
e sgri-da-te le mie
es-gri-da-te le miye
mf
p
40
vo - glie, che son trop - po, son trop-poam - bi-zi-o - se,
vol - ye ke son trop - po, son trop-poam bit-zi-o - ze
Ru-gia-
Ru-ca
mf
43
do - se, o - do - ro - se,
do - ze, o - do - ro - ze,
vi - o - let - te, vi - o - let - te, gra - zi - o - se,
vi - yo - let - te, vi - yo - let - te grat - zi - o - ze,
p
mf
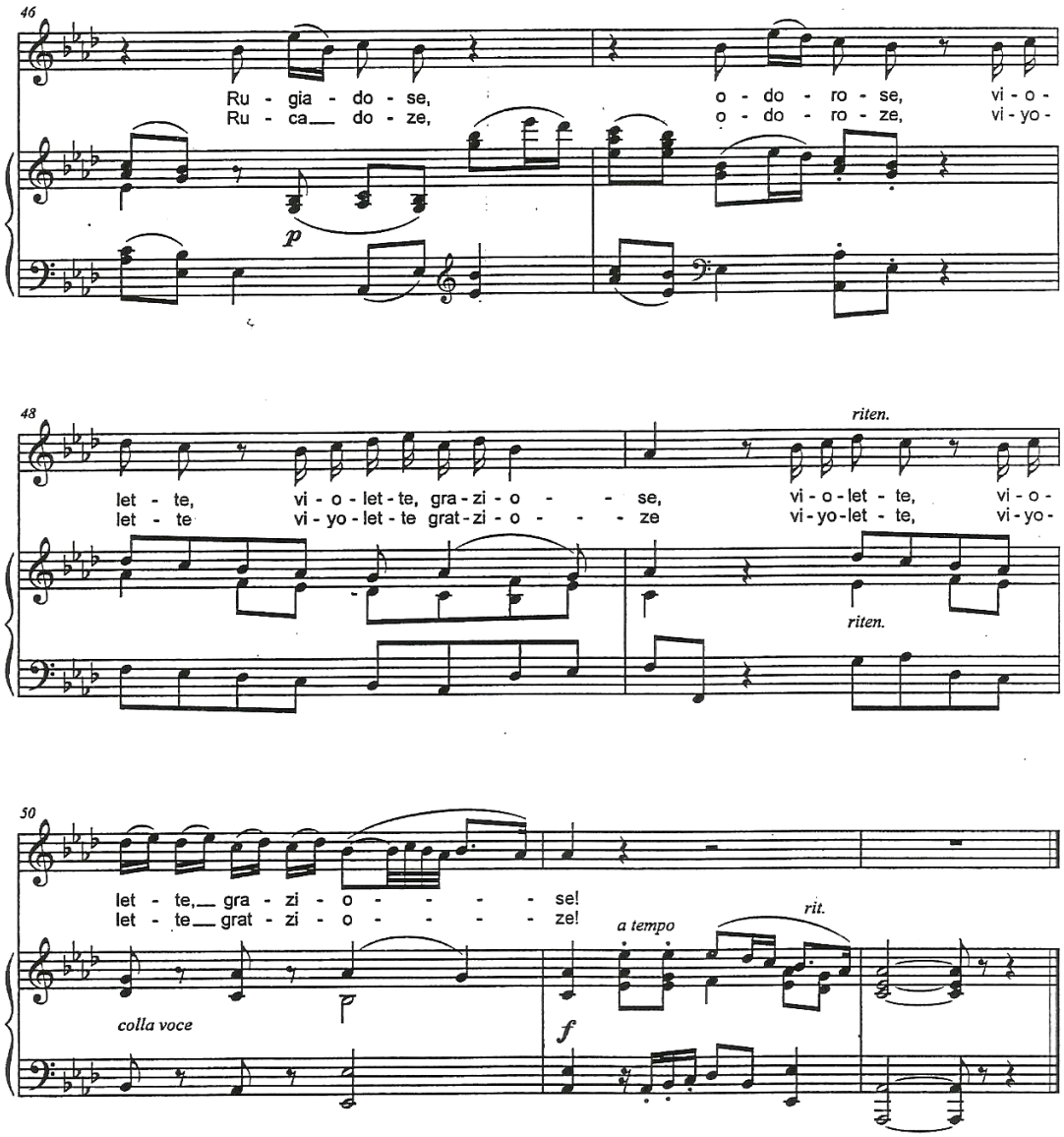
Le Violette	***Menekşeler***
Rugiadose	*Nemli*
Odorose	*Kokulu*
Violette graziose,	*Hoş menekşeler*
Voi vi state	*Dursunuz*
Vergognose,	*Utangaç*
Mezzo ascose	*Gizli saklı*
Fra le foglie	*Yapraklar arasında.*
E sgridate	*Artık haykırın*
Le mie voglie	*Arzularımı*
Che son troppo ambiziose.	*Derin tutkularımı.*

PIACER D'AMOR

J. P. MARTINI
(1741 – 1816)
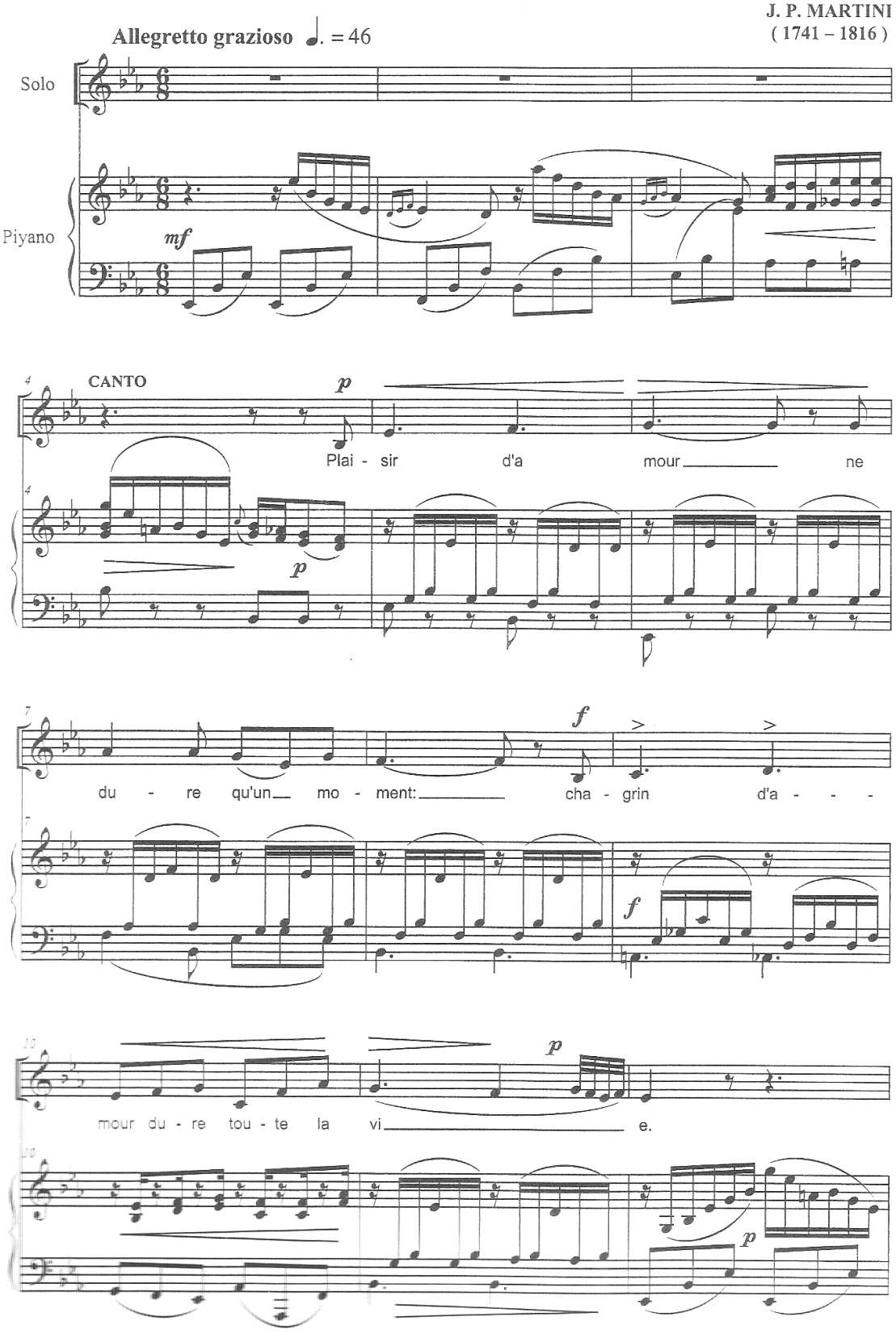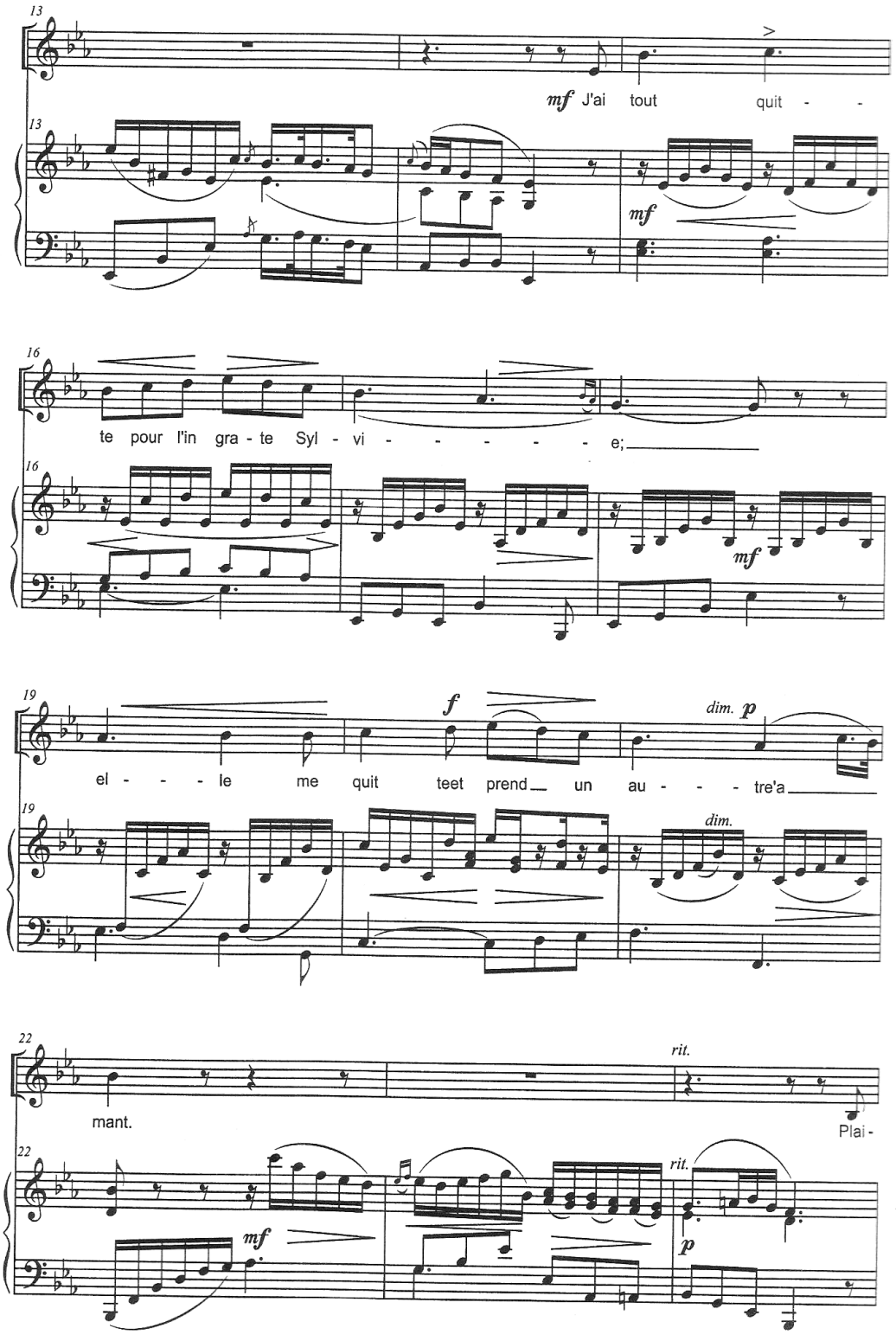
13
mf J'ai tout quit - -
mf
16
te pour l'in gra - te Syl - vi - - - - - - e;
mf
19
f
dim. p
el - - - le me quit teet prend un au - - - tre'a
dim.
22
rit.
mant.
Plai -
mf
rit.
p
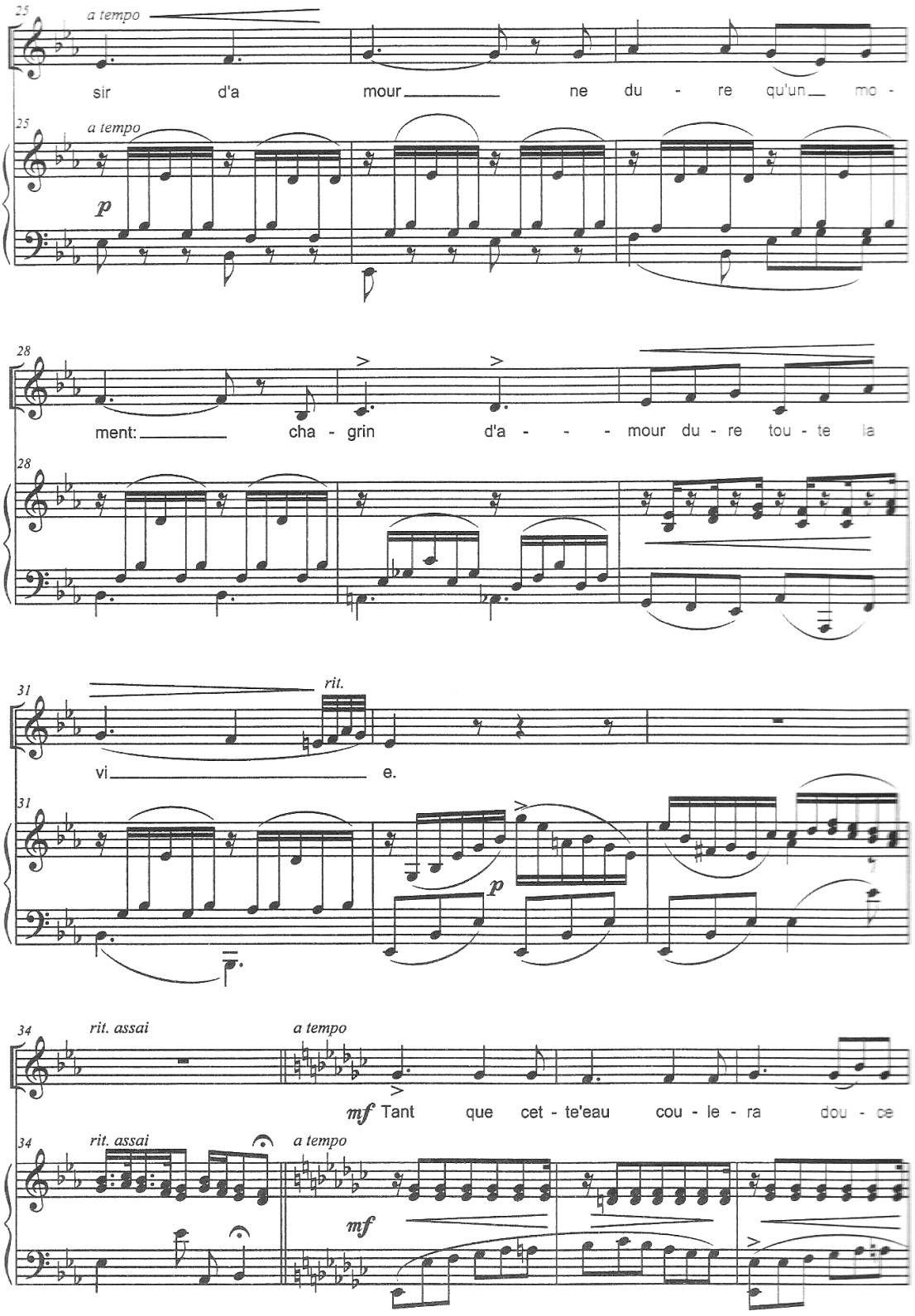
25
a tempo
sir d'a mour ne du - re qu'un mo -
25
a tempo
p
28
ment: cha - grin d'a - - - mour du - re tou - te la
28
31
rit.
vi e.
31
p
34
rit. assai
a tempo
mf Tant que cet - te'eau cou - le - ra dou - ce
34
rit. assai
a tempo
mf
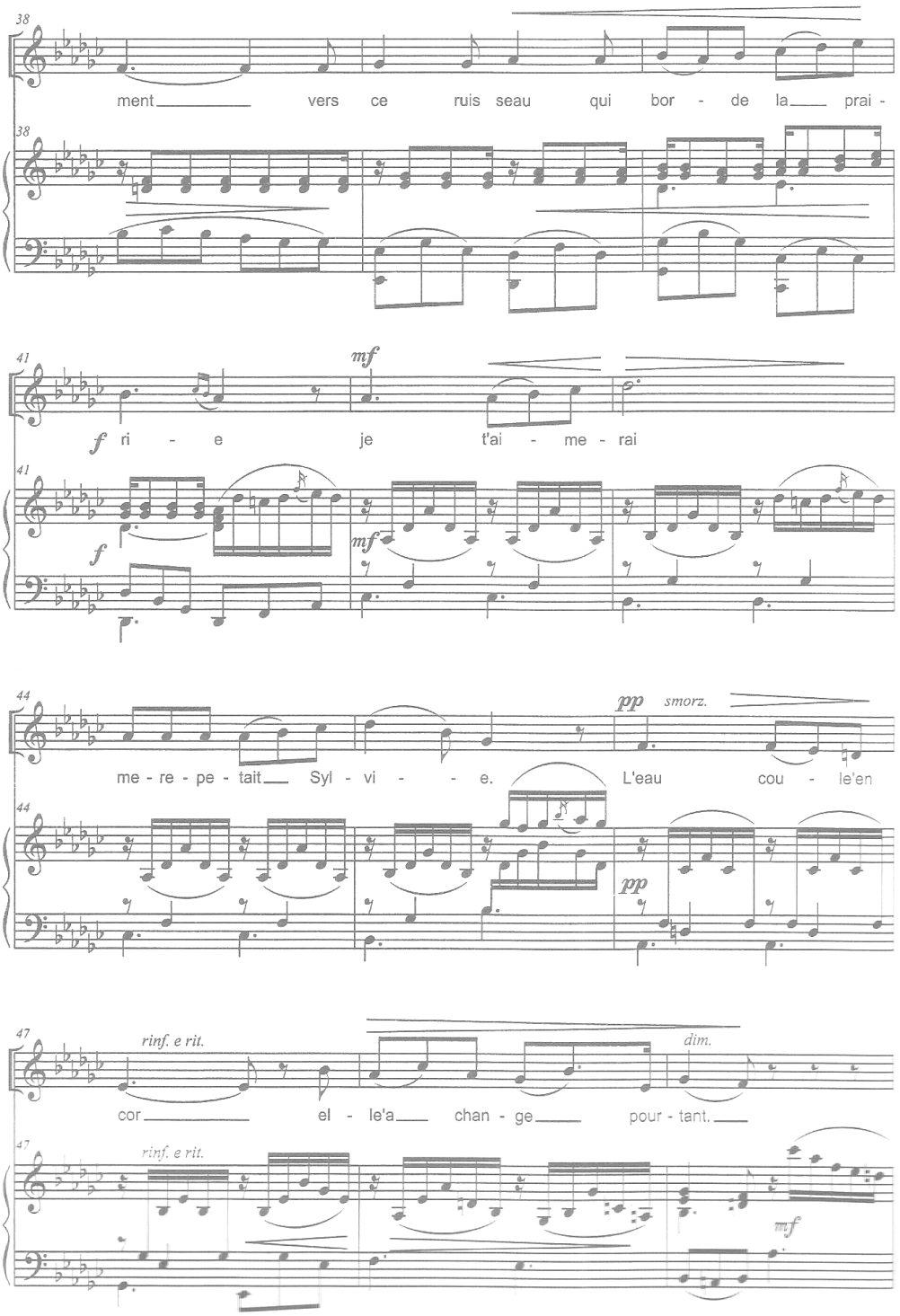
38
ment vers ce ruis seau qui bor - de la prai -
38
41
mf
f ri - e je t'ai - me - rai
41
f
mf
44
pp smorz.
me - re - pe - tait Syl - vi - - e. L'eau cou - le'en
44
pp
47
rinf. e rit.
dim.
cor el - le'a chan - ge pour - tant.
47
rinf. e rit.
mf
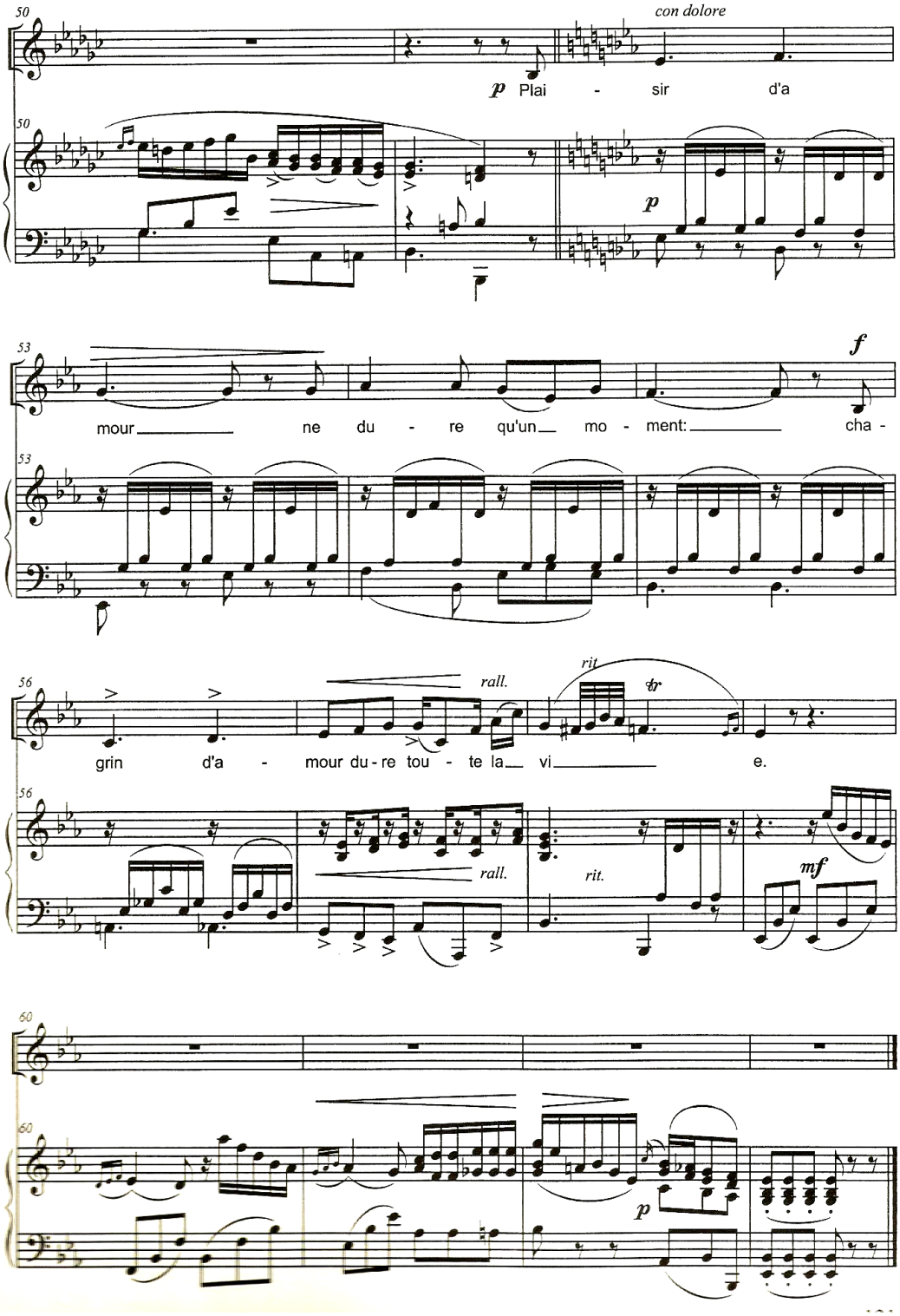
50
con dolore
p Plai - sir d'a
50
p
53
f
mour ne du - re qu'un mo - ment: cha -
53
56
rall.
rit
tr
grin d'a - mour du - re tou - te la vi e.
56
rall.
rit.
mf
60
60
p

ARYALAR

FİGARO

(Barbarina'nın Aryası)

W. A. MOZART
(1756 – 1791)

Cavatina
Andante
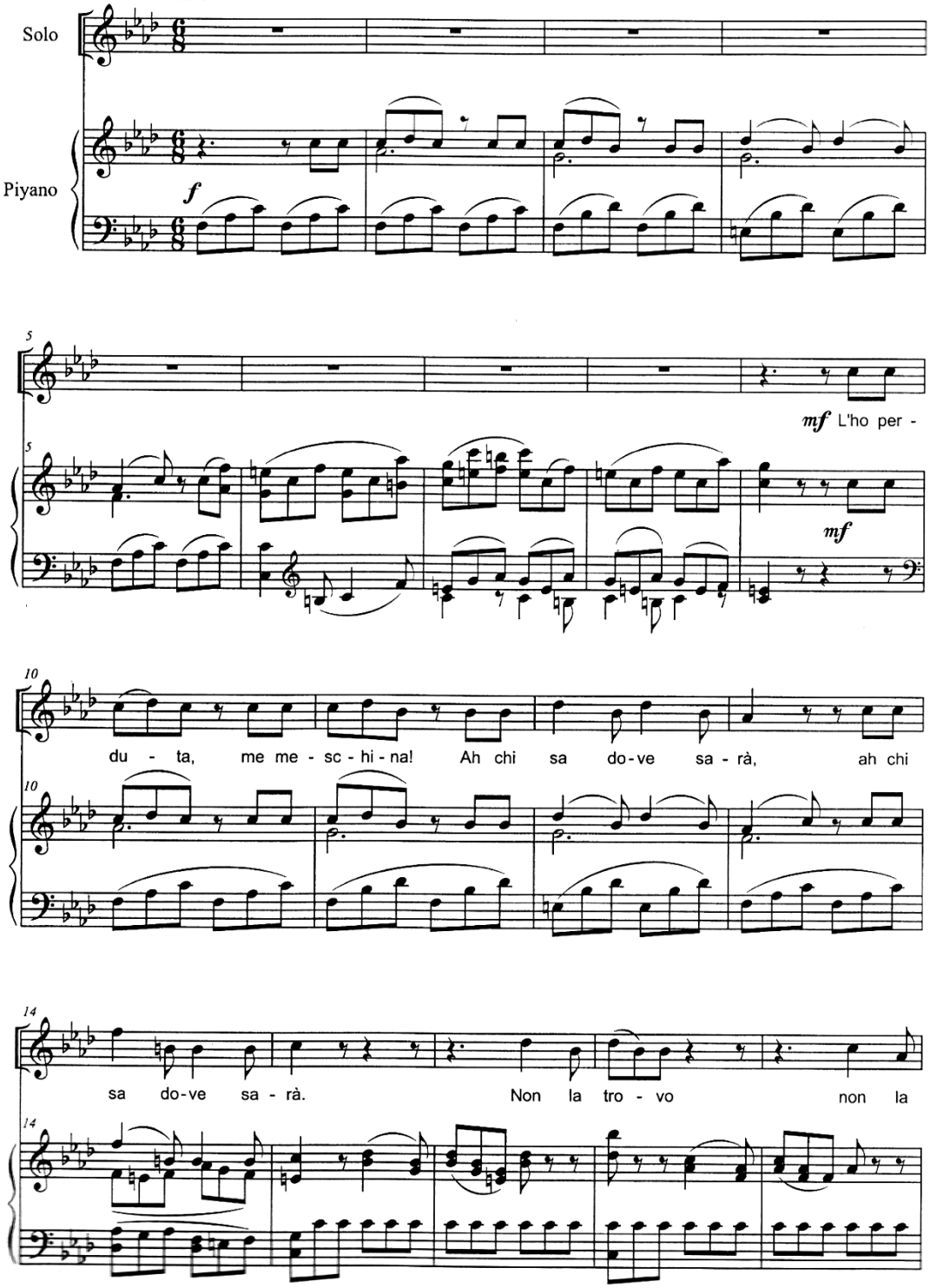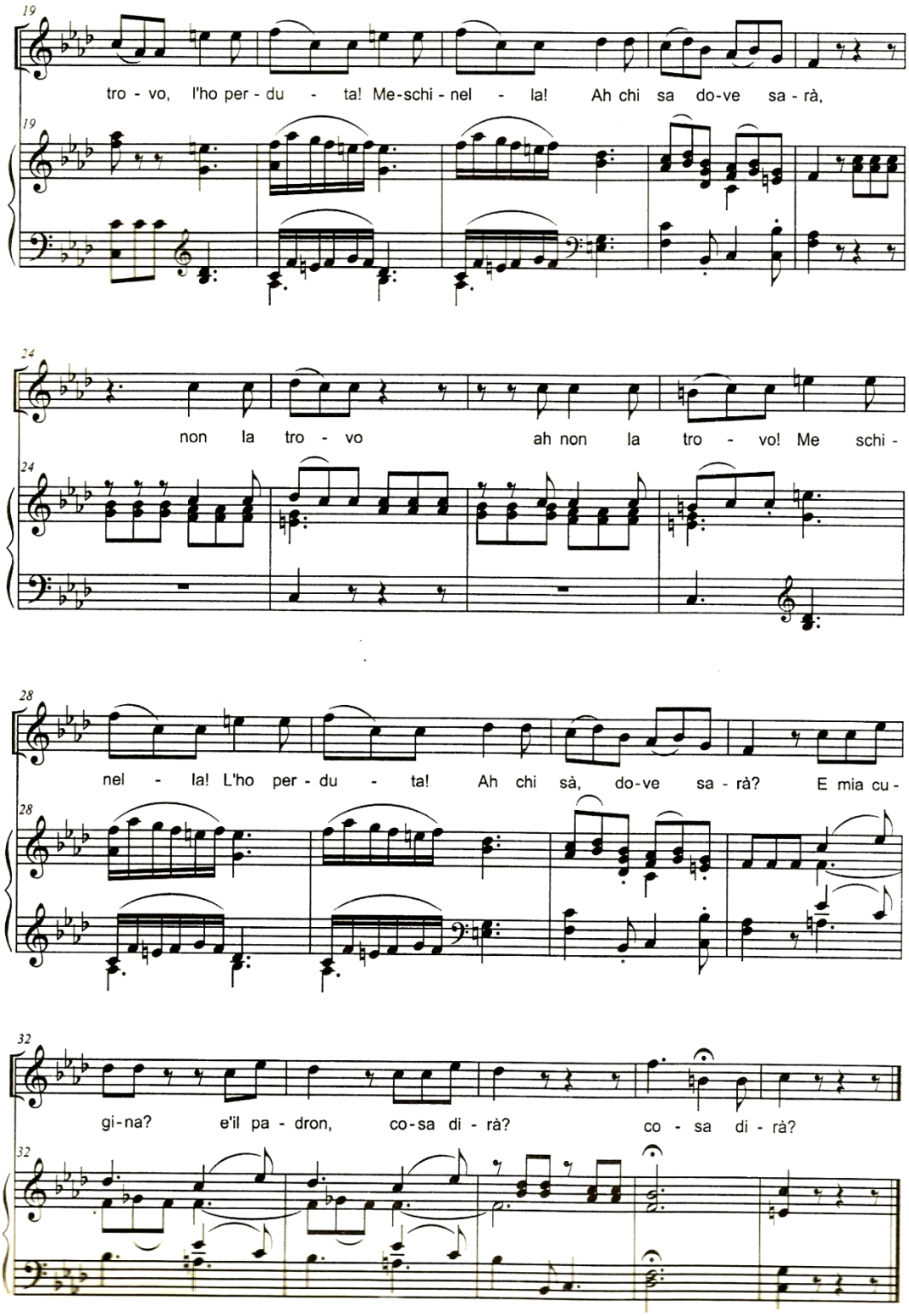
19
tro - vo, l'ho per - du - ta! Me-schi - nel - la! Ah chi sa do-ve sa - rà,
24
non la tro - vo ah non la tro - vo! Me schi -
28
nel - la! L'ho per - du - ta! Ah chi sà, do-ve sa - rà? E mia cu -
32
gi-na? e'il pa - dron, co-sa di - rà? co - sa di - rà?

FİGARO

(Cherubino'nun Aryası)

W. A. MOZART
(1756 – 1791)
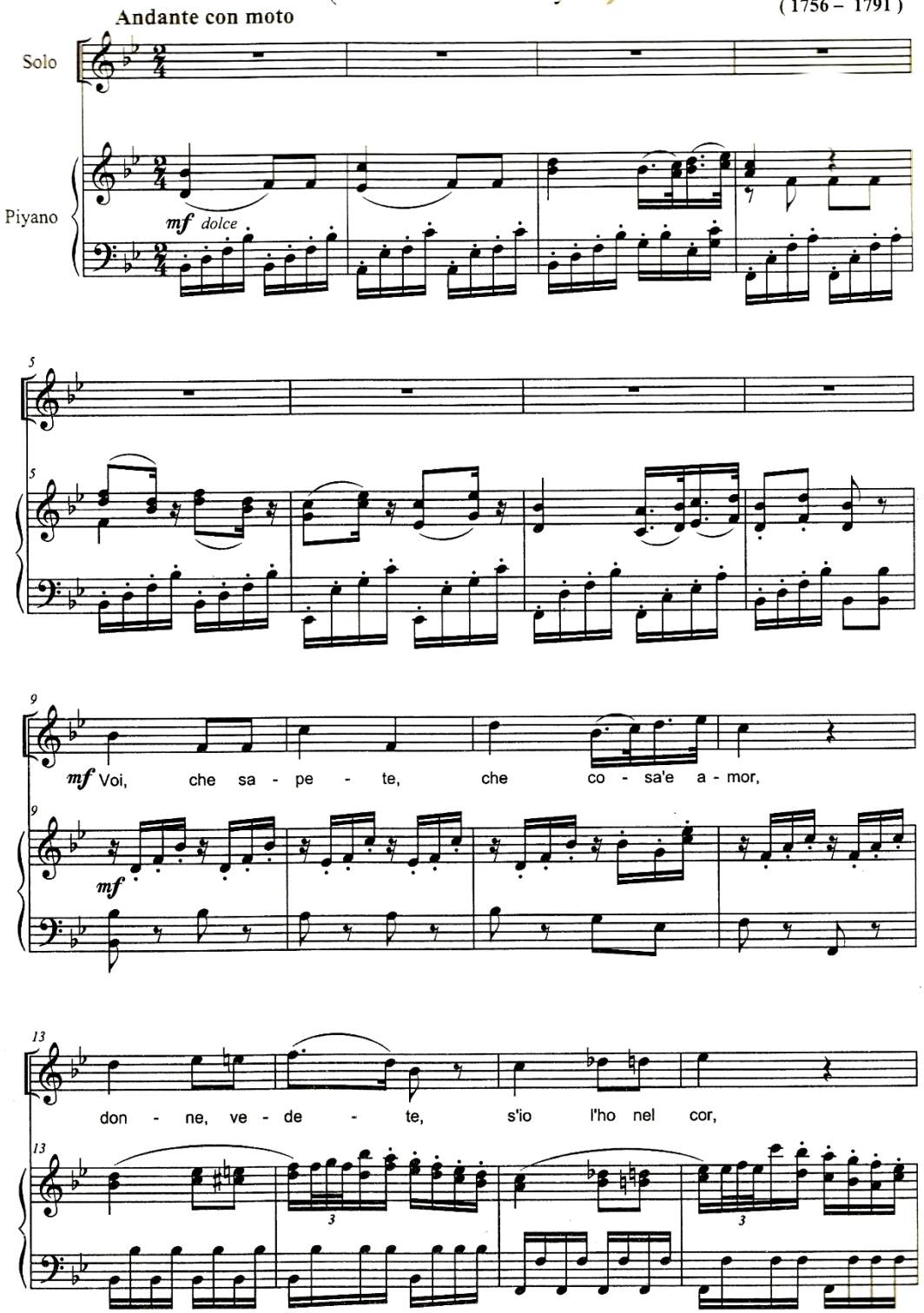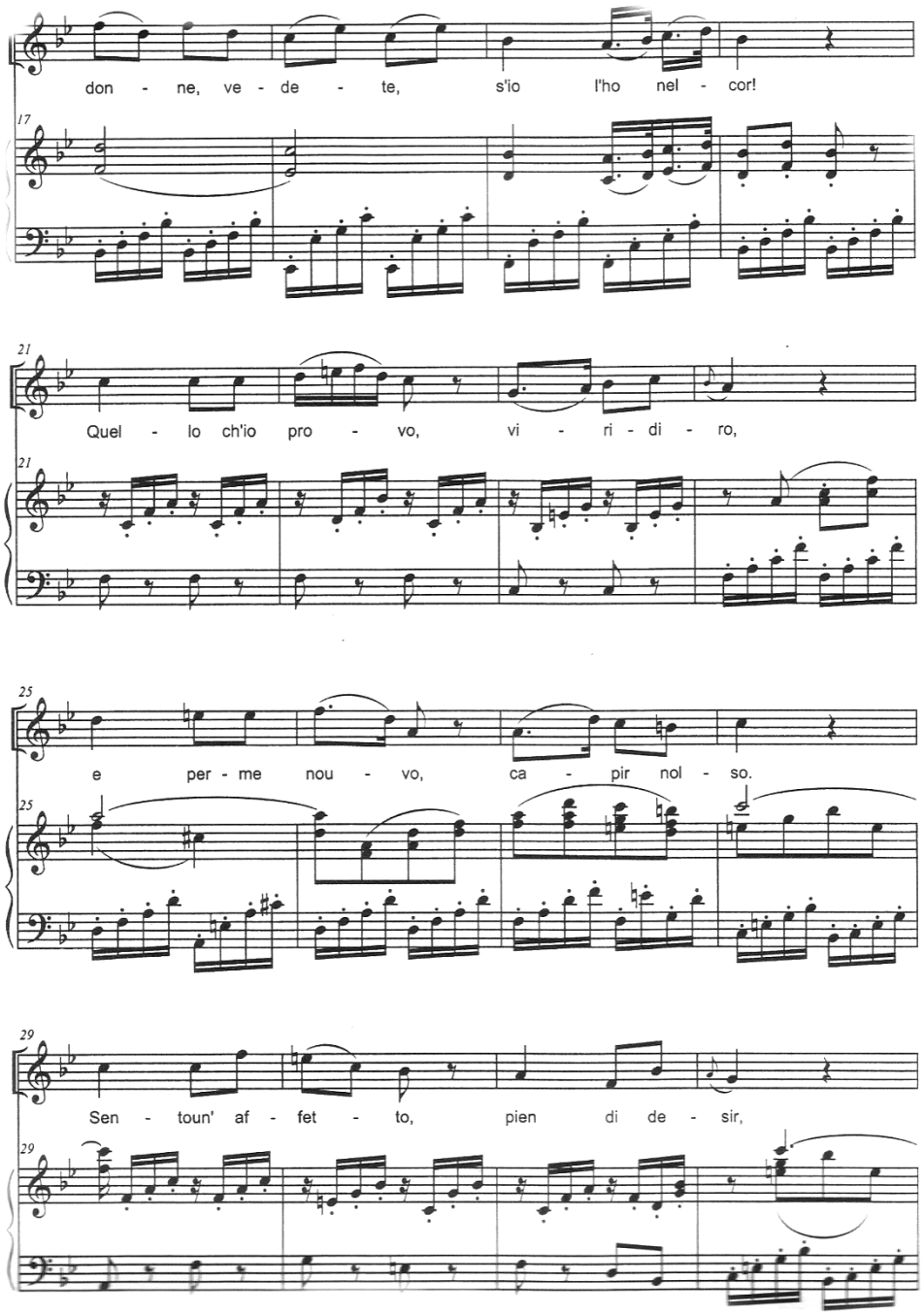
don - ne, ve - de - te, s'io l'ho nel - cor!
17
21
Quel - lo ch'io pro - vo, vi - ri - di - ro,
21
25
e per - me nou - vo, ca - pir nol - so.
25
29
Sen - toun' af - fet - to, pien di de - sir,
29
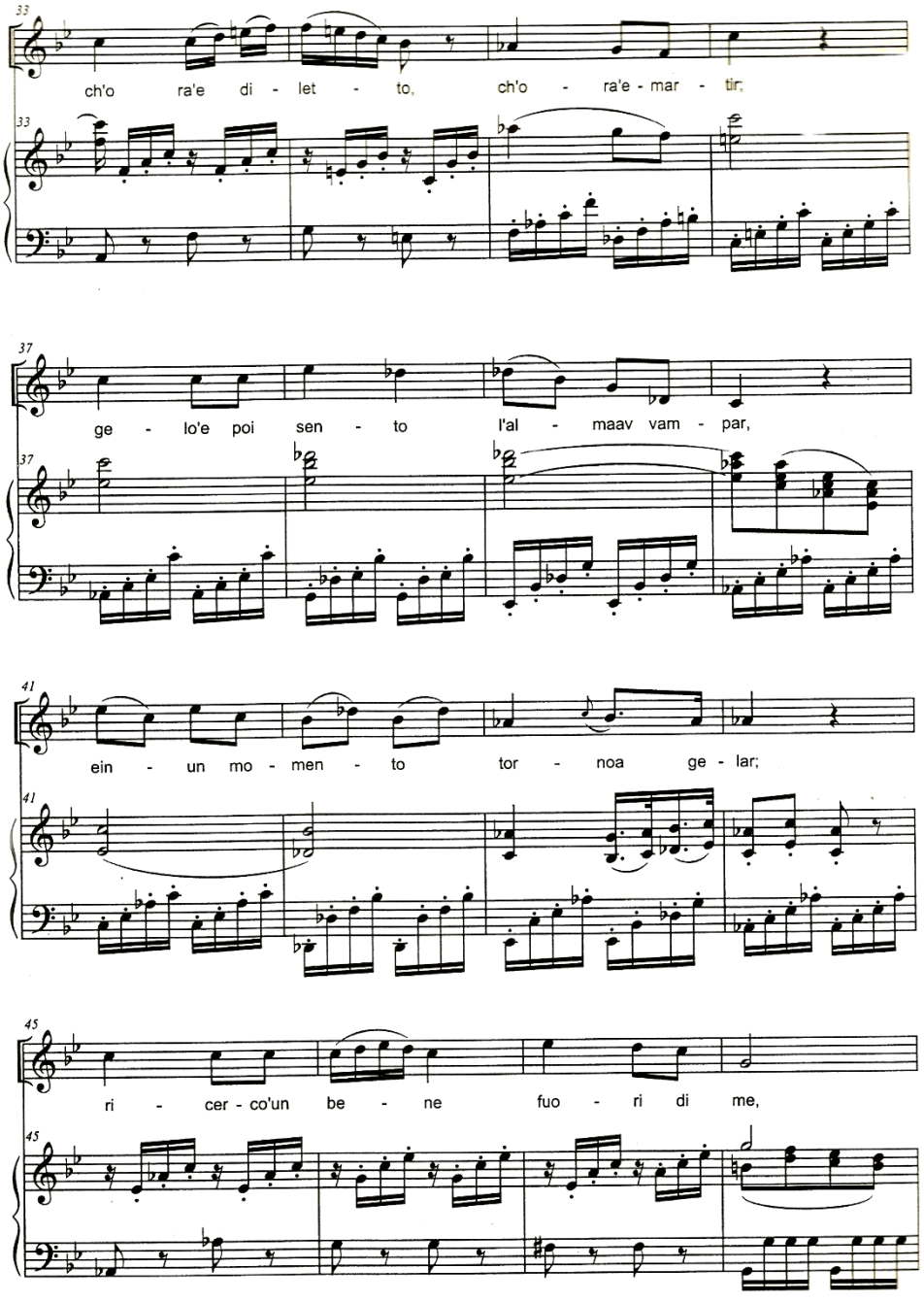
33
ch'o ra'e di - let - to, ch'o - ra'e - mar - tir;
37
ge - lo'e poi sen - to l'al - maav vam - par,
41
ein - un mo - men - to tor - noa ge - lar;
45
ri - cer - co'un be - ne fuo - ri di me,
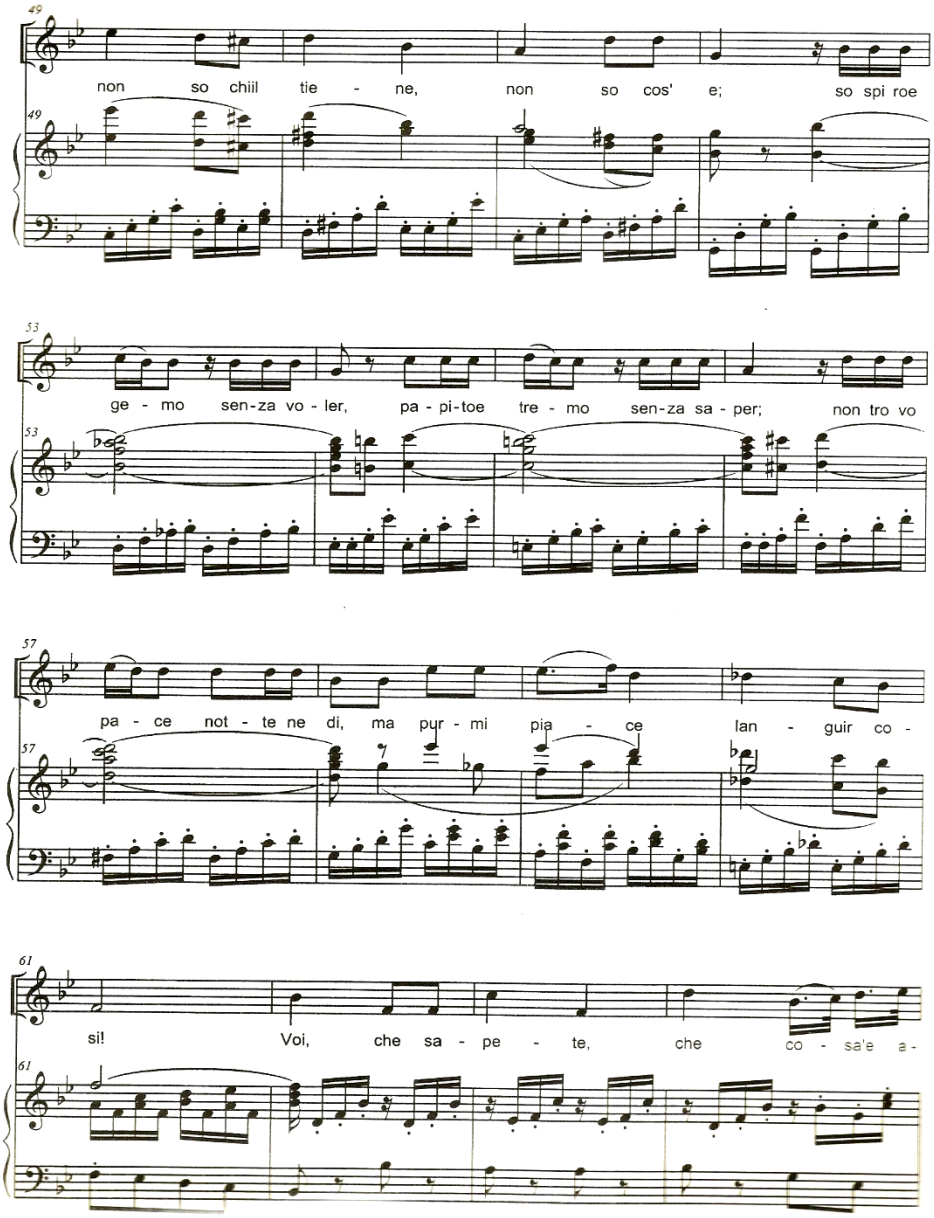
49
non so chiil tie - ne, non so cos' e; so spi roe
53
ge - mo sen-za vo - ler, pa - pi-toe tre - mo sen-za sa - per; non tro vo
57
pa - ce not - te ne di, ma pur - mi pia - ce lan - guir co -
61
si! Voi, che sa - pe - te, che co - sa'e a -
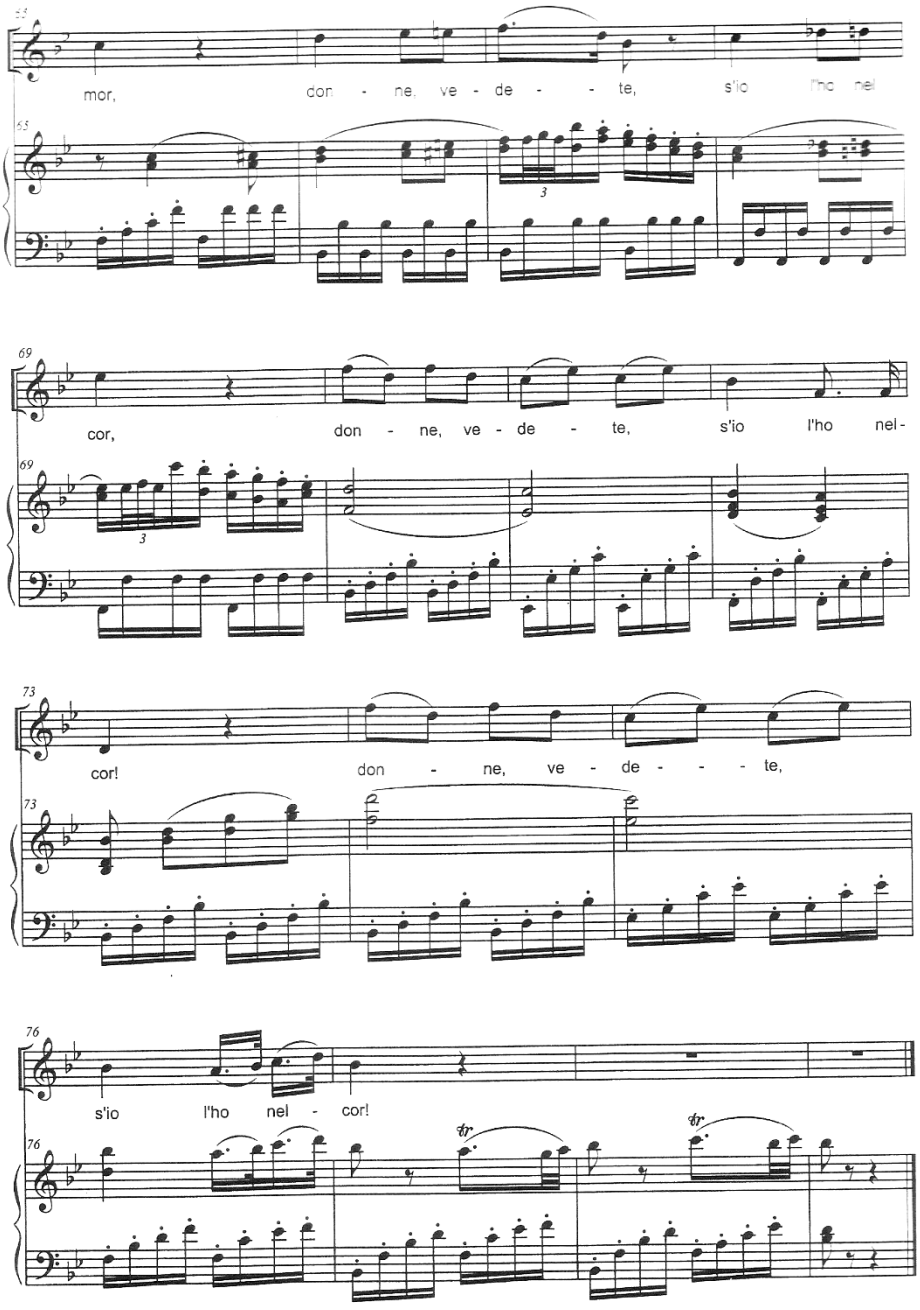
mor, don - ne, ve - de - - te, s'io l'ho nel
cor, don - ne, ve - de - te, s'io l'ho nel-
cor! don - ne, ve - de - - - te,
s'io l'ho nel - cor!

OMBRA MAI FU

(Opera Serse)

G. F. HÄNDEL
(1685 – 1759)
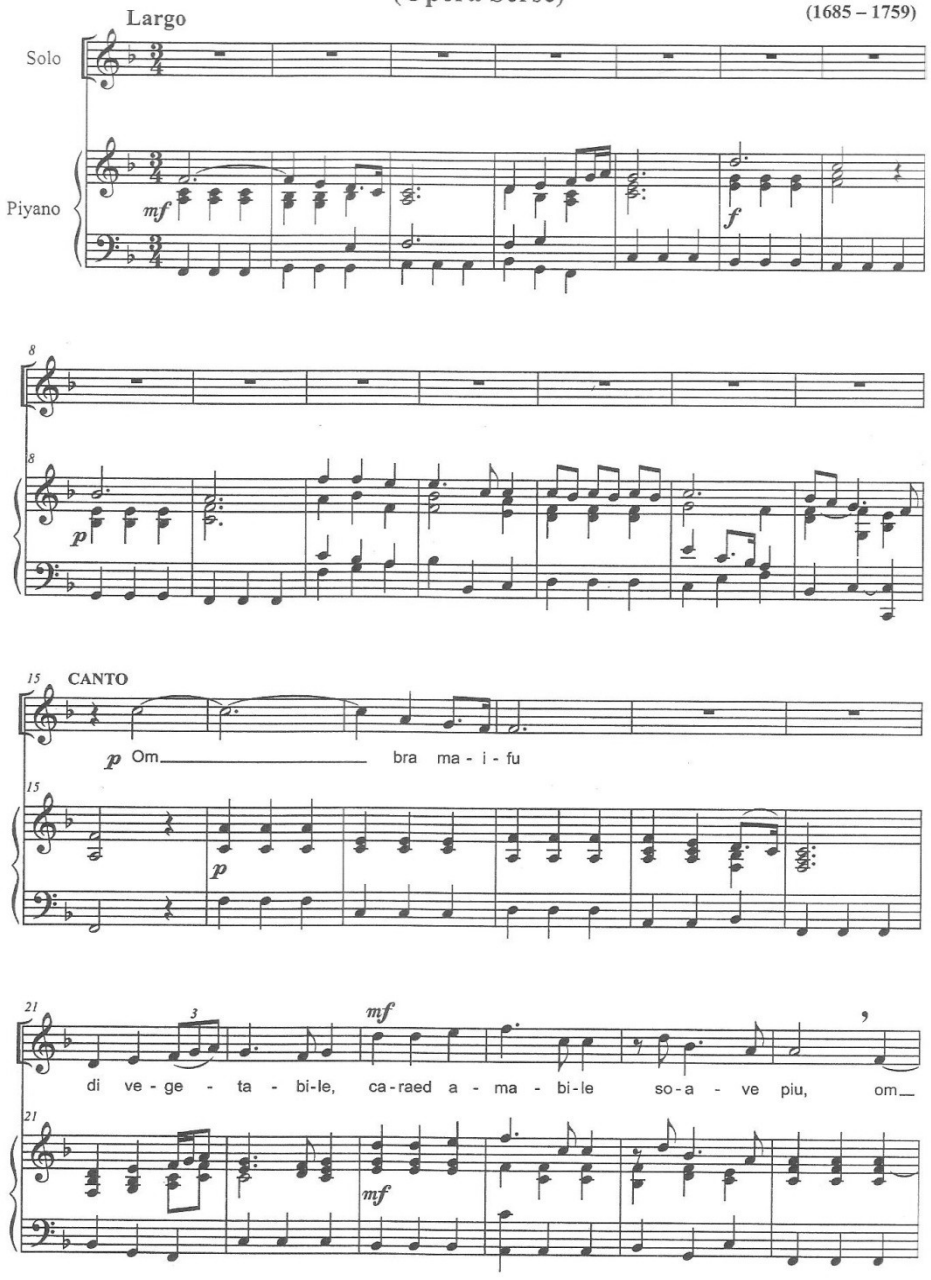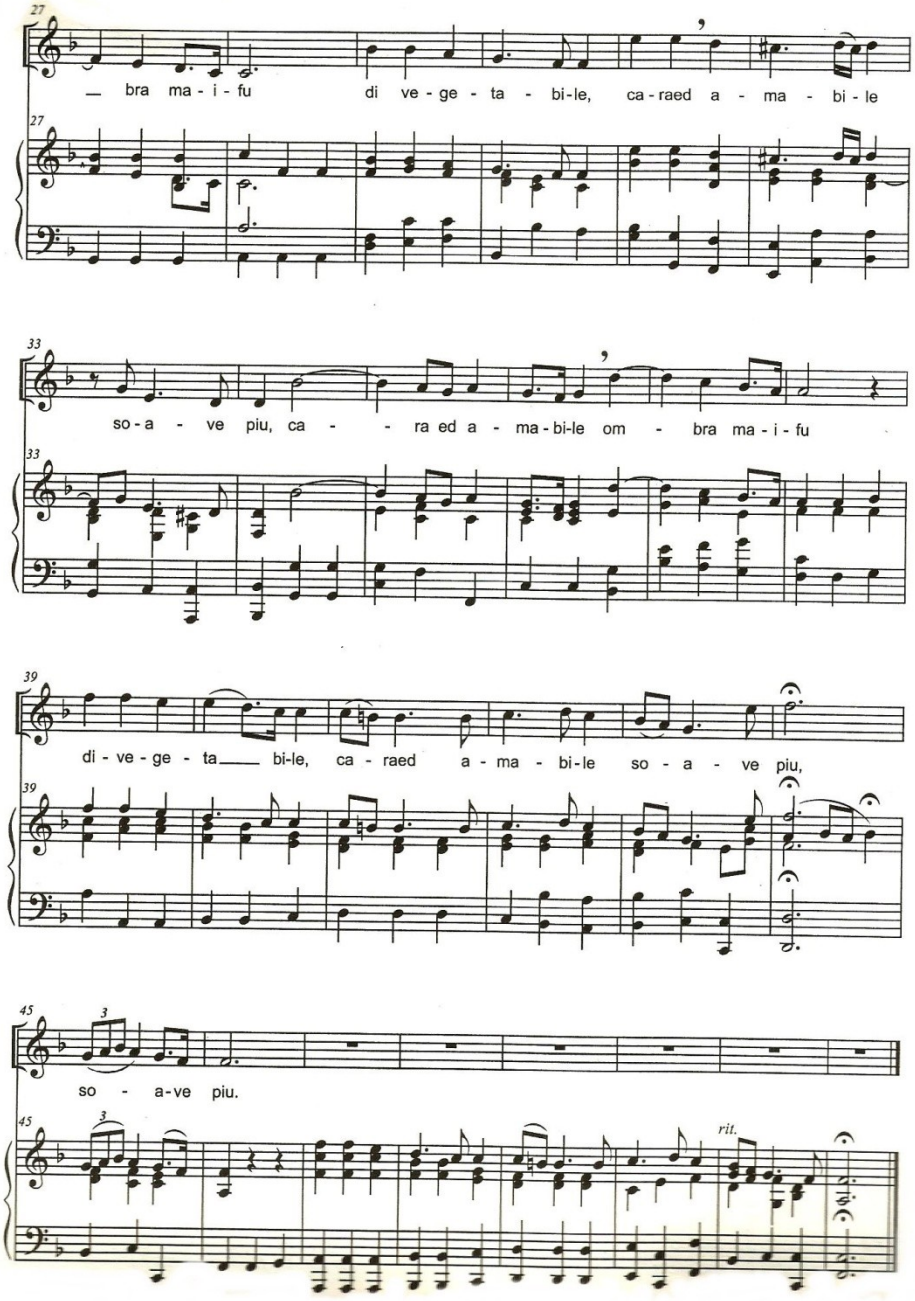
27
— bra ma - i - fu di ve - ge - ta - bi-le, ca-raed a - ma - bi - le
33
so-a - ve piu, ca - - ra ed a - ma-bi-le om - bra ma - i - fu
39
di - ve - ge - ta— bi-le, ca - raed a - ma - bi-le so - a - ve piu,
45
3
so - a-ve piu.
rit.

DON JUAN

(Zerlina'nın Aryası)

W. A. MOZART
(1756 – 1791)
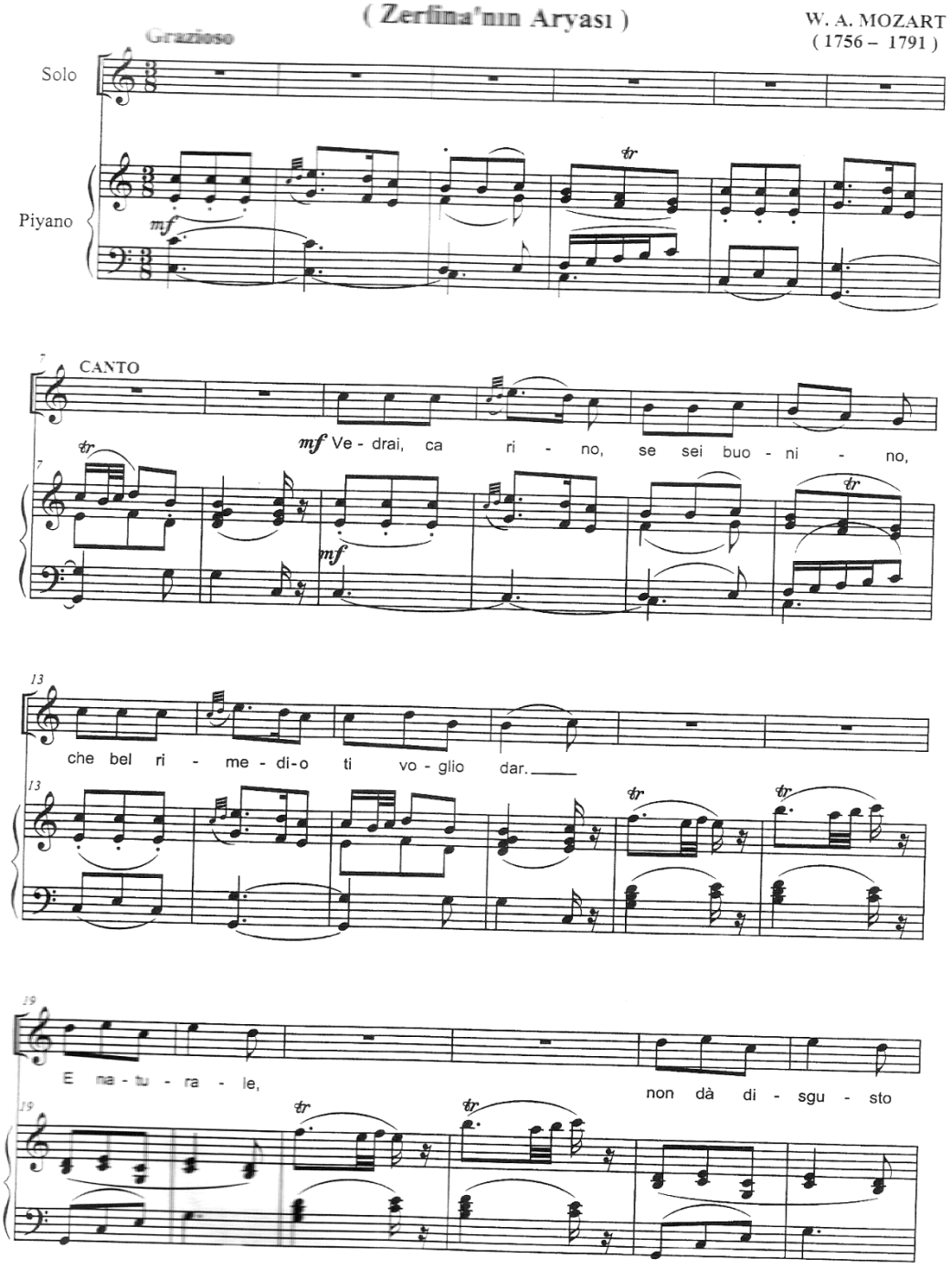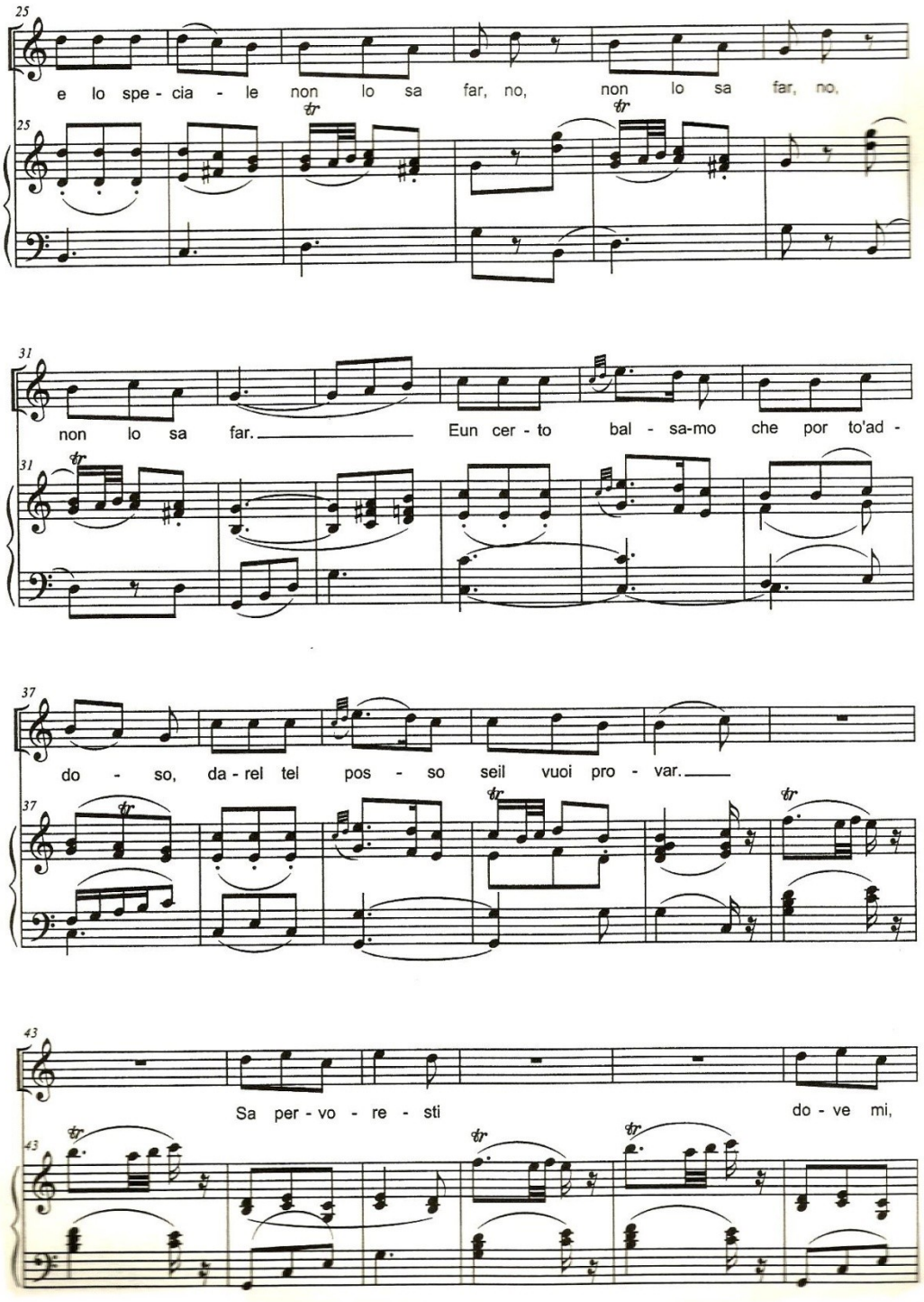
25
e lo spe - cia - le non lo sa far, no, non lo sa far, no,
31
non lo sa far. Eun cer - to bal - sa-mo che por to'ad -
37
do - so, da - rel tel pos - so seil vuoi pro - var.
43
Sa per - vo - re - sti do - ve mi,
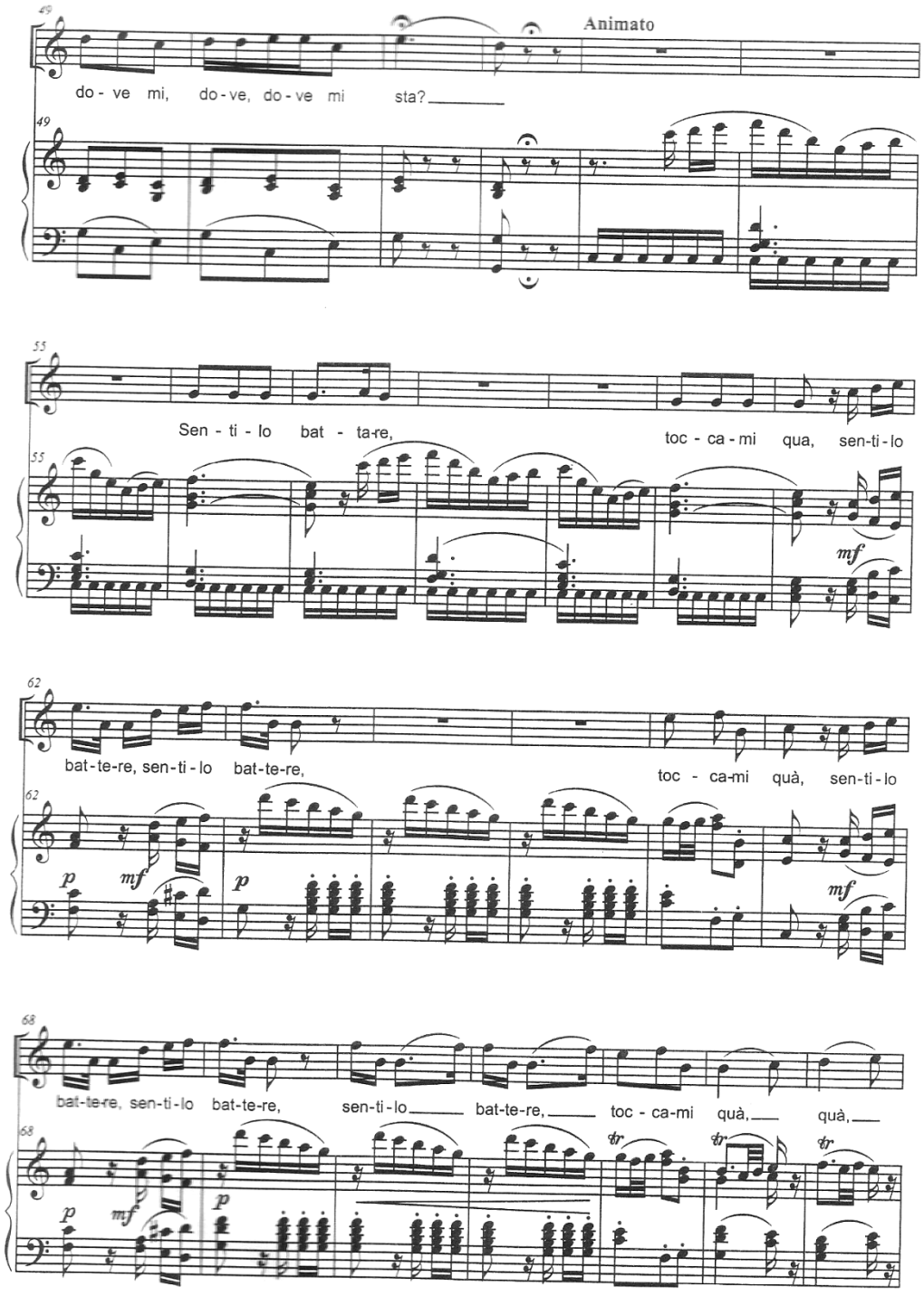
49
Animato
do - ve mi, do - ve, do - ve mi sta?
49
55
Sen - ti - lo bat - ta-re, toc - ca - mi qua, sen-ti - lo
55
mf
62
bat - te-re, sen-ti - lo bat-te-re, toc - ca-mi quà, sen-ti - lo
62
p mf p mf
68
bat-te-re, sen-ti - lo bat-te-re, sen-ti - lo bat-te-re, toc - ca-mi quà, quà,
68
p mf p
tr tr tr
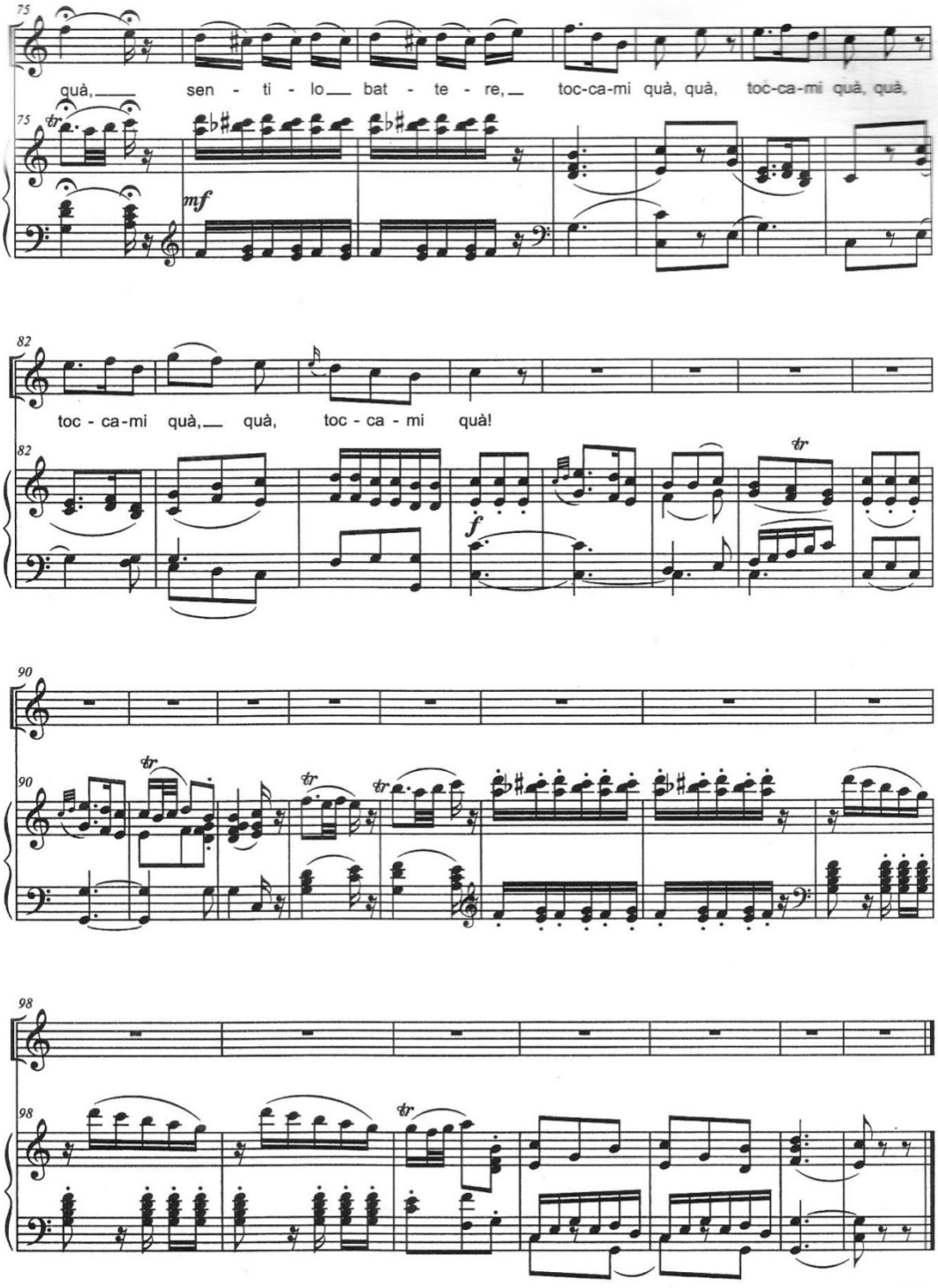
75
quà, sen - ti - lo bat - te - re, toc-ca-mi quà, quà, toc-ca-mi quà, quà,
mf
82
toc - ca-mi quà, quà, toc - ca - mi quà!
f
90
98

NAPOLİTENLER

SANTA LUCIA

(Barkarola)

Andantino

Anonimo
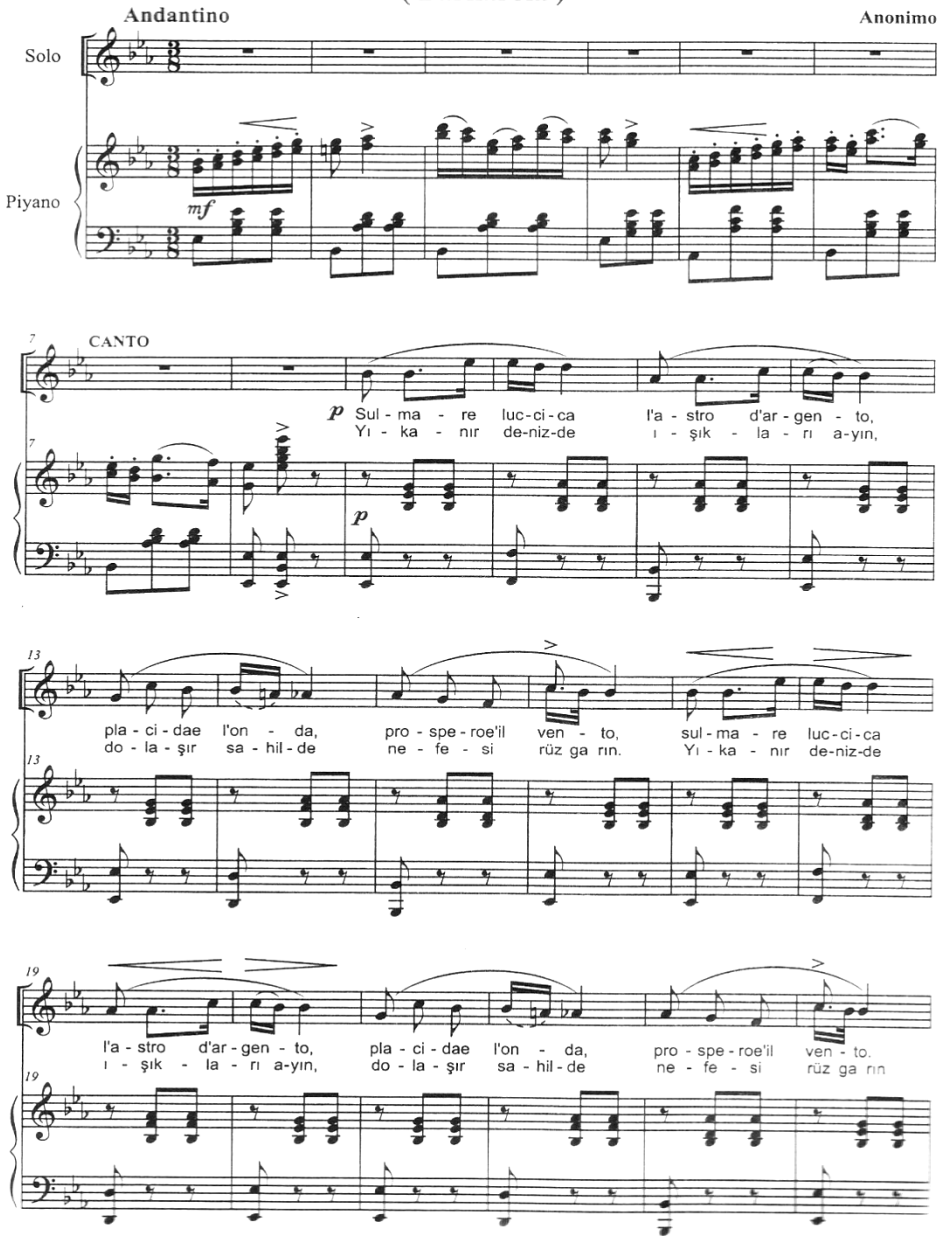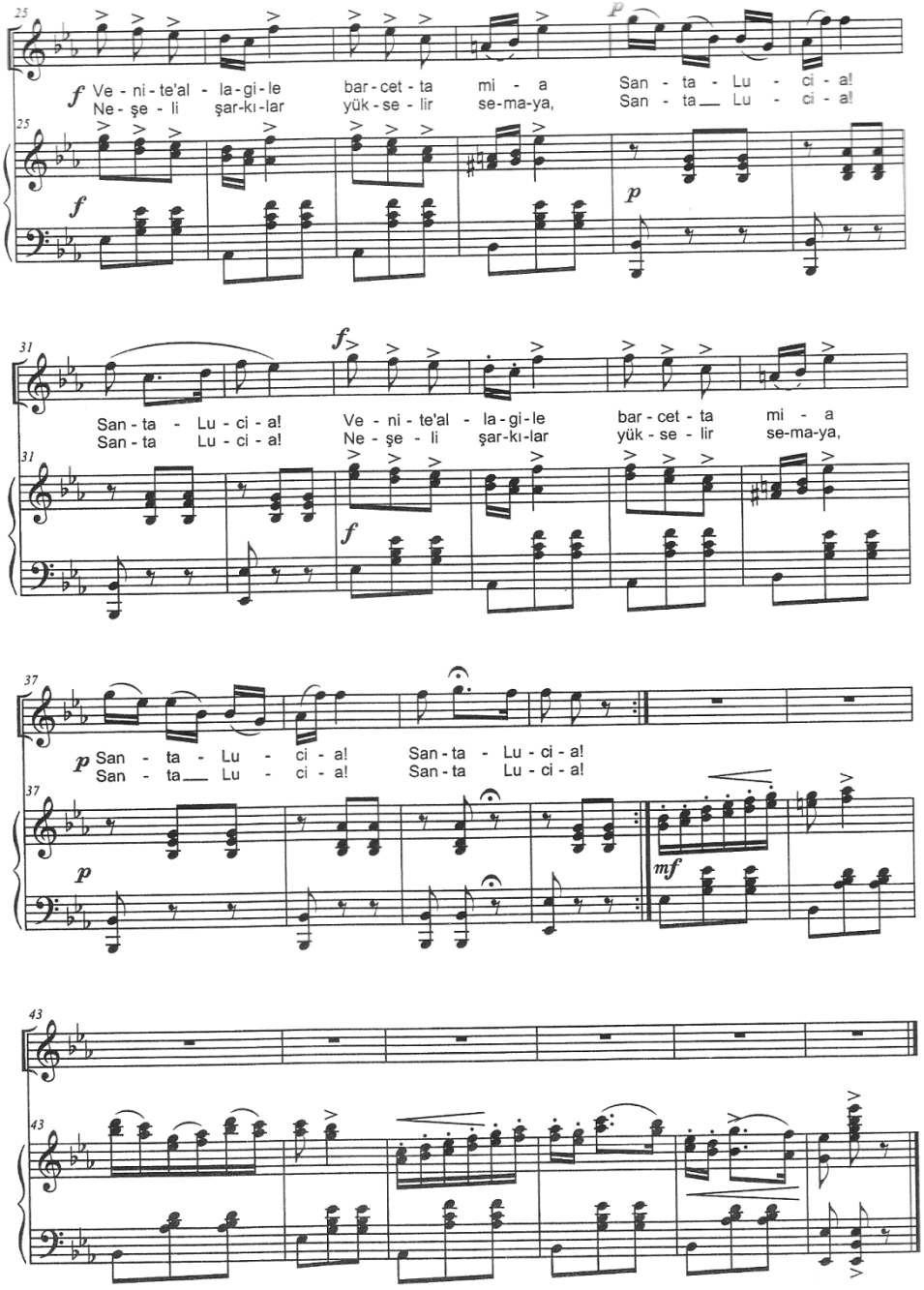
25
f Ve - ni - te'al - la - gi - le bar - cet - ta mi - a San - ta - Lu - ci - a!
Ne - şe - li şar-kı-lar yük - se - lir se-ma-ya, San - ta Lu - ci - a!
p
31
San - ta - Lu - ci - a! Ve - ni - te'al - la - gi - le bar - cet - ta mi - a
San - ta Lu - ci - a! Ne - şe - li şar-kı-lar yük - se - lir se-ma-ya,
37
p San - ta - Lu - ci - a! San - ta - Lu - ci - a!
San - ta Lu - ci - a! San - ta Lu - ci - a!
mf
43

TORNA a SURRIENTO

E. De CURTIS
(1875 – 1927)
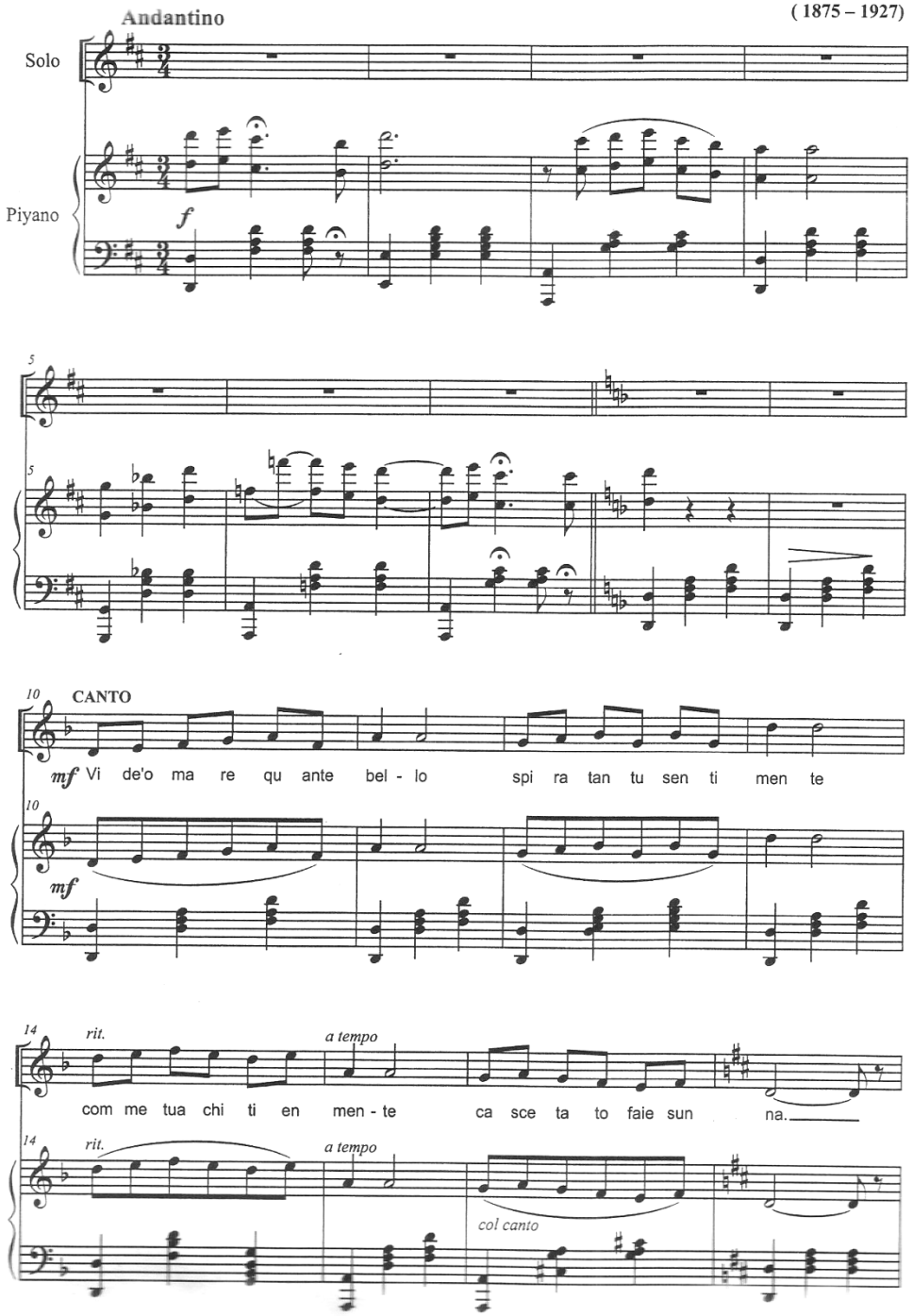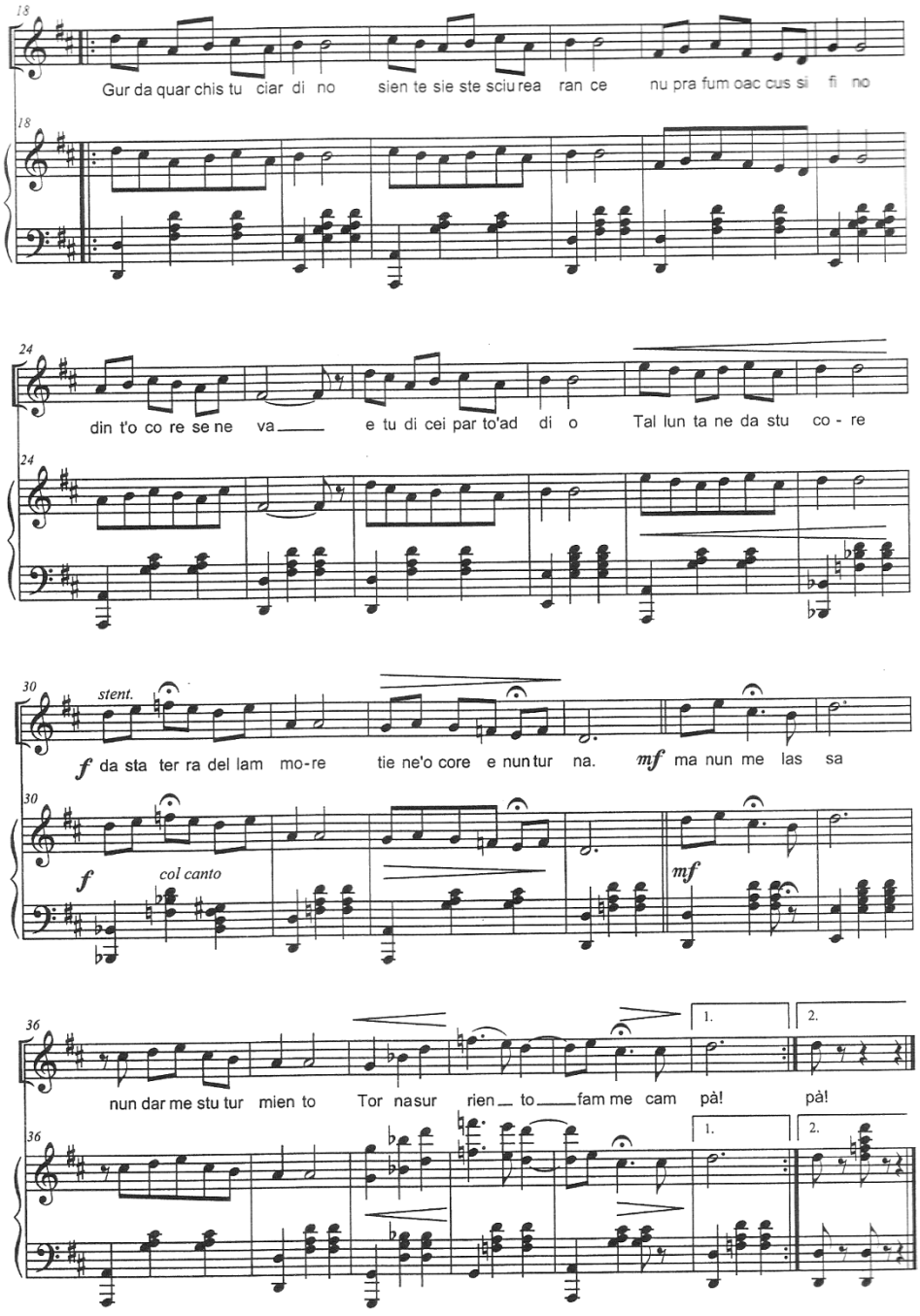
18
Gur da quar chis tu ciar di no sien te sie ste sciu rea ran ce nu pra fum oac cus si fi no
18
24
din t'o co re se ne va e tu di cei par to'ad di o Tal lun ta ne da stu co - re
24
30
stent.
f da sta ter ra del lam mo-re tie ne'o core e nun tur na. mf ma nun me las sa
30
f col canto
mf
36
1.
2.
nun dar me stu tur mien to Tor na sur rien to fam me cam pà! pà!
36
1.
2.

O SOLE MIO

E. Di CAPUA
(1865 – 1917)
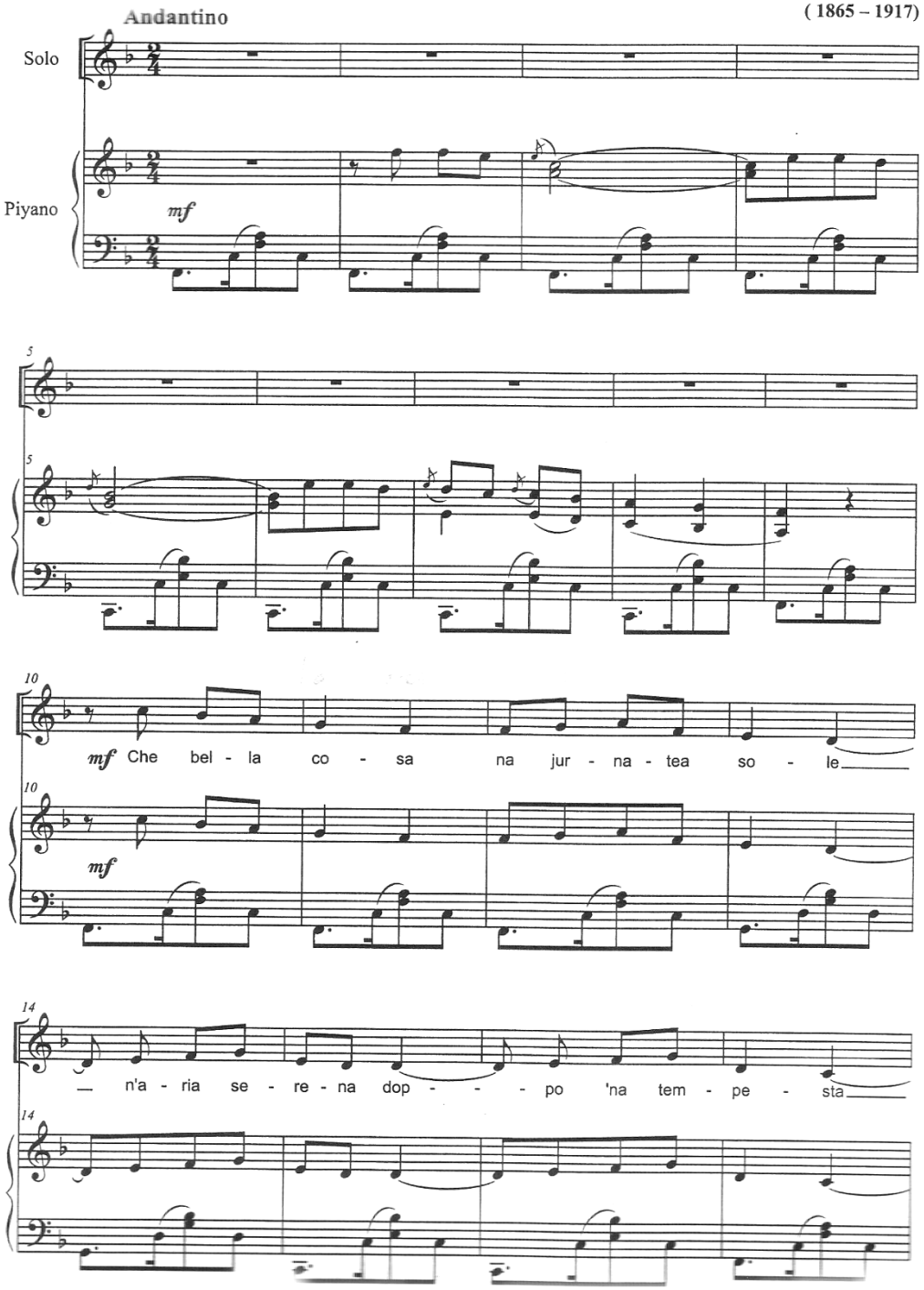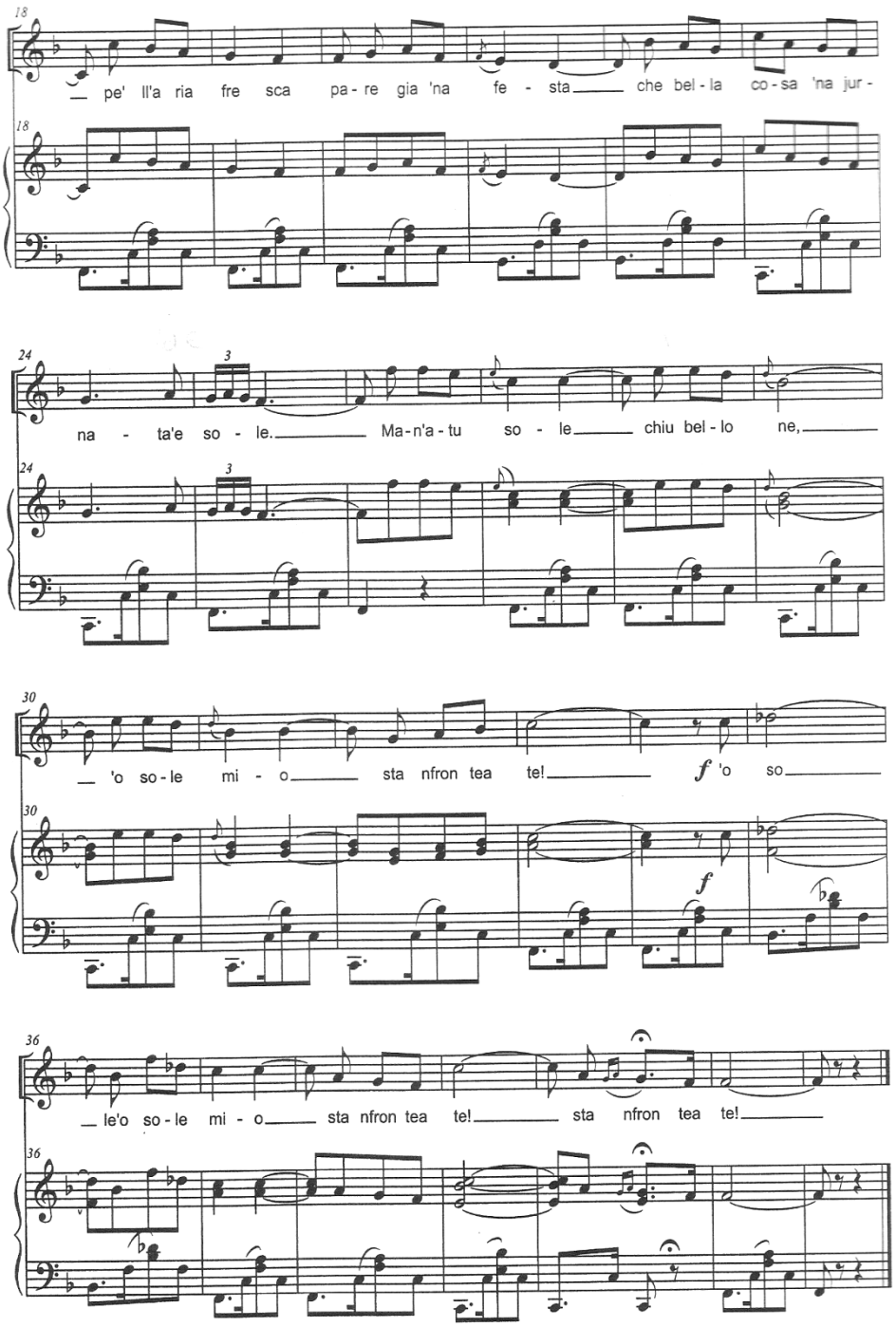
18
— pe' ll'a ria fre sca pa - re gia 'na fe - sta che bel - la co - sa 'na jur -
18
24
3
na - ta'e so - le. Ma - n'a - tu so - le chiu bel - lo ne,
24
3
30
— 'o so - le mi - o sta nfron tea te! f 'o so
30
f
36
— le'o so - le mi - o sta nfron tea te! sta nfron tea te!
36

MAMMA

Anonimo
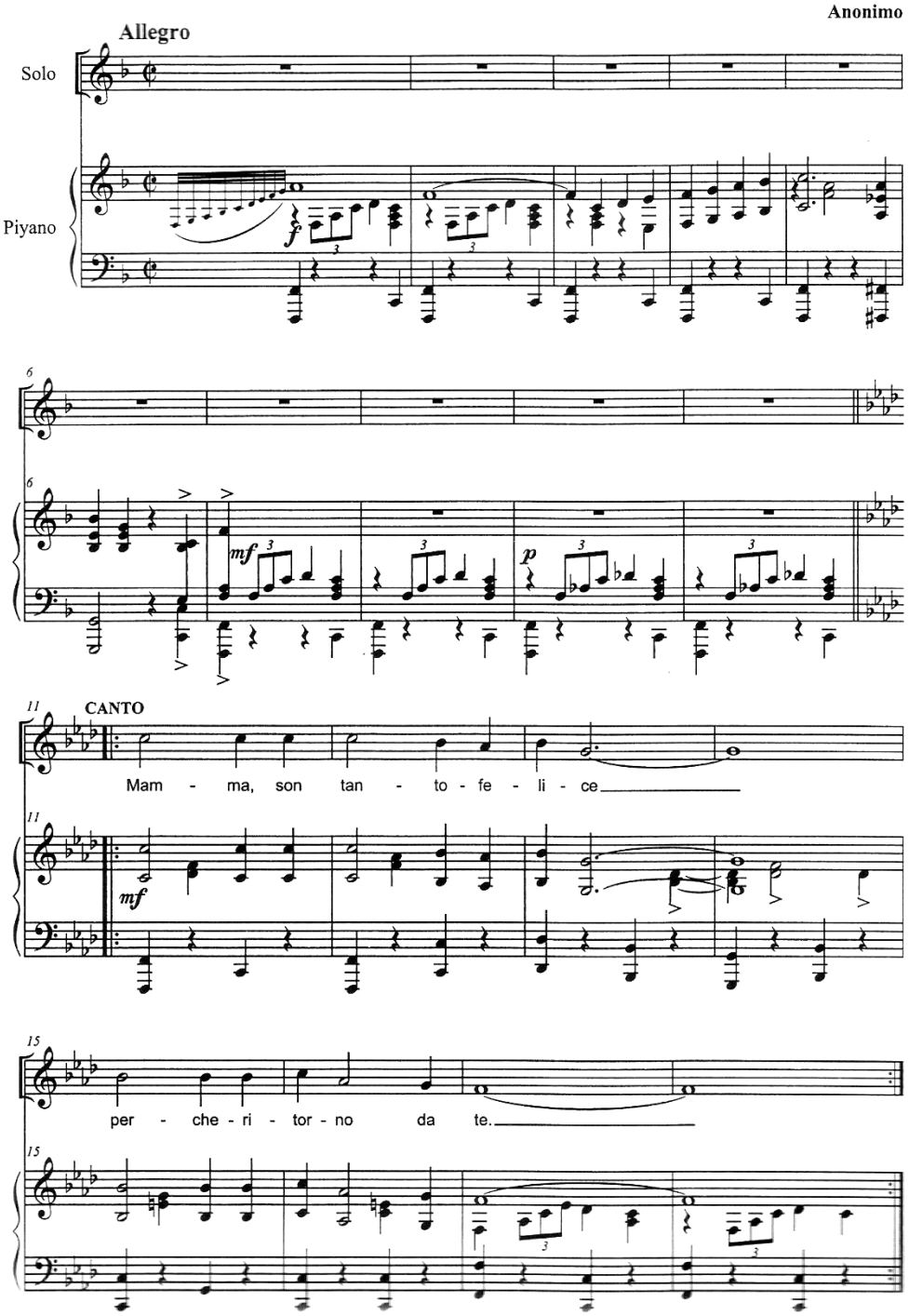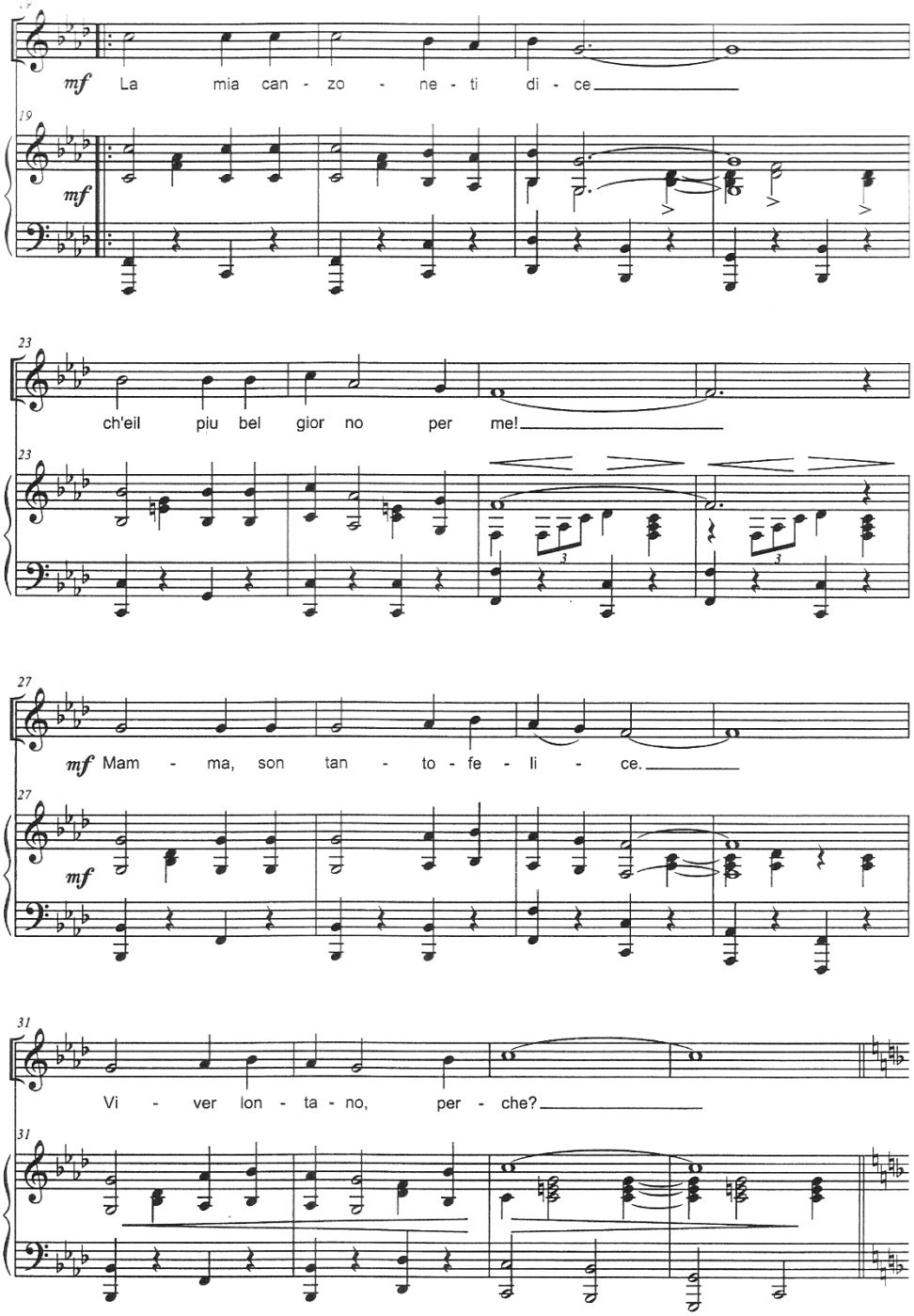
mf La mia can - zo - ne - ti di - ce
19
mf
23
ch'eil piu bel gior no per me!
23
27
mf Mam - ma, son tan - to - fe - li - ce.
27
mf
31
Vi - ver lon - ta - no, per - che?
31
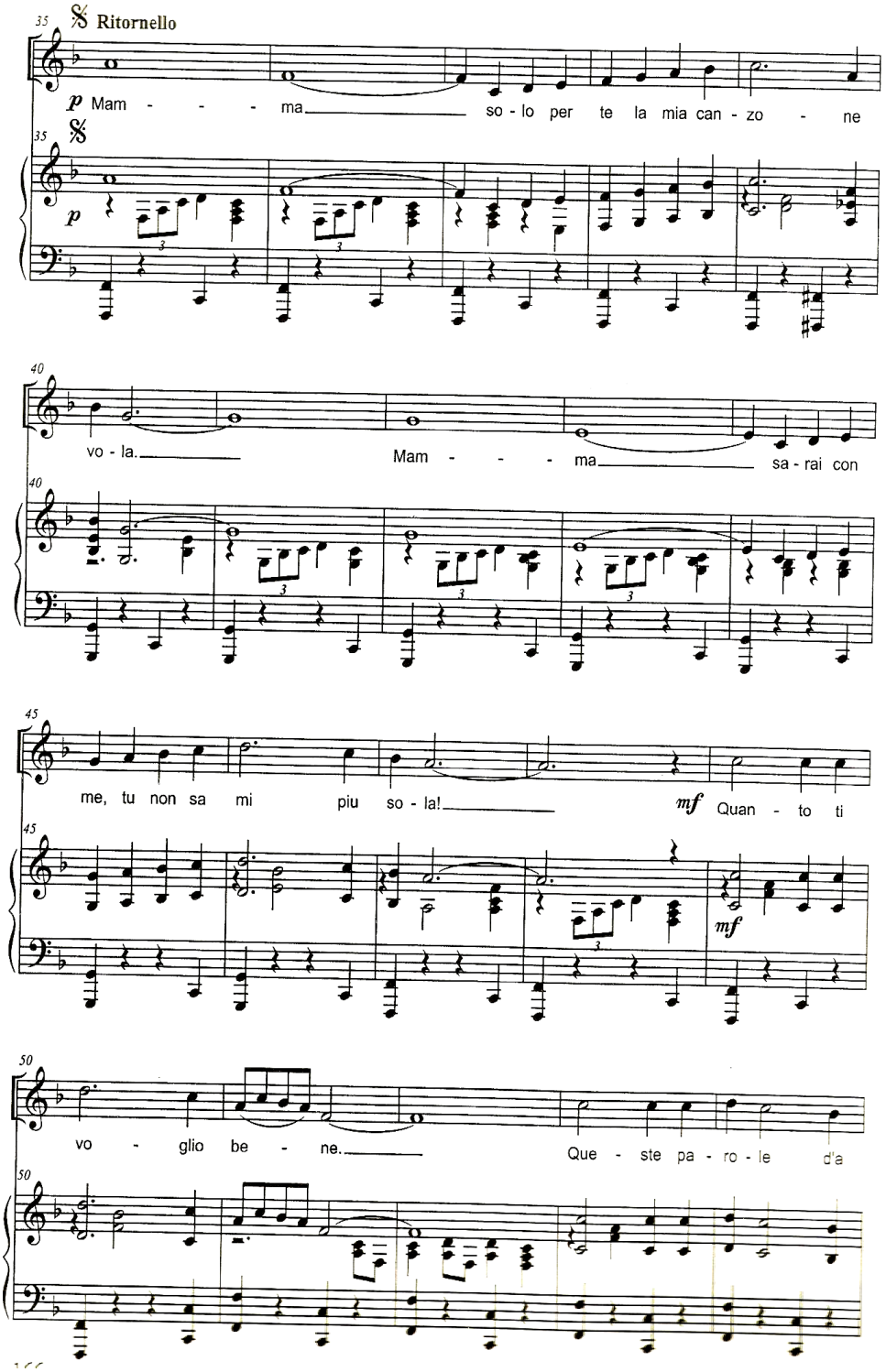
35
Ritornello
p Mam - - - ma so - lo per te la mia can - zo - ne
35
p
40
vo - la. Mam - - - ma sa - rai con
40
45
me, tu non sa mi piu so - la! mf Quan - to ti
45
mf
50
vo - glio be - ne. Que - ste pa - ro - le d'a
50
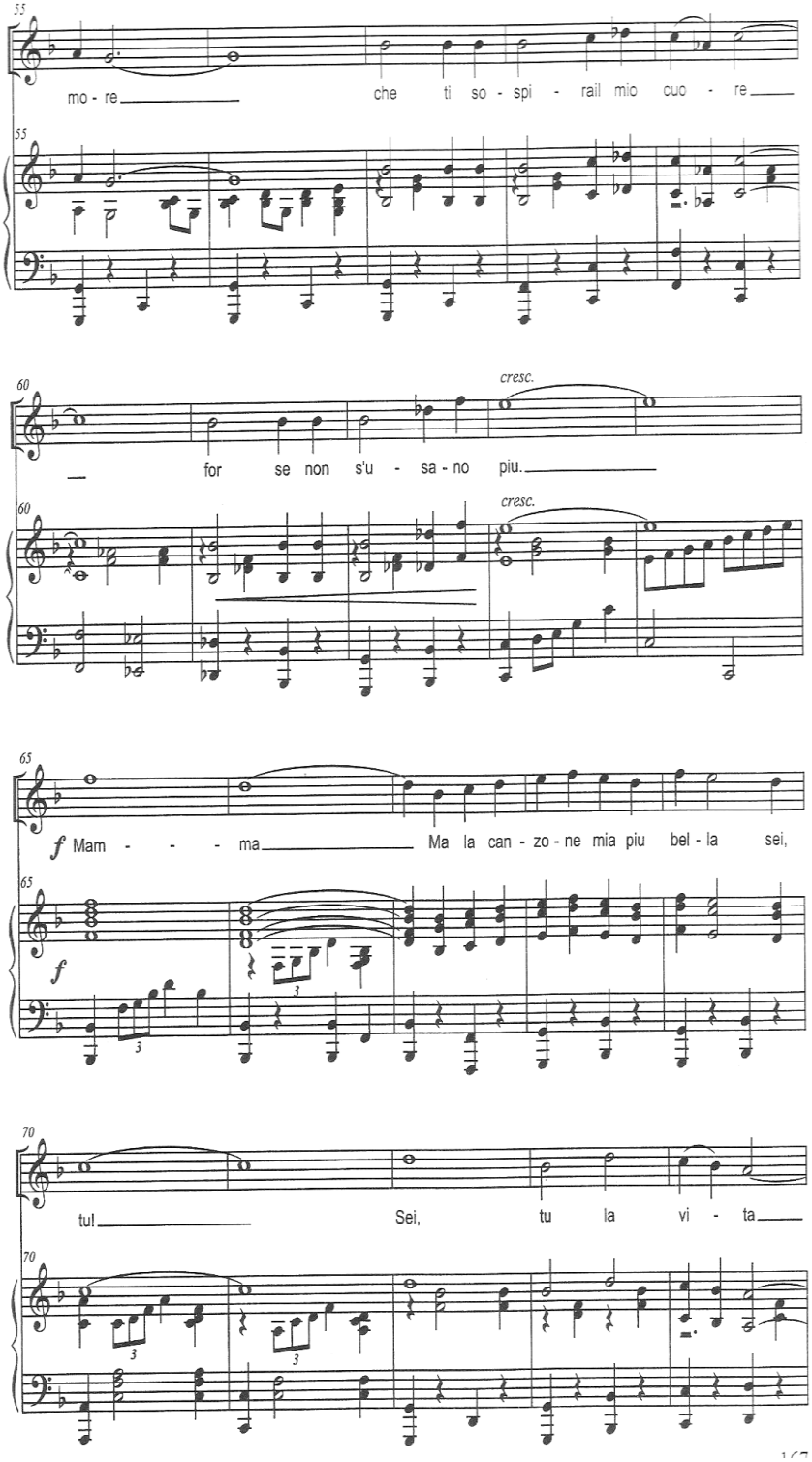
55
mo - re
che ti so - spi - rail mio cuo - re
60
cresc.
for se non s'u - sa - no piu.
65
f Mam - - - ma
Ma la can - zo - ne mia piu bel - la sei,
70
tu!
Sei, tu la vi - ta
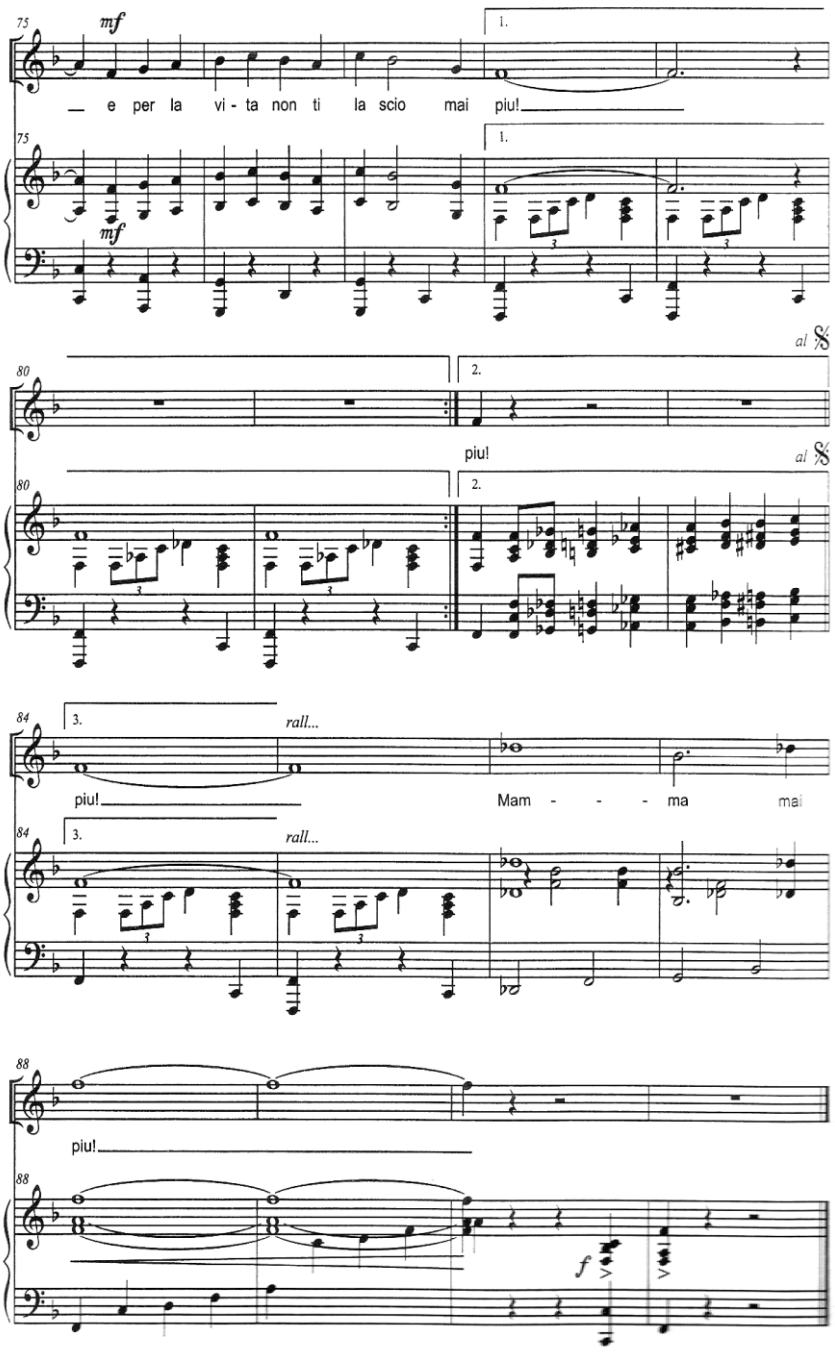
75
mf
1.
— e per la vi - ta non ti la scio mai piu!
80
2.
piu!
al 𝄋
84
3.
rall...
piu!
Mam - - - ma mai
88
piu!
f

CIELITO LINDO

C. FERNANDEZ
(1924)
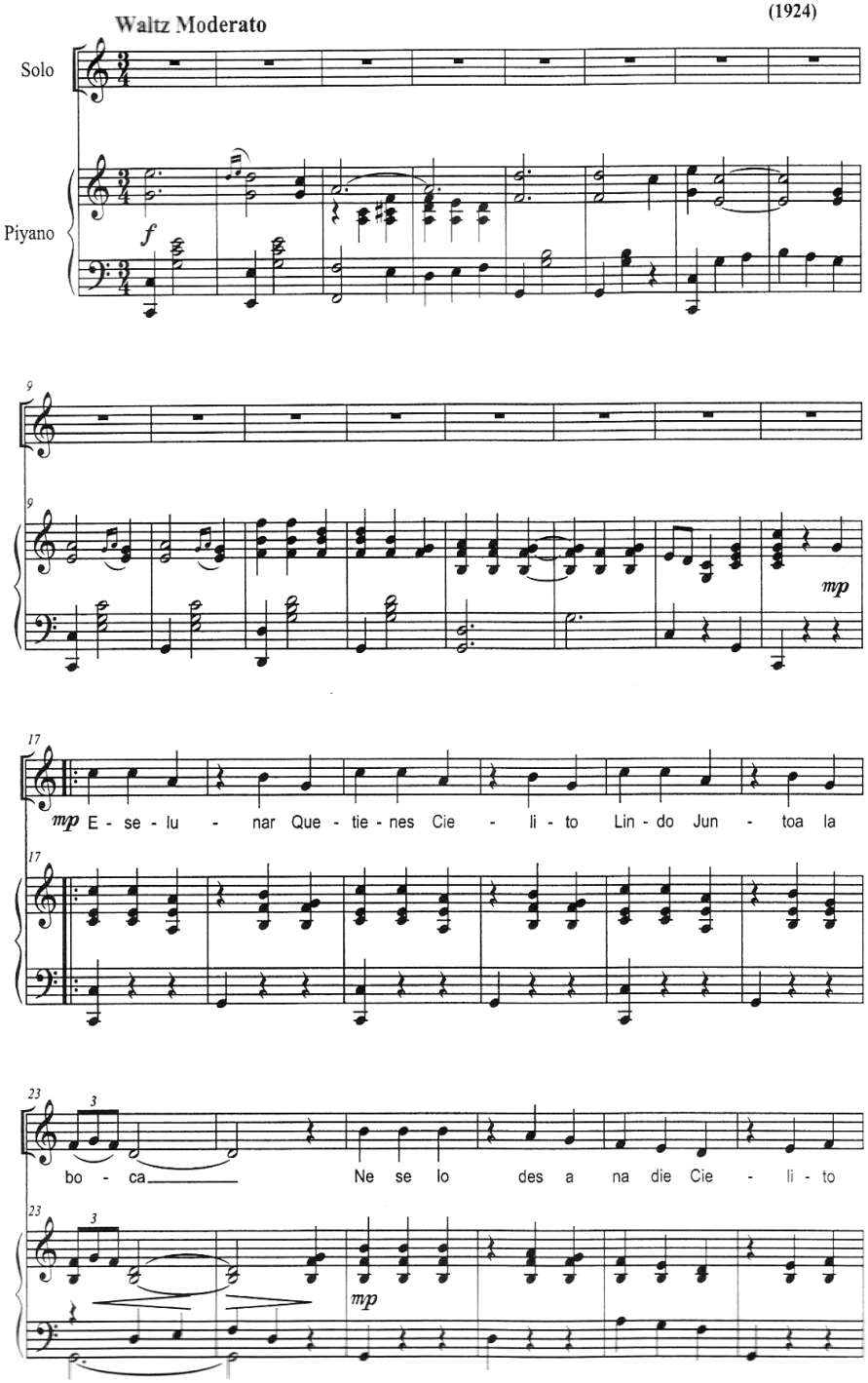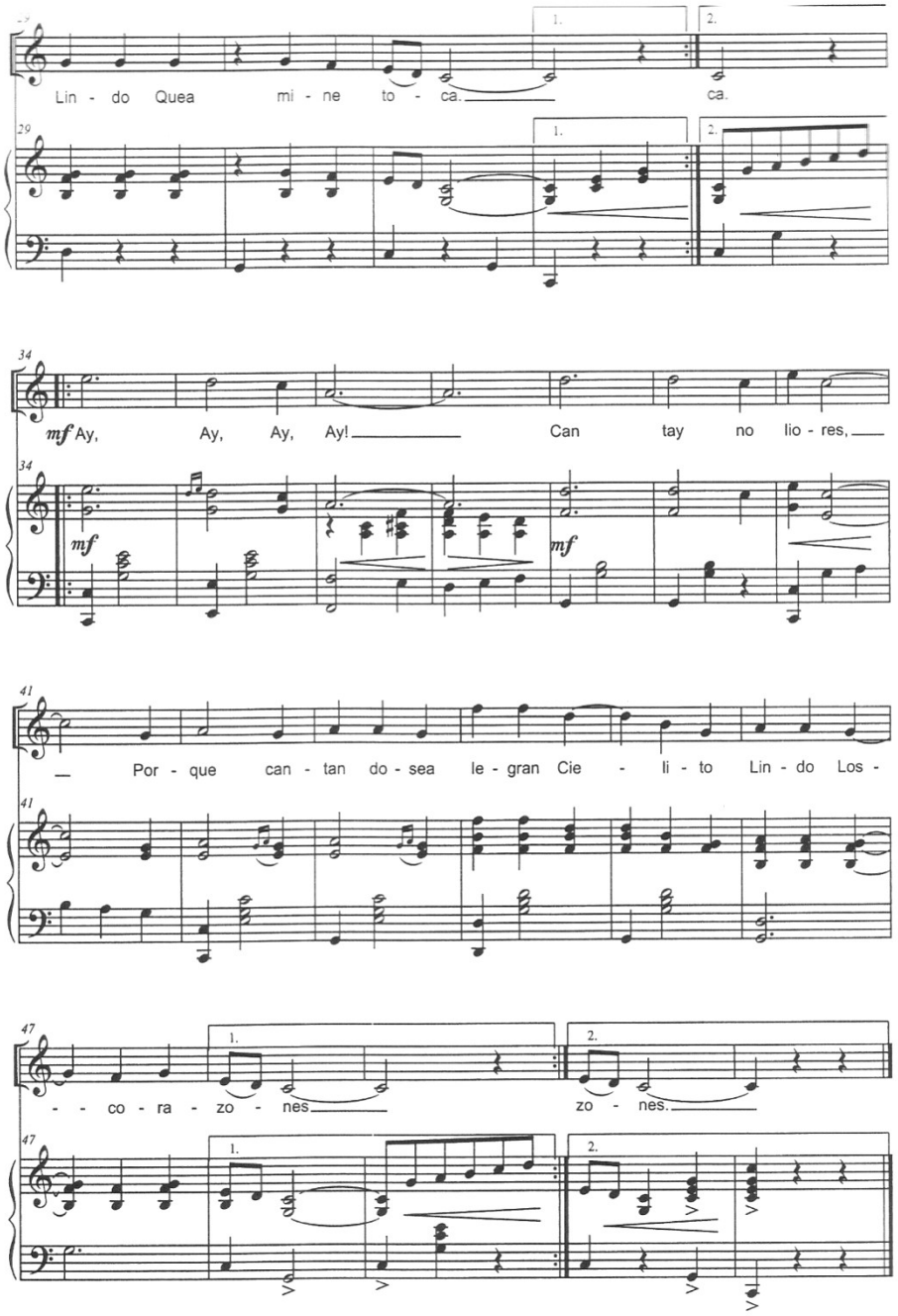
Lin - do Quea mi - ne to - ca.
ca.
mf Ay, Ay, Ay, Ay! Can tay no lio - res,
Por - que can - tan do - sea le - gran Cie - li - to Lin - do Los -
- - co - ra - zo - nes
zo - nes.

KANONLAR
ÇOK SESLİ ESERLER

Dört sesli eser

CARO MIO BEN

Müzik: Giuseppe GIORDANI (Cuseppe Cordani)
Düzenleme: Patrick HUBER (Petrik Huber)
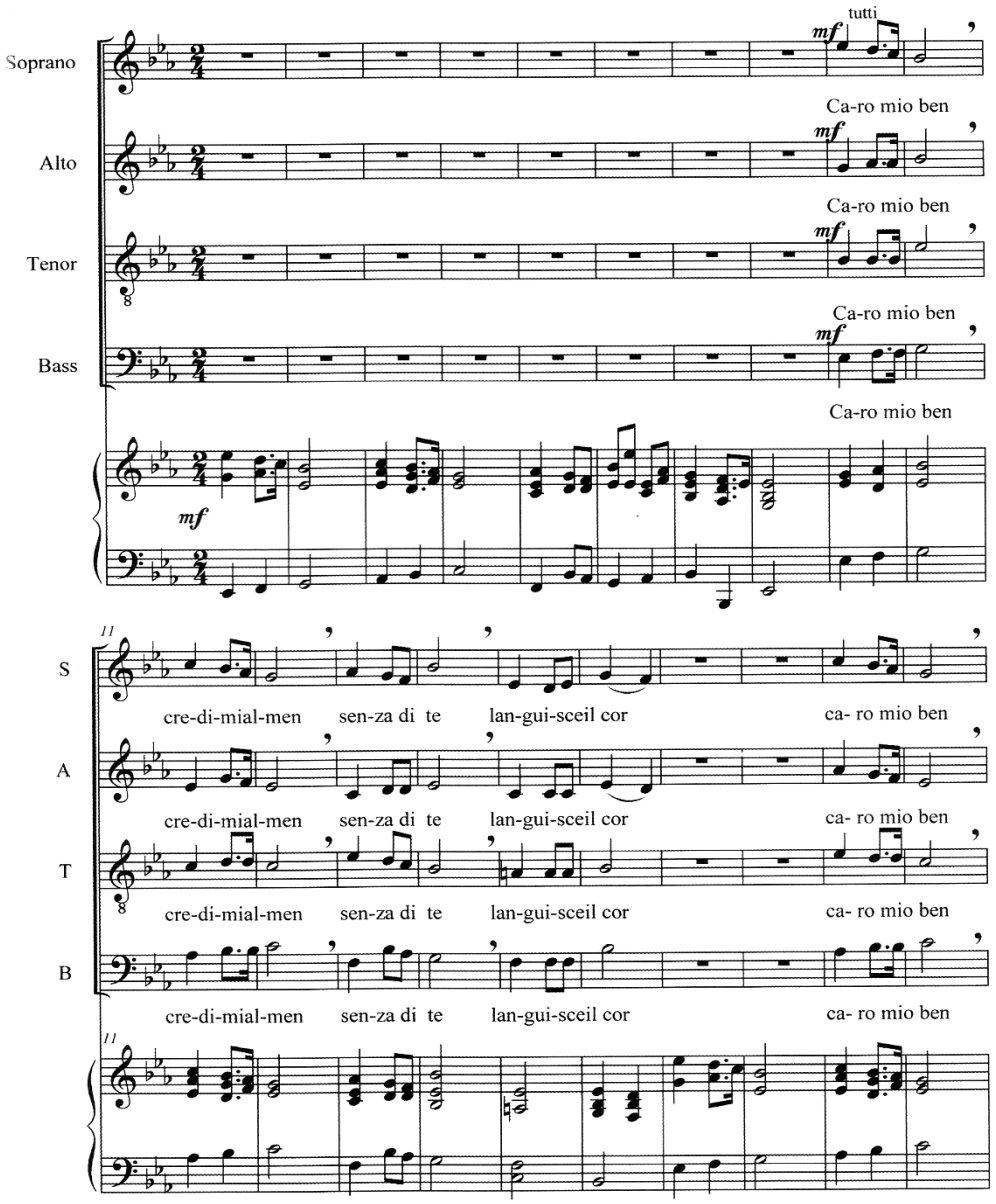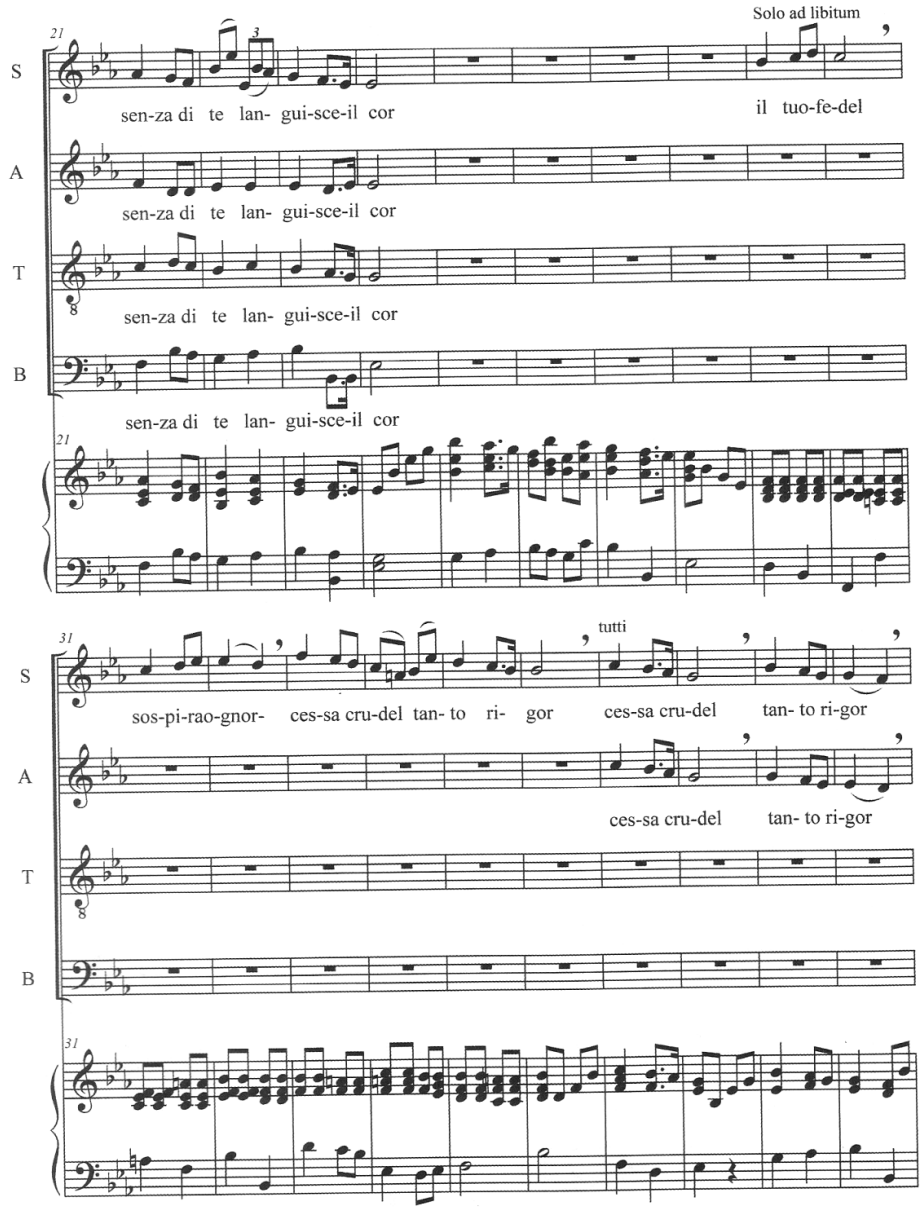
Solo ad libitum
21
S
A
T
B
sen-za di te lan- gui-sce-il cor
il tuo-fe-del
sen-za di te lan- gui-sce-il cor
sen-za di te lan- gui-sce-il cor
sen-za di te lan- gui-sce-il cor
31
tutti
S
A
T
B
sos-pi-rao-gnor- ces-sa cru-del tan- to ri- gor
ces-sa cru-del tan- to ri-gor
ces-sa cru-del tan- to ri-gor
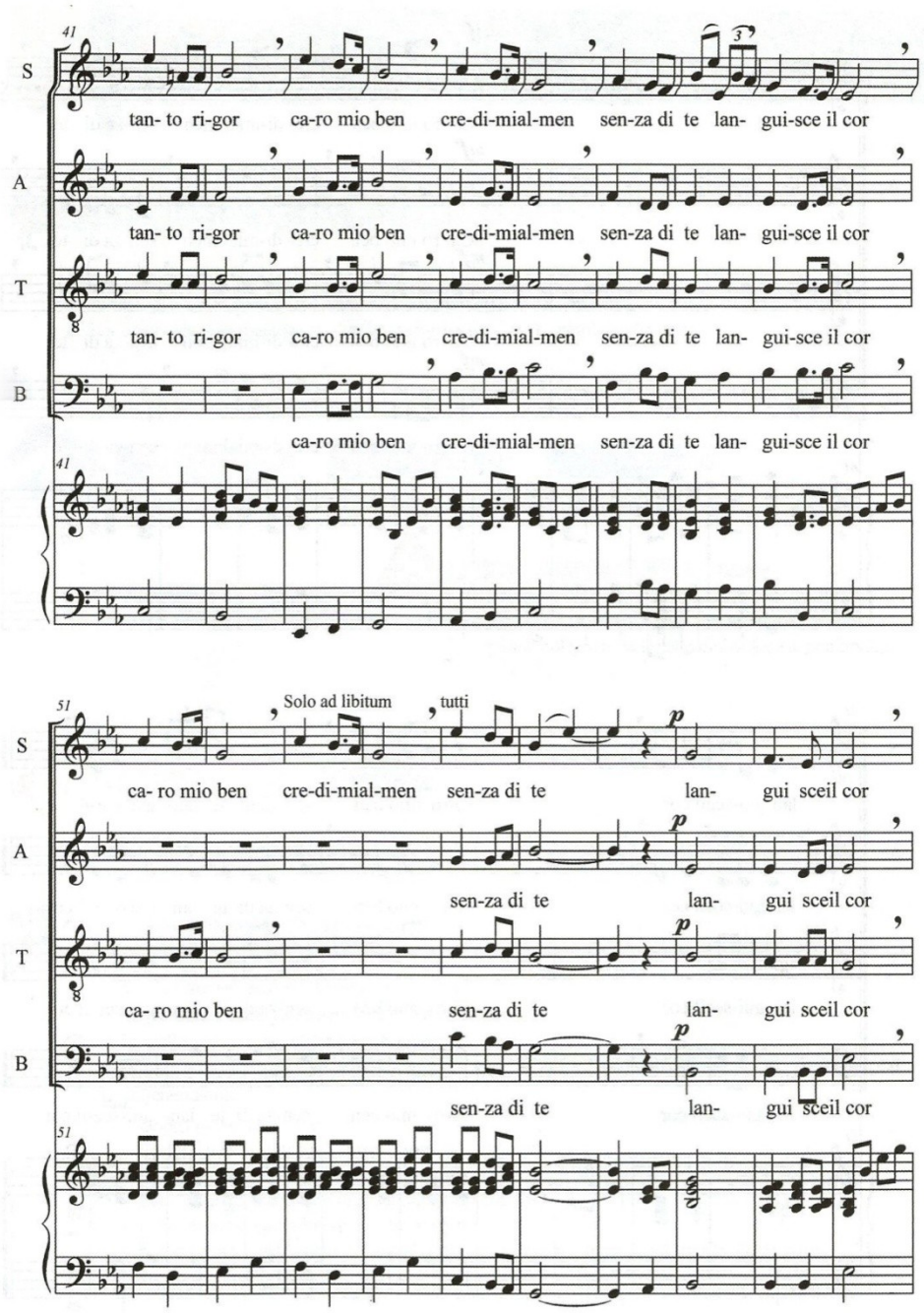
41
S
tan- to ri-gor ca-ro mio ben cre-di-mial-men sen-za di te lan- gui-sce il cor
A
tan- to ri-gor ca-ro mio ben cre-di-mial-men sen-za di te lan- gui-sce il cor
T
tan- to ri-gor ca-ro mio ben cre-di-mial-men sen-za di te lan- gui-sce il cor
B
ca-ro mio ben cre-di-mial-men sen-za di te lan- gui-sce il cor
51
Solo ad libitum
tutti
S
ca- ro mio ben cre-di-mial-men sen-za di te lan- gui sceil cor
A
sen-za di te lan- gui sceil cor
T
ca- ro mio ben sen-za di te lan- gui sceil cor
B
sen-za di te lan- gui sceil cor
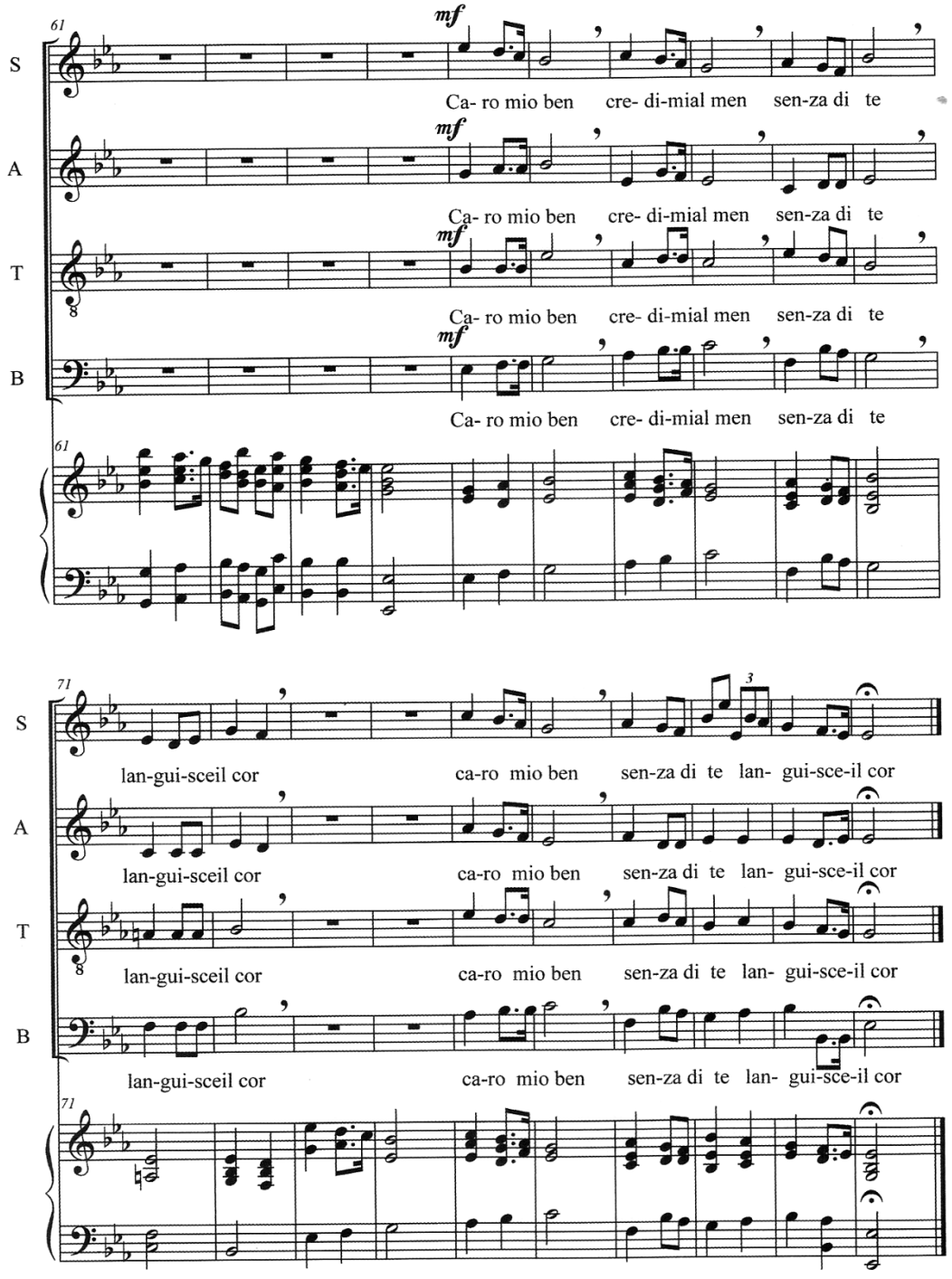
61
S
A
T
B
mf
Ca- ro mio ben cre- di-mial men sen-za di te
71
lan-gui-sceil cor ca-ro mio ben sen-za di te lan- gui-sce-il cor
3

TÜRKÜ

İki Sesli Kanon
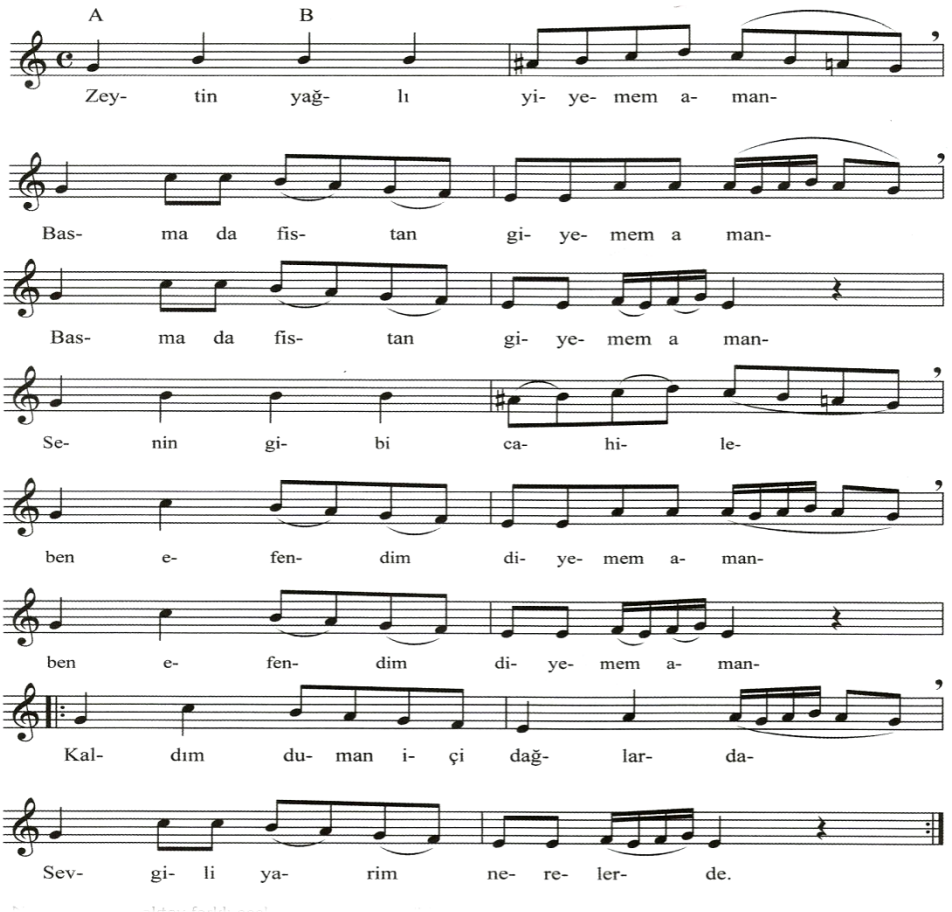
Üç sesli eser

KÂTİP

Düzenleyen: Eduard ZUCKMAYER
(Eduart Zukmayer)
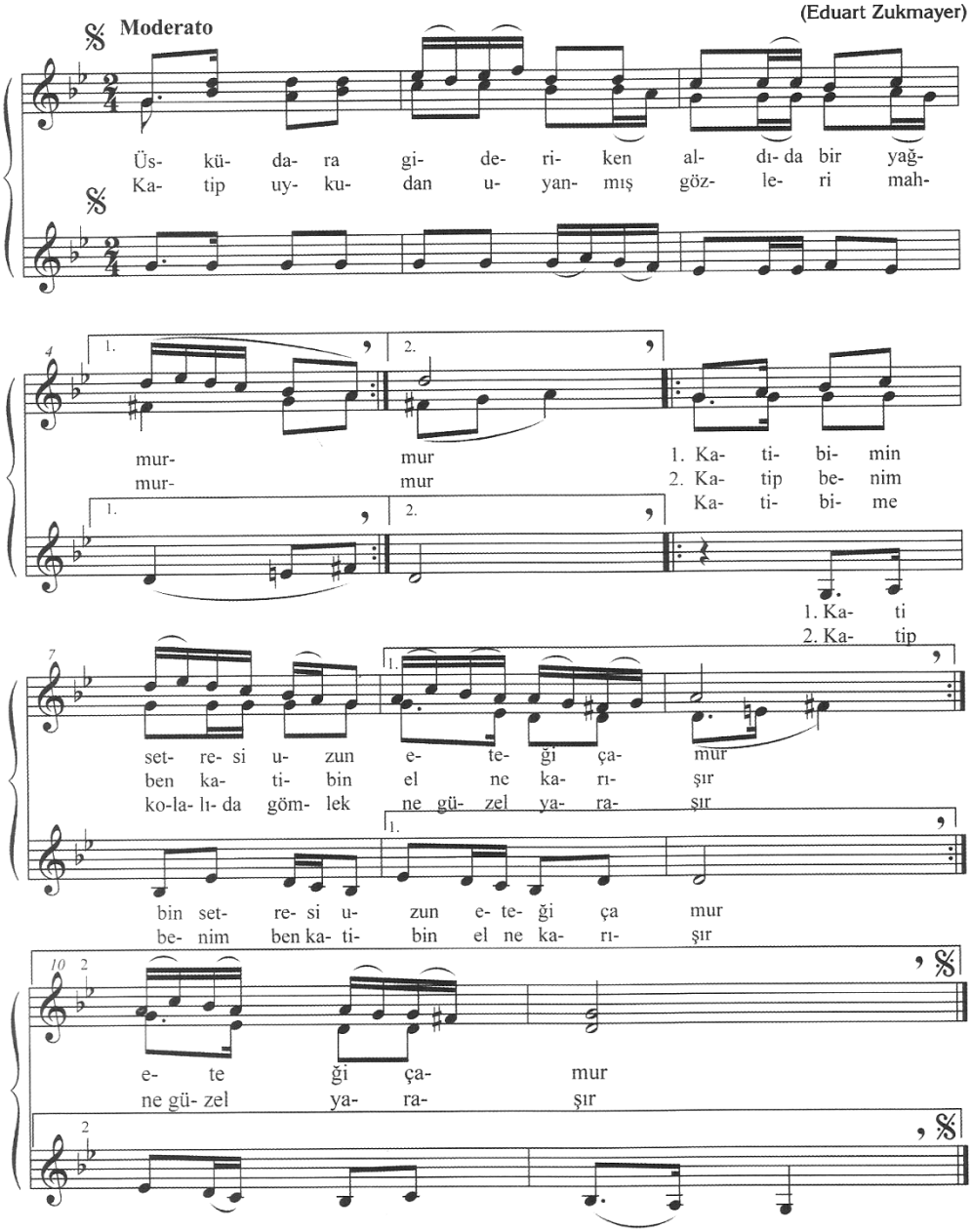
Üsküdar'a gider iken bir mendil buldum
Mendilimin içine de lokum doldurdum
Katibimi arar iken yanımda buldum
(Nakarat)

İki sesli eser

KAHRAMAN ERLER

George BIZET (Jorj Bize)
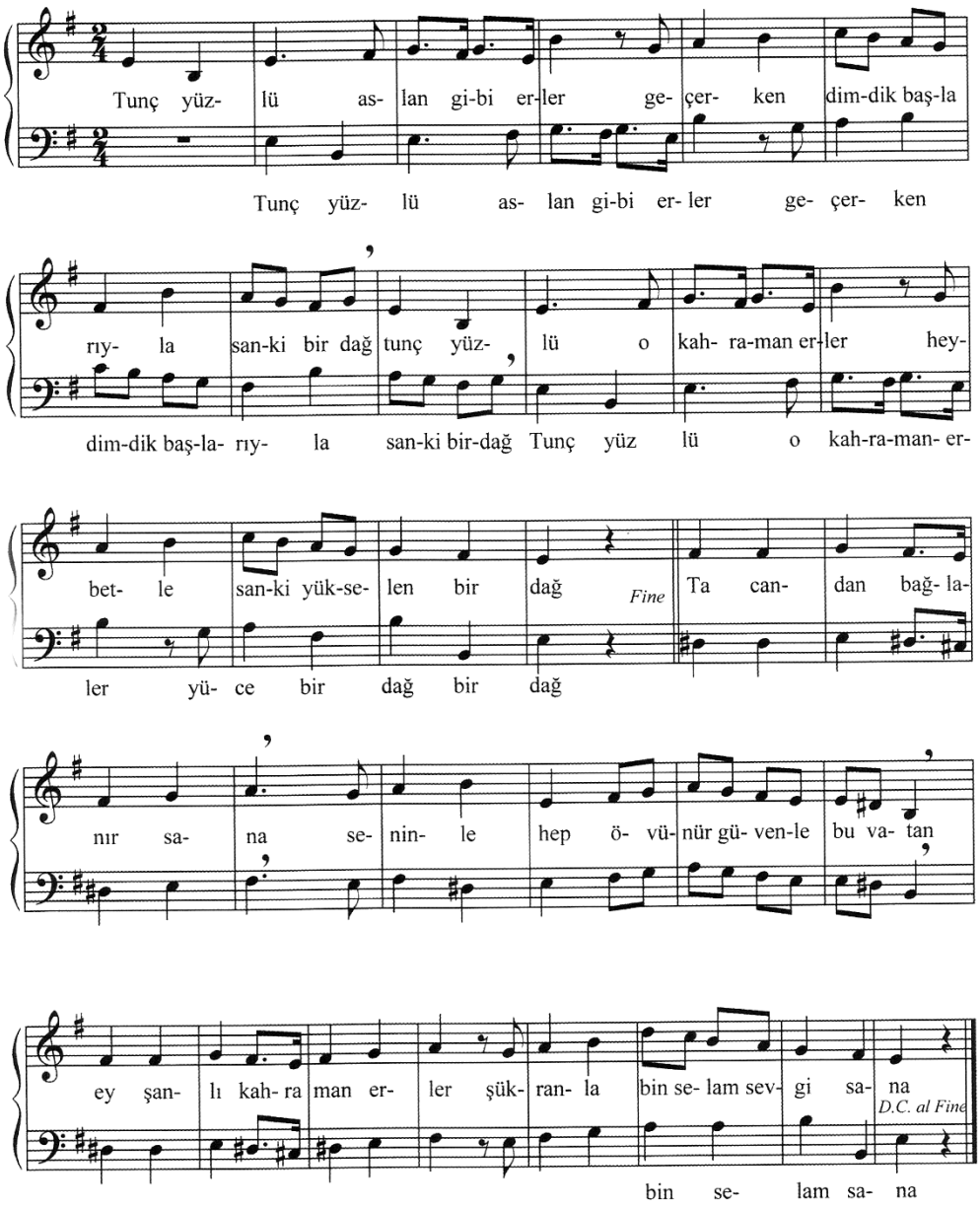
ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Seçkin SARDAŞ ÇELİK
Doğum Yeri ve Tarihi: Mersin/1975

Eğitim Durumu:

Yüksek Lisans: 2012-2014 Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sahne Sanatları Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans

Lisans Öğrenimi: 1995-1999 İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Yabancı Dil: İngilizce

Bilimsel Yayınlar:

Çalıştığı Kurumlar: 1999-2002-Cumhuriyet İ.Ö.O. Vezirköprü/SAMSUN

2002-2004- 75.Yıl Ç.P.L. Altunhisar/NİĞDE

2004-2005-Emet-Mehmet İ.Ö.O. Merkez/NİĞDE

2005-2014- Nevit KODALLI G.S.L. Merkez/MERSİN

Tarih: 12.11.2014

İletişim: giritliseckin@hotmail.com